

**T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

**İHSAN OZANOĞLU
VE
HALKBİLİMİ ALANINDAKİ ESERLERİ
(Yüksek Lisans Tezi)**

ELİF DEĞER

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI**

**T.C.
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İHSAN OZANOĞLU
VE
HALKBİLİMİ ALANINDAKİ ESERLERİ**

Elif DEĞER

Danışman	Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI
Jüri Üyesi	Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL
Jüri Üyesi	Dr. Öğretim Üyesi Yudum KIRMIZI

KASTAMONU - 2020

TAAHHÜTNAME

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildirir ve taahhüt ederim.

Elif DEĞER

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

İHSAN OZANOĞLU VE HALKBİLİMİ ALANINDAKİ ESERLERİ

Elif DEĞER

Kastamonu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI

Avrupa'dan yaklaşık bir yüzyıl sonra Türkiye'de de halkbilimi çalışmaları sistemli olarak başlamıştır. Halkbilimi alanında Kastamonu'da ilk akla gelen öncü şahsiyet İhsan Ozanoğlu'dur. Bu çalışmanın amacı, İhsan Ozanoğlu'nun halkbilimi alanında yaptığı çalışmaların açıklamalı bir bibliyografyasını oluşturmak, Ozanoğlu'nun halkbilimi çalışmaları içindeki yerini ortaya koymak ve Kastamonu belleğindeki yerini belirlemektir. Bu sebeple Ozanoğlu'nun halkbilimi alanındaki çalışmalarının dışında onun tanınmasına katkı sağlayacak kitap, tez, makale, bildiri, sempozyum, panel, konser, anma töreni, Ozanoğlu ve eserleri üzerine yapılmış çalışmalar, Ozanoğlu'nun adının verildiği kurumlar, elektronik ortamda Ozanoğlu'yla ilgili paylaşımlar da teze dâhil edilmiştir.

Bu kapsamda İhsan Ozanoğlu'nun eserleri literatür tarama yöntemiyle tespit edilmiştir. Eserlerin bulunduğu T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Milli Kütüphane, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesinin katalogları taranarak halkbilimi alanındaki eserlerin açıklamalı bibliyografyası verilmiştir.

Bu tezde, Ozanoğlu'nun kaleme aldığı 205 kitap, 15 makale, 194 bağımsız risale, 114 gazete yazısı ve 205 cildin içinde yer alan çok sayıda risale incelenmiştir. Öte yandan halkbilimi alanında olmamaları sebebiyle içeriklerine yer verilmeyen 20 kitap ve 129 risalenin künyesine yer verilmiştir. Sonuç olarak İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu'nun yerel değerlerini tespit edip kayıt altına almasının dışında Türk halkbilimi çalışmaları tarihinde de önemli bir yere sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: İhsan Ozanoğlu, halkbilimi, açıklamalı bibliyografya, Kastamonu.

2020, 505 sayfa

ABSTRACT

M. Sc. Thesis

İHSAN OZANOĞLU AND HIS WORKS IN FOLKLORE

Elif DEĞER

Kastamonu University
Institute for Social Sciences
Department of Turkish Language and Literature

Supervisor: Assoc. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI

After nearly a century of European Turkey also began a systematic study of folklore. The first person that comes to mind in Kastamonu in the field of folklore is İhsan Ozanoğlu. The purpose of this study is to create an annotated bibliography of İhsan Ozanoğlu's studies in the field of folklore, to reveal Ozanoğlu's place in folklore studies and to determine his place in Kastamonu memory. For this reason, in addition to Ozanoğlu's studies in the field of folklore, books, theses, articles, papers, symposiums, panels, concerts, memorial services, works on Ozanoğlu and his works, the institutions named after Ozanoğlu, posts are also included in the thesis.

In this context, the works of İhsan Ozanoğlu were determined by the literature scanning method. T.C. where the works are found. Ministry of Culture and Tourism Kastamonu Provincial Public Library, T.C. Ministry of Culture and Tourism National Library, Turkish Language Association Library, T.C. Ministry of Culture and Tourism Ankara Ethnography Museum Specialization Library, Kastamonu Provincial Directorate of Culture and Tourism Archeology Museum Library, T.C. Ministry of Culture and Tourism Boratav Public Culture Research and Tourism Specialization Library, T.C. By scanning the catalogs of the Manuscript Institution Kastamonu Manuscript Library, an annotated bibliography of the works in the field of folklore has been given.

In this thesis, 205 books written by Ozanoğlu, 15 articles, 194 independent treatises, 114 newspaper articles and numerous treatises in 205 volumes were examined. On the other hand, since they are not in the field of folklore, the tags of 20 books and 129 treatises were included. As a result, we can say that İhsan Ozanoğlu has an important place in the history of Turkish folklore studies besides determining and recording the local values of Kastamonu.

Key Words: İhsan Ozanoğlu, folklore, explanatory bibliography, Kastamonu.

2020, 505 pages

ÖNSÖZ

Eskiden bibliyografyaya “kitabiyat” denmekteydi. Bibliyografya kitap, dergi veya gazetede kitaplarla ilgili bilgi veren yazıdır. Açıklamalı bibliyografya ise kaynağın içeriği hakkında genel bir fikir vermeyi amaçlar.

Matbaanın gelişmesi, kitapların çoğalması sebebiyle bir konuda her şeyin bilinmesi zorlaşmıştır. Bibliyografyalar özellikleri, tertip edilişleri, zamanı ve kapsamı bakımından çeşitli alanlarda olabilmektedir. Bu sebeple her konuda hazırlanmış bibliyografyalar çalışmaların kolaylaşmasını ve verimli hale gelmesini sağlamıştır.

Bu çalışmada ilmi çalışmaların yanı sıra Kastamonu kültür ve sanatına olan hizmetini halkbilimi araştırmacılığı yönüyle de sürdüren İhsan Ozanoğlu’nun halkbilimi alanında yaptığı çalışmalar tasnif edilerek açıklamalı bibliyografya biçiminde ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra Ozanoğlu ve eserlerini konu alan çalışmaların da açıklamalı bibliyografyası verilmiştir. Halkbilimi alanının dışındaki çalışmalarının ise künyelerine yer verilmiştir. Böylece araştırmacıların İhsan Ozanoğlu’nun tüm eserlerine bu tez sayesinde ulaşabilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca Ozanoğlu ve eserleri üzerine yapılmış çalışmaları, adının verildiği kurumları, onun adına düzenlenen etkinlikleri, elektronik ortamda İhsan Ozanoğlu ile ilgili paylaşımları belirleyerek Kastamonu belleğindeki yerini de tespit etmeye çalıştık.

Tüm sosyal bilimlerde olduğu gibi toplumun kültürünün temelini oluşturan halkbiliminde de konuların sınırlarını belirlemek zordur. İhsan Ozanoğlu’nun halkbilimi ile ilgili eserleri incelenirken eserlerin içerikleri değerlendirilmiştir. Tezin konusu gereği halkbilimi alanının dışındaki eserlerinin içeriğine yer verilmemiştir. Tez “Giriş”, “İhsan Ozanoğlu ve Türk Halkbilimi Çalışmalarındaki Yeri”, “İhsan Ozanoğlu’nun Halkbilimi Alanındaki Eserlerinin Açıklamalı Bibliyografyası”, “İhsan Ozanoğlu’nun Diğer Eserlerinin Künyesi”, “İhsan Ozanoğlu ve Eserleri Üzerine Yapılmış Çalışmalar, Programlar ve Diğerleri”, “Elektronik Ortamda İhsan Ozanoğlu” ve “Sonuç” bölümlerinden oluşmaktadır.

Bu tezin hazırlanması sürecinde gereken desteği fazlasıyla veren eşime ve aileme, çalışmanın her aşamasında yardımını ve fikirlerini esirgemeyen Tez Danışman Hocam Doç. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI’ya sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Elif DEĞER
Kastamonu, Eylül, 2020

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR DİZİNİ	ix
1. GİRİŞ	1
1.1. Çalışmanın Konusu	1
1.2. Bibliyografya Nedir?	1
1.3. Çalışmanın Amacı ve Önemi	5
1.4. Kapsam ve Sınırlılıklar	5
1.5. Yöntem	6
2. İHSAN OZANOĞLU VE TÜRK HALKBİLİMİ ÇALIŞMALARINDAKİ YERİ	9
2.1. İhsan Ozanoğlu	9
2.1.1. Ailesi ve Doğumu	9
2.1.2. Eğitimi ve Meslek Hayatı	9
2.1.3. Âşık ve Şair Ozanoğlu	10
2.1.4. Vefatı	12
2.2. İhsan Ozanoğlu'nun Türk Halkbilimi Çalışmalarındaki Yeri	12
2.2.1. İhsan Ozanoğlu Kataloğu	33
3. İHSAN OZANOĞLU'NUN HALKBİLİMİ ALANINDAKİ ESERLERİNİN AÇIKLAMALI BİBLİYOGRAFYASI	42
3.1. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi	42
3.1.1. Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki Risaleleri	305
3.2. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane	361
3.2.1. Millî Kütüphanedeki Makaleleri	384
3.3. Türk Dil Kurumu Kütüphanesi	392
3.4. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı	411

3.5. Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi	415
3.6. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi	425
3.7. T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi	427
3.8. İhsan Ozanoğlu'nun Ailesinde Bulunan Eserleri	429
3.9. Diğer Kütüphanelerin Kataloglarında İhsan Ozanoğlu Eserleri	431
3.10. İhsan Ozanoğlu'nun Vefatından Sonra Basılmış Eserleri	431
4. İHSAN OZANOĞLU'NUN DİĞER ESERLERİNİN KÜNYESİ	436
4.1. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesinde Bulunan Halkbilimi Dışındaki Kitaplarının Künyesi	436
4.2. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesinde Bulunan Halkbilimi Dışındaki Risalelerinin Künyesi	438
4.3. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu Arkeoloji Müzesinde Bulunan Halkbilimi Dışındaki Eserlerinin Künyesi	446
4.4. T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesindeki Diğer Eserlerinin Künyesi	446
4.5. İhsan Ozanoğlu'nun Gazete Yazılarının Künyesi	447
5. İHSAN OZANOĞLU VE ESERLERİ ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALAR, PROGRAMLAR VE DİĞERLERİ	455
5.1. İhsan Ozanoğlu Hakkında Yapılmış Tezler	455
5.2. İhsan Ozanoğlu ile İlgili Kitap, Makale, Yazı ve Sempozyum Bildirileri	463
5.3. İhsan Ozanoğlu Hakkında Dolaylı Olarak Bilgi Veren Çalışmalar	477
5.4. İhsan Ozanoğlu Panelleri, Anma Törenleri ve Konserleri	487
5.5. İhsan Ozanoğlu Kültür ve Sanat Derneği	480
5.6. Kastamonu/İhsan Ozanoğlu Özel Eğitim ve Meslek Okulu	481
6. ELEKTRONİK ORTAMDA İHSAN OZANOĞLU	481
7. SONUÇ	486
KAYNAKLAR	492
EKLER	496
ÖZGEÇMİŞ	505

KISALTMALAR DİZİNİ

AYK	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
BİSAV	Bilim ve Sanat Vakfı
DTCF	Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi
G.Ü	Gazi Üniversitesi
IRCICA	İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
TDK	Türk Dil Kurumu
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TRT	Türkiye Radyo Televizyon
TTK	Türk Tarih Kurumu
t.y.	Tarih Yok
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
v.d.	Ve diğerleri

1. GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Konusu

Bu tezin konusu, İhsan Ozanoğlu'nun halkbilimi alanındaki eserlerini oluşturan kitap ve makalelerinin açıklamalı bibliyografyasını vermektir. Aynı zamanda, İhsan Ozanoğlu'nun tüm eserlerini araştırmacılarla buluşturmak hedeflendiğinden halkbilimi alanı dışındaki eserlerinin de künyelerine yer verilmiştir. Tüm bunların yanı sıra, Ozanoğlu'nun kaleme almadığı ancak, onun daha yakından tanınmasına ve anlaşılmasına katkı sağlayacak olan kitap, tez, makale, bildiri, sempozyum, panel, konser, anma töreni, Ozanoğlu ve eserleri üzerine yapılmış çalışmalar, kurumlar, elektronik ortam da tezin konusunu oluşturmaktadır.

1.2. Bibliyografya Nedir?

Bibliyografya, TDK'da "kaynakça" olarak ifade edilmektedir (URL-4, 2020). TDK'daki "Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu"nda ise bibliyografya "Belli bir konu, yer ve dönemle ilgili yayınları kapsayan veya en iyilerini seçen eser." (URL-5, 2020) olarak tanımlanmıştır. Yunanca "biblion: kitap" ve "graphein: yazmak, tarif etmek" kelimelerinden meydana gelmektedir (Acaroğlu, 1961, 135).

Bibliyografya terimi şu anlamlara gelmektedir:

1. Belli bir konuyla ya da dönemle ilgili eserlerin tümünü kapsayan ya da en iyilerini seçerek sıralayan, o eserlerin yazarlarını, yayın tarihlerini, hangi kitaplıklarda bulunduklarını, türlerini de belirten kılavuz.
2. Araştırma ve incelemeye dayanan bilimsel eserlerin ya da yazıların sonunda, o konu ile ilgili yayınları, kaynakları gösteren liste.
3. Bir dergi veya gazetede yeni çıkan kitaplar hakkında bilgi veren sütun.
4. Yayınevlerinin, çeşitli alanlardaki kitapları kapsayan katalogları da bibliyografya içine girer.

Kitaplar hakkında geniş bilgisi olan kimseye ise "bibliyograf" adı verilir (URL-6, 2020).

Eskiden kitabiyat olarak da ifade edilen bibliyografiya, bir eser hakkında okuyucuya genel bilgi vermektedir. Bibliyografyanın bir diğer adı da literatürdür. Türkçede bibliyografiyaya karşılık olarak kullanılması gereken kavram ise kaynakçadır. En ünlü Türk bibliyografyalar Katip Çelebi, Peyami Safa, Taşköprülüzade Ahmed ve Fuat Sezgin'dir.

Bibliyografiya kelimesi ilk kez Avrupa'da 17. yüzyılda kullanılmış, 19. yüzyılda uluslararası önem kazanarak uluslararası bibliyografiya yazın, dipnot ve kaynakça kuralları ortaya konulmuştur. MLA Yöntemi, APA 6.0 Yazım Dipnot Kuralları gibi. Bibliyografyanın kullanıldığı ilk yazı ise, Johannes Trithemus'un "Liber de Scriptoribus ecclesiasticis" adlı yazısı olmuştur. İslam dünyasında ise kökeni çok daha eskilere dayanır. İlk yazı milattan sonra 9. yüzyılda İbnü'n Nedim'in "Fishristü'l Kütüp" adlı eseridir (URL-9, 2020).

Kâtip Çelebi'nin 17. yüzyılda kaleme alınan, alfabetik olarak düzenlenmiş "Keşfüz Zünun" adlı eseri 14051 eser hakkında bilgiyi içermektedir. 1995 yılından günümüze "Türkiye Makaleler Bibliyografiyası" ile 1923-1999 yıllarını kapsayan "Cumhuriyet Dönemi Makaleler Bibliyografiyası" yakın dönem örnekleridir. Bibliyografyalar, iki amaç üzerinde şekillenir: 1. Belli konulardaki yayınların listesinin oluşturulması. 2. Yayınların nasıl yapılacağı ve sınıflandırılacağıının belirlenmesi (URL-7, 2020).

Cumhuriyet'ten sonra Türkiye'de yapılan bibliyografiya çalışmalarının sayılarında artış görülmektedir. Türk Dil Kurumunun yayımladığı "Türk Dili Bibliyografiyası", Benal Acır tarafından hazırlanan "Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları Bibliyografiyası", Mahmut Tezcan'ın "Türk Sosyoloji Bibliyografiyası", Türker Acaroğlu ve Fıtnat Ozan'ın hazırladığı "Türk Halkbilgisi ve Halk Edebiyatı Üzerine Seçme Yayınlar Kaynakçası", Kültür Bakanlığı Millî Folklor

Araştırma Dairesinin¹ yayımladığı dört ciltlik “Türk Folklor ve Etnografya Bibliyografyası” bu dönemde yapılan diğer önemli bibliyografya çalışmalarıdır.

Bibliyografyalar kendi içlerinde birçok bakımdan ele alınabilirler. Farklı ve çok sayıda türü olmasının nedeni, eserleri farklı noktalara odaklanarak ele almalarıdır. Kategorileştirme; zamana, içeriğe, ele alınış türüne göre yapılmıştır. Neticede ortaya 4 ana tür çıkmış ve bunların toplam 12 alt türü meydana gelmiştir.

Mahiyetleri Açısından:

- Basit Bibliyografyalar: Barındırdığı eserlerin sadece belirli kaidelere göre künyelerini verir.
- Tahlili (Açıklamalı) Bibliyografyalar: Eserlerin künyeleriyle beraber biraz daha detaya girerek; muhtevaları hakkında bilgi içerirler.
- Tenkidi Bibliyografyalar: Bu türlerde eserlerin münderecatı, tertipleri tenkid edilerek verilir.

Zaman Açısından:

- Tamamlanmış Bibliyografyalar: Belirli tarihler arasındaki ya da belli bir tarihe kadar yayınlanmış olan eserlerin ele alındığı türlerdir.
- Periyodik Bibliyografyalar: Belli konulardaki eserleri muntazam biçimde ya da gayri muntazam olarak ele alırlar.

Tertip Edilişleri Açısından:

- Alfabetik Bibliyografyalar: İçerdiği eserleri yazarların isimlerine göre eğer yazanı belli değilse kitap ismine göre ele alır.
- Sistematik Bibliyografyalar: Eserler, genel konularına göre düzenlenmiştir.
- Kronolojik Bibliyografyalar: İçerdiği eserleri, yayınlanış tarihine göre ele alır. Eğer yayın tarihi belirsiz ise hadiselerin geçtiği tarihe göre sıralama yapılır.

¹ 1989 yılında Halk Kültürlerini Araştırma Dairesi Başkanlığı, 1991 tarihinde Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, 2002 yılından itibaren ise Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü olarak hizmet vermektedir.

-

Kapsamları Açısından:

- Milli Bibliyografyalar: Belli bir memlekette kaleme alınan eserleri ya da aynı dilde yayımlanmış eserlerdir.
- Milletlerarası Bibliyografyalar: Her konuda, her memlekette kaleme alınan yayımları ele alan türdür.
- Genel Bibliyografyalar: Bütün konulardaki eserleri içine alır.
- Özel Bibliyografyalar: Tek bir konuda ya da birbirine yakın olan konularda yayınlanan eserleri barındıran türdür. Aynı zamanda ihtisas bibliyografyaları ismi de verilir. Özel bibliyografyalar kendi içerisinde de ikiye ayrılır. Bunlar; şahıs ve yer bibliyografıdır. Şahıs türündekiler, bir ya da birkaç kişiye ait eserleri içerirler. Yer türündekiler ise eser içinde ele alınan bir yerin kültürüne, coğrafyasına göre belirlenir.

Bibliyografyaların neredeyse tüm konularda yapılması, fazlasıyla çeşitli olması, son günlerde bu türlerin tanıtılmasını da sağlayan bibliyografyaların hazırlanmasına yol açmıştır. Böyle bir ihtiyacın doğması son derece doğaldır. Bu türlere de bibliyografyaların bibliyografyası ismi verilir. Bu türlerde de tıpkı eserler gibi bibliyografyalar çeşitli özelliklerine göre belirlenmiş ve sıralanmıştır (URL-8, 2020).

Açıklamalı bibliyografyada araştırma eserle ilgili önemli gördüğü yerler hakkında kısa bilgiler vererek düşüncelerini belirtir. Bu tez de bu şekilde hazırlanmış bir açıklamalı bibliyografya örneğidir. Bu kapsamda çalışma, aşağıda verilen niteliklere uygun olarak oluşturulmuştur. Bir açıklamalı bibliyografya, kaynakçaların her birinin özetini verir. Amaç, her bir özetle kaynağın özüne yönelik değerlendirme yapmak ve okuyucuya kaynağın içeriği hakkında genel bir fikir vermektir. Açıklamalı bibliyografyanın ve açıklamalı bibliyografya olan bu tezin ana bileşenleri şunlardır: Tam bibliyografik atıf, yazarın amacı, çalışmanın kapsamı, çalışmanın amacı, yöntemi, yazarın bakış açısı, kaynaklar, sonuç, çalışmanın özellikleri, güçlü ve zayıf yönleri. Bibliyografyada bilgilendirici ek açıklamalar yapılır. Özet ek açıklamaların ana özellikleri şunlardır: Kaynak içeriğinin özetini göstermek, eserde geçen kanıtları ve delilleri göstermek, yazarın yöntemini açıklamak.

1.3. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı, Kastamonu'nun mahalli değeri olan İhsan Ozanoğlu'nun halkbilimi alanında yaptığı çalışmaların açıklamalı bir bibliyografyasını oluşturmaktır. Ayrıca Ozanoğlu'nun Türk halkbilimi çalışmaları içindeki yerini ortaya koymak ve Kastamonu belleğindeki yerini belirlemektir. Ozanoğlu'nun halkbilimi alanındaki çalışmalarının dışında onun tanınmasına katkı sağlayacak kitap, tez, makale, bildiri, sempozyum, panel, konser, anma töreni, Ozanoğlu ve eserleri üzerine yapılmış çalışmalar, Ozanoğlu'nun adının verildiği kurumlar, elektronik ortamda Ozanoğlu'yla ilgili paylaşımları tespit etmek de tezin amaçları arasındadır.

İhsan Ozanoğlu, Kastamonu'nun mahalli kültürünü yaptığı derleme ve çalışmalarla kayıt altına almış bir ilim adamıdır. Bu tez sayesinde hem bu mahalli değerinin öneminin daha iyi anlaşılması hem de Ozanoğlu'nun halkbilimi alanındaki çalışmalarının tanınması sağlanacaktır. Ayrıca İhsan Ozanoğlu'nun çalışmalarıyla Türk halkbilimi tarihinde mahalli çalışmaların yemine dikkat çekilmiş olacaktır.

Bilgiye çok kolay ulaştığımız günümüz teknolojisinde bibliyografyanın önemi büyüktür. Özellikle de akademik çalışmalarda ilk başvuru kaynağı olan bibliyografyanın yeri ve önemi malumdur. Bu nedenle bu tez de İhsan Ozanoğlu'nun halkbilimi alanındaki çalışmalarını açıklamalı olarak bir araya getireceği için önem taşımaktadır. Tezin bir başka açıdan önemi ise Ozanoğlu'nun halkbilimi dışındaki eserlerinin de künyelerine yer verileceğinden Ozanoğlu'nun eserlerinin tamamını bir arada görme imkânı verecek olmasıdır. Aynı zamanda bu tezle Ozanoğlu'nun Kastamonu'nun kültürel belleğindeki yeri ve önemini ortaya koyulmuş olacaktır.

1.4. Kapsam ve Sınırlılıklar

İhsan Ozanoğlu'nun T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas

Kütüphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi'nde bulunan eserlerine literatür taraması yöntemiyle ulaşılarak halkbilimi alanındakiilerin açıklamalı bibliyografyası oluşturmak, halkbilimi dışındaki eserlerin ve arap harfli eserleri ise künyesini vermek tezin sınırlılığını oluşturmaktadır.

Aynı zamanda İhsan Ozanoğlu'nun eserleri üzerine yapılmış çalışmalar da açıklamalı bibliyografyaya dahil edimiştir. Ayrıca İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu'nun yerel gazetelerinde yayımlanmış gazete yazıları, elektronik ortam, sempozyum, panel, konser de tezin kapsamı içindedir. İhsan Ozanoğlu'nun halkbilimi dışındaki çalışmalarının ise sadece künyelerine yer verilmiştir.

1.5. Yöntem

Bu çalışma, kapsamına göre “millî ve özel”, içeriği bakımından “açıklamalı”, zaman bakımından “tamamlanmış” bibliyografya türlerine dâhil edilebilir.

İhsan Ozanoğlu'nun eserlerinin tespitinde literatür tarama yöntemi kullanılmıştır. Ozanoğlu eserlerinin asıllarının yer aldığı T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesindeki halkbilimi alanındaki eserlerinin açıklamalı bibliyografyası verilmiştir.

Eserler incelerken önce “İçindekiler” bölümlerine yer verilmiştir. “İçindekiler” kısmı yoksa kitabın oluştuğu başlıklar tarafımızca sıralanmıştır. İçindekiler bölümleri verilirken ana bölümler ve başlıklar birbirinden noktalı virgül (;), alt başlıklar ise birbirinden virgül (,) ile ayrılmıştır. İçindekiler bölümünden sonra kitapların sırasıyla amaç ve yöntemleri hakkında bilgi verilmiş, ardından bölümlerin içeriği ele alınmıştır.

Kitapların sadece isimleri italik yazılmış ve eserler numaralandırılmıştır. Eser içindeki risalelerin ise tamamı italik yazılmış ancak eseri oluşturan risalelere numara verilmemiştir.

Açıklamalı bibliyografya verilirken alfabetik olarak sıralanan eserler ile eserlerin içinde yer alan risalelerin ayırt edilebilmesi için risaleler italik olarak verilmiştir.

Kütüphanelerde aynı eserden birden fazla nüsha bulunup her birine ayrı demirbaş numarası verildiği için aynı esere ait farklı demirbaş numaraları, aralarına virgül koyularak yan yana verilmiştir. Kitap kapağında eser adı bulunmayan kitaplar ise alfabetik sıralamanın sonunda “Demirbaş No” adıyla başlatılarak verilmiştir.

Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda bulunup diğer kurumların kataloglarında da bulunan eserlerin açıklamasında tekrara düşülmemiştir. İlk olarak Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğundaki eserler verildiğinden bu durumdaki eserlerin açıklama kısmına “Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.” notu düşülmüştür. Yine de aynı eserlerin dahi yazılış tarihi, yazılış şekli (el yazısı/daktilografı) farklı olabilmesi sebebiyle aynısı bulunan eserlerin de künyesi ve yazılış şekli ilgili kütüphanede belirtilmiştir.

Bu tez kapsamında İhsan Ozanoğlu’nun T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi’nde bulunan eserleri T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kitaplar ve risaleler esas alınarak, cilt kapağındaki isimlerine göre alfabetik sıra ile verilmiştir. Kapağında isim bulunmayıp sadece demirbaş numarası bulunan kitaplara ise sıralamanın en sonunda demirbaş numaralarıyla yer verilmiştir. Çalışmada, eserlere ya da dijital ortama dair tüm numaralandırmalar, daha net farkedilebilmesi adına koyu punto ile yazılmıştır.

Makaleler incelenirken yöntem ve amaçları hakkında bilgi verilmiş, eğer başlıklardan oluşmuşsa bölümler tek tek ele alınmıştır. Bağımsız risaleleri tek tek numaralandırılarak anlatılmış, ciltli eserlerin içinde yer alan risalelerin de başlıklar halinde açıklamalı bibliyografyaları verilmiştir. Eserlerin el yazısı ile ya da daktilografiyle yazılmış olmaları durumu, eserler açıklanırken belirtilmiştir.

İhsan Ozanoğlu'nu ve eserlerini konu alan lisans ve yüksek lisans tezleri, makaleler, bildiriler ve ilgili tüm yazılar içerik yönünden incelenmiş, künyeleri yazıldıktan sonra ilgili bölümde açıklamalı bibliyografyaları verilmiştir.

Tezde, eserleri tarih ya da konu yönünden gruplandırmada zorluklar söz konusu olmuştur. Çünkü, bir ciltte farklı tarihlerde ya da farklı konulardaki risalelerin bir arada bulunması söz konusu olabildiğinden; diğer yandan eserlerin bütünlüğünü bozmadan içeriğinin açıklamalı bibliyografyasını vermek amaçlandığından, tarih ya da konu yönünden bir sınıflama yapmanın sağlıklı olmayacağı kanaati oluşmuştur. Bu sebepler göz önüne alındığında eserleri, bulundukları kütüphanelere göre tasnif tercih edilmiştir. Bu defa aynı eserin farklı kütüphanelerde tekrar tekrar karşımıza çıkmasından kaynaklanan bir handicapla karşılaştık. Ozanoğlu'nun eserlerinin büyük çoğunluğunun Kastamonu İl Halk Kütüphanesinde bulunması sebebiyle bu kütüphaneyi esas esas aldık ve aynı eserler farklı kütüphanelerde birçok kez karşımıza çıktığında “Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır” notunu düşerek bu sorunu aşmaya çalıştık. Eğer, aynı eser Kastamonu İl Halk Kütüphanesinde birçok kez yer almışsa bu defa da “Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır” notu düşülmüştür. Bu sınıflamanın en olumlu tarafı ise okuyucu ve araştırmacıların esere ulaşmalarını daha kolay hale getirecek olmasıdır. Sonuç olarak, eserlerin açıklamalı bibliyografyasını verirken kütüphanelere göre bir tasnif tercih edilmiş ve oluşacak diğer karışıklıkları önlemek adına da bahsedilen küçük açıklamalara başvurulmuştur.

Bu açıklamalı bibliyografya çalışması sırasında karşılan zorluklar arasında Ozanoğlu'nun kendi el yazısıyla yazdığı eserlerinde silinme veya yazım bozukluğundan kaynaklanan okuma güçlüğü, bir ciltte farklı türdeki eserlerin bir arada

yer alması, bazı risalelerin sayfalarının yırtılmış olması, aynı eserlerin farklı ciltlerde tekrar karşımıza çıkması gibi sebepler sayılabilir (Fotoğraf 7-8).

2. İHSAN OZANOĞLU VE TÜRK HALKBİLİMİ ÇALIŞMALARINDAKİ YERİ

2.1. İhsan Ozanoğlu

2.1.1. Ailesi ve Doğumu

Kökenleri Moğol istilasıyla Anadolu'ya göçen Türkistanlı bir aileye dayanan İhsan Ozanoğlu 1907 yılında Kastamonu Honsalar köyünde doğdu. (Küçükbasmacı, 2011, 189). Babası dönemin ünlü mevlitanı ve tasavvuf müziği temsilcisi Âşıkoglu Ahmet, annesi dönemim bilgin kadınlarından Hafize Emine Hanım'dır. Babasını küçük yaşta kaybeden Ozanoğlu ilk musiki ve edebiyat eğitimini annesi ve teyzesi Zehra Hanım'dan almıştır (Ozanoğlu, 2017, 7).

2.1.2. Eğitimi ve Meslek Hayatı

Arapça ve Farsça bilen Hafize Emine Hanım, oğluna Kur'an okumayı öğreterek hafız olmasını sağlamış, birçok dini musiki eserini ezberletmiştir. Hafize Emine Hanım 1922 yılında vefat etmiştir (Erdoğdu, 2009, 258).

Eğitim ve öğretim hayatına Nasrullah İlk Mektebi ile başlamış, ancak medreselerin kapatılmasıyla açılan İmam Hatip Mektebini bitirmiştir. Ardından İstanbul Öğretmen Okulundan mezun olan Ozanoğlu 1928-1938 yılları arasında Kastamonu köylerinde öğretmenlik yapmış ve Kastamonu şehir merkezindeki okullarda edebiyat, müzik ve din dersleri vermiştir. 1946 yılında Kastamonu İl Halk Kütüphanesi müdürlüğüne atanmış ve 17 yıl boyunca bu görevi yapmış; 37 yıllık devlet görevinden sonra 1963 yılında emekliye ayrılmıştır (Ozanoğlu, 2017, 7).

Ozanoğlu, devrin ünlü âlim ve hocalarından özel dersler alarak kendisini yetiştirmiştir. Tefsir ve hadis konularında Safranbolulu Vasfi Hoca'dan, âyin ve naatkârlıkta Ahmet Asım Efendi'den icâzetnâme almış ve Arap diliyle ders okutmaya hak kazanmış, icâzetnâmesini bizzat kendisi Arapça kaleme almış ve ünlü hattat Emrullah Demirkaya'ya nesih yazı tarzı ile tebyiz ettirmiştir (URL-2, 2020). Ozanoğlu tefsir, hadis gibi ilimlerle birlikte Fransızca, Süryanice, Ermenice ve İbranice ile de meşgul olmuştur. Ermenice'yi Agop Dilaçar'dan öğrenmiştir (Yılmaz, 2009, 200). Mühtedi Fethullah Efendi'den on yıl süreyle Arapça, Süryanice, İbranice, Ermenice ve Fransızca dersleri almış, Hint diliyle de ilgilenmiştir (Nasrattunoğlu, 1995, 50).

Ozanoğlu'nun yaşamında gazetecilik de ayrı bir yer tutar. Doğrusöz, Kastamonu, Birlik ve Yenises gibi gazetelerde ve çeşitli dergilerde yüzlerce makalesi yayımlanmıştır (Erdoğan, 2009, 259).

2.1.3. Âşık ve Şair Ozanoğlu

İhsan Ozanoğlu'nun çok yönlü bir şahsiyeti olmakla birlikte en önemli özelliği âşıklıdır. Bu özellik onun Âşık İhsan Ozanoğlu olarak anılmasını ve tanınmasını sağlamıştır (Küçükbasmacı, 2011, 191). Bu sebeptendir ki Âşık İhsan Ozanoğlu adıyla da anılmaktadır.

Ozanoğlu, Âşık Mehmet ve Âşık Bayraktar gibi saz şairlerinin olduğu bir aileden gelmektedir. Ozanoğlu, ilk şiirini yazmaya 12 yaşında başlamış ve sazla tanışması da bu yıllarda olmuştur. 12 yaşındayken annesinden koşma ve semai tarzını iyice öğrenmiş, hayatı boyunca hem şiir hem de musikiyle ilgilenmiştir (Aktaş, 2009, 163). Müsikiye de şiir gibi çocukluğunda başlamış, Serkiz Usta'dan keman, Necmeddin Rıfat'tan ud dersleri almış, uzun yıllar tanbur çalmıştır. Müsiki'deki üstadları; Neyzen Emin Dede, Karakadıoğlu Rıfat Bey ve Kompozitör Kemal İlerici'dir. Saz çalmayı Âşık Hasan'dan öğrenmiştir. Ozanoğlu öğretmenliği sırasında keman ve mandolin dersleri vermiştir. Nefesli sazlar dışında tüm enstrümanları çalabilen Ozanoğlu en son divan sazında karar kılmıştır. Doğu ve Batı müsikisi esaslarına hâkim bir müzik adamı olan İhsan Ozanoğlu ayrıca nota ve saz dersleri de vermiştir (URL-2, 2020).

Görüyoruz ki çocukluğundan son nefesine kadar şiir ve musikiyle iç içe bir yaşamı olmuştur.

Ozanoğlu, 20. yüzyıl âşıklarından ve kendi çağdaşları olan 20. yüzyıl âşıklarıyla doğaçlama atışmalar yapmıştır. Bu usta şairlerden bazıları Âşık Nihâni, Âşık Dursun Cevlâni, Âşık Firkâni, Âşık Hakkı Bayraktar, Âşık İzzetî, Âşık Şevki, Âşık Yahya, Posoflu Âşık Müdâmi'dir. Ozanoğlu, Behçet Kemal Çağlar'ın öncülüğünde Kastamonu Halkevi'nde Âşık Veysel ile irticalen atışmıştır. Posoflu Âşık Müdâmi ile yaptığı atışmada Âşık Müdâmi; "Âşıklık bâbında olmuştun üstad / Âşıkların pîri can Ozanoğlu" şeklinde bir dize söyleyerek Ozanoğlu'nun ustalığı konusunda bir itirafta bulunmuştur. 18-30 Ekim 1975 yılında Konya'da düzenlenmiş olan "X. Türkiye Âşıklar Bayramı"na katılmış, 42 halk ozanı tarafından "Âşıklar Babası" ve "En Usta Halk Ozanı" olarak seçilmiş, ayrıca jüri başkanlığı yapmış ve çeşitli ödüller almıştır (Yakupoglu, 2009, 217). Bu tez kapsamında eserlerini incelediğimizde onun Âşık İhsan, İhsan, Ozanoğlu, Çeçen, Âşık, Âşıkoğlu mahlaslarını gazete ve dergilerdeki şiirlerinde, yazılarında imza niteliğinde kullandığı görmekteyiz.

Ozanoğlu şiirleri çoğunlukla halk edebiyatı biçiminde, hece vezni, dörtlük ve koşma şeklinde kafiyeleşmiş, şiirde halk şiiri geleneğinin yerel bir sesidir. Ozanoğlu'nun şiir damarı halk edebiyatı tarzı gönülden söylediği şiirlerde, şahsi ve duygusal şiirlerinde aranmalıdır (Ayyıldız, 2009, 157-158). Şiirle küçük yaşlarda tanışmış, koşma ve semai tarzının önceliklerini öğrenmiş, hem halk hem de divan şiiri tarzında şiirler yazmıştır. 1923-1973 yılları arasında yazdığı klasik şiirleri içeren bir "divan" oluşturmuştur (URL-1, 2020). İhsan Ozanoğlu'nun divanı, klasik Osmanlı divan şiiri geleneğine uygun olarak tasnif edilmiş ve bizzat kendisi tarafından düzenlenmiştir (Aktaş, 2009, 164).

İhsan Ozanoğlu, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışını, Mondros ve Sevr ile parçalanmış Anadolu'da kurulan Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşunu görmüştür. Bu sebeple şiirlerinde insanların mahrumiyetlerini, esaret, acı ve zulümü, cumhuriyet sonrası kazanımları, Mustafa Kemal Atatürk'ün ülke için önemini konu etmiştir. Ozanoğlu, ülkenin mücadele verdiği savaş döneminde ve sonrasında cesaret, özgüven, vatan sevgisi, yardımlaşma, birlik olma gibi duyguları ön plana çıkaran

şiiirler yazmıştır. Atatürk ile hiç tanışma fırsatı bulamamış, bir araya gelmemiş olmasına rağmen hem sosyal hayatta hem de yazılarında Atatürk prensiplerinin ağdaş temsilcisi olmuştur (Keser, 2009, 45-46)

Cumhuriyet dönemi şairlerinden olan İhsan Ozanoğlu halk şiirinin yanında yeni şiir anlayışlarıyla şiirler kaleme almıştır. Naciye Ata Yıldız'a göre Ozanoğlu, âşık ve divan tarzındaki şiirleriyle birlikte aynı zamanda cesaret göstererek yeni arayışlarda da bulunmuş, kendi döneminde şekle dair tüm kuralları reddeden akımlara rağmen, şiirde şekle önem verdiğini göstererek yeni şiir tarzını da denemiştir (Yıldız, 2009, 20). Divanıındaki şiirlerde halk edebiyatı unsurlarının fazlaca yer alması, onun âşıklılığından kaynaklanmaktadır (Aktaş, 2009, 163). Ozanoğlu'nun âşıklılığı dışında klasik geleneğe uyarak trk üslubunda divan şiirleri yazdığı, hem modern hem klasik bir şair olduğu anlaşılmaktadır.

2.1.4. Vefatı

13 şubat 1981 yılında Kastamonu'da vefat etmiş ve Duruçay köyüne defnedilmiştir.

2.2. İhsan Ozanoğlu'nun Türk Halkbilimi alışmaları Tarihindeki Yeri

Halkbilimi, alanının uzmanları tarafından pek çok farklı şekilde tanımlanmış ve yorumlanmıştır. Halkbiliminin TDK'ya göre tanımı şöyledir: Bir ülkede yaşayan halkın kültür ürünlerini, sözlü edebiyatını, geleneklerini, törelerini, inançlarını, mutfağını, müziğini, oyunlarını, halk hekimliğini inceleyerek bunların birbirleriyle ilişkilerini belirten, kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim vb. sorunlarını çözmeye, sonuç, kural, kuram ve yasaları bulmaya çalışan bilim dalı, folklor, halkiyat (URL-3, 2020). Bu tanım halkbiliminin en genel ve kapsamlı tanımıdır diyebiliriz.

Halkbilimi alanında çalışan yabancı araştırmacıların başında B. Bartok, W. Eberhard, F. Giese, G. Jacob, U. Johansen, F. W. Hasluck, I. Knos, F. Luschan, Th. Menzel, G. Mezsaros, G. Nemeth, K. Rainhardt, H. Ritter, W. Ruben gelmektedir. Bunlar

çoğunlukla halk edebiyatı ve halk müziği alanında çalışmalar yapmışlardır (Örnek, 1976, 24). Malumdur ki halkbilimi çalışmaları dünyada, Türkiye’den çok daha önce başlamış ve bu alanda çok sayıda araştırmacı akademik katkılarıyla var olmuştur.

Öcal Oğuz’ göre, Avrupa’da folklor çalışmalarına sebep olan şartların temeli, 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet’in İstanbul’u alarak “Orta Çağ”ı kapatması olarak tarihlendirilebilir. Çünkü Avrupa bilim tarihinin olumsuz sıfatlar yükleyerek skolastik olarak nitelediği bu çağdan çıkışın ilk adımı, İstanbul’un Türklerin eline geçmesiyle biçim değiştiren Doğu ticaret yolunun denizde aranmasıyla atılmıştır (Oğuz, 2015, 1).

Almanya’da Herder, folklor terimine Almanca karşılık olarak 1782 yılında “volkskunde” terimini kullanmıştır. Herder, ulusal romantizm akımını kurarak, Alman kültürünü etkisi altına alan Eski Yunan, Latin ve Fransız kültürlerine savaş açar ve ulusal kimliğin inşasında halk kültürünün temel alınması gerektiğini savunur. Alman Friedrich Ludwig Jahn 1810 yılında yayımladığı “Deutsche Volkstum” adlı kitabında “volkstum” (halk varlığı), “volkstumskunde” (halk varlığı bilimi) terimlerini kullanır. Johann Felix Knaffel 1813 yılında yayımladığı kitabında “volkskunde” (halkbilimi) terimini kullanır. 10 Nisan 1782 yılında “Der Reisende (Gezgin)” adlı haftalık derginin, 1782 yılında yayımlanan nüshasında “Volkskunde” terimi bilinçli olarak kullanılmıştır. Herder’in düşüncelerini uygulayan ve halkbilimi çalışmalarının kurucusu olan Grimm Kardeşler olmuştur. Jacob Ludwing Karl Grimm ve Wilhekm Grimm kardeşler dünyada ilk masal araştırmalarını başlatmışlar ve bu araştırmalar sırasında bazı folklor kuramlarının ortaya çıkmasına öncülük etmişlerdir. Grimm kardeşler, 1812 yılında Alman köylülerinden derledikleri “Çocuklara ve Ev Halkına Masallar” eserinde ve sonraki çalışmalarında Alman ruhunun yansımaları olarak gördükleri folkloru romantik duygularla yaklaşmışlardır (Oğuz, 2015, 9-10-11-13). Grimm Kardeşlerin faaliyetleri iki yönde gelişmiştir: Birincisi metinlerin derlenmesi ve yayımlanması, ikincisi ise dil, hukuk, mitoloji, edebiyat ve epos üzerindeki genel teorilerin geniş bir şekilde sentezlenmesidir (Cocchiara, 2017, 206). Almanya’da halkbilimi eğitim ve öğretimi, siyasal bilimlerin ve uluslararası ilişkiler bölümlerinin, sosyal ve kültürel politikanın temeli kabul edilmektedir (Çobanoğlu, 2016, 39). Böylece, Herder’in çalışmalarının ilk meyvesini Grimm Kardeşler’in bu masal derlemesiyle verdiği söylemek doğru olacaktır.

İngiltere’de 22 Ağustos 1846 yılında folklor terimi William John Thomas tarafından ilk kez kullanıldığı kabul edilir. Thoms “Athenaeum” dergisindeki yazısında ‘popüler antikite’ veya ‘popüler edebiyat’ gibi terimler için folkloru teklif ederek bu terimin isim babası olmaktan heyecan duyduğunu dile getirmiştir (Oğuz, 2015, 12-13). İngiltere’de halkbilimi çalışmaları iki ayrı döneme ayrılır: Birincisi 18. yüzyılda romantizmin yükselişiyle başlayan dönemdir ki bu dönemde derlenen malzemeler türkû, destan, masal ve batıl inançları içine alacak kadar genişlemiştir; ikincisi ise İngiltere’nin 19. yüzyılın ikinci yarısında uluslararası sömürgeci bir güç olarak ortaya çıkmasıdır ki bu dönemde sömürgelerin daha iyi idare edilebilmesi için sömürge halklarının kültürlerini araştırma, derleme ve inceleme konusu yapmışlardır. (Çobanoğlu, 2016, 39). İngiltere’de halkbilimi gelenekler bilimi olarak kabul edilmiştir. 1878 yılında “The Folk-Lore Society” adlı ilk halkbilimi araştırma derneği kurulmuş ve “Folk-Lore” adlı dergi yayımlanmaya başlamıştır. Ayrıca Cambridge’de “Folklor Cemiyeti”, Oxford’da “Ascholean Museum”, “Scottish archive for ethonological, lingusitic and folkloric studies” ve “Royal Scottish Museum” gibi pek çok halkbilimi araştırma kurumu kurulmuştur (Çobanoğlu, 2016, 39-40). Böylece hem Avrupa’da hem de bütün dünyada halkbilimi çalışmaları hızla yayılmaya başlamıştır.

Amerika’da 1888 yılında Amerikan Halkbilimi Derneği kurulmuş ve halen basılmaya devam eden “Journal of Amerikan Folkore” adlı dergiyi yayımlanmaya başlanmıştır. 20. yüzyılın başlarından itibaren halkbilimi eğitimi ve öğretimi, Columbia Üniversitesi’nde, yüzyılın ikinci yarısından itibaren de Indiana Üniversitesi’nde bağımsız bir bölüm olarak kurulmuş ve sonra bütün üniversitelerde okutulan alanlar arasında yer almıştır (Çobanoğlu, 2016, 40).

Rusya’da 1889 yılında Moskova Üniversitesi’nde “Etnografiçeski Obozjijene” adlı Rus halkbilimi dergisi yayımlanmaya başlamıştır. Bunu “Jivaya Starina” ve “Kilvskaya Starina” adlı dergiler takip etmiştir. Afanasev’in masal derlemeleri, Rus halk kültürünün destanlar ve halk inançları başta olmak üzere diğer türler üzerine yapılan çalışmalar yayılıp yaygınlaşmıştır. Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra Rusya Federasyonu’nda halkbilimi çalışmaları hem Ruslar hem Rus olmayan milletler arasında büyük hız kazanmıştır (Çobanoğlu, 2016, 40-41). Sovyetler Birliğinde

halkbiliminin popüler konulardan biri haline geldiğini, bazı Sovyet halkbilimcinin bu işle öok daha yakından ilgilendiğini söyleyebiliriz.

Fransa’da 1877 yılında Henri Gaidoz tarafından kurulan “Mélusine” adlı halkbilimi dergisiyle halk kültürü araştırmaları yaygınlaşmıştır. Fransız halkbiliminin öncü kuruluşları “Revue des Etudes Ethnographiques” ve “Revue des Traditions Populaires”tir. 1870 yılında kurulan “Landsmal forening arna” adlı halkbilimi derneği arşiv ve halk kültürü müzesi daha sonrakilere öncülük etmiştir (Çobanoğlu, 2016, 41-42). Fransız araştırmacı Arnold van Gennep, kendisini halk geleneklerini araştırmaya adanmış hizmetlerinden dolayı Fransa’nın Pitré’si olarak adlandırılmıştır. Bir etnolog ve folklorist olan Gennep’in sayısız çalışması mevcuttur. En geniş çalışması ise Fransız halk gelenekleri kütüphanesine dönüşmüş olan “Manuel de folklore français contemporain (Çağdaş Fransız Folkloru Araştırmaları Kılavuzu)”dur (Cocchiara, 2017, 402-403). Gennep, halkbiliminin günlük olaylar ve yaşayan olaylarla ilgilendiğini, geçmişteki olayların incelenmesinde tarihi metoden geçmişle olan kıyaslamalarda kullanmaya uygun bir metot olduğunu savunur. İhmal edildiğinden yakındığı yaşayan olayların incelenmesinin ise önemi üzerinde durur (Gürçayır Teke, 2016, 161). Fransa’daki derleme çalışmaları daha çok halk şarkılarını, masalları ve efsaneleri derlemeye yönelik olmuştur.

İsviçre’de 1896 yılında Zurich ve Basel Üniversitelerinde E. Hoffman Kraye tarafından “İsviçre Halk Gelenekleri Derleme Kulübü” kurulmuş ve 1897 yılından itibaren bu dernek “Archive Suisse des traditions populaires” adlı dergiyi yayımlar. Ardından bağımsız halkbilimi bölümleri, folklor arşivleri ve halk kültürü müzeleriyle gelişme sağlar (Çobanoğlu, 2016, 42). İsviçreli aydınlar arasında “Ossiancılık” akımı uygun bir zemin bulmuştur (Oğuz, 2015, 7). İsviçre’de halkbilimi ürünleri halkın özü olarak kabul edilmiş ve öyle değerlendirilmiştir.

İspanya’da 1881 yılında “Folklore Andaluz” ve “Folk-lore Frexemense” isimli folklor dernekleri kurulmuştur. Bu dernekler, 1882 yılından itibaren “El folklore Andaluz” ve “El Folklore Espanol” adlı halkbilimi dergilerini yayımlamışlardır. İspanya’nın farklı bölgelerinin folklor ürünlerinin sergilendiği “Centro de Estudios Monanese”, “Centro

de Estudios Canarios” gibi yerel halk kültürü müzeleri açılmış, birçok üniversitede halkbilimi eğitim ve öğretimine yer verilmiştir (Çobanoğlu, 2016, 42).

İtalya’da 19. yüzyılda başlayan halkbilimi çalışmalarıyla birlikte 1882 yılında Pitré tarafından “Archivio per la studio tradizioni popolari” ve “Rivista delle tradizioni italiane” adlı dergilerle halkbilimi araştırmaları yaygınlaşmış ve zamanla bağımsız bölümler kurulmuştur. İlk halk kültürü müzesi de yine Pitré tarafından 1881 yılında Milano endüstri fuarında kurulmuştur. Günümüzde İtalya’da halkbilimi faaliyetlerini sürdüren “Studi di Roma” adlı kurumdur (Çobanoğlu, 2016, 43).

İskandinav ülkesi olan Finlandiya’da H. G. Porthan 1776-1788 yılları arasında eski Fin şiirini derlemiştir. 1831 yılında Fin Dili ve Edebiyatı Derneği yapılan çalışmaları destekler. Tıp fakültesi öğrencisi Elias Lönnrot 1828 yılında Finlandiya’nın dağlık, ormanlık bölgelerinde yaşayanlarından “Kalavela Destanı”nın parçalarını derler ve Lönnrot’a halkbilimi profesörü unvanı verilerek ilk halkbilimi kürsüsü kurulmuş olur (Çobanoğlu, 2016, 44). Çalışmalar çoğaldıkça çalışmalar sistemli bir hâle gelmiş, her kuram kendi yöntemini de beraberinde getirmiştir diyebiliriz.

Yunanistan’da N. G. Politis’in 1908 yılında kurduğu “Laografya Cemiyeti”nin kurulmasıyla halkbilimi çalışmaları kurumsal bir yapı kazanmış ve bu kurum “Laografya” adlı dergiyi çıkarmıştır. Halkbilimi alanında faaliyet gösteren diğer dergiler “Teselya Kronikleri”, “Epir Kronikleri”, “Trakya Folklor Materyalleri Arşivi”, “İyonya Antolojisi” ve “Pontus Arşivi”dir. Halkbilimi öğretimi çeşitli üniversitelerde sürdürülmekte olup, 1974 yılından beri halkbilimi eğitimi üniversitelerde yeni düzenlemeyle verilmektedir (Çobanoğlu, 2016, 44-45).

Güney Kıbrıs Rum Cumhuriyeti’nde Christos Apostolides’in 1910 yılındaki çalışması önemlidir. 1943 yılında kurulan “Kıbrıs Araştırmaları Derneği”nin kararıyla “Kıbrıs Halk Sanatları Müzesi” kurulmuştur. 1978 yılında A. Rousonnides “Kıbrıs Folkloru Bibliyografyası” adlı çalışmasıyla Rumların sözlü kültürü tamamen derlenip arşivlenmiştir (Çobanoğlu, 2016, 45-46). Kuzey Kıbrıs Rum Cumhuriyeti’nde, Kıbrıs kültürüyle ilgili en yeni yayınların 1938 yılında İsmet Konur’un “Kıbrıs Türkleri” ve 1949 yılında Hasene Ilgaz’ın “Kıbrıs Notları” adlı çalışmalarıdır. 1969 yılında

Mahmut İslamoğlu'nun "Kıbrıs Türk Folkloru" ve 1980 yılında M. Oğuz Yorgancıoğlu'nun "Kıbrıs Folkloru" adlı çalışmalar bugüne kadarki en iyi çalışmalardandır (Çobanoğlu, 2016, 46). Kıbrıs'ta 1900'lü yıllardan sonra başlayan halkbilimi çalışmalarının 1950'li yıllardan sonra daha da yoğunlaştığını ve günümüzde hem çalışmaların hem de alana olan ilginin arttığını söyleyebiliriz.

Türkistan bölgesine baktığımızda ise bazı ülkelerdeki çalışmalar ise şöyle özetlenebilir: Kazakistan'da halkbilimi çalışmaları Şokan Velihanov'un 19. yüzyıldaki derlemeleriyle başlar. Rus halkbilimciler tarafından derlenen folklor ürünleri, 1917 yılındaki komünist ihtilalinden sonra ideolojik nedenlerle baskıyla karşılaşır. Ancak, Abdilmelik Nisanbayev ve Şakir İbrayev sayesinde Kazakistan'daki halkbilimi çalışmaları ivme kazanmıştır (Çobanoğlu, 2016, 48). Kırgızistan'daki halkbilimi faaliyetleri Rus halkbilimciler tarafından 19. yüzyılda başlatılmıştır. Başta "Manas" olmak üzere "Kurmanbek", "Er Tabıldı", "Er Töştük" ve "Kocacaş" gibi folklor ürünleri yayımlanmıştır (Çobanoğlu, 2016, 48). Özbekistan'da 1860'lı yıllardan itibaren başta Alpamış olmak üzere çok sayıda destan ve diğer halkbilimi ürünleri derlenmeye başlamıştır (Çobanoğlu, 2016, 49). Türkmenistan'da Rus halkbilimci Samoyloviç'in başlattığı halkbilimi faaliyetleri, Türkmen halkbilimcileri tarafından da devam ettirilmiş, Sovyetler döneminde derlenen malzemeler ideolojik amaçlarla kullanılıp yorumlanmıştır (Çobanoğlu, 2016, 49-50). Her ne kadar Sovyetler döneminin ideolojisine yönelik halkbilimi ürünleri meydana gelmiş olsa da bu Türkoloji çalışmalarının birer kazanım kabul edilmesi gerektiğini de vurgulamak gerekir.

Azerbaycan'da ise halkbilimi çalışmalarının sistematik olarak başlangıcı 19. yüzyılın sonlarındadır. M. F. Ahundov ve H. B. Zerdabi'nin çalışmalarıyla başlayıp 1917 yılına kadar devam eden çalışmalar, Sovyetler Birliği'nin ideolojik baskıları sebebiyle yasaklanmıştır (Çobanoğlu, 2016, 47). Ancak, bazı araştırmacıların Sovyetler döneminde de çalışmalarına devam ettikleri bilinmekle birlikte, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ilânından sonra halkbilimi çalışmalarının yeni bir kimlik kazandığı da gerçektir.

Macar araştırmacı Ignác Kúnos, Osmanlı Devleti içinde beş yıl boyunca bir yabancı olarak kalarak yaptığı derlemeler, kullandığı yöntemler ve derlemeleri metin haline getirip yayımlayarak Türk halkbilimi derleme çalışmalarında bir öncü olmuştur. Balkanlarda ve Anadolu’da yaptığı çalışmalarla 1890’lı yıllardaki sözlü kültür ürünlerinin kayıt altına alınması sağlamasına yaptığı katkılarla birlikte derlemelerini yapma şekli, karşılaştığı zorluklarla olan mücadelesini yazılarında anlatması da araştırmacılara yol gösterici olmuştur (Gürçayır Teke, 2016, 24). Kúnos’un Türk dili, halk edebiyatı, halkbilimi alanındaki çalışmalarıyla tanındığı, Türk halkbiliminin ilk çalışmalarını meydana getiren bir araştırmacı olduğu herkesçe malumdur.

İlk defa 1846 yılında William John Thoms tarafından ortaya atılan “popüler antikler” ve “popüler edebiyat” kavramını karşılamak için kullanılan “folklore” terimi, Türkçede “halkiyât, halk bilgisi, hikmet-i avam, budun bilgisi, halkbilimi, halk kültürü” gibi terimlerle karşılık bulmuştur (Ekici, 2015, 2). Halkın içinden çıkan ürünlere “folklor” denmesinin önerilmesiyle birlikte bilimsel alandaki halkbilimi çalışmaları başlamış bulunmaktaydı. Artık bu tarihten itibaren hem Avrupa’da hem de tüm dünyada halkbilimi bir bilim dalı olarak ele alınıp kabul görmeye başlamıştır.

Avrupa’daki halkbilimi çalışmalarına baktığımızda görüyoruz ki 16. yüzyılda keşiflerle birlikte tohumu ekilmiş, 19. yüzyılda ise ürün vermeye başlamıştır. Dünyaya baktığımızda ise Rusya, Japonya, Fransa, İsviçre, İspanya, İtalya, Finlandiya, Yunanistan, Kıbrıs gibi ölkelerde halkbilimi çalışmaları 19. yüzyılın sonuyla 20. yüzyılın başında hız kazanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce, Osmanlı Devleti içinde yabancı araştırmacılar tarafından bilinçli ya da bilinçsiz şekilde derleme çalışmaları yapılmıştır. Bu araştırmalar halkbilimi ürünlerini ortaya çıkararak gelecek nesillerin bu ürünlerden faydalanmasını sağlamayı amaçlamaktadır (Gürçayır Teke, 2016, 323).

Türkiye’de halkbilimi ve halkbilimi çalışmaları Osmanlı döneminden günümüze kadar devam eden uzun bir sürecin sonucudur. Yirmi birinci yüzyılda teknoloji sayesinde halkbilimi çalışmaları da bir evrim sürecinden geçmektedir.

Türkiye’deki folklor çalışmaları, Batı ülkelerine nazaran daha geç başlamış olup ilk çalışmalar halk müziği ve halk edebiyatına ilgi duyan araştırmacılar tarafından başlatılmıştır (Antropoloji Sözlüğü, 2003, 318). Türkiye’de bilimsel halkbilimi çalışmalarından önce bu alanla sistemsiz şekilde çalışanlar olmuştur. Yani bazı araştırmacılar, halkbiliminin bir bilim olduğundan haberdar olmadan veriler elde etmiş, bunları bazı dergilerde yayımlamışlardır.

Halkbilimcilerin temel ilgi alanını sözlü edebiyat ürünlerinin derlenmesi oluşturmaktadır. Türkiye’de halkbilimi disiplini, ilk ortaya çıktığında başta sözlü anlatılar ve geçiş törenleri, gelenekler ve görenekler olmak üzere pek çok konuda derlemeler yapılmıştır (Gürçayır Teke, 2016, 329). Görülüyor ki, halkbilimi çalışmalarında temel ilgi sözlü kültüre yönelik olmuş ve halkbilimi ürünleri deyince sözlü kültür ürünleri akla gelmiştir. Belki de bunun, çalışmaları kısırlaştırıcı bir durum olduğunu söylemek de yanlış olmayacaktır.

“Folklor”, Osmanlı aydınlarının gündemine bağımsız bir araştırma alanı olarak “dil”, “millet”, “vatan” ve “medeniyet” kavramlarıyla eş zamanlı olarak girmiştir (Öztürkmen, 1997, 19). Osmanlı döneminde folklor çalışmaları, kişisel ve dağınık bir şekilde devam etmiştir.

1908 yılında II. Meşrutiyet’in ilan edilmesi ve İttihat ve Terakki Fırkası’nın iktidarı ele geçirmesiyle birlikte Türkçülük fikri etrafındaki faaliyetlerde artış görülmüştür. Bu sebeple 1908 yılında “Türk Derneği”, 1911 yılında “Türk Yurdu Derneği”, 1912 yılında “Türk Ocağı”, “Türk Derneği Mecmuası”, “Türk Yurdu” gibi dergilerle Türkçülük fikriyle halk bilgisi ürünlerinden yola çıkarak yeni bir yaklaşım ortaya konulmuştur (Ekici, 2015, 15). Sonuç olarak, II. Meşrutiyet’in ilan edilip İttihat ve Terakki Fırkası’nın iktidara gelmesiyle birlikte Türkçülüğün hız kazandığı ve halkbilimi çalışmalarının başladığı söylenebilir.

Türkiye’de “folklor” teriminin bir disiplinin adı olarak tanımlandığı ve kullanıldığı yazılar, 1913-1914 yıllarında yayımlanmıştır (Oğuz, 2015, 14). Türkiye’de halkbilimini tanıtan ilk yazı, Ziya Gökalp’in “Halka Doğru” dergisinin 23 Temmuz 1913 tarihli 14. sayısında yayımlanan “Halk Medeniyeti-I, Başlangıç” adlı yazısıdır.

Halkbilimini tanıtmak için yazılan ikinci yazı Fuat Köprülü'nün "İkdam Gazetesi"nin 6 Şubat 1914 tarihli, 6091 sayılı nüshasında yayımlanan "Yeni Bir İlim: Halkiyat-Folklore" adlı yazısında, folklor sözcüğünü halkiyat terimiyle birlikte kullanmıştır. Daha sonra Rıza Tevfik'in "Peyam Gazetesi"nin 5 Mart 1914 tarihli 20 numaralı ekinde yer alan "Folklor, Folk-lore" adlı yazısı yayımlanmıştır. Tevfik bu yazısında folklor kelimesine karşılık olarak "hikmet-i avam" kelimesini önermiştir (Ekici, 2015, 15). "Halka Doğru" dergisinin her kesimden halkın sorunlarının dile getirilmesi, çözüm sunulması, halkın bilinçlendirilmesi, haklarının savunulması ve halktan yana olmanın temel hedef olduğu ve bu sebeple de dergide anlaşılır bir dil ve üslup kullanıldığını eklemek gerekir.

Halk edebiyatı alanında İbrahim Arslanoğlu, Hikmet Dizdaroğlu, Şükrü Elçin, Saadettin Nüzhet Ergun, Eflatun Cem Güney, Cahit Öztelli, Ahmet Kutsi Tecer; halk oyunları, çocuk oyunları ve halk müziği alanında Veysel Arseven, Sadi Yaver Ataman, Ferruh Arsunar, Şerif Baykurt, Mahmut Ragıp Gazimihal, Vahit Lütüfı Salcı, Adnan Saygun, Cemil Demirsipahi, Gültekin Oransoy, Ruhi Su, Muammer Sun, Muzaffer Sarısözen, Halil Bedii Yönetken; resim alanında Malik Aksel, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Turgut Zaim; halk hekimliği alanında A. Süheyl Ünver, Ferruh Dinçer ilk akla gelen isimlerdir (Örnek, 1976, 26-27).

1920 yılında TBMM'nin kurulmasından sonra Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak "Hars Dairesi (Kültür Şubesi)" kurulmuş ve birçok halk bilgisi ürünü derlenmiştir (Ekici, 2015, 16). 1924 yılında İstanbul Üniversitesi'ne bağlı olarak üniversite bünyesindeki ilk halkbilimi çalışmaları "Türkiyat Enstitüsü"nün kurulmasıyla başlamıştır (Ekici, 2015, 16). Böylece kütüphaneler de "Hars Dairesi"nin bünyesinde hizmet vermeye başlamış; "Türkiyat Enstitüsü" ise Türk kültürüyle ilgili yayınlarda bulunmuş ve ilim adamlarına rehberlik etmiştir.

1932 yılında kurulan Halkevleri, kültürün araştırması, incelenmesi, yaygınlaştırılması ve halkla kaynaştırılmasında çok önemli rol oynamıştır (Örnek, 1976, 25). Halkbilimi çalışmalarının ağırlıklı olarak Halkevleri çevresinde yürütüldüğü bu dönem, halkbiliminin çalışma alanlarının tamamını kapsadığı bir "genişleme" dönemi olarak görülebilir (Alıç, 2016, 15). Halkevlerinde yapılan halkbilimi derlemelerinde aydın ve

halk arasında bir ayırım olduğu görülmektedir. Halkevleri, halkbilimi ürünlerinin orijinalliğini ortaya çıkararak yüksek zümreden ayırır. Halkevleri derlediği mani, şiir, bilmece, fıkra ve atasözünde halkın bunları yüzyıllar boyu saklayarak aynen muhafaza ettiği düşüncesiyle halkı geçmişin canlı temsilcilerine dönüştürmektedir (Gürçayır Teke, 2016, 113-114). Türkiye'nin büyük bir kısmında örgütlenmiş olan halkevlerinin, büyük bir derleyici potansiyeline sahip olmakla birlikte bu potansiyeli yeteri kadar kullanamadığı da söylemek de mümkündür. Halkevlerinin çalışma yaptığı faaliyet sahaları kütüphane ve yayın, dil, edebiyat, sosyal yardımlaşma, güzel sanatlar, spor, tarih, müze, kurslar gibi alanlarda olmuştur.

1955 yılında Fuat Köprülü'nün desteğiyle "Türk Halk Sanatlarını ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti" kurulmuştur (Oğuz, 2015, 47). Günümüzde bu kurumun adı "Halk Kültürü Araştırmaları Kurumu" dur.

Türk halkbilimi çalışması yapan ilk halkbilimi derneği, 1 Kasım 1927 yılında Ankara'da kurulan "Türk Halk Bilgisi Derneği"dir. Bu dernek İshak Refet İşıtman, Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu ve İhsan Mahvi gibi folklor araştırmacıları ve sosyologlar tarafından kurulmuştur (Öztürkmen, 1997, 55). Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu'nun üstlendiği rolle birlikte bu dernek, Türk folklorunun ilk bağımsız bilimsel organizasyonu olarak tarihe geçmiştir (Oğuz, 2015, 32). Arzu Öztürkmen'e göre, Türkçülük akımına dair düşünceleriyle tanınan Yusuf Akçura, 1929 yılında "Anadolu Halk Bilgisi Derneği"nin davetlisi olarak bir konuşma yapmıştır. "Folklor Nedir?" konulu konuşmanın bu konuşmanın bir bölümü daha sonra "Yeni Muhit" dergisinde yayımlanmıştır. Türk Halk Bilgisi Derneği ile birlikte ülke çapındaki ilk metotlu derleme döneminin başladığını söylemek mümkündür. Derneğin ilk neşriyatı folklor derlemeciliğinde yol göstermesi için 1927-1928 yılı içinde hazırlanan "Halk Bilgisi Toplayıcılarına Rehber" adlı çalışmadır. "Halk Bilgisi Toplayıcılarına Rehber" adlı çalışma Cumhuriyet ile birlikte artan halkbilimi çalışmaları yapacak olanlara yol gösterme amacı taşımaktadır diyebiliriz. 1929 yılından itibaren çıkarılmaya başlanan "Halk Bilgisi Haberleri" adlı dergi sözlü türler, kültür ve inançlar gibi yerel derlemelerden örnekler sunmuş, makaleler yayımlamış ve uluslararası folklordan haberler vermiştir (Öztürkmen, 1997, 34-59-61).

Türk dili ve Türk tarihiyle ilgili araştırmalar yapmak için 1932 yılında Atatürk tarafından kurulan “Türk Dilini Tetkik Cemiyeti” ve “Türk Tarihini Tetkik Cemiyeti” adlı kurumlar günümüzde “Türk Dil Kurumu” ve “Türk Tarih Kurumu” olarak faaliyetine devam etmektedir (Ekici, 2015, 16). TDK ve TTK’nın günümüzdeki ortak hedeflerini kısaca Türk diline, kültürüne ve tarihine sahip çıkarak toplumu aydınlatmak olarak söyleyebiliriz.

Pertev Naili Boratav öncesindeki halkbilimi çalışmaları işlev olarak Avrupa’yı etkileyen yeni bir kültürün yaratılması, Osmanlı edebiyatına karşı, milletten kaynaklanan özgün edebiyatın kurumlaştırılması, kendi köklerinden uzaklaşan Türklerin özüne dönüşünün sağlanması çalışmaları içinde yer almaktadır. Boratav’ın “Les travaux de folklore turcs” adlı uzun makalesi, Türk folklor çalışmaları tarihini değerlendiren ilk ve önemli yazılardandır (Oğuz, 2015, 40). 1938 yılında Pertev Naili Boratav’ın Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde bağımsız olarak halk edebiyatı dersleri okutulmuş, bilimsel yöntemlerle derleme ve incelemeler yapılmıştır. 1948 yılında DTCF’deki halkbilim kürsüsünün kapatılması, Türk halkbilimi araştırmalarını kesintiye uğratmıştır (Ekici, 2015, 17). Ülkemizde halkbiliminin kurucularından olan Boratav’ın yetiştirdiği en önemli isim İlhan Başgöz’dür. Başgöz de eserlerinde bunu dile getirmektedir. Öğretim üyelerinden Orhan Acıpayamlı doğum, halk hekimliği, bibliyografya; Nermin Erdentuğ evlenme adetleri; Sedat Veyis Örnek halk inançları, ölüm gibi konularda monografik araştırmalar yapmışlardır. Tiyatro bölümü öğretim üyelerinden Metin And ve Özdemir Nutku ise geleneksel Türk tiyatrosu konusundaki araştırmalarıyla halkbilimine katkıda bulunmuşlardır (Örnek, 1976, 25). Boratav, kendi çalışmalarıyla birlikte aynı zamanda çağdaş edebiyatımızla ve sorunlarıyla da ilgilenmiştir, eserlerinde daima halkbiliminin değerini savunmuştur demek yerinde olacaktır.

Halkbilimi tarihinde halkbilimi çalışmaları genellikle devlet desteğini alan ancak resmi olmayan kurumlarca yapılmıştır. Halkbilimi çalışmalarının devlet eliyle desteklenmesi düşüncesinin doğması sonucunda Milli Folklor Enstitüsünün kurulması düşüncesi doğmuştur. Bu düşüncede ısrarcı olan araştırmacılardan biri de İhsan Hınçer’dir. Çünkü Hınçer, halkbilimi için tüm yapılması gerekenleri bu kurumun gerçekleştirebileceğini düşünmektedir (Gürçayır Teke, 2016, 125). Halkevlerinin

kapatılmasının ardından 1966 yılında Kültür Bakanlığı'na bağlı olarak "Millî Folklor Araştırma Enstitüsü" düzenli çalışmalar yapmıştır (Ekici, 2015, 17). İhsan Hınçer, Millî Eğitim Bakanlığı adına Kültür Müsteşarı Adnan Ötügen imazıyla 21 Nisan 1966 tarihinde adıkları mektupta 30 Nisan 1966 tarihinde kurulacak olan folklor enstitüsünün "vazifeleri, statüsü, çalışma şekli" konulu bir seminer yapılacağını bildirildiğini ifade etmiştir (Gürçayır Teke, 2016, 127-128). Kastamonu'da da devlet eliyle halkbilimi alanında çalışmalar düzenlenmiştir. Millî Folklor Enstitüsü, halkbilimi alanında çalışan resmi bir kuruluş olarak Kastamonu'da çalışmalar yapmıştır. Bu enstitü, ekonomik yetersizlikler, devlete bağlı olma, personel yetersizliği, hukuki statüsünün belirlenemeyişi ve kalitesi gibi sebeplerle bekleneni verememiştir (Gürçayır Teke, 2016, 132).

Mehmet Kaplan'ın, Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde görev almasından sonra halkbilimi çalışmaları bilimsel bir zemin kazanmıştır. Mehmet Kaplan, akademik dünyadan uzaklaştırılan halk edebiyatını üniversitede çalışılan bir disiplin haline yeniden getiren kişidir (Oğuz, 2015, 45). Atatürk Üniversitesi'nde Mehmet Kaplan'ın yetiştirdiği Prof. Dr. Muhan Bali, Prof. Dr. Umay Günay, Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Prof. Dr. Bilge Seyidoğlu, Prof. Dr. Fikret Türkmen, Prof. Dr. Ensar Aslan ve Hacettepe Üniversitesi'nde Prof. Dr. Şükrü Elçin yetiştirdiği Prof. Dr. Dursun Yıldırım Türk halkbilimi çalışmalarını akademik yaşamda yeniden organize etmişlerdir (Çobanoğlu, 2016, 54). Şükrü Elçin ağırlıklı olarak âşık edebiyatına yönelik eserler vermiştir. "Halk Edebiyatı Araştırmaları" adlı iki ciltlik eseri ve "Halk Edebiyatına Giriş" adlı ders kitabı büyük bir boşluğu doldurmaktadır (Oğuz, 2015, 49). Biliyoruz ki, Mehmet Kaplan kendine has yöntemiyle Türk kültürünü bağımsız olarak bütünüyle ele almış, tahlil etmiş ve yorumlamış Türk aydınlarından biri olması sebebiyle halkbiliminde ayrı bir yere sahiptir. Şükrü Elçin ise Türk halk edebiyatına ettiği hizmetlerle önemli bir yere sahiptir.

2003 yılına kadar Türk halkbilimi çalışmalarını "Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (HAGEM)" sürdürmüştür. 2003 yılından itibaren Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın oluşturulmasıyla bu genel müdürlük, "Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü" adı altında faaliyet göstermeye devam etmektedir (Ekici, 2015, 17).

1980 sonrası üniversitelerin “Türk Dili ve Edebiyatı” bölümlerinde “Halkbilimi Anabilim Dalı” açılmasına karar verilmiş, bağımsız olarak “Türk Halkbilimi Bölümü” açılmış ve Türk halkbilimi dersleri verilmeye başlanmıştır. Sosyal Bilimler Enstitülerine bağlı olarak “Türk Halkbilimi Anabilim Dalları” oluşturularak lisansüstü eğitimle dersler ve araştırmalar sürdürülmüştür (Ekici, 2015, 17-18).

Türk halkbiliminde geline son nokta olarak UNESCO’dan söz etmek de gerekmektedir elbette. UNESCO içinde “Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM)” adı altında bir birim kurulması halk bilgisi ürünlerinin araştırılması, incelenmesi ve korunması uluslararası bir sorun olarak ele alınmıştır (Ekici, 2015, 18).

Türkiye’de halk bilimi araştırmaları sonucu elde edilen veriler, tüm bilim dallarıyla paylaşarak toplumsal kalkınmada kullanılmaktadır. Ayrıca, çağdaş sanatın her dalında halk kültürü ürünlerinden faydanılmakta ve bu ürünler kültürel kimliğin bir parçası, rengi, dinamiği olmaktadır (Tan, 2013, 243).

Dünyadaki ve Türkiye’deki halkbilimi çalışmaları tarihine baktığımızda, çalışmaların Avrupa’da 19. yüzyılda olumlu sonuçlar vermeye başladığını, Türkiye’de ise aynı noktaya ancak bir yüzyıldan fazla sürede gelinebildiğini söylemek mümkündür. Özetle, Türkiye’deki halkbilimi çalışmalarının başlangıcını 1913 yılında Ziya Gökalp’in “Halka Doğru” dergisindeki “Halk Medeniyeti-I” başlıklı yazısında folklor terimine karşılık olarak “halkiyat” terimini kullanması; Türk halkbilimi alanında açılan son kurum ise 2001 yılında kurulan “Türkiye Halk Oyunları Federasyonu” olarak tarihlemek mümkün olacaktır.

Kastamonu’daki halkbilimi çalışmalarına geldiğimizde ise Kastamonu halkbilim çalışmaları, Türkiye’dekine paralel bir gelişme göstermiştir. Kastamonu, Kuzey Doğu Anadolu’yu İstanbul’a bağlayan istikamet üzerinde yer aldığı için güçlü bir aşıklık geleneğine sahiptir. Kastamonu aşıklık geleneğinin gücü daha çok 19. yüzyılda artış göstermiştir. Bu geleneğin Kastamonu’da gelişmesinde özellikle Emrah ve Dertli etkili olmuştur.

Kastamonu halkbilimi çalışmalarında âşıklık geleneğine de değinmek yerinde olacaktır. Doğu ve Kuzey Doğu Anadolu'dan İstanbul'a giden âşıklar, Kastamonu'da konaklayarak âşik toplantılarına katılmış, yaşadığı kültürden getirdiği şiirlerle ve katıldığı yarışmalardaki güzelleme, taşlama, atışma ve muammalarla geleneğe katkıda bulunmuşlardır. Hatta bazı usta âşıklar, Kastamonu'ya yerleşerek bu çevrede geleneğe yeni temsilciler kazandırılmasını sağlamış, kendine bağlı bir âşıklar kolu oluşturmuş, okul olma hüviyeti kazanmıştır. Bu usta âşik Erzurumlu Emrah'tan başkası değildir. Emrah tesiri, Kastamonu âşıklık geleneği üzerinde kendini göstermiştir. Emrah tesiri görülen Kastamonulu âşıkların başında Kemâlî gelmektedir. Kemâlî, başta oğlu Âşik Hasan olmak üzere, Âşik Fevzî'nin yetişmesinde de etkili olmuştur. Âşik Hasan da Kastamonu'nun 20. yüzyıl şairi İhsan Ozanoğlu'nun yetişmesine katkıda bulunmuştur. Emrah kolunun dört kuşağı birbirine bağladığı usta-çırak geleneği içinde Emrah-Âşik Kemâlî-Âşik Hasan-İhsan Ozanoğlu biçiminde sıralanan bir gelenek silsilesi ortaya çıkmaktadır (Yakıcı, 2003, 167). İhsan Ozanoğlu'nun âşik sanatın bu kadar güçlü olmasının bir diğer sebebi de hem dedesinin hem de babasının şair olmalarıdır.

Kastamonu'da, 19. Yüzyılın usta âşıklarından olan Erzurumlu Emrah ve Âşik Dertli'nin tesirinde güçlü bir gelenek oluşmuş, bu gelenek 19. yüzyılda yetiştirdiği usta âşıkların haricinde, 20. yüzyılda da Emrah kolunu temsilen İhsan Ozanoğlu'nun; Dertli kolunu temsilen de Yorgansız gibi usta âşıkların yetişmesine sebep olmuştur. (Yakıcı, 2003, 169)

Kastamonu'da âşik edebiyatı 19. yüzyılda en parlak dönemini yaşamıştır. İhsan Ozanoğlu Kastamonu'yu "âşıklar kabesi" olarak tabir etmiştir. O tarihlerde Kastamonu'ya bağlı olan Çankırı Yapraklı'da her yıl düzenlenen panayıra pek çok âşik katılır, panayırlarda âşik deyişleri ve hikâyeleri dinlenirdi. Bu panayıra gelen âşıklar mutlaka Kastamonu'ya uğrarlar, hatta bazı âşıklar burada uzun süre yaşarlardı. Bu âşıklar, Kastamonu'da âşıklığa meraklı olan gençleri yetiştirmişlerdir (Akman, 2018, 275).

İstanbul Belediye Konservatuarı 1916 yılında kurulmuş ve halkbilimi derlemelerinde Türkiye'de öncü olmuştur. 1926 yılında başlatılan araştırma gezileri dört defa yapılmıştır. 1928 yılındaki üçüncü gezi ekibi Yusuf Ziya, Ekrem Besim, Muhittin

Sadık, Ferruh Ersunar’dan oluşmaktaydı. İnceleme çalışmalarına İnebolu’dan başlamışlar ve Kastamonu çevresinde devam etmişlerdir. Bu gezi sırasında tespit ettikleri türküler “Halk Türküleri” adıyla bir kitapta toplamışlar, Kastamonu’ya ait olan 29 türküden bir kısmına da bu kitapta yer vermişlerdir (Erdoğan, 2009, 260).

Halkevleri birçok şehirde olduğu gibi Kastamonu’da da güzel sanatlar, tarih ve müze, dil ve edebiyat, kütüphane ve yayın gibi pek çok çalışmayla faaliyetler yapmıştır. Türk toplumunun önemli bir yaygın eğitim deneyimi olarak hayata geçirilen Halkevlerinden birisi olan Kastamonu Halkevi 24 Haziran 1932 tarihinde açılmıştır (Türkmen, 2014, 110). Halkın her türlü yaşantısını konu edinen, tüm illerde ve bazı ilçelerde örgütlenerek halk biliminin bütüm dallarında araştırma ve derlemeler yapan halkevleri, Kastamonu’da da “Kastamonu Halkevi” adıyla bir dergi yayımlayarak önce Kastamonu’ya yönelik olmak üzere tüm Anadolu’nun halkbilimi ürünlerine yer vermişlerdir.

Kastamonu Türk Ocağı da Kastamonu’daki gelişmelere de kayıtsız kalmayarak kültürel faaliyetlere yönelik girişimlerde bulunmuştur. Böylelikle, halkbilimi çalışmalarına Türk Ocağı da dâhil olmuştur.

Kastamonu’daki Türk halkbilimi çalışmalarından bahsetmişken, asıl konumuz olan İhsan Ozanoğlu ve Türk halkbilimi çalışmalarına da geçmek yerinde olacaktır. Ozanoğlu, Latin Harflerinin kabulü sırasında İstanbul Öğretmen Okulu’ndan diploma almış, 26 Eylül 1928 yılında yeni yazıyı öğretme yetkisi alarak Kastamonu’ya dönmüştür. Harf Devrimi yıllarında Kastamonu’da hem öğretmenlere hem de memurlara alfabe öğretmiştir (Yılmaz, 2009, 200). Bu girişimiyle Ozanoğlu’nun, halkın okuma-yazma bilmesine önem vererek eğitim faaliyetlerinde bulunduğunu görmekteyiz.

İhsan Ozanoğlu, Kastamonu Halkevi yönetiminde ve halkevi faaliyetlerinde görev almıştır. 1940 yılında Kastamonu Halkevi Temsil Şubesi üyeliği, 1944 yılında Kastamonu Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi Başkanlığı, 1946 yılında Kütüphane ve Yayın şubesi üyeliği görevinde bulunmuştur. Kastamonu Halkevi Güzel Sanatlar Şubesi Başkanlığı sırasında Kastamonu merkez ve ilçelerinde halkevi gezileri, balolar,

konserler gibi halkevi felsefesine uygun hizmetlerde bulunmuştur (Yılmaz, 2009, 206-207).

Süleyman Şenel'den öğrendiğimize göre, İhsan Ozanoğlu'nun "kaynak kişi" olarak kaydedildiği resmi kurumların başında Ankara Devlet Konservatuarı gelmektedir. 1928 yılında Darüelhan (İstanbul Belediye Konservatuarı) adına yapılan derleme gezilerinden sonra, ikinci büyük alan araştırması Ankara Devlet Konservatuarı adına 1948 yılında gerçekleştirilmiştir. Kastamonu'yu da içine alan bu derleme gezisi, on ikinci derleme gezisidir. 4-20 Temmuz tarihleri arasında Muzaffer Sarısözen, Halil Bedi Yönetken ve Rıza Yetişen'den oluşan heyet Kastamonu merkez ve merkeze bağlı Gököy ile Araç, İnebolu, Taşköprü ve Tosya ilçelerinden 200 civarında eseri balmumu plaklara kaydetmişlerdir. Bu kayıtlara göre, İhsan Ozanoğlu, derleme heyetiyle birlikte iki farklı zamanda Kastamonu merkezde çalışma fırsatı yakalamıştır. Âşık İhsan Ozanoğlu'ndan saz eşliğinde derlenen eserler özetle şöyledir: Âşık tarzı havalar; anonim halk ağız ve özellikle âşık tarzı cinaslı ve düz mani örnekleri; halk hikâyelerine dayalı türküler/deyişler; ilahiler; askerlik türküleri/asker uğurlama; oturak türküleri; taklidi esnaf türküleri; düğün havaları/türküleri; kına türküleri/ağıtları; beyit örnekleri; oyunlu türküler/havalar; bülbül çeşitlemeleri; ekin türküleri; mizahi türküler; aşk-sevda türküleri; gurbet türküleri; gurbet türküleri (Şenel, 2009, 99-102). 1970'li yıllarda TRT'nin arşiv ve repertuvar oluşturmaya yönelik çalışmalarında da Muzaffer Sarısözen'in ilk kaynak kişisi İhsan Ozanoğlu olarak kayda geçmiştir (Erdoğan, 2009, 261). Ozanoğlu'nun sadece kaynak kişi olmanın yeri dahi halkbilimine verdiği değeri ve çabayı göstermeye kâfidir.

İhsan Ozanoğlu, TRT ve Devlet Konservatuarlarının arşiv ve repertuvarlarına Kastamonu yöresinden derlediği türkülerin kazandırılmasını sağlamıştır. Ozanoğlu'ndan derlenip notaya alınan türkülerden bazıları şunlardır: Kahvelerim Bişti Gel, Genç Osman Türküsü, Yazık Benim Evvel Geçen Ömrüme, Asger Katar Katar Olmuş Gidiyor, Berber Türküsü, Çıkabilsem Şu Yokuşun Başına, Soğuksu Başında Kuzu Kebabı, Demürcüler Demürü Neyle Döğerler, Hani Bu Kızın Anası, Bindim Gittim Atları, Ilgaz'a Gittik Tazuya, Hendektedir Evleri, A Bülbülüm Ne Ötersin, Arpa Ektim Bitti mi, Tabakamda Tütün Yok, Şu Dağların Sisine (Şenel, 2009, 101-102). Görüldüğü üzere Ozanoğlu'nun, Türk Halk Müziği alanında çok sayıda

derlemesi bulunmaktadır. En bilineni “Çanakkale Türküsü” olmak üzere yüzlerce türküyü repertuvarlara kazandırmıştır.

İhsan Ozanoğlu’nun Ankara Radyosu repertuvarında 85, Ankara Devlet Konservatuarı’nda 135 türkü derlemesi bulunmaktadır, Çanakkale Türküsü de bunlardan biridir. Zira, Ozanoğlu’nun Çanakkale Türküsü’nün kaynak kişisi olduğu herkesçe malumdur. Ozanoğlu’nun ifadesine göre ise bu türkünün asıl kaynak kişisi ve yakıncısı Rüveyde Kadın; türküyü besteleyen kişinin ise annesi Hafıza Emine Aşıkoğlu olduğu belirtilmektedir (Keser, 2009, 57). Çanakkale Türküsü’nün aslı Çanakkale Savaşları’ndan önce söylenen, aşkı için öldürülen bir gencin ağzından yakılmış bir ağıtken, Çanakkale Savaşları sırasında yeni sözlerin eklenmesiyle zenginleşmiştir. Bu türkünün Kastamonu’da derlenmiş olması Kastamonu türküsü olduğu anlamına gelmez, doğuş yeri Çanakkale’dir, yurda yayılırken çeşitlenmiştir. Konservatuvar derlemeleri sırasında başka kaynak kişilerden işitilmediği için Kastamonu’ya ve İhsan Ozanoğlu’na ait gibi görünmektedir (Tan, 2009, 84-85).

İhsan Ozanoğlu aynı zamanda kendi hafızasındaki birçok türküyü de notaya almış ve bazı eserlerinde yer vermiştir. Bunlardan biri de tez çalışması kapsamında da incelediğimiz Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda bulunan şu eserdir: “Za’fi ve Manzum Din Bilgisi-Dini Musiki-İlahiler-Çocuk Şarkıları-Marşlar-Kastamonu Türküleri, Kastamonu 1959, Demirbaş No: 84911, Yer No: 297.99 OZA 1971” adlı cildin içinde yer alan “Kastamonu Kültür ve Folkloru-Halk Edebiyatı-Kastamonu Türküleri, Kastamonu 1976, 79 s” adlı eserdir. Bu eser, oturak havaları, oyun havaları, ve temsili oyun havalardan oluşmaktadır.

İhsan Ozanoğlu sadece Kastamonu’ya dair yerel araştırma ve çalışmalar yapan mahalli bir şair, halkbilimci, edebiyatçı olarak görülmesi doğru değildir. Osman devletinin yıkılma sürecinde doğup büyümüş, Anadolu’nun işgal edilip parçalanıp bölüşüldüğü dönemi yaşamış, Milli Mücadele ve Cumhuriyet dönemlerini görüp yaşamış bir aydın olması sebebiyle dünü ve bugünü harmanlamış, dünü unutmayıp yaşanılardan ders çıkaran bir edebiyat insanı olarak sosyal ve kültürel değerlerin unutulmaması için araştırarak, yazarak, sorgulayarak Kastamonu değerlerini gün yüzüne çıkarmıştır (Keser, 2009, 68).

İhsan Ozanoğlu; yaşadığı dönemin kültürel, sosyal, siyasi, ekonomik unsurlarını özümseyerek derlemiş, zenginleştirmiş, kayıt altına almış, sınıflandırmış ve ülkemizin kültür-sanat hayatına hediye etmiş kıymetli bir şahsiyettir, ülkemizde onun emsali başka bir örnek yoktur (Şenel, 2009, 108).

1937 yılında derleme faaliyetleri Ankara Devlet Konservatuarı tarafından tekrar başlatılarak farklı tarihlerde toplam 18 derleme faaliyeti yapılmıştır. 1948 yılında yapılan on ikinci derleme gezisi Bolu, Kastamonu, Sinop ve Zonguldak illerinde yapılmış ve toplam 318 ezgi derlenmiştir, Kastamonu'dan ise 80 türkü derlenmiştir. Bu derlemeye Muzaffer Sarısözen, Rıza Yetişen ve Halil Bedii Yönetken katılmıştır. Bu derlemelerde Kastamonu çevresindeki en güvenilir kaynak İhsan Ozanoğlu olmuştur (Erdoğan, 2009, 260-261).

Ozanoğlu, bulunduğu her ortamda derleme yapmayı ihmal etmemiş bir halkbilimcidir. Halkbiliminin hemen hemen tüm kadrosuna yönelik derlemeler yapmıştır. Bu derlemelerin bazıları yayımlanmış, bazıları da daktilo veya el yazması metinler halinde arşivlerde yerini almıştır. Böylece Ozanoğlu, yöreye özgü halkbilimsel kültürel değerlerin zamanla unutulmasını ve kaybolmasının önlenmesinde önemli bir değer olarak tarihe geçmiştir.

İhsan Ozanoğlu 1958 yılında kendi kalem aldığı “Turistik Kastamonu” adlı eserinde araştırma ve anket çalışmalarıyla kültür ürünlerinin tespit edilerek ortaya çıkarılması konusunda şu teklifte bulunmuştur:

“Yerli sanatların bilinmesi, bu sanatçıların tanınması, halkın kullandığı el sanatı eşyaları, ata yadigarlarının muhafazası bu alanda yapılacak incelemelerle tespit edilebilecek ve verimli olacaktır. Bunun için müzeler, konaklar, sanatkar ve imalatçıların atölyelerinden başlanarak köylere kadar taranmalıdır. Merkez ilçeden başlanarak Tosya, Taşköprü, İnebolu, Araç, Daday, Küre, Devrakani ve diğer ilçelerde devam ettirilmelidir.”

İhsan Ozanoğlu, Kastamonu kültür ve folklorunun ülke genelinde tanıtımı için çalışmalar yapmıştır ve birçok kez Kastamonu folklor ekiplerinin faaliyetlerinde bilgisiyle ve saziyle önderlik etmiştir (Erdoğan, 2009, 261).

İhsan Ozanoğlu Kastamonu'nun çeşitli köylerinde öğretmenlik yapmıştır, 1946 yılında İl Halk Kütüphanesi Müdürü olarak atayıp 17 yıl boyunca bu görevi sürdürmüş ve

1963 yılında emekli olmuştur. Vefatına yakın bir zamana kadar birçok çalışma ortaya koyan Ozanoğlu'nun çalışmalarının çok azı basılabilmektedir. Ata Erdoğan bu durumu şöyle açıklamaktadır:

İhsan Ozanoğlu, Kastamonu yöresine ait türkülerin ve halk müziği ezgilerinin TRT ve Devlet Konservatuvarları arşiv ve repertuarına kazandırılması konusunda “kaynak kişi” sıfatıyla emek vermiştir. Bu suretle yörenin kendine özgü folklorik ve kültürel değerleri olan bu müzik eserlerinin unutulmasını ve kaybolmasını da önlemiştir. Adı geçen kurumların arşivlerinde mevcut Kastamonu türkülerinin birçoğu İhsan Ozanoğlu'ndan derlenmiştir (Erdoğan, 2009, 259).

Kastamonu'nun halkbilimi, tarihi eserleri, turizmi, coğrafyası, kültürü ve edebiyatı ile ilgili çalışmalar yaparak kaleme aldığı eserler Kastamonu için önemli bir kaynaktır.

Kastamonu'da halkbilimi deyince ilk akla gelecek şahsiyet şüphesiz ki İhsan Ozanoğlu'dur. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu folkloruna ilişkin derlemeleri bu dönemdeki boşluğu kapatmada büyük rol oynamıştır. Gazetecilik, aşıklık, şairlik, din adamlığı gibi çok yönlü bir şahsiyet sahip olan Ozanoğlu'nun en önemli yönü ise derlemeciliğidir.

İhsan Ozanoğlu, her fırsatı derleme yaparak değerlendirmiş nadide bir şahsiyettir. Ozanoğlu, derleme yaptığı sahanın Kastamonu il merkezi, ilçe ve köylerden oluştuğunu ifade etmektedir. Kaynak kişi bilgisinin kişinin adı, soyadı ve yaşadığı yer ile sınırlı tutulduğu, derlenenlerin yazıya geçirilmesi aşamasında anlatanın ağız özelliklerine bağlı kalarak çevriyazı yöntemi kullanılarak yazıya aktarılmıştır. Ozanoğlu, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda yer alan “Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat, Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar, (Cilt: IV), Kastamonu 1946, s. 553-800” adlı eserinde bu durumu şöyle ifade etmiştir: “Kitabımın her bendini ve her fıkrasını anlatanın şivesine, cümle tertibine, üslup ve edasına tam bir sadakatle yazdım ve bu derlemelerime göre tasniften sonra daktilo ettim. Fonetikten mühim nüansları malum edebilmek için çevriyazı sistemini tatbik ettim”.

Çalışmamız kapsamında eserlerini incelediğimizde de Ozanoğlu'nun ev, gece oturmaları, düğünler, kahvehane, sıra sohbetleri, cezaevi, öğrenci yurdu gibi çeşitli ortamlarda derlemeler yaptığını görüyoruz. Ozanoğlu'nun derleme ortamlarından biri

de kendi evi olmuştur ve her ilçeden kişileri kendi evine çağırıp not tutarak kayıt yapmıştır. Derleme yaptığı konuların yelpazesi de oldukça geniştir. Örneğin; halk müziği, halk mutfak, halk tababeti, hadis, tefsir, fıkıh, hukuk folkloru, vefklar, gizli bilim, hikâye, masal, atasözü, fıkra, deyim gibi konular bunlardan bazılarıdır.

Küçükbasmacı da bu konuyu şöyle aktarır: Ozanoğlu'nun derlemeciliği mutfak kültüründen halk hekimliğine, çocuk oyunlarından Ramazan gelenek ve göreneklerine, bilmeceleerden türkülere, askerlik geleneklerinden güreşe, konak ve odalardan pazarlara kadar halkbiliminin her şubesini kapsamaktadır. Ozanoğlu derlemelerini sınıflandırırken bazı ana ve alt başlıklara kullanmıştır: Kastamonu Kültür ve Folkloru, Halk Edebiyatı, Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Kastamonu Müzesi Arşivi, Folklorik Bakımdan Açıklamalar (Küçükbasmacı, 2011, 193).

İhsan Ozanoğlu'nun kaynak kişi oluşu ve derlemeciliği dışında bahsedilmesi gereken bir diğer yönü ise kuramcılığıdır. Bu yönünü gördüğümüz eseri ise onun en önemli ve ilk eserlerinden biri kabul edilen, 1940 yılında basılmış olan “Âşık Edebiyatı”dır. Bu eser, çalışmamızda da yer verdiğimiz gibi, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, Millî Kütüphane ve Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı kataloglarında bulunmaktadır. Bu eserinde Ozanoğlu özetle edebiyatımızın dini, ayinî, hamasî, destanî, maşerî, gınaî ve orijinal olduğunu ifade etmiştir. Divan Edebiyatının halk edebiyatı üzerinde etkisini ifade etmiş, âşık tarzı ve törelerini anlatmış ve o zamana kadar Fuat Köprülü'den başka kimsenin bu konunun üzerinde durmadığını belirtmiştir. Şu sözlerle de eserine son vermiştir: “Halk şairi Kemalismi şiar edindiği, sazla Türk inkılâbını çaldığı ve kutsal Cumhuriyet'in yüceliklerini terennüm ettiği zamandır ki vazifesini yapmış ve yaşamak hakkını kazanmış olacaktır”.

İhsan Ozanoğlu'nun bu tezde de yer alan “Sosyal Problemler” adlı risalesindeki “Folklor Müstakil Bir İlimdir” adlı makalesi Ozanoğlu'nun halkbilimci yönünü anlatması bakımından önemlidir. Ozanoğlu folklorun halk bilgisi, halka ait bilgiler anlamına geldiğini, müstakil bir ilim olduğu belirtilmiştir. Folklor; bir muhit veya memleketteki halkın tarihini, coğrafyasını, inanmalarını, adetlerini, giyimlerini, oyun ve eğlencelerini, musikisini, edebiyatını, tarihi, toplumsal ve milli hayatını, kültür ve medeniyetini derleyerek diğer ilim ve fen şubelerine ihtiyaç duydukları unsurları temin

ederek bir milletin kültür ve medeniyetinin tanınmasına ve yaşamasına imkân veren bir ilim olarak tanımlanmıştır. Folklorun fizik, kimya ve diğer müspet ilimlerden daha üstün bir ilim olduğu ve bu ilmin tahsilinin diğerlerinden daha zor olduğu vurgulanmıştır. Ozanoğlu, Avrupa iki yüz yıldır hem kendi folklorunu hem de bizim folklorumuzu incelerken; milli şuuru bozuk ve cahil bazı kimselerin folkloru gereksiz bulup küçümsediğinden yakınmıştır. Dil seferberliği gibi folklor için de bir seferberlik oluşturulması gerektiği ve bu görevin öncelikle halkevlerine düştüğü ifade etmiştir. Bu makale, İhsan Ozanoğlu'nun Türk halkbilimi çalışmalarındaki yöntemini, amacını, neyi hedeflediğini ve durduğu yeri göstermesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Kastamonu kültür ve folkloruna ilişkin pek çok çalışması vardır ancak bunların çok az bir kısmı basılmış durumdadır. Ozanoğlu'nun bu çalışmaları T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesinde bulunmaktadır.

İhsan Ozanoğlu, hayatın her alanında söyleyecek sözü, yazacak kelamı olan, kendisini bir alana sıkıştırmamış seçkin bir şahsiyettir. Onun bu çok yönlü kişiliği, elbette ki meşgul olduğu her alana yansımış ve halkbilimi adına pek çok malzeme ortaya çıkmıştır. Okumuş, araştırmış olmasının yanı sıra tüm bunları mümkün mertebe kayıt altına da almaya çalışması onun önemli yönünü oluşturmaktadır. Bu özelliği Kastamonu halk kültürü birikiminin bugüne ulaşmasını sağlamıştır. Halkbilimi dışında da çok sayıda eseri bulunan Ozanoğlu'nu, halkbilimi açısından değerlendirdiğimizde karşımıza kaynak kişi, derlemeci ve teorisyen bir İhsan Ozanoğlu çıkmaktadır.

Günümüzde Kastamonu'daki halkbilimi çalışmaları amatör araştırmacıların uğraşları ve üniversite bünyesinde akademik olarak devam etmektedir. Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinde de Kastamonu halkbilimi üzerinde çalışmalar yapılmaktadır.

2.2.1. İhsan Ozanoğlu Kataloğu

Bu katalog Kastamonu İl Halk Kütüphanesi'nde 84622 demirbaş numarası ve 013OZA1976 yer numarasıyla kayıtlı, 128 sayfadan oluşan, 1976 tarihli İhsan Ozanoğlu'nun kendi el yazısıyla oluşturduğu ciltli bir kitaptır. Bu katalog yazara ait eserlerin alfabetik dökümü şeklindedir.

A harfinde 100; B harfinde 68; C harfinde 24; Ç harfinde 23; D harfinde 44; E harfinde 37; F harfinde 20; G harfinde 35; H harfinde 77; I, İ harfinde 32; K harfinde 145; L harfinde 9; M harfinde 65; N harfinde 25; O harfinde 29; Ö harfinde 13; P harfinde 10; R harfinde 24; S harfinde 77; Ş harfinde 31; T harfinde 60; U harfinde 7; Ü harfinde 7; V harfinde 8; Y harfinde 33; Z harfinde 11 olmak üzere toplam 1014 eser adı alfabetik olarak sıralanmıştır.

Eserin orijinalinde alt alta sıralanmış olan eserleri, hacmi küçültmek adına eser isimleri arasına noktalı virgül koyarak yan yana sıralamayı tercih ettik. Eserdeki sıralamaya göre Ozanoğlu kataloğu şöyledir:

Abana Kültür ve Folkloruna Giriş; Abdulhamid; Abdullah Alptoğan; Abdurrezzak Paşa; Acı Gurbet; Açıksöz Hüsnü; Açık Sözler; Adlı Davud; Âgâhi; Ağır Rakıs İlahileri; Ağır Zikir İlahileri; Ağır Oyun Türküleri; Ağrı ve Sancılar; Ağıtlar; Ahlâkın Tashihi; Ahmed Efe; Ahmed Gökoğlu; Ahmed İsamuddin; Ahmedî; Ahmed Kırıl; Ahmed Rıza; Ahmed Rıza Başdurmaz; Ahmed Rıza Uğurlu; Aile Hayatı; Aile Türküleri; Akın; Akkaftan; Alagüroğulları; Alak Sûresi Azimetî; Ali Paşa; Ali Paşa-Elmas Paşa; Aliye Seren; Alevi-Bektaşî Edebiyatı Metinler: 1-2-; Alevi-Bektaşî Edebiyatı Bibliyografya; Alevi-Bektaşî Edebiyatı Literatürü; Alevi-Bektaşî Edebiyatı Örnekler: 1-2; Alevi-Bektaşî Sözlüğü; Alevi-Bektaşî Şairleri; Altı Kulaçoğlu; Altı Zat; Ammar Zadel; Anayasa Hakkında Konferanslar; Anasır Azimetî; Ana Yüreği; Andelîbî; Araç Fıkraları; Araç Kültür ve Folkloruna Giriş; Arada Kalmış; Argo: 1-3-; Arif Mehmet; Askerlik Folkloru; Asrımızda Fıkıh Meselesi; Asker Türküleri; Âşir Efendi Zadel; Âşir Efendi Ailesi için Sonsöz; Âşure Gecesi; Âşure Günü; Âşık Edebiyatı; Âşık Edebiyatı Ansiklopedisi; Âşık Ağzı; Âşıklı Sultan; Aşk ve Ruh; Âşık Âgâhi; Âşık Berke; Âşık Fevzi; Âşık Gariboğlu; Âşık Hakkı; Âşık Hakkı Bayraktar;

Âşık Hâkî; Âşık Kemali; Âşık Medhi; Âşık Meydani; Âşık Meydani Baba; Âşık Oğulları; Âşık Sazı; Âşık Sazı Tel: 1-3; Âşık Saydi; Atalar Sözü; Ata Sözleri; Atatürk Anıları; Atatürk Devrimi Destanı; Atatürk'e Ağıt; Atatürk Kastamonu'da; Atatürk'ün Kastamonu Nutku; Atatürk Günü; Atatürk ve Din; Atatürk Fıkraları; Atamık Sözler; Av Etleri; Avni Özbenli; Ayna Azimeti; Âyinhanlar; Âyine Başlarken; Â'yan Zadel; Âyete'l-Kürsi Azimeti; Ayırma; Azdavay Kültür ve Folkloruna Giriş; Azmi.

Baba Nasihati; Bağ; Bağ Çözümü; Bahçe Kültürleri; Bahçe Ürünleri; Bahar Zadel; Bahar Zade Feride; Bahar Türküleri; Bahir Paşa; Bahir Paşa Zadel; Baharatlılar; Ballık Zadel; Barat Gecesi; Barış Mesajı; Başağrısı: 1-5; Batumlu Yesari; Bayram Kadı; Bayram Kadı Ali; Bayram Kadı Fuad Peker; Bayram Kadı Hattat Cemile; Bayram Kadı M. Seyhan; Bayram Kadı Nuri; Bayram Kadı Nureddin Peker; Bayram Kadı Nurhan; Bayram Kadı Sadık; Bayram Kadı Yusuf; Bayram Kadı Zadel; Baytar; Bebek Kartal Pençesinde; Bedîî; Beğenmez; Behlûl Dâna Fıkraları; Bektaşî Fıkraları; Belgevşekliği ve İktidarsızlık; Benderli Oğulları; Berhetiye Azimeti; Besinler; Besmele Azimeti; Bestekârlar 1-7; Beş Zat; Beyanî Çelebi; Bilmeceler; Bilmeceli Hikâye; Bilmeceler Üzerine Araştırmalar; Biraz Neş'e; Bir Demet; Bir Nefes; Bir Yudum; Boğaz Hastalıkları; Bolu Beyine; Boyacı Zadel; Boyalı Nişancı Mehmet Paşa; Bozkurt Kültür ve Folkloruna Giriş; Bugünkü Türkçemiz; Bulanık Su; Bulaşıcı Hastalıklar; Bunalım Karşısında; Burçların Azimeti; Burun Hastalıkları; Bülbül; Bütün Yönleriyle Kadıasker Mustafa İzzet; Büyük Âlim ve Sanatkâr Ord. Prof. Dr. Ahmed Süheyl Ünver; Büyük Haydar; Büyük Azimet; Büyük Türk Velisi Beheaddin Şahinaksibendi; Büyük Veli Benli Sultan; Büyük Zellele Destanı; Büyüleme.

Candaroğulları; Candaroğulları İbrahim Bey; Candaroğulları İsfendiyar Bey; Candaroğulları İsmail Bey; Candaroğulları Kasım Bey; Candaroğulları Süleyman Bey; Candaroğulları Suları; Câvidan; Cecelizadel; Celali; Celâl Zade Mustafa; Celâl Zade Sahih; Cenaze Töreni; Cenderezadel; Cide Kültür ve Folkloruna Giriş; Çiğer; Cild Hastalıkları 1-4; Cimid; Cin Azimeti; Cin Suresi Davetiyesi; Cinsi Sapıklık; Cismani Hastalıklar Genel Bilgiler; Cismani Hastalıklar; Corukzadel.

Çağrı; Çatalzeytin Kültür ve Folkloruna Giriş; Çapraz Değişler; Çelenligil; Çeşitli Ağnlar; Çeşitli Bilgiler; Çeşitli Cin İşleri; Çeşitli Fıkralar 1-2; Çeşitli İç Hastalıkları

1-2; Çeşitli İlahiler 1-6; Çeşitli İnanmalar; Çeşitli Şifa İşlemleri; Çetinzadeler; Çıracızade Miskinin Beğenmez Destanı; Çırdak; Çift Sarma; Çılgınlık; Çiftel; Çalvan; Çocuk; Çocuk Destanı; Çocuğun Değeri; Çörekçizade Lütfi.

Dadaloğlu Mustafa Hodri Meydan; Daday'da Üç Gün; Daday Kültür ve Folkloruna Giriş; Damad-Manda; Damla Damla; Danacı; Dediler; Dedim; Definecilik; Deli Gönül; Deli Pazan; Demircioğlu; Devrekâni Kültür ve Folkloruna Giriş; Devrekâni Tarihi; Dikenli Yapraklar; Dil Bağı; Dil Bahsi; Dimağ; Din Bakımından Verem Savaşı; Dini ve Tasavvufi Edebiyat Musiki Metinleri: 1-40; Din ve Türk Törelere Bakımından Yağmur Duası; Dini ve Musiki Edebiyat; Dini ve Tasavvufi Edebiyat: Duraklar; Dini ve Tasavvufi Edebiyat: Deve Hikâyesi; Dış Ağrıları; Dış Sözler; Dış Düşük Sözler; Divan; Divan Kataloğu; Doğru Yol; Doktor; Dokuz Zat; Dolma; Dört Zat; Dua; Dualar; Düğünler; Düğün İlahileri; Kadın Törenleri; Düğün Türküleri; Düstür; Düş Azimeti; Düş Yorumu; Düşünceler; Düz Yol.

Ebcet Hesabı ile Esmâ-i Hüsnâ; Echezet Azimeti; Ecevid Ailesi: 1; Edebi Fıkralar; Edebi Fıkra Türü: 1-3; Edebiyatımızdan Fıkralar; Edebiyatımızda Ramazan; Edebiyat Tarihimizde Ramazan; Efe Yüreği; Eflâk Azimeti; Eğitim Folkloru; Eğitim Gelenekleri; Eğitim İnanmaları; Elli Yılın Panoraması: Zaferden Zafere; Eligüzelzadeler; Elmas Paşa; Elmas Paşazadeler; Emiroğulları; Emrullah Demirkaya; Enver Paşa; Erkaşu Azimeti; Ersözü; Esbavus Azimeti; Eski Eğitim; Eski Eserlerde Arkecelaj ile Değer; Eski Tarz Salavatlama; Eski Yaygın ve Yabancı Türküler; Eski Yol; Esmâ-i Hüsnâ; Esmâ-i Hüsnâyâ Mukabil Esmâ-i Melâike; Esmer Güzeli; Eşyayı Harekete Getirme Azimeti; Etnografik Durum; Evlenme; Evlenebilmek; Evren Baba; Ezherde Türk Talebesi.

Fal Çeşitleri; Fârâbi Fıkralar; Fasulye; Fatih Sultan Fıkraları; Fatiha Azimeti: 1-3; Fâzıl Bayraktar; Fâzıl Berke; Federal Arap Devleti; Ferhad Paşa; Fethi Fethiçi; Feyza; Fıkralar; Folklor Araştırmaları Müstehcen Fıkralar; Folklorcu Gözü ile Ayıb Sözler; Folklorcu Gözü ile Dini ve Tasavvufi Edebiyat ve Musiki; Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Askerlik Türküleri; Folklorik Bakımdan Çocuk Şarkı ve Marşları; Folklorik Bakımdan Gençlik Marşları; Folklorik Bakımdan Milli Marşlarımız; Folklorik Bakımdan Yürüyüş Marşları.

Galib Deniz; Gazibeyoğlu; Gebelik; Gecelerin Gölgesinde; Geçim; Geçgiler; Gelenekler; Genç Osman; Genel Bilgiler; Genel Bakımdan İnanmalar; Gençliğe Dönüş; Gerçek Hac; Gerçeğin Destanı; Geyik Destanı; Geyik Hikâyesi; Giriftzenler; Gizli Bilim: 1-12; Gizli Bilim Alfabetesi; Gökçeoğlu; Göğüs Hastalıkları; Gönül; Gönülden; Görüp Düşündükçe; Göğercin Hikâyesi; Göz Hastalıkları: 1-2; Gözyaşı; Gurbet; Güle; Gümüş İbrık; Günde Bir; Günün Gölgesinde; Günlerin Azimet; Günlerin ve Gecelerin Azimet; Günün Işığında; Günün İzleri.

Hebenneka Fıkraları; Hacı Baba; Hacıbüyük Zadel; Hacıbüyükzade Sadık; Hacı İlahileri; Haccac-ı Zalim; Haccac-ı Zalim Fıkraları; Hacet ve Murad: 1-2; Haddadî Zade Abdulaziz, Ârif, Kuddusi ve Aziz; Haddadî Zade Seyyid Ahmed Siyahi; Haddadî Zade Seyyid Ahmed Hicabi; Haddadî Zade Ziya Demircioğlu; Hadiselerden İlhamlar; Hafid Muhammed; Hafid Zadel; Hafız Emin; Hafız Töreni; Haftamız; Hâki; Hak Âşığı; Hakiki Kastamonu; Hakkı-i Kadim; Hakkı Yılanlıoğlu; Halk Dilinden Derlemeler: 1-5; Halkevi Destanı; Halk Edebiyatı: Taş Bebek; Halk Edebiyatı: Ata Sözleri; Halk Edebiyatı: İncili Bebek Hikâyesi; Halk Eğitimi Kursları; Halk Hekimliği: 1-2; Halk Sazları; Halime Çavuş; Halid Bey; Halil Efendi; Halil Paşa; Halimi Çelebi; Hamdi; Hamiyet; Hamle; Hannan Azimet; Hanifi; Hapishane Türküleri; Harimî; Harirî; Hasan Rıza Paşa; Hasan Tosyalı; Hasbi; Hâsib Muhammed; Hastalıklar: 1-3; Hatib Zadel; Hattat M. Şevki; Hattat Mustafa İzzet; Hatıralar; Hatıra Fıkralar; Hava Kurumu; Hayattan; Hayreddin Atufi; Hayreddin Evhad; Hayreddin Halil; Hayreddin Hızır; Hayreti; Hayvan ve Bitki Hastalıkları: 1-2; Hayvanî Yağlar; Hayır Sevenler; Hz. Fatıma'nın Vefatı; Hz. İsmail Kıssası; Hemruş Azimet; Her Türden Fıkralar: 1-15; Hicrî; Hıfız ve Masuniyet: 1; Hıfzı; Hikâyeler; Himmetoğulları; Hind Takuşu; Hristiyan Dininin Yüz Karası; Huddam Azimet: 1-6; Hünkâr Pehlivanlarından Çevircioğlu; Hüseyin Aydemir.

İbrahim Paşa; İbrahim Şevki Fıkraları; İbnisinâ Fıkraları; İbnisirin; İcazet Töreni; İctimai Hayat; İhlas Azimet; İğdirli Destanı; İki Evli; İki Tel; İki Yüzden; İki Zat; İlençler; İlk Mektepte İhtisas; İmam Zadel: 1-2; İmam ve Hatib Okulu Münasebeti ile Kastamonu Maarif Tarihi; İnanmalar: 1-3; İnebolu Kültür ve Folkloruna Giriş; İnkılabda Sanatın Payı; İnönü Destanı; İnönü Fıkraları; İnönü-Kastamonu; İnönü Meydan Muharebesi Destanı; İnşirah Azimet; İri Kıyım Bir Yobaza; İsmi A'zam

Azimetî 1-2; İsmail Hakkı Ketenoglu; Ispartalı Saydinin Yer ile Gök Cengi; Isıtım; Isıtım; İş Saatleri; İzzet Aksular.

Kaabîd Azimetî; Kabir ve Kıyamet; Kadıasker Mustafa İzzet; Kadir Gecesi; Kadın Mevlidi; Kaadirî Evradı; Kadızade Celaleddin; Kâf Azimetî; Kahhar Azimetî; Kahramanlık Türküleri; Kalb Hastalıkları; Kandadır; Karabaş-ı Veli; Karakadızade; Kara Mustafa Paşa; Kargı Zelzelesi; Kargının Mukadderatı; Kara Günler; Karamanlı Gufraninin Aşk Destanı; Karamanlı Gufraninin Öğüt Destanı; Kastamonu Askerlik Tarihi; Kastamonu Basın Tarihi; Kastamonu Bilmeceleri; Kastamonu 1962 Genel Durumu; Kastamonu Bölge Kütüphaneleri; Kastamonu Cezaevinde Eğitim; Kastamonu Cumhuriyet Valileri; Kastamonu Destanı; Kastamonu Elma'sı; Kastamonu Folkloru; Kastamonu Genel Kütüphanesinde Yazmalar Kataloğu 1-8; Kastamonu İlçeleri; Kastamonu İlçelerinde Millî Eğitim; Kastamonu İmam ve Hatib Mektebi Açılması Zarureti; Kastamonu İmam ve Hatib Mektebi Neden Açılmıyor?; Kastamonu Kasabaları; Kastamonu Kentleri; Kastamonu Köyleri; Kastamonu Kültür ve Folkloru Anıları; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Bir Bakış; Kastamonu Kültür ve Folkloru Medhal; Kastamonu Kültür ve Folkloru Derlemeler: 1-2; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Teşkilat: Adalet; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Arkeoloji; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Coğrafya; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Ekonomi; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: İç İşleri; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Kültür Tesisleri; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Mahalli İdare; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Maliye; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Maliye, Vergiler, Salmalar ve Bedeni Mükellefiyetler; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Sağlık; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Tapu; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Tarih; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Tarım; Kastamonu Kültür ve Folkloruna Giriş: Ulaştırma; Kastamonu Kütüğü; Kastamonu Kütüphaneleri; Kastamonu Kütüphaneleri ve Yazmalar; Kastamonu Literatürü; Kastamonu Maarif Tarihi; Kastamonu Maarif Tarihi: Hususi Mektepler; Kastamonu Maarif Tarihi: Resmi Mektepler; Kastamonu Maarif Tarihi: İlköğretim; Kastamonu Maarif Tarihi: Ortaöğretim; Kastamonu Maarif Tarihi: Medreseler; Kastamonu Maarif Tarihi: Çeşitli Kültür Tesisleri; Kastamonu Müzesi Şer'îye Sicilleri Envanteri : 1-11; Kastamonu Müzesi Şer'îye Sicilleri İlmi Vesikalar Kataloğu; Kastamonu Müzesi Arşivi Evrak Kısmı Envanteri: 1-2;

Kastamonu Şer'iye Sicilleri SistematiK Kılavuzu; Kastamonu Merkez Kütüphanesi Yazmalar Envanteri; Kastamonu Meşrutiyet Valileri; Kastamonu Pazarları; Kastamonu ve Kazaları; Kastamonu Tanzimattan Önce Valileri; Kastamonu Tanzimat Valileri; Kastamonu Tarihi Notları; Kastamonu Türküleri; Kastamonu Turizm Folkloru; Kastamonu Türküleri: 1-4; Kastamonu Türküleri Hakkında Araştırmalar: 1-15; Kastamonu'da Derlemeler: 1-3; Kastamonu'da Eski Ramazan Hatıraları; Kastamonu'da Elmacılık; Kastamonu'da Meyvacılık; Kastamonu'da Mesken; Kastamonu'da Toplumsal Hayat; Kastamonu'da Yaygın Yabancı Türküler; Kastamonulu Meftunî'nin Ömür Destanı; Kastamonu'nun Büyük Günü; Kastamonu'nun Pırlanta Kasabaları; Keçecizade Fuad Paşa Fıkraları; Keçi Eti; Kelâm-ı İn Azimeti; Kemalî-Meydanî Fıkraları; Kemiksiz; Kesikbaş Hikâyesi; Keskin Zadelere; Keşifler; Kenzûlar; Kâtibi; Kaynana Türküleri; Kayseri Fıkraları; Kâzım; Kabir Destanı 1-3; Kınık; Kırkçeşme; Kır Çiçekleri; Kıssadan Hıssa; Kıssadan İbret ; Kısmet; Klasik Miraeye; Kıyafet; Kıyamet Günü; Kızılay Destanı; Kızırtmalar; Kızılırmak; Kilci; Kilili Hacızadeler; Kirkiman Kızı; Kitabe; Kitablıklar-Yazmalar; Komünist Destanı; Kontralit Fabrikaları; Koyun Eti; Kördüğüm; Köy Kalkınması Tetkikleri; Köy Kalkınması Davasında Yeni Bir Hamle; Köy Mevlidi; Köroğlu: 1-3; Köroğlu-Kızıroğlu; Kudumzenler; Kulak Hastalıkları; Kumar (m); Kur'an-ı Kerim Okumakta Üstad Hafızlar; Kur'an Falı; Kurban Bayramı; Kurban Bayramı Gecesi; Kuru Bir Yaprak Daha; Küçük Bıçak; Küçük Esnaf; Küçük Sanatlar; Küçük Sanatlar İş Yerleri; Kümes Hayvanları; Küre Kültür ve Folkloruna Giriş.

La'lî; La'li Zade; Latif Azimeti; Latifi (m); Lohusalık; Doğum, Adlandırma ve Çocuk Hastalıkları; Lohusa Cemiyeti; Lokman Hekim Fıkraları; Lûgaz; Lûtfî.

Mahvî (m); Mahvî-i Kadim (m); Maniler: 1-6; Manzum Bilmeceler; Maslup Şükrü; Masuniyet: 1-2; Mecazlar, Meddahlık; Meddah Ahmed; Medhi (m); Meftunî (m); Meftunî Babanın Kastamonu Destanı; Mehmet; Mehmed Besim; Mehmet Bulur; Mehmet Cıvıçoğlu; Mehmet Emin Değer; Mehmet Hamdi; Mehmet Hulusi; Mehmet Paşa; Melyail Azimeti; Melek Hanım; Mendil Azimeti; Mensûr Bilmeceler; Mer'alarımız; Mersiye; MersiyeHanlar; Mes'udi; Meşhur Süryani İsimler; Mevlid Gecesi; Mevlid Hikâyesi; Mevlid İlahileri; Mevlid Na't ve Tevşihleri; Mevdani; Meykail Azimeti; Meytatarun Azimeti; Meyvalar; Milli Şef Kastamonu'da; Miraciye;

Miraç Gecesi; Muâşeret; Mubarek Günler; Muamma; Muhabbet Azimetî; Muhiddin Mehmed; Muhiddin Tanır; Muharrem İlahileri; Muhtemel Kastamonu Türküleri; Murad Azimetî; Musiki Üstadı Mustafa İzzet; Musikide İnkılab; Mustafa İzzet; Mustafa Paşa; Mustafa Rüşdü; Muslihaddin Tavi; Muslihaddin Vahyî; Müezzinlik 1-3; Müezzinler; Müfessir Alaeddin; Mülk Azimetî; Mülteka Tercemesi (Kevser); Münacat; Müstehcen Fıkralar; Müstekim Zadel; Müzik Fıkraları.

Nabi; Nâcurnî Azimetî; Nakibzade-Murtaza Oğlu Fıkraları; Nami; Nasrullah Kaadî; Na'tlar; Na'thanlar 1-6; Nazar; Nazîften Fıkralar; Necatî; Necdet Atılğan; Nedret (m); Ne Fayda (m); Ne'nniler; Neşriyatta Laubalilik; Neyzenler 1-4; Neyzen Tevfik Fıkraları; Nihani; Nuh Azimetî; Nuhzadeler (m); Numan Özdemir; Nuri Kezban; Nurculuk; Nurculuğun İç Yüzü; Nurculuğun Gerçek Yüzü.

Objektif Arkasında; Oğul Acısı; Okul İhtiyacı; Okullar için Meşhur Adamlar Ansiklopedisi; Okul İlahileri: Hatim Töreni ve Mevlid İlahileri; Okul İlahileri: Okula Başlarken; Okul İlahileri: Resmi Günler ve Milli Felaketler; Olayların Peşinden; On Altı Zat; On Beş Zat; On Bir Zat; On Dokuzuncu Asır Şairlerinden Kalecikli Miratî (m); On Dokuz Mayıs Destanı; On Dokuz Zat; On Dört Zat; On İki Zat; On Sekiz Zat; On Telden On Deyiş; On Üç Zat; On Yedi Zat; On Zat; Orman Folkloru; Oruç (m); Oruç Natları; Osman Mevlidi; Oturak Havaları; Otuz Ağustos (m); Oyun ve Eğlenceler; Ozanoğlu'nun İcazetnamesi.

Öğüt (m); Öğütleme (m); Ölü, Ölüler için; Ömer Aköz; Ömer Fuadî; Ömür Boyunca: 1-2; Örnek Adam Mahir Tellaloğlu; Özden; Özden Öz; Özden Sesler; Özgencizdeler (m); Özlem (m).

Partial; Partial Fıkraları; Para Yapma; Parazid; Pastırma-Sucuk; Perde-Basgın; Pire Destanı; Piri Paşa ve Evkafı; Psikiyatrik Fıkralar; Purçak Yolu.

Rağaib Gecesi; Rahman Azimetî; Rahman Duası; Rahmi; Raib Azimetî; Rakib Azimetî; Ramazan Bayramı Gecesi; Ramazan Bayramı; Ramazan Ezgileri; Ramazan Geceleri; Ramazan Gelenekleri; Ramazan İlahileri; Ramazan Fıkraları: 1-2; Ramazan Hadisleri; Ramazan Manileri; Ramazan Sohbetleri; Reisülküttab Hacı Hafız Mustafa;

Reisülküttab Zadelere; Remil: 1-3; Riayete Mecbur Olduğumuz Cami Nizamı; Rıfkı; Romatizma-Siyatik ve Çeşitli Ağrılar; Ruhani Azimet: 1-2; Ruhiyet ve Terbiye Bakımından Oruç.

Sabri; Sabri Tünkar; Selasib Azimet; Sabit Zadelere; Sadi; Sadi Çelebi; Sadık Paşa; Sadık Paşanın Vasiyeti; Saffat Azimet: 1-2; Safi; Sağani Zade; Saide; Sâkilik; Salbaş Zadelere; Salguncu; Salat-i Müniciye Azimet; Salavatlama; Sanat; Sarı Kız; Savunma; Savni Huş; Saz; Sazımın Tellerinden; Seçme Fıkralar; Seher İlahileri; Seks; Sekiz Zat; Selin Verdiği Ders; Semur Hindi Azimet; Semaî; Senden Sana; Sepetçioğlu; Sepetçioğlu Senaryosu; Sesli Kitap: 1-3; Seyahat Notları; Seyyid Abdulkadir; Seğrime; Sidik Bağ; Sihir Azimet; Sınıfta Kalmanın Sebepleri; Sisli Kaya; Sirkat; Sirkeli Yemek ve Salatalar; Sırtlı Zadelere; Sırtlı Zade Abdurrahman; Sivaslı Meslekinin Öğüt Destanı; Sivaslı Sabri; Sokak Terbiyesi; Sokağa Tükürme ve Din; Solgun Bir Demet; Solak Manileri; Solak Zadelere; Solcu Destanı; Son Çağrı; Son Asır Şairlerinden Meydani; Sosyal Dayanışma; Sosyal Problemler; Sözlük: 1-3; Sözlük İhtiyacı; Sözün Doğrusu; Sözün Kısası; Sultan Abdulhamid Fıkraları; Sultan Mahmud Fıkraları; Sultan Murad IV Fıkraları; Sun'î Çelebi; Su Tesislerimiz; Suyolcu Zadelere; Sükûti Sultan; Süleyman Nazif Fıkraları; Sünnet; Sünneti; Sünnet Hatırası; Sür'atinin Hayat Destanı; Süryani İsimler; Süt ve Müştakları; Sûzi; Sûzi Papasoğlu.

Şa'ban-ı Veli: 1-4; Şa'ban-ı Veli Menkıbeleri Tercemesi; Şadi; Şairler: 1-5; Şakrak Sözler; Şalgamcı Zadelere; Şarkı ve Türkü Mecmuası 1-2; Şehet Azimet; Şehir Gelenekleri; Şehir Mevlidi; Şehvet Bağ; Şeker Folkloru; Şekva (m); Şemhureş Azimet; Şen Fıkralar; Şen Sözler; Şer'iye Sicillerinde Görülen Nadide Kitaplar; Şevki; Şeyh Ataullah; Şeyh Dada; Şeyh Hacı Halife; Şeyh Halil; Şeyh Hayreddin; Şeyh Muharrem (m); Şeyh Muhiddin; Şeyh Mustafa; Şeyh Osman; Şeyh Şaban; Şirin Görünme; Şükran; Şükrü Şenozan.

Tahtalı Çarşıdan Beton Çarşıya; Takta Kuş Azimet; Tâliî; Tarihi Eserlerimiz; Tarihi Fıkralar; Tarihi Kastamonu; Tarihi Kastamonu Destanı; Tarihi Kastamonu'nun Büyük Günü; Tarihi Türküler; Tarikat Türleri; Tarım Folkloru; Tarım İşlemleri; Taşbebek; Taşköprü'de İki Gün; Taşköprü Kültür ve Folkloruna Giriş; Taşkınlık (m); Tatlı Sert; Tayta Run Azimet; Tebbet Azimet; Tekten; Tek Dil; Tek Tek; Teker Teker;

Tekerleme; Tek Yüz; Temcid İlahileri; Temsilî Oyun Türküleri; Temizlik; Temizlik ve Din; Teravîh İlahileri; Teblih Falı; Teshir Azimetî 1-6; Teshir Esması; Tevfik Calay; Tırnak Azimetî; Ticaret Folkloru; Tilki Fıkraları; Toplama Azimetî; Topal Koşma; Toplumsal Hayat; Toprak Köprü; Tosya Kültür ve Folkloruna Giriş; Tosyalıoğlu; Tosya Zelzelesi; Törenlerde Oyun ve Eğlenceler; Turizm: Alabalık; Turizm Folkloru; Turizm Kara ve Deniz Avcılığı; Turizm Tabii Varlıklar; Turizm Teşkilatlanma; Turizm ve Tanıtma; Turizm ve Folklor; Turistik Kastamonu; Turistik Kastamonu Değerleri; Turistik Yönden Değeri Üstün Yerler; Turistik Yönden Kastamonu Kütüphanesi; Turşu; Türke-name; Türk Büyüklerinden Ünlü Bilgin ve Mutasavvıf Şaban-ı Velî; Türkçe Kur'an ve Namaz; Türk İnkılabı.

Uçurum; Uğurlu Zadelere; Ulu Günler; Ulu Kış; Ulu Türk Bilgini İmam-ı Azam; Ulusal Nağmeler; Uyku Bağı.

Üç Kuş; Üç Telli (m); Üç Tip (m); Üç Zat; Ünlü Yazar ve İşadamı Talat Mümtaz Yaman; Ünlü Mevlidciler; Üslûb ve Şahsiyet.

Vâkıa Azimetî; Vâkıa Düası; Vâsıf; Vasiyet (m); Vedûd Azimetî; Vefat ün-Nebi; Vefıklar: 1-28; Verem Savaş ve Dispanseri.

Yabancı Kelime Akını; Yağmur Duası; Yağmur Duası Gelenekleri; Yakarış; Yardım Sevenler; Ya'ruş Azimetî; Yasin Azimetî: 1-3; Yavuz Sultan Selim Fıkraları; Yetiş Ayvaz; Yedi Cin Padişahı Azimetî; Yedi Esmâ Azimetî; Yedi Zat; Yemin; Yeni Ana Yasa; Yeni Şiir; Yer Adları; Yiğit Çocuk (p); Yiğitçe (p); Yıldız; Yıldızların Azimetî 1-2; Yıldız İlminin İbtali; Yirmi Dokuz Ekim; Yirmi Dört Zat; Yirmi Üç Nisan; Yirmi Zat; Yudum Yudum; Yuhibbû Nehüm Azimetî; Yurddam İlhamlar; Yunan Dostluğu; Yusuf Paşa; Yürek Acısı; Yürük Oyun Havaları; Yürük Zikir İlahileri.

Zafer; Zaferi Böyle Kazandık; Zaferden Zafere; Zaifî; Zakirler: 1-6; Zâyi; Zekâ İşî (p); Zelzele Destanı; Zina; Ziya Göğem; Ziya Terman.

Ozanoğlu'nun 1976 yılında kendi oluşturduğu bu katalogta 1014 eser zikredilmiştir. Bu eserlerle tez kapsamında ulaştığımız eserleri karşılaştırdığımızda katalogtaki 473

esere ulaşılmıştır. Ayrıca, bu karşılaştırmada bir şiirin, bir fıkranın, risaledeki bir başlığın katalogda yer aldığı görölmektedir. Ancak, yazarın bunu bağımsız bir eser adı olarak mı yoksa bir edebi türün adı olarak mı verdiğini bilmediğimiz için toplam sayıya dâhil edilmemiştir.

3. İHSAN OZANOĞLU’NUN HALK BİLİMİ ALANINDAKİ ESERLERİNİN AÇIKLAMALI BİBLİYOGRAFYASI

Bu bölümde açıklamalı bibliyografyası verilen eserler T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kùtùphanesi, T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Millî Kùtùphane, Türk Dil Kurumu Kùtùphanesi, T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kùltür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kùtùphanesi, T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kùltürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kùtùphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kùtùphanesi’nde literatür tarama yöntemiyle ilgili eserlere ulaşılarak halkbilimi alanındaki eserlerin açıklamalı bibliyografyası verilmiştir.

3.1. T.C. Kùltür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kùtùphanesi

1. *Alevi-Bektaşi şairleri, Sâkîlik*, Kastamonu, Demirbaş No: 84910, Yer No: 920.9811 OZA 1972.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış, her risaleye ayrı sayfa numarası verilmiştir.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Alevi-Bektaşi şairleri, Sakîlik.

Alevi-Bektaşi şairleri, Kastamonu, 84 s.

Cildin “İçindekiler” kısmında önsöz ve alfabetik olarak 164 şairin ismi yer almaktadır.

“Ön Söz”de Alevilik-Bektaşîlik konusunu ilk kez tetkik eden Köprölü’nün kesin bir sonuca vararak detaylı bilgiler veremediğı ancak ilmi vakarını muhafaza ederek hem

Alevilere hem Sünnilere karşı tarafgirliğe de girişmediği belirtilmiştir. Andülbaki Gölpınarlı'dan din değiştirmekten bile çekinmeyen bir zat olarak bahsettiği, sözüne itibar edilemeyeceği, Kastamonu lisesi edebiyat öğretmeniyken Abdülhak Hamit'te vatan sevgisinin zerresinin olmadığını bile söylediği ifade edilmiştir. Saadetin Nüzhet Ergun'nun Türk Musikisi Antolojisi adlı kitabında Alevilik ve Bektaşiliği Hristiyanlıktan daha saçma bir mezhep ve sapık bir tarikat olarak anlattığı belirtilmiştir. Yazar, ilimde vatan, milliyet, din, tarikat, mezhep, şahsi inanç olmayıp tarafsızlık olduğu; bize lazım olanın şairin dini değil edebi hüviyeti olduğu ifade edilmiştir.

Yazar, Şah Hatai'den Alevi edebiyatının en aşağısı, mezhep taşkını, ihtiras madrabası olarak bahsetmiştir. Hatai'ye olan bu tavrın sebebi dine ve milliyete olan zararlı hareketinden değil, zevk ehlinin rahatsız edilmesi olarak açıklanmıştır.

Yazar, Aleviliğin ayrı Bektaşiliğin ayrı müessesesi olduğunu, her Alevinin Bektaşi her Bektaşinin Alevi sayılamayacağını, her ikisinin özellikle şiirde bağdaşıp kaynaştığını, bu edebiyat zümresinden edebiyat tarihimize mal edilebilecek kudretli şairle çıktığı belirtilmiştir.

Alevi-Bektaşi edebiyatının kıymetli şahsiyetlerinden divan sahibi olan zevat şu şekilde verilmiştir: Azbi, Cesari, Edipharabi, Garbi, Haşimi Mustafa, Haşimi Emir Sultan, Hilmi Baba Dede, Gatgulu, Gaygusuz, Kulneşimi, Muhiddin Apdal, Sırrı, Yunus Emre ve Zahmi.

Alevi Bektaşi şairlerinden birinci sınıf saz şairleri alfabetik sıra ile şöyle verilmiştir: Ahu, Ali İzzet, Aşıl Hasan, Cemali Baba, Ceyhuni Çorumlu, Ceyhuni Erzurumlu, Çınarı, Çıracı Miskin Dertli, Didari, Figani, Kemali, Meydani, Perişanbaba Rabii, Yesari ve Yorgansız.

Bektaşi şairlerinden ilimde otorite ve müellif olan şahsiyetler şunlardır: Bosnavi, Dedemoğlu, Derviş Ruhullah, Eroğlu, Hüseyin Lamekani, Neyzen Tevfik, Rıza Tevfik, Ruhi Baba, Sait Emre, Seher Apdal, Şahi, Kadri ve Nasimi.

Alevi-Bektaşî şairleri gibi bu zümreden Alevi mûskisini icra eden müzisyenlerin de olduğu belirtilmiştir. Alevilerin Türk törelerini, geleneklerini, ahlakını, niteliklerini yaşatmada hizmette bulundukları da ifade edilmiştir.

Bektaşî şairleri arasında lirik, didaktik ve her branştan şiir verenlerin görüldüğü, şuh ve rindane bir edayla söylenen şiirlerin edebiyatımıza ait değerli mahsuller oldukları belirtilmiştir. Yazara göre, Bektaşilik olmasaydı toplum, gericiliğin girdabında çırpınırdı. Bu olası faciayı önleyen Bektaşî şairlerinin inanç olarak bize uymadıkları ancak hizmetlerinin de inkâr edilemeyeceği dile getirilmiştir.

Yazar, bu risalenin bir Alevi-Bektaşî edebiyatı tarihi olmadığını, tam bir biyografik eser de sayılamayacağı, mükemmel bir eser verebilmek için yıllar boyu çalışmanın lüzumu dile getirilmiştir.

Ön sözün ardından alfabetik olarak 164 şairin isimleri, kısa biyografileri ve edebiyattaki yerlerine dair bilgiler verilmiştir. Daha sonra bir bibliyografyaya yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gelenekler, Sakilik, Kastamonu, 25 s.

Risalenin başında mani, türkü, koşma, deyiş, âşık meclisleri hakkında bilgiler verilmiştir. Kastamonu'ya gelen İhsani ve eşi Güllüşah ile Âşık Hakkı Yorgansız arasında geçen hadiselerle yer verilmiştir. Daha sonra dini edebiyattan olan meydan şiiri törenlerinin uygulandığı hakkında bilgiler verilmiştir.

Dini nitelikte şiir yarıştı etmek ve mersiye okumak için er meydanına çıkan âşıklar “saki” olarak tanımlanmıştır. Sakinin anlamının su ve su dağıtan olduğu bilgisi verilmiştir. Sakilerin kendi mesleklerine göre giyim tarzlarının olduğu, hangi mevsim olursa olsun meydana başı açık çıkması gerektiği, ayakta pabuç olmaması gerektiği belirtilmiştir. Bunun asıl anlamının ise varlıktan soyunup Tanrı'ya yakınlaşmak olduğu ifade edilmiştir. Sakilerin, haydariyye isimli meşin bir hırka ve meşin bir şalvar giydikleri aktanılır. Ayrıca sakinin bir de taşı olduğu, bu tasa hürmet gösterildiği gibi

sakinin elinden içmeye de rağbet edildiği anlatılır. Sakinin, sözünü ve sesini dinleyecek bir topluluğa sahip olduğu da aktarılmıştır.

Saki törenleri yapılmadan önce tellallar tarafından ilan edilerek yer ve zamanın bildirildiği, sakilerden birinin yerli birinin yabancı olduğu ya da yerli saki yoksa her ikisinin de yabancı olduğu, yabancı da yoksa yerli sakinin tek icra ettiği ifade edilir. Törenin, yerli sakinin meydana çıkmasıyla başladığı, teganni ile belli metinlerin dile getirildiği anlatılır. Rivayete göre, son yüzyılın yegâne sakisinin merhum Şekerci Hacı Ahmet efendinin saz çalmada şöhret bulduğu, saz şairliği yaptığı, dini musiki üstatlarına hizmet ettiği, davudi sesiyle münacat ve naat okurken büyük bir dergâhın bile sesine az geldiği anlatılmıştır. Yazar, Kastamonu'da yarım yüzyıla yakın sakiliğin yapılmadığını aktarmış, sakilikle ilgili metinlerin Muharrem ayı kitabında yer aldığını söylemiştir. Bu ciltte sakilik risalesi iki nüsha şeklinde yer almaktadır.

2. Âşık Edebiyatı, Şenkıral Matbaası, Kastamonu 1940, Demirbaş No: 84350, Yer No: 814.317 OZA 1940; Demirbaş No: 84596, Yer No: 811 OZA 1940.

İçindekiler: Önsöz, Âşık Edebiyatı, Bibliyografi.

“Önsöz”de yazar, bu eseri meydana getirirken bir giriş yapmak ve eserin ana hatlarını çizmek ihtiyacının doğduğunu dile getirmiştir. Bu giriş için Ziya Gökalp, M. Köprülü ve Rauf Yekta'nın konuyla alakalı bütün kitap ve makalelerini okuduğunu; İsmail Habib, Ağâh Sırrı, Hasan Ali ve Mustafa Nihad'ın edebiyat tarihlerini gözden geçirdiğini; Sadettin Nüzhet, Ziyaeddin Fahri ve emsali kişilerin eserlerini incelediğini; Türkoloji'ye, folklore ve tasavvufa ilişkin kitap ve dergilere müracaat ettiğini belirtmiştir. Yazar, eserin ana hatlarının çizilmesinde ise Nihanî, Hasan Yahya, Hakkı gibi karşılıklı şiir söylediği daha birçok saz şairlerinden ve âşık fasıllarına katılmış ve bu fasıllarda bulunmuş yüzlerce ihtiyardan istifade ettiğinden bahsetmiştir. Ayrıca, memleketi Kastamonu'nun âşıklar kâbesi anlamına geldiğini vurgulayarak hem yaptığı tetkikler hem mensup olduğu memleket ve aile çevresinden aldığı âşık kültür ve terbiyesi hem de Kastamonulu âşık Kemali'nin oğlu üstadı âşık Hasan'dan aldığı bilgi ve görgünün kendisine âşık tarz ve fasıllarını irdeleme imkânı verdiğini anlatmıştır. Bu eserin bir girişten ibaret olması sebebiyle, var olan noksanların da bir

özetleme zaruretiinden doğmuş olduğu da hatırlatılmıştır. Yazar son olarak, bu kitapla eğer âşık edebiyatının meçhul taraflarını keşfedebilmiş ve memleket kültürüne hizmette bulunabilmiş ise bundan mutluluk duyacağını dile getirilmiştir.

“Âşık Edebiyatı” bölümü Methal ve Ana Hatlar alt başlığıyla yazılmıştır. Âşık edebiyatında ilk şairler safında Âşık Paşa, Gülşehrî ve Ahmedi, divan edebiyatında Sultan Veled, Halk edebiyatında Yunus Emre zikredilmiştir. Halk edebiyatının dinin etkisinde kaldığı, ancak divan edebiyatı gibi iflas etmiş de olmadığı ifade edilmiştir.

Yazara göre gerçek olan, İslam dininin saray ve divan edebiyatı, tekke ve tasavvuf kanallarıyla halk edebiyatına işlemesi ve tekke edebiyatının doğmasıdır. Halk edebiyatının İslam dininden öncesi ve sonrası olarak iki devirde anlatılmasının nedeni de buna bağlanmıştır. Daha sonra eski Türklerdeki şaman ayinlerinden, sığır, şölen ve yuğ törenlerinden bahsedilerek sanat ve dinin iç içe olduğu, sanat mahsullerinin iptidai, ilahi, dini ve sihirli aşamalardan geçtiği anlatılmıştır.

Yazar, edebiyatımızın dini, ayinî, hamasî, destanî, maşerî, gınaî ve orijinal olduğunu ifade etmiştir. Nazmın ana vasıfları teşkilde kıta esası, takviyede mısra sonlarının aynı ahengi vermesi, vezinde 7, 8, 11,12 heceleri olarak anlatılmış, ancak ilk devrin sonlarına doğru şekilde çeşitlilik, vezinde ise 5, 6, 13, 14 hecelerinin dahi kullanıldığı belirtilmiştir.

Halk edebiyatının, 13. yüzyıldan bu yana yedi yüzyıl içinde İslam dininden etkilenmekle birlikte özellikle Mecit ve Aziz zamanında sarayda itibar kazandığı, din ve tasavvuf için önemli bir vasıta olduğu, millî, maşerî, destanî, gınaî karakteristik özelliklerini koruyarak didaktik, lirik, mistik, pastoral vasıfları da taşıdığından bahsedilmiştir.

19. yüzyılda teknik ve estetik açıdan olgunlaşan halk edebiyatının yedi yüzyıllık devre içinde bazı hususlarda divan edebiyatından etkilenmekle birlikte müsemmat, şarkı ve rubai şekillerini vererek karşılıklı tesir gösterdikleri anlatılmıştır. Böylece Nedim'den başlayarak birçok divan edebiyatı şairlerini heceye, vatanî, tabii konulara aramaya sevk ettiği ve halkla muhatap olmaya mecbur ettiği ifade edilmiştir.

Âşık tarz ve töreleriyle ilgili olarak o güne kadar Köprülü'den başka kimsenin bu önemli meseleye parmak basmadığından bahsedilmiştir.

Yazar, âşığı Muayyen bir musiki aletle teganni ederek halk edebiyatı vasıflarını haiz olmak üzere muhtelif mevzularda şiir ib' da ve inşad edebilen kimse olarak tanımlamıştır. Her nazmın şiir demek olmadığı ve her şiir söyleyenin de âşık olmadığı ifade edilmiştir. Badeli âşıkların da ikiye ayrıldığı, Koroğlu gibi coşkun ve kahraman âşıklar erdolu, âşık Kerem gibi olanlar pir dolusu içenler zümresine dâhil edildiği anlatılmıştır.

Yazar şu sözlerle eserine son vermiştir: “Halk şairi Kemalizmi şiar edindiği, sazla Türk inkılâbını çaldığı ve kutsal Cumhuriyet'in yüceliklerini terennüm ettiği zamandır ki vazifesini yapmış ve yaşamak hakkını kazanmış olacaktır.”

“Kitabiyat” başlığı altında bir bibliyografya yer almaktadır. Sonrasında ise *yanlış ve doğru cetveli* başlığıyla eserdeki bazı kelimelerin sayfa ve satırları belirtilerek doğru yazılışlarına yer verilmiştir.

3. Atatürk Anıları, Kastamonu 1925, Demirbaş No: 84594, Yer No: 956.1024 OZA 1925.

Cildin tamamı daktilografiyle yazılmış olup sayfa numaraları düzensizdir.

Cilt şu anılardan oluşmaktadır: Given, Atatürk Cesareti, Biz Düşeni Böyle Kaldırınız, Niçin Haram?, Kadir Bilirlik, Orijinal Şapka!..., Peçenin Altı, Acele Etme; Atatürk'ten Hatıralar: Atatürk Cesareti, Esrarlı Bir Baskın, Garip Bir Depo, Yukarı Allahu Ekber, Gözlük, Boşsun, Damlası Haram, Suçüstü, Eşeğe Konmaz, Miras Kavgası, Vıngırdıyor mu, İçtima Borusu, Bir İnad, Bir Murad, Rakı Kurmuş, Merakı Vardı, Nasıl Duruyorum, Asri Oduncu, Ha Ulan!..., Eteği Belinde, Yanyon, Modern Çoban, Eski Toprak Mahsulü, Dokuz Yaşında, Politik Bir Haura, Ne Sihirdir Ne Keramet, Soru Süal Yok Artık.

Eserde Atatürk'ün kişiliğini, kahramanlığını, nezaketini, cesaretini ortaya koyan anılarına yer verilmiştir.

4. *Atatürk Kastamonu'da*, Kastamonu, Demirbaş No: 84610, Yer No: 956.1024 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmıştır ve ilk risaleye sayfa numarası verilmemiş olup, ikinci risale numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Atatürk Kastamonu'da, Atatürk'e Ağıt.

Atatürk Kastamonu'da, Kastamonu.

Bu risalede 23 Nisan 1920 yılında Kastamonu halkının dede, nine, anne ve gençlerin Ankara yoluna düşerek mücadeleye katkı sağladıkları konu edilmiştir. Daday ve Araç istikametinde iki koldan şehrin işgaliyle kuvay-i milliye'nin darbeye uğramasının amaçlandığı anlatılmıştır. Eli silah tutan herkesin bin beş yüz kişilik bu orduyu perişan ettiği ve kısacası Kastamonu halkının maddi manevi tüm varlığıyla milli mücadeleye destek oluşu dile getirilmiştir. Sonunda, zafer elde edilerek memleketin düşman işgalinden kurtarıldığı, cumhuriyetin ilan edildiği, her alanda inkılaplar yapılarak refah ve saadete ulaşıldığından bahsedilmiştir.

Atatürk Kastamonu'ya gelirken Ilgaz'ı aştığı andan itibaren halkın derin bir sevinç duyduğu, onu alkışlarla karşıladıkları, Atatürk'ün istirahat için Terzi Emin Ağa konağına gittiği, daha sonra ise hükümet konağında gece istirahatine çekildiği ifade edilmiştir. O gece fener alayı tertip edildiği, milli marş ve yerel türküler söylendiği, sepetçioğlu ve çıltak oynandığı, Atatürk'ün buna karşı halka iltifat ederek aralarına girdiği aktarılmıştır. Atatürk'ün Küre, İnebolu, Daday ve Taşköprü ilçelerini de ziyaret ettiği ve buralarda da tezahüratlarla karşılandığı anlatılmıştır.

Kastamonu'nun bir öneminin de şapka inkılabına sahne olması, tekke ve zaviyelerin burada kapatılması olduğu anlatılmıştır. Atatürk'ün Kastamonu'da verdiği nutuklarla

önemli bir inkılabın temellerinin atıldığı ve Kastamonu'nun da tarihe geçmesine vesile olduğundan bahsedilmiştir.

Atatürk'ün 23 Ağustos Pazar günü Kastamonu'ya geldiği, 31 Ağustos Pazartesi gününe kadar sevdiği Kastamonululara misafir olduğu, geçen bu bir haftanın Kastamonuluların en kutsal zamanı, en mesut çağı ve 23 Ağustos'un ise Kastamonuların en büyük bayramı olduğu ifade edilmiştir.

Atatürk'e Ağıt, Kastamonu, 3 s.

“Atatürk'e Ağıt” adlı şiir hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış sekiz dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Atatürk'ün bir güneş gibi doğarak yurdu kurtardığı, onun ölümünden duyulan üzüntüyü ve minnettarlığını dile getirmiştir.

5. Bektaşilik ve Alevilik, Demirbaş No: 84654, Yer No: 297.62 OZA 1973.

İçindekiler: Bektaşilik ve Alevilik; Alevi-Bektaşî Edebiyatı Bibliyografisi; Alevi-Bektaşî Sözlüğü.

Ciltteki risalelerin bir kısmı el yazısıyla bir kısmı ise daktilografi ile yazılmış; bazı risalelere kendi içinde sayfa numarası verilmiş bazılarına verilmemiştir.

Bektaşilik ve Alevilik, 61 s.

Bektaşilik hakkında yedi asırdan beri çeşitli dillerde eserler yazdığı, bu tarikatın hem Türk-İslam dünyasında hem Batı'da tartışma konusu olduğu anlatılmıştır. Bektaşilik ve edebiyatı kitaplarındaki bilgilerin hakikate aykırı olduğu dile getirilmiştir.

“Bektaş” isminin 13. yüzyıl mutasavvıflarından bu ün ile tanınan zatın ismi olduğu, Bektaş'ın hicri 646'da doğup Hicaz'a gidip “Hacı Bektaş” olduktan sonra Anadolu'ya gelerek Kırşehir'e yerleştiği belirtilmiştir. Eski adıyla Gülşehir olan Kırşehir'de kendi namına Bektaşilik tarikatını kurduğu ve kısa zamanda şöhret bularak Hacı Bektaş-ı Veli namını aldığı ifade edilmiştir. 92 yıl yaşayarak hicri 737 yılında vefat eden

mutasavvıfın Kırşehir'in Hacı Bektaş nahiyesindeki türbesine defnedildiği aktarılmıştır.

Hacı Bektaş-ı Veli'nin kurduğu tarikatın prensip ve sisteminin hakikatini kavrayabilmek için göz önünde tutulması gereken dini ve ilmi esasların belirlendiği bilgisine yer verilmiştir. Yazar, Bektaşiliğin kayıtsız, şartsız ve katıksız Şii ve batını olduğunu vurgulamış, Bektaşilerin, Maturidilik ve Eş'arilik ile bu iki inanca dayanan Hanefilik, Şafilik, Malikilik ve Hanbelilik ile hiçbir alakasının ve münasebetinin bulunmadığını savunmuştur.

Hristiyanların Allah, Meryem, İsa üçlemesi gibi Bektaşilerin de Allah, Muhammed, Ali üçlemesi yaptıkları belirtilmiştir. Yazar, Bektaşilerin inanç esasları ve yaşayışları nedeniyle ehl-i sünnet mezhebe bağlanamayacaklarını, mensuplarının Müslüman sayılmasının tartışmaya dahi lüzum olmadığını dile getirmiştir. Ayrıca her Bektaşî'nin Sünnilerin düşmanı olduğunu; fıkraları, şiirleri ve bütün mahsulleriyle Sünnilere ezeli düşman olduklarını ifade etmiştir.

Bektaşî müridi olabilmek için sülalece bu tarikattan olmanın şart olduğu, Sünni birinin asla Bektaşiliğe kabul edilmeyeceği; Bektaşî olmak için önce mezhep değiştirip Batini olması gerektiği anlatılmıştır. Hacı Bektaş soyundan olan onun postuna oturanların Şeyh, Çelebi, Seyyid olarak ifade edildikleri; Çelebi'den sonra Dede ve Baba'nın geldiği belirtilmiştir.

Yazar, Bektaşiliğin İslam dinini içten içe yıkmaya çalışan sinsi ve tehlikeli bir tesis olduğunu, Türk-İslam ahlakının hasmı olduğunu, toplumu ahlaksızlığa, sefahate sürüklemeyi amaçladığı gibi toplumsal düzeni de baltaladığını savunmuştur.

Alevi-Bektaşî Edebiyatı Bibliyografi, Kastamomu, 6 s.

Bu risalede bir bibliyografya verilmiş ve karşısına eserlerin yazarları verilmiştir, alfabetik olarak sıralanan eserler şunlardır: Alevi-Bektaşî Edebiyatı; Alevi Etüd Notlar; Bektaşî makalatı, nefesleri, sırrı, şairleri, tarihi; Bektaşilik ve Bektaşiler; Bektaşilik ve Edebiyatı; Bektaşiliğin Coğrafi Tevezzüü; Bektaşiliğin Menşei;

Cavidanname-i Kebir; Divan; Hayat, İnönü ve İslam Ansiklopedisi; Kalecikli Miratı; Kâşif ül Esrar; Kaygusuz; Mecmua-i Tekâya; Menakıb-ı Melamiye-i Bayramiye; Mezaheb ve Turuk-ı İslamiye; Mezhepler ve Tarikatlar Tarihi; Mir'at üt Turuk; On Altıncı Asırda Rafizilik ve Bektaşilik; Pir Sultan Abdal; Risale-i Taciyye; Şamanizm; Tacname; Taclar Risalesi; Tarikat-i Aliyye-i Bektaşîye; Tasavvuf Tarihi; Tasavvuf Tarikatlar Silsilesi ve Ahlak-ı İslamiye; Tomar-ı Turuk-ı Aliyye; Türk Ansiklopedisi; Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar; Türk Tarihinde Mezhep Cereyanları; Türk Saz Şairleri; Türk Şairleri.

Alevi-Bektaşî Sözlüğü (Sözler, Terimler, Deyimler), Kastamonu.

İçindekiler: Önsöz, Giriş, Bibliyografya, Sözlük, Bibliyografya.

“Önsöz”de önceki risalede verilen bibliyografya güvenilebilecek kaynakları, yazma eserleri, müşahadeler ve rivayetlere dayanarak meydana getirildiği belirtilmiştir. Yazar, Alevileri eleştirdiğini belirtmiş, bunun nedeni olarak ise onların Atatürk devrimlerine zıt ve tehlikeli inanç ve davranışlarını göstermiştir. Örnek olarak ise, efsane ve hurafeleri gerçek gibi yaşatmalarını, Hazreti Ali’yi tanılaştırmalarını, kendilerini cennetlik, diğer tarikatları cehennemlik görmelerini vermiştir. Oysa ki Hazreti Ali’nin herkes için değerli oluşundan, yiğitliğinden, hatipliğinden bahsetmiş ve tüm Alevilerin Atatürk’ün çizdiği yolda yürümelerinin önemini vurgulamıştır.

“Giriş”te “Eleştirme” başlığıyla alfabetik olarak Alevi-Bektaşî terimleri maddeler halinde açıklanmıştır.

“Bibliyografya” başlığı altında bir bibliyografya verilmiş ve karşısına eserlerin yazarları verilmiştir, alfabetik olarak sıralanan eserler şunlardır: Âkâm ül-Mercan; Cami us-Sahih; Cifr ül-İmam; El-Keşşaf an Hakaik üt-Tenzil; Fusus ul Hikem; Fütühat ül-Mekkiyye; Hak Dini ve Kur’an Dili; Hayat ül-Hayevan; Kur’an-ı Kerim; Kastamonu Kütüğü; Keşf üz-Zunun; Lataif ül-Hurufi ve’i İşarata; Mefatih ul Gayb; Redd ül-Muhtar; Rical ül-Gayb; Şeceret ün-Numaniyye Şeyh-ı Ekber Tecrid-i Sarih; Türkçe Kur’an ve Namaz Davasının Butlanı Hakkında İlmi Bir Araştırma; Ukyanus

ül-Basit fî Tercemeti Kaamüs'ül-Muhit; Umdet ül-Kaari ve Âşık Edebiyatı Külliyyatımla Metinler Sonu Kaydedilen Mehazlar.

“Sözlük”te alfabetik olarak kelimeler verilmiş ve açıklanmıştır. Son olarak ise Alevi-Bektaşî edebiyatına dair bir bibliyografyaya yer verilmiştir.

6. *Bir Yudum*, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1942, 14 s., Demirbaş No: 84595.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: Bir Yudum, Arzu, Çılgınlık, Adağım, İsyan, Bir Zaman Olur.

“Bir Yudum” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Aşkın da ilacın da bir yudumunun çok şeyi değiştirebileceği ifade edilmiş, zerrede bile bir cihanın gizli olduğu anlatılmıştır.

“Arzu” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde, insanın arzuladığı ve yapmak istediklerinin ancak yeri ve zamanı geldiğinde ortaya çıktığı ve anlam kazandığı konu edilmiştir.

“Çılgınlık” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, sevgiliye karşı olan duygularını çılgınca dile getirmiştir.

“Adağım” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevdiğinin kendisini çok etkilediğini, tek onu hayal ettiğini dile getirmiş ve eğer sevgili için canından geçeceğine söz vermiştir.

“İsyan” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevdiğine sitem bulunarak, bir gün yaptığına pişman olacağını, kendisini mahvettiğini dile getirmiştir.

“Bir Zaman Olur” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgilinin bir zaman olup kendisini anlayacağını, hak vereceğini, pişman olacağını anlatmıştır.

7. *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları (İsmail Bey)*, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 31 s, Demirbaş No: 14515, Yer No: 920 OZA 1959.

Kemalüddin İsmail Bey, soydan bir hükümdar, ilim mümessili olarak yetiştirilmiş birisidir. Kemalüddin İsmail Bey, Candaroğulları Devleti'nin en son hükümdarı olup, sınırlı bir ülkede hükümdarlık yapmış olmasına rağmen şöhreti bütün İslam dünyasına yayıldığı, Kastamonu'da doğmuş, yetişmiş ve yaşamış fakat Bulgaristan'ın Filibe kasabasında vefat ettiği anlatılmıştır. Babası İbrahim Bey'in oğlu İsmail Bey'i muntazam bir eğitim ve öğretime tabi tuttuğu, bu sebeple devletçilikte, idarecilikte, askerlikte, ilimde kudretli olabilmesi için özel hocalarla eğitildiği zikredilmiştir. Babası Tacüddin İbrahim Bey'in 1443'te vefat etmesiyle yerine İsmail Bey'in geçtiği, fakat veraset nedeniyle kardeşi Kızıl Ahmet ile aralarında sorunlar yaşandığından ve Kemalüddin İsmail Bey'in kardeşinin bir tehlike arzettiğini bildiğinden tedbiri elden bırakmadığından bahsedilmiştir. Kemalüddin İsmail Bey'in yurt müdafaası için kara ordusu teşkil ettiği ve deniz ordusunu babası ve dedesi devrindekinden misliyle artırarak, devrinde onun filolarının rakibi olmadığı vurgulanmıştır. Kemalüddin İsmail Bey'in maddi kalkınmanın yanı sıra manevi kalkınmayı da ihmal etmeyerek halkın kültür ve içtimai hayat seviyesini yükseltmeyi bir zaruret olarak gördüğü, bu maksatla, ilim ve sanat adamlarına yabancı dilden tercümeler yaptırdığı, Türk eserler yazdırdığı belirtilmiştir.

Kemalüddin İsmail Bey'in en çok takdir edilen işinin ise Türk diline hizmeti olduğu ifade edilmiştir. Bir Arap ve Acem kadar Arapça ve Farsça bilmesine rağmen mecbur kalmadıkça konuşmadığı ve himaye ettiği alimlere eserlerini Türk dili yazmalarını tavsiye ettiği de verilen bilgiler arasındadır. Kemalüddin İsmail Bey'in 1443'te başlayan hükümdarlığının 1459'da sona erdiği, Candaroğulları devletinin son emirinin Kemalüddin İsmail Bey olduğu belirtilmiştir. Fatih Sultan Mehmet'in, Trabzon seferinden sonra İsmail Bey'i Filibe'ye gönderdiği, birkaç sene bu kasabada yaşayan İsmail Bey'in 1479 yılında vefat ettiği ifade edilmiştir.

İsmail beyin eserleri ise şunlardır: İsmail Bey Külliyesi, İsmail Bey Sarayları, İsmail Bey Medresesi, İsmail Bey Kütüphanesi, İsmail Bey Camileri, İsmail Bey İmareti,

İsmail Bey Hamamları, İsmail Bey Hanları, İsmail Bey Suları, İsmail Bey Türbesi, İsmail Bey Paraları, İsmail Bey Telifatı, İsmail Bey Vakfiyeleri. Eserin sonunda bir bibliyografya ve şer'îye sicilleri yer almaktadır.

8. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Büyük Haydar, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s, Demirbaş No: 84518, Demirbaş No: 84519, Demirbaş No: 84520, Demirbaş No: 84521, Demirbaş No: 84522, Demirbaş No: 84523, Demirbaş No: 84524, Demirbaş No: 84525, Demirbaş No: 84526.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

9. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Ketenoğlu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s, Demirbaş No: 84527, Demirbaş No: 84528, Demirbaş No: 84529, Demirbaş No: 84530.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

10. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Prof. Dr. (Savni Huş), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 8 s, Demirbaş No: 84423, Demirbaş No: 84509, Demirbaş No: 84510, Demirbaş No: 84511, Demirbaş No: 84512, Demirbaş No: 84513, Demirbaş No: 84514, Demirbaş No: 84515, Demirbaş No: 84516, Demirbaş No: 84517.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

11. Bülbül, 1947, Demirbaş No: 84586, Yer No: 615.6 OZA 1946.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Aynı ciltte Dr. Emin Derman'a ait olan "Enjeksiyonlar ve Tatbik Edildiği Hastalıklar" adlı bir eser yer almaktadır.

12. Büyük Veli Benli Sultan (Hayatı, Eserleri, Halefleri, Menakıbı), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, Demirbaş No: 84567, Yer No: 297.792 OZA 1959.

Bu basılı bir eserdir. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz; Fasil: I Benli Sultan Köyü Coğrafyası, Benli Sultan Külliyesi, Benli Sultan Evkafı, Benli Sultan Külliyesinin Hizmetlileri, Benli Sultan Ailesi, Külliye'nin İdaresi, Külliye'nin Bugünkü Durumu; Fasil: II Benli Sultan'ın Hayatı, Benli Sultan'ın İlmi ve Tasavvufi Şahsiyeti, Benli Sultan'ın Halefleri, Benli Sultan Hakkında Edebi Vesikalar; Fasil: III Piri Sani Şeyh Şani, Şani'nin Tasavvufi Şahsiyeti, Şani'nin Hizmetleri; Fasil: IV Şeyh Şadi; Fasil: V Şeyh Nurettin; Benli Sultan Menakıbı Kısım: II Fasil: I, Hacet Dağı, Hatiften Bir Ses, Hacetten Atılan Taş, Asa Suyu, Asa Suyunun Kerameti, Vahşi Hayvanlar Ortasında, Bir İftira, Kara Dayının Çamuru, Hamurlaşan Taş, Çınardan Kâbe'ye, Yum Gözünü, Âdil Bey, İki Kutup Başbaşa, Raks ve Teganni, Ölçü, Kırklar, Kitapsız Ders, Ağız Başka, Rüya, Yersiz İnkâr, Bir Şey Vermeye Değil Almaya, Bir Kap Yemek, Her Sabah Bir Altun, Sille, Tufan, Bir Mendil Kar, Hacıman Dede, Zalim Osman, Mağaradan Kurtuluş, Neylerse Güzel Eyler, Topyalıların Sualleri, Topyalıları Dua, Gerçek Hacı, Vakitsiz Dilek, Namazsız Oruç, Nefs'i Emmare, Haram Lokma, Gönül Aynasına Karşı, Ofllu Hoca, Hac Yolunda, Serhoş Delikanlı, Papazlarla Karşı Karşıya, Ölümünden Sonra; Fasil: II Piri Sani Şeyh Şani Menkıbeleri, Yaylım Ateş, Yatağan Bıçaklarla!, Pencereden Girerken, Dergâh Yakılacak, Ruh Tababeti; Fasil: III Şeyh Şadi Menkıbeleri, Tayfun, Kaynar Su Terbiyesi, Deri Ayakta, İtiraf, Bibliyografya; Fihrist.

“Önsöz”de bu eserin Benli Sultan'ın köyü, külliyesi ve biyografisi hakkında bilgi verdiği, bu bilgilerin ise vakfiye, berat, ferman gibi özel ve resmi vesikalardan, yazma risale ve kitaplardan, rivayetlerden alındığı belirtilmiştir. Eserin maksadının ise bu Türk alim ve mutasavvıfının şahsiyetini, İslam dinine hizmetlerini, tarihi külliyesini yaşatmak olduğu ifade edilmiştir. Yazar, Benli Sultan'ın hiçbir yardım almadan tek başına meydana getirdiği medrese, misafırhane ve kütüphanenin yerle bir olmasına meydan vermenin bizlerin yüzünü kızartacak bir ihmal olduğunu vurgulamıştır. Bu

maksatla eserin tarihi bir yapıyı kurtarmaya vesile olması halinde kendini bahtiyar sayacağını belirtmiştir. Önsözün ardından gelen sayfada Benli Sultan külliyesi imaret, cami ve türbesiyle görsel ve işitsel şekilde tüm doğal güzellikleriyle tasvir edilerek anlatılmıştır.

“Fasıl: I” adlı bölümde köye Benli Sultan denmesinin sebebi “Etrafı ormanlarla çevrilmiş bir yerde ben gibi oturmasından” şeklinde açıklanmıştır. Ayrıca Benli Sultan denmesinde yüzünün benli olması gibi başka sebepler de olabileceği vurgulanmıştır. Kastamonu’dan Benli Sultan’a at veya araba ile gidilebilecek yollar tarif edilmiştir. Benli Sultan köyünün hududu, suları, mimarisi hakkında bilgiler verilmiş ve köylüsünün fakir olduğu belirtilmiştir. Arkeolog Ahmet Gökoğlu’nun Paflagonya adlı eserinde belirtildiğine göre külliyein Kastamonu altı saat olan Ilgaz dağlarının kuzey yamacında Ahlat köyünün Benli Sultan mahallesinde yer aldığı; türbe, zaviye, imaret ve artık mevcut olmayan medrese ve kütüphane ile birlikte H. 918-927 yılları arasında Sultan Selim zamanında Benli Sultan tarafından yaptırıldığı, bugünkü ahşap kısmın H. 1285-1330 yılları arasında Şâni tarafından yaptırıldığı, Nurettin Efendi tarafından bir kez tamir ettirildiği ve Benli Sultan’ın vefatından sonra külliye de çıkan yangında zaviye, tabhane ve türbe haricindekilerin yandığı kalanların da harap olduğu anlatılmıştır. Şeyh Şâni Efendi’nin posta geçer geçmez elindeki serveti harcayarak tamire başladığı, külliyein ihyasına hayatını vakfeden Şâni Efendi’nin ölümünden sonra onun yaptırdığı binaların vakıflar idaresince yıktırıldığı, sadece Şâni Efendi’nin başlayıp Nurettin Efendi’nin tamamladığı türbe, cami, imarethaneler ve misafirhanenin şahsi mülk kabul edilip bırakılarak bugün imaret, cami ve türbeden oluşan külliyein ibaret bir yapıdan oluştuğu anlatılmıştır. Benli Sultan külliyesinin hem kurucusu hem padişah hem de hayırsever vatandaşlar tarafından çeşitli zamanlarda oluşturulmuş çok sayıda vakıfları olduğundan bahsedilmiş, ayrıca külliyein hizmetlileri, idaresi, bugünkü durumu hakkında da ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.

“Fasıl: II” adlı bölümde Benli Sultan’ın hayatıyla ilgili olarak asıl adının Muhammet, zamanın uleması arasında Ebu Şamme, halk arasında ise Benli sultan olarak tanındığı anlatılmıştır. Benli Sultan hazretlerinin H. 850-950 yılları arasında yaşamış bir veliyullah olduğu, doğum ve ölüm yerlerinin ise meçhul olduğu aktarılmıştır. Benli

Sultan'ın Yavuz Selim devrinin ilim adamlarından biri olup, zamanının Nakşi ulularından olduğu ve tasavvufa dair yazdığı eserinin Nasrullah Kütüphanesi'nden alındığı belirtilmiştir. Benli Sultan'ın evlat ve torunları arasında bir bağlantı temin edilemediğinden, zevceleri ve kızları hakkında da hiçbir vesikaya rastlanmadığı ve Şeyh Şani ve torunlarının da Benli Sultan'ın soyundan olduğuna dair bir vesikaya da rastlanmadığından bahsedilmiştir. Benli Sultan'ın vefatından sonra oğullarından biri olan Şeyh Mahmut Efendi'nin tekke şeyhliği yaparak Benli Sultan'ın halefi olduğu ve ardından başka zatların da bu halefliliği devam ettirdiği anlatılmıştır. Benli Sultan hayattayken de vefatından sonra da külliyesi, ilmi hizmetleri ve yüksek şahsiyetiyle ilgili olarak methiyeler, destanlar ve ilahi türünde şiirler yazıldığı belirtilmiş ve derlenmiş olan birkaç manzumeye yer verilmiştir.

“Fasıl: III” adlı bölümde Piri Sâni Şeyh Şani'nin kimliğiyle ilgili olarak vesikalarda Cebraîl Mahallesi ahalisinden Muhammet Şani bin Muhammed olarak geçtiği, aslen Kastamonulu olduğu belirtilmiştir. Şani'nin tasavvufi şahsiyeti için ise Nakşibendi tarikatına mensup olduğu, son nefesine kadar tarikatın usul ve erkanına bağlı kaldığı, fiilen 1258 yılında Benli Sultan postunda irşada başladığı ifade edilmiştir. Şani'nin hizmetleriyle ilgili ise külliye ve külliye'nin su yolunu tamir ettirdiği, vakıfları sözü geçen nüfuzlu kimselerin elinden kurtardığı, Benli Sultan dergâhına yepyeni bir hayat sağladığını anlatılmıştır. Şeyh Sani'nin servet sahibi olmadığı hâlde, devletin ve halkın yardımı olmadan külliye'nin tamir ve ihyasını başarabilmesinin önemli bir husus olduğu vurgulanmıştır.

“Fasıl: IV” adlı bölümde Şeyh Şadi'den bahsedilmiştir. Şeyh Hafız Muhammed Şadi Efendi'nin, Şani Efendi'nin oğlu olduğu, 1273 yılınca Benli Sultan'da doğduğu anlatılmıştır. Uzunsokak Fevziye mektebinde okuyup, tahsilini babasından tamamladığı ve işgal etmiş olduğu Nakşi postunu 17 Ocak 1324 yılında tamamlayarak Kastamonu Uzunsokak Ferhad Paşa Camii'ne defnedildiği ifade edilmiştir.

“Fasıl: V” adlı bölümde Şeyh Nurettin Efendi'den bahsedilmiştir. Şeyh Nurettin Efendi'nin Şeyh Şadi'nin büyük oğlu olduğu, 1302 yılında doğduğu ve babasının vefatından sonra yirmi iki yaşında posta geçtiği aktarılmıştır. Şeyh Nurettin Efendi'den Benli Sultan'a sayılamayacak kadar hizmette bulunmuş, hangi işe el atsa

muvaffak olmuş biri olarak bahsedilmiştir. Tefsir, hadis, akaid, fıkıh ilimlerinin yanında her gün birkaç gazete okuyan, aktüaliteye yabancı kalmayan, ileri görüşlü bir din adamı olduğu bilgilerine yer verilmiştir. Davudi, gür ve yanık bir sese sahip olduğu, ibadete düşkünlüğü ifade edilmiş, en son bir yatsı namazı sonrası ruhunu teslim ettiği ve Karacaahmet kabristanlığına defnedildiği belirtilmiştir.

“Menakıb” adlı bölümde yer alan Fasil: I’de kırk üç menkıbe yer almaktadır. Fasil: II’de beş menkıbe, Fasil: III’de beş menkıbe yer almaktadır.

13. Çeşitli Konularda Makaleler, Kastamonu, Demirbaş No: 84608, Yer No: 818.42 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup risaleye sayfa numarası verilmemiştir.

Cilt şu bölümlerden oluşmaktadır: *Muaşeret*, *Hamiyet*, *İnkılapta Sanatın Payı*, 19 Mayıs Güneşi, Kastamonu’nun Büyük Günü, Düz Yol Varken.

“Muaşeret” bölümünde tüccar ve esnafların nasıl davranması gerektiği ve iletişim araçlarının toplumsal hayatımıza etkisi anlatılmıştır. Aile, muhit, mektep, matbuat, sinema ve radyonun toplumun terbiye etkenlerini oluşturduğundan bahsedilmiştir. Bir insanın toplumda yer bulabilmesi için muaşereti bilmesi gerektiği aksi hâlde gülünç duruma düşeceği ifade edilmiştir. Eski lisan ve Arap harfleriyle yazılmış 4-5 muaşeret rehberi kitabının ihtiyaca cevap verecek nitelikte olduğu bilgisine yer verilmiştir.

“Hamiyet” bölümünde hamiyetin, bir toplumun kimliğinin en açık belgesi olduğu, yerinde ve zamanında gösterilen hamiyetin olgunluk ve ahlak göstergesi olduğu anlatılmıştır. Hamiyetin, Türk’ün icaplarından olduğu ifade edilmiştir.

“İnkılapta Sanatın Payı” bölümünde hem dini hem sosyal örgütlerde sanatın payının büyük olduğu, inkılabın başından beri meydana gelen bütün sanat eserlerinin cemiyet için sanat teziyle hareket ettiği anlatılmıştır.

“19 Mayıs Güneşi” bölümünde 19 Mayıs tarihinin Türk tarihinin dönüm noktası olduğu ve milli bayramlarımızın başında gelen kutsal bir gün olduğu belirtilmiştir. 19

Mayıs güneşinin Erzurum ve Sivas'ta yükselerek 1920 yılında bütün Türk alemine ışık tuttuğu, Atatürk gençliğinin bu kutsal günü tükenmez bir enerji kaynağı olarak kabul ettiği ifade edilmiştir.

“Kastamonu’nun Büyük Günü” bölümünde İsmet İnönü’nün Kastamonu’ya gelişi ve halkın minnettarlıkla bugünü kutlayışı ve İnönü’nün bu ilgiden duyduğu memnuniyet anlatılmıştır.

“Düz Yol Varken” adlı yazıda hayır varken şerri, düz varken yokuşu, kolay varken müşkülü seçmenin bir cibilliyet meselesi olduğu vurgulanmıştır. Ardından ise “Bedava Gelin”, “Edebiyatın Rolü” ve “Uçururlar” adlı yazılara yer verilmiştir.

14. Çılgınlık, İlham Matbaası, Kastamonu 1959, 14 s., Demirbaş No: 84568, Yer No: 811.31 OZA 1959.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: Deli, Üstünde, Gözlerin, Duramayınca, Gelmezsin, Gönül Geçmez.

“Deli” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek dörtlükten oluşmaktadır. Gönül dizgin kabul etmeyen, zapt edilemeyen bir deli oluşu dile getirilmiştir.

“Üstünde” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Sevgilinin boyuna, gözlerine, gülüşlerine, endamına övgüler yağdırılan lirik bir şiirdir.

“Gözlerin” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgilinin ceylan bakışlarının, kara gözlerinin kendisini dara düşürüp bağrında yara açtığını anlatmıştır.

“Duramayınca” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevdiğini görmeden, sarmadan duramadığını dile getirmiştir.

“Gelmezsin” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, sevdiğinin kendisine gelmeyişiinden, ona kavuşamaktan dert yanmıştır.

“Gönül Geçmez” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Ne yaparsa yapsın ya da kendisine ne yapılırsa yapılsın yardan vazgeçemediğini, kendisi vazgeçse de gölünün vazgeçmediğini ifade etmiştir.

15. Destanlar, Atatürk Devrimi Destanı, Kastamonu Destanı, Kızılay Destanı, Demirbaş No: 84597.

Ciltte dört destan vardır, bu destanlardan biri daktilo ile üçü el yazısıyla yazılmıştır. El yazısıyla yazılmış olanlarda okuma güçlükleri yaşanmaktadır. Ciltte sadece daktilo ile yazılmış olan Atatürk Devrimi Destanı’na sayfa numarası verilmiştir, diğer risalelerde sayfa numarası yoktur.

Eserde “İçindekiler” başlığı altında şu bölümler yer almaktadır: Atatürk Devrimi Destanı, Atatürk Devrimi Destanı, Tarihi Kastamonu Destanı, Kızılay Destanı.

Atatürk Devrimi Destanı, CHP Hükümeti Halkevi Neşriyatı, Sayı: 5, Kastamonu İl Basımevi, Kastamonu 1938.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 64 dörtlükten oluşmaktadır. Bu destanda daha çok Türklük vurgulanmış, Selçuklu ve Osmanlı’dan bahsedilmiş, Türklerin yaptıkları savaşlar konu edilmiştir. Bu risaleye sayfa numarası verilmiştir.

Atatürk Devrimi Destanı, Kastamonu 1938, 15 s.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 80 dörtlükten oluşmaktadır. İlk 64 dörtlük birinci Atatürk Devrimi Destanı ile aynıdır. 64. dörtlükten sonra diğer dörtlükler eklenerek toplam 80 dörtlük tamamlanmıştır. Eklenmiş olan dörtlüklerde Cumhuriyet’in ilan edilmesinden sonraki süreç, yapılan yenilikler, düzenlemeler, Atatürk’ün halka önder oluşundan bahsedilmiştir.

Tarihi Kastamonu Destanı, Kastamonu.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 59 dörtlükten oluşmaktadır. Bu destan el yazısıyla ve tükenmez bir kalemle yazılmıştır. Bu destanda Kastamonu’nun öneminden, doğal

güzelliklerinden, yetiştirilen tarım ürünlerinden, evlerinden, bahçelerinden, caddelerinden, yemeklerinden bahsedilmiştir. İhsan Ozanoğlu, Kastamonu'nun kendi gözündeki değerinden de bahsederek, Kastamonu'nun sadece bir “vatan” olmadığını dile getirmiştir.

Kızılay Destanı, 1946.

El yazısıyla yazılmıştır. Hecenin 11'li kalıbıyla 10 dördlük şeklinde yazılmıştır. Destanda Kızılay kurumunun hizmetlerinden, insanların yaralarına merhem oluşundan, doğal afetler sonucunda oluşan maddi ve manevi kayıplardan ve Kızılay'ın yardımlarından bahsedilmiştir.

16. Edebiyatımızdan Fıkralar, Kastamonu, Demirbaş No: 84662, Yer No: 817.42 OZA [t.y.]

Kitabın tamamı el yazısıyla yazılmıştır. Hepsı farklı konuları, olayları anlatan, uzunlukları birbirinden farklı olan ve hepsine ayrı başlıklar verilmiş olan fıkralardır.

İçindekiler: Edebiyatımızdan Fıkralar, Günün İzleri, Günün Işığında, Günün Gölgesinde, Olayların Peşinden, Objektifin Arkasından, Edebi Fıkralar.

17. Edebiyat Tarihimizden Fıkralar, Demirbaş No: 84646, Yer No: 817.42 OZA [t.y.]

Cildin tamamı el yazısı olup sayfa numarası verilmemiştir.

Yazar, kitabın kapak kısmına “Fıkra yazıları anlatanların kendi yazılarıdır” şeklinde bir not düşmüştür. İçindekiler: Edebiyat Tarihimizden Fıkralar, Dişi Sözler, Tarihi Fıkralar, Dişi Düşük Sözler, Er Sözü, Görüp Düşündükçe, Kıssadan Hıssa, Kıssadan İbret.

Edebiyat Tarihimizden Fıkralar, Kastamonu.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

Dişi Sözler, Kastamonu, Demirbaş No: 85.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

Tarihi Fıkralar, Kastamonu, Demirbaş No: 86.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

Dişi Düşük Sözler, Kastamonu, Demirbaş No: 87.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

Er Sözü, Kastamonu, Demirbaş No: 88.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

Görüp Düşündükçe, Kastamonu, Demirbaş No: 89.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

Kıssadan Hissa, Kastamonu, Demirbaş No: 90.

Bu risalede 11 fıkra metni yer almaktadır.

Kıssadan İbret, Kastamonu, Demirbaş No: 91.

Bu risalede 12 fıkra metni yer almaktadır.

18. Efe Yüreği Milli Piyes (Beş Perde, Bir Tablo), Kırıl Matbaası, Kastamonu 1942, 23 s., Demirbaş No: 84579, Yer No: 812.42 OZA 1942; Demirbaş No: 84589, Yer No: 812.42 OZA 1942; Demirbaş No: 84573, Yer No: 812.42 OZA 1942; Demirbaş No: 13177; Demirbaş No: 7270, Yer No: 894.352 OZA 1942. (Piyesten sonra risaleler halinde farklı yazarlara ait tiyatro oyunları yer almaktadır.)

Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Eser Hakkında Birkaç Söz, Şahıslar; Birinci Perde, Meclis: 1, Meclis: 2, Meclis: 3, Meclis: 4; İkinci Perde, Meclis: 1; Üçüncü Perde, Meclis: 1, Meclis: 2, Meclis: 3, Meclis: 4; Dördüncü Perde, Meclis: 1, Meclis: 2; Canlı Tablo; Beşinci Perde, Meclis: 1, Meclis: 2.

“Eser Hakkında Birkaç Söz” başlığı altında bu piyesin, milletimizin İstiklal Harbinde gösterdiği kahramanlığı göstermek amacıyla hazırlandığı, tarihi vesikalarla ispatı mümkün olan olayların halkın görüşü ve diliyle ifade edilmesinden ibaret olduğu belirtilmiş, eserdeki olayların tarihi hakikatlerden başka bir şey olmadığı ifade edilmiştir. İstiklal Harbi için gönüllü olarak mücadeleye katılanların Binbaşı Şevket Bey kumandanlığında Daday, Akdelioğlu Salim Ağa kumandanlığında Araç istikametinde iki koldan ilerlediklerinden bahsedilmiş, o dönemde Kastamonu kalem reisi olan Miralay Osman beyin talep etmesine gerek bırakmadan bu harpte ölenlerin ve yaşayanların isimleri verilmiştir. Tarihte “dayı oğlu vakası” olarak geçen bu olay 200 piyade ve 40 süvariden oluşan Kastamonu gönüllülerinin bazı çapulcuları ve Safranbolu’da ortaya çıkan Dayıoğlu avanesini de bertaraf ettiği anlatılmıştır.

“Şahıslar” başlığı altında piyesteki şahısların isimleri, yaşları ve fiziksel görünüşlerine dair bilgiler verilmiştir. Daha sonra beş perdelik piyese yer verilmiştir.

19. Folklorik Bakımdan Açıklamalarıyla Türküler, Kastamonu 1925, Demirbaş No: 84907, Yer No: 781.62 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Asker Türküleri, Kastamonu’da Yaygın Yabancı Türküler.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Asker Türküleri, Kastamonu 1976, 68 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Açıklamalar ve Metinler, Şahıs Adları Fihristi, Bibliyografya, İçindekiler.

“Önsöz”de yazar, bu risalenin ilim ve sanat araştırmacıları tarafından gereksiz sayılmaması gerektiğini, zira bu risaledeki türkülerle diğer eserler arasında nazım ve varyantlar açısından farklar olduğu, milli tarihin vesikası oldukları, açıklamaların tatmin edici olduğunu belirtmiştir. Bu risale ile milli folkloru hizmet edebilmeyi hedeflediğini dile getirmiştir.

“Açıklamalar ve Metinler”de numaralandırılmış 22 asker türküsü, önce açıklaması sonra metnin kendisi yer alacak şekilde sıralanmıştır.

“Şahıs Adları Fihristi”nde alfabetik olarak on altı şahıs adı yer almaktadır.

“Bibliyografya”da çok sesli halk türkülerinde Veysel Arseven; halk türkülerinde Muzaffer Sarısözen; Kastamonu türkülerinde ise İhsan Ozanoğlu’ndan yararlandığı belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Halk Edebiyatı-Kastamonu’da Yaygın Yabancı Türküler, Kastamonu 1976, 197 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Metinler, Başlangıç Fihristi, İçindekiler.

“Önsöz”de teyp, pikap, radyo, gramofon gibi ses yayın cihazlarından evvel yapılan bir türkünün askerlerin sılaya birkaç türkü ile dönüşü, tüccar ve sanatkarların seyahatlerden yeni türkülerle dönüşü, devlet hizmeti için gurbete gidenlerin yeni türkülerle dönüşü gibi vasıtalarla türkülerin kendi sınırları dışına çıkarak yayılma imkânı bulunduğu belirtilmiş ve bu durumlar tek tek örneklendirilmiştir. Bir saz şairinin, dışardan türkü getirdiği gibi içerden de dışarıya kendi beldesinin türkülerini aktardığından bahsedilmiş; askerlik, ticaret ve sanat erbapları, devlet hizmetlileri bunun nedeni olarak açıklanmıştır. Her yerde olduğu gibi Kastamonu’da da mahalli türkülerin halk bestekârları tarafından yapıldığı belirtilmiştir. Bütün bu vasıtaların halk müziğini geliştirdiği ve türkülerin çoğaldığı anlatılmış, bu eserin de eskiden beri Kastamonu’da söylenen yaygın yabancı türkülerin güftelerini kapsadığı belirtilmiştir. Eserin amacının, Kastamonu’da yerli türküler dışında çalınıp söylenen melodilerin

sözlerini vererek halk edebiyatı, halk musikisi ve milli folklorla meşgul olanlara hizmet etmek olduğu dile getirilmiştir.

“Metinler”de çeşitli konularda yazılmış 157 türkü metnine yer verilmiştir. “Başlangıç Fihristi”nde eserdeki türkülerin isimleri alfabetik olarak sıralanmıştır.

20. Folklorcu Gözüyle Gizli Bilim, Demirbaş No: 84639, Yer No: 133.446 OZA 1953.

Eser, tamamı el yazması bir eserdir, her bölüm kendi içinde numaralandırılmıştır. Bu eserin içindekiler şunlardır: Ahlâkın Tashihi, Aile Hayatı, Dil Bağı, Evlenebilmek İçin, Evlenme, Kısmet, Masuniyet 1, Masuniyet 2, Şirin Görünmek, Uyku Bağı, Zâyi, Zina.

Folklorcu Gözüyle Gizli Bilim, Ahlâkın Tashihi, Kastamonu 1953, 6 s.

Ahlâkın tashihi için okunacak ayet, hadis ve dualara yer verilmiştir. Örneğin; “Her gün 100 kere ya Kuddüs ismini çekmek, rahim ism-i şerifini devamlı zikrederek, bir ekmeğin üzerine sübbühun kuddüsün rabbûna ve rabbü’l-melaiketü ve’rruh yazıp Cuma namazından sonra yiyen kişinin ahlâkı düzelir. Müheymin ismine devam edene kötülük edilemez, afetten emin olur.”

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Aile Hayatı, Kastamonu, 1956, 51 s.

Aile hayatındaki problemlerin çözümü için okunması gereken ayetler ve dualar bir araya getirilmiştir. Giderilmesi istenen ailevi problemler şu başlıklar altında ele alınmıştır: Güveyi muhafaza; Damadı sihir ve büyüden korumak için okunması gereken bir ayet verilerek yapılışı anlatılmıştır. Kadını itaate mecbur etmek; Kadının kocasına, kaynanasına ve kayınbabasına itaat etmesi için okunacak dualar verilmiştir. Sevgilileri barıştırmak, karı-kocayı barıştırmak, karısını sevmeyen koca, kocasını sevmeyen kadın için, baba-oğul arasındaki geçimsizliği önlemek için, evlat sahibi olmak için, sütü olmayan veya yetmeyen anneler için, ağlayan, geç yürüyen, konuşamayan çocuklar için okunması gereken dualara ve kaç defa okunması gerektiği gibi bilgilere yer verilmiştir. Örneğin; “Karı-koca dargınlığı için, aralarında

geçimsizlik varsa 1001 kere ya Vedûd okuyup, darılan koca ise kadın yemeği hazırlayıp üfürse, darılan kadın ise koca yemeğe okuyup üflese ve darılana yedirse aradaki geçimsizlik zail olur” şeklinde ifade edilmiştir.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Dil Bağı, Kastamonu 1975, 40 s.

Dil bağlamanın yöntemleri ayrı ayrı ele alınmıştır. Örneğin; Ayet ile, sure ve ayetlerle, ebrîşim² ile, Rahman suresi ile, sabah namazı duası ile, yedi ipek ile, kiriş ile, aksoğan ve daha birçok yöntemle dil bağlama yapıldığı anlatılmaktadır. Hangi sebepten dil bağlanacaksa onunla ilgili ayrı ayrı ritüeller verilmiştir.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Evlenebilmek İçin, Kastamonu 1955, 12 s.

Eserde evlenebilmek için okunması gereken dua ve ayetler verilmiş, gerçekleşmesi için kaç defa okunması gerektiği de anlatılmıştır. Kız isterken yapılması gereken ritüeller, evlenme isteği reddedilince okunacak dualar, isteyip de vermeyince yapılması gerekenler, evlenme teklifi veya aşk ilanı reddedilince yazılması ve okunması gerekenler aktarılmıştır.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Evlenme, Kastamonu 1954, 10 s.

Evlenirken bir engelle karşılaşıldığında okunması gereken ayet ve duaların yer aldığı ve bunların folklorik açıdan değerlendirildiği bir eserdir. Eserden evlenmeyle ilgili bazı örnekler şöyledir: Evlenip yuva kurma imkânı bulamayan kadın veya erkek Yasin-i şerif okumayı vird edinirse kısmeti açılır, mutluluk başlar. Sevdiğini nişanlısından ayırabilmek için yapılacak ritüeller ve dualar da verilmiştir.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Kısmet, Kastamonu 1954, 33 s.

Kısmeti bağlananların kısmetinin açılması için okunması gereken ayet ve duaların yer aldığı ve bunların folklorik yönden değerlendirildiği bir eserdir. Eserde, evlenmek

² İbrîşim. İpeğin kalınca bükülmesiyle elde edilen iplik.

isteyen dul kadın, dul erkek, kızlar ve gençlerin önce 8 nüsha olarak usulüne göre kısmet muskası tanzim ettirmeleri gerektiği, kısmeti bağlı kız ve dulların adı geçen duayı sağ kolunun pazusuna yazması gerektiği, “İnnâ fetahnâleke fethan mübünâ” ayet-i kerimesine devam eden kız veya erkeğin kısmetinin açılacağı, bir kız veya bir kadının sevdiği kişiyi kendine bağlamak için Rahim ismine devam etmesi gerektiği gibi çok sayıda tavsiye yer almaktadır.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Masuniyet 1, Kastamonu 1950, 37 s.

Emniyet ve masuniyet için ism-i a'zam okunması, düşmandan masuniyet ve gözünden gizli kalmak için her fırsatta 129 kere ya Latif çekilmesi, her türlü bela ve kazadan masum olmak isteyen kimsenin Arabi aylardan birinin yenisinde Cuma günü gün doğarken yahut sabaha karşı bir kağıda 786 besmele yazması, üstünde taşıması, her gün 786 kere besmele okuması, öldürülmekten kuşkulanıldığı zaman ashab-ı kehfın ismini yazıp üstte taşınması ve fırsat buldukça okunması, her gün 100 defa yâ Azim çekenin korktuğundan emin olacağı, itibarının artıp hürmet edeninin çoğalacağı, şerinden korkulan kişinin yanına giderken 19 defa Fatiha okunması gerektiği tavsiye olunmaktadır. Eserde bu ve bunun gibi pek çok korunma önlemleri yer almaktadır. Korkudan, tecavüzden, düşmandan, beladan, şerden, yırtıcı hayvanlardan korunmak için yapılacak dualardan bahsedilmiştir.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Masuniyet 2, Kastamonu 1950, 38 s.

Bu eserde silahın tesir etmemesi için, beladan, ateşten, sudan, yangından korunmak için, yolculuktaki kazalardan korunmak için, soğuktan, fırtınadan, korunmak, selden korunmak için, kara yolculuğunda, hava yolculuğunda, uçakla yolculukta, gece yolculuğunda, şiddetli soğuğa karşı okunması ve yazılması gereken ayet ve dualara yer verilmiştir. Örneğin, E'sselam ism-i şerifine devam edip üstünde taşıyana bıçak ve silah tesir etmeyeceği, ya Selâm ismini beş vakit namazdan sonra 131 kere, günde 655 kere çekilirse kurşun geçmeyeceği, bıçak işlemeyeceği, Bâki ismi evin dört tarafına yerleştirilirse o evi kimsenin yakamayacağı, bir turistin üzüntüsüz seyahati için Bâis ismine devam etmesinin faydalı olacağı, kara, deniz ve hava yolculuğunun selameti için yâ Birru ismini 786 kere çekmek gerektiği, yel ve gark tılsımı taşıyanın

yorulmayacağı, kazaya uğramayacağı, ateşte yanmayacağı, suya gark olamayacağı söylenmektedir.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Şirin Görünmek, Kastamonu 1954, 17 s.

Sevimli ve güzel olmak için, şirin ve dilber görünmek için, sevilme ve herkesi büyülemek için okunan dualar ya da büyü şeklinde yazılan ayet ve dualar belirtilmiş, bu ayet ve dualar şekiller üzerinde de gösterilmiştir. Örneğin; Sempatik ve şirin görünmek için cuma günü 256 kere ya Nur çekilmesi tavsiyelerden bir tanesidir.

Folklorcu Gözü ile Gizli Bilim, Uyku Bağı, Kastamonu 1975, 12 s.

Bir kişiyi uyutmak için okunan ayet ve dualara yer verilmiş ve nasıl yapılacağı anlatılmıştır. İstenilen kişinin uyutulması için bazı tılsımlar verilmiştir. Nas suresi ile, balmumu ile, Rahman suresi ile, iplik ve Nas ile, çanak ile, minyatür ile, Kafirun suresi ile uyku bağı uygulamalarına dair bilgiler verilmiştir.

Gizli Bilim, Zâyi, Kastamonu 1974, 8 s.

Zâyi olan, bulunmayan, firar eden şeyler için okunması gereken ayetler, dualar ve yapılan sihirler hakkında bilgiler derlenmiştir. Örneğin; Cami' ayeti ile, Yasin ve Tebareke ile, Rahman suresi ile zâyi olanı bulmak için yöntemlere yer verilmiştir.

Gizli Bilim, Zina, Kastamonu 1952, 10 s.

Şehvetleri fazla olan kişilerin bundan kurtulmak için okumaları gereken ayet ve dualar verilmiştir. Örneğin; Zinadan men olmak için En'am suresi okunması gerektiği, bazı tılsımların yazılarak yatağa ve bedene koyulması gerektiği, Kuddüs ismi ile, Nur suresi ile, ya Samed ismi ile zinadan kurtulabilmenin mümkün olduğuna dair bilgiler verilmiştir.

21. Gizli Bilim, Demirbaş No: 84923, Yer No: 133.446 OZA 1976.

Ciltteki bazı risaleler el yazısıyla bazıları ise daktilografi ile yazılmıştır. Her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Eserde verilen “içindekiler” kısmı ile risale başlıkları arasında uyumsuzluklar görülmektedir.

“İçindekiler” başlığı altında şunlar verilmiştir 1. Göz Değmesi ve Şifası; 2. Uyku; 3. Hayvan Hastalıkları; 4. İç Hastalıkları; 5. Çocuk Hastalıkları; 6. Zeka, Hafıza, Unutkanlık ve Öğrenim; 7. Bel Gevşekliği ve İktidarsızlık; 8. Ruh Hastalıkları; 9. Baş Ağrısı; 10. Cilt Hastalıkları; 11. Kulak, Burun, Boğaz ve Diş Ağrıları; 12. Yel; 13. Düş Azması; 14. Göz Hastalıkları

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Cilt Hastalıkları, Kastamonu, 7 s.

Bu risalede çiban ve sivilce tedavisi için okunacak ayet, dua ve uygulamalara yer verilmiştir. Ya Şafî ismi, Mürselat Suresi ve safran bunlardandır. Egzama için İhlas suresi ve arpa şifa için kullanılmıştır. Uyuz tedavisi için bazı ayetlere ve safrana yer verilmiştir. Sigilin tedavisi içi göl tuzu, Ya Şafî ismi, İhlas Suresi, Tebbet Suresi tavsiye edilmiştir. Arı sokmasına karşı İnşıkak Suresi’nin üç defa okunup üflenmesi; yılan sokmasına karşı ise Fatiha Suresi okunarak bağlanması, kanatılması ve masaj yapılması tavsiye edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Kulak, Burun, Boğaz ve Diş Ağrıları, Kastamonu, 7 s.

Kulak ağrısı için Fatiha Suresi, gül suyu ve bir ayet tavsiye edilmiştir. Burun ağrısı için verilen metnin bir bardağa okunarak suyunun içilmesi, Tevbe Suresi okunmuş suyun burna çekilmesi tavsiye edilmiştir. Burun kanaması için verilen vefkın burna yapıştırılması tavsiye edilmiştir. Boğaz ağrısı için verilen metnin yazılıp başta taşınması, bazı ayet ve tılsımların safran ya da mürekkeple yazılarak suyunun içilmesi söylenmiştir. Diş ağrısı için bazı Kur’an harfleri ve Fatiha Suresi’nin şifa olacağı anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Yel-Kuluç, Romatizma, Siyatik, Adale Ağrısı, Kastamonu, 6 s.

Romatizma ve siyatik için göl tuzuna belli ayetlerin, 70 Fatiha Suresi'nin okunup üflenmesi ve zeytinyağı ile masaj yapılması tavsiye edilmiştir. Arka ve bel ağrısı için 70 Fatiha Suresi ve zeytinyağı; diz ağrısı için verilen ayetin gül suyu ve safranla bir kağıda yazılıp taşınması; yel için Bakara Suresi, 70 Fatiha Suresi 41 İhlas Suresi, Ayetel Kürsi ve Besmele tavsiye edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Düş Azması, Kastamonu, 7 s.

İslam dinine göre kız ve erkek çocuklarda buluğa erme yaşları verilmiştir. En geç 16 yaşına geldiği hâlde düş azması yaşamayan erkek çocuklarının okuması, yazması ve üzerinde taşıması gereken ayete yer verilmiştir. Ayrıca sık sık ihtilam olanların bundan kurtulması için Ayetel Kürsi, Esmâ-ül Hüsnâ ve bazı dualar tavsiye edilmiştir. Bir de düş azmaması için alınabilecek tedbirlere de yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Göz Hastalıkları, Kastamonu, 8 s.

Göz ağrısı için Nebe Suresi, Fatiha Suresi, bazı ayetler tavsiye edilmiştir. Göz yaşarmasını önlemek için bazı ayetler ve bunların uygulandığı anlatılmıştır. Ozanoğlu, hem gizli bilimde hem de halk tababetinde göz hastalıklarının çok çeşitli olduğunu dile getirmiştir. Göz lekeleri ve körlüğün tedavisi için çeşitli ayetler ve okunma sayıları belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Göz Deymesi ve Şifası, Kastamonu, 5 s.

Nazar değmesinden korumak için insan, hayvan, eşya her ne olursa olsun verilen ayetin yazılıp sarılarak o kişiye veya nesneye takılması; verilen başka bir ayetin yumurtaya yazılarak alına vurulup kınılması; verilen diğer ayetlerin nazar değene okunup üflenmesi gibi tavsiyelerde bulunulmuştur. Ayrıca Hümeze, Tebbet, İnşirah, Kafirun, İhlas, Felak, Nas, Fatiha sureleri bu risalede nazardan koruyucular olarak yer almaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Darlık ve Ferahlık, Kastamonu, 4 s.

Ferah olmak için Ya Rahman ve Ya Rahim isimleri; darlık için 70 kez Ya Fettah, Ya Müheymin ve bazı ayetler; kafa bozukluğu ve evham için ise 998 kez Ya Hafız isminin söylenmesi tavsiye edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Uyku, Kastamonu.

Bu risaleye sayfa numarası verilmemiştir.

Uyku tutmayanlar için bir ayet verilmiş ashab-ı kehf isimleriyle birlikte yazılıp yastık altına koyulması tavsiye edilmiştir. Ayrıca Felak, Nas Sureleri, Ayetel Kürsi, Kafirun Suresi de uykusuzluğun şifası olarak verilmiştir. Uykuyu azaltmak için ise Nebe Suresi ve Ayetel Kürsi'nin okunması gereken kısımları ve uygulanışı anlatılmıştır. Ağır basması ve korkulu rüyaya karşı da bazı ayetlere yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Hayvan Hastalıkları, Kastamonu, 10 s.

At, katır, eşek, manda, öküz gibi hayvanları hem nazardan hem de hastalık, kaza, bela ve afetten korumak için İnşıkak Suresi'nin yazılarak hayvanın boynuna takılması tavsiye edilmiştir. İneğin sağdırmaması ve yavrusunu emzirmemesi durumunda okunacak ayetlere yer verilmiştir. Hayvan hastalığında Besmele, 3 İhlas, 3 Felak, 3 Nas, 3 Fatiha, 41 Tebbet ve bazı şifa olacak ayetler verilmiştir. Ayrıca davar ve at cinsi hayvanların hastalığını tedavi edecek ayetlere yer verilmiştir. Atın iyi beslenip et tutması için de ayet verilmiştir. Sancılanan hayvana mürekkebe gül suyu katılarak yazılmış ayetin hayvana içirilmesi; 41 Tebbet Suresi, Hümeze Suresi'nin 13 kere hayvanın içeceğine okunması tavsiye edilmiştir. Hayvanın nazardan kurtarılması için verilen ayetin yumurtaya yazılması ve bu yumurtanın hayvanın alnında kınılması söylenmiş, ayrıca nazara iyi gelecek başka ayetlere, nuskalara da yer verilmiştir. Satış için götürülen hayvana ise Ayetel Kürsi, İhlas, Felak, Nas, Salat-ı Münciye ve Fatiha okunarak hayvana üflenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, İç Hastalıkları, Kastamonu, 9 s.

Kalp ağrısının tedavisi için bir metin verilmiş, yazılıp suda eritilerek içilmesi, başka bir duanın da yazılıp üstte taşınması tavsiye edilmiştir. Sıtma için İhlas Suresi ve şifa ayetlerinin okunması tavsiye edilmiştir. Sarılık için Ya Mennan isminin yazılması ve taşınması söylenmiştir. İç, karın, göbek, yan, böğür-böbrek, arka, meme ağrısı için bazı ayetlere yer verilmiştir. Dalaktaki hastalığın şifası için 3-7 kez Mümtetine Suresi yazılarak suyunun içilmesi; sidiğin tutulabilmesi için verilen ayetlerin okunup suyunun içilmesi; akrep sokması için biraz su ve tuz koyulmuş bardağa 7 Fatiha Suresi okunup suyunun içilmesi; yılan sokması durumunda ise yılanın soktuğu yerden yukarısı bağlanarak ısırılan yerin kanatılması, bu kanın Fatiha Suresi okunarak tuzlu suyla silinmesi, yine Fatiha Suresi okunarak bağın alt kısmına masaj yapılması tavsiye edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Çocuk Hastalıkları, Kastamonu, 14 s.

Huysuz çocuğun sakinleşmesi için 88 kez Halim okunması; korkuyla uyanan çocuğa Yasin Suresi'nin yazılıp boynuna asılması; çok ağlayan çocuğa verilen ayetin yazılıp boynuna asılması ve Ya Muhit, Ya Muksit isimlerinin çekilmesi; uyuyamayan, çok ağlayan, konuşamayan, pelteklik, tutukluk, dil durması, emmeyen çocuğun emmesi için metinler verilmiş ve bu metinlerin muska halinde taşınması ya da baş ucuna koyulması tavsiye edilmiştir. Havalenin şifası için Cin, Felak, Ayetel Kürsi, Amenerrasulü, Haşir, İnşirah, Kafirun, İhlas Sureleri, Suhrubat Duası ve muska yapılacak metinlere yer verilmiştir. Hastalanan çocuğa Ashab-ı Kehf isimleri ve verilen metin yazılıp boynuna asıldığında şifa olacağı belirtilmiştir. Felak ve Nas Sureleri ile risalede verilen metnin çocuğu koruyacağı söylenmiştir. Cin şerri ve cin tutması için ise koruyucu ayetlere yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Zeka, Hafıza, Umutsuzluk ve Öğrenim, Kastamonu, 7 s.

Tahsiline ilk defa başlayan çocuk için, hafızayı güçlendirmek ve işitilene unutmamak için okunması gereken ayetlere yer verilmiştir. Unutkanlığa İnşirah Suresi ve Ayetel Kürsi'nin şifa olacağı belirtilmiştir. Zihin açıklığı için 40 gün boyunca okunacak bir dua verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Ruh Hastalıkları, Kastamonu, 6 s.

Vesvese için Hafız ismi ve Nas Suresi'nin yazılarak taşınması; 142 kez Selam isminin çekilmesi; bir kaba 66 defa Selam ismi yazılarak 40 gün suyunun içilmesi tavsiye edilmiştir. Evham, gam ve efkar için İnşirah Suresi; latif kalplilik, gaflet ve miskinlik için Rauf ismi; ayyaş birinin alkoliklikten kurtulması için Mü'minin Suresi'ni yazıp taşınması; tütün tiryakiliğinden kurtulmak için Ya Birru Ya Allah isimlerinin çekilmesi; felç için verilen metnin muska yapıp hastaya takılması, Esmâ-ül Hüsna'nın tamamının yazılıp suya konularak suyunun içilmesi; "İksir" adlı risalede yer alan şifa ayetlerinin okunması; Besmele, salavat, Fatihâ ve Bakara surelerinin okunması gerektiği belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Baş Ağrısı, Kastamonu, 7 s.

Baş ağrısı için Zilzal, Felak, Nas surelerinin yedi ve on bir defa okunup üflenmesi ve verilen vefkın yazılarak ağrı geçene kadar üstte taşınması tavsiye edilmiştir. Bütün ve yarım baş ağrıları için okunacak, taşınacak ayet ve dualara yer verilmiştir. Baş ağrısının geçmesi için abdest alınıp iki rekât namaz kılınması tavsiye edilmiş ve bu namazın kılınışı anlatılmıştır.

22. *Gizli Bilim (Cilt: I)*, Demirbaş No: 84635, Yer No: 133.446 OZA 1973.

Esere sayfa numarası verilmemiştir, tamamı el yazısıdır. Eserde yer yer Arapça yazılmış harf ve rakamlar da yer almaktadır. Kitap şu bölümlerden oluşmaktadır: Bağ, Önsöz, İçindekiler; Bağ Çözümü, İçindekiler; Defnecilik, İçindekiler; Düğün, İçindekiler.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Bağ, Kastamonu 1966.

"Önsöz"de bu risalenin Kastamonu ve dolaylarında derlendiği belirtilerek derlemede istifade edilen kişilerin isimleri yazılmıştır. Yazar, risalenin maksadını ise Türk folklorundan bir bölümün zabıt ve takdimi olarak açıklamıştır.

Bağ çözümünün Yasin suresi, Ayetel Kürsi ile yapılaş şekilleri hakkında bilgiler verilmiştir. Bir dua ile dil ve cinsiyet organının bağlanması anlatılmıştır. Bir dua metni verilerek, bu duanın bir kilidin içine koyulması, kilit açılmadıkça bağlanan adamın erkekliliğinin de çözülmeyeceği belirtilmiştir. Evliliğin bağlanması için veya bağli ise çözümleri için Berhethiyeyi yazılıp üstte taşınması veya mümkünse cinsel ilişkiden önce atılması tavsiye edilmiştir. Bir de her surenin başından okuyarak, falancanın erliğini, zekerini ve şehvetini bağladığını söyleyerek, iğdiş kılı ile 114 düğüm yapılması tarif edilmiş ve 114 sure başı maddeler halinde yazılmıştır. Örneğin; Elhamdü lillâhi Rabbi'l âlemin. Elif kam mim. Elif lam mim sad. Taha. Yasin. İkra gibi. Bunlardan başka adam kanı, yedi taş, hayız bezi, deve kılı, bağirsak, Kul ya, Esmâ, tavuk kanı ve yumurtası ile bağın yapılaş hakkında da bilgilere yer verilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Bağ Çözümü, Kastamonu 1966.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu sınırları içinde derlenen malzemeyi kapsadığı belirtilerek, derlemede istifade edilen kişilerin isimleri yazılmıştır. Risalenin amacı ise mahalli folklor ve kültürün derlenip bilim adamlarımıza sunulması olarak ifade edilmiştir. Eserin bir folklor-halk bilgisi kitabı olduğu ve amacının üfürükçülük olmadığı belirtilmiştir. Yazar, ilme ve Türk kültürüne hizmet ettiğini, eserlerini öküz altında buzağı arar gibi incelemenin cahillik ve serserilikten başka bir kimlik ifade etmediğini, bu nasıl bir kitaptır diye bilmeyenin bilene sorması gerektiğini söylemiştir.

Bağlıyı veya sihirliyi kurtarmak için bir ipliğin yedi düğüm yapılması ve Felak, Nas ve İhlas surelerinin 287 defa okunması gerektiği, bu üç surenin 1 adet sayılacağı, bu yüzden en az iki kişinin okuması gerektiği, ayrıca iki kişi veya daha fazla şahıs okursa daha çabuk tutacağı anlatılmaktadır. Temiz kaba koyulmuş suya 9 defa Yasin-i Şerif okuyup üflenip, sihirli ve bağli adam o suyla 7 defa gusül ettiğinde bir şeyi kalmayacağı söylenmektedir. Yasin’den gafilun’e, Fetih’ten Kadir’e kadar yazılıp, okunup, suyu içildiğinde nasıl bağ olursa olsun çözüleceği ifade edilmiştir. Bağli için, çarh suyundan yedi Mushaf ağırlığı su tartıp üzerine 70 kere Berhethiye okunup bu su ile yıkanılması tavsiye edilmiştir. Bunların dışında bağ çözümü ile ilgili çok sayıda dua ve uygulamaya yer verilerek, yapılaşları anlatılmıştır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Definecilik, Kastamonu 1966.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu il sınırları içerisinde alınan bilgi ile meydana geldiği, hem folklorik hem de kültürel nitelikteki malzemeyi kapsadığı belirtilmektedir.

Ardından, halk arasında define konusu etrafındaki inanmalara dair hikâyelere yer verilmiş, fakat yazının okunamaması sebebiyle burada bunlara yer verilememiştir. Her definenin bir tılsımı olduğu, o tılsımı bilmeyince defineyi bulmanın da açmanın da alıp kaçmanın da zor olduğu anlatılmıştır. Defineyi bulmanın kolay olmadığı, bulunsu bile çıkarmanın tehlikeli olduğu, zaten cinlerin, perilerin “mal lazım” diyerek altınları vermedikleri söylenmiştir. Bu gibi rivayet ve inançların, yazılmış olsa hayli yekün tutacağı ifade edilmiştir. Yazar, bu risalenin içeriğinin hem halkın hem gizli bilim ehlinin müşterek formülleri olduğunu belirtmiştir. Bu sebeple gizli bilim bibliyografyasından başka halktan yüzlerce kişiden de istifade edildiği ifade edilmiştir. Yazar, defineciliğin bugün garip tezahürler verdiğini belirterek bazı diyaloglara yer vermiştir. Ayrıca, konuyla ilgili pek çok hikâyeye ve bilgiye yer verilmiş olmasına rağmen yazının okunma güçlüğü sebebiyle burada yer verilememiştir. Devlet izni ile yapılan kazılarda ise bulunan paranın beşte dördünün kazıyı bulanın olduğu, beşte birinin de hazineye ait olduğu anlatılmıştır.

Definenin tespiti, kolay bulunabilmesi için dualara, Arapça harf ve kelimelerin yazılması şeklinde yapılmış tılsımlara da eserde yer verilmiştir. Berhetiye ile, kâğıt uçurarak, yumurta ile, bin kere Alak Suresi okunması ile defineyi bulma yöntemleri anlatılmış, bir de defineyi bulduktan sonra kazmadan önce yapılması gerekenler ile defineyi çıkarırken yapılması gerekenler ifade edilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Düşün, Kastamonu 1966.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu ilinde derlendiği belirtilerek, istifade edilen zevatın isimleri sıralanmıştır.

Kız beğenmeye veya kıza talip çıkmaya çıkarken yağmur yağması bereket ve uğur olarak nitelendirilmiştir. Kız beğenirken gözlerin rengine çok önem verilmesi gerektiği, kara gözlü kızın hayırlı olduğu, ancak gök gözlü kızın meymenetsiz olduğu söylenmektedir. Kız beğenmede kızın güzelliğinden, malından, çeşitli meziyetlerinden başka yüzünün gülmesine edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Çünkü, beğenilecek kızın yüzü gülmezse işin tat vermeyeceği, yüzü gülerse kızın uyumlu olduğu, böyle bir kıza da kaçırmamaya dikkat edilmesi gerektiği tavsiye edilmiştir. Kız istemeye giden heyetin yolda kaza geçirmesi durumunda o işin uğursuz olduğu ve hayır getirmeyeceği düşünülerek derhâl geri dönüldüğü anlatılmıştır. Kızın düztaban olması, her özülden daha fena kabul edilerek böyle bir kız alınmaz. Beğenilen kız hayırlı ise damadın ve mensup olduğu ailenin her işinin rast gideceği, eğer oğlan evinin işi düzgün gitmezse kıza almadan vazgeçilmesi tavsiye edilmektedir. Düğün hamamı için tek hamamlı kasabalarda erkek hamamının Salı, kadın hamamının Çarşamba günü olduğu anlatılmıştır. Gelin hamamına davetli olanın gideceği, gelin hamamında geline nazar değmesi ihtimaliyle nazarlık ve nazarı karşılayacak okumaların ihmal edilmemesi tavsiye edilmiştir. Kına yakarken damadın yanında bulunan sağdıcin evli, bekar ya da dul olabileceği, lakin kıza kına yakarken bakire kız bulunmaması gerektiğinden bahsedilmiştir. Silahın kınayı ifsad edeceği gerekçesiyle, kına yakarken silah atılmaması, atılırsa kına yakmaktan vazgeçip bir müddet sonra tekrar yakılması söylenmektedir. Perşembe gecesi kadınların kız evinde toplanıp kına yakarak, oyun ve eğlence tertip ederek uğursuzluğu, sihri neşe ve şenliklerle def ettikleri anlatılmıştır. Erkeklerin ise davul, zurna, köçek ve türküler eşliğinde oyunlar oynayarak düğünü kutlamaya ve sihri def etmeye çalışırlar.

23. Gizli Bilim (Cilt: II), Demirbaş No: 84636, Yer No: 133.446 OZA 1973.

Esere sayfa numarası verilmemiştir, tamamı el yazısıdır. Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Hastalık I, Önsöz, Hayat-Memat, Teşhis, Hastalığı Bulmak, Şifa, Ruh Sıkıntısı, Cin Şerri, Cin Tutması, Cin Def'i, Evham-Keder, Korku, Uyku, Uyku ve Ağlama, Gönül Darlığı, Felç, Ağız Eğilmesi, Dil Durması, Hastalık II, Sar'a, Sar'a-Cin, Sar'-Cinnet, Ağrı, Sancı, Baş ağrısı, Boğaz ağrısı, Böğür ağrısı, Diş ağrısı, Diz ağrısı, Hastalık III, Göbek ağrısı, Göz ağrısı, Yürek ağrısı, İç ağrısı, Karın ağrısı, Karın Sancısı, Kulak ağrısı, Yel, Çıban, Uyuz, Siğil, Arı Sokması, Burun Kanaması,

Kadın Hastalığı, Sidik Tutulması, Sıtma, Dalak Hastalığı, İçindekiler, Gebelik, Lohusalık, Doğum, Adlandırma ve Çocuk Hastalıkları, Önsöz, Gebelik, Hamile Kalmak, Doğum, Gebelikte Nelere Dikkat Edilmelidir?, Doğumda Kolaylık, Doğum Zamanı, Lohusalığa Dair Çeşitli İnançlar, Ezan ve Adlandırma, Çocuk Konusunda Çeşitli İnanmalar, Çocuk Hastalıkları, Meme Aldırmak, Emzirmek, Doğum Sonu Sancıları, Evlad Yaşamaları için, Felç, Sar'a ve Benzeri Hastalıklarda, Dışarlık, Havale, Belirsiz Hastalıklar, Çok Ağlayan Çocuk için, Gece Uyutmak için, Geceleri Huysuzluk Eden Çocuk için, Ağır Basma, Sayıklama, Zihin Açıklığı, Nazar, İçindekiler.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Hastalık I, Kastamonu 1966.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu idari sınırları içerisinde derlendiği belirtilmiş, derlemede istifade edilen zevatın isimleri zikredilmiş ve ayrıca Kastamonu, Ankara ve İstanbul’daki kütüphanelerin gizli bilim eserlerinden, özel kütüphanelerdeki yazma, mecmua ve En’am eserlerinden yararlanıldığı belirtilmiştir. Bu risalenin maksadı, Türk folklorundan bir bölümü tespit ederek ilim adamlarına hizmet olarak ifade edilmiştir.

“Hayat-Memat” başlığı altında yazılanlar okunaklı olmaması sebebiyle anlaşılamamıştır.

“Teşhis” başlığı altında yazılanlar okunaklı olmaması sebebiyle anlaşılamamıştır.

“Hastalığı Bulmak” başlığı altında hastanın ayak baş parmağından ökçesine kadar ipe ölçüp bu ipe iç defa Hümeze Suresi, üç defa da kitapta verilen dua metni okunması tavsiye edilmiştir.

“Şifa” başlığı altında hastanın başında 160 defa Selam çekildiğinde hastanın ferahlık bulacağı, devam edildiğinde ise şifa bulacağı ifade edilmiştir. Ayrıca kitapta şifa için, her derde deva şifa ayetlerine de yer verilmiştir.

“Ruh Sıkıntısı” başlığı altında ruh sıkıntısı için, geceleri 145 defa ya Müheymin çekilmesi ve başta taşınması tavsiye edilmiştir. Bir de burada Arapça harflerin yazılı olduğu bir tablo yer almaktadır.

“Cin Şerri” başlığı altında cin şerrine uğrayan biri için adam kemiğinin buğday unu ile hap yapıp su ile ezilmesi, Felak ve Nas okuyarak hastaya içirilmesi tavsiye edilmiştir. “Cin Tutması” başlığı altında cin tutması için bir dua metnine yer verilmiştir. “Cin Def’i” başlığı altında kitapta verilen ayetin dört parça kağıda yazılarak evin dört duvarına yapıştırıldığında o eve ya da ev halkına cin musallat olmayacağı anlatılmıştır.

“Evham, Keder” başlığı altında İnşirah Suresi’nin cam bir kaba yazılıp, gül suyu konularak içildiğinde korku, endişe, gam, keder kalmayacağı belirtilmiştir.

“Korku” başlığı altında düşünde veya uyanıkken korku hisseden kişi için, içinde Arapça harfler olan bir dua metnine yer verilmiştir.

“Uyku” başlığı altında uykunun azalması için gül suyu, safran ve misk ile bir kağıda Arapça bir metnin yazılıp üzerinde taşınması tavsiye edilmiştir. “Uyku ve Ağlama” başlığı altında normal bir şekilde uyumak ve sürekli ağlamaktan kurtulmak için kitapta verilen metnin yazılıp başta taşınması tavsiye edilmiştir.

“Gönül Darlığı” başlığı altında yatmadan önce yedi kere okunduğunda gam, darlık kalmayacak bir duaya yer verilmiştir.

“Felç” başlığı altında Esmâ-ül Hüsna’nın tamamının yazılıp suya koyulması ve bu suyun içilmesinin şifa olacağı anlatılmıştır. “Ağız Eğilmesi” başlığı altında Esmâ-ül Hüsna şifa olabilecek yollardan biri olarak verilmiştir. “Dil Durması” başlığı altında yazılması ve taşınması gereken bir duaya yer verilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Hastalık II, Kastamonu 1966.

“Sar’a” başlığı altında sar’a için bir ayet verilmiştir. “Sar’a-Cin” başlığı altında verilen surenin yazılıp sağ kola bağlanması tavsiye edilmiştir. “Sar’a-Cinnet” başlığı altında hastanın ve onu okuyacak kişinin abdestli ve temiz elbiseli olmaları söylenmiştir.

“Ağrı” başlığı altında verilen metnin alın ağrıyan yere konularak okunması istenmiştir. “Sancı” başlığı altında şifa için okunması gerekenlere yer verilmiştir. “Baş ağrısı” başlığı altında yazılıp başta taşınması gereken bir dualar verilmiştir. “Boğaz Ağrısı” başlığı altında verilen ayetin iki ayrı kâğıda yazılıp birinin üstte taşınması, diğerinin suya konulup içilmesi tavsiye edilmiştir. “Böğür Ağrısı” başlığı altında verilen metnin seher vakti temiz bir kâğıda safran ile yazılması söylenmiştir. “Dış Ağrısı” başlığı altında ebced hesabı ile yapılp bir yonteme yer verilmiştir. “Diz Ağrısı” başlığı altında misk ve safran ile temiz bir kâğıda yazılması tavsiye edilen dua metnine yer verilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Hastalık III, Kastamonu 1966.

“Göbek Ağrısı” başlığı altında safran ve gül suyu ile yazılması gereken bir duaya yer verilmiştir. “Göz Ağrısı” başlığı altında yazılıp göze sürülmesi gereken bir dua verilmiş, bir de İnşirah Suresi okunması ve göze keklik ödü koyulması tavsiye edilmiştir. “Yürek Ağrısı” başlığı altında da bir dua metni yer almaktadır. “İç Ağrısı” başlığı altında yazılanlar okunaklı olmaması sebebiyle anlaşılamamıştır. “Karın Ağrısı” başlığı altında yazılanlar okunaklı olmaması sebebiyle anlaşılamamıştır. “Karın Sancısı” başlığı altında bir kâğıda veya bir bardağa yazılması gereken dua metni yer almaktadır. “Kulak Ağrısı” başlığı altında verilen metnin suya okunup kulağa damlatılması söylenmiştir.

“Yel” başlığı altında Fatiha Suresi ve pelsenk yağı ile yapılan bir formüle yer verilmiştir. “Çıban” başlığı altında çıban tedavisi için bir metin yer almaktadır. “Uyuz” başlığı altında verilen ayetin yazılarak suyunun içilmesi tavsiye edilmiştir. “Siğil” başlığı altında perşembe günleri her siğil başına bir arpa sayıp, her arpaya üç İhlas okuyup üflemek suretiyle siğile sürülmesi gerektiği anlatılmıştır. “Anı Sokması” başlığı altında yazılanlar okunaklı olmaması sebebiyle anlaşılamamıştır. “Burun Kanaması” başlığı altında Arapça harflerle yazılmış bir metin verilmiş ve bu metnin

yazılıp buruna yapıştırılması tavsiye edilmiştir. “Kadın Hastalığı” başlığı altında Arapça harflerle yazılmış olan metnin sol omuza yazılıp dil ile mesh edilmesi söylenmiştir. “Sidik Tutulması” başlığı altında sidiği tutulana yazılıp içirilmesi gereken bir metin verilmiştir. “Sıtma” başlığı altında şifa olacak metinler yer almaktadır. “Dalak Hastalığı” başlığı altında Mümteherine Suresi yazılıp suyunun içilmesi veya 3-7 defa hastaya okunması tavsiye edilmiştir.

Kastamonu Halkiyatı ve Harsiyatı, Gizli Bilimler, İnanmalar, Gebelik, Lohusalık, Doğum, Adlandırma ve Çocuk Hastalıkları, Kastamonu 1966.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu sınırlarında derlendiği belirtilerek, derleme yapılan zevattan birkaçının isimlerini vermiştir.

“Gebelik” başlığı altında hamile kalmak için, hayız bittikten sonra üç gün iyi beslenmek ve çocuk sahibi olmak için eserde verilmiş olan tılsımı yazmak, suyunu içmek ve üstünde taşımak tavsiye edilmiştir. Evlat sahibi olmak için, tercihen seher vaktinde yedi gün boyunca her gün 1 defa Yusuf Suresi’ni okumak önerilmiştir. Eğer kadın bizzat okuyamazsa kuşluk vakti birine okutması söylenmiştir.

“Doğum” başlığı altında gebelikte çirkin insanlara, acayip hayvanlara, kötü manzaralara bakmamak gerektiği, güzel şeylere bakmak ve güzel şeyler düşünmek gerektiği belirtilmiştir. Bu sebeple gebelikte yapılması ve yapılmaması gerekenler sıralanmıştır. Mesela, gebe kadın ölüye baktığında çocuğun yaşamayacağı, keklik eti yendiğinde çocuğun güzel olacağı anlatılmıştır. Haram ile beslenen beden mahsulü olan çocuğun hem güzel olmayacağı hem de şer kaynağı olacağı ifade edilmiştir. Eserde gebelikte ilgili buna benzer pek çok folklorik örnek yer almaktadır.

“Doğumda Kolaylık” başlığı altında hamile kadının kolay doğum yapması için kağıda yazıp suyu içirilmesi önerilen bir duaya yer verilmiştir.

“Doğum Zamanı” başlığı altında doğum yapılan mevsim ve saatin bebeğin kişiliği ve hayatı üzerindeki etkisinden bahsedilmiştir. Örneğin; Baharda doğan bebeğin yumuşak tenli, iyi kalpli ve güzel olacağı, kışın doğanın sert olacağı, gündüz doğanın

rızkının bol olacağı, Kadir gecesi doğanın bedenini sempatik ruhen melek gibi olacağı, Cuma günü doğanın uğurlu olacağı gibi inançlara yer verilmiştir.

“Lohusalığa Dair Çeşitli İnançlar” başlığı altında çocuğu emzirmeden önce gusül abdesti almak gerektiği, çocuğu her emzirişte namaz abdesti almakta keramet olduğu anlatılmıştır. Çocuğun akşam üstü dışarı çıkarılmaması gerektiği, 40 içinde dışarı çıkarmanın iyi olmadığı, 40 günden önce dışarı çıkan lohusayı ise 40 basacağından bahsedilmiştir. Ayrıca lohusanın lohusaya rastladığında yapılması gerekenlere de yer verilmiştir. Lohusanın 10-15 gün mutlaka dinlenmesi gerektiği, iş gördürülmemesi, lohusanın yanında kavga yapılmaması ve üzüntülü konuşulmaması gerektiği anlatılır. Lohusayı veya çocuğu birkaç dakika yalnız bırakmak gerektiğinde yanına Kur'an-ı Kerim, kılıç, balta, maşa veya süpürge koyulması, eğer mümkünse bunların hepsinin koyulmasının daha iyi olacağı, böylece kadına veya çocuğa cinlerin yaklaşamayacağı belirtilmiştir. Son olarak lohusa veya çocuğun ölü evine götürülmeyeceği gibi lohusalığa dair inançlara yer verilmiştir.

“Ezan ve Adlandırma” başlığı altında doğan her çocuğun kucağa alınıp kibleye dönülerek hafif sesle kulağına ezan okunduğu anlatılır. Çocuğa ezan okumak için ezan vakti olmasının şart olmadığı da belirtilmiştir. Ezan okunduktan sonra çocuğa ad konulduğu, her erkek çocuğunun göbek adı Muhammed, Ramazan ayında doğanın Ramazan, Kadir gecesi doğanın Kadir, bayram günü doğanın Bayram olduğu anlatılmıştır. Bir evde Muhammed, Ali, Hasan, Hüseyin adlı kimseler bulunmadığında o evde meymenet olduğuna dair bir inançtan bahsedilmiştir.

“Çocuk Konusunda Çeşitli İnanmalar” başlığı altında çocuk uslanıncaya kadar en çok yeşil renk kullanıldığı, mavinin ağır geldiği, kırmızının ise dikkat çekip nazar degeceği belirtilir. Çocuğun uykuda ağlar gibi olup susmasının onu meleklerin dövdüğüne işaret olduğu, uykuda güldüğünde ise meleklerle konuştuğu anlatılır. Meleklerin kanatlarını gerip çocuğu muhafaza ettikleri, bu sebeple çocuğun düşünce sakatlanmayacağı, başının yarılmayacağı bilinmektedir. Çocuk doğduğunda ağzının kalem ile bir alim tarafından açılması bilgin olacağına, katip tarafından açılması katip olacağına, yani her şekilde cahil kalmayıp bir hüner sahibi olacağına işaret olarak kabul edilmektedir. Bu eserde çocuk konusunda folklorik pek çok inanişaya yer verilmiştir.

“Çocuk Hastalıkları” başlığı altında çocuğa memeyi aldırarak için bir dua verilmiş, bu duanın yazılarak suyuyla meme ovulduğunda hem çocuğun memeye alışacağı hem memenin hasta olmayacağı hem de bol süt olacağı belirtilmiştir.

“Emzirmek” başlığı altında çocuk memeyi almadığında ya da emzirme imkânı olmadığında eserde belirtilen duanın yazılıp çocuğun boynuna asılması tavsiye edilmiştir. Bu işlemin kara sığır ve davar gibi hayvanlar için de yapılabileceği söylenmiştir.

“Doğum Sonu Sancıları” başlığı altında bir dua metni verilmiş, bu duanın yazılıp suyunun içilmesi tavsiye edilmiştir.

“Evlat Yaşamak için” başlığı altında Bismelinin 61 defa telaffuz edilerek yazılıp kadın tarafından taşındığında evlatlarının yaşayacağı anlatılmıştır.

“Felç, Sar’a ve Benzeri Hastalıklarda” başlığı altında Fatiha, Bakara Suresi, Ayetel Kürsi ve İmran surelerinden belli kısımların yazılması ve okunmasıyla bu hastalıklara şifa bulunabileceği anlatılmıştır.

“Dışarlık” başlığı altında felç, sar’a, cinnet ve benzeri ruhi ve asabi hastalıklarda “dışarlık” okunduğu belirtilir. Yazar, “dışarlık” metninin azimetler risalesinde yer aldığını söyler.

“Havale” başlığı altında havale gelen çocuğa temiz bir kağıda zayfiran ile dua yazılıp beşiğine, salıncağına, boynuna asılarak çocuğa yakın şekilde bulundurmak gerektiğinden bahsedilmiştir.

“Belirsiz Hastalıklar” başlığı altında kitapta verilen metnin çocuğa okunması ve boynuna asılması tavsiye edilmiştir.

“Çok Ağlayan Çocuk için” başlığı altında gece-gündüz ağlayarak rahatsızlık verene çocuk için kitapta verilen metnin yazılıp çocuğun boynuna asılması söylenmiştir.

“Gece Uyutmak için” başlığı altında çocuğu gece uyutmak için Yasin Suresi’ni yazılıp muşambayla boynuna asılmasının faydalı olacağı, böyle çocuğun gece korkuyla uyanmayacağı anlatılır.

“Geceleri Huysuzluk Eden Çocuk için” başlığı altında bir dua metnine yer verilmiştir.

“Ağır Basma” başlığı altında ağır basma için bir dua metni verilmiş, bu dua metninin yazılıp çocuğun veya yaşlının başının altına koyulması tavsiye edilmiştir. “Sayıklama” için de ağır basma için yapılan muamelelerin uygulanması söylenmiştir.

“Zihin Açıklığı” başlığı altında kişinin kendisi veya çocuk için yedi üzümü, yedi kere okuyup yemesi veya sabahleyin çocuğa yedirmesi tavsiye edilmektedir.,

“Nazar” başlığı altında göz değmesinden ileri gelen hastalıkların “Nazar” adlı risalede ele alındığı belirtilmiştir.

24. Gizli Bilim (Cilt: III), Dualar, Cenaze Defni, Düğün Gelenekleri, Demirbaş No: 84637, Yer No: 133.446 OZA 1973.

Sayfa numarası verilmemiştir, tamamı el yazısıdır.

Bu cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Kabir ve Kıyamet, Nazar, Para Yapma, Sünnet.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Kabir ve Kıyamet, Kastamonu 1966.

İçindekiler: Önsöz, Kabir Hali, Kıyamet.

“Önsöz”de eserin Kastamonu il sınırlarında derlendiği ifade edilmiştir. Bu bölümde kabir azabının ruha olduğu, kabirde her cesedin çürümediği, ruhun mübarek gecelerde kurduğu yuvayı ziyarete geldiği, bu yüzden öyle gecelerde ocak yakılması, yağlı ekmek yapılması gerektiği gibi ölü hakkında dini ve toplumsal kural ve inançlar derlenmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Nazar, Kastamonu 1966.

İçindekiler: Önsöz; Bölüm I: Halkiyat Nev’inden İnanmalar: Nazarı Karşılayan Maddeler, Tarla ve Bahçeleri Nazardan Koruma; Bölüm II: Harsiyat Nev’inden İnanmalar: Göz Değmemesi için, Nazar için, Göz Değmesini Önleme, Nazar Değince, Nazar Vefkı, Dil Basma ve Nazar, Göz, Cin ve Şeytan Şerri, Hümeze Suresi, Yüzüne Karşı Oku, Sancılı Nazarda, 41 Tebbet.

“Önsöz”de risalenin ikiye bölündüğü, birinci kısma folklorik olan inanmaların konulduğu, ikinci kısmın ise harsiyat sınıfı olduğu anlatılmıştır. Bunlar, halkın içinden En’am tabir edilen yazmalardan alındığı ve her madde üzerinde araştırmalar yapıldığı, halk arasında ruh doktoru vasfı taşıyan ustalara sorularak not edildiği belirtilmiştir. Bu kişilerin isimlerinin saklandığını dile getirilmiştir. Yazar, bu kitaba konu edilen halk inanmalarının tamamen halktan derlendiğini dile getirmiş ve derleme yaptığı kişilerin isimlerini yazmıştır. Son olarak bu kitabın açıklamaya muhtaç olmaması sebebiyle maksadının Türk folkloruna ve kültürüne hizmet etmek olduğunu dile getirerek önsözü bitirmiştir.

“Bölüm I: Halkiyat Nev’inden İnanmalar” bölümünde nazarı karşılayan maddeler olan boncuğun tarla, bahçe ve evde nazarı kesmek için kullanıldığı, sümüklü böceğin kabuğunun nazara karşı kullanıldığı, sarımsak götü denilen sarımsağın dip tarafı, soğan kabuğu ve çörek otunun da nazar için bire bir olduğu anlatılmıştır. Üzerlik tohumunun ise hem nazar hem cin tasallutu için bire bir olduğu söylenmiştir. Yük ipi, kurt dişi, al kurdele, kömür, ekmek ve tuz yakmanın da nazarı kestiğinden bahsedilmiştir. Ayrıca nazar ve hastalık için kurşun dökmenin faydalı olacağı ve yapılışı anlatılmıştır. Tarla ve bahçeleri nazardan korumak için başlığı altında tarladaki mahsule nazar değmemesi için hayvan başı, yumurta kabuğu dikilmesi, göze çarpan yere çocuk eskileri mıhlanması tavsiye edilmektedir. Eve nazar değmemesi için kapıya nal mıhlanması, geyik boynuzu koyulması ya da “maşallah” şeklinde levhalar asılması söylenmiştir.

“Bölüm II: Harsiyat Nev’inden İnanmalar” bölümünde maddi varlıklara, kazanca, eşyaya, hayvanlara, çocuklara nazar değmemesi için yazılması ve taşınması gereken bir metne yer verilmiştir. Nazar, göz değmesi, cin ve şeytan için okunacak sure ve

dualar sayılarıyla birlikte zikredilmiştir. Ayrıca dil basması ve nazar için de bir tılsım verilmiş, yazılarak üstte taşınması tavsiye edilmiştir,

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Ölü, Kastamonu 1966.

İçindekiler: Önsöz, Ölüm Hali, Techiz-ü Tekfin, Defin, Telkin; Definden Sonraya Ait İnanmalar; Mevlid, 52 gün.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu ve dolaylarından folklor malzemelerini ihtiva ettiği belirtilmiş ve istifade edilen kişilerin isimleri verilmiştir. Risalenin hazırlanmasındaki gayenin folklorumuzu tespit etmek olduğunu ifade etmiştir. Yazar, derlenenlerin halkın malı olduğu, kendi fikri ve inancı olmadığını, bu inanmalar arasında şahsi kanaatlerine uyan veya uymayan yerler olabildiğini, ancak folklor malzemesinin derleyenin kanaatine uyup uymamasının önem arzetmediğini, hatta malzemenin ilme, akla ve dine uymayan cepheleri de olabildiğini, bunun da folklorde ve ilimde bir mesele teşkil etmediğini de özellikle vurgulamıştır. Ayrıca yazar, folklor bütünü zayi olmadan derleme yapıp malzemenin tespit edilmesi gerektiğini, milli kültüre en ufak bir katkı sağlamanın kendisine yeni bir enerji verdiğini dile getirmektedir. Ölüm hali (sekerat-i mevt) başladığında hastanın yanında sigara içilmemesi gerektiği, sigara içilen yere melaike girmeyeceği belirtilir. Aynı şekilde melek girmeyeceği için duvardaki resimlerin kaldırılması, odada kedi, köpek varsa çıkarılması gerektiği anlatılır. Odaya çocuk koyulmaması, hayızlı ve cünüp olanların da odaya girmemesi gerektiği ifade edilmiştir. Ölüm anında canın çıkışı, Azrail meleğinin kişinin canının alması gibi konularda da bilgilere yer verilmiştir. Ölüyü yalnız bırakmanın caiz olmadığı vurgulanmıştır. Yazar burada bir de, Kastamonu merkezi Hacı Hamza Mahallesi’nde şer’iye kayıtlarına göre Makberezade isimli bir ailenin yaşamış olduğu bir örnek olaydan bahsetmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Para Yapma, Kastamonu 1966.

İçindekiler: Önsöz, Gayb Aleminde, Bin Akça, Kağıda Oku, Seccade Altında, Kağıttan Para, Kağıttan Paraya, Kağıdı Paraya, Her Yüzlüğe Bir Azimet, Para

Yapmanın Bir Başka Yolu, Kırk Kağıtla, Kırk Kağıtla Başka Bir Şekil, Bakırdan Para, Besmele Azimetü ile, Soğan ve Sarımsak Kabuğu, Mülk Suresi, Alak Suresi, Paranın Tükenmemesi.

“Önsöz”de yazar, bu risalenin harsiyat bölümünden olduğunu, çünkü ümmi zümrenin ilme dayanan bu hünerleri bilemeyeceğini belirtmiştir. Yalnız aydın ve kültürlü sınıf dışındakilerin kitaba girmeyen inançları olmadığı anlamına gelmeyeceğini belirterek örnek verdiği deyim, atasözü ve inanç ifade eden sözlerden bazıları şunlardır: El yanında para sayılmaz. Cünüp iken cüzdana el sürülmez. Yabancı el giren kesede bereket kalmaz. Paranı, karını, silahını gösterme. Para ile karı kimseye emniyet edilmez. Sadaka verirsen para artar. Paranın, karının düşmanı çoktur. Yazar, gizli bilim hünerlerinin pek çoğunun halkın yapamadığı şeyler olduğu, bunun ancak ruh bilimcileri, ruh doktorları ve gizli bilimin ustalarına mahsus olduğu anlatılmıştır. Bu risalenin öncelikle halkın içindeki okulsuz, ihtisasını hayat okulunda yapmış psikolog şahsiyetlerden derlendiği ve bu konudaki bibliyografyanın risalede belirtildiği söylenmiştir. Bu risalenin bazı vatandaşların suçlu ilan edilmesi için hazırlanmış olmaması sebebiyle şahısların isimlerinin kendisinde gizli olduğunu da açıklamıştır. Yazar, bu risaledeki gayesinin diğer gizli bilim kitaplarında da olduğu gibi sihribazlığa, üfürükçülüğe hizmet etmek olmadığını folklor ve kültürümüze hizmet olduğunu belirterek, Batı dünyasında bu alanda pek çok eser yayımlandığını dile getirmiştir. Ayrıca yazar, bu risaleyi hazırlamakla vatandaşları kalpazanlığa sevk etmek istemediğini, öyle ki bir seksoloji kitabının da umumi adap ve ahlaka aykırı görülemeyeceğini anlatır. Bu risaleyi okuyup da kullanmaya kalkanın muhakkak bir tehlike ile karşılaşacağını söyler.

Para yapmada gayb aleminden para gelmesi için on gün oruç tutulması, günde bin kere ervail azimetü okunması, yedi gün perhiz yapılması gibi yöntemler anlatılır. Kağıtlar paraya döndüğünde ise kimseye söylenmemesi, kimsenin şüphelenmemesi için ihtiyatlı harcanması, fakara gözetilerek hayır işlerine sarf edilmesi tavsiye edilmektedir. Para yapmak için bunlardan başka “Kâğıda Oku, Seccade Altında, Kağıttan Para, Kağıdı Paraya, Besmele Azimetü ile, Soğan-Sarımsak Kabuğu, Mülk Suresi, Alak Suresi, Paranın Tükenmemesi” gibi başlıklar altında gizli bilime ait derlemeler yer almaktadır.

“Düş Azması” başlığı altında ihtilam olmamak ve korkunç rüya görmemek için okunması gereken dua verilmiştir. Sık sık ihtilam olan kimsenin gece yatarken Ebubekir, Ömer, Osman ve Ali isimlerini parmakla yazar ve kâğıda yazıp başının altına koyarsa ihtilamının kesileceği söylenir. Eserde ihtilam olmamak için daha birçok duaya yer verilmiştir.

“Bel Gevşekliği” başlığı altında bel gevşekliğini önlemek ve inzali geciktirmek için okunacak dualara ve yapılacak yöntemlere yer verilmiştir. Kıza kısmet çıkması için ise Berhetiyeyi bir kaseye yazıp suyu içilirse kızın bahtı açılır er geç talip çıkar.

Kastamonu Halkiyatı ve Harsiyatı, İnanmalar, Sünnet, Kastamonu 1966.

İçindekiler: Önsöz, Düğün Günü, Sünnet Yaşı, Sünnet..., Sünnet Hamamı, Ata Binme, Sünnet Çalgıları, Sünnet Ederken, Sünnetten Sonra.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu il sınırları içinde derlendiği belirtilerek, istifade edilen şahısların isimleri sıralanmıştır, gayenin ise Türk kültürüne nazizane hizmet bir hizmet olduğu dile getirilmiştir.

Sünnet düğününün şehir ve kasabalarda pazar günü yapıldığı, köylerde ise Cuma gününden başka hiçbir günde sünnet yapılmadığı, zira cumartesi Yahudilerin, pazar Hristiyanların günüdür, cuma ise Müslümanların günü olması sebebiyle sünnetlerin cuma günü yapıldığı anlatılmıştır. Eserde, Hristiyanların ulu saydığı bir günde bir ibadet olan sünnetin yapılmamasının sapıklık olduğu ifade edilmiştir. Sünnetin yaşı 5-10 olarak belirtilmiş, en çok 5 yaşında sünnet olunduğu anlatılmıştır. Sünnet olacak çocuğun başına altın, gümüş, mücevherat ile taç giydirildiği anlatılır. Şehirlerde sünnet yapılacak günün sabah bir hamam kiralandığı, davetlilerin bu hamamda yıkanabildiği ama sünnet hamamında çoğunlukla çocukların yıkandığından bahsedilmiştir. Köylerde ise başkasını yıkamak şart olmadığı, sünnet olacak çocuğun yıkandığı belirtilir. Sünnet hamamının bütün uğursuzları alıp götürdüğüne olan inanç ise meselenin folklorik yanındır diyebiliriz. Sünnet edilecek çocuğun ata bindirilip gezdirilmesini açıklayan sözlerden bazıları şunlardır: Ata yiğit biner, sünnet yiğitliğin ilk niteliğidir, sünnet edilecek çocuk yiğit olacaktır. Yiğit atsız, at yiğitsiz olmaz. Ata

binen çocuk bir kahraman, savaşçı, bir yiğit, bir efe adaydır, bu adaylık ancak at ile ifadesini bulur. Sünnet düğününde kullanılan çalgı aletleri sıralanmış, fakat davul adet olmadığından uğurlu gelmeyeceği belirtilmiştir. Eskiden sünnetlere mehter takımı davet edildiği, halk sazlarının ise şehirde ve köyde ortak olduğu anlatılmaktadır. Sünnet edilen çocuğun en az 24 saat evden çıkmaması, genel olarak ise sünnet edilen çocuğu üç gün sokağa çıkarmamak tavsiye edilmekte, aksi takdirde çocuğa göz degeceği söylenmektedir.

25. Göklere Doğru, Kastamonu Açık Söz Basımevi, Kastamonu 1938, Demirbaş No: 84611.

Eserde sayfa numarası verilmemiştir, toplam 10 sayfadır. Eserde şu şiirler yer almaktadır: Göklere Doğru, Ülkümüz, Hava Tehlûkesi, Uçak, Uçaklarımız, Hava Kurumu adlı şiirlerdir.

“Göklere Doğru” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır.

“Ülkümüz” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır.

“Hava Tehlûkesi” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır.

“Uçak” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır.

“Uçaklarımız” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten oluşmaktadır.

“Hava Kurumu” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlükten oluşmaktadır.

26. Halk Edebiyatı, Atasözleri, Hikâyeler, Demirbaş No: 84647, Yer No: 398.9 OZA 1951.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Atasözleri, Bilmeceli Hikâye, İncili Bebek Hikâyesi, Ninniler, Taş Bebek, Tekerlemeler.

Halk Edebiyatı, Atasözleri, Hikâyeler, Kastamonu 1951, 78 s.

“İçindekiler” başlığı altında şunlar yer alır: Önsöz, Metinler.

“Önsöz” bölümünde atasözünün tanımıyla başlanmıştır. Ardından, eskiden atasözüne darbu mesel, çoğuluna durub-u emsal dendiği gibi bilgiler verilmiştir. İhsan Ozanoğlu, atalar sözü adı altında çeşitli eserler yayımlandığını ancak bunlardan en zengininin merhum dostu şair Kont’un (Ali Rıza Başdurmaz) kitabı olduğunu belirtmiş ve onun bu kitabı nasıl oluşturduğunu maddeler halinde sıralamıştır.

“Metinler” başlığı altında, atasözleri başladığı harfe göre alfabetik olarak sıralanmıştır.

Halk edebiyatı, Bilmeceli Hikâye, Kastamonu 1970, 16 s.

Bu bölümde, içinde yer yer manzum kısımlar yer alan bir Keloğlan masalına yer verilmiştir.

Halk Edebiyatı, İncili Bebek Hikâyesi, Kastamonu 1943, 18 s.

Bu bölüm “Önsöz” ile başlar. Bu hikâyede aşiret sorunu anlatılmaktadır. Ancak Kastamonu’da aşiret olmadığına göre bu hikâyenin Kastamonu’ya ait olmadığını söylemenin yanlış olacağı belirtilir. Çünkü Araç ve Tosya’da aşiretlerin bulunduğu bahsedilir. Daha sonra hikâye metnine yer verilmiştir. İncili Bebek’in kadın edebiyatının en içli ve ölmez bir mahsulü olduğu, Türk kadınının yüksek zekâsını hassasiyetini anlatan bir sanat yapıtı olduğu belirtilmiştir.

“Metinler” başlığı altında hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış “İncili Bebek Ninnisi” verilmiştir.

Halk Edebiyatı, Ninniler, Kastamonu 1944, 32 s.

Bölüm “Önsöz” ile başlamaktadır. Ninnilerin folklorik edebiyatın önemli bir kolu olduğundan ve ninnileri orijinal kadın edebiyatı ürünleri olarak nitelemenin mümkün olduğundan bahsedilmiştir. İhsan Ozanoğlu, “kadın edebiyatı” tabirini ilk olarak kendisinin ortaya attığını, çünkü kadınların birkaç yüz ninni görüp başlı başına bir edebiyat iddiasında olduğunu savunur. Ninnilerin kadın edebiyatının en zengin şubesi olduğunu söyler.

Acılar, ızdıraplar, kin ve ihtiraslar, çocuk eğitimi, yarın için düşünceler, hülyalar ninnilerin konusunu oluşturur. Bu eserin de bir örnek sunmak amacıyla yazıldığı belirtilir.

“Metinler” bölümünde ninniler, hecenin 11’li kalıbıyla dörtlükler halinde yazılmıştır. A, E, H, I, İ, K, M, N, R, T, U harfleriyle biten ninniler alfabetik olarak sıralanmıştır.

Halk Edebiyatı, Taş Bebek, Kastamonu 1942, 61 s.

Bölüm “Önsöz” ile başlar. Burada Taş Bebek hikâyesinin memleket çapında yaygın bir hikâye olduğu, bunu duymamış, işitmemiş bir Türk kadını olamayacağını, köylü, şehirli, aydın ya da ümmi her kadının bu hikâyeyi bileceği söylenmiştir.

Bu hikâyenin dramatik bir halk hikâyesi olduğu ve ekol bakımından kadın edebiyatı mahsullerinden biri olduğu savunulmaktadır. Türk edebiyatının ölmez yapıtlarından olduğu ve hakkında iki ihtimalin akla geldiğinden bahsedilerek şu bilgiler aktarılmıştır: Taş bebek ninnisinin halk dilindeki adı Göktaş’tır. Göktaş ninnisinin duygulu bir Türk kadını tarafından meydana getirildiği ve bu ninninin Kastamonu’da tanzim edilip bestelenmiştir. Sonra hikâye kısaca anlatılmıştır.

İhsan Ozanoğlu hikâyenin sonunda şöyle yazmıştır: “Taş bebek ninnisinde kadın ruhu, gerçek sevgi, inci gibi dizi dizi edebi değeri üstün şekilde insanı içten sarsan bir kudret ve eda ile aynı nitelikte musiki eşliğinde dile getirilmiştir.”

“Metinler” başlığı altında manzum olarak taş bebek ninnisine yer verilmiştir. Bu ninni hecenin 7’li ve 8’li hece ölçüsüyle 39 dörtlük halinde yazılmıştır.

Halk Edebiyatı, Tekerlemeler, Kastamonu 1945, 25 s.

“Metinler” başlığı altında farklı şekil özellikleri ve farklı hece ölçüsüne sahip 16 tekerlemeye yer verilmiştir.

27. *Hikâyeler, Fıkralar, Konuşmalar*, Demirbaş No: 84640, Yer No: 398.23258 OZA 1946.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat, Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar, (Cilt: I), Kastamonu 1946, 142 s.

Eserde 70 anlatı yer almaktadır. İçindekiler: Önsöz, Fıkra Metinleri.

“Önsöz”de Ozanoğlu’nun ifadesine göre, Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı külliyyatı arasında filoloji çok önemli bir yer tutmakta, önce filolojimize sonra edebiyatımıza hizmet etmek niteliğinde, fonetik, sentake ve gramer bakımından mahalli dil örnekleri mahiyetindedir. Bu sebeple Ozanoğlu, sözlük, mecazlar ve yer adları kitapları ile hikâyeler ve masallar adlı eserlerinin birbirinin mütemmimi sayılması gerektiğini söyler. Böylelikle hem mahalli halk edebiyatının mensur çeşitlerinden hikâye ve masallar tespit edildiğini hem de Kastamonu ağzının niteliklerinin örnekleri ile belirtildiğini söylemektedir. Yazar, kitabın derleme alanını ana çizgileriyle şu şekilde belirtmiştir: Kastamonu il merkezi, Abana-Çatalzeytin, Araç, Azdavay, Cide, Daday, Devrekani, İnebolu, Kargı, Küre, Taşköprü, Tosya ve bütün Kastamonu ve dolaylarındaki kentlere bağlı köyler. Daha sonra Ozanoğlu, nerelerde derleme yaptığına dair şu bilgileri vermiştir: 20 sene Kastamonu cezaevindeki görevinde, merkezde talebe yurdundaki kaza ve köy gençlerinden, kadın-erkek halk dershaneleri öğrencilerinden, sıra sohbetlerinde, köylerde gece oturmalarında, kazalara ve köylere sırf folklor derlemesi için çıkarak, 1125 köyden 935 tanesini ziyaret ederek, mahalle ve köy kahvelerinde, evlenme ve düğün törenlerinde, mevlit, hacı uğurlaması, hatim, hafız cemiyetlerinde derlemeler yapmıştır. Kitabın her bendinde ve her fıkrasında anlatanın şivesine, cümle tertibine, üslup ve edasına sadık kalarak yazdığını belirtmiştir.

28. Hikâyeler, *Masallar, Fıkralar, Konuşmalar, (Cilt: III)*, 1946, Demirbaş No: 84642, Yer No: 398.23258 OZA 1946.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat, Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar, (Cilt: III), Kastamonu 1946, s. 361-552.

Eserde 100 anlatı yer almaktadır, tek bölümden oluşan daktilo bir eserdir. Kitap 361 sayfa numarası ile başlayıp 552 ile bitmektedir.

Hukuk Folkloru, Demirbaş No: 84649, Yer No: 398.23258 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısı olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: İstimlak, Katil, Köy İşleri, Küçük Irmaklar, Küre Devletü, Maden Mükellefiyeti, Suçlar, Tarik Bedeli, Yemin, Zaman Aşımı, Bir Vergi Komedyası, Boşanma, Cezalar, Dilencilik, Hacir, Kefalet, Kısas, Nafaka, Techiz ü Tekfin, Vekâlet, *Zi'l'yedlik*.

Hukuk Folkloru-İstimlak, Kastamonu 1976, 5 s.

İstimlak, şahsa ait bir gayrimenkulün devletçe satın alınıp el konulması olarak tanımlanmıştır. İstimlakın koşulları, nasıl yapıldığı hakkında bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Katil, Kastamonu 1976, 30 s.

Katilin tanımı verilerek, katilin suçunun hangi hukukta neye göre belirlendiği anlatılır. Katilin toplumdaki yeri, halkın katille nasıl sınırlı bir ilişki kurduğu, katille neyi yapıp neyi yapmadığından bahsedilir. Örneğin; Katille ortak iş tutulmaz, taahhüde girilmez, ödünç alınmaz, dostluk olmaz, yola çıkılmaz, ihtiyar heyetine seçilemez, iş verilmez vs. kısaca katilin dünyada da ahirette de yeri olmadığı söylenir. Kastamonu'daki katil oranlarıyla ilgili bazı araştırmacılara ait bilgilere yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Köy İşleri, Kastamonu 1970, 16 s.

Ailece köy işlerini başaramayan köylünün, işini idare edebilmek için müracaat ettiği ortakçı usulü, ortakçılığın kuralları, nasıl sürdürüldüğü, ortakçının hangi işleri gördüğü, çiftlik sahibi ve ortakçının ne kadar alacağı, bölüşmenin nasıl olacağı gibi konular anlatılır. Köy işlerinde 1. Ortakçı usulü, 2. Ortağına iş, 3. Kesimine, 4. Hizmetkâr, 5. Günlükçü gibi iş bölümleri konularında derleme yapılmıştır. Ortakçı usulünden farklı olarak “ortakçı iş” sistemi ve bunun şartları, hizmetçi, günlükçü gibi sistemler de anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Küçük Irmaklar, Kastamonu 1976, 6 s.

Kasabaların içinden geçen dereler, çaylar, ırmakların temizlenmesi ve temizlenmemesi durumunda sele sebep olabileceği anlatılır. Eskiden bu tarz işlerin köy içinde halledildiği, sonradan ise resmîyete dönüşerek ihtiyar heyetinin dahi şikâyet edilmeye başlandığı bir süreç dönüştüğü aktarılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Küre Devleti, Kastamonu 1976, 12 s.

Osmanlı döneminde Küre'nin hangi konumlarda yer aldığına dair bilgiler sıralanmıştır. Ancak bunların hakikati yansıtmadığı, Küre'nin sosyal adalet dairesinde maddi manevi iş bölümü olan bir yer olduğu belirtilerek Küre'deki 15 dal ve üyeleri sıralanmıştır. Küre merkezinde 5 medresenin faaliyet gösterdiği, Küre'nin tarihi oluşumlardan hiçbirine benzetilemeyecek orijinal bir oluşum olduğu vurgulanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Maden Mükellefiyeti, Kastamonu 1976, 10 s.

Küre'de 3 büyük tünel olduğu, bu tünellerdeki madenin nasıl çıkarıldığı, tasfiyesi ve maden geliriyle önce devletin ihtiyaçlarının karşılandığı anlatılır. Küre maden mükellefiyeti kanununa göre her Küreli, 3, 8, 15, 30 gün ihtiyaca göre her sene maden ocağında çalışmak zorundadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Suçlar, Kastamonu 1976, 7 s.

Suçların tasnifi yapılmıştır. Dinde olduğu gibi Türk geleneklerinde de ferdin ve toplumun vicdanına uymayan her davranışın suç olduğu, folklorda kişiyi suçtan men edenin kanun değil vicdan olduğu belirtilir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Tarik Bedeli, Kastamonu 1976, 5 s.

Tarik, yol parası olarak ifade edilir. Yol parasının nasıl ve kimler tarafından, hangi sıklıkta verildiği, bu vergiyi vermeyenin ne ceza aldığı anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Yemin, Kastamonu 1976, 15 s.

Mahkemenin, alacak verecek ya da bir suç için bilgisine ihtiyaç duyulan kişiye yemin teklif ettiği, İslam'da yeminin yalnız Allah içi edildiği belirtilmiştir. Ekmek gözüme, yıldırım çarpsın, yediğim zehir giydiğim kefen olsun, Allah'ın hışmına uğrayayım, elim kurusun gibi yeminlerin geçerli olmadığı anlatılmıştır. Şahidin yemin için özel bir sehpada, yeşil kadife bir muhafaza içinde, Kur'an- ı Kerim'e el basarak "Vallahi ve billahi ve tallahi" dediği sırada herkesin başını eğerek tazım ettiği ve yemin bittikten sonra herkesin yerine oturduğu, şahidin ise bütün bildiklerini hakime anlattığı bilgisi verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Zaman Aşımı, Kastamonu 1976, 13 s.

İslam'da zaman aşımı yoktur, hak haktır şeklinde ifade edilmiştir. Ancak modern hukukun bunun tam tersini içerdiğinden bahsedilir. Bu konuda bazı örnek olaylara yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Bir Vergi Komedyası, Kastamonu 1976, 6 s.

İstihlak kanununun ne olduğundan, bu kanuna uymayanların hangi cezaları alacağından bahsedilir. Enteresan bir kanun olduğu ve bu kanunu uygulamanın zorlukları anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Boşanma, Kastamonu 1976, 36 s.

Bu risalede boşanmanın, İslamiyet'te erkek veya kadın tarafından nikâh düğümünün çözülmesi şeklinde tanımlı yapılmıştır. Talâk-ı ric'i ve talâk-ı bâin şeklinde iki çeşit boşanmanın olduğu, talâk-ı ric'inin yuvanın tekrar kurulmasına olanak verdiği, talâk-ı bâinin ise geri dönüşü olmayan boşanma olduğu ifade edilmiştir. Medeni kanuna göre boşanmanın şartları ve ayrıntılarına da eserde yer verilmiştir. Kanunun boşanmak için gösterdiği beş sebebi şöyle sıralayabiliriz: 1-Geçimsizlik. 2- Kadının izinsiz taahhüde girmesi ve izinsiz seyahate çıkması. 3- Kadının, eşinin içki ve kumar müptelası olduğunu ileri sürmesi. 4- Kadının, erkeğin hüsnay-i müşkil olduğunu iddia etmesi. 5- Erkeğin, boşanma sebeplerinden hiçbirini tutturamayınca kadına yüz kızartıcı haller isnat etmesi. Beş madde kısaca bu şekilde olsa da bunların şartları ve sonuçlarına da yer verilmiştir.

Yazar, risalede yaşadığı bir olaya şöyle yer vermiştir: Yazar, kendi zekâ ve ilmiyle ihtiyatı nafaka davasını, iki avukatı alt ederek iki celsede lehine çevirerek karara bağlattığını ve bu durum karşısında rahmetli Necib Rûşen'in salondakilere “Ben size kaç kere söyledim Ozanoğlu ile baş edemezsiniz deye. Adam hukuk ilmini yutmuş elli senelik ders hocası, kitap sahibi sıraya getirdi ya üçünüzü, dördünüzü...”

Köydeki boşanmaların şehre göre daha çok örf ve adete bağlılık sebebiyle kolay olduğu, köylünün boşanma durumunda formalitelerle uğraşmamak için dini nikahla evlenip dini kurallarla boşanmayı tercih ettiğinden bahsedilmiştir. Boşanmada köylünün de önemli bir rol üstlendiği, kadının ve erkeğin namus ve şerefine halel getirmeyecek uygulamalarda bulundukları anlatılmıştır.

Yazar, bu risalede medeni hukuka bir eleştiride bulunarak, medeni hukuku yazanın aklının Türk köylüsünden beş asır geride olduğunu, bu kanunun Türk halkı için değil, İsviçre toplumu için derlenmiş olduğunu dile getirmiştir. Türk köylüsünün ne kadar olgun ve açık gözlü olduğuna dair birkaç yaşanmış hikâyeye de yer verilmiştir. Medeni kanunun yetersiz oluşu ve toplumsal yaşama ters düşmesi sebebiyle köylünün eski gelenek ve kurallara yenilerini eklemek durumunda kaldığı belirtilerek risale sonlandırılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Cezalar, Kastamonu 1976, 8 s.

Risalede ahilikte, esnaf teşkilatında, mahalle ve köy idaresinde katil, kız bozma, ev yakma, aile namusuna tecavüz, cinsi sapık, sirkat gibi ağır suçlara verilen cezalar 32 madde halinde verilmiştir. Bu cezalardan bazıları suçluyu bağlayıp dövmek, malını yağma etmek, cenazesini kaldırmamak, sudan men etmek, köyce öldürmek şeklinde sıralanmıştır. Bu cezaların suçun mahiyetine göre 20. yüzyıla kadar Kastamonu’da uygulandığı, aynı cezaların daha sonra Alevi camiasında uygulanmaya başlandığı ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Dilencilik, Kastamonu 1975, 36 s.

İslamiyet’te dilencilik hakkında iki hüküm olduğundan bahsedilmiştir: 1- Haram. 2- Mekruh. Ahkâm bakımından böyle olduğu gibi adap olarak ise çirkin ve iğrenç olarak ifade edilmiştir. Özür ve ıstırap yokken dilenen kişinin dünyada lanetleneyeceği, ahirette ise huzurdan kovulacağından bahsedilmiştir. Kısaca İslamiyet’te dilenmemenin ve dilendirmemenin lazım olduğu, dilencinin toplum içinde zelil olarak ömrünü geçirmiş olacağı ifade edilmiştir.

Dilencilğin, folklor açısından değerlendirildiğinde Türk milletinin din, kanun, ahlak, toplumsal kurallar açısından olgun ve manevi medeniyette en ileriye ulaşmış bir varlık olduğunun bir kez daha görüldüğü söz konusu edilmiştir.

Eskiden aç kalana halkın el birliğiyle yardım ettiği, böylece onun açlıktan ölmesine, hırsızlık etmesine mani olunduğu, yani dayanışmanın var olduğu belirtilmiştir. Türklerin dilenciliği en rezil tutum olarak gördüklerinden ne dilencilik ettikleri ne de bir başkasının dilencilik etmesine müsaade ettikleri anlatılmıştır.

Eski Türkler’in dilenmedikleri, izzet-i nefsi her şeyden üstün tuttıkları, Türk’e dilencilğin hem yakışmayacağı hem de yakıştıramayacağı vurgulanmıştır. Bir yandan da Türk halkının el açan kişiyi azarlamadığı, hakaret etmediği, muhtaç değilken dilendiğini araştırmadığı, verebildiği kadar verdiği, hatta mümkünse ona bir iş teklif ettikleri ifade edilmiştir. Kastamonu’da dilencilerle yaşanan birkaç olumsuz

hadiseye yer verilmiş ve yapılması gerekenin dilenciliği yasaklamak olduğu dile getirilerek risale sonlandırılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Hacir, Kastamonu 1976, 7 s.

Hacir, hem İslam hukukunda hem de medeni hukukta şahsın irade ve tasarrufunu kullanmaktan men edilmesi olarak tanımlanmıştır. Hacrin gerektirici sebepleri şöyle sıralanmıştır: Cinnet getirmek, bunamak, ağır hasta olmak, bedeni ve ruhi iktidardan mahrum kalmak, din ve uyruk değiştirmek, baba, ana ve evlat katili olmak.

Hacrin folklorik yönünde ise hacir edilmesi gereken kişinin köy geleneğinde tabi tutulduğu kurallara yer verilmiştir. Bu kurallar şöyledir: Bunak veya deliden menkul veya gayrimenkul mal ve mülk değeriyle de olsa satın alınamaz. Bunak veya deli gibi malul ve sakat kimselerin borç senedi, taahhüdü, tekeffülü muteber değildir. Hacre müstahak kişiden mal veya senet ve taahhüt alan kimse köylü nazarında itibardan düşer ve apaçık bir vurguncu sayılır. Noter gibi muhtanın da hacir olan kimsenin sözüne itibar etmeyeceği belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Kefalet, Kastamonu 1976, 9 s.

Bu risalede kefalet menkul, gayrimenkul, nakit gibi kıymetli bir nesnenin elden ele dolaşmasında taraflar arasına üçüncü bir şahsın girmesi şeklinde tanımlanmış ve her devirde olduğu belirtilmiştir. Kefaleti anlatan birkaç örnek olaya yer verilmiştir.

Şahsi kefaletlerin krediye ve servete bağlı olduğu, Türk geleneklerinde günün usulüne tabi olmayıp mevzuata uymadığı, dini hükümlerle bir bağdaşma halinde olduğu ifade edilmiştir.

Türk'ün sözünün senet olduğu, borç ödenmezse köylünün büyük bir toplantı yaptığı, borçlunun ödeme gücü olduğu hâlde ödememekte inat ettiğinde köyçe malına el konulduğu anlatılmıştır. Köylü için köyün bir aile ocağı olduğu, bütün köyün bir ailenin fertleri olarak derdi de dermanı da ortak kabul ettikleri, kısaca köylünün bir bütün olduğu vurgusu yapılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Kısas, Kastamonu 1976, 9 s.

Kıyasın, katilin boynunu vurmak demek olduğu ve İslam hukukunun kesin olarak kıyası emrettiği belirtilmiştir. Yazar, Kastamonu’da kıyasın nasıl yapıldığını, mahkûmun boynunun vurularak infaz edilişini bizzat gördüğu şekliyle anlatmıştır. Halkın bu şekilde öldürülen katilin namazını kılmadığı anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Nafaka, Kastamonu 1976, 7 s.

Hem İslam hukukunda hem modern hukukta boşanan kadına, evlada, anneye ve babaya nafaka vermenin bir yükümlölük olduğu ifade edilmiştir. Nafaka miktarının önceden hâkim-i şer’i tarafından belirlendiği, daha sonra ise bu görevin asliye hukuk hâkimliğine verildiği anlatılmıştır. Kadın için nafakanın boşanma tarihinden itibaren bir yıl devam ettiği, anne ve baba nafakasının ölümüne kadar sürdürüldüğu, çocukların nafakasında ise İslam hukukunun buluğ çağına kadar, medeni hukukun ise 18 yaşına kadar ödemeyi zaruri gördüğu bildirilmiştir. Köylerde, boşanan kadına icra ve mahkeme müdahale etmeden geçimini sağlayacak nakit, tahıl ve taşınır mal verildiği, bu nafakanın miktarını, ödeme şeklini ve zamanını köy ihtiyar meclisinin tayin ettiği belirtilmiştir. Ayrıca köylünün anne-baba ve evlat nafakalarını de yıllık olarak ödemeye çalıştığından bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Techiz ü Tekfin, Kastamonu 1976, 6 s

Techiz ü Tekfin, Müslümanların yükümlü olduğu dini ve insani bir vazife olarak tanımlanmıştır. Halkın, ölmeden önce kefenini, sabununu, teneşir çarşafını, lifini hazırlayıp bir bohçaya yerleştirdiği, tüm cenaze işlerinde bulunanlara vermek üzere belli bir para ayırdığı, aç kalsa dahi bu paraya dokunmadığı anlatılır. Yani, kefenden mezar taşına kadar her masrafı karşılamaya daha hasta dahi değilken hazırlanıldığı veya vasiyet edildiğinden bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Vekâlet, Kastamonu 1976, 8 s.

Bu risalede vekâlet, dinin bütün hukuk ve ceza işlerini takip için din bakımından ehil bir kimsenin vekil tutulmasıdır. Modern hukukta belli bir ücret karşılığı tutulan ve müvekkilin hukuki, cezai bütün işlerini takip eden avukatın, folklordaki karşılığı

risalede konu edilmiştir. Yazar, vekâlet konusunda folklor açısından kadının adli, mali, resmi, hususi hiçbir işi takip edemeyeceğini, kendi işini kendi gören kıza kimsenin talip olmayıp evde kalacağını aktarmıştır. Halkın, ihtiyar heyetine müracaat ederek köyden birini vekil tayin edip işlerini yürüttüğü, folklorda itimat, sosyal birlik ve dayanışmanın esas olduğu belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Zilyedlik, Kastamonu 1976, 10 s.

Yazar, hukuktaki en münasebetsiz terimin zilyedlik olduğunu savunur. Bir gün gelip kendi malı olduğunu iddia edeceği gerekçesiyle, bir komşunun başkasına ait yeri ekip biçmesine köylünün müsaade etmeyeceğini, dava bile açılmadan köylünün zilyedlik iddia edenin elinden tarlayı alıp sahibine vereceğini belirtir. Olay çıkaran zilyedin ise meydan sopasından başka bir şey kazanmayacağını ifade eder.

29. Hukuk Folkloru, Demirbaş No: 84651, Yer No: 398.23258 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısı olup, her risale kendi içinde numaralandırılmış, ancak bazı risaleler ise birbirinin devamı niteliğinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Boşanma, Devlet Hukuku I, Devlet Hukuku II, Ekonomi I, Ekonomi II, İmtiyazlar, Mahkemeler, Mülkiyet, Nikâh, Nişan, Nüfus ve Eytam, Poligami (Çokevlilik), Suç ve Ceza, Vakıf-Defter-i Hakanı ve Tapu, Veraset.

Hukuk Folkloru, Boşanma, 27 s.

“Önsöz” adlı tek başlıktan oluşan risalede, boşanma bir aile faciası ve sosyal bir çöküş olarak değerlendirilerek önlenmesi gereken bir sorun olarak tanımlanmıştır. Boşanmada köy halkı hayatı ile şehir halkı sosyetesini arasında farklar olduğu belirtilmiş ve bunlar anlatılmıştır. Kadının köyde belli sorumluluklarının olduğu, bu görevleri yerine getirmediğinde kocasının onu evden kovabileceği, ancak köylünün böyle bir durumda kadının arkasında yer alarak onun haklarını savunduğu ve mağduriyetine

müsaade etmediği vurgulanmıştır. Yazar, son olarak bir kadını boşamanın hem Allah hem de peygamber tarafından sevilmeyen kötü bir iş olduğunu vurgulamıştır.

Hukuk Folkloru, Devlet Hukuku I, 33 s.

“Devlet Hukuku” adlı tek başlıktan oluşan risalede, milleti ve memleketi idare vazifesinde devlet hukukunun söz konusu olduğu, devletin ilk ve baş görevi olan milli savunma için insan gücü, mali ve teknik olanakların zorunlu olduğu ifade edilerek bu olanakların başında da askerlik mükellefiyetinin geldiği belirtilmiştir. Askerlik kurası çıkan ve silah altına alınması kararlaştırılan gencin halk tarafından toplantılara, gece sohbetlerine çağırılarak askerlik hakkında hem bilgilendirildiği hem de halk ile vedalaşmasına vesile olunduğu bilgilerine yer verilerek askerliğin folklorik yönü de anlatılmıştır. Ayrılırken ağlamadan metanetini koruyup yiğitçe ve Türk gencine yakışan cümleler kurarak veda edenlerin gidene de kalana da ferahlık, neşe, onur ve metanet verdiğinden bahsedilmiştir. Delikanlıya harçlık verilmesi, yol azığı hazırlanması da geleneksel bir vazife olarak ifade edilmiştir. Askeriyeye teslim olan gencin ilk işinin geldiği yere mektup yazmak olduğu, eğer yazmazsa ya şehit ya da firari olduğunun düşünüleceği belirtilmiştir. Halkın askerlikle ilgili sözleri şunlardır: Dünyada iki arkadaşlık unutulmaz; asker arkadaşlığı ve hapisane arkadaşlığı. En bereketli laf askerliktir.

Devlet hukukunun diğer önemli konusunun ise vergiler olduğu dile getirilerek tarihe mal olmuş vergilerden önemlileri ele alınarak geçmişten o güne kadarki vergi çeşitleri hakkında bir değerlendirme yapılmıştır.

Hukuk Folkloru, Devlet Hukuku II, 35 s.

Avanzın hazarı vergilerin çeşitlerini ifade ettiği belirtilmiştir. İnşaat vergisi, tamirat vergisi, bekçi vergisi, şehir ve kasabaların çeşitli işleri için ödenen vergiler de bunlara örnek olarak verilmiştir. Osmanlı döneminde haberleşme ve ulaştırma teşkilatı için yani mezil teşkilatı için toplanan mezil vergisinden bahsedilmiştir. Avanz ve mezil vergilerinden sonra emlak ve arazi vergilerinin ortaya çıktığı ve bu vergilerin de avanz ve mezil gibi kesin sınırları olmayıp zamanla değiştiği belirtilmiştir. Osmanlı

döneminden Cumhuriyet’e kadar tahsil edilen en ağır verginin aşar vergisi (halk dilinde öşür) olduğu ve tahıl ürününün onda birinin devlete verilmesi anlamına geldiği anlatılmış, bu verginin tespit ve tahsili hakkında bilgiler verilmiştir. Aşar vergisiyle türlü sıkıntılar çeken köylünün çilesinin Türk devrimiyle son bulduğu ve aşarın kaldırıldığı dile getirilmiştir. Musibet olarak adlandırılan bir diğer verginin bağ, bahçe yerlerinden elde edilen üründen alınan rüsûmet vergisi olduğu, rüsûmet vergisinde bağ, bahçe ürünlerinin sekizde birinin köylüden alındığı ve bu verginin de Türk devrimiyle kaldırıldığı ifade edilmiştir. Aşar ve rüsûmdan daha ağır bir vergi olan beşte vergisi, beş koyun ya da beş keçiden birinin bedelinin hükümete verilmesi şeklinde açıklanmıştır. Hayvan pazarındaki satışlardan alınan vergi ihtisab vergisi olarak isimlendirilmiştir.

Seferi vergilerin ise hazarı vergilerden tamamen farklı olup savaşırlara ve milletin durumuna göre değiştiği aktarılmıştır. Bunlar Osmanlı’nın ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için vergi mahiyetindeki yardım talepleri şeklinde ifade edilmiştir. Ordunun neye ihtiyacı varsa onların istenilen yere gönderildiği, bazı savaşlarda ise şahıs başına nakit para talep edildiği de belirtilmiştir. Salguncu Destanı gibi bazı türkû ve destanların tahsildar ve mübaşirlerin zulmünü konu ettiği ifade edilmiştir.

Hukuk Folkloru, Ekonomi I, 41 s.

“Ekonomi” adlı tek başlıktan oluşan risalede, ekonominin, malın ve paranın elde edilmesi ve dağıtımını inceleyen bir dalı olduğu ve bu risalede bu bilim dalının gerekçelerine uyarak ekonomi hukukunun tarım, endüstri ve ticarete göre kültürel bir gözle değerlendirildiği ifade edilmiştir. Türklerin tarih boyunca fethettikleri yerlerde tarım, sanat, ticaret ve ekonomi kurumları açtıklarından bahsedilmiştir.

Osmanlı dönemindeki ekonomi tarım, hayvancılık ve orman ürünleri şeklinde özetlenmiş ve yapılışı anlatılmıştır. Endüstri tesislerinin sınırlı sayıda olduğu, endüstri deyince küçük sanayinin anlaşıldığı belirtilmiştir. Satışa sunulan malların yerli ve ithal olmak üzere iki menşeinin olduğu ifade edilmiştir. Dükkân, mağaza, ardiye, depo, han, kervansaray, kapan ve pazar yerlerinin eski ticaret kurumlarını oluşturduğu aktarılmıştır. Satışlarda, kadı efendinin başkanlığında a’yanın ve tanınmış kişilerin

koyduğu asgari ve azami piyasanın esas olduğu, bunun altında ya da üstünde satış yapılamadığından bahsedilmiştir.

Hukuk Folkloru, Ekonomi II, s 44-81.

Yazar, bu risalede kervan ve at hakkında gördüklerini ve başına gelenleri yazmıştır. Yılların halkbilimcisi olarak yerli ve yabancı birçok kervan gördüğünü, kervancılarla görüşerek malumat aldığını dile getirerek, aldığı bilgilere yer vermiştir. Kervancıların at, katır, eşek yetiştirmede bilgili ve maharetli oldukları, altı saatte bir verilen kervan molalarında atların yemlendiği, bakımının yapıldığı ve dinlendirildikten sonra yola devam edildiği aktarılmıştır. Esnafın satacağı malın satış fiyatının lonca tarafından tespit edilmesi sebebiyle vurgunculuk, pahalılık, keyfi satış gibi konuların söz konusu olamayacağı belirtilmiştir.

Hukuk Folkloru, İmtiyazlar, 36 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Azınlık İmtiyazları, Kapitülasyonlar.

“Azınlık İmtiyazları” başlığı altında şu konular işlenmiştir: Seyyidlik, Türk asıllı olmalarına rağmen imtiyaz sahibi olabilmek için Araplaşan ve Hz. Muhammed’in soyundan geldiğini mahkeme veya sarayın hükmüyle belgeleyen bir topluluk olarak açıklanmış ve bu yollarla elde ettikleri imtiyazlar anlatılmıştır. Seyyidlik iddiasıyla toplumsal birtakım görevlerden muafiyetin Allah’a, resulüne muhalefet ve isyan niteliğinde olduğu vurgulanmıştır. Seyyidlik imtiyazını alan kişilerin kayıtsız şartsız özgür oldukları aktarılmıştır. Seyyidliğin dışında talebe, öğretmen, müderris, imam ve hatipler ile kadı, müftü gibi bütün idari amirler, evkaf mütevellî ve nazırları askerlikten ve vergiden muaf tutuldukları ifade edilmiştir.

“Kapitülasyonlar” başlığı altında yabancılara verilen hukuki, ticari, sınai ve ekonomik imtiyazlardan bahsedilmiştir. Bu imtiyazların bir süre sonra memleketi sömürge haline getirdiği, endüstri ve ekonominin yabancılara eline geçmesine sebep olduğu ve yabancılara kapitülasyon verme hatasını ilk yapanın Kanuni Sultan Süleyman olduğu belirtilmiştir. Yazar, Mustafa Kemal ile birlikte kapitülasyonların ortadan kalktığını

ifade etmiştir. Ayrıca, tütün ürününün reji adı verilen yabancı bir oluşuma devredilmesinden bahsedilmiştir. Rejide, tütün ürününün üreticiden tayin edilen fiyatla alınabildiği ve buna itiraz edilemediği aktarılmıştır. Risalenin sonunda rejiyi anlatan “Reci Türküsü” hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış sekiz dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde gavura hizmet etmek gavurculuk olarak nitelendirilerek büyük tütün kervanının serbestçe ve ucuz tütün satışı yapması konu edilmiştir.

Hukuk Folkloru, Mahkemeler, 39 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Mahkemeler.

“Önsöz”de köylü ve şehirli halk tabakasının hiçbir işi mahkemeye düşürmemeye çalıştığı, işin mahkemeye, medreseye düşürülen işin çıkmaza girmiş olacağı ve bir şey kazanılmayacağı belirtilmiştir. Yazar, adaletin düzgün işlemesine hizmet etmek istediğini dile getirmiş, eleştirmeyi değil bildiklerini tarafsız olarak tespit edip rehberlik etmeyi amaçlamıştır.

“Mahkemeler” başlığı altında 20. yüzyıla kadarki adalet şubeleri şöyle sıralanmıştır: 1- Divan-ı Hümâyûn (Padişah katı) 2- Didav-i sadaret (sadr-ı azam katı) 3- Divan-ı âli şeyh ul (İslam katı) 4- Divan-ı vilayet (valilik katı) 5- Divan-ı âli-i askeriye (Divan-ı harb) 6- Divan-ı kadi-i askeriye 7- Divan-ı eyalet (eyalet-bölge valisi katı) 8- Mahkeme-i şer’iye (köylü ve şehirli halkın dava mercii). Şehirlerdeki mahkeme şer’iye personelleri şunlardır: Kaadî, nâib, müsevvid muhızır, nöbetçi asker, zabtiye, jandarma, birkaç katip, şer’iye başkâtibi, muavini ve yamağı. Bu personellerin görevleri ve şer’iye mahkemelerindeki duruşmaların içeriği, mahkeme kuralları, halkın tutumları hakkında bilgiler verilmiştir. İdam cezasının siyasi ağır suçlulara ve katillere mahsus bir ceza olduğu belirtilerek, kişi idam edilmeden önceki uygulamalar, idamın şartları ve yerine getirilişi ayrıntılı olarak anlatılmıştır. Köy ve şehir halkının adalet sistemine antipati ile yaklaşmasının sebepleri olarak halkın bezdirilmesi ve halkın düşmanımıymış gibi hareket edilmesi şeklinde açıklanmıştır. Bu sebeple de halkın işini mahkemeye düşürmeden halletmeye çalıştığından, şer’iye mahkemelerine müracaat edenlerin kötü sıfatlarla anıldığından bahsedilmiştir. Şer’iye mahkemelerindeki kadılardan yüzde doksanı aşan kısmının adam kayırma, rüşvet alma

gibi görevini kötüye kullananların olması sebebiyle halkın mahkemelere güvenmediği dile getirilmiştir. Yazar, Kadı Fıkraları adlı eserinin bu konudaki gerçekleri anlattığını belirterek risaleyi noktalamıştır.

Hukuk Folkloru, Mülkiyet, 28 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Mülkiyet.

“Önsöz”de yazar, bu risalenin idari işlerle uğraşanları yakından ilgilendireceğini, mesleki çalışmalarını destekleyeceğini belirterek, bu anlamda risalenin yararlı olacağını dile getirmiştir.

“Mülkiyet” başlığı altında Osmanlı İmparatorluğu’nda mülkiyetin şu iki şekilde irdelendiği belirtilmiştir: 1- Mülkiyet-i hakikiye 2- Mülkiyet-i hükmiye. Mülkiyet-i hakikiyeye göre bütün ülke padişahındır şeklinde bir bilgi verilmiştir. Ayrıca mülkiyetin çeşitleri, hibenin kimlere verildiği hakkında da açıklamalar yapılmıştır. Köyün manevi şahsiyeti mülkiyetinin meralar, ormanlar, köy odası, okul, çeşme, köy konağı, maden suları, hamamlar, taş, kömür ve maden ocaklarını kapsadığı belirtilmiştir. Bir köylünün keşfettiği maden ocağının gelirinden köylüye hisse ayrıldığı, ayrılmaması halinde bunun gasp sayılacağı ifade edilmiştir.

Hukuk Folkloru, Nikâh, 30 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Nikâh.

“Önsöz”de nikâhın köylü ve şehirli her meslekten tüm halkı inanç ve folklor yönünden yakından ilgilendiren bir konu olduğu, Kur’an ve sünnete göre sabit hükümle dini bir vecibe olup halkın bu konuda gerekeni yerine getirdiği vurgulanmıştır. Bu risalenin nikâh konusunda dini ve ilmi konularda yetkili kişilere inceleme ve araştırma kaynağı olacağı belirtilerek, amacın dini ve milli kültüre hizmet olduğu ifade edilmiştir.

“Nikâh” başlığı altında nikâhın halkın gözünde ailevi, toplumsal, ahlaki, dini ve medeni bir zaruret sayıldığı, nikâhın dinin, ahlakın ve yaşamın temeli kabul edildiği belirtilmiştir. Bir erkeğin kimlerle evlenemeyeceği sıralanmıştır. Evlenmenin birinci

şartının buluş çağına ermek olduğu ifade edilmiştir. Halkın belediye nikâhını beğenmeyip dini nikâhı zaruri saydığı, aksi hâlde ilişkinin zina sayılacağı, dini nikâhsız evlilikten meydana gelen çocuğun da veled-i zina olup topluma hayır gelmeyeceği kabul edilmektedir. Ardından dini nikâhın şartları ve nikâhın kıyılışı ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır. Nikâh akdi eğer تنها bir yerde yapılmayıp, odaya vazifeliler hariç başka kişiler alınırsa, hasımların gizlice bir ipliğe yedi düğüm yapmak suretiyle çiftleri bağlayarak ilişkilerine engel olunabileceği, tıbben çözümü olmadığı söylenen bu düğümlerin ehlini bulup çözülmedikçe de çiftlerin birleşemeyeceği belirtilmiştir. Yazar, bağ çözümünde dünya çapında bir şöhrete sahip olduğunu, çok sayıda bağ çözdüğünü söylemektedir. Nikâhta mehir konusundan da bahsedilerek nikâhın tamamlanışında taraflar arasındaki diyaloglar anlatılmıştır.

Hukuk Folkloru, Nişan, 19 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Evlenme Hukuku-Nişan.

“Önsöz”de hukuk folklorunun önemli konularından olan nişanın, folklorculara ve hukukçulara bir çıkır açmak için hazırlandığı belirtilmiştir.

“Evlenme Hukuku-Nişan” başlığı altında dünürlerin bir toplantı yaparak şerbet içip dua ederek nişan töreni için gün ve saat kararlaştırdıkları, törene hısım ve akrabadan sayılı kimselerin davet edildiği, çeşitli ikramlıkların dağıtıldığı anlatılır. Dünürbaşı adı verilen damat babasının gelinin babasını karşısına çağırarak nişana dair bir konuşmadan sonra kız istemeyi yaptıktan sonra yüzük, altın, elbise, çamaşır tarzı hediyelerini dünürüne takdim ettiği, kız babası hediyeleri kabul ettiği takdirde hayırlı olması için dualar edilip tebrikleşmeyle nişanın gerçekleştirildiği anlatılmıştır. Nişan töreninin hukuki boyutları ise tek tek sıralanmıştır. Nişan hukukunda cezai ve hukuki karar ve hükümlerin mahalle veya köy halkına ait olduğu ait olduğu, zira toplum antipatisinin mahkeme kararından daha ağıt olduğu ifade edilmiştir.

Hukuk Folkloru, Nüfus ve Eytam, 18 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Nüfus, Eytam,

“Nüfus” başlığı altında nüfus kayıtlarının şer’iye sicillerine göre Osmanlı Devleti’nde 16. yüzyıldan beri yapıldığı ve sadece erkeklerin sayıldığı belirtilmiş, bu durumun ordu ve savaş için kayıt yapıldığını gösterdiği vurgulanmıştır. İlk nüfus kayıtlarının bir isim listesi şeklinde olup, daha sonraları ad, baba adı, lakabı, doğumu ve oturduğu yer şeklinde daha geniş bilgilerin yer aldığı ifade edilmiştir. En erken bir yaşına hatta bazen iki, üç yaşına girmemiş çocukların hem belki ölür düşüncesi hem de askere erken alınmaması düşüncesiyle nüfusa geç kaydettirildiğinden bahsedilmiştir.

“Eytam” başlığı altında yetimlerin durumu hakkındaki hükümler anlatılmıştır. Kadı, ölen kişinin buluşa ermemiş çocukları olduğunda, ölenin taşınır taşınmaz bütün mallarının korunduğu, müzayede ile satılanın kaydedildiği, hasılatın eytam sandığında muhafaza edildiği, çocuklar olgunlaştığında bu bedelin kendilerine verildiği, eğer çocukların velayeti kendisine verilmiş bir kişi varsa bu kişinin eytam sandığındaki bedeli alabileceği anlatılmıştır. Bu sistemin hem yararlı hem de zararlı taraflarının olduğu, büyük Türk devrimiyle bu müessesenin kaldırıldığı aktarılmıştır.

Hukuk Folkloru, Poligami (Çokevlilik), 36 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Poligami.

“Önsöz”de yazar, bu risalenin amacının medeni hukukla birlikte çok evliliğin önlendiğini zannedenlere bir uyarı niteliğinde olup, Kastamonu ve çevresindeki çeşitli ortamlarda derlenmiş bir araştırma olduğunu belirtmiştir. Medeni hukukta poligaminin yasak olduğu, ancak ailevi zorunluluklar nedeniyle yasa dışı da olsa vatandaşın çok evliliğe sevk edildiği ve önlenemediği, bu sebeple de yasalarda olağanüstü haller için bir hükmün yer alması gerektiğinden bahsedilmiştir.

“Poligami” başlığı altında Türklerde tek kadınla yuva kurmanın esas olduğu, çok kadınla evlenmenin yasada ve gelenekte yer almadığı belirtilmiştir. Çok kadınla evliliğin dini bir emir olmayıp, Hz. Muhammed’in çok kadınla evliliğinin İslamiyet’in meşrulaştırılması gibi sebeplere dayandığı, İslamiyet’in tek eşliliği tavsiye ettiği ifade edilmiştir. Dört kadına kadar izin verilen evliliğin çok ağır bir şart olan adalete bağlı olduğu, bu adaleti de ancak bir peygamberin sağlayabileceği, zira evlendiği kadınlar

arasında maddi ve manevi adalet sağlayabilen bir erkek örneğine de hiç rastlanmadığı dile getirilmiştir. Tarih boyunca Türklerde çok evlilik yapmış hanlar ve Türk beyleri olmadığı, ancak Osmanlıların Emevi ve Abbasiler gibi çok evlilik yaptıkları anlatılmıştır. Yazar, araştırmalarına göre Azdavay, Cide ve Eflani sınırları içinde çok evlilik, kadın ticareti gibi Türklüğe ve İslamiyet'e yakışmayan hareketler gördüğünü belirtmiştir. Ayrıca yazar, Cide'de yaşanmış bir olaydan bahsederek çok kocalı kadın örneğine de rastladığını dile getirerek sonunda mahkemenin buna müsaade etmeyip kadının tek tercihte bulunmasının sağlandığı vurgulanmıştır.

Hukuk Folkloru, Suç ve Ceza, 34 s.

“Suç ve Ceza” adlı tek başlıktan oluşan risalede, suç ve cezanın kamuya ve şahsa olmak üzere iki ana bölümde irdelendiği belirtilmiştir. Kamuya karşı işlenen suçların, topluma ve devlete karşı olmak üzere ikiye ayrıldığı ifade edilmiş ve bu suçlara ait örnekler yer verilmiştir. Şahsa karşı işlenen suçların, kendi şahsına ve herhangi bir şahsa karşı işlenen suçlar olmak üzere ikiye ayrıldığı belirtilmiş ve bu suçlara dair örnekler yer verilmiştir. İçki ve kumar gibi suçların hem folklorde hem de halkın gözünde kötü olan ve kötülüğü doğuran suçlar olduğu anlatılmıştır. İçki devletçe, gelenekçe ve din bakımından yasak olan suçlar arasında sayılmıştır. Asliye mahkemelerinin, asliye hukuk ve asliye ceza olmak üzere ikiye ayrıldığı belirtilmiştir. Şahıs ve amme alacaklarının asliye hukuk, ufak tefek cerh ve sakatlama suçlarının asliye ceza kapsamına girdiği aktarılmıştır. Aileyi ve sosyal bütünlüğü yıkan en önemli suçun fuhuş olduğu ifade edilmiş ve bekaretin izalesi, ırza tecavüz, zina, livata, sevicilik gibi cinsel suçlara verilen cezalar anlatılmıştır. Genelevlerin, fuhuşu önlemediği gibi bir de resmen fuhuşa yardım ettiği savunulmuştur. Yazar, Pakistanlı profesör Muhammed Hamidullah'ın Türkiye hakkındaki görüşlerinde, her şeyde ileri olan Türk toplumunun genelev ve meyhane açmasının bir garabet olduğunu söylediğinden bahsetmiştir. Köylünün, fahişe kadına köyde yaşama hakkı vermeyip geneleve göndererek fuhuşa karşı sert bir önlem aldığı ifade edilmiştir. Ermeni ve Alevilerde dilencilik, fuhuş ve cinsi sapkınlıkların olmadığı, Alevilerin Türklüğün gerçek mümessili oldukları, fuhuşu önlemede onların örnek alınabileceği vurgulanmıştır.

Hukuk Folkloru-Vakıf, Defter-i Hâkâm ve Tapu, 13 s.

“Defter-i Hâkani” adlı tek başlıktan oluşan risalede, Osmanlıda mülkiyet işlemleri için kurulan Defter-i Hâkani adlı kurumun hazine nazırlığına bağlanıp önce il, sonra da ilçelerde hizmete girdiğinden bahsedilmiştir. Defter-i Hâkani’de yapılan işler kısaca şöyledir: 1- Satış sureti ile ferağ işleri 2- Hibe yolu ile ferağ 3- Haciz ve müzayede sonu tescil 4- Verasetle intikal 5- Taksim sonu tescil 6- Kayıt sureti 7- Mahkemece istenilen bilginin kayıtlara müsteniden beyanı. Büyük Türk devriminde bu dairenin Tapu Sicil Muhafızlığı adını aldığı, günümüzdeki tapu müdürlükleri ile aynı kurum olduğu ifade edilmiştir.

Hukuk Folkloru, Veraset, 34 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Veraset.

“Önsöz”de köylünün miras paylaşımında İslam hukukundaki miras hukukuna tamamen uymayıp kendi geleneksel yasalarını uyguladığı belirtilmiştir.

“Veraset” başlığı altında folklorik açıdan halkın mal anlayışının kara mal ve arazi olmak üzere ikiye ayrıldığı belirtilmiş ve bu mallara örnekler verilmiştir. Ölünün mirasçılarının karısı, oğlu, kızı, annesi, babası ve torunları olduğu bilgisine yer verilmiş; üveylerin, manevi evlat ve ananın, süt kardeşin mirasçı olamayacağı belirtilmiştir. Ölünün hiçbir mirasçısı olmadığında ise malların köylünün ortak malı sayılıp köylü yararına tahsis edildiği anlatılmıştır. Mal paylaşımında coğrafi anlamda kesimlere, bölgelere göre ok atmak, kura çekmek gibi çeşitli uygulamaların olduğu bilgisine yer verilmiştir. Verasette köylünün “Miras için ocak söndürülemez” düsturundan hareket ettiği ifadeleriyle eser noktalanmıştır.

30. Kadın Şairlerimizden Nedret, İlham Matbaası, Kastamonu 1959, 16 s., Demirbaş No: 23501, Yer No: 920.96 OZA 1959.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Cilt şu şiirlerden oluşmaktadır: Nedret Kasımoğlu Hayatı ve Şiirleri, Nedret'in Şiirleri; Yavruma, Değil, Of, Özleyiş, Vefa, Var mı?, Vaid, Yağmurda, Anoloji, Böylece, Unutamadığım, Yeniden, Hayret, Hasret, Hatırlarsın.

“Nedret Kasımoğlu Hayatı ve Şiirleri” başlığı altında Nedret Kasımoğlu’nun Kastamonu Subaşı köyünden olduğu, babası başöğretmen Hüsnü Tandoğan ve annesi Mahiye hanımın iki evladından biri olup, 1340 yılında doğduğu anlatılmıştır. 1957 Şubat ayında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünden mezun olduğu, Bolu Lisesi Felsefe öğretmenliğine tayin emri gelmeden bir gün önce Kastamonu’da doğum yapıp doğumdan kırk beş dakika sonra kanamadan 21 Mart 1967 yılında vefat ettiği, kızının da beş saat sonra vefat ettiği, her ikisinin de Nasrullah Camii’nde namazlarının kılınıp Subaşı köyünde yan yana defnedildikleri bilgisine yer verilmiştir. Nedret’in eşi Veli Kasımoğlu’nun kırk gün mezarın başından ayrılmayıp daha sonra Kastamonu’ya veda ettiği anlatılmıştır.

“Nedret’in Şiirleri” başlığı altında Nedret’in şiirleri konu edilmiştir. Bazı şairlerin lisan hataları, kültür buhranı, teknik ve estetikten yoksun şiirlerinin yanında; Nedret’in şiirlerinin zekâ, geniş bilgi, kompozisyon kudreti ve lirizmi ile bir kaliteye sahip olduğundan bahsedilmiştir. Vefatından bir gün önce yazdığı Yavruma adlı şiirinin örnek ve ölmez bir sanat mahsulü olduğu vurgulanmıştır.

“Yavruma” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 27 dizeden; “Değil” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış 21 dizeden; “Of” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki dizeden; “Özleyiş” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 18 dizeden; “Vefa” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 19 dizeden; “Var mı?” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 15 dizeden; “Vaid” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 19 dizeden; “Yağmurda” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 17 dizeden; “Anoloji” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 25 dizeden; “Böylece” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 18 dizeden; “Unutamadığım” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 9 dizeden; “Yeniden” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 20 dizeden; “Hayret” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 17 dizeden; “Hasret” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 19 dizeden;

“Hatırlarsın” adlı şiir serbest ölçüyle yazılmış tek bent halindeki 20 dizeden oluşmaktadır.

31. Kadir Gecesi-Oruç-Ramazan Gelenekleri, Kastamonu 1959, Demirbaş No: 84925, Yer No: 297.4 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, sadece son risaleye sayfa numarası verilmiştir.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Kadir Gecesi, Oruç (Dini bir konu olması nedeniyle dâhil edilmemiştir), Ramazan Gelenekleri.

Kadir Gecesi, Kastamonu 1959.

Risaleye adını veren şiir hecenin 14’lü ve 15’li kalıbıyla yazılmış 16 dizelik üç bentten oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Ramazan Gelenekleri, Kastamonu, 7 s.

Ramazan ayında edebiyat ve musikiye yer verilmeyip gecenin ibadetle geçtiği anlatılmıştır. Ramazan ilahilerinin genellikle camilerde ve minarelerde okunduğundan bahsedilmiştir. İftar sofraları, temcid davulları, bekçi manileri, camilerde Kur’an-ı Kerim okunması ve sabaha kadar her yerin açık olmasının Ramazan’ın ruhlara haz veren geleneklerinden olduğu dile getirilmiştir.

32. Kastamonu Bilmeceleri (Toplayanlar: Nasih Güngör, İhsan Ozanoğlu), CHP Kastamonu Halkevi Neşriyatı, Sayı: 6, Ticaret Basımevi, İzmir 1939, 204 s., Demirbaş No: 6996, Yer No: 398 GÜN 1939; Demirbaş No: 6997, Yer No: 398 GÜN 1939; Demirbaş No: 84581, Yer No: 398.6 GÜN 1939.

Toplam 704 bilmece yer almaktadır, kitabın tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Kitapta “İçindekiler” başlığı altında şu bölümler yer almaktadır: Önsöz, Bilmecelere Toplu Bir Bakış, Bilmeceler, Lügaz ve Muammalar, Bilmeceli Fıkralar, Medlüllere

göre Bilmecelere İndeksi, Medlüllere göre Lügaz ve Muammalar İndeksi, Lügatçe, Bibliyografya.

“Önsöz”de bu kitabın araştırma ve derleme sonuçlarını içerdiği, sadece memleketin kültürüne hizmet etmek amacıyla hazırlandığı, Kastamonu bilmecelerinin heder olmaması için vücuda getirildiğinden bahsedilmiştir. Ayrıca İhsan Ozanoğlu ve Nasih Güngör’e göre eserin tertip ve tasnifinin esasları da şu şekilde belirtilmiştir: Bilmecelerin edebiyat, psikoloji, sosyoloji değerleri hakkında kimsenin temas etmediği esaslar ortaya atılmıştır. Bilmeceler doğak ve başlangıçlarına göre alfabetik tasnife tabi tutulmuştur. Sıkı bir tetkik ürünü denilebilecek vaziyette mükemmel bir indeks konulması zaruridir. Bu indeksle eserin çeşitli şekilde tarama ve okunmasına fırsat ve imkân verilmiştir. Bilmecelerin daha kolay anlaşılabilmesi için lügat çıkarılmış ve bunların Kastamonu lehçesine göre manaları yazılmış, izahları yapılmıştır. Şimdiye kadar neşredilen bilmeceleri içeren eserlerin bibliyografyası verilerek, bilmece toplayanların çalışmalarına zemin hazırlanmıştır. Kastamonu bilmeceleri yalnız 704 taneden ibaret değildir. Halk edebiyatı ürünlerinin kaynayıp taşıdığı bir yer olan Kastamonu’da şüphesiz yüzlerce bilmece daha bulunur. Derlenen malzeme sadece Kastamonu il merkezine aittir.

“Bilmecelere Toplu Bir Bakış” bölümünde şunlardan bahsedilmiştir: Muamma ve lügazler³, sanları ve yapılarıyla bilmecelerden ayrı ürünlerdir. Muamma, görünüşte de hoş ve doğru bir mana ifade etmekle beraber, sanat oyunlarıyla bir madde veya manaya delalet eden bütün bir sözdür. Lügaz, medlülün sanlarını anmak veya harflere işaret ve tarif yolu mana oyunlarıyla doğrudan doğruya keşfini istemektir. Bilmecelerin tarifi ise şu şekilde yapılmıştır:

...“Duyulan ve görülen herhangi bir madde, mana ve olayın mecaz, kinaye ve nevileri gibi edebi sanatlar yolu ve aralarındaki yakın bir dönürlülük elde edilmek üzere dışardan eşya ve olaylar gibi bir madde veya keyfiyet iradile sonlanıp tabir olunan bir madde veya mananın hallü keşfini muhataptan istemek için söylenen halk edebiyatı karakterine haiz manzum veya mensur sözlere bilmece derler.” (s. 22).

Manzum bilmecelerin şekli sadece 2-4 mısralı olmak değil, 1, 2, 3, 4 ve daha ziyade mısralı bulunmaktadır. Bilmeceler gerçek ve mecaz manaları arasında benzerlik

³ Divan Şiiri’nde, herhangi bir varlığın ya da nesnenin özellikleri anlatılarak kurulan koşuk bilmece.

dışında çeşitli alakalarına göre birçok edebi sanat sanlarına haizdirler. Bilmecelerin tasnifinde birçok şekiller vardır, en önemlileri şunlardır: Bilmecelerin sanatlara göre tasnifi, kültürel tasnif, bilmecelerin ait olduğu yere göre tasnifi (mahalli tasnif), bilmecelerin bünyelerine göre tasnifi, bilmecelerin medlüllerine göre tasnifi (Burası kendi içinde dörde ayrılmaktadır). Sonuç olarak bilmeceler, halk edebiyatının çok zengin ve en çok ihmal edilmiş, çok az insanı ilgilendirmiş bölümüdür. İhsan Ozanoğlu'na göre, psikolog ve sosyologları dahi yakından ilgilendirmesi gereken bilmecelerin nereye ait olursa olsun unutulmamaları için bir an evvel halkiyat ve harsiyat liyakati olanların harekete geçmeleri gerekmektedir. Aksi hâlde türküler, maniler, destanlar kadar önemli olan bilmeceler unutulacaktır.

Eserde yer alan 704 bilmece, sayfa 51'den itibaren alfabetik şekilde tek tek numaralandırılarak verilmiştir. Bilmecelerin şekil özellikleri değişiklik göstermektedir, hepsi farklı uzunluktadır. Her bilmecenin cevabı yanında yazmaktadır.

Sayfa 153'den itibaren "Bilmeceli Masallar" yer almaktadır. Bu bölümde bir bilmeceli masal vardır, içinde altı yerde anzum kısım vardır. Manzum kısımlar 7'li veya 8'li hece ölçüsüyle 8 mısradan oluşmaktadır. Sayfa 160'dan itibaren "Medlüllere göre Bilmeceler İndeksi" yer almaktadır. A'dan Z'ye şekilde bilmece indeksi yazılmıştır. Karşılarında sayfa numaraları verilmiştir. Sayfa 177'den itibaren "Medlüllere göre Lügaz ve Muammalar İndeksi" vardır. A'dan Z'ye şekilde yazılmıştır, karşılarında sayfa numaraları verilmiştir. Sayfa 182'den itibaren "Lügatçe" kısmı vardır. Burada A'dan Z'ye kelimeler yazılmış ve karşılarında anlamları verilmiştir. Sayfa 200'de "Bibliyografya" karşımıza çıkmaktadır. Kitabın en sonunda ise "Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatına Dair Hazırladığımız Eserler" başlığı altında şunlar yer almaktadır: Müşterek; Atalar Sözü, Dil Tetkikleri. Nasih Güngör'ün Çıkacak Eserleri; Kastamonu Şairleri, Kastamonu Halk İlaçları. İhsan Ozanoğlu'nun Çıkacak Eserleri; Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Kastamonu Şairleri, Âşık Edebiyatı.

33. *Kastamonu Destanı*, Şirketi Mürettebiye Matbaası, İstanbul 1952, Demirbaş No: 84604, Yer No: 811.31 OZA 1952; Demirbaş No: 84571, Yer No: 811.31 OZA 1952; Demirbaş No: 84570, Yer No: 811.31 OZA 1952; Demirbaş No: 84587, Yer No: 811.31 OZA 1952; Demirbaş No: 84934, Yer No: 398.5 OZA 1952; Demirbaş No:

83024, Yer No: 811.42 OZA 2017; Demirbaş No: 83021, Yer No: 811.42 OZA 2017; Demirbaş No: 83022, Yer No: 811.42 OZA 2017; Demirbaş No: 83023, Yer No: 811.42 OZA 2017.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: Kastamonu Destanı, Yeşil Abana, Sevimli Araç, Azdavay Deyişleri, Cide Hâtırası, Güzel Daday, Yayla Türküsü, Karadenizin Pırlantası, Yiğitler Kargısı, Hazinele İçinde, İrem Bağı, Güzel Tosya.

“Kastamonu Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış elli dokuz dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun doğal ve kültürel güzellikleri anlatılmıştır.

“Yeşil Abana” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Abana ilçesinin denizi ve doğal güzellikleri övülmüştür.

“Sevimli Araç” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Araç ilçesinin manzarası, havası, taşı, toprağı anlatılmıştır.

“Azdavay Deyişleri” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Azdavay ilçesinin gelişmekte olduğu, kışının yaman olduğu anlatılmıştır.

“Cide Hâtırası” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Cide ilçesinin bir seyran yeri olduğu, havasının, suyunun temizliği, yiğidin harman olduğu bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Güzel Daday” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Daday ilçesinin şirin bir vadide yer aldığı, yağının, balının meşhur olduğu anlatılmıştır.

“Yayla Türküsü” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış beş dördlükten oluşmaktadır. Yaralığöz, Kamış gölü, Çayırıcık, Devrekâni anlatılmıştır.

“Karadenizin Pırlantası” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun İnebolu ilçesinin güzellikler diyarı, medeniyet durağı olduğu anlatılmıştır.

“Yiğitler Kargısı” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Şairin şiiri yazdığı dönemde Kargı Kastamonu’nun bir ilçesi olduğundan Kastamonu’ya ait olarak zikredilmiştir. Kargı’nın yaylaları, ovaları, tarlaları, bahçeleriyle sevgisi bol, huyu, görgüsü güzel bir yer olarak anlatılmıştır.

“Hazinele İçinde” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Küre ilçesinin gümrah ormanlar içinde, bakır ve mücevherle dolu, alimlerin yattığı mübarek bir yer olarak anlatılmıştır.

“İrem Bağı” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Taşköprü ilçesi her türlü güzelliğin yer aldığı bir cennete benzetilerek anlatılmıştır.

“Güzel Tosya” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış beş dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun Tosya ilçesi cazibesi olan, istikbali aydın, mazisi parlak bir yer olarak anlatılmıştır.

34. *Kastamonu Elması-Şiir*, 1943, Demirbaş No: 84613, Yer No: 811.42 OZA 1943.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: *Kastamonu Elması*, 19 Mayıs, Özlem, İnönü Destanı, Kızılay Destanı.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Kastamonu Elması, 1943, 5 s.

Bu şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on dört dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’da yetişen elmanın özelliğinden, güzelliğinden, şeklinden, renginden, tadından bahsedilmiştir.

19 Mayıs, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 6 s.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün Samsun’a çıkışıyla başlayan milli mücadelenin adı olan 19 Mayıs’ın Türk tarihi açısından önemi vurgulanmıştır.

Özlem, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Bu risalede şu şiirler yer almaktadır: Özleyiş, Sual, Kalmadı, Gönül.

“Özleyiş” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on iki dizeden; “Sual” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dört dizeden; “Kalmadı” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden; “Gönül” adlı şiir hecenin 16’lı kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki sekiz dizeden oluşmaktadır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Bu risale “İnönü Destanı adlı şiirden oluşmaktadır. Bu şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dörtlükten oluşmaktadır.

Kızılay Destanı (İkinci Baskı), Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 5 s.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten oluşmaktadır. Kızılay kurumunun hizmetlerinden, insanların yaralarına merhem oluşundan, doğal afetler sonucunda oluşan maddi ve manevi kayıplardan ve Kızılay’ın yardımlarından bahsedilmiştir.

35. Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Demirbaş No: 84929, Yer No: 133.446 OZA 1973.

Bazı risalelere sayfa numarası verilmiş, bazılarına verilmemiştir, eserin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Bağ, Bağ Çözümü, Sünnet.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Bağ, Kastamonu 1966, 12 s.

Ciltte bu risaleden iki nüsha arka arkaya yer almaktadır. “Önsöz”de risalenin Kastamonu dolaylarında derlendiği belirtilmiş ve yararlanılan kişilerin isimlerine yer verilmiştir. Risalenin maksadı ise Türk folklorunun kaydı ve tanıtımı olarak ifade edilmiştir.

Bağ için bağlanmak istenen organ ya da duygunun adı söylenerek Yasin Suresi ve Ayetel Kürsi ile düğümler atılması; verilen ayetlerin yazılması, okunması, kilit içine koyulması; erliğin bağlanması ya da bağlı ise çözülmesi için Berhetiye’nin yazılıp taşınması; Kur’an-ı Kerim’deki 114 surenin başını okuyarak “Falanca kişinin erliğini, şehvetini bağladım” diyerek iğdiş kılı ile 114 düğüm yapılması tavsiye edilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Bağ Çözümü, Kastamonu 1966, 7 s.

Ciltte bu risaleden iki nüsha arka arkaya yer almaktadır. “Önsöz”de risalenin Kastamonu dolaylarında derlendiği belirtilmiş ve yararlanılan kişilerin isimlerine yer verilmiştir. Risalenin amacı ise mahalli folklor ve kültürün derlenerek bilim adamlarına sunulması olarak ifade edilmiştir. Yazar, bu eserin bir Halkbilgisi kitabı olduğunu, amacın üfürükçülük olmadığını vurgulamıştır.

Bağlıyı ve sihirliyi kurtarmak için bir ipliğe sıkışık olmayan yedi düğüm atılması, her düğüm için İhlas, Felak ve Nas sureleri üçlüsünün 287 defa okunması tavsiye edilmiştir. Bunun merih saatinde⁴ yapıldığında daha iyi sonuç alınacağı vurgulanmıştır. Bağ çözümü için verilen bir ayetin hastanın başına koyulması ya da suyuna katılıp hastanın bu suyla yıkanması, diğer ayetin ise yazılıp başının altına koyulması söylenmiştir.

⁴ Sabah güneş doğarken, ikindi namazı ve gece yansıdır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim, Kur'an Falı, Kastamonu 1966, 7 s.

Halkın Kur'an-ı Kerim fallarına daha çok itibar ettiği, olumlu-olumsuz nasıl bir sonuç çıkarsa çıksın sadakat gösterdiği, ancak bu falı açacak yetkili kişinin nadir bulunduğu, bu sebeple halkın bu falı açabilecek “derin hocalar” aradığı anlatılmıştır. Bu risalede Kur'an-ı Kerim falı hakkında halktan toplanan bilgin risaleye aynen alındığı, amacın ise mahalli folklorun bir yönünün daha tespit edilip yetkililere ulaştırılmak olduğu aktarılmıştır.

Kur'an fasında abdest alınıp iki rekat namaz kılınması, üç Ayetel Kürsi, üç İhlas Suresi okunup peygamberimizin ruhuna hediye edildikten sonra okunması gereken bir ayete yer verilmiştir. Sonrası ise şöyle ifade edilmiştir: “Mushafı aç. Sağ sahifeye bak. Bu sahifede Allah kelimesi kaç defa geçmektedir? Say.. Kaç defa ise sol taraftan o kadar yaprak say ve çevirdiğin yaprak miktarı da gelen sahifenin başından satır say. Mesela sekiz satır saydın. Dokuzuncu satırın başında hangi harf vardır? O harfi şu cetvelde ara.” şeklinde ve Arap alfabesindeki 29 harfin karşısına tek tek ifade ettiği anlamlar yazılmıştır. Örneğin; Elif-Her işte hayır ve sevinç vardır. Dal-Devlet, murat, sevinç. He-Düşmanlar kahrolacak, murat var.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Sünnet, Kastamonu 1966, 8 s.

Risaledeki silinmeler sebebiyle okumada güçlük yaşanmıştır.

“Önsöz”de risalenin Kastamonu’da derlendiği belirtilmiş ve yararlanılan kişilerin isimlerine yer verilmiştir. Risalenin gayesinin ise Türk kültürüne hizmet olduğu anlatılmıştır.

Sünnet düğününün kasaba ve şehirlerde Pazar günü, köylerde Cuma gününden başka bir gün yapıldığını; ancak Pazar gününün Hristiyanların günü olması sebebiyle kutlu bir gün olmadığı ifade edilmiştir. Sünnet yaşının 5 ile 10 arası olduğu, 10 yaşından sonra sünnet olmanın uğursuzluk getireceği belirtilmiştir. Sünnet hamamının bütün

uğursuzlukları temizleyip götürdüğüne inanıldığından bahsedilmiştir. Türk çocuğunun erliğini sünnetle ispat ettiği aktarılmıştır.

36. Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilim (Cilt: IV), Demirbaş No: 84638, Yer No: 133.446 OZA 1973.

Esere sayfa numarası verilmemiştir, tamamı el yazısıdır. Eser şu bölümlerden oluşmaktadır: 1. Yoksulluk ve Zenginlik, Bölüm 1: Geçim Darlığından Genişliğe; 2. Çeşitli İnanmalar I; 3. Çeşitli İnanmalar II.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, İnanmalar, Gizli Bilimler.

“Önsöz”de yazar, bu eserdeki malzemeyi Kastamonu halkından ve halkın içindeki ruh doktorlarından derlediğini belirtir. Nasıl ki halkın arasında halk hekimliği ve baytarlık yapanlar varsa ruh doklarının da var olduğunu söyler. Hatta bunlar arasında doktorların tedavi edemediği akıl hastalıklarını, felci, sara hastalığını birkaç günde normale döndüren ruh doktorlarından bahseder. Yazar, Kastamonu sınırları içinde bu mutahassısları bulup öğrendiğini, deneyler yaptığını anlatır. Kastamonu’da yerel ve özel kütüphanelerde ne kadar gizli bilim mecmuası varsa hepsini okuduğunu, 4 bin sayfalık bir malzeme mecmuası yapıp kitap haline getirdiğinden bahsetmiştir. Bu sahada ümmilerin de başarılı olduğunu görüp, en çok cahil ve ümmi olanlardan istifade etmeyi düşündüğünü de sözlerine eklemiştir. Yüzünü ve ellerini siğil basmış adamların bir okuyuşta siğillerini döken ümmilere rastladığını dile getirerek, bu sebeple halktan derleme yapmayı tercih ettiğini belirtmiştir. Bu risalenin muhteviyatına inanmanın aslında dini bir zaruret olduğunu, çünkü bu risalenin bir tılsım kitabı olmayıp, Kur’an-ı Kerim’deki bazı sure ve ayetlerden, Allah’ın güzel isimlerinden faydalanılmıştır. Aynı zamanda bu risalenin Tanrı ile kul arasında bir alışveriş penceresi olduğunu belirtilir. Ehliyeti olmayanın okuduğundan fayda görülmeyeceği, duanın kabulü için tevbe, istiğfar, maddi ve manevi taharet, zaman, mekân ve tam bir ihlas ve samimiyetin şart olduğu anlatılır. Durum böyleyken yazar, bu risalenin bir folklor kitabı olduğunu, bu gibi risalelerle hem milli kültüre hem de vatandaşlara hizmet etmiş olacağına inandığını ifade etmektedir.

“Bölüm 1: Geçim Darlığından Genişliğe” başlığı altında yoksulluk görmemek için okunacak sure ve dualar anlatılmaktadır. Bakara suresini okumaya devam eden ve taşıyan kimsenin yoksulluk görmeyeceği, Velleyl suresini günde 40 kere okuyan kimseye muhtaç olmayacağı, rızkın genişlemesi ve borcun bertaraf edilmesi için 70 kere Basit isminin okunması gibi pek çok bilgiye yer verilmiştir.

“Borçtan Kurtuluş” başlığı altında borçtan kurtulmak ve parasız kalmamak için Al-i İmran, Yasin, Kafirun ve İhlas surelerinin okunması tavsiyelerden bazılarıdır.

“İş Açıklığı” başlığı altında alışverişin açılması için iki rekat hacet namazı kıldıktan sonra Al-i İmran suresi okunması söylenmektedir.

“Zenginlik” başlığı altında Fatiha, Yasin, besmele ve salavat, Vehhab ismi zenginlik için okunacak surelerdendir. Örneğin, Yasin suresinin ne için okunursa neticesinin görüleceği ifade edilmektedir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Çeşitli İnanmalar, Kastamonu 1966.

“Önsöz”de yazar, bu risalenin Kastamonu sınırları içinde derlendiği belirtmiş ve istifade edilen kişilerin isimleri belirtilmiştir. Risalenin amacı ise milli folklor ve kültüre hizmet olarak ifade edilmiştir.

Evinden dışarı çıkan kimsenin besmele ile 6 Ayetel Kürsi, 3 kere salat-ı müniciye okuyup, 73 kere de ya Celil diyen birinin başına hiçbir felaket gelmeyeceği, Allah tarafından hıfz edileceği anlatılır. Akşam hava karardıktan sonra yapılmaması gerekenler bazıları ise şöyle sıralanmıştır: Kül dökülmez. Dökülen külün üzerine basılmaz. Ağaç dibine basmak olmaz. Yere kâğıt atılmaz. Kâğıt yazılı olsun beyaz olsun ayak altından kaldırılır. Mushafın üstüne oturmak küfürdür. Ayrıca kahvehanesini açıp ocak başında Fatiha okuyup dua etmeyenin işinin rast gitmeyeceği anlatılır. Bir de kabristan yapılmaması gerekenlere dair bilgiler verilmişti, onlardan bazıları şu şekildedir: Kabristanda hayvan otlatılmaz. Kabristanda yetişen meyve yenmez, satılmaz. Kabristan ağacı odun edilmez. Bu kurallara uymayanın çarpılacağına dair bir uyarıda bulunulmuştur.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Çeşitli İnanmalar II, Kastamonu 1966.

Bu bölümde dini ve ahlaki inanışlara dair birtakım kurallara yer verilmiştir. Onlardan bazıları şunlardır: Sol el taharete mahsustur, yemek yemeye halk edilmemiştir. Sol el ile yazı yazılmaz, şer çıkar, sol el çok işte kullanılmaz. Kediler de köpekler gibi depremleri vukudan önce haber verirler, bu sebeple acı acı miyav diye bağırlar. Tavuk öterse bir uğursuzluk var demektir. Bu uğursuzluğu def etmek için horoz gibi öten o tavuğu hemen kesmelidir. Ayrıca eserin sonunda ağrı için, uyuz için, arka ağrısı için, seks için okunması ve yapılması gerekenlere dair bilgiler de yer almaktadır.

37. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Destanlar*, Kastamonu 1938, Demirbaş No: 84624, Yer No: 398.5 OZA 1938.

Bu kitap, içinde 21 destan risalesi bulunan daktilo bir eserdir. Sayfa numarası verilmemiştir, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt, şu destan risalelerinden oluşmaktadır: *Atatürk Devrimi Destanı, Çocuğun Değeri Destanı, İğdirli Destanı, Gerçeğin Destanı, Çocuk Destanı, Halkevi Destanı, Hava Kurumu Destanı, Kastamonu Pazarları Destanı, Kastamonu Kentleri, Kastamonu İlçeleri, Kastamonu Köyleri Destanı, Kastamonu Elması Destanı, Büyük Zelzele Destanı, Kızılay Destanı, 19 Mayıs Destanı, Kastamonu Kültür ve Folkloru, Pire Destanı, Komünist Destanı, Solcular Destanı, Solak Manileri, Büyük Zaferlerimizde "Milletin Mâkus Talihine Yenen" İnönü Meydan Muharebesi, Kastamonu Destanı.*

Atatürk Devrimi Destanı, Kastamonu, 13 s.

Hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 80 dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk'ün kahramanlıklarından, milli mücadele döneminden, Türklük kavramından ve devrimlerden bahsedilmiştir.

Çocuğun Değeri Destanı, Kastamonu, 4 s.

12 dörtlükten oluşan ve 11’li hece lssyle yazılmış bir ocuk şiiridir. Çocuğun ulusal varlığın gücü olduğu, eğitilmesi gerekip asla ihmal edilmemesi gereken bir değer olduğu anlatılır. Hayırlı ocuk, hayırlı evlat yetiştirmenin öneminden bahseder.

İğdirli Destanı, Kastamonu, 4 s.

“İğdirli Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 12 dörtlükten oluşmaktadır. Ozan, İğdirli bir yiğidin kahramanlıklarını, Kastamonu’ya ettiği hizmetleri ve bu yiğidin ölümünden duyduğu üzüntüyü anlatmıştır.

Gerçeğin Destanı, Kastamonu, 4 s.

10 dörtlükten oluşur. 11’li hece lssyle yazılmıştır. Komünizm, sosyalizm, anarşizm gibi görüşlerin zararlarından ve toplumda bölünmelere yol açtığından bahsedilmiştir.

ocuk Destanı, Kastamonu. (ocuk esirgeme kurumu için), 5 s.

17 dörtlükten oluşur. 11’li hece lssyle yazılmıştır. Çocuğun toplum için bir kuvvet olduğu, esirgenmesi, korunması, sakınılması gereken bir varlık olduğu, değerinin biilemeyeceği anlatılır. Hatta ocuğun bir devlet olduğu ifade edilir.

Halkevi Destanı, Kastamonu, 3 s.

5 dörtlükten oluşur. 11’li hece lssyle yazılmıştır. Halkevlerinin samimi ve ulu bir mekân olduğundan bahsedilir.

Hava Kurumu Destanı, Kastamonu, 4 s.

12 dörtlükten oluşur. 11’li hece lssyle yazılmıştır. Bir lke için hava kurumunun ok bir öneme sahip olduğundan bahsedilir.

Kastamonu Pazarları Destanı, Kastamonu, 3 s.

8'li hece ölçüsüyle yazılmış 5 dörtlükten oluşmaktadır. Kastamonu'daki pazarlardan bahsedilmiştir.

Kastamonu Kentleri, Kastamonu, 21 s.

11'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Kastamonu; 7'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Ağlı; 7'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Evrenye; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Germeç; 11'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Hoşalay; 7'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 İğdir; 7'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Mergüze (İhsangazi); 7'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Seydiler; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Şenlik; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Zarı anlatılmıştır.

Kastamonu İlçeleri, Kastamonu, 27 s.

8'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Abana; 11'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Araç; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Azdavay; 7'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Bozkurt; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Cide; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Çatalzeytin; 11'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle Daday; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 5 dörtlükle Devrakâni; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 3 dörtlükle İnebolu; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Kargı; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükle Küre; 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 6 dörtlükle Taşköprü; 11'li hece ölçüsüyle yazılmış 5 dörtlükle Tosya anlatılmıştır.

Kastamonu Köyleri Destanı, Kastamonu, 5 s.

Risale “Kastamonu Köyleri” adlı tek şiirden oluşmaktadır. Şiir, hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış 18 dörtlükten oluşmaktadır. Her dörtlükte Kastamonu köylerine ait havası, bağı, yaylası, toprağı gibi farklı bir özelliğı anlatılmıştır. Ancak herhangi bir köyün ismi geçmemiştir.

Kastamonu Elması Destanı, Kastamonu, 4 s.

Hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on dört dörtlükten oluşmaktadır. Kastamonu'da yetişen elmanın özelliğinden, güzelliğinden, şeklinden, renginden, tadından bahsedilir.

Büyük Zelzele Destanı, Kastamonu 1943, 4 s.

12 dördlükten oluşur. 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

Türkiye'nin farklı bölgelerinde yaşanan ve büyük yıkımlara yol açan depremlerin insanlara ve yapılara verdiği zararlardan bahsedilmiştir.

Kızılay Destanı, Kastamonu, 4 s.

10 dördlükten oluşur. 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır. Kızılay kurumunun afet ve musibetlerde toplumun yaralarının nasıl sardığı, insanlara olan faydalarından dolayı ne kadar kutsal bir kurum olduğu anlatılmıştır.

19 Mayıs Destanı, Kastamonu.

Hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış on dördlükten oluşmaktadır. Atatürk'ün Samsun'a çıkışıyla başlayan milli mücadelenin adı olan 19 Mayıs'ın Türk tarihi açısından önemi vurgulanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Pire Destanı, Kastamonu, 6 s.

Öncelikle nesir şeklinde bir Pire Destanı anlatılmıştır. Pire Destanı'nın özeti şu şekildedir:

Kız evlat sahibi eski bir Kastamonu ağasının kızını dışarıya evlendirmek istemeyip saf, sessiz içgüveyi damat arayışı anlatılır. Gelin ve damat birbirlerini hiç görmeden evlenirler. Fakat gelin damadı görünce saf ve kaba saba bularak istemez. Zifaf gecesi damada yatakta pire olduğunu onu dışarı atmasını söyleyerek dışarı çıkarır, damat dışarı çıkınca arakasından kapıyı kapatır, bir daha içeri almaz. Damat da gelini ikna etmek için türlü diller döker ve destan söylemeye başlar. Olayı duyan ev halkı uykudan uyanır. Gelinin ailesi de damada “Senin kadar aptalını da istemedik” diyerek sokağa atarlar. Daha sonra içgüveyi olarak kızın sevdiği başka bir damat alınır. İşte bu olayı bir halk şairi pire destanı adıyla, hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 9 dördlükten oluşan

bir türkü olarak bestelemiştir. Bu destan hem nazım şekli hem de musiki bakımından türküdür.

Komünist Destanı, Kastamonu, 20 s.

100 dörtlükten oluşur. 11’li hece ölçüsüyle yazılmıştır. Komünizmin taandan, vebadan yaman sinsi bir mikrop, bir şeytan olduğu, hiçbir din tanımadığı, diktatör olduğu, insan hakkına değer vermediği ifade edilmiştir. Komünizmin topluma verdiği zarar uzun uzun tüm yönleriyle ele alınarak anlatılmıştır.

Solcular Destanı, Kastamonu, 6 s.

20 dörtlükten oluşur. 11’li hece ölçüsüyle yazılmıştır. Solculuğun korkunç bir afet olduğu, komünizme kundak olduğu, solcuların sosyal adaleti bahane ederek servet paylaşmaya çalıştıkları gibi solculuğun zararlarından bahsedilmiştir.

Solak Manileri, Kastamonu, 6 s.

24 dörtlükten oluşur. 7’li hece ölçüsüyle yazılmıştır. Komünizmin iç yüzünün anlatıldığı manilerdir.

Büyük Zaferlerimizde “Milletin Mâkus Talihine Yenen” İnönü Meydan Muharebesi, Kastamonu, 5 s.

15 dörtlükten oluşur. 11’li hece ölçüsüyle yazılmıştır.

İnönü Meydan Muharebesi’nin Türkler için olan öneminden bahsedilmiştir.

Kastamonu Destanı, Kastamonu 1954, 11 s.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 58 dörtlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun doğal, kültürel güzellikleri, dini ve dünyevi değerleri konu edilmiştir.

38. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Kadın Mevlidi-Köy Mevlidi, Kastamonu 1925, Demirbaş No: 84652, Yer No: 297.38 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Kadın Mevlidi, Köy Mevlidi.

Kadın Mevlidi, 49 s.

Bu risalede farklı ölçü ve uzunluklarda 29 mevlit metnine yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Köy Mevlidi, Kastamonu, 34 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Münacat, Giriş, Veladet, Merhaba, Mucizat, Dua.

“Önsöz”de yazar, eski köy mevlitleri ile yeni köy mevlitleri arasındaki farkları ele almış ve bu farkları maddeler halinde sıralamıştır. Mevlitlerin hem yemekli hem de yemeksiz olabileceği; kabir, divan ve ramazan mevlitlerinin yemekli olduğu belirtilmiştir. Mevlitlerde hizmet edenlerin haklarının helal ettirildiği, kadın mevlitlerinin evde diğer mevlitlerin ise çoğunlukla camilerde olduğu bilgine yer verilmiştir. Burada hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 36 dizelik bir münacata yer verilmiştir.

“Giriş”te tek bent halinde hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış, sonunda “Fatiha Suresi”nin okunmasının söylenmesiyle biten 8 dizelik bir girişe yer verilmiştir. Burada “Nur Bahirleri, Nurun Yaratılışı, Nurun Teselsülü adlı mevlitler yer almaktadır.

“Veladet”te Hz. Muhammed’in doğumunu anlatan hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 66 dizelik bir mevlide yer verilmiştir.

“Merhaba”da Merhaba Bahri adlı hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 40 dizelik bir mevlide yer verilmiştir.

“Mucizat”ta Hz. Muhammed’in mucizelerini anlatan hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 40 dizelik bir mevlide yer verilmiştir.

“Dua”da hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 42 dizelik bir duaya yer verilmiştir.

39. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Demirbaş No: 84650, Yer No: 398.23258 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısı olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Büyücülük, Cezaevi, Diyet, Fuhuş, Haciz, Hırsızlık, Kan Davası, Musadere, Sürgünlük, Ölünün Borçları (Kazaü’ddüyan), Şehadet, Tahkir, Zindan, Tazminat, Vasiyet.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Büyücülük, Kastamonu 1976, 8 s.

Gizli ilimlerden olan üfürükçülük ve büyücülüğün hem İslâm hukuku hem de modern hukuka göre cezalarından bahsedilmiş, büyücülüğün halk arasındaki yeriyle ilgili bilgilere yer verilmiştir. Mezhebimizde gizli bilimin yani üfürükçülük ve büyücülüğün suç olduğu belirtilir. Çünkü büyücü dilediğini öldürebilir. Büyücülerin katledilmesi gerektiği ve Hz. Ömer’in de büyücü bir adamı katlettiği anlatılır. Yazar, Allah’tan korktuğu için asla büyü yapmaya yanaşmayacağını dile getirmiştir. Büyücülüğün köylü nazarında da suç olduğu ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Cezaevi, Kastamonu 1976, 15 s.

Kastamonu il ve ilçe merkezlerinde suçluların nasıl yakalandıkları, mahkumların içerde nasıl bir hayat yaşadıkları, haftanın belli günlerinde ziyaretçilerini görebildikleri gibi konulardan bahsedilir. Kastamonu ilçelerinde tam tam teşkilatlı ve ihtişamlı cezaevlerinin olmadığı ve il merkezindeki cezaevinin 1306 yılında sadrazam Abdurrahmanpaşa tarafından yaptırıldığı ve bu cezaevinde 45-50 mahkumun barınabildiği anlatılır. Cezaevlerinin fiziki yapılarına da değinilmiş, oralarda çalışan

personel ve askerler de ele alınmıştır. Yazar, 21 yıl vaizlik ve öğretmenlik yaptığı yıllarda bu cezaevinde dosyalar dolusu folklor malzemesi derlediğini dile getirmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Diyet, Kastamonu 1976, 10 s.

İhsan Ozanoğlu diyeti maktûlün veya bir uzvun değeri olarak tanımlar. Diyetin nasıl ödendiği, suçlunun hangi şartlarda diyetini ödeyip zindandan çıkabileceğine dair bilgiler ve bazı yaşanmış örnekler vermiştir. Yazar, eskiden köylerde diyet işleminin yapıldığını fakat kendisinin böyle bir hadiseye şahitlik etmediğini belirtir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Fuhuş, Kastamonu 1970.

Bu bölüme ait hiçbir içerik yoktur, sayfaları koparılmıştır. 1999 yılında yazılmış bir lisans tezinde bu bölüme ait bilgiler yazmaktadır. Anlaşıldığı üzere bölüm 1999'dan sonra yok edilmiştir, fakat tam tarih bilinmemektedir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Haciz, Kastamonu 1976, 5 s.

Haciz şöyle tanımlanmıştır: “Şahıs veya devlet alacağı için borçlu olduğu sabit olan kişinin taşınır taşınmaz yeteri kadar mal ve mülküne el koyup satışa çıkarmaktır.” Haczin mahkeme kararıyla icra dairesi tarafından yapıldığı, haciz sürecinin nasıl işlediği, nelere el konulduğu gibi bilgiler yer alır. Geleneksel hacizde ise şöyle anlatılır: Köylü bir araya gelir, borçlunun malına ihtiyaten el koyarlar, belli bir süre verirler. Borçlu ödemeye yanaşmazsa mal köyde satılır. Buna kimse müdahale edemez ve köylüyü suçlu düşüremez. İhsan Ozanoğlu, bugün artık ahlaki ve sosyal şartların değişmesi sebebiyle böyle bir muameleye imkân kalmadığını belirtir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Hırsızlık, Kastamonu 1973, 18 s.

Dinen zinada evlinin recm olunduğu gibi hırsızlığı sabit olan kimsenin de ellerinin kesileceği belirtilir. Türk Ceza Kanunu'nda ise hırsızlığın cezasının çok hafif olduğu ve bu sebeple de hırsızlığı önlemede hiçbir etkisinin olmadığı anlatılır. Yazar, öğretmenlik yaptığı bir köyde şahit olduğu hırsızlık olayını folklorik açıdan değerlendirmiştir. Hangi tür hırsızlık olursa olsun geleneksel cezası şöyle ifade

edilmiştir: Hırsız lanetlenir, ödünç verilmez, kızı alınmaz, eve kabul edilmez, evine gidilmez, bayramlaşma halkasına alınmaz, cenazesi kaldırılmaz gibi daha birçok köylünün hırsıza uyguladığı muameleye ve cezasını ne şekilde verdiklerine dair bilgilere yer verilir. Kısacası hırsız, cemiyetten tecrid edilir. Kastamonu cezaevine yeni girene koğu arkadaşlarının ona sorular sordukları ve eğer suçu hırsızlıksa mümkünse onu koğuştan atmak için çaba sarf ettikleri anlatılır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Kan Davası, Kastamonu 1976, 9 s.

Kan davasının Kastamonu’da Taşköprü’ye has bir uygulama olduğunu, o tarihte 4 bin nüfuslu olan ilçe merkezinde 10 bin tabanca olduğunu, Taşköprü’nün 135 köyünde Yunanlılarla savaşabilecek kadar mavzer, hafif makineli tüfek, tabanca ve milyonlarca mermi bulunduğunu belirtir. Hatta öldürme öyle bir hâl almıştır ki Taşköprü yolunda kahvehane ya da lokantada arama yapan emniyet mensubu da halktan nasibini aldığı, erkek, kadın, çocuk herkesin silahlı olduğu söylenir.

Taşköprü’de katil olmanın bir şeref, bir kahramanlık olduğuna dair ifadeler yer verilmiştir. Kitapta kiralık katil, kan davası, halkın nasıl insanlar oldukları, kimsenin emniyete daha şikâyetle dahi bulunamayacağı, zaten polisin de mani olmaya güç yetiremeyeceği gibi konulardan bahsedilir. Bütün bu cinayetlerin, Taşköprü ıssız bir hale gelip halk birbirini tüketinceye kadar devam ettiği anlatılır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Musadere, Kastamonu 1976, 5 s.

Musadere, “Devlet örgütlenince şahsın malına el konulup tasarrufunun elinden alınmasıdır şeklinde tanımlanmıştır.” Musadere yoluyla hangi mallara el konulduğu, hangi yasak malların musadereye tabi olduğu, hacizle arasındaki farklar, musadere kararını hangi kurumların verdiği gibi bilgiler verilir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Sürgünlük, Kastamonu 1976, 7 s.

Sürgünlüğün tanımı, şartları, kişinin nereye sürgün edileceği konularında bilgiler verilir. Sürgünün bir devlet işi olduğu, şehir ve mahalle folkloruyla ilişkisi olmadığı,

ancak bazı durumlarda köylünün de kişiye karşı bazı tavır ve yaptırımları olduğu örneklerle anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru, Ölümün Borçları (Kazai'ddiyan), Kastamonu 1972, 6 s.

Ölüm ile borcun kapanmayacağı, geride kalanların bu borcu ödemeleri gerektiğini anlatır. Varis olan kişinin ölü gömülmeden borcunu ödemesi gerektiği, bunun bir Tanrı buyruğu olduğu belirtilir. Maksat, ölüyü borçla yatırmamaktır. Bu amaçla, ölecek olanların ve kalanların yapması gereken vazifeler detaylarıyla anlatılmıştır. Alacakların ne zaman istenmeye başlanabileceği, bu işin adabının nasıl olması gerektiği, adabına uygun borcunu isteyene toplumun hangi nazarla bakacağından bahsedilir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Şehadet, Kastamonu 1976, 7 s.

Şehadetin tanıklık etmek anlamına geldiği, her sahada olduğu gibi İslam hukukunun da modern hukuktan üstün olduğu anlatılır. Şahidin türleri, şahitlerin nasıl dinleneceği, şehadetin usul ve kuralları hakkında bilgiler verilerek, artık şehadet müessesesinin çöktüğü belirtilir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Tahkir, Kastamonu 1976, 7 s.

Dinde tahkir, ta'zir cezasını gerektirir. Ta'zir çoğunlukla toplum içinde kişinin suçunun yüzüne vurulup azarlanması şeklinde tanımlanmıştır. Tahkirin gelenekte ve modern hukukta nasıl uygulandığı, hangi şartlarda yerine getirildiği anlatılır. 12. ve 17. sayfalarda başlıksız ve bu konuyla ilgili olmayan sayfalar yer almaktadır. Bu sayfaların "Vasiyet" bölümüne ait olup, o bölümde anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Zindan, Kastamonu 1976, 6 s.

Zindanın içi ve görünümünün nasıl olduğu anlatılarak zindan betimlenmiştir. Oradaki yaşamdan bahsedilmiştir. Kastamonu'daki zindanın kalenin bir bölümü olduğu,

arkeologlara göre depo olarak yaptırılmış, Candaroğulları ve Osmanoğulları zamanında depo olarak kullanılmış, sonra eşya deposu olmuştur.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Tazminat, Kastamonu 1976, 6 s.

Tazminat, başkasının malına, mülküne, eşyasına, mahsulüne veya canına verilen zararı karşılamak şeklinde tanımlanmıştır. Tazminat gerektiren olaylara örnekler verilmiştir. Tazminatın şartları, bu durumda yapılması gerekenler örneklerle açıklanmıştır. Bazen de zarar görenin bir şey istemeyebileceği ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hukuk Folkloru-Vasiyet, Kastamonu 1974, 11 s.

“Tahkir” bölümünde 12 sayfa numarasıyla başlayan ve o bölümle ilgisi olmayan kısım bu bölüme aittir. Meyyitin halleri, cenazenin kaldırılması ve bu aşamada komşulara düşen görevler, kefenleme, tabut, cenazenin musallaya konulması, ölünün gömülmesi, kabrin tahtalanması, üstüne toprak atılması gibi konulardan bahsedilir.

40. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Demirbaş No: 84921, Yer No: 133.44 OZA 1976.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Eser şu risalelerden oluşmaktadır: Göz Deymesi ve Şifası, Darlık ve Ferahlık, Uyku, Hayvan Hastalıkları, İç Hastalıkları, Ruh Hastalıkları, Baş Ağrısı.

Gizli Bilim, Göz Deymesi ve Şifası, Kastamonu 1973, 5 s.

Nazara karşı yapılması gereken 11 farklı ayet ve dua örneklerine yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Darlık ve Ferahlık, Kastamonu, 4 s.

Kişinin ruhunda darlık hissettiğinde ferahlamak için yapması gerekenler, okunacak ayetler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Uyku, Kastamonu, 9 s.

Uykusuzluk için okunacak dualara yer verilmiş, hepsini denediği hâlde uyuyamayan kişinin uykusunun bağlanmış olduğu belirtilerek, bunun için de yapması gerekenler anlatılmıştır. Ağır ve çok uyku uyuyanlar için ise uykuyu azaltmaya dair yöntemler verilmiştir. Ağır basma ve korkulu rüya için de okunması ve yapılması gerekenler anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Hayvan Hastalıkları, Kastamonu, 10 s.

Hayvanları nazardan korumak ve kurtarmak için, inek sağdırmadığında, hayvan yavrusunu emzirmedeğinde, hayvan hastalığında, hayvanın et tutması için, hayvan sancılandığında ve hayvanı satışa götürürken neler okunması ve yapılması gerektiğinden bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, İç Hastalıkları, Kastamonu, 9 s.

Kalp ağrısı, sıtma, sarılık, iç ağrısı, karın hastalıkları, göbek ağrısı, yan ağrısı, böğür-böbrek ağrısı, arka ağrısı, meme ağrısı, dalak şişmesi, sidik tutulması, akrep-yılan sokması için dini tedavi yöntemleri anlatılmıştır. 9. sayfadan sonra 4. ve 6. sayfalar yer almaktadır, bunların başlığı yoktur ve iç hastalıklarından olmayan rahatsızlıklar ve tedavisi de verilmiştir. Burada unutkanlık için, zihin açıklığı için, aklın inkişafı için okunması ve yapılması gerekenler anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Ruh Hastalıkları, Kastamonu, 6 s.

Vesvese, evham, katı kalplilik, gaflet ve miskinlik, ayyaşlık, tütün tiryakiliği, felç için şifa olacak ayet ve dualara yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Baş Ağrısı, Kastamonu, 7 s.

Doktor müdahalesine rağmen geçmeyen baş ağrılarında yapılması gereken dini uygulamalar, söylenmesi gereken tesbihatlara yer verilmiştir. Şiddetli baş ağrılarında ve yarım baş ağrılarında yapılması gerekenler anlatılmıştır.

41. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler*, Demirbaş No: 84656, Yer No: 633 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısı olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Bahçe Ürünleri, Cimit, Fasülye, Kuru Meyveler, Meyve Müştakları, Meyvalar, Nişasta, Pirinç, Tarhane.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Bahçe Ürünleri, Kastamonu 1976, 81 s.

Kastamonu’da yetişen bahçe ürünlerinin şifalarından, zararlı olanlarından bahsedilmiştir. Otların şifalı olanları anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Cimit, Kastamonu 1932, 13 s.

Cimitin, ketenin tohumu olduğu ve işe yaramaz hiçbir yanının olmadığı anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Fasülye, Kastamonu 1933, 7 s.

Fasulye çeşitlerinden, sık sık yenebilen bir besin olduğundan bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Kuru Meyveler, Kastamonu 1971, 13 s.

Alfabetik olarak kuru meyveler sıralanmış ve anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Meyve Müştakları, Kastamonu 1976, 25 s.

Meyveden üretilen besinler anlatılmıştır. Bu müştakların nasıl yapıldığından, şifalarından bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Meyvalar, Kastamonu 1973, 43 s.

Kastamonu’daki meyve çeşitlerinin her bölgeden daha fazla olduğu söylenmektedir. Meyveler alfabetik sıra ile verilmiş ve hepsinin faydaları anlatılmıştır. Bahar, yaz ve güz meyvelerinden, nasıl tüketildiklerinden, tababetteki yerlerinden bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Nişasta, Kastamonu 1976, 5 s.

Nasıl elde edildiğinden ve nerelerde kullanıldığından bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Pirinç, Kastamonu 1976, 8 s.

Pirincin şifalı besinler arasındaki yerinden, nerede kullanıldığından, nelere şifa olduğundan bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Tarhane, Kastamonu 1976, 9 s.

Kastamonu'da tarhananın nasıl hazırlandığı, tarhana çorbasının nasıl pişirildiği anlatılmıştır. Çok şifalı bir besin olduğundan, nerelerde iyileştirici olarak kullanıldığından bahsedilmiştir.

42. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Demirbaş No: 84657, Yer No: 636. 0883 OZA 1975.*

Cildin tamamı el yazısı olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Av etleri, Bal, Balık, Koyun Eti, Kümes Hayvanları Etleri, Süt ve Müştakları, Nebati Yağlar, Yumurta.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Av Etleri, Kastamonu 1975, 31 s.

Av hayvanlarını eti ve postu için avlananlar olmak üzere; eti için avlananları ise uçar ve kaçır olmak üzere ikiye ayırmıştır. Tüm bu hayvanların isimlerini vermiştir. Bu hayvanların besin olarak alınma tarzları ve neden şifalı oldukları anlatılmıştır. Av etleri hakkında bazı dini yasaklar olduğunu ve bu dini yasaklara saygı gösterilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Bal, Kastamonu, 1976, 23 s.

Balın öneminden bahsedilerek, balla ilgili deyim ve atasözleri verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Balık, Kastamonu 1970, 17 s.

Balığın yemek kültüründeki yerine dair bilgiler verilmiştir. Balığın şifalı oluşundan, Türkler tarafından balığın hangi çeşitlerinin yendiğinden, iyileştirici özelliğinden, faydalarından, balık yağının devasından bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Koyun Eti, Kastamonu 1968, 79 s.

Yazar, koyun etinden etlerin en nefisi olarak bahseder ve yenmeyen kısımlarını da anlatır. Koyun etinin suyunun şifasından, ondan sonra da tavuk ve hindi etinin suyunun şifalı olduğundan bahsetmektedir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Kümes Hayvanları Eteri, Kastamonu 1975, 21 s.

Tavuk etinin birçok hastalığa iyi geldiğinden, hindinin tavuk kadar şifalı olmadığından bahseder. Ördek etinin ise hiç iyi bir et olmadığını anlatır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Süt ve Müştakları, Kastamonu 1976, 48 s.

Kısırak sütünden ve eşek sütünden bahseder ve sütün hangi besinlerde kullanıldığını anlatır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Nebati Yağlar, Kastamonu 1974, 25 s.

Nebati yağların hem gıda hem de deva olduğunu, birçok hastalığa iyi geldiğini anlatır. En meşhur yağların ayçiçek, badem, bezir, ceviz, fındık, haşhaş, mısır ve zeytin yağı olduğunu belirterek tek tek bu yağlardan bahsetmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şifalı Besinler, Yumurta, Kastamonu 1976, 24 s.

Dâhilen ve haricen kullanılan şifalı bir besin olması itibarıyla önemli olduğundan bahseder. Yumurtanın şifasından ve tedavi amaçlı ne şekillerde kullanılabileceğini anlatmıştır.

43. Kastamonu Kültüğü, Demirbaş No: 84593, Yer No: 956.12 OZA 1952.

Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Kısım I: İl Merkezi, Kastamonu Coğrafyası, Nüfus ve İskân, Ziraat, Sanat, Ticaret ve Ekonomi, Teşkilât ve Kurumlar, Millî Eğitim Cumhuriyet Devri Okulları İlköğretim, Orta Öğretim, Eski Devirlere Ait Eğitim Tesisleri, Hususi Mektepler, Kütüphaneler, Müze, Matbuat, Mabetler, İçtimâî Hayat, Biyografi, Kısım II: İlçeler, Abana'nın Tarihçesi, Araç'ın Tarihçesi, Azdavay'ın Tarihçesi, Cide'nin Tarihçesi, Daday'ın Tarihi Durumu, Devrekânî'nin Tarihçesi, İnebolu'nun Tarihçesi, Kargı'nın Tarihçesi, Küre'nin Tarihçesi, Taşköprü'nün Tarihçesi, Tosya'nın Tarihçesi, Bibliyografi, Düzeltmeler.

“Önsöz”de eserin gayesinin Kastamonu’yu bütün varlıklarıyla tanıtmak olduğu ifade edilmiştir. Yazar, eserin yegâne eksiğinin, mevzuların kısa olarak işlenmesi olduğunu dile getirmiş, bu eserin ziraat veya folklor eseri olmayıp her konudan az da olsa bilgi veren poligrafik bir kitap olduğunu ifade etmiştir. Eserin hazırlanmasında Ahmet Gökoğlu’nun yardımının teşekküre layık olduğunu belirtmiştir. Yazar, Kastamonu’yu hakiki çehresiyle tanıtmak için ansiklopedik bilgi verdiği bu orijinal sistemde daha önce o güne kadar hiçbir eser yazılmadığını, eserin bu noksanlığın giderilmesine fayda sağlayacağını dile getirmiştir. Kastamonu’nun turizm bakımından çok önemli bir şehir olduğunu, bu eserin de her şeyden önce bu tarihi şehri tanıtmak ve seyahat edeceklere bilgi vermek amacıyla yazıldığı anlatılmıştır.

“Kısım I: İl Merkezi” adlı bölümde, Kastamonu’nun milattan önce VI. yüzyılda büyük bir iskân yeri olduğu, Bizanslılardan Çobanlara, Çobanlardan Candaroğullarına, Candaroğullarından Osmanlılara geçtiği ifade edilmiş ve 1330’dan 1460 yılına kadar il merkezinin hangi devletlerin eline geçtiği kronolojik olarak verilmiştir. Bu bölümde

“Kastamonu Coğrafyası” başlığı altında Kastamonu’nun 41° 22’ kuzey enlemi, 33° 46’ doğu boylamı üzerinde olduğu, doğusunda Ayancık, Boyabat, Osmancık; batısında Safranbolu, Bartın; kuzeyinde Karadeniz; güneyinde Çankırı, Ilgaz ve Kurşunlu ilçelerinin yer aldığı belirtilmiştir. Yüzey ölçümü 14.912 kilometre kare, merkezin râkımı ise 790 olarak verilmiştir. Ayrıca dağlarından, akarsularından, yollarından da bahsedilmiştir.

“Nüfus ve İskân” başlığı altında Kastamonu’da nüfusun 1291 yılından beri artış gösterdiği ve bu eserin yazıldığı tarihte genel nüfusun 325.666 olduğu bilgisi verilmiştir.

“Ziraat” başlığı altında Kastamonu’daki toprak taksimatı hakkında bilgi verilerek, ekilmekte olan arazi miktarının 38.470 hektar, ziraate elverişli olup ekilmeyen toprak miktarının 9850 hektar, ormanların 42.650 hektar, taşlık ve çalılık alanın 11.000 hektar, kır alanın 85.975 hektar, çayır ve meraların 610 hektar olduğu ifade edilmiştir. Bunun dışında tarla ve bahçe ziraatı, hayvancılık ve hayvan ürünleri hakkında da geniş bilgi verilmiştir.

“Sanat” başlığı altında Kastamonu’daki sanat dalları alfabetik olarak anlatılmıştır. Bunlar; Arabacılık, aşçılık, bakırcılık, çalmaççılık, çarıkçılık, çıkırıkçılık, debagat, değirmencilik, dokumacılık, kunduracılık, marangozluk şeklinde sıralanmıştır. Sonrasında Kastamonu’daki ölü sanat dallarının isimleri alfabetik olarak sıralanmış, en son ise faaliyet gösteren küçük sanat erbabına dair kadro bilgisi verilmiştir.

“Ticaret ve Ekonomi” başlığı altında Kastamonu ili ve çevresinin tek alışveriş yerinin kasaba merkezi olduğu, o tarihteki mevcut esnaf ve tüccar sayıları verilmiş, ilin ihraç maddeleri alfabetik olarak sıralanmış ve madenler hakkında da bilgiler verilmiştir.

“Teşkilât ve Kurumlar” başlığı altında Cumhuriyet idaresinde memleketin illere, illerin ilçelere, ilçelerin bucaklara, bucakların köylere bölündüğü anlatılmış, bu kapsamda Kastamonu’nun o tarihte 12 ilçe ve 1129 köyü barındırdığı ifade edilmiştir. İl merkezinde bulunan daire ve kurumların isimleri tek tek yazılmıştır. Ayrıca hükümet dairesinden hariçte çalışan teşkilâtın da isimleri sıralanmıştır. “*Millî Eğitim Cumhuriyet Devri Okulları İlköğretim*” başlığıyla genç Cumhuriyet’in kalkınmaya millî eğitimle başladığını vurgulanmıştır. O tarihte Kastamonu’da 507 okul olduğu, bu okullarda 774 öğretmenin hizmet verdiği anlatılmıştır. Kastamonu’nun ilçesi olan Taşköprü’nün dahi millî eğitim bakımından birçok ilimizden daha zengin olduğu ifade edilmiş, il merkezindeki 35 öğretmenli beş okuldan başka il merkezine bağlı köylerde 71 okulun var olduğu ve merkez ve ilçelerde 30.647 çocuğun bu okullara devam ettiğinden bahsedilmiştir. “*Orta Öğretim*” başlığı altında il merkezinde bulunan lise,

erkek ve kız sanat enstitüleri, Gölköy enstitüsü, akşam kız sanat okulu, gezici köy kursları ve Kur'an kursu olduğu belirtilmiştir. “*Eski Devirlere Ait Eğitim Tesisleri, Hususi Mektepler*” başlığı altında sübyan mektepleri, resmi mektepler, rüştiye mektepleri, ıslahane, mektebi sanayi, idadi, sultani ve medreseler hakkında bilgiler verilmiştir.

“Kütüphaneler” başlığı altında Kastamonu kütüphanesinin memleket ve merkez kütüphaneleri olmak üzere iki ana kısmı olduğu ifade edilmiştir. 1289 yılında Kastamonu il merkezinde kütüphane sayısı 14, 1310 yılında 16, merkez köylerinde 4, ilçelerde 12, Kastamonu’nun toplamında ise 32 kütüphane olduğu bilgisine yer verilmiştir.

“Müze” başlığı altında 1845 yılında müzeciliğin başlamış olmasına rağmen Kastamonu’da 1943 yılında ihtiyaç olarak kabul edildiği ve müzenin arkeolog Ahmet Gökoğlu’nun ve vali Nurettin Aynuksan’ın eliyle 1950’nin Cumhuriyet bayramında açıldığı ifade edilmiştir.

“Matbuat” başlığı altında Kastamonu’nun kitap, gazete ve dergi çıkartmakta faal bir vilayet olduğu, çıkarılan gazete ve dergilerin Kastamonuluların uyanık ve enerjik olduklarını gösterdiği belirtilmiştir. Bu eserin yazıldığı dönemde şu gazetelerin yayınlandığı ifade edilmiştir: Doğrusöz, Karadayı, Kastamonu, Mücadele, Yeni Ses. Bir de daha önce çıkarılıp sonradan kapanmış olan gazetelerin isimleri Açık söz, Birlik, Dikkat, Doğruluk, Hürses, Kastamonu (Vilayet gazetesi), Koroğlu, Nazikter, Yeni Birlik, Zafer olarak belirtilmiştir. Kastamonu’da eskiden açılıp kapanmış matbaalar ise şunlardır: Vilayet matbaası, Açık söz, Yeni birlik.

“Mabetler” başlığı altında 1289 yılında Kastamonu’da cami sayısının merkez kasaba ve nahiyelerinde 321, kazalarında 554, il merkezinde ise 67 cami olduğu, bu tarihten önce ise merkezde 90 cami ve mescit olduğunun nakledildiği anlatılmıştır. Eserin yazıldığı tarihte ise il merkezinde 71, il köylerinde 140, köylerde minaresiz cami sayısı 46, merkezde birinci sınıf cami sayısı 16, tasni dışında kalan camiler ise 53 olarak ifade edilmiştir. Eskiden Kastamonu’da 2 Şabani, 5 Şadi, 1 Rubai, 2 Kadiri, 1 Mevlevi, 3 Nakşi dergâhının yer aldığı, ancak dergâh ve zayilerin 1925 yılında kapatıldığı

belirtilmiştir. Kastamonu ve ilçelerinde eskiden 7 tane kilisenin yer aldığı, artık Kastamonu’da kilise olmadığı bilgisine yer verilmiştir.

“İçtimai Hayat” başlığı altında Kastamonu’nun merkez ve köylerinde içtimai hayatın medeni bir seviye arzettiği, mesken bakımından merkez ve köylerde çok az fark olduğu ve en meşhur yemeğin ise etli ekmek ve göveç olduğundan bahsedilmiştir. Kastamonu halkının Oğuz Anadolu lehçe ve şivesiyle konuştuğu, bu konuşma dilinin öz Türkçe kelimeler hazinesi olduğu belirtilmiştir. Yazar, Kastamonu’nun edebiyat, güzel sanatlar, halkiyat ve harsiyatının incelenmesinin milli kültürümüze hizmet olacağını ifade etmiştir.

“Biyografi” başlığı altında Kastamonu’da yetişmiş ve vefat etmiş olan ilim ve sanat adamları alfabetik olarak verilmiş ve kısa biyografilerine yer verilmiştir.

“Kısım II: İlçeler” başlığı altında o tarihte Kastamonu’ya ait olan Abana, Araç, Azdavay, Cide, Daday, Devrakâni, İnebolu, Kargı, Küre, Taşköprü, Tosya ilçelerinin tarihçesi, coğrafi durumu, nüfus ve iskânı, ziraatı, sanatı, ticaret ve ekonomisi, milli eğitimi, içtimai hayatı hakkında geniş bilgiye yer verilmiştir.

44. *İlahiler*, Dini Edebiyat Mecmuası (Cilt I), Kastamonu, Demirbaş No: 84926, Yer No: 782.27 OZA 1958.

Cildin tamamı daktilodur, her risalenin sayfa numarası kendi içinde verilmiştir. İçindekiler: Temcit İlahileri I, Temcit İlahileri II, Ramazan İlahileri, Övgü, Muharrem İlahileri, Dini Edebiyat Mecmuası, Hatim İlahileri.

Dini Edebiyat Mecmuası, Temcit İlahileri I, Kastamonu 1958, 15 s.

Bu risalede 14 temcit ilahisine yer verilmiştir. İlahiler hecenin 7’li, 8’li, 11’li, 14’lü, 15’li, 16’lı kalıplarıyla başlıksız yazılmıştır.

Dini Edebiyat Mecmuası, Kastamonu 1959, 64 s.

Hecenin 5'li, 6'lı, 7'li, 8'li, 10'lu, 11'li, 14'lü, 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış ve numaralandırılmış 57 ilahi başlıksız yer almaktadır.

Dini Edebiyat Mecmuası, Temcit İlahileri II, Kastamonu, 10 s.

Temcidin, Ramazan-ı şerif gecelerinde ilk top ile son top arası minarelerde yapılan bir nevi ayin olduğu, Ramazan-ı şerif haricinde yapılmadığı, sahurdan önce veya sonra temcit verilmediği belirtilir. Çünkü temcidin amacının Ramazan- şerifi ihya etmek, civardaki halkı sahura kaldırmak olduğu anlatılır. Temcidin mekânı minare olduğu, şehirde geniş minarelerde yapıldığı, kasaba ve köylerde ise müsait minare olmadığından ya mahallin en yüksek yeri ya da balkon, seren, çardak ve divan teşkilatı olan bir ev seçildiği anlatılır. Tek şahıs tarafından temcit verilmesi köylere mahsus olduğu, bu temcidin müzik ve ahenk bakımından fakir, basit ve tesirsiz olduğu ifade edilir. Temcit ayini hakkında şu bilgiler verilmiştir: Temcit ayininde zikirler (hanendeler) ve zikir ile vazifeli şahıslar tespit edilir, okuyucular yan yana durur, zikir yapacak olanlar da okuyucuların sağında solunda yer alarak minarenin şerefyesini işgal ederler ve ilahi okurlar ve bazı zikirler çekerler.

Dini Edebiyat Mecmuası, Seher İlahileri, Kastamonu, 38 s.

Hecenin 8'li, 10'lu, 11'li, 12'li, 14'lü, 16'lı kalıplarıyla yazılmış 36 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Ramazan İlahileri, Kastamonu, 16 s.

Hecenin 7'li, 8'li, 10'lu, 11'li, 14'lü kalıplarıyla yazılmış 14 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Övgü, Kastamonu, 37 s.

Hecenin 7'li, 8'li, 11'li, 14'lü, 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış 36 övgü ilahisine başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Muharrem İlahileri, Kastamonu 1969, 16 s.

Hecenin 11'li, 14'lü, 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış 14 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Kastamonu, 22 s.

Hecenin 8'li, 11'li, 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış 20 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Kastamonu, 39 s.

Hecenin 7'li, 8'li, 11'li, 14'lü, 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış 38 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Hatim İlahileri, Kastamonu 1938, 10 s.

Hecenin 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış 9 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Hafız İlahileri, Kastamonu, 17 s.

Hecenin 5'li, 7'li, 8'li, 11'li, 15'li, 16'lı kalıbıyla yazılmış 13 ilahiye başlıksız yer verilmiştir.

45. İlahiler, Dini Edebiyat Mecmuası (Cilt II), Kastamonu, Demirbaş No: 84927, Yer No: 782.27 OZA 1958.

Cildin tamamı daktilodur, her risalenin sayfa numarası kendi içinde verilmiştir.

İçindekiler: Geçkiler, Duraklar, Cenaze İlahileri I, Cenaze İlahileri II, Dini Edebiyat Mecmuası, Ayine Başlarken.

Dini Edebiyat Mecmuası, Geçkiler, Kastamonu 1958, 56 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Münacat, Na't, Âşıkane ve Arifane Güfteler.

“Münacat”ta 16 ilahi; “Na’t”ta 5 ilahi; “Âşıkane ve Arifane Güfteler”de 26 ilahiye yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Duraklar, Kastamonu, 120 s.

İlahilerin mahlaslarından anlaşıldığı üzere Abdulhay, Ahmed, Askeri, Cemali, Ali Halveti, Emir Sultan, Eşrefoğlu Rumi, Fuzuli, Gafuri, Bayram, Hakkı, Haşimi, Himmet, Hüdai, Nasuhi, Mahvi, Nakşi, Nazmi, Nesimi, Niyazi Mısri, Nuri, Seyyid, Sezai, Şemsi, Şirazi, Ümmi, Yahya, Yakup, Yunus Emre’ye isimli şairlere ait numaralandırılmış 118 ilahiye yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Cenaze İlahileri I, Kastamonu, 7 s.

İlahilerin mahlaslarından anlaşıldığı üzere Abdurrahim, Zekai, Şemi, Yunus, Niyazi isimli şairlere ait 6 ilahiye yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Cenaze İlahileri II, Kastamonu, 5 s.

İlahilerin mahlaslarından anlaşıldığı üzere Niyazi, Yunus isimli şairlere ait 4 ilahiye yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Kastamonu, 101 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Münacat, Na’t, Âşıkane ve Arifane Eserler, Çeşitli Eserler.

Risalenin başında hecenin 8’li, 11’li, 13’lü, 14’lü, 15’li kalıplarıyla yazılmış 10 ilahiye yer verilmiştir. “Münacat”ta 3; “Na’t”ta 27; “Arifane ve Âşıkane Eserler”de 11; “Çeşitli Eserler”de 44 ilahiye yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Ayine Başlarken, Kastamonu 1958, 39 s.

Hecenin 5’li, 7’li, 8’li, 11’li, 15’li, 16’lı kalıplarıyla yazılmış 39 ilahiye yer verilmiştir.

46. İlahiler, Dini Edebiyat Mecmuası (Cilt III), Kastamonu, Demirbaş No: 84928, Yer No: 782.27 OZA 1960.

Cildin tamamı daktilodur, her risalenin sayfa numarası kendi içinde verilmiştir. İçindekiler: Ağır Rakıs İlahileri, Çeşitli İlahiler I, Çeşitli İlahiler II.

Dini Edebiyat Mecmuası, Ağır Rakıs İlahileri, Kastamonu, 32 s.

Sıra: 1, 2, 3 şeklinde isimlendirilmiş olan 31 ilahi hecenin 5'li, 7'li, 8'li, 10'lu, 11'li, 14'lü, 15'li, 16'lı kalıplarıyla başlıksız ve şairsiz yazılmıştır.

Dini Edebiyat Mecmuası, Çeşitli İlahiler I, 1960, 114 s.

“Güfte sahiplerine göre sıralama” başlığıyla A harfiyle başlayan Abdi'nin 1, Abdulehad Nuri'nin 17, Abdulhay'ın 7, Abdurrahim'in 6, Abdussamed'in 1, Aczi'nin 2, Adem'in 1, Adil'in 4, Ahmet'in 8, Ahmet Feltek'in 1, Akşemseddin'in 1, Askeri'nin 2, Âşık'ın 4, Âşık Paşa'nın 2, Atufi'nin 2, Azmi'nin 1, Aziz'in 1; B harfiyle başlayan Bayram'ın 1, Biçare (Zakirzade Abdullah)'ın 1; C harfiyle başlayan Cahid'in 4; D harfiyle başlayan Derviş Abdullah'ın 3, Divitçizade Ş. Mehmet'in 1; E harfiyle başlayan Ebkem'in 4, Eşrefoğlu Rumi'nin 15; F harfiyle başlayan Fahri'nin 6, Fethi'nin 8 ilahisine yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Çeşitli İlahiler II, Kastamonu 1960, 70 s.

“Güfte sahiplerine göre sıralama” başlığıyla G harfiyle başlayan Gafuri'nin 7, Gaybi'nin 1, Gülşehri'nin 1, Gülşeni'nin 2; H harfiyle başlayan Hafız'ın 2, Hakkı'nın 9; Haki'nin 2, Hakiri'nin 2; Hamdi'nin 2; Hamidi'nin, Haşim'in 2, Hayali'nin 2, Hilmi'nin 2, Himmət'in 6, Hüdai'nin 20; I-İ harfiyle başlayan İkbāl'in 1, İtrî'nin 2, İbrahim Halveti'nin 2 ilahisine yer verilmiştir.

47. İlahiler, Dini Edebiyat Mecmuası (Cilt IV), Kastamonu, Demirbaş No: 84924, Yer No: 782.27 OZA 1960.

Cildin tamamı daktilodur, her risalenin sayfa numarası kendi içinde verilmiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Çeşitli İlahiler III, Dini Edebiyat Mecmuası I, Dini Edebiyat Mecmuası II.

Dini Edebiyat Mecmuası, Çeşitli İlahiler III, Kastamonu 1960, 106 s.

“Güfte sahiplerine göre sıralama” başlığıyla M harfiyle başlayan Mahmud’un 1, Mahvi’nin 16, Medhi’nin 4, Şemsi Tebrizi’nin 4; N harfiyle başlayan Nahif’in 11, Nabî’nin 6, Nasuh Paşa’nın 27, Niyazi Mısı’nın 29; O harfiyle başlayan Osman Şemsi’nin 2 ilahisine yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Kastamonu 1960, 55 s.

“Güfte sahiplerine göre sıralama” başlığıyla R harfiyle başlayan Ruşeni’nin 7; S harfiyle başlayan Senai’nin 22, Sultan Ahmet III’ün 4; Ş harfiyle başlayan Şeyhi’nin 11; T harfiyle başlayan Talib’in 1; Ü harfiyle başlayan Ümmisinan’ın 3 ilahisine yer verilmiştir.

Dini Edebiyat Mecmuası, Kastamonu 1960, 70 s.

V harfiyle başlayan Vahid’in 8; Y harfiyle başlayan Yunus’un 38; Z harfiyle başlayan Zekai’nin 5 şiirine yer verilmiştir. “Sahibi Belirsiz Güfteler” başlığı altında 14 ilahiye yer verilmiştir.

48. Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi, Kastamonu 1965, Demirbaş No: 84696, Yer No: 920.00915631 OZA 1965.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmış, bazı risaleler ise numaralandırılmamıştır.

İçindekiler: 1. Celalzade Salih Çelebi; 2. Hünkâr Pehlivanlarından (Çeviricioğlu); 3. Kadı Zade Celalettin Tosyalı; 4. Hz. Fatma’nın Vefatı; 5. İbni Sirin (Dini bir konu olması nedeniyle dâhil edilmemiştir); 6. Kastamonu Şairlerinden Lütfi; 7. Ecevit Ailesi; 8. Şadi; 9. Şadi; 10. Talat Mümtaz Yaman.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi-Celalzade Salih Çelebi, Kastamonu 1965, 4 s.

Salih Çelebi'den, hicri 890 doğumlu ve Tosyalı Kadızade Celal Efendi'nin oğlu olarak bahsedilmiştir. Edirne ve İstanbul'daki çeşitli medreselerde müderrislik yaptığı, Halep, Dimeşk ve Mısır kadılığından bulunduğu, aynı zamanda hat sanatında da önemli sanatkârlardan olduğu belirtilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi-Hünkâr Pehlivanlarından Çeviricioğlu, Kastamonu, 11 s.

Padişah Sultan Aziz'in, Kastamonu'nun Balkanlardan sonra en çok pehlivan yetiştiren bölge olduğunu duyup emekli pehlivan Arnavutoğlu'nu meydanda ün salmış olanları kendisine bildirmekle görevlendirmişti. Danacı adlı ünlü pehlivanın yatalak olması sebebiyle Arnavutoğlu, ondan daha çok beğendiği Çeviricioğlu'nu İstanbul'a götürdüğü ve Rus çarının başpehlivanını yemeyeceği kanaatine vararak kispesine koyduğu taşı bir ara maharetle eline alıp o şekilde Çeviricioğlu'nun bu Rus pehlivanı yendiği anlatılmıştır. Sultan Aziz'in sarayında birkaç yıl kalan Çeviricioğlu'nun emekli edilerek köyüne gönderildiği ve 1312 harbinden sonra vefat ettiği aktarılmıştır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi-Kadızade Celaleddin Tosyalı, Kastamonu 1965, 2 s.

Kadızade Celaleddin Tosyalı, Tosyalı olup İstanbul'da tahsil görmüş bir müderris ve kadı olarak anlatılmıştır. Hicri 935 yılında vefat ettiği belirtilmiştir.

Hız. Fatıma'nın Vefatı, Kastamonu, 10 s.

"Hz. Fatımetüz Zehra'nın Vefatı" adlı hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 152 dizeden oluşmaktadır. Şiirde Hz. Fatıma'nın babası Hz. Muhammed'in vefatından sonraki hüznü, ardından kendi vefatı ve eşi Hz. Ali'nin eşini kaybetmekten duyduğu üzüntü konu edilmiştir.

Kastamonu Şairlerinden Lütfi.

Yazar, Yeni Görüş'ün birinci sayısında Lütfi'nin hâl tercümesini tespit ettiği bir makalesinin yayımlandığını belirtmiş ve bu risalede Lütfi'nin birkaç gazeline yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ecevit Ailesi I-Mustafa Şükrü, Kastamonu, 5 s.

Son yüzyılın bilginlerinden olan Mustafa Şükrü'nün Daday Kara köyünden olduğu, İstanbul'da ilim tahsil edip Bayezid Camii'nde birçok ders okutup, birçok zata icazet verdiği, evinde ilmi sohbet ve tartışmaların yapıldığı, yüksek vazifelerde bulunmuş bir zat olduğu anlatılmıştır. Mustafa Şükrü'nün Fahri Ecevid'in babası, Fahri Ecevid'in ise o dönemki CHP genel başkanı Zonguldak milletvekili Bülent Ecevid'in babası olduğu bilgisine yer verilmiştir.

XIV. Asır Şairlerinden Kastamonulu Şadi.

Şadi hakkında hiçbir yazı yazılmadığından hakkında bilgi sahibi olunmadığını belirten yazar, bu risaleyle Şadi'yi edebiyat dünyasına takdim ettiğini aktarmıştır. Şadi'nin 1200-1300 yıllarında yaşamış Kastamonulu bir şair olduğundan bahsedilmiştir. Kastamonu'daki hadiselerle yönelik medhiyeler, hicviyeler, tarihler, destanlar ve çeşitli manzumeler meydana getirdiğinin bilindiği, ancak lakabı gibi ayrıntıların bilinmemesi sebebiyle nüfus kayıtlarına bakılamadığından doğumu, ölümü, tahsili ve eserleri hakkında bilgiye sahip olunamadığı belirtilmiştir. Ciltte bu risale iki kez yer almaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi No: 101-Ünlü Yazar ve İşadamı Talat Mümtaz Yaman, Kastamonu 1971, 35 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Talat Mümtaz Yaman Hayatı, Şahsiyeti ve Eserleri, İndeks I Şahıs Adları, İndeks Yer Adları, İndeks 3 Kurumlar, İndeks 4 Kitap, Dergi, Gazete, Bibliyografya, İçindekiler.

“Önsöz”de yazar risalenin amacının, Kastamonuluların Talat Mümtaz Yaman’ın varlığıyla övündüğü, sadece “Kastamonu Tarihi”nin bile onun şöhretine yetecek nitelikte olduğu bir şahsiyeti bütün yönleriyle tanıtarak milli kültüre kazandırmak olduğunu ifade etmiştir.

“Talat Mümtaz Yaman Hayatı, Şahsiyeti ve Eserleri” başlığı altında Talat Mümtaz Yaman’ın çok yönlü, gençliğe örnek, memleketine hizmetlerde bulunmuş, Kastamonu’nun yetiştirdiği bir yazar olarak kısa biyografisine yer verilmiştir. Yaman’ın 1321 Kastamonu Aycılar mahallesi doğumlu, yurt müdafaasında fedakârlık etmiş olan Salbaş Oğlu Ali Çavuş ile Devrekani Tıgılı Oğullarından Emine hanımın oğlu olduğu bilgisine yer verilmiştir. Güzel yazı, tezhip ve cilt sanatını da öğrenen Yaman’ın, çeşitli yerlerde öğretmenlik yaptıktan sonra istifa ederek Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi’nde “Yeni ve Son Zamanlar Tarihi” dahnı bitirdiği, Fuat Köprülü’ye öğrencilik ve asistanlık yaptığı belirtilmiştir. Aynı zamanda “Yamanlar” adıyla Kastamonu’da ilk kolektif şirketi kuran iş adamı olduğu da aktarılmıştır.

Talat Mümtaz Yaman’ın müstakil bir bibliyografya oluşturacak makaleleri, risaleleri ve kitapları olduğu ifade edilmiştir. “Kastamonu Tarihi” adlı eserinin doğu-batı tüm ilim aleminde ses getirdiği, sırtında çanta elinde fotoğraf makinesiyle şehir, köy, dağ, bayır gezerek elde ettiklerini tasnif ederek abide bir eser ortaya koyduğu dile getirilmiştir. “Kastamonulu Âşık Kemali” adlı eserinin Âşık Kemali hakkındaki ilk eser olduğu belirtilmiştir. Kastamonu’da derlenmiş manileri bir eserde topladığı, çeşitli halk inanmalarının tespit edildiği ilk derlemeyi yaptığı anlatılmıştır. “Osmanlı İmparatorluğu Mülki İdaresinde Avrupalılaşıma” adlı mezuniyet tezini yazdığı, gazete ve dergilerde pek çok yazılarının çıktığı ifade edilmiştir.

Talat Mümtaz Yaman’ın hem fiziki hem de tüm yönleriyle ideal bir Türk tipi sergilediği, ilim adamı ve yazar oluşunun tipinden de anlaşıldığı, herkese değer verdiği, herkes tarafından sevilen, katıksız bir Türk evladı olduğu, gençliğin Atatürk ilkelerine bağlı yetişmesini amaçladığı, oğullarını üstün bir eğitimle yetiştirdiği gibi bilgilere yer verilmiştir.

49. Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi, Kastamonu, Demirbaş No: 85262, Yer No: 927.262 OZA 1972.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Abdurrezzak Bahir Paşa, A'yan Zadelers, Ammar Zadelers, Şeyh ul-İslam Aşir Efendi, Aşir Efendi Zadelers, Şükran, Aşir Efendi Ailesi için Sozsöz, Ahmet Süheyl Ünver, Bahirpaşa Zadelers, Gazibeyoğlu, İmam Zadelers, Elmas Paşa, Elmas Paşa Zadelers, İmam Zadelers II, Kadiasker Hafid Mehmet Efendi, Reisülküttap Zadelers, Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi, Hafız Zadelers, Ünlü Minare Ustası Mehmet Cıvcıoğlu, Kadiasker Mustafa İzzet (2 Nüsha), Hattat Mehmet Şevki, Hattat Mustafa İzzet, Musiki Üstadı Mustafa İzzet, Bütün Yönleriyle Kadiasker Mustafa İzzet, Tosyalı Mustafa İzzet, Murtaza Paşa, Ünlü Yazar ve İşadamı Talat Mümtaz Yaman, Ünlü Başpehlivanlarımızdan Tosyalıoğlu.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Abdurrezzak Bahir Paşa, Kastamonu, 8 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Abdurrezzak Bahir Paşa, Bibliyografya.

“Önsöz” de Abdurrezzak Bahir Paşa’nın tarihi bir aileye ancak hakkında en küçük bir risale dahi yazılmadığı belirtilmiştir. Oysa hizmetinin ve şöhretinin kitap yazacak kadar üstün olduğunu savunan yazar, bu risaleyle az da olsa onu anlatmaya çalıştığını söylemiştir.

“Abdurrezzak Bahir Paşa” başlığı altında Abdurrezzak Bahir Paşa’nın reisülküttap Hacı Hafız Mustafa efendinin oğlu olduğu ve çocuklarına reis zadelers dendiği, 1142 yılında İstanbul’da doğup iyi yetiştirilmiş bir hattat, müellif, hatip, şair, nasir ve diplomat olduğu, reisülküttap olduğu hâlde sadrazamlığa getirilmediği bilgilerine yer verilmiştir. Paşanın memuriyetlerine sırasıyla yer verilmiş, toplam 3 yıl, 2 ay, 16 gün başkanlıkta bulunduğu belirtilmiştir. “Şumus ül beyazığ fi idareti müşkilat ihevabiğ” ile tarih ve hukuk bakımından değerli eseri “Meca ul uhüd” olmak üzere iki eserinin

bilinen ve önemli eserleri olduğu ifade edilmiştir. Ölüm tarihi ise 1195 olarak verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-A'yan Zadelere, Kastamonu, 3 s.

A'yanzadelere ya da İmam Zadelere'in başında reisülküttap geldiği, ailenin önemli şahsiyetleri Ahmet Bedri, Edip, Ahmet Nuri olarak verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ammar Zadelere, Kastamonu, 18 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Ammar Zadelere.

“Önsöz”de Ammar Zadelere, birçok devlet ve ilim adamı yetiştirmiş bir ailenin şeceresi durumunda olduğu belirtilmiş ve yazar bu aile hakkında şu eserleri yazdığını sıralamıştır: 1-Ammar Zadelere. 2- Elmas Mehmet Paşa. 3- İmam Zadelere I. 4-İmam zadelere II. 5-Elmas Paşa Zadelere. 6- A'yan zadelere. 7-Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi. 8-Reisülküttap zadelere. 9-Aşir Efendi Zadelere. 10-Kadı Asker Hafid Mehmet Efendi. 11-Hafid zadelere. 12-Abdurrezzak Bahir Paşa. 13-Aşir Efendi ailesi için son söz. Bu risalenin, sıralanmış diğer risalelerin etüdüne kılavuz niteliğinde olduğu ifade edilmiştir.

“Ammar Zadelere” başlığı altında reisülküttap ailesi ve ammar zadelere en meşhurları olarak söz edilmiş, reisülküttap ailesini incelemeye Kastamonu Gököy imamı Hafız Muhammed Efendi ile başlandığı belirtilerek aile fertlerinden tek tek bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Şeyhülislam Aşir Efendi, Kastamonu, 9 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Aşir Efendi, Bibliyografya.

“Önsöz” de yazar, şeyhülislam Aşir Efendi hakkında en küçük bir risale dahi yazılmadığını, ilk derli toplu bilgiyi bu risalede kendisinin verdiğini, bu bakımdan risalenin bir kılavuz vazifesi gördüğünü ifade etmiştir.

“Aşir Efendi” başlığı altında babası reisülküttap Hacı Hafız Mustafa olan Aşir Efendi’nin miladi 1729 yılında doğduğu, ilim tahsil edip çeşitli yerlerde kadılık yaptığı, hicri 1200’de İstanbul kadılığına, 1202’de Anadolu, 1204’te Rumeli kadılığına, 1204 Şevval ayında ise hırs ve tamah sebebiyle görevine son verilerek vatanı Kastamonu’ya nakledildiği, ancak 1205’te affedilerek tekrar İstanbul’a döndüğü anlatılmıştır. 25 Şaban 1219’da ise vefat ettiği aktarılmıştır. İlim ve devlet adamı, hat sanatında yüksek mevkide olan, hıfzı ve ahlakıyla meşhur bir zat olarak anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi- Aşir Efendi Zadelers, Kastamonu, 9 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Aşir Efendi Zadelers.

“Önsöz”de yazar, hem ilim hem de Osmanlı tarihinde önemli bir yer işgal eden şeyhülislam Aşir efendiyi ilim alemine tanıtmak amacından bahsetmiştir. “Aşir Efendi Zadelers” başlığı altında reisülküttap Hacı Hafız Mustafa efendinin soyundan şeyhülislam Aşir efendi koluna Aşir efendi zadelers dendiği belirtilmiştir. Aşir efendi zadelersden olan şu kişilerin kısa biyografilerine yer verilmiştir: Arif, Aşir Mustafa, İsmet, Mecdüddin, Mehmet Bahaeddin, Mehmet Cemil, Mehmet Taceddin, Nebil, Şeref Hanım. 6, 7, 8 ve 9. sayfalar risaleden kopuk vaziyettedir.

Şükran, Kastamonu, 3 s.

“Şükran” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 30 dizeden oluşmaktadır. İhsan Ozanoğlu halka ilim okutmaktan, vaaz etmekten, bini aşkın kitap yazmış olmaktan şükran duymuş ve elbet bir gün kendisini takdir edenlerin çıkacağını dile getirmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Aşir Efendi Ailesi için Sonsöz, Kastamonu, 6 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Sonsöz.

“Önsöz”de yazar, daha önce Kastamonu’nun bu tarihi ailesinin önemine dair 14 risale yazdığını ve bu risalede ise bu ailenin sonunun ne olduğunu, nerde medfun olduklarına dair bilgiler verdiğini aktarmıştır. Kütüphanenin yok edildiği ve kabristanlarının kaldırılarak ticarethaneye dönüştürüldüğü bilgisine yer verilmiştir. “Sonsöz” başlığı altında yazar, ecdadına ihanet edenlere lanet etmiş ve yıkılması gerekenin hainlerin kendisi olduğunu vurgulamıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Büyük Âlim ve Sanatkâr Ordinaryüs Profesör Doktor Ahmet Süheyl Ünver, Kastamonu 1968, 37 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Büyük Alim ve Sanatkâr Ord. Prof. Dr. Ahmet Süheyl Ünver, Yabancı Basından Süheyl Ünver, Bibliyografya.

“Önsöz”de yazar, 500’den fazla olan biyografi serisinden en önemlisinin bu risale olduğunu belirtmiştir. Ahmet Süheyl Ünver’in ilim ve sanat adamı olduğu; tababet, tezhip, resim, güzel yazı, minyatürle canlı bir ansiklopedi, eşsiz bir örnek olduğu ve bu sebeple de kendisini herkesin tanıdığı vurgulanmıştır.

“Büyük Alim ve Sanatkâr Ord. Prof. Dr. Ahmet Süheyl Ünver” başlığı altında yazar, Ünver’e hayranlığını dile getirerek söze başlamış, Ballıkzade konağında ikamet ederken bir gün kapının çalınıp Ünver’in geldiğini ve Ozanoğlu ile görüşmek istediğini söylediğini aktarmış, hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı için risale yazmayan Ozanoğlu onu gökte ararken yerde bulduğunu düşünmüş ve müşerref olduğunu ifade etmiştir. Ozanoğlu’nun evinde tıp folkloru, hastaneler, tıbbiyeler, tababet, darüşşifalar hakkındaki yazma eserlerle ilgili dört gün boyunca soru-cevap yaptıkları bilgisine yer verilmiştir. Ünver’in, bir ziyaretinde dönemin valisine “Muhit kalkınmasında ve bütün işlerinizde Ozanoğlu’ndan faydalanmanız başarılarınıza destek olur” sözü üzerine valilin şehrin harita ve imar işleri komisyonuna Ozanoğlu’nu başkan seçtiği aktarılmıştır. Ardından Ünver’in tahsil hayatı, tıp alanındaki hizmetleri anlatılmıştır.

Ahmet Süheyl Ünver’in 17 Şubat 1898 yılında İstanbul Haseki’de dünyaya geldiği, Mustafa Enver Bey ile Safiyye Rukiyye Hanım’ın oğlu olduğu söylenmiştir. Üstadın mahyacılık, tezhip, güzel yazı, şiir, minyatür gibi sanatlarda öncü olup, 1959 yılına

kadar yüze yakın sanatkâr yetiştirdiği aktarılmıştır. Geniş bilgisi, sanatı, yüksek ahlaki ve faziletiyle yalnız Kastamonu'nun değil tüm Türk milletinin övünebileceği örnek bir şahsiyet olduğu ifade edilmiştir.

“Yabancı Basından Süheyl Ünver” başlığı altında Ünver'den alim, idareci, hoca, sanatkâr, felsefeci vasıflarıyla bahsedilmiş ve iki kıtaya birbirine bağlayan İstanbullu Ünver'in maziye ve günümüzü birbirine bağladığı ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bahirpaşa Zadelers, Kastamonu, 5 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Bahir Paşa Zadelers, Bibliyografya.

“Önsöz”de Bahirpaşa'nın Osmanlı tarihinin önemli kişilerinden olduğu ama hakkında tek bir makale dahi yazılmadığı belirtilmiştir. Bu sebeple yazar, böyle şahsiyetleri küçük bir risalede dahi yaşatmayı vatan borcu kabul etmektedir. “Bahir Paşa Zadelers” başlığı altında aile fertlerinin isimleri sıralanmış ve kısa biyografileri verilmiştir. İsimler şöyledir: Şemseddin Bahir, Himmet, Mehmet Şemseddin, Nasir, Musa, Abdurrahman Bey.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Gazibeyoğlu, Kastamonu, 10 s.

“Nureddin Gazibeyoğlu” adlı tek başlıktan oluşan risalede bu şahsiyetin hayatından ve üç şiirinden söz edilmiştir. Gazibeyoğlu'ndan öğretmen, şair ve yazar olarak bahsedilmiştir. Aynı zamanda müzik ve folklor çalışmaları, derlemeleri olan, marangozluk, el sanatları, resim gibi kabiliyetlere sahip çok yönlü bir şahsiyet olduğundan bahsedilmiştir.

Gazibeyoğlu'nun 1933 yılında Kastamonu Mergüze köyünde doğduğu, Göl köy enstitüsünü bitirerek çeşitli okullarda öğretmenlik yaptığı belirtilmiştir. Risalede verilen şiirleri şunlardır: Gelse, Yağsın Hey, Köyüme.

“Gelse” adlı şiir hecenin 14'lü kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde yeryüzündeki haksızlıklara tepki dile getirilmiştir. “Yağsın Hey” adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış on beş dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde çetin bir kışta yaşanan

zorluklar anlatılmış, ancak yine de kar yağmasının gerekli ve güzel oluşu, sorunların bir şekilde hallolacağı dile getirilmiştir. “Köyüme” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlükten oluşmaktadır. Nureddin Gazibeyoğlu bu şiirinde köyünün güzelliklerinden söz etmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-İmam Zadelers, Kastamonu, 3 s.

“İmam Zadelers” adlı tek başlıktan oluşan risalede Mustafa Paşa’dan bahsedilmiştir. Mustafa Paşa’nın İmam zadelersden Hacı Mustafa efendinin amcası, Elmas Mehmet Paşa’nın kardeşi olduğu; çavuşluk, sadaret kethüdalığı, Tamışvar muhafızlığı yaptığı ve 1108 yılında şehit olarak Seyyid Ahmet Paşa türbesine defnedildiği belirtilmiştir. Tedbirli, azimli, çalışkan bir devlet adamı olarak tarif edilmiştir. Risalenin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Sadr-ı A’zam Elmas Paşa, Kastamonu, 16 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Sadr-ı A’zam Elmas Paşa, Bibliyografya.

Sadr-ı A’zam Elmas Paşa’nın, reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi’nin amcası ve Mehmet Ağanın kardeşi olduğu belirtilmiştir. Reisülküttap ve İmam zade ailelerinde bir inanç gereği bütün erkek çocukların adı Mehmet olduğu için Elmas Paşa’nın da adının Mehmet olduğu ifade edilmiştir. Elmas Paşa’nın 1662 yılında doğduğu, IV. Mehmet zamanında saraya alınarak sadrazamlık, vezirlik yaptığı ve 1697 yılında Macaristan ile yapılan muharebede şehit düştüğü belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Elmas Paşa Zadelers, Kastamonu 1950, 4 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Elmas Paşa Zadelers, Bibliyografya.

“Önsöz”de zenta faciası kurbanı olan Elmas Paşa’nın neslinden de çok kıymetli şahsiyetler yetiştiği vurgulanmıştır. “Elmas Paşa Zadelers” başlığı altında Elmas Paşa’nın soyundan kişilere ve kısa biyografilerine yer verilmiştir. O isimler şunlardır: Mustafa Bey, Hacı Mustafa Paşa, Abdurrahim Bey.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-İmam Zadelər II, Kastamonu, 5 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: İmam Zadelər; Ek, Lütfi Paşa, Bibliyografya.

“İmam Zadelər” başlığı altında Ahmet Esad’dan bahsedilmiştir. İmam zadelere bağlanan bu kolun en meşhur unsurunun İmam zade Ahmet Esad Efendi olduğu, İstanbul uleması arasında tanınmış bir şahsiyet olduğu rivayet edilmiştir. En meşhur eseri olan Durr-i Yekta’nın rüştiye mektepleri için yazılmış bir ilmi hal olduğu belirtilmiştir.

“Lütfi Paşa” başlığı altında Lütfi Paşa’nın Elmas Paşa’nın kardeşi olduğu, çeşitli görevlerde bulunduktan sonra 1107 yılında vezir olduğu ve 1108 yılında II. Mustafa’nın II. Macaristan seferinde şehit olduğu belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Kadıasker Hafid Mehmet Efendi, Kastamonu, 14 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Kadıasker Hafid Efendi, Bibliyografya.

“Önsöz”de Kadıasker Hafid Efendi hakkında İsmet Parmaksızoğlu’nun “Sefinet ül vüzera” adlı eseri dışında kimsenin bir risale yazmadığı belirtilmiş, ancak bu eserin yetkisiz olarak yazılmış bir eser olması sebebiyle hiç yazmamasının daha hayırlı olacağı gerekçesiyle eleştirilmiştir. Ozanoğlu ise bu risaleyle Kadıasker Hafid Efendi’yi bütün yönleriyle tüm ilim alemine tanıtmayı amaçladığını belirtmiştir.

“Kadıasker Hafid Efendi” başlığı altında kendisinden reisülküttap Hacı Mustafa Efendi’nin torunu, şeyhülislam Mustafa Aşir Efendi’nin oğlu olarak bahsedilmiştir. Çeşitli kitap ve seçerelerde kendisi hakkında oldukça bilgi olduğu, tarihçi, tezkireci ve biyografistlerin kendisinden yüzeysel olarak bahsettikleri aktarılmıştır. Hafid’in ana vatanının Kastamonu olduğu, zamanının en büyük alimlerinden ilim tahsil ederek doktora alıp müderris olduğu ve mollalık, şeyhülislamlık, kadı askerlik gibi görevlerde bulunduğu belirtilmiştir. Henüz çocuk sayılacak kadar erken yaşta eser telif etmeye başladığı ve “Camiun fi hakk ıl hilafeti ve’ssaltane” adlı gençlik eserini III.

Mustafa'ya sunduğu; 1212 yılında telif ettiği “Mihañ-i Miyah” adlı ikinci eserini İstanbul'un sularının hâl ve nitelikleri üzerine yazdığı; “Sefinet ül vüzera” adlı tarihçesini ise Hüseyin Paşa'ya ithaf ettiği ve bu üç eserin de matbu olduğu ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Reis ül-küttap zadeler, Kastamonu, 4 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Reisülküttap Zadeler, Bibliyografya.

“Önsöz”de bu risalenin Kastamonu kültürüne hizmet etmeyi amaçladığı belirtilmiştir. “Reisül-küttap Zadeler” başlığı altında reisülküttap Hacı Mustafa Efendi'nin evlat ve torunlarına reisülküttap zadeler dendiğı, şeyhüislamdan itibaren ise Aşir Efendi zadeler dendiğinden bahsedilmiştir. Reisülküttap zadeler şu kimselerdir: Abdullah Efendi, Mustafa Ammar, Ahmet Muhtar, Ataullah Efendi.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi, Kastamonu, 12 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi, Bibliyografya.

“Önsöz”de reisülküttap hakkında en küçük bir risale yayınlanmadığı için bu risalenin bir boşluğu doldurarak hizmet edeceği vurgulanmıştır. “Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi” başlığı altında Hacı Hafız Mustafa Efendi'nin babasının Mehmet ağa olduğu bilgisine yer verilmiştir. Hayratı çok olan, alim ve şair bir zat olup, 1100 yılında doğup 1162 yılında vefat ettiği belirtilmiştir. Dünya eğitim-öğretim tarihinde okul-aile münasebetini ilk düşünerek okul-aile birliğinin esasını kuran kişinin reisülküttap olduğu ifade edilmiştir. Belgrad'da dahi mektep, medrese, cami ve kütüphaneleri olduğu ve bu müesseslerin yaşaması için emlak ve arazi vakfettiğinin resmi vesikalarla sabit olduğu aktarılmıştır. Hayır-hasenatta olduğu gibi idare ve siyasette de üstün bir şahsiyet olduğu; memuriyeti boyunca din, ahlak, mevzuat dairesinden ayrılmadığı vurgulanmıştır. Üç dilde şiir yazabildiğı bilindiğı hâlde, bir kitabının ya da şiirinin mevcut olmadığı belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Hafid Zadel, Kastamonu, 5 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Hafid Zadel, Bibliyografya.

“Önsöz”de Ammar zadel neslinin kuşaktan kuşağa kollara ayrılarak çeşitli unvanlarla tarihe geçtiği ve ilk kolun ise Aşir Efendi zadel olduğundan bahsedilmiştir. Aşir Efendi’nin en meşhur oğlunun Mehmet Hafid Efendi olduğu aktarılmıştır. “Hafid Zadel” başlığı altında zikredilen şahsiyetler şunlardır: Abdurrahim, Abdurrahim Nesim, Abdüsselam, Bahire Hanım, Cavid Mustafa Paşa, Mecdüddin Mehmet, Nehicüddin, Seniyye Hanım, Şerife Hanım.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ünlü Minare Ustası Mehmet Cıvcıoğlu, Kastamonu 1972, 4 s.

“Ünlü Minare Ustası Mehmet Cıvcıoğlu” adlı tek başlıktan oluşan risalede Cıvcıoğlu’nun 1927 yılında Hüseyin Efendi’nin oğlu olarak Kastamonu Kuzyaka Cıvciler köyünde doğduğu belirtilmiştir. Mimarlıkta yüksek bir tahsili olmamasına rağmen, mimarlıkta okul görmüşçesine minare inşasında bir çılgır açtığı vurgulanmıştır. Her eserinde yeni bir buluş ve zarafet olduğu; yaptığı minare gövdelerinin çapının caminin büyüklüğüne ve ihtişamına göre değiştiği; minareyi tutan direğin rolü olmayıp temele önem verdiği; taştan veya tuğladan minare inşa edebilme kudretinde olduğu; deprem bölgesi olması sebebiyle ağaç minareyi tercih ettiği ve yüzden fazla minare inşa ettiği ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Kadıasker Mustafa İzzet, Kastamonu, 5 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Kadıasker Mustafa İzzet. (Ciltte bu risaleden iki nüsha yer almaktadır)

“Önsöz”de Kadıasker Mustafa İzzet’in 1216 yılında Tosya’nın Destiban köyünde doğduğu ve 1293 yılında vefat ettiği belirtilmiştir. Bu risalenin, bu önemli şahsiyetin ruhunu şad etmek için yazıldığı anlatılmıştır. “Kadıasker Mustafa İzzet” başlığı altında bu zatın ilim ve sanat tarihinde yüksek bir mevki işgal ettiği ve bu yüksek vasfı

eserleriyle ispat etmesi sebebiyle önce reisül ulema ardından da kadıasker olarak tayin edildiği belirtilmiştir. Aynı zamanda hat sanatının da en üst mertebesine ulaşarak hat sanatıyla binlerce eser yazdığı ve pek çok yazı ustası yetiştirdiği anlatılmıştır. Mustafa İzzet'in, konuşmaya başladığında kendisini sevmeyenleri dahi büyüleyerek mest ettiğinden bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Hattat Mehmet Şevki, Kastamonu 1970, 7 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Hattat Mehmet Şevki, Bibliyografya.

“Hattat Mehmet Şevki” başlığı altında Şevki'nin, 1829 yılında Kastamonu Seydiler'de dünyayı geldiği, süt çocuğuyken anne ve babasını kaybettiği ve onu dayısı hattat Hulusi Efendi ve hanımının ilim adamı ve yazı ustası olarak yetiştirdiği bilgisine yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Hattat Mustafa İzzet, Kastamonu 1960, 9 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Hattat Mustafa İzzet.

“Önsöz”de Mustafa İzzet'in, kimsenin erişemeyeceği bir merhaleyi aştığı, ancak hakkında hiçbir risale yazılmadığı belirtilmiştir. Yazar, eski yazı stillerine vakıf olduğu hâlde İzzet'in yazıdaki derecesini tayin edecek kudrette olmadığını, kendinden daha yetkililerin ise dünyanın en büyük yazı sanatkarı hakkında dilsiz kalmalarından da üzüntü duyduğunu, Mustafa İzzet hakkında neşriyat meydana getirmenin sanatın ve Türklüğün icabı olduğunu ifade etmiştir.

“Hattat Mustafa İzzet” başlığı altında Tosyalı Kadıasker Mustafa İzzet'in, yazı aleminin şahı olduğu anlatılmıştır. Yazı boyutu büyüdükçe hata arttığı hâlde İzzet'in, teknik ve estetikten bir şey kaybetmeden çok uzun yazılar yazdığı belirtilmiştir.

İzzet'in tespit edilebilen eserleri şöyle sıralanmıştır: 16 Mushaf; 15 Delail; 250 Hilye; 30 En'am; birçok kaside; bir hayli murakkaat; birçok hurufat; Hırka-i saadette cami ve havlusu kapıları kitabeleri; Kasımpaşa'da Ebubekir, Ömer, Osman ve Ali yazıları; kubbede Nur ayeti; Beşiktaş Yahya Efendi kubbesinde Nur ayeti; Mısır'da Mehmet

Ali Paşa türbesinde Dehr Suresi talık tarih; Bursa'da cami-i kebirde iki adet levha; İstanbul serasker kapısında talık hat ile kapı tarihi; Ayasofya'da büyük levhalar; Atik Ali Paşa'da müteaddid levhalar; Topkapı ve İslami eserler müzelerinde ve daha birçok yerlerde müteaddid eserler. Mustafa İzzet'in hayırlı, feyizli ve kendisine minnettar olmamız gereken bir Türk büyüğü olduğu ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Musiki Üstadı Mustafa İzzet, Kastamonu, 8 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Musiki Üstadı Mustafa İzzet.

“Önsöz”de Kadıasker Mustafa İzzet'in yazıda, tezhipte, ciltlemede olduğundan fazla musikide de üstat olduğu vurgulanmıştır. Yazar, dini musiki ve tarikat ayinleri hakkında üç bin eser tespit ettiğini ifade etmiştir. Ankara devlet konservatuarının, folklorik olmayan dini eserlere ve özellikle de klasik Türk musikisine karşı bir yabancılık gösterdiğinden bahsedilmiştir.

“Musiki Üstadı Mustafa İzzet” başlığı altında Mustafa İzzet'in müzisyen olarak yaratılmış bir şahsiyet oluşundan, mevlitçi ve dini musiki mümessili kimliğiyle Kur'an okuyuşundan herkesin büyülediği anlatılmıştır. Davudi ve yanık bir sese sahip olması sebebiyle dinleyenleri yakıp yandırdığı ifade edilmiştir. Ayrıca Neyzenlikte ve kemanda da eşsiz olduğu belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bütün Yönleriyle Kadıasker Mustafa İzzet, Kastamonu, 144 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Sistematik Fihrist, Kısım I: Önsöz-Giriş; Kısım II: Bütün Yönleriyle Mustafa İzzet; Bölüm I: Mustafa İzzet'in Hayatı; Bölüm II: Devlet Adamı Mustafa İzzet; Bölüm III: İlim Adamı Mustafa İzzet; Bölüm IV: Şair Mustafa İzzet; Bölüm V: Hattat Mustafa İzzet; Bölüm VI: Musiki Üstadı Mustafa İzzet; Bölüm VII: Mutasavvıf Mustafa İzzet; Kısım III: Endeks, Bibliyografya, Genel Fihrist; Bölüm I: Endeksler; Endeks I: Şahıs Adları; Endeks II: Yer Adları; Bölüm II: Bibliyografya; Bölüm III: Genel Fihrist.

“Kısım I: Önsöz-Giriş” bölümünde “Bölüm I: Önsöz”de Kastamonu’nun Tosya ilçesinden olan Kadıasker Mustafa İzzet hakkındaki bu eserin yıllarca süren bir çalışmanın ardından meydana getirildiği ifade edilmiştir. Yazar, hakkında tek bir risale dahi yazılmamış olan bu şahsiyetle ilgili beş broşür yazdığını belirtmiştir. Üç dille şiir yazabilen, dokuz yüzden fazla farklı konuda eserler vermiş şairlerin şeyhi kabul edilen bu zatın bütün eserlerine yer verememekten duyulan üzüntü dile getirilmiştir. Eserin amacı, milli kültüre hizmet ve Mustafa İzzet’in ruhunu şad etmek olarak ifade edilmiştir.

“Bölüm II: Giriş” bölümünde bilgin, yazı ve musiki sanatkarı Mustafa İzzet hakkında ilk müstakil yazının Kastamonu Açıksöz gazetesinde yayınlandığı belirtilmiştir. Yazar, Kadıasker Mustafa İzzet hakkında yazdığı risaleleri tarih sırasına göre şöyle sıralamıştır: 1- Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar-Mustafa İzzet. 2- Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi-Tosyalı Mustafa İzzet. Bahsedilen risaleler, bu ciltte yer alan risalelerdir. Bu iki risalenin haricinde, bu ciltte yer alan şu risalelere değinilmiştir: Hattat Mustafa İzzet, Musiki Üstadı Mustafa İzzet, Kadıasker Mustafa İzzet.

“Kısım II: Bütün Yönleriyle Mustafa İzzet” bölümünde Mustafa İzzet’in hayatından bahsedilmiştir. Mustafa İzzet’in, 1801 yılında doğduğu, Tosya Destiban köyünden Ağa zade Mustafa ağanın oğlu olduğu, anne tarafından İsmail Rumi’ye mensup olduğu bilgilerine yer verilmiştir. Kadıaskerin ailesine Ağazade denmesinin zenginliğin değil Osmanlı devlet teşkilatındaki bir rütbenin göstergesi olduğu, soy olarak ise katıksız bir Türk evladı olduğu ifade edilmiştir. Babasını küçük yaşta kaybetmesi sebebiyle annesi tarafından okutulup hafız olduğu, yüksek tahsil ve terbiye görerek en yüksek mevkilere geldiği, medrese tahsilini bitirdikten sonra İstanbul’a gönderildiği belirtilmiştir. Fiziki olarak uzun boylu, etlice, mavi gözlü ve şen yüzlü olarak tarif edilmiştir. Vefat tarihi kesin olmamakla birlikte 1876 olarak ifade edilmiştir. Mustafa İzzet’in, İstanbul Tophane’de Kadiri dergâhı haziresinde anne tarafından dedesi, evliyadan İsmail Rumi’nin yanında medfun olduğu belirtilmiştir.

“Bölüm II: Devlet Adamı Mustafa İzzet” bölümünde Mustafa İzzet’in devlet adamları içindeki yeri konu edilmiştir. Mustafa İzzet’in, verilen her vazifede muvaffak olduğu,

padişahın tevekkülünü ve çevresinin ise takdirini ve muhabbetini kazandığından bahsedilmiştir. Ardından liyakatli bir devlet adamı olarak yerine getirdiği görevler sırasıyla verilmiştir. Mustafa İzzet'in yüksek vazife ve üstün makamlara getirilmesinde bilginliği, kemal ehli olması, herkesin gönlünde yeri olması, musiki ilminde ileri olması, yazı sanatında şah olması, birdenbire şiir söyleyebilmesi ve hatipliği gibi nedenlerin varlığından bahsedilmiştir.

“Bölüm III: İlim Adamı Mustafa İzzet” bölümünde Mustafa İzzet'in ilmi kudreti konu edilmiştir. Üç büyük medresenin bulunduğu Tosya'da tahsilini tamamlayıp ders vermeye icazet kazandığı, babası vefat ettiğinden annesinin onu İstanbul'a ilim öğrenmeye gelerek İstanbul'da çeşitli görevlerde bulunduğu ve neticede saraya alındığı, böyle iyice olgunlaşıp zirveye ulaşma imkânına sahip olduğu aktarılmıştır.

“Bölüm IV: Şair Mustafa İzzet” bölümünde Mustafa İzzet'in yazı, resim ve musikiyi icra ettiği gibi nesir ve nazımda da kudret sahibi olduğundan bahsedilmiştir. Mustafa İzzet'in, divan edebiyatı mensubu bir kalem şairi olup, hazırlanmaksızın şiir söyleyebilecek bir üstat olduğu ve üç dilde şiirler yazdığı vurgulanmıştır. “Mustafa İzzet'in Şiirlerinden Örnekler” başlığı altında gazel, kıta tarzı şiirlere örnek verilmiştir.

“Bölüm V: Hattat Mustafa İzzet” bölümünde yazıda ve sülüste mensup olduğu yollar sıralanmıştır. Kaynaklara göre, Mustafa İzzet'in eserlerinin bulunduğu yerler şöyledir: Ayasofya, Atık Ali Paşa, Yahya Efendi Camii, Nallı Mescit, Serasker (üniversite) kapısında, Bursa, Mısır Mehmet Ali Paşa türbesi. Yazdığı Mushaf sayısı 16; delail sayısı 15; hilye 250; en'am ve kasaid 30 olarak verilmiştir. Mustafa İzzet'in en çok takdir ve hayranlık uyandıran eserinin yetiştirdiği öğrencileri olduğu vurgulanmıştır.

“Bölüm VI: Musiki Üstadı Mustafa İzzet” bölümünde Mustafa İzzet'in, musiki yönü konu edilmiştir. Türk musikisine tarz-ı cedid isminde bir makam ilave ettiği, bu makamla peşrev ve daha farklı eserler verdiği, davudi sesiyle dinleyenleri mest ettiği, sedasındaki yakıcılığın dergâhlarda konuşulduğu anlatılmıştır. Musiki alimi ve solist bir okuyucu olan Mustafa İzzet'in, neyzenlikte benzersiz bir sanatkâr olduğundan da bahsedilmiştir. Kısacası Mustafa İzzet'in sadece musiki alimi değil, musikinin her dalında bilgi, icra ve ölçüsüz kudret sahibi, komple sanatkâr oluşu ifade edilmiştir.

“Bölüm VII: Mutasavvıf Mustafa İzzet” bölümünde devlet adamı, bilgin, hattat, musiki üstadı Mustafa İzzet’in tasavvuf tarihinde de mevki sahibi oluşu konu edilmiştir. Mustafa İzzet’in, Azrail’in ziyaretinden çok daha önce ölmüş bir veli olduğundan, tıpkı Şaban-ı Veli hazretleri gibi göç etmek ve kendini hazırlamak yolunu seçtiği anlatılmıştır. Sultan Mahmud’un Mustafa İzzet’i çok sevdiği, takdir ettiği, onun sanatını terk etmesini istemediği aktarılmıştır. Ayrıca Sultan Mahmud’un Mustafa İzzet’in Nakşibendiliğe bağlanmasını hayretle karşıladığı, bu hayretin sebebi ise Nakşiliğin musikiyi haram sayması olarak ifade edilmiştir. Mustafa İzzet’in bu durumu ise şöyle yorumlanmaktadır:

“Mustafa İzzet musikinin, şiirin ve güzel yazının etkisi altında ruhen çok incelmış, çok arınmış ve metafizik bir şahsiyet olmuştur. Allah aşkı başlamış, derin aşk onu fenafillah aşamasına götürmüştür. Artık Mustafa İzzet için ne mal ne mülk ne musiki ne yazı... Hiçbiri lazım değildir. Yalnız sevgili, sevgiliye vuslat... Böyle bir pozisyona girmiş bir adam için kim dost görünür, kim elinden tutarsa ayrılmaz.”

“Kısım III: Endeks, Bibliyografya, Genel Fihrist” bölümünde şahıs adları, yer adları ve bibliyografya alfabetik olarak sıralanmış, ardından genel fihriste yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Tosyalı Mustafa İzzet, Kastamonu, 5 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Tosyalı Mustafa İzzet, Bibliyografya.

“Önsöz”de yazar, Mustafa İzzet hakkında 1950 yılında hazırladığı küçük risaleye ek olarak, ikinci kez bu risaleyi hazırladığını belirtmiştir. “Tosyalı Mustafa İzzet” başlığı altında Mustafa İzzet’in kısa hayat hikâyesinden bahsedilmiştir. Mustafa İzzet’in, 1216 yılında Mustafa Ağa’nın oğlu olarak dünyaya geldiği belirtilmiştir. Kendisinden alim, şair, musikişinas, sanatkâr, hattat olarak bahsedilmiştir. Ayrıca musiki tarihinde armonik seslerle ilk defa viyola çalan ve ney’i iki saz halinde kullanan kişi olduğu vurgulanmıştır. Mustafa İzzet’in telifatı, levhaları, kitabeleri, çoğalttığı eserleriyle övünülmesi gerektiği ifade edilmiştir. Hicri 1293 yılında vefat ettiği ve anne tarafından dedesi olan İsmail Rumi hazretlerinin yanına defnedildiği belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Murtaza Paşa, Kastamonu, 4 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Murtaza Paşa, Bibliyografya.

“Önsöz”de Murtaza Paşa’dan, Kastamonu Araç ilçesinin yetiştirdiği önemli ilim ve sanat adamı olarak bahsedilmiştir. “Murtaza Paşa” başlığı altında Murtaza Paşa’nın Kastamonu, Araç, Boyalı bucağı, Tavşanlı köyünden olduğu belirtilmiş, Murtaza Paşa’nın İstanbul’da padişah tarafından katledilen Ali Efendi’nin dedelerinden biri olduğundan bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ünlü Yazar ve İşadamı Talat Mümtaz Yaman, Kastamonu 1971, 38 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ünlü Başpehlivanlarımızdan Tosyahoğlu, Kastamonu, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Murtaza Paşa, Kastamonu, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

50. Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografiler, Kastamonu, Demirbaş No: 185.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografiler, Cilt: I.

Esere sayfa numarası verilmemiştir, “Medhi” ve “Sadi” adlı bölümler kendi içinde numaralandırılmıştır, eserin tamamı el yazısıdır. İçindekiler: Alagüroğulları, Altı Kılıçoğulları, Benderlioğulları, Hakkı İnan, Medhi, Numan Özdemir, Sadi, Şeyh Mustafa, Şeyh Mustafa, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu, Zaifi, Zaifi, Ziya Termen.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Alagüroğulları, Kastamonu.

Gökmen Bey'in üç çocuk sahibi olduğu ve Sultanda Aile Kabristanlığı'na defnedildiği belirtilmiştir. Mehmet Sabri Alagür'ün ise sanata modern bir istikamet verdiği söylenmiştir. Urgancılıkta daha pratik fenni ve iyi mal üretme imkânlarını mahalli sanatkarlarına öğrettiği anlatılmıştır. Gökmen Bey'in müzisyen olduğu ve Eski Kastamonu Musiki Cemiyeti'nin kurucularından olduğu ve 1 Mayıs 1931'de vefat ettiğinden bahsedilmiştir. Ayrıca Gökmen Bey'in Serbest Fırka'nın Kastamonu kurucularından olduğu belirtilmiştir. Kastamonu'da ilk defa bilyeli şişe gazoz fabrikasını açanın da bu zat olduğu anlatılmıştır. Gümüşlüce'de tuğla hane tesis ettiği, saraç dükkânı açtığından bahsedilmiştir. Gökmen Bey, Anadolu Müdafaa-i Hukuk Kastamonu şubesinin en faal uzvu olarak anlatılmıştır.

Gökmen Bey'in şair Mehmet Akif Ersoy'a Nasrullah'ta va'z vermesini rica ederek Kastamonu halkını böyle bir bahtiyarlığa ulaştırdığından bahsedilmiştir. Mehmet Akif'in en yakın ve en çok görüştüğü kişinin Gökmen Bey olduğu, İstiklal Savaşı'nda Mehmet Akif'in Kastamonu'ya gelip 17 gün kaldığı nakledilmiştir. Yazar, Gökmen Bey'in kişiliğiyle ilgili levent endamlı, yiğit, mert, düpedüz konuşan, Hak yolunda şeklinde bilgiler vermiştir.

Gökmen Bey'in belediye azalığına seçilerek muhitin ihtiyaçlarıyla ilgilendiği, anavatana çok hizmetleri olduğu anlatılmıştır. İstiklal Savaşı'nda ise maddi ve manevi fedakarlıkların saymakla bitmeyeceğinden bahsedilmiştir. Eserde, Gökmen Bey'in hayatı, kişiliği, iş hayatı, çalışmaları ve memlekete hizmetleri hakkında bilgiler yer almaktadır.

Kitapta adı geçen diğer isimler Necmeddin Alagür, Mehmet Nüzhet Alagür, Ahmet Muzaffer Alagür, Ali Remzi, Mehmet Satı'dır. Alagüroğulları'nın, Kastamonu'nun en kadim ve asil ailelerinden olduğu ve eski lakaplarının Alaçavuşoğulları olduğu hakkında da bilgilere yer verilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Altıkulaçoğulları, Kastamonu.

Bu bölümünde yazıların okunaklı olmaması sebebiyle okumada zorluk yaşanmıştır. Altıkulaçoğulları İnebolu'nun en eski ailelerinden olduğu belirtilmiştir. Eserde adı

geçen isimler İsmail Efendi, Hacı Hüseyin, Ahmet Bey, Mehmet Bey, Kadir Bey'dir. Yazar, bölümün sonunda bu aile hakkındaki bilgileri nerden aldığını gösteren "Kastamonu Müzesi Şeriyeye Sicilleri" adlı bir bibliyografyaya yer vermiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Benderlioğulları, Kastamonu 1962.

Bu bölüm, tükenmez bir kalem kullanılarak, daha okunaklı bir şekilde yazılmıştır.

Benderlioğulları'ndan, hem Kastamonu'da hem Daday'da çok iyi tanınan, Daday'ın en maruf kültür ailesi olarak bahsedilmiştir. Bu ailenin son mümessilleri şöyle sıralanmıştır: Hüseyin Avni Benderlioğlu ve Necati Benderlioğlu.

1317 doğumlu olan Hüseyin Avni Benderlioğlu'nun, iş hayatından, Kastamonu'nun çeşitli ilçelerinde orman fen müdürlüğü yaptığından, bu eserin yazıldığı yıllarda ise Daday'da emekli olarak ikamet ettiğinden bahsedilmiştir.

1338 doğumlu olan Necati Benderlioğlu ise Hüseyin Avni Bey'in oğlu olarak ifade edilmiştir. Necati Benderlioğlu teorik ve pratik hukukta yetkili bir iktidar olarak, mensup olduğu asil kültür ailesinin en güçlü mümessili olarak söz konusu edilmiştir. Necati Benderlioğlu, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde 1945 yılında pekiyi dereceyle mezun olmuş bir hukukçu olarak anlatılmıştır. Yazar, Necati Benderlioğlu'nun memuriyet hayatından da bahsetmiştir. Hâkim Necati Benderlioğlu'nun şöhretine neden olan unsurlar ise şöyle sıralanmıştır: Kudretli ve ansiklopedik bir muharrirdir. Objektif görüşü ve tefekkür vasıfları taşımıştır. Dil tekniği ve üslubu pürüzsüz ve selistir. Tek başına bir gazete veya dergiyi idare edebilecek niteliklere sahiptir. Selaset ve belagati hitabette daha çok tezahür etmektedir. Toplantılarda özellikle müzisyenliğiyle herkesi çevresinde toplamıştır. Muhit ve memlekete hizmet konusunda maddi ve manevi feragatten çekinmez, resmi mesai saatleri dışında amme hizmeti için istirahatini feda edebilirdi. Şöhretinin ana unsuru ise hakimliğidir.

1926 doğumlu olan Nihat Benderlioğlu ise Necati Benderlioğlu'nun küçük biraderi ve ağabeyi ile aynı üniversiteden mezun bir hakim olarak anlatılmıştır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Hakkı İnan, Kastamonu 1962.

Kastamonulu ve 1926 doğumlu olan Hakkı İnan'ın eğitim ve iş hayatı hakkında bilgiler yer almaktadır. Hakkı İnan'ın ilk şiirlerini 1944 yılında girdiği Diyarbakır Hava Makinist Okulu'nda yazdığı ve Erzincan, Malatya ve Kastamonu mahalli gazetelerinde yazılarının yer aldığı anlatılmıştır. Kitapta “Tarih Sahifelerinde” isimli şiir, hecenin 14'lü kalıbıyla 12 mısra şeklinde ve “Sahilin Akşamları” isimli şiir, hecenin 14'lü kalıbıyla 8 mısra şeklinde yazılmıştır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Medhi, Kastamonu 1959, 10 s.

Medhi'nin Kastamonu'nun yetiştirdiği kuvvetli ve kültürlü saz şairlerinden olduğu ve eserlerinden Kastamonulu olduğunun anlaşıldığı anlatılmaktadır. Doğum ve ölüm tarihlerinin bilinmediği belirtilmiştir.

Eserde Medhi'nin iki koşması ile önemli ve orijinal seyahat destanı vardır. Koşmalar tecnis 1-2 şeklindeki cinaslı iki şiirden oluşmaktadır. Tecnis 1, hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 4 dörtlükten oluşmuştur. Tecnis 2 ise hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 3 dörtlükten oluşmuştur. “Destan” isimli seyahat destanı, hecenin 10'lu ve 11'li kalıbıyla yazılmış 15 dörtlükten oluşmuştur. Bölümün sonunda bir de bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Numan Özdemir, Kastamonu.

1337 Taşköprü doğumlu olan Numan Özdemir'in eğitim ve iş yaşamıyla ilgili bilgilere yer verilmiştir. 10.11.1954 yılından itibaren TBMM katipliğine başladığı bilgisine yer verilmiştir. Yazı yazmaya ise 1941 yılında başladığı, ilk yazısının 1942 yılında Erzincan'da yayınlanan Yeni Erzincan gazetesinde çıktığından bahsedilmiştir. Aralıklı olarak Kastamonu'daki çeşitli gazetelerde de fıkra, hikâye ve tefrikalarının çıktığı belirtilmiştir. Yazar, Numan Özdemir'den çalışkan ve verimli bir yazar olarak söz etmektedir.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, İbşirzade Sadı, Kastamonu, 15 s.

İbşiroğulları, Kastamonu'nun en kadim, emniyet ve itimada en layık ailelerinden oldukları anlatılmıştır. Eserde ismi geçen diğer kişiler: İbşirzade Abdi, İbşirzade Abdullah, İbşirzade Hüseyin, İbşirzade Kadı Ahmet, İbşirzade Mehmet Mustafa, Salih Nahifi.

Kadı Sadi efendinin, Kadı Seyyid Ahmet efendinin oğlu olduğu anlatılmış ve onun oğulları hakkında da bilgiler verilmiştir. İbşiroğlu ailesinin en yüksek şahsiyetinin Kadı Sadi efendi olduğu belirtilmiş ve Ozanoğlu, matbuatımıza bu şairi ilk kazandırmanın da kendisi olduğundan bahsetmiştir. Kendisinden sonra ise Ahmet Talat Onay'ın Doğrusöz'de yayınladığı seri yazı ile şairden bahsettiğini ve Kastamonululara bu şairin heykelinin dikilmesini tavsiye ettiğini ifade etmiştir. Kadı Sadi'nin doğum ve ölüm tarihi net bilinmemekle birlikte 1216 yılında vefat ettiği bilgisine yer verilmiştir. Sadi müderrislik, kadılık ve kütüphanecilik yapmış bir şahsiyettir. Bölümün sonunda bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Şeyh Mustafa, Kastamonu 1960, 9 s.

Şeyh Hafız Mustafa'nın, Koca Aziz ismiyle anıldığı memur, alim ve fazıl bir zat olduğu anlatılmıştır. Rum ve Ermeni papazlarını Hakka davet eden, tartışmaya mecbur bırakan, karşısındakini dudak kımıldatamayacak hale getiren, birçok olağanüstü halleri ve kerametleriyle meşhur bir şahsiyet olarak ifade edilmiştir. Şeyh Hafız Mustafa'nın 1215 yılında Kastamonu'da vefat ettiği Şeyh Şaban-ı Veli hazretlerinin türbesine defnedildiği aktarılmıştır. Bölümün sonunda bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu, Kastamonu 1959, 10 s.

Dünya çapındaki meşhur yazarlarımızdan şeklinde bahsedilen Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun 1902 yılında Azdavay'ın Çavuş köyünde doğduğu belirtilmiştir. Yazar, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun asil bir ailenin evladı olduğuna dair bilgiler vererek, çelebi adının da anne ve babasından gelen asaletin göstergesi olduğu dile getirilmiştir. Daha sonra Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun eğitimi ve çalışma hayatı hakkında bilgilere yer verilmiştir. 1924'ten bu eserin yazıldığı tarihe kadar

Cumhuriyet, Vakıf ve Milliyet gazetelerinde yüzlerce makale neşrettiği bilgisi mevcuttur. Eserlerinin risale ve kitap olarak 50'yi bulduğuna dair bilgi vardır. 1941-1943 yılları arasında Kastamonu Belediye Reisliği yaptığı, son günlerinde ise Kastamonu Milletvekili olduğundan bahsedilmiştir. Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun ölüm tarihi 16 Mart 1959, saat 22 olarak ifade edilmiş ve Zincirlikuyu Asri Mezarlığı'na defnedilmiştir. Bölümün sonunda bir de bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu, 5 s.

Dünya çapındaki meşhur yazarlarımızdan şeklinde bahsedilen Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun 1902 yılında Azdavay'ın Çavuş köyünde doğduğu belirtilmiştir. Yazar, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun asil bir ailenin evladı olduğuna dair bilgiler vererek, çelebi adının da anne ve babasından gelen asaletin göstergesi olduğu dile getirilmiştir. Daha sonra Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun eğitimi ve çalışma hayatı hakkında bilgilere yer verilmiştir. 1924'ten bu eserin yazıldığı tarihe kadar Cumhuriyet, Vakıf ve Milliyet gazetelerinde yüzlerce makale neşrettiği bilgisi mevcuttur. Eserlerinin risale ve kitap olarak 50'yi bulduğuna dair bilgi vardır. 1941-1943 yılları arasında Kastamonu Belediye Reisliği yaptığı, son günlerinde ise Kastamonu Milletvekili olduğundan bahsedilmiştir. Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun ölüm tarihi 16 Mart 1959, saat 22 olarak ifade edilmiş ve Zincirlikuyu Asri Mezarlığı'na defnedilmiştir. Bölümün sonunda bir de bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Zaifi, Kastamonu 1960, 10 s.

Zaifi'nin asıl adı Mehmet Çelebi olarak geçmekte, Kastamonu'nun yetiştirdiği ulemanın sulehasından, sulehanın fukarasından olduğu ifade edilmiştir. Fazilet ve seyr ü sülükte bir mezhep olarak tarif edilmiş, hayat boyu ağzından kötü söz çıkmadığı, kimsenin hatırını yıkmadığı ifade edilmiştir. Zaifi'nin, hayatının büyük bölümünü anavatanı olan Kastamonu'da geçirdiği bilgisine yer verilmiştir. Zaifi'nin şiirlerinden örnekler bulunmaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Zaifi, Kastamonu 1960, 10 s.

Zaifi'nin asıl adı Mehmet Çelebi olarak geçmekte, Kastamonu'nun yetiştirdiği ulemanın sulehasından, sulehanın fukarasından olduğu ifade edilmiştir. Fazilet ve seyr ü sülûkte bir mezhep olarak tarif edilmiş, hayat boyu ağzından kötü söz çıkmadığı, kimsenin hatırını yıkmadığı ifade edilmiştir. Zaifi'nin, hayatının büyük bölümünü anavatanı olan Kastamonu'da geçirdiği bilgisine yer verilmiştir. Zaifi'nin şiirlerinden örnekler bulunmaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Biyografi, Ziya Termen, Kastamonu.

Ziya Termen'in aslen Araç'ın Boyalı bucağı Dırvana köyünden olup, 1333 Çankırı doğumlu olduğu bilgisi mevcuttur. Eserde eğitimi ve iş hayatına dair bilgilere yer verilmiştir. 1945 yılında kendi isteğiyle tayinini memleketi olan Kastamonu'ya aldırarak Kastamonu Ortaokulu'na ve lise Türkçe öğretmenliğine getirildiğinden bahsedilmiştir. Kastamonu'da mahalli gazete ve mecmualarda hikâyeler, makaleler neşretmiş ve “Gürültülü Şehirler” ile “Son Yaprak isimli iki kitap çıkardığı anlatılmıştır. Yazar, daha sonra Ziya Termen'e şöhret kazandıran özellikleri sıralayarak eseri noktalamış, ayrıca atletizmin ve sporun her şubesinde de başarıyla çalıştığını aktarmıştır.

51. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı-Ninniler*, Kastamonu 1963, Demirbaş No: 84686, Yer No: 398.8 OZA 1963.

Cildin tamamı daktilografî ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir.

İçindekiler: Önsöz, Kastamonu Ninnilerine Toplu Bakış, Taş Bebek Öyküsü, Taş Bebek Ninnisi, İncili Bebek Öyküsü, İncili Bebek Ninnileri, Ana Ninnileri, Nakış Ardala, Sözlük, Yer adları Endeksi, Şahıs Endeksi, Deyiş Başlarına göre Endeks, Deyiş Sonlarına göre Endeks, Bibliyografya.

“Önsöz”de kitabın vilayet sınırları içinde derlenip tasnif ve kompoze edildiği belirtilmiştir. 227 deyiş ve ninni bulunduğu, 300 kadar ninninin bozuk düzen olması ve folklorun gerektirdiği niteliklere haiz bulunmaması sebebiyle kadroya alınmadığı belirtilmiştir. Kitabın başına taş bebek öyküsünün konulduğu, incili bebek öyküsüne

de yer verildiği, her iki öykünün tespitinde de folklorik esasların dışına çıkılmamasına dikkat edildiği anlatılmıştır. Kitabın son kısmına şahıs ve yer adları endeksleri ile değişlerin başlarına ve sonlarına göre endeksler geçirildiği aktarılmıştır. Ardından etnografik ve folklorik açıklamalar mahiyetinde sözlük bulunduğu, sonrasında ise bibliyografyaya yer verildiği belirtilmiştir.

“Giriş” bölümünde “Kastamonu Ninnilerine Toplu Bir Bakış” başlığı altında bilgiler verilmiştir. Burada ninnilerin genel özelliklerine, bazı ninni örneklerine, ninnilerin içeriklerinin, konularının neler olduğuna yer verilmiştir.

“Taş Bebek Öyküsü” başlığı altında taş bebek öyküsüne şöyle yer verilmiştir: Ünlü bir Türk beyinin arayıp tarayarak ölünceye dek geçinebileceği bir bey kızı bulup evlenir, aradan geçen iki yıla rağmen çocukları olmayınca gelinin kısır olduğuna hükmedilir, beyin ikinci kez evlenmesinin icap eder. Araştırıp bir ağa kızı bulunur, üstüne kuma gelecek olması bey kızının yüreğini dağlamakta ellerini göklere açıp feryat etmektedir. Irmak kenarında bulunduğu bir taşı evlat diye bağrına basar, eve götürüp ona bir beşik hazırlar, taş can gelmesi için dua edip ninniler söyleyip beşiği sallar. Onun bu halini görenler acı duymaktadır. Artık kadın ümidini kesmiş ağlamaktayken Allah yüce kudretiyle taş can vermiş ve beşikten ses gelmiştir. Eve gelen sultan evde olağanüstü bir şeyler olduğunu hisseder ve olup bitenleri hizmetçilerden öğrenir. Hanımının yanına giderek “Ulu karım sen büyük bir insanmışsın ki, ulu Tanrı’nın ne sevgili bir kuluymuşsun ki reddedilmemiş yakarışların. Allah çok acımış sana ve can vermiş Göktaş, hepsini öğrendim ve gözümünden perde kalktı. Sen büyük bir kadınsın, bundan sonra başımın tacısın sen. Hayatta oldukça sana hürmet etmezsem, sen kapıdan girince ayağa kalkmazsam namerdim. Müsterih ol, gelen geldiği gibi dönecektir. Bana beş, on dakika müsaade et” deyip gider ve yola koyulunca düğün alayı ile karşılaşır ve kıza “Ey benimle karı koca olmak için yola çıkan kız. Allah, Adem babamızı nasıl topraktan yarattıysa benim sultan hatunuma katı taştan bir oğul ihsan etti. Bu ulu hatunu bırakamam, onun üstüne evlenemem, korkarım ki onun ahı beni de kaskatı taş eder. Geldiğin gibi git kızım, Allah başka yerden versin nasibini” deyince düğün alayı geri döner ve kız baba evine iade edilir. Bey konağına döner, hanımına sarılır öper, kadın yeniden hayat bulmuş gibidir, ölene dek mutlu olurlar, Göktaş büyür, kadın

hamile kalır bir oğlu daha olur, yavrular birer yiğit olurlar. Taş bebeğin annesinin kocasına bağlılığı, sabrı, metaneti, kalbinin güzelliği konusunda örnek gösterilir.

“Taş Bebek Ninnileri” başlığı altında 7, 8 ve 12’li hece ölçüsüyle yazılmış 42 dörtlük yer almaktadır.

“İncili Bebek Öyküsü” başlığı altında incili bebek öyküsüne şöyle yer verilmiştir: Kastamonu Ilgaz kesiminde şöhretli bir bey oğlunu huzuruna çağırarak artık evlenme zamanının geldiğini ve torun sahibi olmak istediğini ve sonra ruhunu rahatlıkla teslim edeceğini söyler. Oğlu babasına uzun ömür dileyerek evlenmek istemediğini söyler. İhtiyar baba araştırıp soruşturarak bir ağa kızı bulur. Yedi gün yedi gece düğün yapılır, aradan aylar geçer ama ihtiyarın torunu olmaz. İhtiyar torunu olması için Allah’a yalvarır ve üç deve kurbanı adağında bulunur ve bir yıl sonra oğlunun bir kızı olur. Fakat ihtiyar üç deve adağını bozar, gelini adağını yerine getirmesini yoksa bebeğe bir bela gelebileceğini söylese de dinletemez. İmanı, korkusu, kaygısı kalmayan adam çocuk ve deve ile geri döner. Birkaç dakika sonra korkunç ve yırtıcı kartallar ihtiyarın kucağındaki bebeği alıp kaçarlar. Gelin feryat eder, kızına çırpınıp kurtulmasını haykırır ama çare olmaz. Kadın başını taşlara vurup ağlar, yavrum parçalandı diye haykırarak ormanların derinliklerine doğru gider. Avlanmakta olan oğlu içinde bir sıkıntıyla yürürken feci bir manzarayla karşılaşır. Üç deve, gökte uçan kartallar ve yerde yatan babasını görünce babasının öldüğünü anlar, ancak karısı ve kızı ise ortada yoktur. Çobanlardan hadiseyi öğrenen adam aylarca, yıllarca karısını ve kızını arar ama bulamaz. Sonra karısı gibi o da kaybolur ve kimse yüzünü görmez.

“İncili Bebek Ninnileri” başlığı altında 8’li hece ölçüsüyle yazılmış 21 dörtlük yer almaktadır.

“Ana Ninnileri” bölümünde 7’li ve 8’li hece ölçüsüyle yazılmış 164 dörtlük yer almaktadır.

“Nakış-Ardala” bölümünde 86 dizeden oluşan bir manzume yer almaktadır.

“Sözlük” bölümünde alfabetik bir sözlük yer alır.

“Endeksler” bölümünde alfabetik olarak yer adları, şahıs adları, deyiş başlarına göre, deyiş sonlarına göre şeklinde bir indeks yer almaktadır.

52. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Hikâyeler, Fıkralar*, Demirbaş No: 84643, Yer No: 398.23258 OZA 1946.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat, Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar, (Cilt: IV), Kastamonu 1946, s. 553-800.

Ciltte 125 anlatı yer almaktadır, tek bölümden oluşan daktilo bir eserdir. 788-793 arası el yazısıyla yazılmıştır.

53. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı, Maniler (Fasikül: I)*, Kastamonu 1962, 105 s, Demirbaş No: 84693, Yer No: 398.8 OZA [1973].

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış Latin harfli bir eserdir. Eser şu bölümlerden oluşmaktadır: Önsöz; Giriş, Maniler Hakkında Umumi Bir Mütalaa, Kastamonu’da Mani.

“Önsöz”de maninin, Türk edebiyatının en eski nazım şekillerinden olduğu ve ulusal kültürümüzün üstünlüğünü belgeleyen birer vesika olduğu vurgulanmıştır. Yazar, kış gecelerinde mahallenin hanımları arasında yapılan oturmalarda halk edebiyatı ve musiki mahsullerinin okunup hikâyeler anlatıldığını, yüzlerce mani okunduğunu, kendisinin de hoşuna giden manileri yazdığını, annesine beğenip beğenmediğini sorup halk edebiyatı kültürünü zenginleştirmeye çalıştığından bahsetmiştir. Ailede başlayan mani merakının 1926 yılında köy öğretmeni olduğunda daha verimli ve aktif bir duruma geldiğini belirtmiştir. Yazar, manilerin mani toplantıları, tarla işleri gibi doğal bir seyir ve icra halinde derlemenin çok önemli olduğunu düşünmektedir. Mani toplantılarında 1000’den fazla mani derlediğini, derlemeler yapmak için farklı ortamlarda bulunmak, Kastamonulu gençlere vazife vermek gibi çeşitli derleme yollarını kullandığını dile getirmiştir.

Eserin birinci kısmında 3000 maninin yer aldığı, manilerin mümkün olduğunca mahalli ağızla yazmaya çalıştığını ve bu manileri birinci mısralarına göre sıraladığını belirtmiştir. Maniyi, manasız güfte olarak nitelendirmenin ise kifayetsizliğin bir göstergesi olduğu vurgulanmıştır. Eserde maninin farklı dil ve lehçelerdeki etimolojisi, ifade ettiği anlamlar ve araştırmacıların maniler hakkındaki farklı görüşlerine uzun uzun yer verilmiştir.

Yazar manileri şöyle tanımlamaktadır: Mani, manı'dan bozma Türkçe bir kelimedir. Anonim halk edebiyatının en yaygın nazım türüdür. Her dördlüğün bir bütündür. 1, 2 ve 4. mısralar kafiyelidir, 3. mısra doldurmazdır. Kafiye şeması aaxa şeklindedir. Her mısrası daima 7 hecelidir. Her konuda söylenir. Özel bir ezgi ile okunur.

Yazarın, manilerin tasnifine ilişkin görüşleri ise şu şekildedir: 1- Manilerin tasnifinde muhit esas tutulmalıdır. Karadeniz manileri, Ege manileri gibi. 2- Derleme bütün memleketten değil de bir vilayetten yapılmışsa, o vilayetin ya kültür bölgeleri ya da idari sınırlarına göre tasnif yapılmalıdır. Kuzey bölge, Güney bölge, sahil bölge, iç kısım gibi. Ancak yazar, bu eserde böyle bir tasnifi esas tutmadığını belirtmiştir. 3- Bir vilayet dâhilinde yapılacak derlemelerin o vilayetin ilçe, bucak, kesim şeklinde sıralanarak icra edilmesi menfaatlidir. 4- Manilerin cinslerine göre tasnifi bir zarurettir. Bekçi manileri, düğün manileri gibi. 5- Manilerin vezinlerine göre tasnifi de zorunludur. Yedili, sekizli gibi. 6- Derlenen manilerin kafiyelerine göre tasnifini ileri sürenler birçok bakımdan hataya düşmektedirler. 7- Manilerin mevzularına göre tasnifi bence en isabetli yoldur. Gurbet manileri, hiciv manileri, aşk manileri gibi.

İkinci kısmın birinci bölümünün 51 bekçi manisinden, ikinci kısmın ikinci bölümünün 39 cinaslı maniden, ikinci kısmın üçüncü bölümünün fes yüzüğü manilerinden, ikinci kısmın dördüncü bölümünün yaklaşık 50 düğün manisinden, ikinci kısmın beşinci bölümünün çocuk tekerlemelerinden, ikinci kısmın altıncı ve son bölümünün ise Karadeniz manilerinden oluştuğu belirtilmiştir. İkinci kısımda toplam 204 maninin yer aldığı ifade edilmiştir.

Üçüncü kısmın lügatçe ve endekslere ayrıldığı, diyalek bölümüne 203, fonetik bölümüne ise 247 örnek kelime konulduğu, bu 450 kadar kelimenin eserdeki

metinlerden çıkarıldığı ve bu metinlere göre acıkama yapıldığı belirtilmiştir. Endeksler bölümünde birinci kısımdaki 3000 maninin birinci mısralarına göre alfabetik olarak sıralandığı, devamında bu manilerin bir de kafiyelerine göre endekslerinin hazırlandığı, sonrasında sırasıyla manilerin konularına göre endeks, vesika mahiyetinde maniler, en güzel maniler, bestelenmiş maniler ve özel isimler endeksleri şeklinde devam ettiği aktarılmıştır. Manilerin bulunmasında kolaylık sağlayan bu endekslerin hazırlanmasının zor olduğu da ifade edilmiştir.

Yazar, türkülerin manilere değil, manilerin türkülere kaynaklık ettiğini vurgulayarak, hiçbir zaman bir türküyü mani diye eserine almadığını, ancak bazı türkü deyişlerinin Kastamonu’da mani olarak söylenmesi sebebiyle, eserine aldığı bir türkünün maniler arasında yeri olabildiğine şahit olduğundan bahsetmiştir.

Eserin son bölümünde 21 eserin yer aldığı bir bibliyografya listesinin bulunduğu, fakat aslında bu eserlerden yalnızca birkaç tanesinden istifade ettiğini, bu listeyi daha çok literatür vermek adına oluşturduğunu ifade etmiştir. “Maniler Hakkında Umumi Bir Mütalaa” adlı yazının otuz yıl önce yazılıp Doğrusöz’de yazı dizisi şeklinde yayınlanmış bir etüt olduğunu ve “Kastamonu’da Mani” adlı yazının da aynı gazetede yayınlanmış bir yazı olduğu anlatılmıştır.

Yazar, eserin eksik taraflarını ise şöyle sıralamıştır: 1. Derleme yerleri bölgelere, kesimlere, paftalara ayrılmamıştır. 2. Derleme tarihleri gösterilmemiştir. 3. Manilerin kimlerden derlendiği gösterilmemiştir. 4. Manilerin imlası İstanbul şivesiyle yapılmamıştır. 5. Mani dallarıyla kök maniler arasında sayıca bir orantı yoktur. 6. Mani dalları mani sayılmadığı hâlde kök manilere ilave edilmesi bir kısım halkın görüşüne saygıdan ileri gelmektedir. 7. Diyalek ve fonetik kadrosu sınırlıdır. 8. Gazete ve dergilerde yayınlanan manilerin literatüre alınamaması. 9. Tas ve fes yüzüklerine dair açıklama yapılmaması, oyun şemalarının çizilmemesi. 10. Mani ve tekerlemelerin notalarının alınmaması.

Bu eserin edebiyatçı, tarihçi, sosyolog gibi birçok ilim ve sanat mensuplarına faydalı olmak, milli kültüre hizmet etmek için meydana getirildiği, eserin eksik yanlarının ise

bir ömür verilen emeğin hatırına hoşgörüyü karşılanacağı ifade edilerek önsöz nihayetlendirilmiştir.

“Giriş”te “A) Maniler Hakkında Umumi Bir Mütalaa” bölümünde halk edebiyatının özünü oluşturan bu nazım şeklinde halkın duygusunu, görgüsünü, kültürünü bulmanın yani halkı okumanın mümkün olduğu belirtilmiştir. Manilerin çıkaklarına, söylenildiği yerlere, şekil ve vezinlerine göre soylarının değiştiğinden bahsedilmiştir.

Anadolu manilerinde iki şekil olduğu anlatılmıştır. 1. Kastamonu, Çankırı manileri gibi birinci, ikinci, dördüncü mısraları uyaklı; üçüncü mısrası serbest olanlar. 2. Trabzon manileri gibi birinci, üçüncü mısraları serbest; ikinci, dördüncü mısraları uyaklı olanlar. Manilerle ilgili olarak çoğunlukla $4+3=7$ ölçüsü kullanılmıştır. $4+3+4+3=14$ ve $7+7=14$ vezinleriyle söylenen maniler de vardır.

Manilerin kimliğini kavrayabilmek için sadece teknik bakımdan değil, konu ve estetik bakımından da inceleme ve çözümleme yapılması gerektiği; konularının çeşitli ve geniş olduğu belirtilmiştir. Manilerin konu bakımından geniş ve çeşitli olmasının türlü devirlerde halkın görgüsünü, kültürünü, töresini inceleme fırsatı ve imkânı sunduğundan bahsedilmiştir. Halkın, olayları destanlarla, ağıt konularını beyitlerle, istihzayı türkülerle ifade ettiği; âşık edebiyatının gazel, peşrev, divan, kalenderi, semai, müstezat ve tekerlemeleri yerine de maninin kullanıldığı ifade edilmiştir. Manilerin bütün varlığı ile halkı için birer vesika olduğu, söz oyunları ile yüklü olmasa da manaya ait çok sayıda meziyetle dolu olduğu vurgulanmıştır. Sonuç olarak manilerdeki sanatın canlı olmasa da sıcak ve akıcı bir kudrette olduğu, manilerin şekil ve sanlarından ziyade derleme, inceleme ve ayırmanın önemli olduğu ifade edilmiştir.

Manilerin ayrılmasındaki esaslara şu birkaç madde ile yer verilmiştir:

- 1- Çıkaklarına göre tasnif
- 2- Devirlerine göre tasnif

Manilerin belli başlı şu üç kolda irdelenmesi bir zaruret kabul edilmiştir:

A- Bekçi manileri

- B- Oyun manileri
- C- Teganni manileri
 - a- Doğaklarına göre tasnif
 - b- Ayaklarına göre tasnif
 - c- Konularına göre tasnif.

Çıkaklarına göre mani tasnifinden çıkacak sonuçlar: Derlemede kolaylık, tasnifte kolaylık, aranılan maniyi bulmakta kolaylık. Tasnif ne şekilde yapılırsa yapılsın mümkün olduğu kadar halkın şive ve lehçesine sadık kalarak malzeme elde edilmesi ve bu malzemenin işlenmesi ve işleyebilecek şahıslara sunulmasının önemi vurgulanmıştır.

“Kastamonu’da Mani” başlığı altında Kastamonu’nun mani bakımından çok zengin bir yer olduğu, manicilikte her yerden üstün olduğu, Daday-Boyabat istikametindeki herhangi bir köyde 400-500 mani bilecek bir kadına rastlamanın mümkün olabileceği, verimli bir araştırmayla Kastamonu’dan en az 3000 maninin toplanabileceği ifade edilmiştir. Mani bakımından en zengin yerler Taşköprü, Göl, Ilgaz’dan kuzeye ırmak özlery, Tosya, Araç, Akkaya etekleri, Daday ve Kuzyaka; en fakir yerler ise Devrekani, Azdavay ve Karadeniz sahilleri şeklinde sıralanmıştır. Mani bakımından zengin olunmasını coğrafi durumun doğurduğu imkânlarla açıklanmıştır. Kastamonu’nun mani yönünden zengin olmasındaki etkenler şöyle sıralanmıştır: 1. Evde, tarlada, bahçede ve iş başından toplanan kadınların dert yanmak, fikir belirtmek, atışmak için mani söylemeleri ve yetmediğinde mani oluşturmaları. 2. Oyun ve eğlence. İşlerin azaldığı, gecelerin uzadığı kış günlerinde gece hayatının başlamasıdır. Kastamonu manilerinin özellikleri ise şöyle sıralanmıştır: 1. Şive ve lehçesiyle Kastamonu ağız karakterini taşır. 2. Edebi bakımdan kuvvetli ayaklara dayanır. 3. Fikirden ziyade duyguya araç olarak özlü ve içli olmaktadır. 4. Müziği de Kastamonu manilerini diğer yerlerin manilerinden ayırır ve ilin farklı bölgelerinde de farklı teganniler yer almaktadır. Yazar, Kastamonu’nun sahip olduğu manilerin tamamen derlenebilmesi için bir dil seferberliğine ihtiyaç olduğunu dile getirilmiştir.

54. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı, Maniler* (Fasikül: II), Kastamonu 1962, s. 106-212, Demirbaş No: 84692, Yer No: 398.8 OZA [1973].

Daktilografi ile yazılmış bir eserdir, hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış 716 mani numaralandırılmıştır. Maniler aaxa kafiye şemasıyla ve maninin son harfine göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu ciltte son harfi A, Ç, E, H, I olan maniler yer almaktadır.

55. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı, Maniler* (Fasikül: III), Kastamonu 1962, s. 213-320, Demirbaş No: 84691, Yer No: 398.8 OZA [1973]

Daktilografi ile yazılmış bir eserdir, hecenin 7'li kalıbıyla yazılmıştır. Maniler 717'den 1550'ye kadar numaralandırılmıştır. Maniler aaxa kafiye şemasıyla ve maninin son harfine göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu ciltte, bir önceki ciltte son harfi I olan maniler ile son harfi İ ve K olan maniler yer almaktadır.

56. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı, Maniler* (Fasikül: IV), Kastamonu 1962, s. 321-432, Demirbaş No: 84688, Yer No: 398.8 OZA [1973].

Daktilografi ile yazılmış bir eserdir, hecenin 7'li kalıbıyla yazılmıştır. Maniler 1551'den 2404'e kadar numaralandırılmıştır. Maniler aaxa kafiye şemasıyla ve maninin son harfine göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu ciltte son harfi L, M, N olan maniler yer almaktadır.

57. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı, Maniler* (Fasikül: V), Kastamonu 1962, s. 433-545, Demirbaş No: 84919, Yer No: 398.5 OZA [1973].

Daktilografi ile yazılmış bir eserdir, hecenin 7'li kalıbıyla yazılmıştır. Maniler 2405'den 3000'e kadar numaralandırılmıştır. Maniler aaxa kafiye şemasıyla ve maninin son harfine göre alfabetik olarak sıralanmıştır. Bu ciltte, bir önceki ciltte son harfi N olan maniler ile son harfi O, R, Ş, T, U, Ü, Z olan maniler yer almaktadır.

Sayfa 521-528 arası "Kısım II Mani Dalları" başlığı altında "Bölüm I "Bekçi Manileri" adlı mani metinleri yer almaktadır. Burada 8'li hece ölçüsüyle yazılmış 51 mani vardır. Sayfa 529-533 arasında "Bölüm II Cinaslı Maniler" başlığı altında 39 cinaslı mani yer almaktadır. Sayfa 534-537 arasında "Bölüm III Yüzük Manileri" başlığı altında fes

yüzüğü manileri yer almaktadır. Burada farklı mısra sayılarından ve farklı hece ölçülerinden oluşan maniler vardır. Sayfa 538-545 arasında “Bölüm IV Düğün Manileri” başlığı altında mısra sayıları ve hece ölçüleri birbirinden farklı maniler bulunmaktadır.

58. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı, Maniler-Çocuk Manileri* (Fasikül: VI), Kastamonu 1962, s. 546-687, Demirbaş No: 84689, Yer No: 398.8 OZA [1973].

“Çocuk Manileri 1/Oyun Değişleri” başlığı altında farklı mısra ve ölçülerde 27 oyun manisi vardır. Bölümün sayfa numarası 547-556 arasındır.

“Çocuk Manileri 2/Ramazan Değişleri” başlığı altında farklı ölçülerde 4 Ramazan değişti vardır. Bölümün sayfa numarası 557-558 arasındır.

“Karadeniz Manileri” başlığı altında 7’li hece ölçüsüyle yazılmış 20 Karadeniz manisi vardır. Bölümün sayfa numarası 559-562 arasındır.

“Lugatçe ve Endeksler” başlığı altında A’dan Z’ye bir sözlük ve bir endeks bulunmaktadır. Bölümün sayfa numarası 563-687 arasındır.

59. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Tababeti I*, Demirbaş No: 84644, Yer No: 398.353 OZA 1964.

“Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı-Halk Tababeti I-II” adlı iki ciltlik eserde halk hekimliğine dayalı teşhis ve tedavi yöntemlerinin neler olduğu, nasıl adlandırıldığı, sağaltmanın nasıl yapıldığına dair Kastamonu’da yapılmış bir araştırmayı ve bu araştırma sonucu elde edilmiş bir derlemeyi içermektedir. Bu eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde bulunan, iki ciltten oluşan, Latineze el yazması, yayımlanmamış bir eserdir. İki ciltten oluşan bu eser toplam 376 sayfadır. 1-190 arası ilk cildi, 191-376 arası ise ikinci cildi oluşturmaktadır. Eserde koparılmış çok sayıda yaprak bulunmaktadır.

Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Tababeti, Fas: I, Kastamonu 1964, 190 s.

“İçindekiler” başlığı altında hastalıkların ve tedavi edecek bitkilerin adları verilerek sayfa numaraları belirtilmiştir. İçindekiler kısmında “dış hastalıkları (bel ağrısı, şiş, çıban, cilt hastalıkları, bevliye, boğaz-burun, göz hastalıkları), iç hastalıkları (mide hastalıkları, göğüs hastalıkları), asabi hastalıklar, haşarat, seksoloji gibi hastalıklar ve sayfa numaraları verilmiştir.

“Acayip Tedbirler” adlı başlık altında bazı hastalıklar ve sorunların adları verilerek sayfa numaraları belirtilmiştir. “Veteriner” başlığı altında hayvanlara ait bazı hastalıklar verilerek sayfa numaraları belirtilmiştir.

“Başlarken” adlı başlıkta bu derlemeyi neden yaptığını ve nasıl yaptığını anlatmış, kendisine bu konuda yardımı ve desteği olan kişileri, daha önce başından geçen bazı olaylardan bahsetmiştir. Aşağıdaki tüm bilgiler “Başlarken” kısmındaki anlatılanlardır:

Vaktiyle Kastamonu’da halk hekimi, halk baytarı ve halk eczacısı olarak tanınmış olan kişilerin isimlerini vererek, onların hangi alanda hangi hastalığa deva bulduklarını anlatmıştır. Halk hekimliği konusunda özellikle Bıçakçızade’den çok şey öğrendiğinden bahsetmiştir. Hatta Bıçakçızade’den daha da çok aktar Hacı Melekzade Ahmet Efendi’den istifade ettiğini belirtmiştir. Bazen de Çerçi Sadık Efendi’yi ziyaret ederek faydalandığını anlatmıştır.

Kastamonu’da 400 özel kütüphane olduğunu, bu kütüphanelerde tababetle ilgili yüzlerce kitap tespit ettiğini ve bu kitaplardan notlar aldığını belirtmiştir. Tevhid-i Tedrisat kanununun yürürlüğü girdiği tarihten itibaren bu kütüphanelere devletçe el konulduğu, muhteviyatın bir yerde toplandığı ve böylece Merkez Kütüphanesi’nin meydana geldiği anlatılmıştır. 1941’de Merkez Kütüphanesi Memleket Kütüphanesi ile birleştirilerek tek binada genel istifadeye konulmuştur. 1945’te bu kütüphanenin yazmalarını etüt ederek vücuda getirdiğini, bu envanterin bakanlıkça takdir edildiğini, takdimameyle de yetinilmeyerek öğretmenlikten naklen ve terfian kütüphane müdürlüğüne getirildiğini aktarmaktadır. Buradaki tek işinin oluşturduğu envanterler rehberliğinde yazma eserlerden folklorla ilgili notlar almak olduğunu belirtir. Bu işe çok göz nuru döktüğünü, çok az bir randıman almış olsa da bulduğunu kâr saydığını

dile getirmiştir. Yazmalar esnasında kendisinden icazetname aldığı Ahmet Karabacak’a ait tıp mecmuasının gördüklerinin en üstünü ve en kıymetlisi olduğundan bahsetmektedir.

Elinden geçen kitaplar arasında folklorla dâhil edilmeyecek kalitede olanlar olduğu gibi mühim bir konunun halk malı buluşlarıyla yüklü olduğunu da görmüştür. Özellikle tıp tahsili görmediği hâlde halk hekimliği yapanlara ait mecmuların doğrudan folklorla dâhil olduğunu söylemektedir.

Bir otun faydasıyla ilgili neden, nasıl gibi sorulara halk hekiminin cevap veremeyeceğini çünkü halk hekiminin maddeleri formüle etmediğini belirtir. Örneğin Peygamber çiçeğinin iç kanamaları durdurmada bire bir olduğu, ancak bu otta ne gibi maddeler olduğunu halkın bilmeyeceğini söyler. Halk hekiminin kısmen cahil olmakla beraber hangi otun hangi derde şifa olacağını ve bu otun nerelerde yetiştiğini çok iyi bildiğini anlatır.

İhsan Ozanoğlu veteriner ile baytarı karşılaştırarak aradaki farkı şu sözlerle anlatmaktadır: “Baytar kelimesi Arapça’dır. Farsça ise nalbant karşılığıdır. Veteriner atın nasıl nallanacağını bilir ancak eline çekiç, kerpeten verildiğinde tek çivi çakamaz. Ama bizim köyün veterineri Mehmet Ağa en haşarı, en çakal hayvanı bile birkaç dakika içinde nallayıp geçer. Veteriner hekim böyle adi ve basit işlerle meşgul olamaz. Mehmet ağa ineği buzağılayacağı günü ve saati tayin ederdi. Ne aleti vardı ne laboratuvarı. Ne mektebi vardı ne medresesi. Hatta okuryazar bile değildi. Ama nice veteriner hekimlere taş çıkarırdı” demektedir.

Derlemelerini tamamen halktan ve halk hekimi olarak tanınmış kimselerden yapmış olduğunu, bununla birlikte cönklerden, aktar mecmualarından, yazma kitaplardan, halk hekimi kitaplarında gördüğü kayıtlardan, folklorik karakterde olanlardan da bazı notlar aldığını belirtmiştir. Derlediği malzemeyi de hastalıkların ana tasnifine tabi tutarak (hariciye, cildiye, dâhiliye gibi) sıraladığını belirtmiştir.

Ozanoğlu, eserde her maddeye bir numara verdiğini, fasıl değişmekle beraber madde numarasının da birbirine bağlandığını, fihristi ve indeksi de buna göre hazırladığını

söylemiştir. Müsvedde, matbaaya girdikten sonra sayfa numarasını kaybettiği için sayfa numaralarını önemsemediğini, bu durumda fihrist ve indeksleri de yeniden numaralamak gerektiğini belirtmiştir.

Halkiyat ve harsiyatın, bir milletin biyolojik, psikolojik, kültürel ve sosyal derecesini gösterdiğini ifade ederek toplumun medeniyet seviyesinin folklor ve etnografya ile ölçüleceğini vurgulamıştır. Türk tıp folklorunun ise milletin her alanda olduğu gibi tababet alanında da keskin zeka ve üstün buluşlarla yüksek bir varlık olduğunu gösteren en kuvvetli ve en sağlam şahidi olduğunu belirtir. Ozanoğlu daha sonra bu küçük kitaptaki folklorik notlardan bile birçok keşif yapmanın mümkün olduğunu ancak bu işin yaratıcı zeka, fıkır-i icat, enerji, feragat, gayret ve nihayetinde adam olmak ister şeklinde sözlerine devam etmiştir.

Tıp fakültelerinin çalışmaları arasında farmakolojiye önemli bir yer verildiğini, bu alan için ödenek ayrıldığını, kitap, dergi, risale yayımlandığını, ancak tıp fakültelerinin mensuplarından birinin de çıkıp tıp folkloruyla ilgili bir araştırma, derleme yaptığına şahit olmadığını ya da böyle bir görev için seyahate çıkan olmadığından bahsetmiştir. Kastamonu'da var olan Maden Araştırma Enstitüsü'nün en basit bir araştırma bile yapmadığını, edindikleri malumatın ise ya teorik ya da Alman buluşları olduğunu anlatır. Tıp fakültelerinin de tıp folkloru malzemesi derlemediklerinden yakınmıştır.

Tababette tanınmış kişilerin çoğunun halk tababetine dudak büktüğünü, ibtidai şeyler, kocakarı ilaçları dediklerini, eğilip bakmaya dahi tenezzül etmediklerini söyler. Folklor hazinelerimizi yabancıların sömürdüğünü, bizim de yerimizde saymaya durduğumuzu anlatır.

Ozanoğlu, bu kitaptaki yöntemlerden biri hastaya uygulandığında doğabilecek olan herhangi bir sakıncadan sorumluluk kabul edemeyeceğini, çünkü bunun bir doktor kitabı değil, bir folklor kitabı olduğunu vurgulamıştır.

Ayrıca yazar, kitabının pek çok eksiği olduğunu bildiğini, kitaplarını yazmaktaki maksadının yalnızca millete hizmet etmek olduğunu, vazifesini yaptığını da

kimsenin inkar edemeyeceğini dile getirmiştir. Tenkit edecek olanlardan ise daha iyisin, daha mükemmelini, daha doyurucu olanını yapmalarını istemiştir.

400 bin nüfuslu tarihi bir ilim ve sanat merkezi olan Kastamonu’da, bu hiç para getirmeyen sahaya kendisinden başka hiçbir folklorcunun çıkıp katkıda bulunmadığını söylemiştir. Gençlerden birçoğuna arşivini açıp yardım etmek istediğini ama yaklaşan olmadığını, ancak tez zamanı geldiğinde peşinde pervane olduklarını belirtir. Kendisine ekmek kapısı açacak olan bir işi bile başarmaktan aciz olan kuşağın, ömrü telef etmekten başka bir işe yaramayan folklor malzemesini derlemekle meşgul olmayacağını anlatır. Hatta kendisi de oğluna tüm teşviklerine rağmen hukuk folkloru derletirmeyi başaramadığını da sözlerine eklemiştir.

Kitabın “Başlarken” isimli kısmında sözlerine şu şekilde son vermiştir: “Benim yapamadığımı yapan, benim derleyemediğimi derleyen ve benim çalıştığım bu zengin hazineler içinde meşgul olup eser veren, benden daha iyi, daha mükemmel hizmet eden zuhur ederse ve ben böyle bir vatandaşı hayatta iken görürsem elini öpmeyi vazife sayarım. Beni müsterih edecek olan da ana vatanım Kastamonu’dan başarılı bir folklorcu zuhur etmesidir” diyerek, “Bu mide kanaması felaketine düştüğüm sırada yazılmıştır” şeklinde de bir not düşülmüştür.

“Dış Hastalıklar” bölümünde yara, çıban, fıtık, bel ağrısı, ayak üşümesi için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Kan Dindirme, Kan Aldırma” bölümünde yara ve kanayan yer için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Cilt Hastalıkları” bölümünde uyuz, egzama, siğil için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Saç, Sakal ve Bıyık” bölümünde bıyık karartmak, kılları dökmek, dudak yarığı, saç dökülmesi için tedavi yöntemleri sıralanmıştır.

“Bevliye” bölümünde makat yaraları, basur, idrar tutulması ya da idrarı tutabilmek için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Boğaz, Burun, Kulak ve Diş Hastalıkları” bölümünde kulak gürültüsü, çınlama, kulak ağrısı, kulak sancısı, kulak şişi, diş ve diş etleri kanaması, diş ağrısı, ağız kokusu için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Ses” başlığı altında, sesi açmak ve korumak için tedavi yöntemleri verilmiştir.

“Göz Hastalıkları” bölümünde göz ağrısı, gözdeki kan, gözyaşını kesmek için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

60. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Tababeti II*, Demirbaş No: 84645, Yer No: 398.353 OZA 1973.

Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Tababeti, Fas: II, Kastamonu 1964, s. 191-376.

“İç Hastalıkları” bölümünde mide hastalıkları, ağrı, kusma, öksürük için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Göğüs Hastalıkları” bölümünde verem, bronşit, göğüs hastalıkları için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Zehirlenmeler” bölümünde tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır. Onlardan birkaçı şöyledir: Kestane zehri def eder. Aynı zamanda suda pişirip şekerle veya bal ile yemek cimaya kuvvettir. Yılan sokunca yağ içmelidir. Yılanın ısırıldığı yere kaymak sürmeli. Akrep sokmasına nane çiğneyip sürmeli. Esrar ile zehirlenmede toprak içirilir. Afyonla zehirlenmede bir kadeh rakı kafidir.

“Asabi Hastalıklar” bölümünde delilik, aşk, felç, cinnet için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Seksoloji” bölümüne ait hiçbir yazı yoktur, sayfaları tamamen koparılmıştır.

“Haşerat” bölümünde pire ve tahta kurusu için tedavi yöntemleri maddeler halinde sıralanmıştır.

“Orijinal Bilgiler” bölümünde farenin, sivri sineğin kaçması için yapılması gerekenler maddeler halinde sıralanmıştır.

“Veteriner” başlığı altında atın gözünün yaşarması, atın öksürmesi, hayvan uyuzu, hayvan vebası, iki hayvanı birbirine alıştırmak, hayvanın sancılanması durumlarında yapılması gerekenler maddeler halinde sıralanmıştır.

“Madenler” bölümünde madenler alfabetik olarak alt alta verilmiş ve karşlarına da sayfa numaraları yazılmıştır. İsimleri geçen madenler şunlardır: Akik, elmas, firuze, gaz yağı, inci, kaya tuzu, kına, kireç, kibrit, күкүрт, za’l, maden suları, mercan, nişadır, neft, şep, tuz, yakut, zaç, zebercet, zift, zümrüt.

“Hayvanlar ve Hayvani Maddeler” başlığı altında hayvanlar ve hayvani maddeler alfabetik olarak alt alta sıralanmış ve karşılarında bulundukları yere dair sayfa numaraları verilmiştir. Adı geçen hayvani maddeler şunlardır: Ak keçi, akrep, at, at dişi, ayran, ayı, bal, balmumu, balık, baykuş, bıldırcın, böbrek yağı, buzağı ödü, çarık, dalak, deve sütü, deve köpüğü, doğan bağırsağı, domuz, domuz ödü, eşek beyni, eşek sidiği, eşek sütü, eşek tersi, et suyu, geyik, geyik boynuzu, güvercin beyni, güvercin tersi, horoz ödü, hüt hüt, hüt hüt tırnağı, işkembe, kaplumbağa, kaplumbağa yumurtası, kara kurga, kara köpek dili, kaymak, kaz kanı, keçi, keçi ödü, kedi, keklık, kırlangıç, kırlangıç tersi, kirpi ödü, koyun, koyun böbreği, koyun beyni, koyun sütü, koyun ödü, kurbağa, kurt ödü, kuyruk yağı, kuzgun tersi, mum, ördek, örümcek, sade, sade yağ, sahtiyan, saksağan beyni, sarı dana daşağı, sarımsaklı yoğurt, serçe beyni, serçe kanı, serçe ödü, serçe tersi, sıçan yağı, sığır ödü, süğlüm, sülük, sümüklü böcek, süt, tavşan, tavuk, teke ödü, tilki ödü, tilki tersi, yarasa, yılan, yumurta.

“Bitkiler” başlığı altında bitkiler alfabetik olarak alt alta sıralanmış, karşılarında bulunduğu sayfa numaraları verilmiştir. Adı geçen bitkiler şunlardır: Acı badem, acı soğan, afyon, ak soğan, anason, arpa, armut, ayva, ayva çekirdeği, badem, bakla, baldırı kara, balık otu, baş parmak otu, beyaz sarımsak, beyaz soğan, buğday unu,

bulgur zaç, bülbül otu, ceviz, ceviz kabuğu, ceviz kökü, cimit, çam kozalağı, çam sakızı, çavdar, çay, çıban otu, çiğdem, çörekotu, çkndr, defne, defne tohumu, demir dikenini, diş otu, dut, dut yaprağı, doruk otu, domates, ebe gmeci, elma, feslikın, fındık, fındık kabuğu, fıstık, gelincik, hardal, haşhaş, hatmi, havuç, hıyar, hurma, iğde, ıhlamur, ıspanak, ısırgan, incir, kabak, kara çörekotu, kara sakız, kara dut, karpuz, kahve, katır tırnağı, kavak yaprağı, kavun, kavrulmuş buğday, kayısı, keçi boynuzu, kestane, keten, kepekli buğday, kekik, kızılıçık, kızıl ağaç, kızıl hardal, kızıl üzüm, kızıl soğan, kuşburnu, kırmızı biber, kiraz kereviz, koruk, kuru nane, kuzu kulağı, limon, lahana, mazi, marul, maydanoz, Mekke aęnęı, menekşe, Mersin yemişi, meyan kökü, mısır baklası, mumbar, nane, nar, nergis, nohut, oğul otu, patlıcan, pamuk, pazi, papatya, peli, pirinç, peygamber otu, rezaki üzüm, reyhan, sarımsak, sarmaşık, salep, semiz, siğil yaprağı, sığır kuyruğu, soğan, söğüt, susam, su teresi, sümbül, sütleğen, şalgam, şeftali, şekaik, şebboy, tarhun kökü, tatlı badem, tane sakızı, tere, topalak, turp, turunç, ryani, zerlik, üzüm, vişne, yaban teslikeni, zafran, zambak, zerdali, zeytin.

“Bitkilerden Maml ve Mştaklar” başığı altında bitkilerden maml ve müştak ürünler alfabetik olarak alt alta yazılmış, karşılarında da bulundukları yerin sayfa numaraları yer almıştır. rnler ş şekildedir: Acı zm katranı, alkol, ardiç katranı, arpa suyu, babuñ yağı, badem yağı, bezir, ceviz, kökü katranı, cimit lapası, ekşi dut şurubu, enfiye, esrar, gl suyu, gl yağı, kabak lapası, kara ağaç katranı, katran, kuşburnu katranı, kiremit yağı, leblebi unu, maya, menekşe yağı, Mersin yağı, meyan katranı, nergis yağı, nikotin, nişasta, nöbet şekerini, pekmez, pestil, pirinç lapası, rakı, sabun, sakız, sarımsak yağı, sirke, sngertl, şarap, şeker, şırağan, tütün kl, vişne şurubu, zeytin lapası, zeytinyağı.

61. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Biyografi, Bayram Kadı Oğulları, Kastamonu 1946, Demirbaş No: 84574, Yer No: 929.7 OZA 1976.

Eser, daktilo edilmiş risalelerden oluşmaktadır, her bölüm kendi içinde numaralandırılmıştır. Eser ş risalelerden oluşmaktadır: Bayram Kadı Oğulları; Bayram Kadı Oğulları II Bayram Kadı; Bayram Kadı Oğulları III Yusuf Kadı; Bayram Kadı Oğulları IV Kadı Ali; Bayram Kadı Oğulları V Kadı Nuri; Ek; Bayram Kadı Oğulları VI Hattat Cemile Hanım; Bayram Kadı Oğulları VII Sadık Efendi; Bayram

Kadı Oğulları VIII Fuat Peker; Bayram Kadı Oğulları IX Nureddin Peker; Bayram Kadı Oğulları X Mehmet, Seyhan Peker, Nurhan Peker; Ek.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları I-Şecere, Kastamonu 1966, 7 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Bayram Kadı Oğulları; Bibliyografya.

Bayram Kadı Oğulları'nın Kastamonu'nun en eski ve asil ailelerinden olduğu ve haklarında yeterli resmi ve özel belge bulunduğu ifade edilmiştir. Bu risalede ailenin başı Bayram Kadı olarak belirtilmiş, ailenin tüm şeceresi sayılmış ve bu aileden ayrı ayrı risalelerde bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları II Bayram Kadı, Kastamonu 1966, 4 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Bayram Kadı; Bibliyografya.

Ailenin başı Bayram Kadı'nın, gelenek icabı göbek adının Mehmed olduğu, bayramda doğdu için Bayram dendiği, şöhretinin ise Bayram Kadı olduğu belirtilmiştir. Devrekâni Balabanlar köyünde kendi adına bir kabristan olduğu ve bu kabristanda Bayram Kadı adıyla medfun olduğu bilgisi verilmiştir. Bayram Kadı ve ailesinin Kastamonu, Devrekâni, Balabanlar köyünden zuhur edip, kuşaktan kuşağa tanındığı aktarılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları III-Yusuf Kadı, Kastamonu 1966, 3 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Yusuf Kadı; Bibliyografya.

Bayram Kadı ailesinin en kuvvetli temsilcilerinden olup, Bayram Kadı'nın oğlu olduğu, Candaroğlu hükümdarlarından İbrahim ve İsmail bey zamanında tanındığı belirtilmiştir. Doğum ve ölüm tarihlerinin de net olmadığı aktarılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları IV-Kadı Ali, Kastamonu 1966, 4 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Bayram Kadı Oğulları Kadı Ali, Bibliyografya.

Kadı Ali'nin, Candaroğulları'nın son hükümdarı İsmail Kemaleddin beyin kadısı olduğuna dair bir rivayetten bahsedilmiş, fakat ailenin şeceresinin o tarihe kadar zincirlenemediği belirtilmiştir. Kadı Ali'nin, hattat ve müderris Nuri efendinin babası olduğu, Devrekâni Balabanlar Bayram Kadı kabristanında medfun olduğu ifade edilmiştir. Ailenin en güçlü temsilcisi olan yazar Nurettin Peker, Kadı Ali'den, halk arasında efendi diye anılan, icazetli, müderrislik ve kadılık yapmış biri olarak bahsetmiştir. Kabristanda oğlu müderris ve hattat Nuri efendi ve eşi Ümmügülsüm ile yan yana yattığı bilgisine yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları V-Kadı Nuri, Kastamonu 1966, 9 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Bayram Kadı Oğulları Kadı Nuri; Ek, Said Efendi, Hüseyin Efendi; Bibliyografya.

Babası Kadı Ali olan Kadı Nuri'nin Devrekâni Balabanlar köyünde 1806 yılında doğduğu, doktora vermiş, müderris olmuş, Birinci Aldülhamid medresesinde müderrislik ve hattatlık yapmış ve çok sayıda talebe yetiştirdiği, Kastamonu'da medrese açarak, Devrekâni'de pek çok ilim mensubuna icazetler verdiği belirtilmiştir. Hicri 1307 yılında Balabanlar'da vefat ederek Bayram Kadı kabristanlığına defnedildiği aktarılmıştır. Gözleri görmediği için kızı Cemile'ye yazdırıp bestelediği son eseri "Şükür Name"de gözlerinin görmeyişinden duyduğu üzüntüyü, çaresizliği dile getirmektedir. Bu şiir, hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış altı üçlük, altı ikilik bentlerden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VI Hattat Cemile Hanım, Kastamonu, 3 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Hattat Cemile Hanım; Bibliyografya.

Müderris ve hattat Nuri Efendi'nin kızı olan Cemile Hanım'ın Devrekâni Balabanlar köyünde doğduğu, babasından bizzat Arapça, Farsça ve İslami ilimler öğrendiği, hem medrese derslerinden hem de güzel yazıdan icazet aldığı bilgisine yer verilmiştir. 1892 yılında vefat edip aile kabristanlığına defnedildiği anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VII-Sadık Efendi, Kastamonu 1966, 4 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Bayram Kadı Oğulları Sadık Efendi; Bibliyografya.

1859 yılında doğan Sadık Efendi'nin, Cemile hanımın kardeşi olduğu ve 1937 yılında İstanbul'da vefat ettiği belirtilmiştir. Nureddin Peker'in naklettiğine göre, Kastamonu ve Devrekâni medreselerinde okuyup icazet aldığı, 1883 yılında asker olduğu, çeşitli yerlerde imamlık ve vaizlik ettiği, 1912 yılında emekliye ayrıldığı ifade edilmiştir. İstanbul Beşiktaş'ta saatçilik ve türbedarlık yaptığı, kansı Nazmiye Hanım 1914 Cihan Harbi'nde geçim sıkıntısı yaşayarak Beşiktaş'taki evini kiraya verip İnebolu'daki evine, iki kızıyla birlikte göç ettiği, Sadık Efendi'nin ise saatçiliğe devam ettiği anlatılmıştır. 12 Nisan 1937 yılında evinde zatürreden vefat edip Edirnekapı mezarlığına defnedildiği aktarılmıştır. Sadık Efendi'nin emekliyken yazdığı dua-i hayriyeler, yıldızlar, takvimler gibi eserlerinin istiklal savaşlarının mahrumiyet yıllarına denk gelmesinden ötürü neşredilemediği dile getirilmiş ve Sadık efendinin aldığı madalyalar sıralanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VIII Fuat Peker, Kastamonu 1966, 13 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Fuat Peker, Milli Güreş Destanı.

Fuat Peker'in, 1888 İstanbul doğumlu olduğu, babası Bayram kadı zade Sadık efendi, kardeşinin ise Nureddin Peker olduğu bilgisine yer verilmiştir. Fuat Peker hem pehlivanlar yetiştirmiş bir yağlı güreş ustası hem de âşık edebiyatı kültür ve

geleneklerine hâkim bir müzisyen olarak anlatılmış, 1959 yılında vefat ettiği belirtilmiştir. yazar, divan, tecnis, semai gibi melodileri kendisinden tespit ettiğini ifade etmiştir. Ayrıca edebiyat ve hattatlık dersleri aldığı da anlatılmaktadır. Elli yıl boyunca yazdığı şiirlerini 650 sayfada topladığı, ancak maddi imkânsızlıklar nedeniyle neşrelemediği, Avcılar, Kuvay-i milliyyeciler destanlarının 1930, 1935, 1956 yıllarında Ankara ve İstanbul’da neşredildiği aktarılmıştır.

Bu risalede “Millî Güreş Destanı” isimli serbest güreş destanına yer verilmiştir. Bu destan hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 43 dörülükten oluşmaktadır. Destanda, güreşin Türk’ün kanında olduğu, kaplan misali güreştikleri ve güreşin Türkler için büyük önem arz ettiği anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları IX Nureddin Peker, Kastamonu, 15 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Nureddin Peker, Tahsili, Askerlik Hayatı, Esaret Hayatı, İstiklal Savaşına Girişi, Mülkiye Mesleğinde İdare Hayatı, Emekliye Ayrılması ve Sebepleri, Mülki Hizmet ve Takdirlerini Belirten Vesikalar, Yazı ve Yayın İşleri, Yeni Eserleri, Nureddin Peker’in Özellikleri; Bibliyografya.

Bayram Kadı Oğulları ailesindeki en önemli şahsiyet olarak anlatılmaktadır. Nureddin Peker’in doğumu hakkında Sadık Efendi’nin ve Hanife Nazmiye’nin oğlu olarak 14 Ocak 1893 yılında Beşiktaş’ta dünyaya geldiği belirtilmiştir.

İstanbul ve Kastamonu’daki birçok hocadan sülüs yazı, kara kalem, resim dersleri gördüğü; askerlik hayatında ise çok sayıda savaşa katılmış, muallimlik, izcilik, haritacılık yaptığı ve 1918 yılında Mondros mütarekesi imzalandıktan sonra İngilizler tarafından esir edilerek çeşitli cephelerde çalıştırıldığı anlatılmıştır.

İstiklal savaşında gönüllü olarak Müslüman Hintli ve Cezayirlilere eğitim verdiği ve tercümanlık yaptığı; 10 Temmuz 1922 yılında Mustafa Kemal’in Adana’ya gelişinde muhafızlığını ve şahsi hizmetini yaptığı ve toplam 14 yıl süren askerlik hayatına türlü hizmetler sağladığı ve takdirler aldığı ifade edilmiştir. Ayrıca, birinci derecede kırmızı

şeritli istiklal madalyası sahibi olduğu da aktarılmıştır. Bunların dışında mülkiye idareciliği, emekliye ayrılması, aldığı vesikalar hakkında risalede geniş bilgiye yer verilmiştir. Köy kanunu uygulanmasına, tarihi yazılara, idareciliğe dair yazılarının gazete, dergi ve kitaplarda yayımlandığı anlatılmıştır. “İstiklal savaşı, resmi vesikalarla İnebolu-Kastamonu ve havalisi, deniz ve kara harekâtı” isimli 525 sayfadaki oluşan 125 resim ve yüzlerce vesikanın yer aldığı lojistik eserinin çok rağbet görerek devletin resmi kurumları tarafından talep edilerek yayıldığı, yurt dışında da kaynak olduğu ifade edilmiştir. Risalede Nureddin Peker’e ait “yeni eserleri” başlığıyla altı eserinin ismi verilmiştir. Nureddin Peker’in hafızası kuvvetli, denizci, sportmen, banışçı gibi daha birçok özelliği anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları X Mehmet, Seyhan Peker, Nurhan Peker, Kastamonu, 5 s.

Risalede şu başlıklar yer alır: Mehmet Bayram Kadı, Seyhan Peker, Nurhan Peker, Bibliyografya; Bayram zade Pir Mehmet, Bibliyografya,

Mehmet Bayram Kadı’nın müderris Nuri efendinin oğlu olduğu; Seyhan Peker’in müellif Nureddin Peker’in kızı olduğu; Nurhan Peker’in Nureddin Peker’in oğlu olduğu; Bayram zade Pir Mehmet’in ise Kastamonulu olduğu, ancak Bayram kadı zadelere bir ilişkisinin olup olmadığının bilinmediği ifade edilmiştir.

62. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Biyografi, Ünlü Başpehlivanlarımızdan Tosyalıoğlu, Kastamonu, 8 s, Demirbaş No: 84551.

Tosyalıoğlu’nun ecdadının Tosya’dan gelmiş olması sebebiyle kendisine bu ismin verildiği, aslında 1320 yılında Kastamonu merkeze bağlı Kırıcılar köyünde doğduğu ve göbek adının Mehmet olduğu belirtilmiştir. Tosyalıoğlu’nun ustasının Hoca Süleyman efendi olduğu ve bütün mesaisini Tosyalıoğlu’nda yoğunlaştırdığı aktarılmıştır. Bir pehlivan evladı olan Süleyman efendinin Sultan Abdülaziz’in son zamanlarında sarayda bulunduğu, Abdülhamid’in hizmetine geçince güreşi bıraktığı ifade edilmiştir. Tosyalıoğlu’nun yıllarca kendisinden istifade ettiği ve Süleyman efendinin Tosyalıoğlu’nu Kastamonu’ya kazandırdığı anlatılmıştır. Zira,

Tosyalıoğlu'nun birçok pehlivandan daha zayıf olmasına karşın kendisinden daha kilolu çok sayıdaki rakibini yendiğinden bahsedilmiştir.

Yazar, Tosyalıoğlu'nun fiziki yapısı, vatanından dışarı çıkmayı, kimseye minnet etmeyi, ödüle düşkün olmayışı, ahlaklı ve mert oluşu gibi özel nitelikleri olduğunu savunmuştur. Tosyalıoğlu'nun daha sonraları milli eğitime dâhil olup Kırıcılar köyünde yıllarca eğitim öğretim veren bir eğitmen olduğu ancak alkolik olup hastalanması sebebiyle 1966 yılında vefat ettiği belirtilmiştir.

63. *Kastamonu Kültür ve Folkloru*, Demirbaş No: 84697, Yer No: 398.23258 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısı olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Ağa Konakları, Arpa Kapanı, Aşevleri, Basmacılar, Gözlemeciler, Hamallık, Hayvan Pazarı, Kadınlar Pazarı, Kazık Kebabı, Kebapçılar, Köfteciler, Meşrubatçılar, Muhallebiciler, Odalar, Ovalı Pazarı, Pekmezciler, Püryançılar, Şem'a Haneler, Tabaklar, Tiritçiler, Unkapanı.

Ağa Konakları, Kastamonu 1976, 22 s.

Kastamonu'daki ağa konaklarıyla ilgili bilgiler derlenmiştir. Ağa konaklarının haremlik ve selamlık olmak üzere iki kısmının bulunduğu belirtilmiş ve bu kısımlar tanıtılmıştır. Eskiden ağa konaklarının kapılarının herkese açık olduğu, gelenlere yemek ve yatak verildiği anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Arpa Kapanı, Kastamonu 1976, 8 s.

Kastamonu'da tahıl satışlarının nasıl olduğu, tahıl ürünlerinin belediye tarafından ihaleye tabi tutulduğu ve bu ürünlerin belediye tarafından tahsis edilen yerde satıldığı, bu yere de arpa kapanı dendiği anlatılmaktadır. Tahıl kapanının özellikleri ve yararları belirtilmiş, tahıl ölçüleri hakkında bilgi verilmiştir. Artık geçerli olmayan tahıl satış şekliyle ilgili derlenen bilgilere de yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Aşevleri, Kastamonu 1976, 5 s.

Yemek yenilen yerler ve yemek çeşitleri sınıflandırılmıştır. Eskiden lokantaların olmadığından, bunların yerine aşçı dükkânlarının bulunduğu ve aşevlerinin Ramazan ayındaki öneminden bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Basmacılar, Kastamonu 1976, 5 s.

Kastamonu'nun en eski sanatlarından birinin basmacılık olduğu, ağaçtan üretilmiş kabartma motiflerin çoğunlukla bitkilere ait olduğundan bahsedilmiştir. Basmacı tezgahının keçe ile kaplı, uzun bir masa biçiminde olduğu ve basılacak bezin bu keçenin üstüne serildiği, boyaya batırılan kalıbın bu bezin üstüne basılarak motiflerin oluşturulduğu anlatılmıştır. Basmacılık sanatı uygulanarak mağazalarda satılan eşyalar ise perde, yanlık örtüsü, minderlik, karyola örtüsü, sofrası, bohçalık, eteklik, entarelik olarak sıralanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gözlemeciler, Kastamonu 1976, 5 s.

Kastamonu'nun yemek kültüründe önemli bir yeri olan gözlemeyle ilgili bilgiler derlenmiş ve gözlemenin yapılış şekli de anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hamallık, Kastamonu 1976, 5 s.

Kastamonu kültürüne göre hamallığın nasıl yapıldığı anlatılmıştır. Hamallar ve hamallıkla ilgili derlenmiş olan bilgiler folklor açısından değerlendirilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hayvan Pazarı, Kastamonu 1976, 5 s.

Kastamonu'da hayvan alım-satımının nerede, kimler tarafından ve ne cins hayvanlarla yapıldığı araştırılarak anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Kadınlar Pazarı, Kastamonu 1976, 6 s.

Kadınların dokuma eşyalarını sattıkları yere kadın pazarı dendiği belirtilmiştir. Her satıcı kadının bir oturma tahtası, bir de malını sergilediği bir tahtası olduğu, Pazar bittikten sonra ise bu iki tahtanın olduğu yerde duvara dayanarak bırakıldığı anlatılmıştır. Giyim eşyası, çarşaf, sofra bezi, mendil, örtü ve satıcıların ürettiği çeşitli eşyaların satış maddelerini oluşturduğu ve bu pazarın her mevsim devam ettiği belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Kazık Kebabı, Kastamonu 1976, 6 s.

Kazık kebabının, koyun veya keçinin sabah kesilerek dinlenmesi için bir yere asılmak suretiyle bırakıldığı, daha sonra gövdesinden bir kazık geçirilen etin ocakta döndürülerek pişirilmesiyle hazırlandığı anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Kebapçılar, Kastamonu 1976, 8 s.

Kebap ve kebabçılar hakkında bilgiler derlenmiş ve döner kebabının nasıl yapıldığı anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Köfteciler, Kastamonu 1976, 5 s.

Köfte ve köfteciler hakkında bilgi verilmiş ve köftenin yapılış şekli anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Meşrubatçılar, Kastamonu 1976, 6 s.

Kastamonu'nun meşhur içecekleri konu edilmiş ve meşrubatçılar hakkında bilgi verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Muhallebiciler, Kastamonu 1976, 10 s.

Kastamonu'da eserin kaleme alındığı yılda muhallebicilerin çok yeni olduğu, muhallebi yapmanın bir sanat olduğu anlatılmıştır. Ozanoğlu, babasının da bir şekerlemeci olduğundan bahsetmiş ve babasının bu mesleği nasıl icra ettiğini anlatmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Odalar, Kastamonu 1976, 9 s.

Kastamonu'nun köylerinde bulunan köy odaları hakkındaki bilgiler derlenmiştir. Köy odalarının görevleri ve amaçları belirtilmiş, idare şekilleri anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Ovalı Pazarı, Kastamonu 1976, 6 s.

Yaş ve kuru meyve, sebzelerin satıldığı yer anlamına gelen Ovalı pazarının özelliği, yiyeceklerin ova köylerinde yetiştirilmiş olmasıdır. Bugünkü hâl yerine önceden bu pazarlarda satış yapıldığı, bu pazarın kaç çeşidi olduğu, buralardan kimlerin alışveriş yaptığı anlatılmıştır. Mal satışlarında köylüler arasındaki yardımlaşmanın eski bir geleneğin devamı olduğu folklorik açıdan değerlendirilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Pekmezciler, Kastamonu 1976, 7 s.

Pekmezciler hakkında şer'îye sicilleri ve rivayetlere dayanılarak çeşitli bilgiler verilmiştir ve pekmeze ilgili bir hikâye anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Püryanlılar, Kastamonu 1976, 6 s.

Bir kebab çeşidi olan püryanın, püryanlıların elinde bir sanat olarak icra edildiği anlatılmıştır. Halk ağzında 'biran', Taşköprü'de sadece 'kebab', yabancılar ise 'kuyu kebabı' ismini vermişlerdir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Şem'a Haneler, Kastamonu 1976, 5 s.

Mumhanelerle ilgili şer'îye sicillerinden bilgiler verilmiştir. Şem'a hanelerin önemine değinilmiş, petrol ve gaz yağının ortaya çıkışıyla buraların kapandığını belirtmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Tabaklar, Kastamonu 1976, 6 s.

Tabak kelimesinin debagattan geldiğini aktarılmış, debâgatın eski ve ölü bir sanat olduğundan, Kastamonu'da bulunan debâgathaneler hakkında bilgi verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Tiritçiler, Kastamonu 1976, 5 s.

Tiritçiliğin Kastamonu kültür ve folklorunda önemli bir yer tuttuğu ancak artık ölmeye başlamış mesleklerden olduğunu belirtmiştir. Tirit, tiritçi dükkânları, tiridin yapılışı ve yemek kültürü içindeki yeri hakkında bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Unkapanı, Kastamonu 1976, 8 s.

Un satışlarının yapıldığı yere “unkapanı” dendiğinden, Kastamonu’nun ilçe ve pazarlarında böyle bir kapan açıldığına dair bilgi olmadığından, yalnızca şehir merkezinde un kapanı açıldığına dair resmi vesikalar olduğundan bahsedilmiştir. Unkapanı, ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

64. *Kastamonu Kültür ve Folkloru*, Demirbaş No: 84700, Yer No: 398.2 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Tarım Folkloru, Besinler, Maliye, Vergiler, Salmalar ve Bedeni Mükellefiyetler, Ticaret Folkloru, Teşkilat, Güveyi Koyma Töreni, Perde ve Basgın, Törenlerde Oyun ve Eğlenceler.

Tarım Folkloru, Kastamonu 1972, 26 s.

Kastamonu’da tarımın kaç şube olduğu söylenmiş ve tarla ziraatinde ekilip üretilen maddeler sıralanmıştır. Hayvancılığın kaç dalı olduğu belirtilmiştir. Tarla ziraatinde nadasın öneminden, tarlanın hangi aletlerle biçildiğinden bahsedilmiştir. Harmandan sonra aileye verilen ziyafetin nasıl olduğu, neler yendiği anlatılmıştır. Mahsulün tartılmasında ölçü birimi olarak neyin kullanıldığı anlatılmıştır. Çarşıda satılan ekmeğin lezzetsiz ve besinsiz oluşu söylenerek köy ekmeğinin önemi ve değerinden bahsedilmiştir. Daha sonra Kastamonu’nun bahçe mahsullerinin neler olduğu sıralanmış, hangisinin daha çok yetiştirildiği, Kastamonu’nun kalkınmasında daha önemli bir yeri olduğu anlatılmıştır. Son olarak da Kastamonu’nun hayvancılıkta ileri

bir vilayet oluşundan, hangi hayvanların daha çok yetiştirilip kazanç sağlandığından bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Besinler, Kastamonu 1972, 63 s.

Gıda maddeleri olarak kullanılan ürünler yazılmıştır. Bahçe ürünlerinden meyvelerin isimleri, meyvelerden hazırlanan müştakların neler olduğu, mantarların isimleri, hayvansal ürünlerin neler olduğu sıralanmıştır. Ekmek olabilen buğdayların hangileri olduğu ve ekmeğin nasıl mayalandığı anlatılmıştır. Kastamonu'nun meşhur çorbalarından bahsedilmiştir. Et yemekleri, börekleri, meşrubatların isimleri verilmiştir. İstanbul'un en usta şekercilerinin, helvacılarının ve börekçilerinin Kastamonulu olduğundan bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Maliye, Vergiler, Salmalar ve Bedeni Mükellefiyetler, Kastamonu 1972, 16 s.

Osmanlı Devleti zamanında Kastamonu'da vatandaşın mükellefiyetlerinin çok ağır olduğundan, gerileme döneminde kurtuluşun halktan fazla vergi olmakta görüldüğünden bahsedilmiştir. Böyle olduğu hâlde bu fazla alınan vergilerin hem devletin ihtiyacını karşılamadığı hem de milletin ve memleketin biraz daha çıktığı anlatılmıştır. Fazla vergi alınmasının da isyanlara ve nahoş durumlara neden olduğu belirtilmiştir. Vergilerin isimleri verilmiş, daimi olan vergilerin de neler olduğu belirtilmiştir. Vergi tahsilatının da çok zalimane yapıldığı anlatılmıştır. Köylerdeki vergi mükellefiyetlerinin şehir ve kasabalardan daha ağır olduğundan bahsedilerek, Atatürk'ün Cumhuriyet'i ilan etmesiyle birlikte bunun tam tersine döndüğü anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Ticaret Folkloru, Kastamonu 1972, 7 s.1

Hız. Peygamberin “Rızkın onda dokuzu ticarettedir” buyurarak ümmetini çok ve meşru kazanca sevk ettiği ve onun ticaret erbabının piri olduğundan bahsedilmiştir. Tüccarın sermayesine göre, sermayesine göre kaç sınıfa ayrıldığı anlatılmıştır. Kastamonu'da eskiden varlığını sürdüren Ahilik fonksiyonu, işlevleri konu edilmiştir. Tüccar

sınıfının kaç'a ayrıldığından ve Kastamonu'daki hanlardan, sayılarından, ticaret kervanlarından bahsedilmiştir. Son olarak alışveriş usullerinin neler olduğu ve esnafın dükkânını açmadan önce ve kapattıktan sonra mutlaka dua edilip eve döndüğü de vurgulanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Teşkilat, Kastamonu 1972, 7 s.

Kastamonu'da Osmanlı Devleti zamanından Tanzimat devrimine kadar teşkilatın nasıl olduğu ve Tanzimat ile birlikte teşkilatın tamamen değiştiği anlatılmıştır. Valinin görevleri, köylerin idaresi, Kastamonu'nun merkezinin, kasabalarının, mahallelerinin teşkilatlanması açıklanmıştır. Ayrıca köy korucularının ve köy ihtiyar heyetinin görevlerinden de bahsedilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Güveyi Koyma Töreni, Kastamonu 1972, 4 s.

Türk geleneklerinde ve İslam dinine güveyi koyma töreninin yapıldığı günün, modern hayatla birlikte değiştiği, bunun da resmi tatil gününün değişmiş olmasından kaynaklanabileceği anlatılmıştır. Kastamonu'da düğünden sonra güveyi koyma usullerinin neler olduğu, hangi adet ve ritüellerin yerine getirildiği anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Perde ve Baskın, Kastamonu 1972, 18 s.

Kastamonu'da "Perde" denilen kadınlı, içkili, sazlı ve sözlü alem anlatılmıştır. Perde denilmesinin sebepleri sıralanmıştır. Perde alemine zaptiye ve polisler tarafından baskınlar yapıldığı ve bu sebeple de perde alemi koruyan gözlemcilerin olduğu anlatılmıştır. Perde alemine kadın getirmenin zorluklarından, perde baskınıyla yakalanan kadın ve erkeklerin önce işkence edilip, sonra hapse atıldığından bahsedilmiştir. O dönemde fenersiz sokağa çıkan kadın veya erkeğin iyi maksatla çıkmadığına hükmedilerek ifadeleri alınıp tutuklandıkları anlatılmaktadır. Ne maksatla olursa olsun fenersiz sokağa çıkmak yasaklanmıştır. Perde alemindeki saz faslında hangi türkülerin söylendiği, hangi oyun havalarının icra edildiğinden de bahsedilmiştir. Perde baskınlarının Cumhuriyet'in ilanından sonra yapılmaz olmasına

rağmen gençlerin artık buna özenmedikleri, perde ve baskınların artık unutulduğu anlatılarak bölüm bitirilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Törenlerde Oyun ve Eğlenceler, Kastamonu 1972, 25 s.

Kastamonu'da güreş, at koşusu, sivsiv, kalkan, taş atma, direk çeliği gibi oyunların bazı milli ve dini bayramlarda oynanan oyunlar olduğu anlatılmıştır. Taş çeliği ve amen çeliği oyunlarının ise çocuklar tarafından oynandığından bahsedilmiştir.

65. *Kastamonu Kültür ve Folkloru*, Demirbaş No: 84695, Yer No: 398.23258 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: At, Esrar Alemi, Mehter Ocağı, Silah, Ay Tutulması, Gün Tutulması, Dolu, Yağmur İstidlali, Manzum Bilmeceler, Topal Koşma Türküsü, Mansur Bilmeceler.

At, Kastamonu 1976, 16 s.

Türk yiğidinin üç vazgeçilmezinin at, avrat ve silah olduğundan ve bunların kimse emanet edilemeyeceği vurgulanmıştır. Kastamonuluların bu çetin sanatın üst aşamasında olduklarından, atçı ve binici bir millet olduklarından, öyle ki yaya olarak inilip çıkılamayacak sarp ve kayalık yerleri atla yıldırım gibi inip çıktıklarından bahsedilmiştir. Bu alandan Eti Türklerinin Kastamonu Türkleri ile başa çıkamayıp, onları şaşkınlıkla izledikleri de anlatılmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Esrar Alemi, Kastamonu 1976, 10 s.

Esrarın dinen ve kanunen yasak edilmiş maddelerden olduğu söylenmektedir. Mahalle ve köy usullarının gençlere ne kadar öğüt verip men etmeye çalışsalar da onları esrardan kurtaramadıklarını anlatılmaktadır. Esrardan tehlikeli duruma gireni toprakla kurtarmanın mümkün olduğu belirtilmiştir. Sonuç olarak, esrarın öldürücü olduğu, gençleri bu zehirli maddeye alışmaktan korumak gerektiği anlatılmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru: Mehter Ocağı, Kastamonu 1976, 12 s.

Mehterin Selçuklularda başladığı ancak Kastamonu’da Candaroğulları çağında resmileştiği söylenmektedir. Osmanlı döneminde mehter takımının çok verimli bir müzik okulu kimliği kazandığı, ücret karşılığı düğünlere davet edildiği anlatılmaktadır. Kastamonuluların davul çalmada diğer illerden üstün olmalarının sebebi ise vatanlarında 600 yıl mehter ocağı bulunmuş olması olarak görülmektedir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Silah, Kastamonu, 1976, 15 s.

Kastamonu ve dolaylarında ateşli ve kesici olmak üzere iki çeşit silah olduğu anlatılmıştır. Ateşli silahlar saçma tüfeği, kara martin, mavzer, tabancalar (tek atar, çift atar, beşli, altılı, yedili, dokuzlu, on ikili); kesici silahlar ise çakı, bıçak, kılıç, yatağan, pala, mızrak, harbi vb. aletler şeklinde sıralanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Ay Tutulması, Kastamonu 1976, 7 s.

Ay tutulmasının nasıl tanımlandığı, ne ile açıklandığı, tutulma olduğunda tezahür eden olayların neler olduğu anlatılmaktadır. Tutulma olduğu esnada ezan okunduğu, ibadet edildiği, Kur’an-ı Kerim okunduğu, salavat ve şehadet getirildiğinden bahsedilerek halkın bu durumu atlatmak için yerine getirdiği ritüeller konu edilmiştir. Kur’an-ı Kerim’e göre kıyametin Ay tutulmasıyla başlayacağı kabul edildiğinden dolayı Ay tutulması hayra yorulmamaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dolu, Kastamonu 1976, 6 s.

Kastamonu’da doluya “sepger” denmektedir. Halkın göğe baktıklarında yağmur ve dolu bulutlarını ayırt ettikleri, dolu bulutlarının koyu siyah bulanık bir renkte olduğu anlatılmaktadır. Sabit durmayan bu bulutun geçtiği yeri tahrip ettiğinden bahsedilmektedir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gün Tutulması, Kastamonu 1976, 8 s.

Gün tutulması, güneş tutulmasıdır. Gün ve güneşle ilgili bazı atasözlerine yer verilmiştir. Gün tutulması olduğunda her işten paydos edildiği, alışverişin durduğu,

sohbet edilmediği, dünya kelamı edilmediği, namaz kılındığı, şehadet getirildiği anlatılmaktadır. Her dinden ve ırktan insanın Allah'a sığındığı, tutulma geçtikten sonra da şükran namazı kılındığından bahsedilmektedir. Çünkü gün tutulması da kıyamet alameti sayılmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Yağmur İstidlali, Kastamonu 1976, 6 s.

Ayın çevresinde hale olması, ay çevresindeki yıldızların silik olması, yıldızların seyrek ve renginin donuk olması, güneşin bulutların arasından kızılık vererek doğması, kurbağaların devamlı vıraklaması, havanın sıkıntılı olması yağmur alametleri olarak sıralanmıştır. Ayrıca nisan yağmurunun bir ilaç gibi içilebildiği anlatılmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Halk Edebiyatı, Manzum Bilmeceler, Kastamonu 1975, 71 s.

Bilmeceler başladığı harfe göre alfabetik olarak sıralanmıştır. 219 bilmece manzum olarak verilmiş ve her bilmecenin altına tırnak içinde cevabı yazılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Türkülü Hikâyeler: Topal Koşma, Kastamonu 1975, 5 s.

Topal koşmanın hikâyesi şöyle anlatılmıştır: Tokatlı Nuri Çankırı'da birkaç âşıkla fasıl yaparken dinleyiciler arasındaki birkaç divan şairi, Tokatlı Nuri'nin koşmalar kısmına geçtiği bir sırada kesik kereme benzer acayip bir koşma çalar. Tokatlı Nuri'ye bu koşmaya ne isim verildiğini sorduğunda, faslı kestiği için "topal koşma" cevabını verir. Zahmi adli bu şair total olduğundan bu cevaba kızar ve ona cevaben: "Tokat'tan bir eşek geldi, bizim eşekleri de çıkardı yoldan" der ve Tokatlı Nuri total Zahmi'nin üstüne atılarak ona hırpalar. Araya girenler ise bir cinayete meydan vermezler. Kastamonulular bu olay üzerine melodisi kesik keremden daha üstün bir eser meydana getirerek total koşmayı Kastamonu merkezinin oyun havalarından biri haline getirirler. Yazar, bu türkünün yalnızca iki beyitinin kendisine intikal ettiğinden bahsetmiştir, şu şekildedir:

Sana öğreteyim dağdan aşmayı
 Bir sen söyle bir ben topal koşmayı.
 Dağdan dağa aşmayanın yol olmaz
 Altın yere düşmeyinen pul olmaz.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Halk Edebiyatı, Mensur Bilmeceler, Kastamonu 1975, 48 s.

Bilmeceler başladığı harfe göre alfabetik olarak sıralanmıştır 146 bilmece mensur olarak verilmiş ve her bilmecenin altına tırnak içinde cevabı yazılmıştır.

66. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Demirbaş No: 84659, Yer No: 398.23258 OZA [t.y.]*

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, risaleler kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Mevlid Hikâyesi, Geyik Hikâyesi, Göğercin Hikâyesi, Kesikbaş Hikâyesi, Deve Hikâyesi, Hz. İsmail Kıssası, Okul İlahileri (Hatim Töreni, Mevlid ve İlahiler)

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Mevlid Hikâyesi, Kastamonu, 8 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Mevlid Hikâyesi.

“Önsöz”de köy ve şehirlerdeki kadın mevlitlerinde mevlit hikâyesi manzumesinin okunmasının şart olduğunu belirtmiştir. Yazar, rahmetli annesinin Kastamonu ve çevresinin yegâne mevlitçisi olduğu bilgisine yer vermiştir. Kadın mevlitlerinde mevlit hikâyesinin, tevhit ve münacattan daha önce okunması gerektiği sözleriyle önsöz noktalananmıştır. “Mevlid Hikâyesi” adlı metin, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 76 dizeden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Geyik Hikâyesi, Kastamonu, 11 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Geyik Hikâyesi.

“Önsöz”de mevlitlerde geyik hikâyesinin okunmasının zaruri sayılmadığı, bazı kış gecelerinde kadınların mevlitten sonra okudukları anlatılmıştır. “Geyik Hikâyesi” adlı metin, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 186 dizeden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufî Edebiyat, Göğercin Hikâyesi, Kastamonu, 6 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Göğercin Hikâyesi.

“Önsöz”de bu çeşit hikâyelere kadın edebiyatı mahsulü demenin yerinde olacağı belirtilmiştir. Uzun gecelerde bu manzumelerin ehline okutturulduğu ve yazar annesinin eda, seda ve bilgi yönünden müsait olması nedeniyle tercih edildiğini aktarmıştır. “Göğercin Hikâyesi” adlı metin, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 62 dizeden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufî Edebiyat, Kesikbaş Hikâyesi, Kastamonu, 9 s.

“Kesikbaş Hikâyesi” adlı metin, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 202 dizeden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufî Edebiyat, Deve Hikâyesi, Kastamonu, 6 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Deve Hikâyesi.

“Önsöz”de Kastamonu’da köylü ve şehirli kadınlar arasında dini hikâyelerin revaçta olduğu belirtilmiştir. Deve hikâyesinin nutuk verir şekilde değil, kendisine mahsus ölçüsüz bir beste ile okunduğu ve folklorik bir nitelik taşıdığı ifade edilmiştir. “Deve Hikâyesi” adlı metin, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 90 dizeden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufî Edebiyat, Hz. İsmail Kısası, Kastamonu, 11 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Hazreti İbrahim ve İsmail Aleyhisselam Kısası.

“Önsöz”de kadın toplantılarında daima Hz. İbrahim ve Hz. İsmail kıssasının okunmasının arzu edildiği; metin arasında ayet okunup ilahi söylendiği ve tam bir tekke mevlidi halinde kıssanın okunduğu belirtilmiştir. Folklorik bir geleneğin söz konusu olması nedeniyle bu risalenin kaleme alındığı ifade edilmiştir. “Hazreti İbrahim ve İsmail Aleyhisselam Kısası” adlı metinde hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 162 dizeden oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufî Edebiyat, Okul İlahileri, Hatim Töreni, Mevlit ve İlahiler, Kastamonu, 4 s.

“Hatim Töreni” adlı tek başlıktan oluşan risalede eski sıbyan mekteplerinde Kuran-ı Kerim’i sayfa sayfa yüzüne okuyup bitiren talebelere mektep binasında ya da mektebin civarındaki mescit veya camide tören yapıldığı; talebe özel giysilerle kendisi için hazırlanmış rahlede birkaç arkadaşıyla birlikte oturarak bazı sureler okuduğu anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufî Edebiyat, Okul İlahileri, Okula Başlarken, Kastamonu, 6 s.

“Okula Başlarken” adlı tek başlıktan oluşan risalede Kastamonu’da eskiden mahallelerdeki sıbyan okuluna çocuk göndermenin kaçınılmaz olduğu, aksi hâlde aile reisinin ayıplandığı; bunun hem dini bir vazife hem de hayati bir zaruret sayıldığı belirtilmiştir. Dört yaş, dört aylık olan kız erkek tüm çocukların özel bir törenle okula başlatıldığı aktarılmış, bu okula başlama töreninin ayrıntıları anlatılmıştır. Okulla ilgili özel güfte ve bestelerin az olduğu ve bu eksiğin de ilahilerle karşılandığı ifade edilmiştir. Ciltte bu risale iki nüsha halinde yer almaktadır.

67. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyatı, Hafız Töreni, Yağmur Duası Geleneği/Tören ve Ezgileri, Kastamonu, Demirbaş No: 84658, Yer No: 398.23258 OZA [t.y.]

Cildin tamamı daktilodur, her bölüme kendi içinde sayfa numarası verilmiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Hafız Töreni; Yağmur Duası Geleneği (13 s.), Yağmur Duası ve Metinler (14 s.).

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Hafız Töreni, Kastamonu, 32 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Münacat, Medhiye ve İlahiler, Münacat, Hıfız, İlahi.

Risalede hafız töreni, eski geleneklere göre dört yaş, dört aylık olup sıbyan mektebine yazdırılan çocuğun Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberledikten sonra mindere oturması şeklinde anlatılmıştır. Hıfzı dinlenecek çocuğun erkek veya kız oluşuna göre giyimi, mindere oturuşu, ezberini okuyuşu hakkında bilgiler verilir. Bazı din adamlarının akşam yemeğine çağrılıp, yemekten sonra dini metinler okunduğu, hocanın yarın için dinleyeceği hafıza cüzünü çalıştırdığı anlatılır. Haftanın belli günlerinde hafız dinleme törenlerinin yapılışı hakkında da bilgiler verilmiştir. Çocuğun Kur'an-ı Kerim'i tamamen ezberlemeden ve birkaç kez hatim etmeden hafız töreni düzenlenemeyeceği için hocanın تنها bir yerde hafızı dinlemesinin caiz olduğu anlatılmıştır. Yazar, hattatların %95'inin Kastamonulu olduğu gibi, hafızların %7'sinin de Kastamonulu olduğunu dile getirmiştir.

Hafız töreni için yazılmış hiçbir saz veya söz eserine rastlanmadığı, bu sebeple törende iki dörtlük ilahiler, gece toplantılarında münacat, naat ve durakların tercih edildiği belirten yazar, Kastamonu'da yaygın olarak kendi eserlerinin söylendiğini dile getirmiştir.

“Münacaat, Medhiye ve İlahiler” başlığı altında ikilik, beş bentten oluşan iki münacat metnine yer verilmiştir. “Hıfız” adlı hecenin 15'li kalıbıyla yazılmış şiir dört dörtlükten oluşmaktadır. “İlahi” adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış üç üçlük, iki

ikilik bentlerden oluşmaktadır. “İlahi” adlı diğer şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Yağmur Duası Geleneği, Kastamonu, 25 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Yağmur Duası Geleneği (13 s.), Yağmur Duası (4 s.), Metinler (9 s.)

“Yağmur Duası Geleneği” konusunda yazara göre yağmur duası folklorik bakımdan Şamanizm’in bir kalıntısıdır. Türklerin yağmur duası için en yüksek dağın zirvesinde toplandıkları; bu yağmur duasının esasının yücelere çıkıp Allah’a yalvarmak, kurbanlar kesmek, el açıp dua etmek olduğu ifade edilir.

Yazar, kendisi yağmur duaları tertip etmiş ve şahitlik etmiş olması sebebiyle bazı yağmur duası örneklerine yer vermiştir. Yağmur duasının yapılışını ise şöyle anlatılmıştır: Vaaz ve dua nerede yapılacaksa ilan edildiği; gelenlerin taib, müstağfir ve çoğunlukla oruçlu olduğu belirtilir. Her köyün halkının yağmur duası ilahilerini okuyup “amin” diyerek önünde hocayla geldiği, hocaların değneğini kaldırarak işaret ettiğinde bütün cemaatin “amin” diye bağırdığı ve toplantı yerine yaklaşıldığında tekbir getirildiği belirtilir. O vaktin namazının cemaatle kılındığı, vaizin vaaz ve dua ettiği, sonra dört ezan okunduğu, imamın yağmur duası namazı kıldırıldığı, hocalar teker teker yağmur duası ederken, halkın da gözyaşlarıyla “amin” dediği aktarılır. Bu sırada yağmur yağmaya başladığında ise halkın şükür ettiği; eğer yağmur yağmazsa temiz çay taşlarından yetmiş bin taş toplandığı ve her bir taşa belli bir ayetin okunup yağmur duasının tekrarlandığı bilgisine yer verilmiştir.

“Yağmur Duası” başlığı altında yağmur duasının şehirlerde camide, taşrada bir dağa çıkılarak yapıldığı, temiz çaydan toplanmış yüz yirmi beş çakıl taşına belli ayet ve sureler okunduğu, sonra bu taşların temiz bir kaba konularak değirmenin çarklarından geçen suyun önüne döküldüğü anlatılır. Hem camide hem dağda yapılan yağmur dualarının başka dualara benzemediği, bu duaya katılan herkesin ayağa kalktığı ve vaiz, imam, hatip gibi din adamlarının ön safta yer aldığı; baş açık, ayaklar çıplak, avuç içlerinin toprağa çevrilmiş şekilde Allah’ niyaz hali anlatılır. Kadınların yağmur

duasına katılmadığı da dile getirilmiştir. Şehir ve kasabalardaki yağmur dualarına Türk musiki ve edebiyatına çok az yer verildiği, köylerdeki yağmur dualarının ise daha ilgi çekici, daha zengin ve daha folklorik nitelikte olduğu ifade edilmiştir.

“Metinler” başlığı altında yağmur duasında okunan ayet, Arapça yağmur duası, manzum şekilde Türkçe yağmur duası metinlerine yer verilmiştir.

68. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Kastamonu, Demirbaş No: 84660, Yer No: 398.23258 OZA [t.y.].

Cildin tamamı daktilodur, her bölüme kendi içinde sayfa numarası verilmiştir.

“İçindekiler” başlığıyla şunlar verilmiştir: 1. Açıklama 2 Şairler 3; 2. Açıklama 2 Şairler 4; 3. Açıklama 2 Şairler 5; 4. Açıklama 3 Divan sahibleri; 5. Açıklama 5 Zakirler 1; 6. Açıklama 5 Zakirler 2; 7. Açıklama 5 Zakirler 4; 8. Açıklama 4 Bestekârlar 1; 9. Açıklama 4 Bestekârlar 2; 10. Açıklama 4 Bestekârlar 3; 11. Açıklama 4 Bestekârlar 4; 12. Açıklama 4 Bestekârlar 5; 13. Açıklama 4 Bestekârlar 6; 14. Açıklama 4 Bestekârlar 7; 15. Açıklama 6 Naat-Hanlar; 16. Açıklama 13 Ünlü Mevlidhanlar; 17. Açıklama 14 Kur’an-ı Kerim; 18. Vefatün-Nebi; Bibliyografya

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 2 Şairler 3, Kastamonu, 4 s.

Hacı Bayram-ı Veli, Hacı Kenzi, Hacı Hafız Ahmet Mahir Ballık zade, Hafız, Hakiki zade, Hamdi, Hasan, Hatib Zakiri, Hayali, Himmet, Hoca Tevfik Sofu, Hüseyin Abbaszade, İkbali, İtri-i evvel, İtri-i diğer isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 2 Şairler 4, Kastamonu, 5 s.

Nahifî, Naili, Nakşi, İbrahim Nakşi, Nakşi zade, Nali, Nasuh paşa, Nasuhi, Nazmi Hikmet, Nazif, Nizami Ahmet, Nuri, Nazim, Osman Şemsi, Ruşeni, Salim bey, Said, Samih Fırat, Salim, Senai, Seyyid Seyfullah, Sezai, Sinani, Siyahi Ahmet, Sultan

veled, Süleyman, Süleyman Çelebi, Sünbül Sinan isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 2 Şairler 5, Kastamonu, 5 s.

Şemseddin Mehmet Emirsultan, Şeyh Ferdi Abdullah, Şeyh Mehmet Nazmi, Şeyh Şemseddin Siyasi, Şeyhulislam Yahya, Şeyh Vefa, Seyyad Hamza, Tabi Mehmet, Talib, Tahir Olgun, Türabi, Üftade, Ümmi, Ümmisinan, Ümmi Sinan zade Hasan, Yazıcıoğlu Mehmet, Yesari, Yorgancı Şeyh Ömer, Yusuf İzzeddin, Zakir Mehmet, Zekai, Zelili, Zihni isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 3 Divan sahipleri, Kastamonu, 10 s.

Abdulehad Nuri, Abdurrahman Nesib, Aczi Mustafa, Adile Sultan, Arşi, Askeri Mehmet, Azbi, Derdli, Edib Harabi, Emrah, Eşrefoğlu, Cemali, Fethi, Gaybi, Haşim Mustafa Baba, Haşimi Emir osman, Hayali, Hilmi Dede, Himmeti, Hüdai, Hüdai Aziz Mahmut, İbrahim Gülşeni, İbrahim Hakkı Erzurumlu, İkbali, İrşadi, İsmail Hakkı, İtri, Kemal Ümmi, Kuddusi Ahmet, Mahvi, Muhibbi, Muradi, Nahifi, Naili, Nakşi, Nasuhi Mehmet, Nasır Abdalbaki dede, Nazim, Nazmi, Nesimi, (İmadüddin) Nesimi, Mısır Niyazi Mehmet, Nüzuli Mustafa, Oğlan şeyh İbrahim, Selami, Sezai, Sinan Ümmi, Sultan Ahmet III, Sultan Ahmet I, Suzi Ahmet, Şemsi, Şeyh Galib, Şeyh Rıza Neccar zade, Türabi, Üftade, Vehhab Ümmi, Yunus Emre, Zati isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 5 Zakirler 1, Kastamonu, 6 s.

Abdul Aziz, Abdussamed, Adil, Ahmet Gavsı Topçu zade, Ali Baba, Ali Gerçek, Ama Osman, Arap Salih, Arif, Arap Şeyh İsmail, Asım Odabaşılı, Ataullah, Attar Hacı Ahmet, Hatib Aziz, Âşık oğlu Hacı Ahmet, Azmi Hafız, Burhan Baba Ali, Bıdak Kadı,

Bülbül Ahmet, Çilingir zade, Hopcu zade Şakir, Hopcu zade Ali Rıza isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 5 Zakirler 2, Kastamonu, 7 s.

Eyyüblü Şakir, Eyyüblü Şükrü, Ebül Hamiz, Esrar efendi, Eyyüblü Şeref, Eyri Kapılı Mehmet, Fehmi hoca, Ferid, Hacı Ahmet, Hacı Hafız Kırımlı, Hacı İbrahim, Hacı Kadın Nuri, Hacı Mehmet, Hacı Salih, Hacı Şefik, Hafız Emin, Hafız Hasan, Hakkak Hasan, Hakkak Mehmet, Hafız İsmail, Hakkı dede, Hakkı bey, Hafız Hüseyin Tevfik, Hafız Hüseyin, Hafız Hüseyin Hulusi, Hafız Hüsnü, Hafız Mahmut, Hafız Sadettin, Hatem Mehmet, Hikmet Meydani, Husameddin, Hulusi Hasan isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 5 Zakirler 4, Kastamonu, 4 s.

Nalbant Mehmet, Necmettin, Nida, Hafız Hüseyin, Paşa Mehmet, Recai, Muallim Said, Salih, Saraç Osman, Siyahi Hakkı, Siyahi Şeyh Salih, Sofu zade Hacı Şakir, Su Yolcu Zade Salih, Sümbülü Şeyhi Kemal, Sümbülü Şeyh Mustafa isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 6 Naat-Hanlar, Kastamonu, 5 s.

Abdi, Ahu, Ali baba, Arif, Behlül, Eşref Özkul, Hacı Ahmet, Hafız Ahmet, Hafız Cemal, Hafız Hacı Nafiz, Hafız Kemal, Hasan Rıza, Küçük İmam, Meftuni, Nazım, Şevki dede, Şeyh Mehmet Ruşen, Şeyh Mustekim, Yusuf Çelebi isimli şairler alfabetik olarak sıralanmış ve kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 4 Bestekârlar 1, Kastamonu, 10 s.

Akbaba imamı Mehmet, Abdul Hamid dede, Abdul Halim, Ada pazarlı Osman Bey, Abdurrahman Nesib, Ayvan saraylı Hüseyin, Ama Mehmet Sadık, Aheni Mehmet Ali, Ali zakir başı, Ali Berkmen, Azizi Halveti, Abdi şah, Ahmet Raşid, Ahmet Avni konuk, Abdullah Ay, Amber Mustafa, Attar Ahmet, Abdi Dede, Ahmet Husameddin Dede, Askeri, Ali Sirungani, Ali Rıfat, Ali Rıza Şengül, Ali Nutku dede, Ali Aşkı, Abdul Kerem, Abdullah Bursalı, Abdurrahim Tirsi, Ahi Mehmet, Ahmet Ağa, Ahmet Arif hikmeti dede, Abbas zade, Abdul kadir türe, Arif abdul bağı, Abdi, Andelibi, Abdul kadir meragı, Bursalı Talib, Bursalı Hasan, Bursalı Battal Mehmet, Bulgurcu Zade Hakkı, Bezci Zade Muhiddin, Bekir Çavuş, Behlül, Bursalı Baba Ali, Beylikçi zade, Bol ahenk Nuri, Buhuri zade Abdül Kerim şeklinde A ve B harfiyle başlayan şair isimleri sıralanmış ve kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 4 Bestekârlar 2, Kastamonu, 6 s.

Celeleddin Dede, Çalâk Zade Şeyh Mustafa, Çalakzade şeyh Ahmet, Çatal Sakal Mustafa, Çavuşzade Hacı Mehmet Ağa, Çayarlı İsmail Hakkı, Daniş Mehmet bey, Dellalzade Hacı İsmail, Derviş Ali, Dellal Osman, Derviş Abdi, Derviş Abdullah, Derviş Mehmet, Derviş Musa, Derviş Receb, Durağan zakiri Şeyh Ahmet, Diyarbakırlı Emirçelebi, Divitcizade, Dr. Subhi Ezgi, Dühani zade Şerif, Dürri Gazi, Ebulhamis, Edirneli Muslu, Emin ağa, Enderunlu Hafız Hüsnü, Enfi Hasan Ağa, Enveri, Esad Efendi, Eşreoğlu, Eyyub hatibi Âşık Ahmet, Eyyup müezzini Benlizade İsmail, Eyyup müezzini Siyahi Mehmet, Eyyuplu Hüseyin Dede isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 4 Bestekârlar 3, Kastamonu, 7 s.

Farabi, Fehmi Tokay, Feyzi Dede, Fevzi Zade, Fiğani, Fındıklı Memiş Ağa, Fuadi, Goncazade, Hacı Arif Bey, Hacı Faik bey, Hacı Kirami, Hacı Nafiz, Hacı Şakir, Hacı Osman, Hacı Ramazan, Hafız Kemal, Hafız Kumral, Hafız Kömür, Hafız post, Hafız Hüseyin Mehmet Zekâi Dede, Hafız Şeyda, Hafız Şühudi Mehmet, Hamami zade Hacı Osman bey, Hamami zade İsmail dede, Hamdullah, Hâkkâk hafız Abdi, Halifezade

Tahir, Haşim Bey, Hasan Efendi Zade Ahi, Hasan Hulusi, Hasanoğlu, Hasan Riza, Hasan Zakiri, Hattat Enveri, Hatib zakiri, Hayrullah Balım, Hayrullah Taceddin, Hopcuzade, Himmet zade Abdullah, Hüdai, Hüsameddin, Hüseyin baba, Hüseyin Fahreddin Dede, Hüseyin Halid, Hüseyin Sadeddin Arel isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 4 Bestekârlar 5, Kastamonu, 5 s.

Mahmut, Mahmut Çelebi, Makami, Medhi, Mehmet Celaleddin Dede, Mehmet Ağa, Mehmet Riza Odabaşıoğlu, Merdek dede, Mihrabi, Mimar Esad, Mustafa, Murad paşa müezzini Hüseyin, Mustafa Dede, Mustafa paşa, Molla Mustafa, Mutfak zade Ali, Mutfak Zade Hacı Ahmet, Nafiz Nazim, Nakşi Dede, Nalburî zade, Nâsır Abdülbaki dede, Nayî Osman dede, Nayizade İbrahim, Nazim, Üsküplü Niyazi, Nikabi Ömer, Nizari, Nuri Poyraz isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 4 Bestekârlar 6, Kastamonu, 7 s.

Osman Semai, Rakım (Elkutlu), Rasim Efendi, Rauf Yekta, Riza efendi, Rizabey, Riza Bey Nakib ül Eşraf, Rifat Bey, Rifkî Hasan, Rusçuklu Mustafa çelebi, Ruşen, Sadık Ağa, Sadi Çelebi, Sadeddin Kaynak, Said Özok, Sağari, Said Derviş Mehmet, Salih Çelebi, Sahvi, Seriri, Seyyid Nuh, Sinaneddin Yusuf, Solakzade Hemdemi, Suyolcu Salih, Süleyman Rifat, Sütçüzade İsa, Şeyda Halil, Şeref Hafız, Şarköylü Ahmet, Şeyh İbrahim, Şeyh Yahya, Şikesti, Şeyh Mesud, Şeyh Mehmet Tului, Şeyh Ahmet Vefkî, Şikarizade, Şeyh Fatîm, Şeyh Tevfik, Şeyh Mehmet Kadiri, Şeyh Mehmet Nazmi isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 4 Bestekârlar 7, Kastamonu, 5 s.

Tanburî Ali, Taşçızade Recep, Tevfik Bey, Tomtom İmam, Tosunzade, Ümmüsinanzade Hasan, Üsküdarlı Süleyman Rifat, Üsküdarlı Ali, Vehbi Osman,

Yağlıkçızade, Yakubzade, Yeni Köylü Hadibey, Yeni köylü Hasan, Yeni Köylü Hüseyin, Yusuf Çelebi, Zahir Çelebi, Zakir Hulusi, Zakiri Şaban, Zakir Halil, Zehni isimli şairler hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 13 Ünlü Mevlidciler, Kastamonu, 22 s.

Ali baba, Ama hafız Hasan, Andelibî, Arab Salih, Âşıkoglu, Aşkı, Balat şeyhi Kemal, Çıkrıkçı oğlu Bursalı Siyahi Ahmet, Eşref Özok, Hacı hafız Çavuş, Hafız Ahmet, Hafız Ahmet Gürses, Hacı Hafız Hamdi, Hacı Mustafa, Hacı Hakkı, Hacı İbrahim, Hafız Ali, Hafız Behaeddin İpekkan, Hafız Âsir, Hafız Ahmet Mahir, Hafıza Biber Hoca, Hafız Bürhan, Hafız Camcı, Hafız Çanakkaleli, Hafız Emin, Hafız Esad, Hafız Hamdi, Hafız Hasan, Hafız Hisar ardı imamı, Hafız Hayreddin Tanık, Hafız Hüsnü, Hafız İsmail, Hafız İsmail Ekşioğlu (Köse), Hafız Kâni Karaca, Hafız Kara Ahmet, Hafız Kemal, Hafız Killin, Hafız Mehmet Parlakoğlu, Hafız Nusret, Hafız Ömer Aköz, Hafız Rahman, Hafız Rahmi, Hafız Recep, Hafız Rıza, Hafız Salahaddin, Hafız Sami, Hafız Süleyman, Hafız Şükrü, Hafız Yaşar, Hafız Osman, Hikmet Özübüyük, Hoca Tevfik, Hafız Yusuf, Hamdi, Hamdi, Hüseyin dede, Hopcu Şakir efendi, Kadıasker Mustafa İzzet, Kalakzade şeyh Mustafa, Kara kadı zade Rifat, Köröz oğlu, Müsevvîd efendi, Mustafa Şevki, Muta Zade Ahmet Efendi, Nâyî Osman dede, Nizameddin, Ömer şeyh, Rifat efendi, Ruşen, Niyazi Kütük, Paşa Mehmet, Nazire hanım, Sarıca zade İbrahim, Şeyh Rıza, Sekban, Sinaneddin Yusuf, Senai, Süvari, Turşucuzade isimli şairler alfabetik olarak sıralanmış ve kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Açıklama 14 Kur'an-ı Kerim Okumakta Üstad Hafızlar, Kastamonu, 33 s.

Abdulahdi, Arab Hafız, Andelibî, Ata Armay, Büyük Suzi, Hacı Hafız Çavuş, Hacı Hatib, Hafız Abdurrahman Gürses, Hafız Ahmet Karadeniz, Hafız Ahmet Mahir, Hafız Ahmet Nazif, Hafız Ahmet Niyazi Araz, Hafız Ahmet Yamalı, Hafız Ahmet, Hafız Ali, Hafız Bahaeddin, Hafız Bayram, Hafız Bekir, Hafıza Biber Hoca, Hafız Nuri Bolahenk, Hafız Camel, Hafız Çelenkli, Hafız Çelenli zade damadı, Hafız Ekşizade İsmail, Hafız Emin, Hafıza Emine (Âşıkoglu), Hafız Esad Gereade, Hafız

Fani, Hafız Hacı kalfa, Hafız hacı Kamil, Hafız hacı Nafiz, Hafız hacı Sabri, Hafız Hamdi, Hafız Hamdi Cıvıv, Hafız Mehmet Benli Sultanlı, Hafız Mehmet Parlak oğlu, Hafız Halil, Hafız Hasan Akkuş, Hafız Hasan kaşif, Hafız Hayreddin, Hafız Hazım Doğru, Hafız Hoca Fehmi, Hafız Hüsnü, Hafız İdris, Hafız İsmail, Hafız Kamil Anbarcı, Hafız Kara Ahmet, Hafız Kudsi, Hafız Körözoğlu, Hafız Mehmet Vecihi, Hafız Malak, Hafız Mehmet Duhani zade, Hafız Mehmet Rifat, Hafız Mehmet Trurşici, Hafız Mehmet Ziaeddin, Hafız Mustafa, Hafız Mustafa Şevki, Hafız Muslu, Hafız Ömer Aköz, Hafız Ömer, Hafız Rahman Şenses, Hafız Sadık, Hafız Selaeddin Paskal, Hafız Sami, Hafız Süleyman, Kadı Asker, Kadı Hafız, Kılıbin Hafız, Küçük Müezzın, Küçük Suzi, Senai, Şaban bey oğlu, Şeyh Hacı Hafız Nurettin Karasu, Tekkenişinli, Tikveşli hafız Yusuf, Yarıpıcı Hoca, Yemişçi Zade hafız İsmail, Yusuf Zühtü Hoca isimli hocalar alfabetik olarak sıralanmış ve kısa bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Vefatın Nebi, Kastamonu, 7 s.

Risalede yer alan şiirin ilk bendi hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış doksan dizeden oluşmaktadır. Bu bendin konusu, Hz. Muhammed’in vefatı ve onun vefatından duyulan üzüntü anlatılmıştır. İkinci bent hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış yetmiş altı dizeden oluşmaktadır. Bu bentte ise Hz. Fatıma’nın babasının vefatından duyduğu üzüntü dile getirilmiş, Azrail’in Hz. Muhammed’in yanına gelip ruhunu teslim alışı konu edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat, Bibliyografya, Kastamonu, 26 s.

Eserde faydalanılan eserler alfabetik olarak sıralanmıştır. Yazar, kaynakların bulunduğu arşivi de alfabetik olarak sıralamıştır. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Dini ve Tasavvufi Edebiyat adlı seride iki yüz altmış bir kitaptan faydalandığı belirtilmiş, kaynakların sadece bunlardan ibaret olmayıp on iki bin yazmanın Kastamonu’da, beş bin yazmanın hariç kütüphanelerde, özel kütüphanelerdeki üç binden fazla yazma eserin evlerde tarandığı, dört bin adet defterin de elinden geçtiği dile getirilmiştir.

Kastamonu Kùltür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Teravîh İlahileri, 91 s.,
Demirbaş No: 84922, Yer No: 782.27 OZA 1972.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Birinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; İkinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Üçüncü Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Dördüncü Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Beşinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Altıncı Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yedinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Sekizinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Dokuzuncu Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Onuncu Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Birinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On İkinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Üçüncü Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Dördüncü Gece, On Beşinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Altıncı Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Yedinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Sekizinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; On Dokuzuncu Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirminci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Birinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi İkinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Üçüncü Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Dördüncü Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Beşinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam;

Yirmi Altıncı Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Yedinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Sekizinci Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Yirmi Dokuzuncu Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam; Otuzuncu Gece, Birinci Selam, İkinci Selam, Üçüncü Selam, Dördüncü Selam, Beşinci Selam.

Otuz günlük Ramazan ayı boyunca her gece kılınan yirmi rekâtlık teravih namazının dört rekatta bir verilen her beş selamında okunan ilahi örneklerine yer verilmiştir. Bu ilahi örneklerine şu başlıklar altında yer verilmiştir: Uşşak, hüzzam, bestenigar, evic, acemaşiran, hicaz, şevk u tarab, hicaz i hümayun, buselik, nühüft, karcıgar, beyati araban, ırak, düğah, rats, mahur, suzinak, ferahnâk, saba, beyati, suzidil, huseyni, şehnaz, muhayyer, nihavend, şevkefza.

69. Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gelenekler, Temcit, Kastamonu, Demirbaş No: 84648, Yer No: 398.23258 OZA 1973.

Daktilografi ile yazılmış bir eserdir, sayfa numarası verilmemiştir, 4 sayfadır. Kitap "... tarzları dejeneredir" şeklinde yarım kalmış bir cümleyle başlamış ve yarım kalmış bir cümle ile cilt bitmektedir. Bu da kitabın baş kısmında sayfa eksiği olduğunu göstermektedir. Bu sayfada temcit ayınının yapılışı anlatılmaktadır. Fakat konunun başı bilinmediği için bu sayfada anlatılanlara tezde yer verilmemiştir.

Daha sonra "*Temcit*" adlı başlık yer almaktadır. Burada temcidin ramazan-ı şerif gecelerinde ilk top ile son top arası minarelerde yapılan bir nevi ayin olduğu, ramazan-ı şerif haricinde yapılmadığı, sahurdan önce veya sonra temcit verilmediği belirtilir. Çünkü temcidin amacının ramazan-ı şerifi ihya etmek, civardaki halkı sahura kaldırmak olduğu anlatılır. Temcidin mekânı minare olduğu, şehirde geniş minarelerde yapıldığı, kasaba ve köylerde ise müsait minare olmadığından ya mahallin en yüksek yeri ya da balkon, seren, çardak ve divan teşkilatı olan bir ev seçildiği anlatılır. Tek şahıs tarafından temcit verilmesi köylere mahsus olduğu, bu temcidin müzik ve ahenk bakımından fakir, basit ve tesirsiz olduğu ifade edilir. Temcit ayini hakkında şu bilgiler verilmiştir: Temcit ayininde zakirler (hanendeler) ve zikir ile vazifeli şahıslar tespit

edilir, okuyucular yan yana durur, zikir yapacak olanlar da okuyucuların sağında solunda yer alarak minarenin şerefiyesini işgal ederler ve ilahi okurlar ve bazı zikirler çekerler.

70. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gelenekler-Salavatlama, Kastamonu, Demirbaş No: 84917, Yer No: 398.23258 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Salavatlama, Askerlik Folkloru.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gelenekler-Salavatlama, Kastamonu, 8 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Salavatlama, Not.

“Salavatlama” başlığı altında Kastamonu halkının futboldan daha çok güreşe rağbet ettiği, halkın güreşi milli ve geleneksel bir spor olarak kabul ettiği belirtilmiştir. Yağlı güreşin ilgi çeken yönlerinden birinin de salavatlama olduğu aktarılmış, Rumeli ve İstanbul bölgesinde “cazkır” dendiği, diğer Anadolu köy ve kentlerinde ise salavatlama dendiği ifade edilmiştir. Kastamonu’da salavatlamanın sadece baş pehlivanlara mahsus olduğu, zira salavatlamanın maharette en üstün Türk gücünü temsil eden pehlivanlara özel olduğundan bahsedilmiştir. Yazar, hem güreşin bütün geleneklerini bilmesi hem de saz şairi olması sebebiyle hazırlanmadan deyişler söyleyebilmesi sebebiyle bu konuda kendisinden daha maharetli bir şahıs olmadığını, büyük güreşlerde salavatlama vazifesinin kendisine ait olduğunu belirtmiştir. Risalede en yaygın salavatlama örneklerine yer verilmiştir.

“Not” ta şer’iye sicillerine göre, Kastamonu’da cazkır kelimesinin tutunamadığı ve yerine salavatlatçının yaygın olarak kullanıldığı belirtilmiştir. Yazar, saz çalıp deyişler söyleyen Mehmet Ali Usta’nın salavatçılıkta kendisinin ustası olduğunu aktarmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Askerlik Folkloru, Kastamonu, 19 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Askerlik Folkloru.

“Önsöz”de bu risalenin il sınırları içinde 1095 köyden alınan notlardan meydana getirildiği belirtilmiştir.

“Askerlik Folkloru” başlığı altında Kastamonu’nun eski çağlarında milli savunma için gençlerin silah altına alınmasının iki şekilde olduğu ifade edilmiştir: Gönüllü olarak asker ocağına dâhil olmak, kura ile silah altına girmek. Askerlikten kaçan kimsenin dünyada da ahirette de yerinin olmayacağı, Allah’ın lanetine uğrayacağı inancından bahsedilmiştir. Askere gidecek olan gence uslu, hoca, usta gibi tüm büyüklerin onun imanını kuvvetlendirip moralini yükseltecek konuşmalar yaptıkları aktarılmıştır. Askere gitmeden, önce büyüklerle sonra akranlarla vedalaşıldığı, askere hediyeler verildiği, ihtiyaçlarının karşılandığı anlatılmıştır. Risalede asker türküsü örneği de yer almaktadır. İki tür arkadaşlığın unutulmayacağı belirtilir: Asker arkadaşlığı, hapisane arkadaşlığı.

71. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Halk Edebiyatı-Kastamonu’da Yaygın Yabancı Türküler, Demirbaş No: 84916, Yer No: 789.2 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısı olup, risaleler kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Kastamonu’da Yaygın Yabancı Türküler; Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Asker Türküleri; Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Milli Marşlarımız; Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Yürüyüş Marşları.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Halk Edebiyatı-Kastamonu’da Yaygın Yabancı Türküler, Kastamonu 1976, 197 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Metinler, Başlangıç Fihristi.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Asker Türküleri, Kastamonu 1976, 66 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Açıklamalar ve Metinler, Bibliyografya, İçindekiler.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Milli Marşlarımız, Kastamonu 1976, 92 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Giriş, Bestekârlar, Şahıs Adları Fihristi, Bibliyografya, İçindekiler.

“Önsöz”de halk edebiyatının divan edebiyatını etkilediği, Fuzuli ve Nedim gibi birçok şairin folklorun tesiri altında kaldığı belirtilmiştir. Folklor ürünlerinin tamamen anonim olup, bütün halkın malı olduğu vurgulanmış, bir folklor yapıtını incelerken aradaki ilişkiyi de anlamının ilme ve sanata çok şey kazandıracağı ifade edilmiştir. Bu bakımdan risalede millî marşlar incelenirken folklorik bakımdan açıklamalarına da yer verilmiştir. Bu risalede marşların ve çocuk şarkılarının folklorla ilişkileri konu edilmiştir. Hem okul şarkılarının hem de marşların alaturka musiki ya da batı musikisi olmak üzere iki müzik okuluna bağlı olduğu belirtilmiştir.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Yürüyüş Marşları, Kastamonu 1976, 83.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Açıklamalar ve Metinler, Şahıs Adları Fihristi, Bibliyografya, İçindekiler.

“Önsöz”de marş deyince yürüyüşün, yürüyüş deyince de marşın akla geldiği, ancak marşın ölçülü yürüyüşler için yapılmış bir müzik türü olduğu belirtilmiştir. Marşlar yediye ayrılmıştır: 1- Okul marşları 2- Yürüyüş marşları 3- Asker marşları 4- Bayrak marşları 5-Düğün marşları 6- Cenaze marşları 7- Yas marşları. Marşın usulleri ise şöyle verilmiştir: İki ikilik, iki dördlük, üç dördlük, dört dördlük, altı sekizlik, on iki sekizlik. Türklerde musikinin tarihi çağlardan çok daha önce başladığı, askeri musikinin ise her milletten daha önce başladığı ifade edilmiştir. Fatih Sultan Mehmet’in mehter takımını meydana getirdiği ve bu takımın piyade ve süvari olmak üzere iki sınıftan oluştuğu anlatılmıştır. 1827 yılında II. Mahmut zamanında ise mehterin yerini Avrupa bandosunun aldığı aktarılmıştır.

“Açıklamalar ve Metinler” başlığı altında önce marşın açıklaması yapılmış, daha sonra açıklamaya dair metinlere yer verilmiştir. Bu şekilde 20 açıklama ve 20 metin yer almıştır.

72. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler*, Demirbaş No: 84655, Yer No: 665.2 OZA 1938.

Eserin tamamı el yazması olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Kitap şu risalelerden oluşmaktadır: Baharatlılar, Hayvani Yağlar, İçki ve Zehirli Maddeler, Keçi Eti, Kızartmalar, Manda Eti, Pastırma-Sucuk, Sirkeli Yemek ve Salatalar, Turşu. Zararlı besinlerden sonra aynı ciltte şu risaleler yer almaktadır: Bağ Çözümü, Bağ Çözümü, Cezaevi, Düş Azması, Kayaaltı, Sirkat.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Baharatlılar, Kastamonu 1938, 9 s.

Hangi baharatların hangi yemeklerde kullanıldıkları anlatılmış, bunların zararları üzerinde durulmuş, yetiştikleri iklimler açıklanmıştır. Yaygın olarak kullanılan kırmızı biber, kara biber, kimyon, havlıcan, tarçın, zencefil gibi birçok baharat hakkında bilgiler verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Hayvani Yağlar, Kastamonu 1935, 6 s.

Hayvani yağların çeşitleri üzerinde durulmuş, bunların kalp, damar ve bağırsak hastalıklarına sebep oldukları anlatılmıştır. Hayvani yağların kızartmalar dışında yendikleri zaman zararlı olmadıkları, mumhanelerde mum yapımında kullanıldıkları anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, İçki ve Zehirli Maddeler, Kastamonu 1976, 15 s.

Eski Türklerde içki yerine kımızın kullanıldığı, kımızdan sonra şarap ve rakıya geçildiği anlatılmıştır. Birçok içki çeşidinden bahsedilmiş ve yasak olduğu dönemlerde yasağa uyulmadığından bahsedilmiştir. IV. Murat zamanında içki içenlerin cezalandırıldığı anlatılmıştır. Kastamonu'da yasağa rağmen bazı konak ağalarının fiçi fiçi içki bulundurdıkları, rakı imalatı ve işletmesinin Rumlar tarafından yapıldığı ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Keçi Eti, Kastamonu 1933, 12 s.

Kastamonu'da keçi etinin zararlı besinler arasında sayıldığı anlatılmaktadır. Bu etin lezzetli olmadığı, pis koktuğu, sindirim bozukluğu ve ishale sebep olduğu belirtmiştir. Yazar, bu konuda kendi yaşamından örnekler de sunmuştur.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Kızartmalar, Kastamonu 1937, 6 s.

Kızartmaların yemekler arasındaki yerinden bahsedilmiş, sebze ve et olarak ayrıldığı çeşitler belirtilmiştir. Hem yetişkinler hem çocuklar için zararlı olduğu, karaciğer, mide, bağırsak, böbrek, idrar yolları, safra kesesi ve sindirim organlarında rahatsızlıklara neden olduğu anlatılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Manda Eti, Kastamonu 1934, 6 s.

Manda etinin Anadolu'da fakir halk tarafından yendiği, neden rağbet edilmediği üzerinde durulmuştur. Sebep olarak kokması, sert olması, hazminin ağır olması, lezzetinin az olması, mide ve bağırsakları bozması gösterilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Pastırma-Sucuk, Kastamonu 1932, 14 s.

Pastırma ve sucuk midede yaralar açtığı için az tüketilmesi gereken zararlı besinler kabul edilmektedir. Pastırma ve sucuk yapımının bir sanat olduğu, Kastamonu pastırmasının Kayseri pastırmasından daha iyi olduğu anlatılmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Sirkeli Yemek ve Salatalar, Kastamonu 1939, 10 s.

Sirkenin daha çok üzümden yapıldığı; muhafazasında ağaç, çömlek, toprak gibi maddelerin kullanıldığı; sirkenin kabında durdukça sertleştiği ve keskin bir hale geldiği anlatılmıştır. Halk dilinde sirkeyle ilgili deyimlerin kullanıldığı, bunlardan en meşhurunun “Keskin sirke küpüne zarar eder” olduğundan bahsedilmiştir. Sirke şu besinlerde kullanılır: Turşu, salata, cacık, bamya, pırasa, kıymalı paça, et paçası,

işkembe çorbası gibi. Sirkenin mide ve bağırsak hastalıklarına yol açtığı ve sirkenin mutfaktan uzaklaştırılması gerektiği vurgulanmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı Besinler, Turşular, Kastamonu 1936, 10 s.

Turşunun, başlı başına bir besin olmamakla birlikte iştah açıcı olduğu, kalorisi olmayıp vitamince zengin olduğu ve sindirimi sağlam kişilerin yiyebileceği ifade edilmiştir. Toprak ve ağaç kaplarda saklanması gereken bir ekmek katığı olduğu anlatılmıştır.

Gizli Bilim, Bağ Çözümü, Kastamonu 1975, 48 s.

20., 42. ve 43. sayfalar eksiktir. Bölümün sonunda 6 sayfa numarası ile başlayan kısmın neyle ilgili olduğu anlaşılamamıştır.

Bağ çözümü bir büyü çeşididir. Büyünün nasıl yapıldığı anlatılmıştır. Bağın nasıl çözülebileceğine dair yöntemler verilmiştir. Bakara Suresi, dokuz Yasin, Ayete'l Kürsi, tavuk yumurtası ile, bazı ayetleri başının altına koyarak, beline bağlayarak, Fetih Suresi ile, farklı bazı sureleri boynuna asarak, taşa Fetih Suresi yazarak, balta ile, tırnaklara yazarak bağ çözümü yapılabileceğine dair yöntemler anlatılmıştır.

Gizli Bilim, Cezaevi, Kastamonu 1951, 18 s.

Haksız yere tutuklanma durumunda okunması gerekenler, suçsuz tutukluluk durumunda yapılması gerekenler, tutukluktan kurtuluş için okunacaklar, cezaevinden kurtulmak için hangi surenin okunması gerektiği, hapis ve esaretten kurtulmak için ne yapılması gerektiği, cezaevinden ve darlıktan kurtulmak için ne yapmak gerektiği, Allah'ın isimlerinden hangilerinin cezaevinden kurtulmak için okunması gerektiği, idamdan veya müebbed haptiden kurtulmak için ne okunması gerektiği hakkında bilgiler verilmiştir.

Gizli Bilim, Düş Azması, Kastamonu 1952, 15 s.

Düşü azmayan gencin okuması gereken ayet, düşü azmayan yetişkinlerin okuması gereken ayet, anormal düş azması olanların okuması gereken ayet, düş veya hayız görmemek için okunması gereken ayetler verilmiştir. Sık ihtilam olanların yapması gerekenler, düş azmaması için çareler, ihtilam olmamak için dualar da verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Kayaaltı, Kastamonu 1976, 7 s.

2., 3. ve 4. sayfalar eksiktir. 12., 13. ve 14. sayfaların ise başlığı yoktur. Kayaaltı, Kastamonu genelevine mevki itibarıyla verilmiş bir isim olarak anlatılır. Kayaaltının hangi mahalle ve konumda yer aldığı belirtilmiştir. Bir iki Kastamonu türküsünde de bu ismin geçtiğinden bahsedilir. Geneleve giriş ve orada bulunmaya dair kurallar, genelev sokaklarındaki güvenlik önlemlerinden bahsedilir. Kastamonu ilçelerinde ise genelev olmadığı belirtilir. Genelev kadınlarının mahalleden tecrid edildiği, cemiyyetle münasebetinin kesildiği belirtilir. Din ve Allah bağlarının gevşemesi ve sosyal hayat akımının fuhşa yol açtığı ifade edilmiştir.

Gizli Bilim, Sirkat⁵, Kastamonu 1975, 32 s.

Sirkatin tespiti, malı çalınan kişinin okuması gerekenler, hangi sure okunursa hırsız çaldığını bırakmaya mecbur kalır, çalınanı bulmak için yapılması gerekenlere dair uygulamalar anlatılır. Esmâ, berhetiye, buğday, at kılı, darı, deynek, yumurta, ipek, pamuk ipliği ile hırsız bulmaya, çalınan malı geri getirtmeye yönelik yöntemlerden bahsedilir.

73. Kastamonu Şer'îye Sicillerinden Öğrenilen Nadide Kitaplar, Kastamonu, 15 s., Demirbaş No: 84614, Yer No: 016.093 OZA 1960.

Cilt, daktilografi ile yazılmış tek risaleden oluşmaktadır. Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Nadide Kitaplar Listesi.

“Önsöz”de yazar, Kastamonu müzesi şer'îye sicillerini incelerken 137 nadide eser tespit ederek ilim dünyasına kazandırdığını dile getirmiştir. Şer'îye sicil kayıtlarının

⁵ Çalma, hırsızlık.

resmi olduğu, Kastamonu müzesinde 236 sicil bulunduğu, Türkiye’de ise 6 bin sicil olduğu belirtilmiştir. “Nadide Kitaplar Listesi” başlığı altında alfabetik olarak 137 esere yer verilmiştir.

74. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Nuhzadeler ve Dr. Ziya Nuhoglu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 16 s, Demirbaş No: 84422.

Nuhzadelerden, şöhretini her kuşakta bir tabip çıkmasından alan bir tıp ailesi olarak bahsedilmiştir. Ziya Nuhoglu’nun, 1338 yılında Kastamonu İsmail Bey Mahallesinde, 1946 yılında İstanbul Tıp Fakültesi’ni bitirip 1951 yılında Ankara Tıp Fakültesi’nde ihtisas yaptığı belirtilmiştir. İntani hastalıklar⁶ mütehassısı ve bakteriyolog olmasının yanısıra aynı zamanda hem halk sazlarıyla meşgul olmuş bir müzisyen hem de bir sportmen olduğu bilgisine yer verilmiştir.

Nuh ailesinin sadece tababette değil, ordu hizmetinde de şöhret yaptığı, zira bu aileden bir kısmının tababete bir kısmının ise askerliğe yöneldiğinden söz edilmiş, hayır işlerinde ise yine Nuhzadelerin ilk safta yer aldığı anlatılmıştır. Yazar, daha birçok özellikleriyle sebebiyle Nuhzadelerin kitap konusu olmaya layık olduklarını dile getirmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya ve İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu’ya dair yayınladığı eserlerin listesi yer almaktadır.

75. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Demirbaş No: 84591, Yer No: 920 OZA 1958.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Büyük Haydar, Şeyhülislâm (Sadi Çelebi), Hatibzade (Tezkereci) (Lâtîfi), Andelîbî, Reisülküttab (Ârif Muhammed), Akkaftan, Haddadî Zade (Demircioğlu) (Şeyh Âhmet Siyahî).

⁶ Enfeksiyon hastalıkları.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Büyük Haydar, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Şeyhülislâm (Sadi Çelebi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 7 s.

Şeyhülislam Sadi Çelebi, Kastamonu Dadaylı ve Zeki Cemal Bakiçelebioğlu'nun ecdadından biri olarak anlatılmıştır. Hicri 940, miladi 1533 yılında şeyhülislam olduğu, 945 yılında ise vefat ederek Eyüp Sultan'a defnedildiği belirtilmiştir. Sadi Çelebi'nin, etrafındakileri sevgi ve saygıya mecbur edecek siret ve surete sahip, zeka ve hafızası kudretli ve zengin bir zat olarak tarif edilmiştir. Derste veya tartışmada hereksin suallerini dinleyip sırayla cevapladığından bahsedilmiştir. Yazar, Sadi Çelebi'yi şöyle tarif etmiştir: Allâme, hatip, edip, şair, müellif, ahlak ve fazilet timsali, hayrat sahibi, yalnız Kastamonuluların değil, tüm milletin kendisiyle iftihar edebileceği bir zat. Eserin sonunda bir de bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Hatibzade (Tezkereci) (Lâtifi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s.

Kastamonulu Hatibzade Lâtifi, divan edebiyatının nesrini ve Osmanlı devri biyografisini temsil ettiği, bunun yanı sıra bazı çağdaşları tarafından lehinde ve aleyhinde menfur bir dille yorumlandığına değinilmiştir. Yazar, eserde bu olumlu-olumsuz hükümleri sıraladıktan sonra hakikati bulmaya çalışmıştır.

Lâtifi'nin Kastamonu'da Hatibzade'lerden olduğu ifade edilmiştir. Türkçe divanında 33 kaside ve 500 gazel yer aldığı, Arap ve Fars dilleriyle şiir yazdığı belirtilmiştir. İlim ve sanatıyla olduğu kadar ahlaken de mükemmel olarak kabul edilen Lâtifi'nin, rakiplerine karşı edep ve terbiyeye aykırı karşılık vermeyerek kemal ehli olduğunu gösterdiğinden bahsedilmiştir. Ayrıca tezkiresinin de lisan ve edebiyat olarak divan edebiyatında rakipsiz olduğu vurgulanmıştır. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Andelibî, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Reisülkütab (Ârif Muhammed), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

Reisülkütab Ârif Muhammed, Kastamonu'da doğmuş, 18. yüzyılın son yarısında yetişmiş değerli şahsiyetlerden biri olarak anlatılmıştır. Kadı Muhammed Salim Efendi'nin oğlu olup, ulu Ârif namıyla şöhet bulduğu, Arap ve Fars dillerini Türkçe gibi konuştuğu ve bu üç dille şiirler meydana getirdiği bilgileri verilmiştir. Ayrıca Sürurî ve Şeyh Galib'in Ârif Muhammed'e methiyeler yaptıkları da ifade edilmiştir. Eserde bu methiyelerden örneklere yer verilmiştir. Ârif Muhammed'in 306 sayfalık divanının Mısır Bulak matbaasında basıldığından bahsedilmiştir.

Edebiyatta, ilimde, siyasette büyük şöhet olan Ârif Muhammed'in 1228 yılında 72 yaşında Defter Emîni iken vefat ettiği ve Soğuk Çeşme'de Zeynep Sultan Camii Kabristanı'na defnedildiği belirtilmiştir. Eserin sonunda bir de bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Akkaftan, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Haddadî Zade (Demircioğlu) (Şeyh Âhmet Siyahî), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 7 s.

Haddadî Zade Şeyh Âhmet Ziyaeddin Siyahî, Demircioğlu ve şubeleri ile tasavvuf tarihine mal olduğu, Mevlâna Halid ül-Bağdadî'nin son halifesi olarak, Kutb ül-Ârifin ve Gavs ül-Vâsilî unvanıyla anıldığı aktarılmıştır.

Âhmet Siyahi, Kastamonu evliyalarının ilk safında yer alan, 1196 yılında Kırkçeşme mahallesinde doğan, babası Sadi tarikatından Haddadî Zade Derviş Âhmet Baba olarak ifade edilmiştir. Kendisine siyahi denmesinin nedeni ise başına siyah sarık bağlaması şeklinde açıklanmıştır. Âhmet Siyahi'nin tahsiline babasından başladığı, aile ocağında sofîyane bir terbiye gördüğü, ilim ve fenni ilk olarak evinde tahsil ettiği ve devrinin meşhur ulemalarından olan Şaban Efendi, Kasaba'lı Mustafa Efendi, Amasya'lı Uzun Veli Efendi, Ceceli Müftü Numan Efendi'den dersler aldığı anlatılmıştır. Âhmet Siyahi'nin hicri 1291 yılında vefat ettiği, Na's-i Paki Dergâh yanındaki türbeye defnedildiği belirtilmiştir. Şeyh Hacı Âhmet Siyahi'nin hem muhitte hem memlekette hem de Müslüman topluluklarında fazileti, kerameti ve menkıbeleriyle çok iyi tanınmış olması sebebiyle imaret haline getirdiği konağının herkesin güzergahı olduğu zikredilmiştir. Kastamonu'ya gelen valilerin, makamlarına oturmadan önce Şeyh Âhmet Siyahi'yi ziyaret edip duasını aldıktan sonra göreve başladıkları anlatılmıştır. Yazar, eserinde Âhmet Siyahi'ye ait ele geçirdiği bir risalesinin içeriği hakkında bilgiler vermiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

76. Katalog, 128 s., Demirbaş No: 84622, Yer No: 013 OZA 1976.

Ozanoğlu Kataloğu, Kastamonu 1976.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmıştır. A harfinde 100; B harfinde 68; C harfinde 24; Ç harfinde 23; D harfinde 44; E harfinde 37; F harfinde 20; G harfinde 35; H harfinde 77; I, İ harfinde 32; K harfinde 145; L harfinde 9; M harfinde 65; N harfinde 25; O harfinde 29; Ö harfinde 13; P harfinde 10; R harfinde 24; S harfinde 77; Ş harfinde 31; T harfinde 60; U harfinde 7; Ü harfinde 7; V harfinde 8; Y harfinde 33; Z harfinde 11 olmak üzere toplam 1014 eser adı alfabetik olarak sıralanmıştır.

77. Konuşmalar, Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Demirbaş No: 84641, Yer No: 398.23258 OZA 1946.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat, Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar (Cilt: II), Kastamonu 1946, s. 144-360.

Eserde 122 anlatı yer almaktadır, tek bölümden oluşan daktilo bir eserdir. Kitap 144 sayfa numarası ile başlayıp 360 ile bitmektedir.

78. Makaleler, Demirbaş No: 84583, Yer No: 818.42 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografiyle yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Ciltte yer alan makaleler İhsan Ozanoğlu'nun gazetelerde yer almış makaleleridir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Musikide İnkılap, Hadiselerden İlhamlar, Sosyal Problemler, Bulanık Su, Kuru Bir Yaprak Daha, Okuma İhtiyacı, Üslup ve Şahsiyet.

Musikide İnkılap, Kastamonu 1946.

Risale şu makalelerden oluşmaktadır: Sanatta İnkılap, Musikide İnkılap, Müzikal İstihale.

“Önsöz”de musiki davasının yıllardır tartışılan hararetle bir konu olduğu belirtilmiştir. Bu konuda alafrangacılar ve alaturkacılar çarpışmasının olduğu, alafrangacıların bir kanunla Türk musikisini ortadan kaldırmak istedikleri ancak bunun mümkün olamayacağı savunulmuş; alaturkacıların ise Türk musikisinin kendi haline bırakılıp hiçbir şey yapılamamasını istedikleri aktarılmıştır. Türk musikisinin alaturkacılardan çok alafrangacıların kavrayamayacağı bir zenginlikte ve gerçekten tarihi olduğunu ifade ve ispat ettiği vurgulanmıştır.

“Sanatta İnkılap” adlı makalede sanatın istenildiği zaman değiştirilmesinin anadilin değiştirilmesi kadar zor olduğu, bunun yapılabilmesi için camiayı arkasından çekebilecek dâhilere ihtiyaç olduğundan bahsedilmiştir.

“Musikide İnkılap” adlı makalede Türklerin, Batı dünyasından çok daha önce zengin bir musikiye sahip olduğu vurgulanmıştır. Garp musikisiyle bir kısım aydınların ilgilendiği, şehir ve köylerde yaşayan halkın bu sanata yabancı olduğu belirtilmiştir. Yazar, musikiyi olduğu gibi devam ettirmek ya da garp musikisine olduğu gibi kapıları kapatmayı savunmamış, Türk musikisine dayanarak modern bir musiki oluşturup onu geliştirmek gerektiğini aktarmıştır.

“Müzikal İstihale” adlı makalede alafrangacıların Türk musikisinin ortadan kaldırılıp yerine garp musikisinin getirilmesi için çalıştıkları, bu amaçla Ankara radyosu yayınında Türk musiki eserlerine yer vermedikleri anlatılmıştır. Alafrangacılar için, bir milletin binlerce yıllık musikisini hemen bırakıp garp musikisini kabul etmesinin çamaşır değiştirmek kadar kolay olduğu eleştirilmiştir.

Hadiselerden İlhamlar, Kastamonu.

Risale şu makalelerden oluşmaktadır: Kadirşinaslık (Doğrusöz, Sayı: 296), Sükut (Doğrusöz, Sayı: 294), Görmek (Doğrusöz, Sayı: 297), Metanet (Doğrusöz, Sayı: 300), İlme Hümet (Doğrusöz, Sayı: 284), Feragat (Doğrusöz, Sayı: 285).

“Kadirşinaslık” adlı makalede kadirşinaslık, kendi haklarımız gibi başkalarının haklarını da tanımamız şeklinde tanımlanmıştır. Halkın ise bunu kadir kıymet bilmek olarak ifade ettiğinden bahsedilmiştir. Çalışan bir insanın para ve takdir olmak üzere iki şeye ihtiyacının olduğu, insanın başardığı iş karşılığında maddi kazançtan çok takdir edilme eğiliminde olduğu vurgulanmıştır. İnsanın bu takdir edilme arzusunun psikolojik bir vaka olduğu ve takdir etmenin bizim ahlaki vazifelerimizden olduğu, buna da kadirşinaslık dendiği anlatılmıştır. Kadirşinas kimselerin, kimsenin hakkına müdahale etmeyen, herkesin hakkını teslim etmeyi amaçladığından bahsedilmiştir.

“Sükut” adlı makalede söz kadar sükutun da kıymetli olduğu vurgulanmıştır. Fakat sözün sükuttan daha iyi olduğu, zira sükutun kemal ehlinin bir düsturu olduğu belirtilmiştir. 20. yüzyılda artık sükutun yerini söze bıraktığı, yerinde ve zararsız olan sükutun ise yine makbul olduğu ifade edilmiştir.

“Görmek” adlı makalede bakmak ile görmek arasındaki farktan bahsedilmiştir. İnsanın ya körlükten ya da şuur körlüğünden görmediği, yani körlüğün uzvi veya ruhi olduğu anlatılmıştır. Ancak her iki görmemenin de neticesi aynı kabul edilir, uzvi körlük mazur görülürken ruhi körlüğün mesuliyet taşıdığı aktarılır.

“Metanet” adlı makalede metanet sahibi olan kişilerin hayattaki her türlü zorluğu ve sıkıntıya rağmen çalışmayı elden bırakmayarak yollarına devam ettikleri; metanetin

insana enerji veren, zafer kazandıran ve ayakta tutan bir meziyet olduğu konu edilmiştir.

“İlme Hürmet” adlı makalede ilmin, ömrün en ateşli zamanlarında türlü zorluk ve zahmetlerle elde edilen bir kazanç olduğu, bitmeyen bir mesaiyle saatlerce çalışmayı, hayatın zevklerinden kendini çekmeyi gerektirdiği anlatılmıştır. İlmin bir hazine, tükenmez bir sermaye, bir kıymet olduğu vurgulanmıştır. Atalarımızın ilim sahiplerine daima hürmet ettikleri, onlara maddi ve manevi destek vererek eser vermelerine imkân sağladıkları; ilmin kıymetini ancak ilim ve irfanla ilişkisi olanların bileceği belirtilmiştir.

“Feragat” adlı makalede bir insanın kazancının da haklarının da maddi ve manevi olmak üzere iki çeşit olduğu; feragatin de bu maddi ve manevi hakların tamamından ya da bir kısmından vazgeçmek anlamına geldiği anlatılmıştır. Feragatin bir yaratılış ve terbiye meselesi olduğu, bu terbiyeyi almamış birinin istirahatinden ve parasından geçemeyeceği aktarılmıştır. Bu sebeple feragatin sevgi, samimiyet, merhamet, cömertlik ve ruh asaletinden doğan üstün bir kıymet olduğu vurgulanmıştır. Feragatin karşılığının ise manevi haz ve gönül ferahlığı ile vücut bulduğundan bahsedilmiştir. Bu konuda çocukların ve gençlerin terbiye edilerek yer geldiğinde herhangi bir haktan feragat etmeye alıştırılması bir icap kabul edilmektedir.

Sosyal Problemler, Kastamonu.

Risale şu makalelerden oluşmaktadır: Edebiyatta Meşhur Olmak için (Doğrusöz, Sayı: 302), Türkçe Kur'an Tercemesi (Doğrusöz 1937, Sayı: 10), Spor ve Terbiye, Kemah, Avlağı Meselesi (Doğrusöz, Sayı: 21), Milli Abidelerimiz (Sayı: 28 9), Hatay'ın Kurtuluşu (Doğrusöz, Sayı: 226), Folklor Müstakil Bir İlimdir (Doğrusöz, Sayı: 299).

“Edebiyatta Meşhur Olmak için” adlı makalede roman, şiir, hikâye, piyes gibi herhangi bir eserin sanatkara şöhret kazandırabilmesi için öncelikle bu eseri alıp okuyacak bir muhite ihtiyacı olduğu; şehirlerde azami %75, köylerde %25 okur yazar oranının olduğu düşünüldüğünde bunlardan kaçının edebi zevke sahip olup sanatkara şöhret kazandırabileceği konu edilmiştir. Zira, Anadolu'nun öbür ucunda bir şairin ortaya

çıkıp yazıp söyleyerek cemiyetten aldığını fazlasıyla cemiyete vererek sanatını icra edip şöhret bulabileceği, İstanbul’da estetikten ve ifadeden yoksun bir şairin de meşhur olabileceği ancak bu şöhretin yapmacık olacağı vurgulanmıştır.

“Türkçe Kur’an Tercemesi” adlı makale dini bir konu içermesi sebebiyle ele alınmamıştır.

“Spor ve Terbiye” adlı makalede sporun ruh terbiyesinde şu üç rolü oynadığı belirtilmiştir: 1. Akli melekelerin terbiyesi 2. Temayül ve insiyakların terbiyesi 3. İrade terbiyesi. Sporun terbiyedeki en büyük payının karakter ve ahlaka tesir ediyor olması ve sporcunun da histen çok mantık adamı olduğu, sporcunun en büyük vasfının her şeyde muhakeme etmek olduğu ifade edilmiştir. Yaşamak için gıdaya ihtiyaç duyulduğu kadar sporcuda da azim, irade ve ahlaka zaruri bir ihtiyaç olarak bakıldığından bahsedilmiştir.

“Kemah” adlı makalede Kemah’ın Kastamonu merkezin 12 km kuzeyinde bir köy olduğu belirtilmiştir. Halk rivayetine göre köyün “Kemah” ismini Fatih Sultan Mehmet’in Kastamonu’yu fethinden sonra aldığı; Kastamonu’nun fethinde Fatih’in burayı mülk edindiği ve emirlik zamanında Kemah’a mevkufe arazi dendiği ifade edilmiştir.

“Avlağı Meselesi” adlı makalede avlağıdan bahsedilmiştir. Avlağı köylünün meyve, sebze ve ekinini muhafaza etmek için bağ, bahçe ve tarlasının etrafını duvar, tahta, perde gibi gereçlerle kapatması olarak ifade edilmiştir. Bu koruma vasıtalarının muhite, yere, mahsulün miktarına, mutasarrıfın servetine, yani halkın maddi ve manevi durumuna göre değiştiği belirtilmiştir. Orman koruma kanunuyla birlikte, köylünün de arazilerini daha iyi koruyabilmesi için tel avlağının kullanılması bir zaruret haline gelmiştir.

“Milli Abidelerimiz” adlı makalede bir memleketin milli abidelerini ortadan kaldırmanın o memleketin tarihini yok etmek olduğu ifade edilmiştir. Bu sebeple Kastamonu’nun imarında da iktisadi, toplumsal, coğrafi durumlar kadar tarihi eserlerin muhafazasının da zaruri olduğu vurgulanmıştır. Kastamonu’da Osmanogulları

devrinden öncesine ait şu tarihi eserlerden bahsedilmiştir: Sanatlar mektebi civarındaki oyulmuş kaya, Kastamonu kalesi, Selçuk ve Çobanlar devrinden kalma Yılanlı Darüşşifası, Atabey Camii, Müfessir Alaaddin türbesi, İsmailbey Camii, Hz. Pir Şeyh Şaban-ı Veli Camii ve türbesi, Sinanbey Camii, Nasrullah Topçuoğlu Camii, Hacı Kadı Camileri. Bu eserlerin dışında Kastamonu'nun sağlıkla ilgili, toplumsal, iktisadi alanda tarihi birer vesika olan sebiller, kervansaraylar, hamamlar ve hanlardan söz edilmiştir.

“Hatay’ın Kurtuluşu” adlı makalede Hatay’ın, uzun süren acı ve hasretten sonra 23 Temmuz 1939 yılından itibaren anavatana kavuştuğu, Türkler Hatay’ın bu aynılığına son vermeye çalışırken Fransızların da bu konuda gösterdiği centilmenlik ve samimiyet takdir edilmiştir.

“Folklor Müstakil Bir İlimdir” adlı makalede folklorun halk bilgisi, halka ait bilgiler anlamına geldiği, müstakil bir ilim olduğu belirtilmiştir. Folklor; bir muhit veya memleketteki halkın tarihini, coğrafyasını, inanmalarını, adetlerini, giyimlerini, oyun ve eğlencelerini, musikisini, edebiyatını, tarihi, toplumsal ve milli hayatını, kültür ve medeniyetini derleyerek diğer ilim ve fen şubelerine ihtiyaç duydukları unsurları temin ederek bir milletin kültür ve medeniyetinin tanınmasına ve yaşamasına imkân veren bir ilim olarak tanımlanmıştır. Folklorun fizik, kimya ve diğer müspet ilimlerden daha üstün bir ilim olduğu ve bu ilmin tahsilinin diğerlerinden daha zor olduğu vurgulanmıştır. Yazar, Avrupa 200 yıldır hem kendi folklorunu hem de bizim folklorumuzu incelerken; milli şuuru bozuk ve cahil bazı kimselerin folkloru gereksiz bulup küçümsediğinden yakınmıştır. Dil seferberliği gibi folklor için de bir seferberlik oluşturulması gerektiği ve bu görevin öncelikle halkevlerine düştüğü ifade edilmiştir.

Bulanık Su, Kastamonu 1929.

Hecenin 14’lü ve 15’li kalıbıyla yazılmış yedi dörtlük, üç altılık bentler yer almaktadır. Konuları aşk ve sevgidir.

Kuru Bir Yaprak Daha, Kastamonu 1927.

Hecenin 14'lü, 15'li, 16'lı kalıplarıyla yazılmış dört dörtlük, iki altılık, bir on ikilik bentler yer almaktadır. Sevgiliye duyulan aşk dile getirilmiştir.

Okuma İhtiyacı, Kastamonu.

Risale şu makalelerden oluşmaktadır: Kitap Tasnifi Esasları (Doğrusöz, Sayı: 226), Kentlerde Okuma (Doğrusöz, Sayı: 213), Köyde Okuma (Doğrusöz, Sayı: 210).

“Kitap Tasnifi Esasları” adlı makalede bir kütüphanenin tasnif edilmiş bir şekilde olmasının bir zaruret olduğu, zira zengin dahi olsa muntazam olmayan bir kütüphanenin eksik kabul edileceği belirtilmiştir. Kitapların öncelikle içeriğindeki ilim ve fenne göre ayrılması gerektiği; Türk, Arap ve Acem dillerinin bibliyografya yapacak derecede bilmek gerektiği; kitap tasnifinin sanıldığı kadar kolay bir iş olmadığı anlatılmıştır.

“Kentlerde Okuma” adlı makalede halkın okuma ihtiyacına cevap verebilmek için köylü ve kentli olmak üzere iki zümre kabul etmek lüzum olduğu, bu lüzumun köy ve kent hayatı arasındaki iktisadi ve toplumsal çeşitli sebeplerden kaynaklandığı belirtilmiştir. Kentlerde okuma meselesinin ana hatları şöyle verilmiştir: 1. Talebeleri okutmak 2. Halkı okutmak. Öğretmenin ilk görevinin talebenin, okumayı bir ihtiyaç olarak bilmesini sağlamak olduğu; çocuğa okuma zevki verildikten sonra onun yaşına ve kültürüne uygun faydalı kitaplara ulaşmasını sağlaması gerektiği; kitap tavsiye ve temininin aynı zamanda ailenin görevi olduğu; neticede bu konuda öğretmen ile ailenin el ele vermesi gerektiği vurgulanmıştır. Halkın okuması konusunda ise öncelikle halkın tamamen okuryazar hale getirilmesinden ve ilk iş olarak ise halka okuyacak kitap temin etmenin öneminden bahsedilmiştir. Burada kitabın muhteviyatı ve kitabın maliyeti olmak üzere iki yönün söz konusu olduğu belirtilmiştir. Okuma yerleri temin edilmesinin de önemi vurgulanarak okuma yerleri şöyle sıralanmıştır: 1. Halk evleri kütüphanelerini yaymak 2. Parti, semt ocaklarında birer kütüphane açmak 3. Memleket kütüphanelerini çoğaltmak ve zenginleştirmek 4. Kahvelerde ve emsali salonlarda okunacak kitap ve gazete bulundurmak.

“Köyde Okuma” adlı makalede en az %25 okuryazarı bulunan okumayı bir zaruret ve zevk haline getirmeyi amaçlandığı ve buna imkân bulmayla meşgul olunması gerektiği belirtilmiştir. Talebeye okuma zevki kazandırmayla görevin okul ve öğretmene düştüğü, muhit ve devletin de okuma zevkinin kazandırılmasına yardımcı olması gerektiği vurgulanmıştır. Bu yardımın şu şekilde ortaya çıkması beklenmektedir: 1. Okunacak eser temini 2. Köylünün kültürüne uygun eserler temin edilmesi 3. Okumaya elverişli ve ucuz kitap temin ettikten sonra eserin satışının sağlanması 4. Halk okuma odalarının oluşturulması.

Üslup ve Şahsiyet, Kastamonu.

Bu risale, Doğrusöz, Sayı: 281’de yayımlanmıştır. Üslup ve Şahsiyet” adlı tek makaleden oluşan bu risalede sanatta, mimaride, resimde olduğu gibi edebiyatta da her sanatkarı diğerlerinden ayıracak bir üslup farkının göze çarptığından bahsedilmiştir. Sanatkarın psikolojik, sosyal, teknik ve estetik yönden etiketini taşıyan üslubun bir insan gibi kabul edildiği anlatılmıştır. Bir şair ya da yazarın üslubuna bakılarak tanınabileceği, örneğin Fuat Köprülü’nün üslubuyla ayırt edilebileceği vurgulanmıştır. Fuzuli ile Nedim’in, Nef’i ile Şeyh Galip’in, Behçet Kemal ile Necip Fazıl Kısakürek hakkında üslupları sebebiyle kolaylıkla çıkarımda bulunulabileceği ifade edilmiştir.

79. Milli Marşlar ve Çocuk Marşları, Demirbaş No: 84915, Yer No: 784.1 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup, risaleler kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Çocuk Şarkı ve Marşları, Gençlik Marşları, Milli Marşlarımız, Yürüyüş Marşları.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Çocuk Şarkı ve Marşları, Kastamonu 1976, 62 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Gençlik Marşları, Kastamonu 1976, 43 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Milli Marşlarımız, Kastamonu 1976, 93 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Yürüyüş Marşları, Kastamonu 1976, 84 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

80. Musiki ve Tevşih-Tevşihler, 87 s., Demirbaş No: 84609, Yer No: 783.2 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup sadece son risaleye sayfa numarası verilmemiştir.

İçindekiler: 1. Tevşihler; 2. Tevşihler; 3. Musikide İnkılap.

Tevşihler, Güfte: Şeyh Behçet, Beste: Mehmet Rakım, Kastamonu, 7 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Metin.

“Önsöz”de tevşih, Süleyman Çelebi’nin mevlidinin daha neşveli bir hale getirebilmek için süsler gibi okunan duraklar olarak tanımlanmıştır. Bu müzikal ve edebi sanat türünde pek çok eser meydana getirilmekle birlikte Şeyh Behçet’in nazmedip İzmirli Mehmet Rakım (Elkutlu)’ın on altı makam ile bestelediği bu eserin şahsına münhasır olduğu vurgulanmıştır. İhsan Ozanoğlu, bu tevşihî eski bir mecmuada bulup kopya ettiğini belirtmiştir.

“Metin” kısmında rast, mahur, suznâk, hicazkâr, nihavend, neva, ısfahan, uşşak, beyatı, muhayyer, hüseyinî, acem kürdi, sabâ, bestenigar, evc makamlarıyla yazılmış tevşihlere yer verilmiştir.

Musikide İnkılap, Kastamonu 1946.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

81. Piri Paşa ve Evkafı, Kastamonu 1971, Demirbaş No: 84422, Yer No: 928. 94335 OZA 1971.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Piri Paşa ve Evkafı, Piri Paşa Evkafından Çeltik Tarlası ve Diğer Gayrimenkuller Hakkında Huccet, Piri Paşa'nın Vakıf Çeltik Tarla diğer Arazisi, Piri Paşa Evkafı Hakkında Ferman, Piri Paşa Köy ve Diğer Evkafı, Piri Paşa Azviyesi ve Evkafı Hakkında Ferman, Piri Mehmet Paşa Evkafı Tevliyeti.

“Piri Paşa ve Evkafı” başlığı altında Piri Paşa'nın Tosya Kargı mahallesinden zuhur etmiş büyük bir ilim ve devlet adamı olduğu ve asıl adının Mehmet olduğu belirtilmiştir. Tosya'da, Kastamonu'da ve İstanbul'da en yüksek bilginlerden ilim alarak müderris olmuş bir süre Anadolu'da memuriyet yapmış, sonrasında defterdarlık, kaymakamlık, vezirlik görevlerinde bulunduğu bilgisine yer verilmiştir.

Piri Paşa'nın gariplere, fakirlere, talebeye karşı merhametli bir zat olduğu, sadece Tosya'da değil pek çok yerde imaret kurduğundan bahsedilmiştir. Eserde Tosya şer'îye mahkemesi I numaralı belgesinden Piri Paşa hakkında bilgilere yer verilmiştir.

“Piri Paşa Evkafından Çeltik Tarlası ve Diğer Gayrimenkuller Hakkında Huccet” başlığı altında Kastamonu müzesi arşivi şer'îye sicilleri bölümü Tosya sicillerinde yer alan bilgilere yer verilmiştir. “Piri Paşa'nın Vakıf Çeltik Tarla diğer Arazisi” başlığı altında Kastamonu müzesi arşivi şer'îye sicilleri bölümü Tosya şer'îye sicillerinde yer alan bilgilere yer verilmiştir. “Piri Paşa Evkafı Hakkında Ferman” başlığı altında Kastamonu müzesi arşivi şer'îye sicilleri bölümünde yer alan bilgilere yer verilmiştir. “Piri Paşa Köy ve Diğer Evkafı” başlığı altında Kastamonu müzesi arşivi şer'îye sicilleri bölümünde yer alan bilgilere yer verilmiştir. “Piri Paşa Azviyesi ve Evkafı Hakkında Ferman” başlığı altında Kastamonu müzesi arşivi şer'îye sicilleri bölümünde yer alan bilgilere yer verilmiştir. “Piri Mehmet Paşa Evkafı Tevliyeti” başlığı altında Kastamonu müzesi arşivi şer'îye sicilleri bölümü Tosya sicilleri No/587/177'de yer alan bilgilere yer verilmiştir.

82. Piyesler, Kastamonu 1946, Demirbaş No: 84615, Yer No: 812.42 OZA 1946.

Eserde yer alan piyesler şunlardır: Vatan 1 (Bir perdelik milli piyes), Haftamız (İlkokullar için 2 perde), Yiğit Çocuk (milli piyes 4 perdelik), Yiğit Çocuk (milli piyes 4 perdelik).

“Vatan 1” adlı tiyatro, 7 kişilik şahıs kadrosuyla 12 sahneden oluşur. Daktilo ile yazılmıştır. “Haftamız” adlı tiyatro, iki perdeden oluşan bir komedidir. Daktilo ile yazılmıştır. “Yiğit Çocuk” adlı tiyatro, 4 perdeden oluşan bir okul piyesidir. El yazısıdır. “Yiğit Çocuk” adlı aynı adı taşıyan ikinci oyun ilkokullar içindir. Daktilo ile yazılmıştır.

83. *Ramazan Fıkraları*, Kastamonu 1963, Demirbaş No: 84663, Yer No: 817.42 OZA 1973.

Cildin tamamı el yazısı ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Ramazan Fıkraları I, Ramazan Fıkraları II, Ramazan Fıkraları III, Ramazan Fıkraları IV, Ramazan Fıkraları V, Ramazan Fıkraları VI.

Ramazan Fıkraları I, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Bir Yi de Bin Kere Şükret, İsteseydim, Hay Mübarek, Şen Fıkralar, Ömründe Bir, Bizim Evde İşi Ne?, Dönerle Durur!, Ah Bir Sahibi Daha!, İmkânı Mı Var?, Memnun Olmasa Gelir Mi Hiç, Kavliniz Fi’linize Uymuyor, Ölelim.

Ramazan Fıkraları II, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ben Gidersem, Radyo Ne Lazım!, Sözümüz Söz, Hüküm Sizin, Pazarlık Muteber, Sebat, Ramazan Gelirken, Ay mı Güneş mi, Ramazan Önü, Allah Kerim Emma, Temizliğin Çeşidi, Sözü Kaldı.

Ramazan Fıkraları III, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Can mı Kalır?, Gülbaba, Hazırlık, Hesap Düzelecek, Allah’a Sığın, Cehennem Lisanı, Huri Umacısı, Bir Süal, Hakarete Hüsnü Niyet, Öyle Yanlışlar Var Ki, Ölüm, Kim Kimi Taziye Edecek?.

Ramazan Fıkraları IV, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Dış Kirası, Hangisi Hayırlı, Şarlatan, Baş Ol da Soğan Baş Ol, Tersinden, Bereket Nereden, Bu Cimrilik Varken, Adem Evladı!, Usta Malı, Süt Köpüğü Anı Boku, Bağışlıyamam, Çekiyormusun?, Yaşa İmam Efendi.

Ramazan Fıkraları V, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: İkimiz Bir Adam, Boynuzsuz Kurban, Ahir Zaman Şairleri!, Altı Öküz, Hayatı da Mematı da, Nef’inin Tevbesi, Mâyesi Belli!, Köle Yerine, Unutmuşlar, Tiryakilik, Harç Bedeli, Âlim Duası.

Ramazan Fıkraları VI, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Biz Yetişmezken, Bir Tashih!, Oncuk, Kızlar Ağalığı, Divan Falı, Sığar Mısınız, Dört Kerre Halt Etmek, İnsanın Bile Yapamadığı İş, Teresi Az, Beca İş, Nedim’in Öğütü, Su Katınca.

84. Ramazan Manileri, Demirbaş No: 84906, Yer No: 398.5 OZA [1976].

Cildin tamamı el yazısı ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. “Ramazan Manileri” başlığı altında hecenin 4’lü, 5’li, 7’li, 8’li kalıplarıyla yazılmış bir ikilik, 196 dörtlük yer almaktadır.

85. Seçme Fıkralar, Kastamonu 1973, Demirbaş No: 84661, Yer No: 817.42 OZA 1973.

Cildin tamamı el yazısı olup sayfa numarası verilmemiştir. “İçindekiler” başlığı altında şu bölümler yer almaktadır: Seçme Fıkralar, Gecenin Gölgesinde, Latife, Zekâ İş, Güle, Şen Fıkralar, Şakrak Sözler, Şen Sözler.

“Seçme Fıkralar” bölümünde farklı uzunluklarda 11 fıkra; “Gecenin Gölgesinde” bölümünde 12 fıkra; “Latife” bölümünde 12 fıkra; “Zekâ İşi” bölümünde 11 fıkra; “Güle” bölümünde 12 fıkra; “Şen Fıkralar” bölümünde 12 fıkra; “Şakrak Sözler” bölümünde 12 fıkra; “Şen Sözler” bölümünde 12 fıkra vardır.

86. *Seyahat Hatıraları-Araç, Kargı, Azdavay, Cide, Ecevit, Daday, Taşköprü, Devrekani*, Demirbaş No: 84623, Yer No: 910.4 OZA 1973.

Cildin bir kısmı el yazısı bir kısmı daktilografi ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Seyahat Hatıraları, Daday’da Üç Gün, Taşköprü’de İki Gün.

Seyahat Hatıraları.

Risalede yer alan hatıralar şu başlıklardan oluşmaktadır: Araç Yolunda, Azdavay’dan Dönerken, Kargı’ya İnerken, Orman İçinde, Devrekani Yaylasında, Hazineleler İçinde, Cide İntibaları.

Daday’da Üç Gün, Kastamonu 1946.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Daday’da Üç Gün.

“Önsöz”de yazar, 1944 yılı Temmuz ayında Daday’a konser, balo, temsil, sünnet düğünü için bir Halkevi gezisi düzenlenip orada saz ve oyun ekipleriyle birlikte üç gün kaldıklarını, bu süredeki incelemelerini Birlik gazetesinde yayınladığını yazılarını, hem hatıra olması hem de yurdun bir yerini tanıtmak adına bu küçük seyahat kitabında bir araya getirdiğini anlatmıştır. “Daday’da Üç Gün” başlığı altında yazar, üç günlük Halkevi gezisindeki sazlı sözlü oyunları, müsamereyi ve aynı zamanda Daday’ın eksik kalmış yanlarını bu hatırasında kaleme almıştır.

Taşköprü’de İki Gün, Kastamonu 1944.

“Taşköprü’de İki Gün” adlı tek başlıktan oluşan risalede yazar, Halkevi dostlarıyla birlikte kendilerine tahsis edilen otomobille Taşköprü’ye olan seyahatlerinden

bahsetmiştir. Yazar, Taşköprü'nün doğal güzelliklerini, halkın uğraşlarını, zekasını ve bu iki günlük seyahatteki hatıralarını kaleme almıştır.

87. *Son Çağrı Dadaloğlu'na*, Kastamonu, Demirbaş No: 84433.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: *Son Çağrı Dadaloğlu'na*, *Hafız Töreni*, *Barış Mesajı Dadaloğlu'na*.

Son Çağrı Dadaloğlu'na, Kastamonu, 9 s.

“Dadaloğlu Hodri Meydan” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 41 dörtlükten oluşmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Hafız Töreni, Kastamonu, 6 s.

“Son Çağrı Dadaloğlu'na” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış 24 dörtlükten oluşmaktadır.

Barış Mesajı Dadaloğlu'na, Kastamonu, 7 s.

“Barış Mesajı Dadaloğlu'na” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 25 dörtlükten oluşmaktadır.

88. *Şiirler*, Demirbaş No: 25491, Yer No: 811 OZA 1976.

Cildin büyük bir kısmı daktilografi ile yazılmış olup az bir bölümü el yazısıdır, sayfa numaralandırılması düzenli değildir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: *Atatürk Devrimi Destanı*, *Atatürk Devrimi Destanı*, *Bir Zaman İmiş! (Koşmalar)*.

Atatürk Devrimi Destanı, Kastamonu 1980, 82 s.

İçindekiler: Ata'mıza Dua; Ata'mıza Ağıt; Büyük Devrime Giriş, 19 Mayıs 1919, 23 Nisan; Zaferden Zafere, İnönü I, İnönü II Meydan Muharebesi, Sakarya, Dumlupınar, 30 Ağustos, Cumhuriyet, Hatay Zaferi, Boğazdan Geçti, 23 Ağustos; Atatürk Devrimi Destanı; Büyük Devrim Hitâbeleri, 23 Nisan 1920, 30 Ağustos, 29 Ekim, Sonsöz.

“Ata'mıza Dua” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün Allah’ın ihsanı olduğu ve halkı yok olmaktan kurtardığı anlatılmıştır.

“Ata'mıza Ağıt” adlı şiir hecenin 10’lu kalıbıyla yazılmış sekiz dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Türk yurdunu kurtaran Atatürk’ün ölümünden duyulan üzüntü, yokluğunun acısının yürekte taşındığı anlatılmıştır.

“19 Mayıs 1919” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dörtlükten oluşmaktadır. 19 Mayıs 1919 tarihi varlık harmanı, zulmün hazanı, Nuh’un tufanı, Türklüğün şanı olarak tanımlanmıştır.

“23 Nisan” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. 23 Nisan tarihi en kutsal gün ve ulu bir bayram olarak anlatılmıştır.

“İnönü I” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Türk ordusunun kan döktüğü, Türk bayrağının göklere çekildiği, Türk gücünün göklere ulaştığı İnönü muharebesi konu edilmiştir.

“İnönü II Meydan Muharebesi” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dörtlükten oluşmaktadır. İnönü Meydan Muharebesi’nin İstiklal harbinin bir dönüm noktası, bugünkü varlığın belirtisi olduğundan bahsedilmiş ve Türk’ün insanlığa güneş olduğu anlatılmıştır.

“Sakarya” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sakarya’dan Türk’ün bükülmeyen kolu, kutsal güneşlerin yolu şeklinde bahsedilmiştir.

“Dumlupınar” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Dumlupınar’da mertçe savaşıldığı ve yeni bir devrin başladığı anlatılmıştır.

“30 Ağustos” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Yunanlıların diz çöktüğü 30 Ağustos’un bir cihan zaferi olduğundan bahsedilmiştir.

“Cumhuriyet” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Cumhuriyet’in amacının daima yükselerek Atatürk’ün izinden gitmek olduğu konu edilmiştir.

“Hatay Zaferi” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Anavatanın parçası olan Hatay’ın yad ellerde kalmaması gerektiği düşüncesinde olan Atatürk’ün hasta haliyle seferber olup bir zafer kazandığı anlatılmıştır.

“Boğaz’dan Geçti” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Türklerin yaşadığı tarihi olaylar ve tarihi olaylardan etkilenişi anlatılmıştır.

“23 Ağustos” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. 23 Ağustos’un Kastamonulular için kıyafet devriminin yaşandığı kutsal bir gün olduğu anlatılmıştır.

“Atatürk Devrimi Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış seksen dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün kahramanlıklarından, milli mücadele döneminden, Türklük kavramından ve devrimlerden bahsedilmiştir.

“23 Nisan 1920” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki otuz dört dizeden oluşmaktadır. Atatürk’ün kahramanlığı, bugünün devrimin ilk günü olduğu, genel bir kalkınma yaşandığı anlatılmıştır.

“30 Ağustos” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki doksan dört dizeden oluşmaktadır. Korkunç bir gecede, umudun tükendiği bir zamanda bir kahramanın doğuşuyla başlayan mücadele ve her Türk’ün bir ateş olup düşmanı yok edişi, Türk ordusunun gösterdiği eşsiz başarı ve Atatürk’e duyan minnet dile getirilmiştir.

“30 Ağustos” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki otuz sekiz dizeden oluşmaktadır. Bu şiirde Türk tarihinin beş bin yıla sığmayacağı, çiğnediği toprakların düşmana mezar edildiği, bu zaferin başının 23 Nisan’a dayandığı ve saltanatın kaldırılıp Cumhuriyet’in kuruluşu anlatılmıştır.

“Sonsöz” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlükten oluşmaktadır. Uçurumun kenarında, anarşistlerin ülkeyi sardığı bir dönemde Kenan Evren’in duruma el koyarak ülkeyi kurtardığından bahsedilmiştir.

Atatürk Devrimi Destanı

“Atatürk Devrimi Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış seksen dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün kahramanlıklarından, milli mücadele döneminden, Türklük kavramından ve devrimlerden bahsedilmiştir.

Bir Zaman İmiş! (Koşmalar), 49 s.

“Önsöz”de yazar eserlerinin yer aldığı kurumları şöyle sıralamıştır: Kültür Bakanlığı folklor arşivi, Müzeler Genel Müdürlüğü, Türk Dil Kurumu, Ankara Etnografya Müzesi, Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul Üniversitesi Gazetecilik Enstitüsü, Kastamonu Müzesi Arşivi, Kastamonu İl Kitaplığı, Ankara Milli Kütüphane, İstanbul Bayezid Kitaplığı. Yazar, o tarihte bütün kitaplarını yayınlamanın en az on milyon liraya mal olacağını belirtmiş, bu sebeple ancak bir kısmı yayınlatabildiğinden bahsetmiştir. “Koşmalar” başlığı altında 45 şiire yer verilmiştir. Bunlar hecenin 10’lu ve 11’li yazılmış lirik şiirlerdir.

89. Şiirler, Demirbaş No: 6738, Yer No: 894.35 OZA 1952.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Senden Sana, Dua, Ne Fayda!, Hayattan, Öğüt, Öğütleme, Doğru Yol, Vasiyet, Düstür, Müfsid, Saz, Sazımın Tellerinden, Dimağ, Çocuğun Değeri, Kumar, 30 Ağustos, 29 Ekim, Taşkınılık, Atatürk’e Ağıt, Gönül, Çocuk Destanı, Zelzele Destanı, Öğüt, Sazımın Tellerinden.

Senden Sana, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Dua, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Ne Fayda, Kıral Matbaası, Kastamonu 1953, 3 s.

Hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Her şeyin zamanında değerli olduğu, yapılması gerekenin zamanında yapılması gerektiği aksi hâlde bir fayda sağlamayacağı konu edilmiştir.

Hayattan, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

Risalede şu şiirler yer almaktadır: Bir Zahid için, Geçinme.

“Bir Zahid için” adlı şiir hecenin 14'lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on iki dizeden oluşmaktadır. Şair, dünya hayatı için gaflete düşüp ahireti ziyan etmemek gerektiğini anlatmaktadır.

“Geçinme” adlı şiir hecenin 14'lü kalıbıyla yazılmış altı dizelik üç bentten oluşmaktadır. Geçinme derdinin bitmez tükenmez bir mesele olduğu anlatılmıştır.

Öğüt, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Öğüt” adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Bu şiirde her sözü kanmamak, çalışmak, daldan dala konmamak öğütlenmiştir.

Öğütleme, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

“Öğütleme” adlı şiir hecenin 15'li kalıbıyla yazılmış sekiz dördlükten oluşmaktadır. Bu şiirde vaktin kıymetini bilmek, iyi niyetli olmak, kendini bilmek öğütlenmiştir.

Doğru Yol, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Risalede şu şiirler yer almaktadır: Doğruluk, Sabır, Say ü Gayret, Para.

“Doğruluk” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden oluşmaktadır. Şiirde doğruluğun bitmek tükenmek bilmeyen bir sermaye olduğundan bahsedilmiştir. “Sabır” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Sabrın belalara kalkan, bedbaht insana ihsan olduğu anlatılmıştır. “Say ü Gayret” adlı şiir hecenin 16’lı kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden oluşmaktadır. İnsanın her işte gayretli olması gerektiği vurgulanmıştır. “Para” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Paranın fani dünyada can olduğu, parasız insana kıymet verilmediği konu edilmiştir.

Vasiyet, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Vasiyet” adlı şiir hecenin 14’lü, 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on iki dördlükten ve hecenin 16’lı kalıbıyla yazılmış sekiz dördlükten oluşmaktadır. Gıyapta konuşmamak, dosdoğru olmak, haddini bilmek gibi vasiyetlerde bulunmaktadır.

Düstur, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

“İtaat” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış beş dördlükten oluşmaktadır. Şair, kanuna itaat etmenin gerekliliği ve öneminden bahsetmiştir. “Nezaket” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Şair nezaketin eksikliklere perde olup insanın şanını yükselteceğini dile getirmiştir.

Müfsid, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Müfsid” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış yedi beşlik ve dört dördlükten oluşmaktadır. Kötülüğün iyiliği, yanlışın doğruyu, çirkinin güzeli müfsid edip bozduğu anlatılmıştır.

Saz, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Saz” adlı şiir hecenin 14’lü ve 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki yetmiş sekiz dizeden oluşmaktadır.

Sazımın Tellerinden, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Sazım” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair, bu şiirde sazına verdiği değeri anlatmıştır. “Bir Yobaz için” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Sazın haram olduğunu söyleyenlere cevap niteliğinde bir şiirdir. “Yaratan’a” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair, biten gençliği için Allah’a sitem etmiştir.

Dimağ, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1953, 2 s.

“Dimağ” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki kırk dizeden oluşmaktadır. Dimağa dair tanımlamalar yapılmıştır.

Çocuğun Değeri, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Çocuğun Değeri” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Çocuklar ulusal varlığın izi, bir define, devlete derman ve bir armağan olarak ifade edilmiştir.

Kumar, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“Kumar” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış onar dizelik dört bentten oluşmaktadır. Kumarın kişiye ve topluma verdiği zararlar konu edilmiştir.

30 Ağustos, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“30 Ağustos” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki yetmiş dört dizeden oluşmaktadır. Şiirde, Atatürk’ün emriyle Türklerin bir ateş olup tarihte eş olmayan bir zafer kazandıkları anlatılmıştır.

29 Ekim, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

“29 Ekim” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki otuz sekiz dizeden oluşmaktadır. 29 Ekim tarihinde Atatürk’ün kurduğu Cumhuriyet ile Türk’ün ebediyetinin tanındığı konu edilmiştir.

Taşkınlık, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Atatürk’e Ağıt, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

“Atamıza” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış sekiz dördlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün ölümünden duyulan üzüntü, ona olan özlem dile getirilmiştir.

Gönül, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

“Gönül” adlı şiir hecenin 14’lü ve 15’li kalıbıyla yazılmış ilki 22 dize, ikincisi on dizeden oluşan iki bentten meydana gelmektedir. Dini ve duygusal açıdan gönülün yeri ve ifade ettiği anlam anlatılmıştır.

Çocuk Destanı, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

“Çocuk Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 18 dördlükten oluşmaktadır. Şiirde çocukların her türlü kötülükten esirgenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Zelzele Destanı, Açıkşöz Matbaası, Kastamonu 1943, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Öğüt, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Sazımın Tellerinden, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

90. Şiirler, Demirbaş No: 84629, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin bir kısmı daktilografi, bir kısmı el yazısıyla yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Senin Şarkıların, Ulu Kış, Özden Öz, Özden Öze, Kır Çiçekleri.

Senin Şarkıların, Kastamonu.

“Şarkılar” başlığı altında farklı ölçülerde yazılmış ve numaralandırılmış on iki dördlük yer almaktadır. Hepsî, konusu aşk ve sevgi olan lirik şiirlerdir.

Ulu Kış, Kastamonu.

Risalede farklı ölçülerde yazılmış on dokuz dördlük ve hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış on iki dizelik bir şiire yer verilmiştir. Bu şiirlerde kar, kış, hastalık konuları işlenmiştir.

Özden Öz, Kastamonu.

Risale hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Sevgiyi anlatan şiirlerdir.

Özden Öze, Kastamonu.

Risale hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Sevgiliye duyulan aşkı anlatan şiirlerdir.

Kır Çiçekleri, Kastamonu.

Risale hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Dördlükler didaktik tarzda yazılmıştır.

91. Şiirler, Demirbaş No: 84628, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Tekyüz, Açık Sözler, Özden Sesler, Damla Damla, Tatlı Sert, Eski Yol, Çapraz Deyişler.

İlk bölüm isimlendirilmemiştir. Burada hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. İyi günde herkesin iyi olup ihtiyaçlı olduğunda insanların kaçtığından bahsedilmiştir.

Tekyüz, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on bir dördlük yer almaktadır. Didaktik tarzda yazılmış dördlüklerdir.

Açık Sözler, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Dördlükler öğüt verir niteliktedir. Eğitici, öğretici, hayata dair mesajlar veren dördlüklerdir.

Özden Sesler, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Eğitici, öğretici, hayata dair mesajlar veren dördlüklerdir.

Damla Damla, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Paranın insanı değiştirebileceği, para için can verecek insanların olduğu ve servetin gizli tutulması gerektiği anlatılmıştır.

Tatlı Sert, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Hayata dair eğitici nitelikte öğütlerin verildiği dördlüklerdir.

Eski Yol, Kastamonu.

Risalede hecenin 11'li ve 12'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Dörtlükler gençliğin geçiciliğini, insanlara güvenmenin zor olacağını, sevgiyi anlatmaktadır.

Çapraz Deyişler, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Sevgiliye sitem, aşkın çilesi ve kavuşma dileği dile getirilmiştir.

92. Şiirler, Demirbaş No: 84630, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Gönülden, Baba Nasihati, Çift Sarma, Tek Tek, Tekleme, Yiğitçe, Çifttel, Günde Bir, İkitel.

Gönülden, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li ve 11'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Hayata ve insana dair öğüt verici dörtlüklerdir.

Baba Nasihati, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Risalede baba nasihati sayılabilecek dörtlükler yer almaktadır.

Çift Sarma, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Zenginlik, iyi-kötü, kıymet bilmek gibi konularda yazılmış dörtlüklerdir.

Tek Tek, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Şükretmek, yumuşak davranmak, kumarın zararı anlatılmıştır.

Tekleme, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on bir dörtlük yer almaktadır. Dostluk, sözün önemi, sevgi konu edilmiştir.

Yiğitçe, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on bir dörtlük yer almaktadır. Kişinin soya çektiği, sevgiliye duyulan aşk anlatılmıştır.

Çifttel, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Cinaslı kafiye ile yazılmış lirik dörtlüklerdir.

Günde Bir, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. İnsanın soyunun iyi olması, adam olmak, terbiyenin önemi dile getirilmiştir.

İkitel, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Cinaslı kafiye ile yazılmış duygusal dörtlüklerdir.

93. Şiirler, Demirbaş No: 84625, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Teker Teker, Atamık Sözler, Kastamonu'nun Pırlanta Kaza ve Kasabaları, Dikenli Yapraklar, Arada Kalmış.

Teker Teker, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Gençliğin değeri, Allah'ın verdiği bedenin kıymeti dile getirilmiştir.

Atamık Sözler, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Gençliğe ve görünüşe aldanmama, aşk konularında yazılmış dördlüklerdir.

Kastamonu'nun Pırlanta Kaza ve Kasabaları, Kastamonu.

“Kastamonu” adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair burada Kastamonu'ya olan sevgisini anlatmıştır.

“İlçeler” başlığı altında şu şiirler yer almaktadır: Yeşil Abana, Sevimli Araç, Azdavay Deyişleri, Cide Hatırası, Çatalzeytin, Güzel Daday, Devrekâni, İnebolu, Yigitler Kargısı, Hazinele İçinde, Taşköprü, Güzel Tosya.

“Yeşil Abana” adlı şiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Abana'nın coğrafi konumu, toprağı, cennet gibi oluşu anlatılmıştır.

“Sevimli Araç” adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Araç'ın doğal güzellikleri anlatılmıştır.

“Azdavay Deyişleri” adlı şiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Azdavay'ın yaz aylarındaki güzelliğı ve kışının yaman oluşu anlatılmıştır.

“Cide Hatırası” adlı şiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Cide'nin denizi, dağı, manzarası anlatılmıştır.

“Çatalzeytin” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Çatalzeytin’in ücra köşede kalmış, bir tarafı dağ, bir tarafı deniz olan serin ve emin bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Güzel Daday” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Daday’ın vadide bir pırlanta misali olduğu, yağının ve balının meşhur olduğu anlatılmıştır.

“Devrekâni” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Devrekâni’nin billur sulu, cennet bir yer olduğu anlatılmıştır.

“İnebolu” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. İnebolu’nun yüz akı bir medeniyet şehri olduğu anlatılmıştır.

“Yiğitler Kargısı” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Günümüzde Çorum’a ait olup, o tarihte Kastamonu’ya bağlı olan Kargı’nın yaylaları, ovaları, bahçeleri, manzarası anlatılmıştır.

“Hazineler İçinde” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Küre’nin tarihi, bakırı ve türlü sanatlarıyla mübarek bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Taşköprü” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten oluşmaktadır. Taşköprü’nün erenlerin kaynağı olduğu, dağı, suyu, koç yiğitler yeri olduğu anlatılmıştır.

“Güzel Tosya” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Tosya’nın vilayet tahtında sultan, istikbali aydın, mazisi parlak olduğu anlatılmıştır.

“Kasaba ve Pazarlar” başlığı altında şu şiirler yer almaktadır: Ağlı, Bozkurt, Evrenye, Germeç, İğdir, Haşalay, Mergüze, Seydiler, Şenlik, Zarı.

“Ağlı” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Ağlı’nın havası-suyu güzel, Türk soyu bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Bozkurt” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Bozkurt’un sahilde bir inci, anayurdun çiçeği olduğu anlatılmıştır.

“Evrenye” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Evrenye’nin kahramanların vatani tarihi bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Germeç” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Germeç’in pazarların başı, alışverişi yaman bir yer olduğu anlatılmıştır.

“İğdir” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. İğdir’in hastalıktan ırak bir sağlık durağı olduğu anlatılmıştır.

“Haşalay” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Haşalay’ın iskan bakımından sapa olsa da büyük insanların çıktığı bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Mergüze” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Mergüze’nin iki dağ arasında, bir gün kalkınacak bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Seydiler” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Seydiler’in kahramanlar yatağı, efeler otağı bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Şenlik” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şenlik’in dirlik ve düzeni olan, kışı uzun, güvenli bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Zarı” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Zarı’nın ıssız, halkın ektiğini biçemediği, ancak bucak ya da ilçe olurda yüzü gülebilecek bir yer olduğu anlatılmıştır.

Dikenli Yapraklar, Kastamonu.

Risalede hecenin 10’lu ve 11’li kalıbıyla yazılmış yirmi dörtlük yer almaktadır. Dörtlüklerde Mehmet Akif Ersoy, Yahya Kemal Beyatlı, Faruk Nafiz Çamlıbel, Yusuf

Ziya Ortaç, Fahri Ozansoy, Haluk Nihat, Mithat Cemal, Sabri Esad Siyavuşgil gibi şairlerin isimleri zikredilmiş ve bu şairleri önemli kılan özellikleri zikredilmiştir.

Arada Kalmış, Kastamonu.

Risalede hecenin 10'lu, 14'lü, 15'li kalıbıyla yazılmış on dörtlük yer almaktadır. Namerde boyun eğmemek, çalışmanın önemi, gençliğin biteceği gibi konular işlenmiştir.

94. Şiirler, Demirbaş No: 84626, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin bir kısmı el yazısıyla bir kısmı daktilografi ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Bir Demet, Meydani, Sözü Doğrusu, İki Yüzden, Bir Nefes, Biraz Neş'e.

Bir Demet, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Cinaslı kafiye ile yazılmış duygusal dörtlüklerdir.

Kastamonu Halkiyatı ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat, Meydani.

Kastamonu'nun son yüzyıldaki en önemli şairlerinden birinin Âşık Hüseyin Meydani olduğu, sadece iki yazısına ulaşılabilirdi için hakkında yeterli bilgiye sahip olunamadığından bahsedilmiştir. Hakkındaki bazı kayıtlar ve rivayetlere göre Meydani'nin 1215 yılında doğup 1312 yılında 97 yaşında vefat ettiği aktarılmıştır. Asil bir aileye mensup olduğu, babasının İsmail Efendi, oğulları ise İsmail ve Mehmet Ali olarak ifade edilmiştir. Zamanının ulemasından ilim tahsil ettikten sonra arkadaşı Çankırılı H. Saki ile birlikte Üsküdar Hüdai dergâhında tahsilde bulunup Bektaşiliğe girdiği anlatılmıştır. Eserlerinde Arap ve Acem dillerine vakıf olduğu, divan şairleriyle boy ölçüşebildiği bilgisine yer verilmiştir. Âşık töresi gereği seyahate çıkıp Osmanlı İmparatorluğu'nu dolaşmış Abdülaziz karşısında 300 âşık içinde meydan alarak padişah tarafından kendisine "Meydani meydan aldı" denildiği belirtilmiştir. Meydani'nin tekerlemeleri, nüktesi, hazır cevaplığı halk arasında hürmetle

hatırlandığı ve çoğu sözlerinin atasözü gibi hatırlandığı aktarılmıştır. Meydani'nin geçimini âşıklıkla sağladığı; Kastamonu, Çankırı, Bolu ve daha birçok yerdeki mecmualarda şiirlerinin bulunduğu ve eserlerinin bir cilt meydana getirecek kadar çok olduğundan bahsedilmiştir. Bu risalede Meydani'ye ait çeşitli mecmualardan alınmış gazellere ve koşmalara yer verilmiştir.

Sözün Doğrusu, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Dörtlükler dostluk, umut, ilmin değeri gibi konularda yazılmıştır.

İki Yüzden, Kastamonu.

Risalede hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on iki dörtlük yer almaktadır. Cinaslı kafiye ile ölüm, aşk gibi konular işlenmiştir.

Bir Nefes, Kastamonu.

Risalede on iki fıkra yer almaktadır. Risaledeki fıkralar şunlardır: Aymadan, Telefonda Uzaklık, Bilerseniz!, Ötesi, Kurnaz Dalkavuk, Dediği Dediktir, Kendi Kendimize, Şarlatan, Hangisi Hayırlı, Ya Bir Hâl Olur, Bereket Versin, Evvela Softayı.

Biraz Neş'e, Kastamonu.

Risalede on altı fıkra yer almaktadır. Risaledeki fıkralar şunlardır: Hanımın Üstüne!, Sahibinin Kursağına, Ne Bileyim?, Suç Kimin?, En Fukarası!, Sana Ne?, İki Taksit, Uydurmacıyan, Okur Yazar Değilim Emma, Arttırmak, Öyle Yanlışlar Var ki, Ocak Bile!, Katarın Önüne, Bir Taşla İki Kuş, Tevbeyi Müteakıplı, Rüya.

95. *Şiirler*, Demirbaş No: 84627, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin bir kısmı el yazısıyla bir kısmı daktilografi ile yazılmış olup, "Vasiyyet" adlı risalenin haricindeki diğer risalelere sayfa numarası verilmemiştir.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Bir Yudum, Bülbul, Deli Gönül, Göklere Doğru, Gözyaşı, İnönü-Kastamonu, Kandadır, Kastamonu, Kördüğüm, 19 Mayıs, Ulusal Nağmeler, Senin Şarkıların, Solgun Demet, Şükran, Türk İnkılabı, Üçtelli, İnönü-Kastamonu, Üç Tip, Vasiyyet, Yurttan İlhamlar, Yudum Yudum, Zaferden Zafere, Saz.

Bir Yudum, Kastamonu.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Bir Yudum, Arzu, Adağım, İsyan, Bir Zaman Olur.

Bülbul, 1946.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Bülbulü Dinlerken, Bülbul Susunca, Bülbul Uçarken, Açık Bir Gerçek Karşısında.

Deli Gönül, Açık Söz Basımevi, Kastamonu 1939.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Deli Gönül, Ruhumun Melikesi, Dileğim, Gönümüz, Nesin Bilmem, Nasıl Sevmeyim Seni, İçelim, Bir Süâl, İhtiyak, Olmaz mı?, Keselim, İnan Sevdığım.

“Deli Gönül” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair bu şiirde gönlüne seslenerek öğütlerde bulunmuştur.

“Ruhumun Melikesi” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgiliye seslenmiş aşkından duyduğu hazı anlatmıştır.

“Dileğim” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, aşktan düştüğü zor durumu anlatmış, ancak yine de sevgilinin kollarında ölmeyi dilemiştir.

“Gönümüz” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Gönün küheylan gibi zapt olmadığı, harman gibi savrulduğu anlatılmıştır.

“Nesin Bilmem” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Sevgilinin güzelliğine duyulan beğeni dile getirilmiştir.

“Nasıl Sevmeyim Seni” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Şair, eşi bulunmaz sevgilini tasvir etmiş, anlatmıştır.

“İçelim” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dördlükten oluşmaktadır. Şair sevgilisine her şeyi bir kenara bırakıp, gençlik bitmeden sevmeyi, beraber içmeyi dile getirmiştir.

“Bir Sûâl” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair sevgiliye görüşmek, beraber olmak için bir yolunu bulup bulamayacağını sual etmiştir.

“İhtiyak” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Bu şiirde sevgiliye olan özlem dile getirilmiştir.

“Olmaz mı?” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Sevgiliye sarılma, onunla gezme, muradına erme dilekleriyle yazılmış bir şiirdir.

“Keselim” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair sevdiğiyle söz kesmek istediğini anlatmıştır.

“İnan Sevdığım” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dördlükten oluşmaktadır. Şiirde şair, sevdiğini aşkına inandırmak istemektedir.

Göklere Doğru, Kastamomu.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Göklere Doğru, Ülkümüz, Hava Tehlükesi, Uçak, Uçaklarımız, Tayyarecilik, Hava Kurumu.

Gözyaşı, Kastamomu.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Gözyaşı, Gönül, Nasıl Kandırayım?, Ar Değil midir?, İnanmaz mısın?, Nerede?, Ölmedin Gönül, Ne İstersin?, Bir Hız, İsyan, Aman Ver, Beni Deli Eden, Kabahat Bende, Dileğim, Felek.

“Gözyaşı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Gözyaşının ifade ettiği anlam anlatılmıştır.

“Gönül” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Ömrün bittiği ama gönlün uslanmak bilmediği anlatılmıştır.

“Nasıl Kandırayım?” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair aşk için yerle bir olan itübarı için gönlünü suçlamış ve gönlünü nasıl kandıracağını ifade etmiştir.

“Ar Değil midir” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, sevdiği için her şeyi yapmasına engel olan şeyin ar olduğundan bahsetmiştir.

“İnanmaz mısın?” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair bu şiirde sevgiliye aşkını inandırmak için dil dökmüştür.

“Nerede?” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgilinin verdiği eziyetten şikâyet dile getirilmiştir.

“Ölmedin Gönül” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Gönülün bir türlü ölüp de kendisini dertten kurtarmadığını anlatmıştır.

“Ne İstersin?” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgilinin kendisinden isteğini, beklentisini sormuştur.

“Bir Hız” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgiliye kavuşmak için artık onu kaçırmaktan başka yol kalmadığını anlatmıştır.

“İsyan” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgiliye isyan dile getirilmiştir.

“Aman Ver” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgilinden elinden çekilen cefa anlatılmıştır.

“Beni Deli Eden” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgilinin kendisini anlamadığından, aynı duyguları yaşayamamaktan yakınmıştır.

“Kabahat Bende” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair bu şiirde kalpsiz birine meylettiği için kendisine kızmaktadır.

“Dileğim” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Şair burada sevdiğiyle yoldaş, eş olmayı dilemektedir.

“Felek” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Felekten yana yüzü gülmeyen şairin feleğe sitemi dile dökülmüştür.

İnönü-Kastamonu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1946.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Milli Şef Günü, Matbu Eserlerim.

“Milli Şef Günü” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış yirmi bir dörtlükten oluşmaktadır. Bugünün Kastamonu için kutlu ve şen bir gün olduğu, milli şef İnönü’nün Kastamonu’ya gelerek şeref verdiği ve şerefle uğurlandığı anlatılmıştır.

“Matbu Eserlerim” başlığı altında ise İhsan Ozanoğlu’nun 88 eseri maddeler halinde isimleri sıralanmıştır.

Kandadır, Kastamonu.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Açıklama, Kandadır.

“Açıklama”da şair ve halk hatibi Rıza Başdurmaz’ın Doğrusöz Gazetesi’nde yayınlanan Yunus Emre ile ilgili manzumesinde hayal ve şarap etkisinin görülmesi gibi hatalara düştüğü belirtilmiştir. Şair bu bölümde “Kandadır” adlı altı dördlükten oluşan şiirin her bir kıtasında anlatmak istediklerini açıklamıştır.

“Kandadır” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış altı dördlükten oluşmaktadır. Şair Rıza Başdurmaz’ın hataya düştüğü yerleri konu eden bir şiirdir.

Kastamoni, Kastamonu 1932.

“Kastamonu” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki elli altı dizeden oluşmaktadır. Şiirin başlığının altında “Abdülbaki Gölpınarlı’ya kendi diliyle” notu yer almaktadır. Kastamonu’nun her yönden sahip olduğu güzellikler anlatılmıştır.

Kördüğüm.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Kördüğüm, Hayat ve Ölüm, Tazadlar Karşısında, Hayat, Dileğim, Nefes I, Nefes II, Son Sözüm.

“Kördüğüm” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış beş dördlükten oluşmaktadır. Kördüğüm gibi olan dünyayı anlamak için bakıp görmek gerektiği vurgulanmıştır.

“Hayat ve Ölüm” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Hayatın iki ucunun yaşam ve ölüm olduğu, hüsrana uğramadan sonuca ulaşmanın mühim olduğu anlatılmıştır.

“Tazadlar Karşısında” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Hayat ile ölüm arasında kalan insanın bu tezadı anlamasının güçlüğüyle savrulup gittiğinden bahsedilmiştir.

“Hayat” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Dünya sahnesinde oyuncu olan insanın, sonucunu bilmeden rolünü oynadığı konu edilmiştir.

“Dileğim” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, hikmetin başının kişinin kendisini bilmesi olduğunu belirtmiş, arzusunun ise öldükten sonra varlığının bilinmesi olduğunu ifade etmiştir.

“Nefes I” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, yokken var edilip dünyaya gelişi anlatmıştır.

“Nefes II” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Ölmeden çok önce ölüp dünyayı geçmek konu edilmiştir.

“Son Sözüm” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair plak, opera, caz ve orkestra gibi müzik çeşitlerinin hayatımıza girmesi sebebiyle, “paslı avaz” olarak tabir ettiği sazı kimsenin dinlemeyeceğinden yakınmıştır.

19 Mayıs, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Ulusal Nağmeler, Kastamonu 1946.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Türk Yurdu, Cümurluk, Halkevleri.

“Türk Yurdu” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış dörtlük ve altılık iki bentten oluşmaktadır. Şair Türk’ün gücünü anlatmış ve Türk olarak yaratıldığı için övünmüştür.

“Cümurluk” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış dörtlük ve altılık iki bentten oluşmaktadır. Atatürk’ün cehaleti bitirerek yeni bir hayata vesile oluşu anlatılmıştır.

“Halkevleri” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden oluşmaktadır. Halkevlerinin halkı yükselttiğinden ve yol gösterdiğinden bahsedilmiştir.

Senin Şarkıların, Kastamonu.

“Şarkılar” adlı şiirde I’den XII’e kadar numaralandırılmış, hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlük yer almaktadır. Dörtlükler aşk ve sevgi üzerine yazılmıştır.

Senin Şarkıların, Kastamonu.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Hatıralar I, Hatıralar II, Ümitsizlik, Geçmez, Bir Soru, Vazgeçemem, Garip Akşam.

“Hatıralar I” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış iki altılık, sekiz dördlük, on sekiz üçlük, üç ikilik ve tek dizelik bentlerden oluşmaktadır. Şair sevgiliye âşık oluşunu, yaşadığı hatıraları anlatmıştır.

“Hatıralar II” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış üç dördlük ve bir ikilik bentlerden oluşmaktadır. Şair bu şiirde de aşkını, hatırlarını anlatmaya devam etmiş ve çevreden vazgeçmesini isteyenlere sitem etmiştir.

“Ümitsizlik” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Kimseden hayır ve vefa göremeyen şair, ümitsizliğini dile getirmiştir.

“Geçmez” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Baktığı her yerde sevdiğini gören şair, kendisi sevdiğinden vazgeçse de gönlünün geçmediğini anlatmıştır.

“Bir Soru” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair, aşkını dile getirmiş ve sevdiğine bazı sorular sormuştur.

“Vazgeçemem” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on dördlükten oluşmaktadır. Şair, başına her ne felaket gelirse gelsin sevdiğinden vazgeçemeyeceğini dile getirmiştir.

“Garip Akşam” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış beş üçlük, beş ikilik bentlerden oluşmaktadır. Şair yaşadığı aşkın cefasını, çaresizliğini, ikilemini anlatmıştır.

Şükran, Kastamonu.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Şükran, Tekten.

“Şükran” adlı şiir hecenin 13’lü ve 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki otuz dizeden oluşmaktadır. İhsan Ozanoğlu bu şiirde folklor dünyasına olan katkılarının, kültürüne olan hizmetlerinden bahsetmiştir.

“Tekten” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. Kumarın zararı, aklın değeri, baş eğmeyi de bilmek gibi pek çok konuya değinilmiştir.

Türk İnkılabı, Kastamonu 1936.

“Türk İnkılabı” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki yüz kırk dört dizeden oluşmaktadır. Şiirde fazlaca Osmanlıca kelimeler kullanıldığından dili ağırdır. Çanakkale Savaşı cepheleri, Mondros, Sevr ve daha birçok tarihi dönüm noktaları konu edilmiş ve Türk inkılabı ile hazandan bahara çıkıldığı anlatılmıştır.

Üçtelli, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü-Kastamonu, Kastamonu.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Üç Tip, Kastamonu 1931.

“Üç Tip” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki yetmiş altı dizeden oluşmaktadır. Osmanlıca çok sayıda kelime bulunan şiirin dili ağırdır. Şair üç tip insandan bahsetmiş, olumlu-olumsuz yanlarıyla anlatmıştır. Bu şiir risalede iki kez yazılmıştır.

Vasiyyet, Kastamonu, 4 s.

“Vasiyyet” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış; ilk kısımda on ikilik tek bent, ikinci kısımda dört dörtlük, üçüncü kısımda da dört dörtlük yer almaktadır. Şiirde kibirli olmamak, yerici olmamak, doğrucu olmak gibi vasiyetlerde bulunulmuştur.

Yurttan İlhamlar, Kastamonu.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Yeşil Abana, Sevimli Araç, Azdavay Deyişleri, Cide Hatırası, Güzel Daday, Karadeniz’in Pırlantası, Hazinele İçinde, Taşköprü, Güzel Tosya.

“Yeşil Abana” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Abana’nın konumu, toprağı, cennet gibi oluşu anlatılmıştır.

“Sevimli Araç” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Araç’ın doğal güzellikleri anlatılmıştır.

“Azdavay Deyişleri” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Azdavay’ın kavuşmak istenen bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Cide Hatırası” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Cide’nin denizi, dağı, manzarası anlatılmıştır.

“Güzel Daday” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Daday’ın vadide bir pırlanta misali olduğu, yağının ve balının meşhur olduğu anlatılmıştır.

“Karadeniz’in Pırlantası” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. İnebolu’nun medeniyetler diyarı olduğu anlatılmıştır.

“Hazinele İçinde” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Küre’nin tarihi, bakırı ve ormanları anlatılmıştır.

“Taşköprü” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Taşköprü’nün erenlerin kaynağı cennet bir yer olduğu anlatılmıştır.

“Güzel Tosya” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış iki dörtlükten oluşmaktadır. Tosya’nın vilayet tahtında sultan ve vilayetlerin hünkârı olduğu anlatılmıştır.

Yudum Yudum, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Zaferden Zafere, Açıksöz Matbaası, Kastamonu 1938.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Atama Düa, Sakarya, İnönü, Dumlupınar, 23 Ağustos, Möntrö Zaferi, 19 Mayıs, 23 Nisan, 30 Ağustos, 29 Teşrin.

“Atama Düa” adlı şiir hecenin 10’lu kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün milleti yok olmaktan kurtarışı anlatılmıştır.

“Sakarya” adlı şiir hecenin 10’lu kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sakarya’dan Türk’ün bükülmeyen kolu, kutsal güneşlerin yolu şeklinde bahsedilmiştir.

“İnönü” adlı şiir hecenin 10’lu kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şanlı bayrağın göklere çekildiği, Türk gücünün başının İnönü’de göklere değdiği anlatılmıştır.

“Dumlupınar” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Dumlupınar’da mertçe savaşıldığı ve yeni bir devrin başladığı anlatılmıştır.

“23 Ağustos” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. 23 Ağustos’un Kastamonulular için kıyafet devriminin yaşandığı kutsal bir gün olduğu anlatılmıştır.

“Möntrö Zaferi” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Möntrö şehrinde alınan zaferle Türk’ün tasasının kalmadığı anlatılmıştır.

“19 Mayıs” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dörtlükten oluşmaktadır. Atatürk’ün Samsun’a çıkışıyla başlayan milli mücadelenin adı olan 19 Mayıs’ın Türk tarihi açısından önemi anlatılmıştır.

“23 Nisan” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki otuz dört dizeden oluşmaktadır. Atatürk’ün kahramanlığı, bugünün devrimin ilk günü olduğu, genel bir kalkınma yaşandığı anlatılmıştır.

“30 Ağustos” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki doksan dört dizeden oluşmaktadır. Korkunç bir gecede, umudun tükendiği bir zamanda bir kahramanın doğuşuyla başlayan mücadele ve her Türk’ün bir ateş olup düşmanı yok edişi, Türk ordusunun gösterdiği eşsiz başarı ve Atatürk’e duyan minnet dile getirilmiştir.

“29 Teşrin” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki kırk iki dizeden oluşmaktadır. Bugünün Türk için en büyük, en ulusal gün olduğu, Türk’ün ebediyetinin belgeleriğinden bahsedilmiştir.

Saz, Kastamonu, 5 s.

“Saz” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki yetmiş altı dizeden oluşmaktadır. Metnin sonunda “1933 Kastamonu Oğul Köyü” notu düşülmüştür. Şiirin beşinci sayfası bir önceki risalenin son sayfasında yer almaktadır. Şiirde çok sayıda Osmanlıca kelime kullanıldığından dili ağırdır. Saz sayesinde duyguların ifade edişi, sazın ifade ettiği anlam konu edilmiştir.

96. Şiirler, Cimri Makulesine, Kastamonu, Demirbaş No: 84665, Yer No: 811.42 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Cimri Makulesine, Seher Gelenekleri, Kitabe, Bunalım Karşısında, Sünnet Hatırası, Türk İnkılabı, On Telden On Deyiş, Gerçek Hac,

Esmer Güzeli, Yeni Şiir Medhiyesi, Akın, Dediler, Dedim, Kargı Zelzelesi (1943), Partal, Kara Günler, Üç Tip, Barış Mesajı Dadaloğlu'na, İri Kıyım Bir Yobaza, Dadaloğlu Kul Mustafa Hodri Meydan, Son Çağrı Dadaloğlu'na.

Cimri Makulesine, Kastamonu, 3 s.

“Cimri Makulesine” adlı tek şiirden oluşan risalede, hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 34 dize yer almaktadır. Şiirde haccın farızasının önemi ve cimrilik konu edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Seher Gelenekleri, Kastamonu, 5 s.

“Seher Gelenekleri” adlı tek başlıktan oluşan risalede Kastamonu’nun eski seher geleneklerinden bahsedilmiştir. Ramazan ayında halkı uyandırmak için sabaha karşı minarelerden seher ilahileri okunduğu belirtilmiştir. Seher ilahilerinin Ramazan ayı haricinde de okunmasının eski geleneklerden olduğu, ancak tarihe karışmış bir gelenek olduğu vurgulanmıştır.

Kitabe, Kastamonu, 5 s.

“Kitabe” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 14’lü ve 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 64 dize yer almaktadır. Şiirde Türkçenin üstünlüğü, Türk Dil Kurumu’nun görevini yerine getirmeyen, aciz bir kurum olduğu konu edilmiştir.

Bunalım Karşısında, Kastamonu, 15 s.

Risalede şu şiirler yer almaktadır: Bunalım Karşısında, Körükçü, T.İ.P., Sosyalist, Komünist, Üniversiteli Solculara, Öğüt.

“Bunalım Karşısında” adlı şiir ‘Sayın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay’a’ notuyla kaleme alınmıştır. Şiir, hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 18 dizeden oluşmaktadır. Bu şiirde, dönemin Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay’ın toplumsal düzeni sağlamaya çalışması anlatılmıştır.

“Körükçü” adlı şiir ‘Behice Boran’a’ notuyla kaleme alınmıştır. Şiir, hecenin 14’lü, 15’li, 16’lı kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 20 dizeden oluşmaktadır. Behice Boran’ın toplumsal düzeni istemeyen, fesat kaynağı biri olduğu anlatılmıştır.

“T.İ.P.” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 24 dizeden oluşmaktadır.

“Sosyalist” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 20 dizeden oluşmaktadır. Sosyalizmin adaletli gibi gözükse de hileci bir yapı olduğu konu edilmiştir.

“Komünist” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 30 dizeden oluşmaktadır. Komünizmin, sosyalizm maskesi altında bir karayılan olduğu, fitne meydana getirdiği, amacının yurdu parçalamak olduğu, imanla hasım olmuş bir kan dökücü olduğu vurgulanmıştır.

“Üniversiteli Solculara” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 22 dizeden oluşmaktadır. Solcuların, kâr elde etmek için üniversitelileri kışkırtarak disiplini bozdukları konu edilmiştir.

“Öğüt” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 20 dizeden oluşmaktadır. Şair, toplumsal sorunlara yola açan ideolojik fikirlerden kaçılması konusunda öğütlerde bulunmuştur.

Sünnet Hatırası, Kastamomu, 3 s.

“Sünnet Hatırası” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış yedi dörtlük yer almaktadır. Erkek çocuklarının sünnet olmasında hayır ve isabet olduğu anlatılmış, sünnet olunmasının önemi vurgulanmıştır. Şiirin sonunda ‘Bilirtical banda okunmuştur’ notu yer almaktadır.

Türk İnkılabı, Kastamomu, 8 s.

“Türk İnkılabı Kasidesi” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 144 dize yer almaktadır. Türklerin milletlere rehber, dünyaya ışık olduğu ve büyük Türk inkılabını anlatmaya ömür yetmeyeceği dile getirilmiştir.

On Telden On Deyiş, Kastamonu, 4 s.

“İster” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dörtlük yer almaktadır. Geçim zorluğu, hayatın pahalılığı konu edilmiş; piyasanın bir ayara ve istikrara muhtaç olduğu vurgulanmıştır.

Gerçek Hac, Kastamonu, 5 s.

“Gerçek Hac” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 76 dize yer almaktadır. Haccın makbul sayılabilesinin şartları konu edilmiştir.

Esmer Güzeli, Kastamonu, 3 s.

“Esmer Güzeli” adlı şiir ‘Menderes devrinin garip bir hatırası’ notuyla kaleme alınmıştır. Şiir, hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 36 dizeden oluşmaktadır. Şair, bir esmer güzeline olan duygularını, aşkını dile getirmiştir.

Yeni Şiir Medhiyesi, Kastamonu, 4 s.

“Yeni Şiir Medhiyesi” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 64 dize yer almaktadır. Yeni şairler parazit olarak nitelendirilmiş, bu parazitler sebebiyle de huzur kalmadığından bahsedilmiştir.

Akın, Kastamonu, 3 s.

“Akın” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 44 dize yer almaktadır. Her yıl hacca akın etmek yerine, farz olanı yerine getirip yardımlaşmaya öncelik vermek gerektiği konu edilmiştir.

Dediler, Kastamonu, 4 s.

“Dediler” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 12 dörtlük yer almaktadır. Yazar, kürsü vaizi olması sebebiyle halkın kendisinden mest lastik giymek, başı açık gezmek, musikiden uzak durmak gibi belli kalıplara uymasını beklediklerinden bahsedilmiştir.

Dedim, Kastamonu, 4 s.

“Dedim” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 12 dörtlük yer almaktadır. Şair, “Dediler” şiirindeki halkın beklentilerine bir cevap olarak kaleme almıştır.

Kargı Zelzelesi (1943), Kastamonu, 4 s.

“Kargı Zelzelesi (1943)” adlı tek şiirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 9 dörtlük yer almaktadır. Bu şiirde tarihi kayıtlarda “26 Kasım 1943 Ladik Depremi” olarak geçen afet konu edilmiştir. Kastamonu’da da hissedilen bu depremde çok sayıda can kaybından ve şehrin yerle bir olmasından duyulan üzüntü dile getirilmiştir.

Partal, Kastamonu, 4 s.

“Partal” adlı tek şiirden oluşan risalede önce bir açıklama yer almaktadır. Bu açıklamada Kastamonu Halkevi sahnesinde istek parçalar çalındıktan ve isteyenlere deyiş söylendikten sonra bir dinleyicinin partal⁷ söylenmesini istemesi üzerine şair hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 4 dörtlükten oluşan şiiri hazırlanmadan sıralamıştır.

Kara Günler, Kastamonu, 13 s.

⁷ 1. Abartılmış söz, yalan. 2. Düşünmeden söylenmiş kırıcı söz, pot.

“Kara Günler” adlı tek  iirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 63 dörtlük yer almaktadır. Şiirde hastanelerin temiz olmadığı, doktorların hastalara bakıp geçtiği, sağlık sektörünün i ler acısı hali ayrıntılarıyla kaleme alınmıştır.

Üç Tip, Kastamonu, 5 s.

“   Tip” adlı tek  iirden oluşan risalede hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 76 dize yer almaktadır.  z, yüz ve söz temiz ise için de temiz olacağı, do rulu un önemi konu edilmiştir.

Barış Mesajı Dadalo lu’na, Kastamonu, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

 ri Kıyım Bir Yobaza, Kastamonu, 3 s.

“ ri Kıyım Bir Yobaza” adlı tek  iirden oluşan risalede hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 6 dörtlük yer almaktadır. Şair dindar olduğunu, ancak aynı zamanda insan olduğunu vurgulamıştır.

Dadalo lu Kul Mustafa Hodri Meydan, Kastamonu, 9 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Son  a rı Dadalo lu’na, Kastamonu, 6 s.

“Son  a rı Dadalo lu’na” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış 24 dörtlükten oluşmaktadır.

97. Turistik Kastamonu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 87 s., Demirbaş No: 84580, Yer No: 956.12 TUR 1958; Demirbaş No: 84376, Yer No: 956.12 TUR 1958; Demirbaş No: 84582, Yer No: 956.12 TUR 1958.

İçindekiler: Kastamonu ve Mülhakatı: Önsöz, Kastamonu, Araç, Azdavay, Bozkurt, Cide, Çatalzeytin, Daday, Devrekâni, İnebolu, Küre, Taşköprü, Tosya.

Çeşitli Bilgiler: Mesafeler; Posta Teatısı; Posta Kutuları, Posta Pulu Bayileri, Telefon Görüşme Saatleri, Telgraf, Telefon Konuşması Yapılan Yerler, Halk Hizmetinde Polis Telefonları, Oteller, Lokantalar, Muhallebiciler, Eczahaneler, Doktorlar, Avukatlar, Kredi Tesisleri, Kitap Evleri, Matbaalar, Gazeteler, Saat Farkları, Oto Yazıhaneleri, Hamamlar, Resmi Pazar Yerleri ve Günleri, Genel Bilgi, Biyografik Notlar, Etnografi ve Folklor, Bibliyografya, Sonsöz.

“Önsöz”de bu eserin resmi kayıtlara, inceleme gezilerine, arşiv vesikalarına ve ilmi eserlere dayanarak yazıldığı, en gerekli poligrafik ve öz bilgilerin seçildiği, tarihi Kastamonu ve ilçelerinin yerli, yabancı herkese tanıtmak için yayınlandığı ifade edilmiştir.

“Kastamonu” başlığı altında Kastamonu’nun ilim ve sanat merkezi oluşu, bütün varlıklarıyla turistik bir bölge oluşundan bahseden yazar, doğal güzelliklerini betimleyerek anlatmıştır. Kastamonu sınırları içinde tarih öncesi çağlardan olan kaba ve cilalı taş devrine ait çeşitli kültürlerin varlığından söz edilmiştir. Milattan önce 3 bin yıllarında çok bulunan bakır kültüründen sonra Kastamonu’nun tarihi çağa girdiği belirtilmiştir. Kastamonu’nun ilk sahiplerinin Gaskalar (Gaska Türkleri) olduğu ve Gaskaların milattan önce 1330 yılında Eti hakimiyetine girdikleri anlatılmıştır. 1292 yılında Kastamonu’da Candaroğulları hakimiyetinin 168 yıl hüküm sürdüğü, 1460 yılında ise Fatih Sultan Mehmet’in Kastamonu’yu Osmanlı ülkesine dâhil ettiği bilgisine yer verilmiştir.

98. *Türk Büyüklerinden Ünlü Bilgin ve Mutasavvıf Şaban-ı Veli Hayatı, Eserleri ve Külliyesi*, Kastamonu Şaban-ı Veli Musafakih Camileri Onarma Cemiyeti Yayınları: I, Yenises Matbaası, Kastamonu 1966, 36 s, Demirbaş No: 23514, Yer No: 920 OZA 1966, Demirbaş No: 23515, Yer No: 920 OZA 1966.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. İçindekiler: Önsöz, Hacı Şaban-ı Veli’nin Hayatı, Şaban-ı Veli’nin Şahsiyeti ve Eserleri, Şaban-ı Veli’nin Vefatı, Şaban-ı

Veli'nin Silsilenamesi, Şaban-ı Veli Postuna Oturanlar, Şaban-ı Veli Külliyesi, Türbe Çevresinde Medfun Olanlar, Şaban-ı Veli Külliyesinden Fotoğraflar, Yanlış-Doğru Cetveli, Fihrist.

“Önsöz”de Şaban-ı Veli Hazretleri'nin türbe ve külliyesinin din, mezhep, millet fark etmeksizin yerli-yabancı bütün turistlerin ziyaret ettiği bir ecdat armağanı olduğu belirtilmiştir. Yazar, türbenin kapısının daima kapalı olup ziyarete gelenlerin buranın kapısını açık bulamıyor olmalarından yakınmıştır. Hacı Bayram-ı Veli yazar, bilgin, mutasavvıf, mürebbi ve insanlığa hizmet etmiş bir Türk büyüğü olarak tanıtılmıştır. Bu eserin kısmen rivayetlere dayandığını belirten yazar, bu rivayetlere ulaşılmasında Palancı Şeyh Mahir Efendi ve Hacı Bayram-ı Veli'nin son postnişi Şeyh Ata Armay'ın büyük katkıları olduğunu ifade etmiştir. Yazar, bu eseri oluştururken birçok konuyu atlayarak kısa geçtiğini belirtmiş, bunun sebebi olarak ise eserin bir turizm kitabı niteliğinde olmasını göstermiştir. Hacı Bayram-ı Veli'yi tanıtabilmiş ise görevini başardığını söyleyerek önsözü noktalamıştır.

Hacı Şaban-ı Veli'nin Hayatı” bölümünde Halvetiye'nin Şabaniye kolunu kuran bilgin ve yazar Hacı Hafız Şaban-ı Veli'nin, Kastamonu Taşköprü ilçesi Gökçeagaç bucağı Çakırçay köyü Cimdâr mahallesinde dünyaya geldiği, doğum tarihi ihtilaflı olmakla birlikte hicri 902, miladi 1497 yılında doğduğu bilgisine yer verilmiştir. Küçük yaşta hem yetim hem öksüz kaldıktan sonra kendisi de yalnız olan yüce gönüllü bir kadın tarafından büyütüldüğü ve onda bazı alametler görerek her şeyini onun için feda ettiği; ona Kur'an-ı Kerim ezberi yaptırarak hafız töreni yaptırdığı aktarılmış, ardından Taşköprü medresesine verildikten sonra Kastamonu ulemasına gönderilmiştir. Kastamonu'da ders okutma icazeti aldıktan sonra tahsiline İstanbul Fatih medresesinden öğretime yetkili olduğuna dair icazetname alarak devam etmiş ve manevi annesinin de bunlara şahit olduğu ifade edilmiştir. İstanbul'da hadis, tefsir ve yüksek ilimler tahsil ettikten sonra tasavvufa talip olduğu ve rüyasında asli vatanına dönmesinin söylendiği belirtilmiştir. Şaban-ı Veli'nin, Bolu'da Hayrettin Tokadı'nin sayesinde seyri sülûğünü tamamladığı ve Kastamonu'ya giderken pek çok keramet gönderdiği belirtilmiştir. Honsalar Camii'nde ders okutmuş, Hisarardı denilen mübarek yerin alimlerin, mutasavvıfların, dindaşların ilmi ve turistik ziyaretgahı ve feyiz membaı olmasına vesile olduğu anlatılmıştır.

“Şaban-ı Veli'nin Şahsiyeti ve Eserleri” bölümünde Şaban-ı Veli'nin asım kıraati, vücut, takrib ve şer'i ilimlerde icazet aldığı belirtilmiştir. Hiçbir dersten ücret almadığı, zekat ve sadaka kabul etmediği, bir lokma ile bir hırkaya rıza gösterdiğinden bahsedilmiştir. Binlerce dinleyiciyi aydınlattığı, yol gösterdiği, dünya ve ahiretlerini öğrettiği, seyri sülûğe izin verdiği, mürit yetiştirdiği, Semerkant'tan Belgrad'a kadar milyonları idare edip yol gösterdiğinden söz edilmiştir. Kur'an-ı Kerim ilimlerine dair çok sayıda eseri ve Türkçe bir Tecvit kitabı olduğu belirtilmiştir.

“Şaban-ı Veli'nin Vefatı” bölümünde Şaban-ı Veli'nin ders arkadaşı olan, Süleymaniye müderrisi ve vaizi Ord. Prof. Dr. Şeyh Muharrem Efendi'nin Kanuni Sultan Süleyman'dan izin alarak Kastamonu'ya gelişi, izni bitip dönmek için müsaade istediğinde Şaban-ı Veli'nin kendisine yarın göç edeceğini ve son vazifesini yaparak gitmesini istediği anlatılmıştır. 1669 tarihinde Şaban-ı Veli hayata veda ettikten sonra son vazifeyi yapmak üzere Şeyh Muharrem Efendi, Şaban-ı Veli halifelerinden Muzaffer Dede'nin cenazeyi yıkamasını, kendisinin de suyu koyacağını söylediği aktarılmıştır. Cenazenin yıkayıp kefenlenmesinin ardından Şeyh Muharrem Efendi'nin, insanların çılgık atıp bayıldığı çok tesirli bir vaaz verdiğinden ve gözyaşlarıyla defin işleminin yapıldığından bahsedilmiştir. Vefatından yedi yıl sonra türbenin inşa edildiği belirtilmiştir.

“Şaban-ı Veli Silsilenamesi” bölümünde ‘Halvetiye’nin silsilesi Hz. Ali’den başlar, 28. kuşak olarak Şaban-ı Veli’ye bağlanır, Şaban-ı Veli’den sonra devam eden halkalar 18’dir, sonuncusu Çerkeşli Hüseyin Efendi’dir. Şabaniye’den 45 şeyh gelip geçmiştir. Şaban-ı Veli yukarıdan aşağıya 28., aşağıdan yukarıya 18. kuşaktır. Şaban-ı Veli’den sonra onun yerine gelip geçenlerin sayısı 17’dir’ şeklinde bilgi verilmiş; yukarı doğru ve aşağıya doğru silsileyi teşkil eden şeyhler sıralanmıştır. Şaban-ı Veli’den önce, Şaban-ı Veli ‘den sonra Halvetiye’den ayrılan şubeler maddeler halinde verilmiştir.

“Şaban-ı Veli Postuna Oturanlar” bölümünde bu kişiler şöyle sıralanmıştır: 1- Şeyh Osman Efendi 2- Hayrettin Efendi 3- Abdülbaki Efendi 4- Muhittin Efendi 5- Ömerül Fuadi 6- İsmail Efendi 7- Pir Mustafa Muslihuddin 8- Abdurrahman Efendi 9- Hafız İbrahim Efendi 10- Hafız Ahmet Efendi 11- Hafız Mehmet Efendi 12- Abdullah

Efendi 13- Hafız Mustafa Vahdeti 14- Hafız Abdurrahman Efendi 15- Hafız Mehmet Sait 16- İbrahim Şevki Efendi 17- Mehmet Ataullah (Armay).

“Şaban-ı Veli Külliyesi” bölümünde Şaban-ı Veli külliyesinin Kastamonu kalesinin batısına denk geldiği için Hisarardı denilen kesimde Gümüşlece deresinin ağzında yer aldığı belirtilmiştir. Külliyeinin çevrili olduğu ihate duvarı, büyük bir cami, dergâh, türbe, kütüphane, konaklar, asa suyu, bir mutfak, iki ayrı şadırvan, kadın ve erkekler için ayrı iki tuvaletten oluştuğu ifade edilmiştir. Ayrıca türbe çevresinde medfun olan kişilerin isimleri sıralanmıştır.

“Şaban-ı Veli Külliyesinden Fotoğraflar” bölümünde 17 fotoğraf ile cami ve türbe planına yer verilmiştir.

99. Ulu Türk Bilgini İmam-ı A'zam Ebû Hanîfe-Bilmeceler Üzerine Araştırmalar- Kastamonu İtfaiye Tarihi, Demirbaş No: 84653, Yer No: 297.811 OZA 1975.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Ulu Türk Bilgini İmam-ı A'zam Ebû Hanîfe (Dini bir konu olması nedeniyle dâhil edilmemiştir), Bilmeceler Üzerine Araştırmalar, Kastamonu İtfaiye Tarihi, Âşık Saydi.

Bilmeceler Üzerine Araştırmalar, Kastamonu 1939, 112 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Bilmeceler Üzerine Araştırmalar, Bibliyografya.

“Önsöz”de yazar, Kastamonu Bilmeceleri adlı eserinin M. Fuat Köprülü tarafından öğrencilere tavsiye edildiği ve folklor derlemelerine devamının yararlı olacağı konusunda tavsiyelerde bulunduğunu belirtmiştir. Ayrıca yazar, Köprülü’nün dış işleri bakanıyken Kastamonu’ya geldiğinde bir öğretmen gibi kendisiyle görüşmesinden duyduğu mutluluğu da dile getirmiştir. Bu risalenin folklorculara hizmet amacıyla hazırlandığı belirtilerek önsöz noktalanmıştır.

“Bilmeceler Üzerine Araştırmalar” başlığı altında halk edebiyatının önemi bir bölümünü oluşturan bilmecelerin sanları ve özleri hakkında köklü bir fikir edinebilmek için bilmecelerin edebiyat, sosyoloji ve psikoloji bakımından incelenmesinin bir zorunluluk olduğu belirtilmiştir. Muamma ve lügazların hem nitelik hem de yapılarıyla bilmecelerden ayrı ürünler oldukları ifade edilmiş ve muamma ve lügazların tarifleri yapılarak örnekler verilmiş, ifade ettikleri anlamlar açıklanmıştır. Muamma, görünüşte de hoş ve doğru bir mana ifade etmekle beraber, sanat oyunlarıyla bir madde veya manaya delalet eden bütün bir söz; lügaz ise medlülün sanlarını anmak veya harflere işaret ve tarif yollu mana oyunlarıyla doğrudan doğruya keşfini istemek şeklinde tanımlanmıştır. Dil, resim, fıkıh, matematik gibi çeşitli bilgilere dayanan bulmacaların hem muamma ve lügazlardan hem de bilmecelerden ayrı tutulması gerektiği anlatılmıştır. Bilmeceler hakkındaki yazıların, Sadeddin Nüzhet ve M. Ferid’in Konya Halkiyat ve Harsiyatı’nda ve Halk Bilgisi Derneği’nin çıkardığı Bilmeceler adlı kitabın M. Halid tarafından yazılan önsözünde yer aldığı dile getirilmiştir. Bu yazarların tarifleri arasındaki benzerlik ve farklılıklara da değinilmiştir. Manzum bilmecelerin şeklinin bir, iki, üç, dört ve daha çok mısralı olduğu belirtilmiş ve bunlara örnekler verilmiştir. Mensur bilmecelerin ise bir veya birden fazla cümleden meydana geldiği, ancak genellikle bu cümlelerde nesrin düpedüz değil sıfat olarak da yer aldığı ifade edilmiştir. Bilmecelerin her şeyden önce oyun ve eğlence karakterine sahip olduğundan ve birçok şubeye ayrıldığından bahsedilmiştir. Bilmecelerin yapılması için sadece iştme duyusu ile beynin çalışıyor olmasının yeterli olduğu belirtilmiştir. Bilmecelerin, halkın sosyal ve psikolojik durumuna nüfuz edebilme vasıtası olduğu vurgulanmıştır. Bilmeceler söylemeye ve çözmeye daha çok küçük yaştaki çocukların ilgili olduğu, en çok yedi yaşından ilk gençlik çağlarına kadarki evrede hevesli oldukları anlatılmıştır. Bilmecelerin birçok tasnifinin bulunduğu, bu tasniflerden en önemlileri derli toplu şöyle sıralanmıştır: 1. Bilmecelerin sanatkâra göre tasnifi. 2. Kültürel tasnif. 3. Bilmecelerin ait olduğu yerlere göre tasnifi. 4. Bilmecelerin bünyelerine göre tasnif. 5. Bilmecelerin medlüllerine göre tasnifi. 6. Bilmecelerin başlarındaki kelimelerin ilk harflerine göre tasnifi, alfabetik tasnif. Sonuç olarak, bilmecelerin halk edebiyatının en zengin ve en çok ihmal edilmiş, çok az kimsenin ilgilendiği bir tarafını temsil ettiği; psikolog ve sosyologları da yakından ilgilendiren bu ürünlerin nereye ait olursa olsun liyakatli

kişilerce unutulmaktan kurtarılması gerektiğine dikkat çekilmiştir. Risalenin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu İtfaiye Tarihi, Kastamonu 1976, 61 s.

Yazar, memleketteki yaygın bir deyimden bahsetmiştir: İnebolu'nun kayıkçısı, Kastamonu'nun tulumbacısı. İnebolu kayıkçılarının denize, güneşe, aya bakarak yorum yapabildikleri, örneğin iç Anadolulu bir kişiyle bir İnebolulunun bakışlarının farklı olduğu, yaşam tarzları ve coğrafyadan kaynaklanan güçlü bakış açılarına sahip oldukları anlatılmıştır. Aynı şekilde Kastamonu tulumbacılarının da aynı şekilde şöhret bulmasının cesaret, gayret, sabır gibi tulumbacıların karakterini oluşturan nitelikler nedeniyle sebepsiz olmadığı belirtilmiştir.

Tulumbacı teşkilatı kurulmadan önce yangının kova, bakraç gibi araçlarla söndürüldüğü, tulumbanın keşfinden sonra ise yangınların daha kolay ve çabuk söndürülme olanağının doğduğundan bahsedilmiştir. Tulumbanın, 17. yüzyılın sonlarında öncelikle hükümet konağı ve adliyeyi korumak için Kastamonu'ya getirildiği, ancak zamanla mahalle halkı için de getirilmesi fikrinin ortaya çıktığı anlatılmıştır. Hükümet dairesine tulumba gelip de yararı, tehlikeyi önleme niteliği anlaşıncı ilk defa Kırkçeşme ve İsmailbey gibi büyük ve mali gücü yüksek mahallelerin İstanbul'a heyetler göndererek tulumbanın kullanışını, yedek parçalarını, diğer aletlerini tespit ettikleri ve muhtarlığa bağlı mahalle tulumbacıları birliğinin kurulduğu ifade edilmiştir.

Kastamonu tulumbacılarının tırmanmak, damdan dama atlamak, akrobatik hareketler, fedailikler göstermek gibi kendilerine mahsus hüneler olduğu belirtilmiştir. Yangın söndürülünce tulumbacıların nara atarak ve türkü söyleyerek hamama gitme gibi bir geleneklerinin olduğu bilgisine yer verilmiştir. Yazar, tulumbacılar hakkında verdiği bilgilerin methiye ya da hayal ürünü değil gerçekler olduğunu ve bu yüksek insanlık ve mertliğin çağdaş nesle örnek olmasını dilemiştir.

Tulumba teşkilatının 1 Haziran 1938 yılında Kastamonu valisi Avni Doğan tarafından kaldırılarak, yerine belediye itfaiye örgütünün kurulduğu, bu itfaiye binasının belediyenin karşısında, reisülküttap hamamının yanında olduğu belirtilmiştir.

Âşık Saydi, Kastamonu 1976, 9 s.

Âşık Saydi'nin Ispartalı olup, 19. yüzyılın kudretli saz şairlerinden olduğu belirtilmiştir. “Yer ile gök Cengi” adlı destanın Emrah'ın çırağı, çağdaşı ve fasıl arkadaşı Âşık Kemali'den intikal ettiği belirtilmiştir. Komik edalı ve iki anlamlı bir tarzı olan bu destana, dört kıtası eksik olduğu ifade edilerek yer verilmiştir.

100. Yılanlıoğlu İsmail Hakkı, İlham Matbaası, Kastamonu 1961, 10 s., Demirbaş No: 15092, Yer No: 920 OZA 1961.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Yılanlıoğlu, Ülkü, Toprak, Bibliyografya.

“Yılanlıoğlu” başlığı altında şair ve veteriner İsmail Hakkı Yılanlıoğlu'ndan bahsedilmiştir. Şair Yılanlıoğlu hakkındaki ilk yazının *Türk Asker Şairleri* adlı kitapta yer aldığı; kendisinden en son bahsedilen eserin ise *Veteriner Şairler Antolojisi* olduğu belirtilmiştir. Yılanlıoğlu'nun 1918 yılında Kastamonu'da doğduğu, babasının eski Yılanlı dergâhı son postnişi Ahmet Necip ile Aişe hanımın oğlu olduğu hem annesi hem babası tarafından tarihi ve asil ailelere mensup olduğu bilgisine yer verilmiştir. Bedenen ve ruhen çok iyi bir aile terbiyesi ve yüksek bir tahsille 1960 yılında veteriner binbaşı olarak emekliye ayrıldığı ifade edilmiştir. Yılanlıoğlu'nun çeşitli gazete ve dergilerde birçok şiir ve makale aktarılmış ve şairin yazdığı kitaplar şöyle sıralanmıştır: 1. Bir perdelik manzum bir piyes ile şiirlerinden meydana getirilen *Armağanım* 2. Manzum Öğütler 3. Meş'alem (şiir) 4. Şehit Ocağı (3 perdelik manzum piyes) 5. Hayatımın Hikâyesi (Serbest Şiir) 6. Rüya (Namık Kemal'in rüyasının Dr. R. Nur tarafından adapte edilmiş şeklinin manzum hale getirilmesi) 7. Bozkırın Çağırını 8. Hayvan Sağlığı Ders Notları 9. Yol Boyunca. *Armağanım, Manzum Öğütler, Meş'alem* kitaplarının basıldığı belirtilmiştir. Yılanlıoğlu'nun nesirde sağlam bir

üsluba, nazımda ise çekici ve orijinal bir dile sahip olduğu ifade edilmiştir. Risalede şairin *Ülkü* ve *Toprak* adlı iki şiirine yer verilmiştir.

“Ülkü” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış bir dördlük, iki altılık bentlerden oluşmaktadır. Şiirde insanın bir ülkeye bağlı olmasının gerekliliği konu edilmiştir.

“Toprak” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 7 dördlükten oluşmaktadır. Toprağın üstünlüğü, verimliliği konu edilmiştir.

Yılanhoğlu’nun saf ve asil bir Türk olarak her mecrada Türk vasıfları gösterdiği, ideal bir Türk ahlakına sahip olduğu vurgulanmıştır.

101. *Yiğit Çocuk* (İlkokullar için), Milli Piyas Dört Perde, Kastamonu, Demirbaş No: 84616, Yer No: 812.42 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilodur, her bölüme kendi içinde sayfa numarası verilmiştir. Ciltte şu risalelerden oluşmaktadır: *Yiğit Çocuk* (İlkokullar için), Milli Piyas Dört Perde; *Saz*; *Ne Fayda*; *Haftamız* (İlkokullar için) *Komedi İki Perde*; *Örnek Yiğit Sadık Paşanın Vasiyeti*; *Tosya Zelzelesi* (1943).

Yiğit Çocuk (İlkokullar için), Milli Piyas Dört Perde, Kastamonu.

10 kişilik şahıs kadrosundan oluşan piyasa şu perdelerden oluşmaktadır: Perde: I, Meclis: I, Meclis: II; Perde: II, Meclis: I Bir subay-bir nöbetçi, Meclis: II Evvelkiler-bir süngülü er, Mustafa ve arkadaşları; Perde: III Bir düşman nöbetçisi Mustafa ve arkadaşları; Perde: IV Mustafa ve arkadaşları. Bu bölüme sayfa numarası verilmemiştir.

Saz, Kastamonu, 5 s.

Hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 76 mısradan oluşan bir metne yer verilmiştir. Metnin sonunda “1933 Kastamonu Oğul Köyü” notu düşülmüştür. Şiirin beşinci sayfası bir önceki risalenin son sayfasında yer almaktadır. Şiirde çok sayıda

Osmanlıca kelime kullanıldığından dili ağırdır. Saz sayesinde duyguların ifade edilişi, sazın ifade ettiği anlam konu edilmiştir.

Ne Fayda, Kastamonu, 4 s.

Hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 12 dörtlükten oluşmaktadır.

Haftamız (İlkokullar için) Komedi İki Perde, Kastamonu.

15 kişilik şahıs kadrosuna sahip bu piyes şu perdelerden oluşmaktadır: Perde: I, Oturum: I; Perde: II, Oturum: I.

Örnek Yiğit Sadık Paşanın Vasiyeti, Kastamonu 1965, 4 s.

Bu risalede Sadık Paşa'nın Plevne hareketinin sağ kanat kumandanı olduğu, aslen Azdavaylı olan bu milli kahramanın on dört yaşında asker olup altmış beş sene askerlik hizmetinde bulunduğu bahsedilmiş ve Rumi 1307 yılında Âşık Kemali ile birlikte cenaze namazının kılındığı belirtilmiştir. Sadık Paşa vasiyetinde, harbe her zaman hazır olunmasını, düğüne gider gibi er meydanına gitmeyi, ölümden korkmamayı tavsiye ettiği aktarılmıştır.

Tosya Zelzelesi (1943), Kastamonu, 4 s.

Hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış dokuz dörtlükten oluşan bir şiirdir. Korkunç bir uğultuyla gerçekleşen depremin aldığı canlar, verdiği maddi ve manevi hasarlar dile getirilmiştir.

102. *Zaferi Böyle Kazandık* (Piyas)-Efe Yüreği, 37 s., Demirbaş No: 84920, Yer No: 812.42 OZA 1973.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

“Efe Yüreği” adlı iki kopya halinde bulunan piyes şu başlıklardan oluşmaktadır: Mahalle Kavgası, Türkü, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Askerlik Şubesi, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Efenin Evi, Türkü, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Efenin Kapısı Önü, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Bir Orman, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Daday Ormanları, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Safranbolu, Bir Orman, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Ordugah, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Ankara Yolunda, Türkü, Türkü, Türkü, Fondü Kapanır; Geçgi; Fondü Açılır, Efenin Evi, Fondü Kapanır; Fondü Açılır, Düğün Salonu, Türkü ve Oyun, Türkü, Türkü, Türkü, Fondü Kapanır.

103. *Zaferden Zafere*, 87 s., Demirbaş No: 7111, Yer No: 894.35 OZA 1938.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: *Zaferden Zafere*, *Deli Gönül*, *Genç Osman* (Bu eser Reşat Cemal Emek’e aittir), *Atatürk Devrimi Destanı*.

Zaferden Zafere, Açıksöz Matbaası, Kastamonu 1938, 43 s.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: *Atama Düa*, *Sakarya*, *İnönü*, *Dumlupınar*, 23 Ağustos, *Montrö Zaferi*, 19 Mayıs, 23 Nisan, 30 Ağustos, 29 Teşrin.

Deli Gönül, Açıksöz Basımevi, Kastamonu 1939, 32 s.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: *Deli Gönül*, *Ruhumun Melikesine*, *Dileğim*, *Gönlümüz*, *Nesin Bilmem?*, *Nasıl Sevmeyim Seni?*, *Dağlara Kadar*, *Ne Olur?*, *İçelim?*, *Bir Süâl*, *İhtiyak*, *Olmaz mı?*, *Vefasız Güzel*, *Keselim*, *İnan Sevdığım*.

“*Deli Gönül*” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair bu şiirde gönlüne seslenerek öğütlerde bulunmuştur.

“*Ruhumun Melikesine*” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgiliye seslenmiş aşkıdan duyduğu hazı anlatmıştır.

“Dileğim” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, aşktan düştüğü zor durumu anlatmış, ancak yine de sevgilinin kollarında ölmeyi dilemiştir.

“Gönlümüz” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Gönlün küheylan gibi zapt olmadığı, harman gibi savrulduğu anlatılmıştır.

“Nesin Bilmem” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgilinin güzelliğine duyulan beğeni dile getirilmiştir.

“Nasıl Sevmeyim Seni” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Şair, eşi bulunmaz sevgisini tasvir etmiş, anlatmıştır.

“Dağlara Kadar” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgilisine kederden kurtulmak için birlikte dağlara kaçmayı teklif etmiştir.

“Ne Olur?” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgiliden naz etmemesini, kendini aşka bırakmasını istemektedir.

“İçelim” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgilisine her şeyi bir kenara bırakıp, gençlik bitmeden sevmeyi, beraber içmeyi dile getirmiştir.

“Bir Süâl” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevgiliye görüşmek, beraber olmak için bir yolunu bulup bulamayacağını sual etmiştir.

“İştiyak” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde sevgiliye olan özlem dile getirilmiştir.

“Olmaz mı?” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Sevgiliye sarılma, onunla gezme, muradına erme dilekleriyle yazılmış bir şiirdir.

“Vefasız Güzel” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, sevdiğinin yüzüne gülüp baş başa kalmadığından yakınmış ve er geç ona kavuşacağını anlatmıştır.

“Keselim” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair sevdiğiyle söz kesmek istediğini anlatmıştır.

“İnan Sevdiğim” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde şair, sevdiğini aşkına inandırmak istemektedir.

Atatürk Devrimi Destanı, Kastamonu İl Basımevi, Kastamonu 1938, 22 s.

Hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış yetmiş iki dörtlükten oluşmaktadır. Türk tarihinin şan ve şeref dolu olduğu, medeniyetin ve insaniyetin Türklerle başladığı, altı asır yaşayan bir millet olduğu, Çanakkale Savaşı’nın tüm ceplerinde dünyaya karşı gelindiği, Atatürk’ün önderliğinde vatanın kurtuluşu anlatılmıştır.

104. *Za’fî ve Manzum Din Bilgisi-Dini Musiki-İlahiler-Çocuk Şarkıları-Marşlar-Kastamonu Türküleri*, Kastamonu 1959, Demirbaş No: 84911, Yer No: 297.99 OZA 1971.

Cildin tamamı el yazısı olup, risaleler kendi içinde numaralandırılmış, ilk risaleye ise sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Za’fî ve Manzum Din Bilgisi (Dini bir konu olması nedeniyle dâhil edilmemiştir), Dini Musiki ve Edebiyat-Metinler (Dini bir konu olması nedeniyle dâhil edilmemiştir), Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Çocuk Şarkı ve Marşları, Kastamonu Kültür ve Folkloru-Halk Edebiyatı-Kastamonu Türküleri, Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Gençlik Marşları.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Çocuk Şarkı ve Marşları, Kastamonu 1976, 62 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Açıklamalar ve Metinler, Şahıs Adları Fihristi, Bibliyografya, İçindekiler.

“Önsöz”de Tanzimat’a kadar hatta 20. Yüzyılın ikinci çeyreğine kadar okullarda çocuk edebiyatı, çocuk şarkısı ve çocuk marşlarına yer verilmediği, ilkokullarda çocuklara marş öğretmenin 1908 yılından sonra yaygınlaşarak okul geleneği haline geldiği belirtilmiştir. İlkokul şarkı ve marşlarının edebiyat ve musiki olmak üzere iki unsurdan oluştuğu, bizde Cumhuriyet’in ilanından sonra geliştiği ancak yarım asır sonra dahi halen olgunlaştırılmadığı anlatılmıştır. Gelişmiş bir çocuk edebiyatımızın olmadığı, bir ihtisas işi olması sebebiyle bu boşluğun ilkokul öğretmenleri sayesinde tamamlanabileceği vurgulanmıştır. Yazar, ilkokulda derslerdeki ünite sayısına, yıl içindeki bayramlara, törenlere, öğretilecek oyunlara göre öğretmenlerin repertuarında o kadar şarkı ve marş bulunması gerektiği fikrini savunmuştur. Binlerce sene önceki eğitim tarzından vazgeçilip çocukları matematiğe boğmamanın, liselerin branşlara ayrılmasının, adab-ı muaşeretin gerekli olduğuna dair 400 sayfalık bir kitap meydana getirerek devletin ilgili kademelerine sunulduğu ancak kimseden bir cevap alınamadığı dile getirilmiştir. Yazar, çocuk şarkı ve marşlarıyla ilgili sayıca sınırlı olamkla birlikte kalitelerinin de düşük olmasını şöyle açıklamıştır: 1. İlkokul müfredat programları nazara alınmamıştır 2. Çocuk seviyeleri düşünülmemiştir 3. Konularına göre bir tasnif yapılmamıştır 4. Şarkılar marşlardan ayrı tutulmamış ve birbirine karıştırılmıştır 5. Folklorik parçalar alınmamıştır 6. Seks, aşk ve macera türlerini kapsamına alan risaleler görülmüştür. Bütün bunların denetime tabi tutulmasının, yaz tatillerinde şarkı, marş, oyun kurslarının açılmasının ve öğretmenlerin okula yaraşır türkü derlemeye mecbur edilmesinin gerekliliği önerisinde bulunulmuş, ancak bu suretle çocuk edebiyatı ve musikisinin gelişebileceği aktarılmıştır.

“Açıklamalar ve Metinler” başlığı altında önce şarkının açıklaması yapılmış, daha sonra açıklamaya dair metinlere yer verilmiştir. Bu şekilde 17 açıklama ve 17 metin yer almıştır. Şarkıların isimleri şu şekildedir: Türk Çocukları, Okullar Başlarken, Yeni Yıl, Haftanın Günleri I-II, Bahar, İlkbahar, 23 Nisan, Yaz, Sonbahar I-II, Kar, Kış, Kışa Veda, Anadolu, Köy Hayatı, Tavşan Kaç.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Halk Edebiyatı-Kastamonu Türküleri, Kastamonu 1976, 79 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Oturak Havaları, Oyun Havaları, Temsili Oyun Havaları.

“Önsöz”de yazar, Kastamonu türküleri üzerine yeterince kitap ve risale yazdığını belirtmiş ve yazdığı eserleri sıralamıştır. Tekrar bu eseri kaleme almasının sebebini ise eksik deyişleri tamamlamak, varyantları belirtmek gibi inceleme yapacak olanlara ayrıntılı bilgiler vermek olarak açıklamıştır. Bazı türkülerin isimleriyle birlikte kısa açıklamalarına yer verilmiştir.

“Oturak Havaları”nda farklı ölçü ve kalıplarda, numaralandırılmış 43 türküyü yer verilmiştir. “Oyun Havaları”nda 44-54 arası numaralandırılmış, farklı ölçü ve kalıplardaki türkülere yer verilmiştir. “Temsili Oyun Havaları”nda 55-57 arası numaralandırılmış, farklı ölçü ve kalıplardaki türkülere yer verilmiştir.

Folklorik Bakımdan Açıklamaları ile Gençlik Marşları, Kastamonu 1976, 49 s.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Açıklamalar ve Metinler, Şahıs Adları Fihristi, Bibliyografya, İçindekiler.

“Önsöz”de yazar, bu eserin içeriği ve kapsamıyla tamamen milli olduğunu, her marşın yürüyüş için hazırlandığını dile getirmiştir. Marş, Fransızca yürüme, yürüyüş, işleme, işleyiş, gidiş, ilerleyiş, basamak, hareket ve belirli ölçülerde yürüyüş için hazırlanmış sözlü veya sözsüz müzik eserleri şeklinde tanımlanmıştır. Milli marşlar, gençlik marşları ve çocuk marşlarının bir merkezde toplanabileceği, ancak çocuk şarkılarının ölçülerinin yürümeye uymaması, konu ve üslup bakımından da marşlara benzememesi sebebiyle ayrı tutulması gerektiği vurgulanmıştır. Gençlik marşlarının müzik nitelikleri bakımından değil, konu bakımından diğer marşlardan ayrıldığı belirtilmiştir.

“Açıklamalar ve Metinler” başlığı altında önce şarkının açıklaması yapılmış, daha sonra açıklamaya dair metinlere yer verilmiştir. Bu şekilde 9 açıklama ve 9 metin yer almıştır. Şarkıların isimleri şu şekildedir: Bayrak Marşı I-II, Öğretmen Marşı, Darümuallimin Marşı, Gençlik Marşı, İzmir Marşı, Ordu Marşı, Yürüyelim İleri, Türk Yılmaz Marşı.

105. Demirbaş No: 84612, Yer No: 811.42 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Bülbul, Üçtelli, Özlem, Yudum Yudum, Kızılay Destanı, Halkevi Destanı, İnönü Destanı, Kastamonu Elması.

Bülbul, 1947, 6 s.

Bu risalede şu şiirler yer almaktadır: Bülbulü Dinlerken, Bülbul Susunca, Bülbul Uçarken, Acı Bir Gerçek Karşısında.

“Bülbulü Dinlerken” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış altı dördlükten; “Bülbul Susunca” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 12 dizeden; “Bülbul Uçarken” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 12 dizeden; “Acı Bir Gerçek Karşısında” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır.

Üçtelli, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Bu risalede şu şiirler yer almaktadır: Dileğim, Neresinden, Şaheser Karşısında.

“Dileğim” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış dördlük ve altılık iki bentten; “Neresinden” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış dördlük ve sekizlik iki bentten; “Şaheser Karşısında” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on altı dizeden oluşmaktadır.

Özlem, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Bu risalede şu şiirler yer almaktadır: Özleyiş, Sual, Kalmadı, Gönül.

“Özleyiş” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on iki dizeden; “Sual” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dört dizeden; “Kalmadı” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden; “Gönül” adlı şiir hecenin 16’lı kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki sekiz dizeden oluşmaktadır.

Yudum Yudum, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Bu risalede şu şiirler yer almaktadır: Benden Bana, Ne Zaman!, Devâsız Derd, Son Saat.

“Benden Bana” adlı şiir hecenin 16’lı kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden; “Ne Zaman!” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on iki dizeden; “Devâsız Derd” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden; “Son Saat” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki sekiz dizeden oluşmaktadır.

Kızılay Destanı (İkinci Baskı), Kastamonu Gazete ve Matbaası, 1946, 7 s.

Bu risale “Kızılay Destanı” adlı şiirden oluşmaktadır. Bu şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dörtlükten oluşmaktadır.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Bu risalede şu şiirler yer almaktadır: Evimize Bağlılık, Halkevi Destanı, Halkevleri.

“Evimize Bağlılık” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki yirmi altı dizeden; “Halkevi Destanı” adlı şiir hecenin 12’li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten; “Halkevleri” adlı şiirde 1., 3., 5. ve 7. dörtlükler hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış; 2., 4., 6. ve 8. dörtlükler hecenin 7’li kalıbıyla yazılmıştır. Bu şiirin sonuna “Halkevi ile yaşıt oğlum İlham Ozanoğlu için” notu düşülmüştür.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Bu risale “İnönü Destanı” adlı şiirden oluşmaktadır. Bu şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dörtlükten oluşmaktadır.

Kastamonu Elması, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1943, 5 s.

Bu risale Kastamonu Elması adlı şiirden oluşmaktadır. Bu şiir hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on dört dörtlükten oluşmaktadır.

106. Demirbaş No: 84694, Yer No: 817.42 OZA 1973.

Cildin tamamı el yazısı ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Ramazan Fıkraları VII, Ramazan Fıkraları VIII, Ramazan Fıkraları IX, Ramazan Fıkraları X, Ramazan Fıkraları XI, Ramazan Fıkraları XII.

Ramazan Fıkraları VII, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Bire On, Nankörlük, İmkânı Yok, Herşey Geçer!, Deh de Bakalım, Ömrümde Beş Gün, İzdivaç, Evvela Softayı, Sebep, Yürek Sancısı, Kibar Dilenci, Mürşidi İrşad, Kurt Islahı, Sormuşlar.

Ramazan Fıkraları VIII, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Yılda İki Meyva, Sebebi, Bakıp Gördüklerim, Taşı da Toprağı da, Saçı Kısa Aklı Uzun, Kırk Gün-Kırk Meşe, Çaresi!, Doğruya Eğri!, Hükümde Tehlike, Çalınır Çalar, İki Adı Var, Secdesiz Namaz.

Ramazan Fıkraları IX, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Yakılmaya Hükümlü Çocuk, Eşekle Tren Yolculuğu, Farzı Yedik Sünneti demi?, Münasebetsizlik, Kim Kimden Fazla, Sebat, Borç, Saman Pazarında, Aklı Başına Gelmeden, Bana Alasınız!, Evvela Yorgan, Tavşan Yemez.

Ramazan Fıkraları X, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Borcun Var Mı?, Farzı Yedik Sünneti demi?, İhsan, Fetvada İhtiyat, Çeşit Olsun Deye, Gelecek Sene, Sadakaya göre, Sonrası!, Ha Gayret, Sebebi Var?, Biraz da Katran.

Ramazan Fıkraları XI, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Elinden Kurtulamamış, Maaşın Hezfi, Buna Keşif Derler, Kibirilenmenin Manasızlığı, Hatırımdan Geçmiyor Değil, 36 Milyon Çekiyor, Ömrü Leziz, Dilekçe Pohçası, El Terazü Kıl Mizan, Taziya Döner, Hora Tepseydi, Karanlıkta Ne Bılayım.

Ramazan Fıkraları XII, Kastamonu.

Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ateş Pahası, Hoşafın Yağı Kesildi, Neler Vardır Neler!, Belagat, Telafi!, Taşı da Toprağı da, Şeddeli Telaaffuzlar, Cibiliyet İcabı.

107. Demirbaş No: 84913, Yer No: 920 OZA 1959.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Şeyh Ahmet Siyahi, Tezkereci Lâtifi, Andelibî, Arif Muhammed, Büyük Haydar, Sadi Çelebi, Halimi Çelebi, Savni Huş, Akkaftan, Ketenoglu.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Haddadi Zade (Demircioğlu) (Şeyh Ahmet Siyahi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Hatibzade (Tezkereci) (Lâtifi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Andelibî, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 7 s.

Asıl adı Hasan Çelebi olan Andelibî'nin Kastamonulu olduğu, Latifi'ye göre imamlık, hafızlık, musikişinaslıkta şöhretli olduğu ve Andelibî'yi Murat zamanında zuhur

etmiş, Fatih zamanında şöhret bulmuş bir şair olarak tanımladığı ifade edilmiştir. Risalenin sonunda bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Reisülküttab (Ârif Muhammed), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Büyük Haydar, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

Babası Numan Efendi olan Büyük Haydar'ın Kastamonu'nun yetiştirdiği dünya çapında bir şahsiyet olduğu ve 1130 yılında vefat ettiği anlatılmıştır. Tahsilini Kastamonu medreselerinde yaptığı ve İstanbul'da tanındığı, profesör olarak ilmin en yüksek payesine eriştiğinden bahsedilmiştir. Ali Haydar Efendi'nin en feyizli ve kuvvetli yönünün Darülfünun kürsülerinde ve camilerde okuttuğu dersleriyle birlikte profesörlüğü olarak ifade edilmiştir. 1319 yılında İstanbul'da vefat ettiği ve dedesi Şeyh Nasuh Efendi'nin dergâhına defnedildiği belirtilmiştir. Risalenin sonunda bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Şeyhulislâm (Sadi Çelebi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Yavuz'un Hocası (Halimi Çelebi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s.

Halimi Çelebi'ye Molla Abdulhalim Çelebi dendiği, Kastamonu ulemasından olduğu, Arap ve Acem ulemasından feyiz aldığı anlatılmaktadır. Halimi Çelebi'nin Kastamonulu, asıl adının Abdulhalim, baba adının Ali olduğu, 970 yılında vefat edip Şam'a defnedildiği anlatılmıştır. Kastamonu'da tahsil görüp, İstanbul'da Alâüddin Arabi'den icazet, Şeyh Mahzumi'den seyrü sülükünü alarak Kastamonu'ya geldiği, Yavuz'a hocalık ettiği ve Kastamonu'daki Çifte Hamamı yaptırdığı ifade edilmiştir.

Halimi Çelebi'nin bilmediği ilim ve fenin olmadığı, üç dilin edebiyatına vakıf şiirler yazdığı, en zor Farisi ve Arabi manzumeleri ana diliyle yazılmış parçalar gibi tahlil ettiği, en çetin lugaz ve muammaları küçük bir zihin işlemiyle çözdüğünden bahsedilmiştir.

Yavuz'un ilim ve fazilet timsali olan hocası Halimi Çelebi'ye olan sevgisinden dolayı onu hiç yanından ayırmadığı, yemekte, sohbette, resmi vazifesinde, seyahatlerinde daima yanında taşıdığı, evinin bir danışma meclisine dönüşüp, padişaha sunulacak temennilerin ona anlatılıp onun padişaha ilettiği belirtilmiştir. Yavuz'un, Çelebi'yi yanından ayırmayarak Mısır seferine götürdüğünde hocasının fetihten sonra rahatsızlanıp orada vefat ettiği bilgisine yer verilmiştir. Yavuz'un bu ölümden büyük üzüntü duyarak çok ağladığı ve namazını da kendisinin kıldırıldığı ifade edilmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Prof. Dr. (Savni Huş), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 8 s.

Prof. Dr. Savni Huş'un Kastamonu'nun yetiştirdiği en kudretli ilim adamlarından olduğu, aynı zamanda belediye reisliği gibi devrin yüksek mevkilerini de işgal ettiği belirtilmiştir. Almanca ve İngilizce'yi okuduğu, yazdığı ve akıcı şekilde konuştuğu, uzun süre musikiyle meşgul olduğu, çeşitli dersler verdiği anlatılmıştır. Huş'un 1957 yılına kadar yaptığı neşriyata dair 34 eserin adına yer verilmiştir. Risalenin sonunda bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Akkaftan, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

Akkaftan'ın Kastamonu'nun civar köyünde doğduğu, Kastamonu'da tahsil yapıp İstanbul'a gittiği, hicri 1028 yılında 90 yaşında vefat ettiği anlatılmıştır. Dersleriyle, öğütleriyle kemal ehli olduğunu göstermiş, gençliğinde şiirler yazmış bir şahsiyet olduğundan bahsedilmiştir. Risalenin sonunda bibliyografya yer almaktadır.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Ketenoğlu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s.

İsmail Hakkı Ketenoğlu'ndan Kastamonu'nun yetiştirdiği önemli yazar ve hukukçu olarak bahsedilmiştir. 1905 yılında Kastamonu Çay Mahallesi'nde doğduğu, babasının meşhur Kitapçı Zühdü Efendi olduğu belirtilmiştir. Ketenoğlu'nun şahsiyetini oluşturan unsurların pratik ve teorik hukuktaki liyakatinden ileri geldiği anlatılmıştır. Resmi ve özel beyanlarındaki gibi yazarken de akıcı, düzgün, sağlam bir üslup kullandığı, 1946 yılında yayınlanan “Hukukta ve Cezada Kira” adlı eseriyle daha çok tanındığından bahsedilmiştir.

108. Demirbaş No: 84561, Yer No: 894.35 OZA 1952.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Kastamonu Köyleri, Halkevi Destanı, Kastamonu Köyleri, İnönü Destanı, Yudum Yudum, Bülbül.

Kastamonu Köyleri, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Risale “Kastamonu Köyleri” adlı tek şiirden oluşmaktadır. Şiir, hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on sekiz dörtlükten oluşmaktadır. Her dörtlükte Kastamonu köylerine ait havası, bağı, yaylası, toprağı gibi farklı bir özelliği anlatılmıştır. Ancak herhangi bir köyün ismi geçmemiştir.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Bu risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Evimize Bağlılık, Halkevi Destanı, Halkevleri.

Yazar, eserin kapak kısmına 16. 08. 1987 tarihinde “Sayın üstadımız İ. H. Sevük’e derin saygılarımla” notunu düşerek imzasını atmıştır. Bu nota göre, eseri adı geçen yazara hediye ettiği anlaşılabılır.

“Evimize Bağlılık” şiiri 14’lü hece ölçüsüyle 26 dizeden oluşmaktadır. “Halkevi Destanı” adlı şiir 11’li hece ölçüsüyle yazılmış 6 dörtlükten oluşmaktadır.

“Halkevleri” adlı şiir 1., 3., 5. ve 7. dörtlükler 14’lü hece ölçüsüyle, 2., 4., 4., ve 8. dörtlükler 7’li hece ölçüsüyle yazılmıştır. Yazar, bu şiirin bittiği sayfaya, “Halkevi ile yaşıt İlham Ozanoğlu için” notunu düşmüştür

Kastamonu Köyleri, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Risale “İnönü Destanı” adlı tek şiirden oluşmaktadır. Şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde İnönü’nün kahramanlıkları, zafer kaynağı olduğu, Türk milletine olan hizmetleri, nur ve iman dolu oluşu anlatılmıştır.

Yudum Yudum, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Bülbül, 1947, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

109. Demirbaş No: 84588, Yer No: 811.42 OZA 1946.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: 19 Mayıs, Özlem, Bülbül, İnönü Destanı, 19 Mayıs. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

19 Mayıs, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Özlem, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Bülbül, 1947, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

19 Mayıs, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Elması, 1946, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

110. Demirbaş No: 6425-6432, Yer No: 811.31 OZA 1943.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Zelzele Destanı, Yardım Sevenler Destanı. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Zelzele Destanı, Açıksoz Matbaası, Kastamonu 1943, 7 s.

Bu risalede yer alan “Büyük Zelzele Destanı” adlı şiir I, II, III şeklinde kısımlara ayrılmıştır. I numaralı kısım, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dördlükten oluşmaktadır. II numaralı kısım, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on iki dördlükten oluşmaktadır. III numaralı kısım “Tosya için” başlığıyla, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dördlükten oluşmaktadır.

Yardım Sevenler Destanı, Birlik Matbaası, Kastamonu 1944, 8 s.

Bu risalede yer alan “Yardım Sevenler Destanı” adlı şiir I, II, III, IV şeklinde kısımlara ayrılmıştır. I numaralı kısım, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dördlükten oluşmaktadır. II numaralı kısım, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on dördlükten oluşmaktadır. III numaralı kısım, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dördlükten oluşmaktadır. IV numaralı kısım, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on beş dördlükten oluşmaktadır.

“Yardım Sevenler Destanı”ndan sonraki kısım İhsan Ozanoğlu’na ait olmadığı için dâhil edilmemiştir.

111. Demirbaş No: 84590, Yer No: 811.42 OZA 1946.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: 19 Mayıs, Üçtelli. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

19 Mayıs, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 6 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Üçtelli, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

“Üçtelli” adlı risaleden sonraki kısım İhsan Ozanoğlu’na ait olmadığı için dâhil edilmemiştir.

112. Demirbaş No: 84602, Yer No: 398.5 OZA 1938.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: İnönü Destanı, Kastamonu Destanı, Taşkınlık. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cildin sonunda Ali Osman Kırksekizoğlu’na ait “Tanrılar ve Ölüler” adlı eser yer almaktadır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Taşkınlık, Kural Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Risale şu şiirlerden oluşmaktadır: Taşkınlık, Olmalı, Süal, Soru, Benden Bana.

“Taşkınlık” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten; “Olmalı” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten; “Süal” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten; “Soru” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten; “Benden Bana” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. “Taşkınlık” adlı risaleden sonraki kısım İhsan Ozanoğlu’na ait olmadığı için dâhil edilmemiştir.

113. Demirbaş No: 84563, Yer No: 811.42 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Taşkınlık, Halkevi Destanı, İnönü Destanı, Kastamonu Destanı. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Taşkınlık, Kural Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

114. Demirbaş No: 84564, Yer No: 811.42 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Taşkınlık, İnönü Destanı, Halkevi Destanı, Kastamonu Destanı, Senden Sana, Şekva. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Taşkınlık, Kural Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Senden Sana, Kural Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Risalede şu şiirler yer almaktadır: Hakikatin Dili, Ümid, Devam Et, Sonuç.

“Hakikatin Dili” adlı şiir, hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on iki dizeden; “Ümid” adlı şiir, hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden; “Devam Et” adlı şiir, hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on

dizeden; “Sonuç” adlı şiir, hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki on dizeden oluşmaktadır.

Şekva, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: Durmayınca, Seni Yaramaz Seni, Ümitsizlik, Son Söz. Kitabın kapağında “devlet nüshası” ibaresi yer almaktadır.

“Durmayınca” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Kafiye düzeni, abab cccb dddb; “Seni Yaramaz Seni” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Kafiye düzeni, abab cccb dddb şeklindedir. “Ümitsizlik” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Kafiye düzeni, abab cccb dddb şeklindedir. “Son Söz” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Kafiye düzeni, abab cccb dddb şeklindedir.

115. Demirbaş No: 84565, Yer No: 811.42 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Taşkınlık, İnönü Destanı, Halkevi Destanı, Şekva, Senden Sana, Dua. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Taşkınlık, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Şekva, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Senden Sana, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Dua, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Risalede şu şiirler yer almaktadır: Şekva, Vur, Bulamadım, Yere Geç, Dua.

“Şekva” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde hem sevgiliye olan aşkını hem de ondan gördüğü cefayı anlatmıştır. “Vur” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. “Bulamadım” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. “Yere Geç” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. “Dua” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır.

116. Demirbaş No: 84566, Yer No: 811.42 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Dua, Halkevi Destanı, İnönü Destanı, Kastamonu Destanı, Şekva, Senden Sana, Taşkınlık. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Dua, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Şekva, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Senden Sana, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Taşkınlık, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

117. Demirbaş No: 84572, Yer No: 811.31 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Taşkınlık, İnönü Destanı, Kastamonu Destanı. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

Taşkınlık, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

“Kastamonu Destanı”ndan sonraki risale İhsan Ozanoğlu’na ait olmadığı için dâhil edilmemiştir.

118. Demirbaş No: 84933, Yer No: 398.5 OZA 1952.

Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: İnönü Destanı, Halkevi Destanı, Kastamonu Destanı. Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Halkevi Destanı, Kastamonu Halkevi, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

119. Demirbaş No: 84562, Yer No: 894.35 OZA 1946.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Halkevi Destanı, İnönü Destanı, Kastamonu Destanı, Taşkınlık, Senden Sana, Şekva, Dua.

Halkevi Destanı, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Taşkınlık, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Senden Sana, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Şekva, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Dua, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

120. Demirbaş No: 84592, Yer No: 811.31 OZA 1952.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Kastamonu Destanı, Kastamonu Köyleri, İnönü Destanı, Halkevi Destanı, Dua, Taşkınlık.

Kastamonu Destanı, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kastamonu Köyleri, Kıral Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

İnönü Destanı, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Halkevi Destanı, 1946, 8 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Dua, Kural Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Taşkınlık, Kural Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

121. Demirbaş No: 25475, Yer No: 398.6 OZA 1976.

Cildin tamamı el yazısıyla yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Muamma, Lüğaz, Kenz ül-arş, Sihir İbtalı (Sihir-i Bâtıl), Kadı Fıkraları I, Kadı Fıkraları II, Kadı Fıkraları III, Kadı Fıkraları IV, Kadı Fıkraları V, Kadı Fıkraları VI, Kadı Fıkraları VII, Kadı Fıkraları VIII, Kadı Fıkraları IX, Kadı Fıkraları X.

Muamma, Kastamonu 1976, 22 s.

“Önsöz”de muama, zahirde hoş ve doğru bir anlam ifade etmekle beraber aynı zamanda bir madde ve manaya aracılık eden bütün bir söz olarak tanımlanmış ve örneklendirilmiştir. Yazar, bu risalede sınırlı sayıda materyal sunulduğunu, aslında Türkçe, Arapça ve Farsça 450 divandan okuyup kataloğunu yaptığı muamma ve luğazların da bulunduğunu ifade etmiş, risaledeki muammaların ise folklorik bir konuyu incelerken örnek vermek amaçladığını dile getirmiştir. Muammaların âşık edebiyatı sebebiyle folklor ile ilişkisinin olduğu, folklor ile başka bir ilişkisinin olmadığı da vurgulanmıştır. Yazar bu risalenin amacını, folklor ve edebiyat üzerine araştırma yapacak olanlara ve milli kültürümüze hizmet olarak açıklamıştır.

“Metinler” başlığı altında numaralandırılmış 16 muammaya yer verilmiş ve her metnin sonuna turnak içinde cevabı yazılmıştır. Örneğin; Ben söyledim sen bul, bilebilirsen bil: “Zenbil”.

Lügaz, Kastamonu 1976, 48 s.

“Önsöz”de lugaz, nesnenin niteliklerinin tarif yollu mana oyunları ile keşfinin istenmesi olarak tanımlanmış ve örneklendirilmiştir.

“Metinler” başlığı altında numaralandırılmış 50 muammaya yer verilmiş ve her metnin sonuna turnak içinde cevabı yazılmıştır. Örneğin; Bir acayip kuyu var, bembeyaz bir suyu var: “Yayık-ayran”.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Kenz ül-arş, Kastamonu 1976, 13 s.

Tesirli dualardan biri olan kenz ül-arşın dışarlık, cinnet, sara gibi ilaçla şifa bulmayan psikiyatrik hastalara okunduğu belirtilmiş, kenz ül-arşın okumanın usul ve adabında abdest almak, iki rekât dilek namazı, iman tazeleme, tevbe, istiğfar, tevhit, salavat, euzü besmele ve duanın bulunduğu aktarılmış, sonrasında ise şifa için söylenen ifadeler yer verilmiştir. Daha sonra “Kenz ül-arş” başlığı altında on sayfalık Arapça bir metne yer verilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Gizli Bilim, Sihir İbtali (Sihir-i Bâtıl), Kastamonu 1976, 21 s.

Sihir-i Bâtılın halktan olan gizli bilim mensuplarınca okunduğu, sihir çözmede üstat olanların sihir-i bâtil ile alakadar dahi olmadıkları vurgulanmıştır. Sihir-i bâtilin Farsça’dan tercüme edildiği, fakat yazarının ve düzenlemesinin Arap dilinde yetersiz oldukları belirtilmiştir. Bir İranlının düzmecesi olarak nitelendirilen bu eserde Acemoğlu’nun sihre kendi milletini katmayıp büyücülerin sadece Türk ve Araplardan oluştuğu kanısını yansıtmayı, mezhep ayrılığı bağnazlığı ile açıklanmıştır. Yazar, folklor kadrosuna giren bir materyal olması sebebiyle ele aldığı sihir-i bâtilde, hem çeviri hataları hem de Türk dili bakımından sakatlıklar olduğunu dile getirmiştir. Sihir-

i bätılın, bätılın sırrı demek olduğunu ve bu yönüyle hastayı tedavi etmek yerine bätılı büyüleyerek psikiyatrik olaylar ortaya çıkarmak olduğu ifade edilmiştir. Sihr-i bätılı okumanın usul ve adabında abdest almak, iki rekat namaz kılmak, iman yenilemek, tevbe etmek, salavat-ı şerife getirmenin yer aldığı aktarılmış ve sonrasında ise şifa için söylenen ifadelere yer verilmiştir. Daha sonra on beş sayfalık Arapça bir metin yer almaktadır.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları I, 24 s.

Kadılık müessesinin İslamiyet'in ortaya çıkışıyla asr-ı saadette oluştuğu, kadıların kitap ve sünnete göre hüküm ve karar vermek mükellefiyetinde olduğu belirtilmiştir. İslam hukukunda şahsi görüşlere yer olmadığı, her türlü hukuki meseleye kitap ve sünnete göre vaaz edildiği ifade edilmiştir. İslam dininin hukuku en yüksek seviyeye ulaştırdığı, ortaya çıkacak bireysel ve sosyal problemler için kıyas sistemini kullanmaya müsaade ettiği ve hukukçulara ışık tutacak pek çok olanaklar sağladığı aktarılmıştır. Ashab-ı Kiram'dan kişilerin en bilgin ve adaletli kişilerin çeşitli bölgelerdeki küçük ve büyük kasabalara kadı olarak tayin edildikleri belirtilmiştir. Buna, Hz. Ömer'in Basra kadılığına 22 yaşında bir genci tayin ettiği örneği verilmiştir.

Kadılığın Türklerde İslamiyet'i kabul eden Karahanlılarda başladığı, 10. yüzyıldan itibaren kadılık müessesinin Türklerde yaygınlaştığı, Selçukluların kadılığı daha olgun bir seviyeye ulaştırdıkları, Osmanlılarda kadılığın devletin yükselme, duraklama ve gerileme dönemlerini takip ettiği, Sultan Fatih'in İstanbul'u fethinden sonra ise kadılığın daha büyük bir önem verilerek yayıldığı bilgilerine yer verilmiştir. Sultan Fatih'in, kadılık müessesesine eleman yetiştirmek için önce medreseleri ele alarak ilimde de "fatih" olduğunu eserleriyle ispat ettiği belirtilmiştir. Fatih'in öncelikle ilkokul üzerinde yoğunlaştığı, bu amaçla sıbyan ve mahalle okullarını kurduğu, bu okullarda Kur'an-ı Kerim, Türkçe okuma-yazma ve basit hesabı öğrenen çocukların taş mektebe kabul yeteneğini kazanmış olduğu anlatılmıştır. Risalede Fatih Sultan Mehmet'in tesis edip, Yavuz Sultan Selim'in devam ettirdiği, Kanuni Sultan Süleyman'ın daha da genişlettiği ve değiştirdiği eğitim sistemi, okutulan dersler, edinilen meslekler hakkında ayrıntılı bilgilere yer verilmiş, kadılığın bu sistem içindeki yerine de değinilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun duraklama döneminde

ilim müesseselerinin kısırlaşmaya başlaması, gerileme döneminde ise diplomayla değil hususi nitelikte icazetname ile kadı atamalarının yapılması sebebiyle halkın kadılarına karşı cephe alarak mahkemeye müracaat etmeyi bir alçalma kabul eder oldukları anlatılmıştır.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları II, 23 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Kim Kazandı Sınavı?, Mahşer.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları III, 23 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Soğan Yasağı, Kadı Haham Papaz.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları IV, 23 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Kendini Çeki Düzene Al, Bastığımız Toprak Bizimdir, Talibî'nin Rakipleri, Talibî'nin Fetvası.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları V, 18 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ermeni İdamlık!, Ermeniyem Yahudiyem ben Müsülmandagülem, Körün Eşegi, Yamalı Kadı.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları VI, 22 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Fermanlı Paşa, Pul Parası Yoktur ki!, Bu Gidişle Daha Çok.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları VII, 16 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Havan'ın Kapağı?, Dana Baltaya S...tı!.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları VIII, 19 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Oldu Olacak Bize!, Onardan Yüz.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları IX, 18 s.

Bu risalede şu fıkralar yer almaktadır: Resmen Sarhoş, Kadıcı, Sen de Haklısın!, Garip Bir Dâvâ, Fazla Debertme.

Hukuk Folkloru, Kadı Fıkraları X, 8 s.

“Kadılar Üzerine Çeşitli Şiir, Deyim ve Sözler” başlığı altında kadılar ve kadılıkla ilgili olarak âşık edebiyatı, divan edebiyatı ve folklorik halk edebiyatı mahsullerinde sözcük, beyit, mısra, kıta, atasözü, deyim gibi kalıntılara rastlandığından bahsedilmiştir.

122. Demirbaş No: 84569, Yer No: 811.31 OZA 1952.

Cildin tamamı daktilografi ile yazılmış olup her risale kendi içinde numaralandırılmıştır. Cilt şu risalelerden oluşmaktadır: Zaferden Zafere, Kördüğüm, Eski Şairlerimiz Divan Edebiyatı Antolojisi 13. ve 14. asır (Bu eser Prof. Dr. Köprülüzade Mehmet Rauf’a aittir), Eski Şairlerimiz Divan Edebiyatı Antolojisi 15. asır (Bu eser Prof. Dr. Köprülüzade Mehmet Rauf’a aittir).

Zaferden Zafere, Açıksöz Matbaası, Kastamonu 1939, 43 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Kördüğüm, Açıksöz Basımevi, Kastamonu 1939, 18 s.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

Bu eser risalede iki nüsha olarak yer almaktadır.

3.1.1. Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki Risaleleri

Kitapların herhangi bir bölümünde yer almayıp, bağımsız olan risaleler aşağıda numaralandırılmış ve açıklamalı bibliyografyaları verilmiştir.

1. *Çıracı Miskin'in Beğenmez Destanı*, Kastamonu 1959, 4 s., Demirbaş No: 84451.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Beğenmez Destanı” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış 15 dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde namaz kılmayan kişinin özellikleri konu edilmiş, namazın önemi anlatılmıştır.

2. *Çocuğun Değeri*, Kastamonu 1943, 4 s., Demirbaş No: 84430.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

3. *Çocuk Destanı*, Kastamonu 1943, 5 s., Demirbaş No: 84431.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

4. *Çorumlu Âşık Haydar'ın Öğüt Destanı*, Kastamonu, 4 s., Demirbaş No: 84447.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

“Çorumlu Âşık Haydar'ın Öğüt Destanı” adlı şiirde hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış 11 dörtlük yer almaktadır. Dünyada türlü türlü insanlar olduğu ama dünyayı da bir kuran, bir yöneten olduğu anlatılmıştır.

5. *Dediler*, Kastamonu 1944, 4 s., Demirbaş No: 84429.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

6. *Dedim*, Kastamonu 1944, 4 s., Demirbaş No: 84454.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

7. *Din ve Türk Töreleri Bakımından Yağmur Duası*, Kastamonu 1976, 52 s., Demirbaş No: 84741.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, İstiska, Bibliyografya.

“Önsöz”de yazar, daha önce yazdığı yağmur duasıyla ilgili risalelerinde folklorun esas olduğunu, bu risalenin ise hem folklor hem de kültürel yönlerin ele alınması amacıyla kaleme alındığı ifade edilmiş ve Türklerin İslamiyet’i geliştirmeye çalışırken en basit konuları bile titizlikle ele aldıkları vurgulanmıştır. Türklerin, dine her alanda fedakarlıkla hizmetleri arasında kendi törelerini de ekleyerek yağmur duasını en güzel şekline soktukları belirtilmiştir. Yazar, ataların bu nezih geleneğini gelecek kuşaklara ulaştırmanın kendisi için dini ve milli bir haz vesilesi olduğunu aktarmıştır.

“İstiska” başlığı altında istiska kelimesinin saky kökünden geldiği, din teriminde ise yağmur duası etmek veya genellikle yağmur duasına çıkmak anlamına geldiği bilgisine yer verilmiştir. İstiskanın dindeki yeri, dindeki meşruiyeti, Türklerin ve Arapların yağmur dualarındaki farklılıklar gibi konularda açıklamalar yapılmış ve farklı dua metinlerine yer verilmiştir. Türklerin, yüce Tanrı’ya yalvarmak için dağlara çıkmayı tercih ettikleri, bir istiskada 27 inek, 50’den fazla koyun kesildiğine şahit olduğu, çeşitli yemekler verildiği, aynı zamanda birçok kişinin oruçlu olmayı tercih ettiği belirtilmiştir. Yağmur duasının bir yerde üç gün yapıldıktan sonra duanın tamamlanmış sayıldığı, eğer yağmur yağmamışsa başka bir bölgeye geçildiği aktarılmıştır. Türklerin, yağmur duasının usul ve kurallarını zenginleştirerek

geliştirdikleri ifade edilmiştir. Risalenin sonunda taşla okunacak dua, yağmur duası ve yağmur yağınca okunacak dua metinlerine yer verilmiştir.

8. *Gizli Bilim Alfabeleri*, Kastamonu 1976, 68 s., Demirbaş No: 84477.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Gizli Bilim Alfabeti I, Alfabe II, Alfabe III, Gizli Bilim Alfabeti IV, Alfabe V, Yedi Harf, Ebced-i Kebir, Ebced-i Sağır, Hind Usulü, Gizli Bilim Rakamları, Şifreler, Arap Alfabeti.

“Önsöz” başlığı altında gizli bilim ve simyada asla Latin harflerinin kullanılmadığı, hiçbir Doğulunun gizli bilimde Latin harflerine iltifat etmediği, bunun sebebi ise Latin harflerinin fonetik, diksiyon gibi sebeplerle yetersizliği olarak ifade edilmiştir. Bu risalede alfabelerin kaynağının Sümerler olduğu belirtilmiştir. Risalenin yazılma amacı ise ilmi araştırmalara ışık tutmak olarak açıklanmış, bu risalenin gizli bilim alfabe ve teferruatını kapsadığı, vefklar kadar tılsımlar için de alfabetik şekil ve şifreler olduğu belirtilmiştir. Bahsi geçen alfabelerle kelimeler oluşturulduğu, sağdan sola yazıldığı ve bu alfabelerle yazılan vefkların sadece gizli bilimle uğraşanlar tarafından okunabildiği anlatılmıştır. Bu alfabeleri bilmeyenlerin isim yerine o ismin ebced hesabıyla kıymet-i adediyesini koyduklarından bahsedilmiştir. Bu risalenin 400 mecmua ve 150 yazma kitaptan faydalanılarak meydana getirildiği belirtilmiştir.

“Gizli Bilim Alfabeti I”: 28 farklı işaret yazılmış ve Arap harfleriyle karşılıkları verilmiştir. “Alfabe II”: 28 farklı işaret yazılmış ve Arap harfleriyle karşılıkları verilmiştir. “Alfabe III”: 28 farklı işaret yazılmış ve Arap harfleriyle karşılıkları verilmiştir. “Gizli Bilim Alfabeti IV”: 28 farklı işaret yazılmış ve Arap harfleriyle karşılıkları verilmiştir. “Alfabe V”: 28 farklı işaret yazılmış ve Arap harfleriyle karşılıkları verilmiştir. “Yedi Harf”: 7 Arap harfinin karşısına 7 işaret yazılmıştır. “Ebced-i Kebir”: 28 Arap harfinin ebced hesabına göre karşılığı olan sayılar sayılmıştır. “Ebced-i Sağır”: 28 Arap harfinin karşılığı olan sayılar sayılmıştır. “Hind Usulü”: 28 Arap harfinin karşılığı olan sayılar sayılmıştır. “Gizli Bilim Rakamları”: 20 farklı rakam ve karşılığı olan işaretlere yer verilmiştir. “Şifreler”: 28 Arap harfinin

karşısına şifreleri verilmiştir. Ayrıca bu şifrelerin müzekker, müennes şekilleri ve ay, gün, yıl olarak ölüm şekillerine dair şifrelere de yer verilmiştir. “Arap Alfabeti”: 28 Arap harfi yazılmıştır.

9. Gizli Bilim-Ağrı ve Sancılar, Kastamonu 1976, 20 s., Demirbaş No: 84898.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Ağır ızdıraplar için 4444 salat-ı tefriciye okunması tavsiye edilmiş ve dua metnine yer verilmiştir. Ağrı ve sızılar için yazılıp taşınacak vefklar verilmiştir. Ağrıların ayet ve temas ile tedavisinde Fatiha ve besmeleye yer verilmiştir. Ayrıca meme, göbek, iç, yan, böğür ve böbrek, arka ağrıları için uygulanacak tedavi yöntemleri anlatılmıştır. Sancı için İsra, Ta’ha ayetleri tavsiye edilmiştir.

10. Gizli Bilim-Baş Ağrısı I, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84879.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Bütünsel bir baş ağrısı için yüzlerce hastada denendiği belirtilen bir ayete yer verilmiştir. Ayrıca baş ağrısı için başka ayet, sure ve dualarla tedavisi için okunacak metinler yer almaktadır.

11. Gizli Bilim-Baş Ağrısı II, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84881.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Baş ağrısı için Ya Gafur ismi şerifi, ashab-ı kehf isimleri, bazı vefklar tavsiye edilmiştir.

12. Gizli Bilim-Baş Ağrısı III, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84882.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Baş ağrısı için Ramazan sonlamak, bazı ayet ve dua metinleri tavsiye edilmiştir.

13. Gizli Bilim-Baş Ağrısı IV, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84884.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Baş ağrısına Zilzal, Felak ve Nas sureleri, bazı vefklar ve Kur’an harfleri tavsiye edilmiştir.

14. *Gizli Bilim-Baş Ağrısı V*, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84885.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Baş ağrısı için namaz, dua, ayet, bazı vefklar ile tedaviler önerilmiştir.

15. *Gizli Bilim-Boğaz Hastalıkları*, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84893.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Boğaz ağrısı için bazı ayet ve tılsımların yazılarak taşınması tavsiye edilmiştir.

16. *Gizli Bilim-Bulaşıcı Hastalıklar*, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84896.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Bulaşıcı hastalıklar için okunması gereken bir ayet, Ya Vedud isminin taşınması, Zü'l Celal vefkı tavsiye edilmiştir.

17. *Gizli Bilim-Burun Hastalıkları*, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84892.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Burun ağrısı için Tevbe Suresi, La Havle, verilen bazı ayetlerle ve bazı vefklarla tedavi önerilerinde bulunulmuştur.

18. *Gizli Bilim-Cild Hastalıkları I*, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84887.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Çıban ve sivilce için yazılıp suya konularak hasta olan yere sürülmesi, verilen ayetin yedi defa okunması; kan çıbanları için salavat ve Fatiha tavsiye edilmiştir.

19. *Gizli Bilim-Cild Hastalıkları II*, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84889.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Yaralar için Al-i İmran, Fetih sureleri; egzama için arpa ve Kureyş Suresi; uyuz için Haşır Suresi tavsiye edilmiştir.

20. *Gizli Bilim-Cild Hastalıkları III*, Kastamonu 1976, 15 s., Demirbaş No: 84894.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Siğil için Tebbet Suresi, tuz, bazı sureler, arpa, İhlas Suresi ile tedavi önerilmiştir

21. Gizli Bilim-Cild Hastalıkları IV-Hayvan Isırması ve Sokması, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84895.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Zehirli hayvan sokmaları için okunacak ayet verilmiş; şiş için Gaşiye Suresi; arı sokması için İnşıkak Suresi; akrep sokması için Fatiha Suresi; yılan sokması için Fatiha Suresi tavsiye edilmiştir.

22. Gizli Bilim-Cilt Hastalıkları, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84801.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

23. Gizli Bilim-Cismani Hastalıklar-Genel Bilgiler, Kastamonu 1976, 19 s., Demirbaş No: 84891.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Öncelikle hastalığın nedeninin tespit edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Hastalıktan korunmak için her gün 1132 defa Ya Mü'min isminin yazılıp taşınması; tehlikeli hastalık için 100 defa Ayetel kürsi okunması; devasız hastalık için hastaya 186 besmelenin suya okunup içirilmesi; gizli bilim uzmanının çok hasta gelmesi için Bari ismini okuması ve tedavisinin tesir etmesi için de Ya Cebbar ismini zikretmesi; tıbben ümitsiz hasta için Ya Latif ismi; doktorların tedaviden aciz kaldıklarında metni verilen salavatı 313 defa okumaları tavsiye edilmiştir.

24. Gizli Bilim-Çeşitli Bilgiler, Kastamonu 1976, 30 s., Demirbaş No: 84475.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Günün saatlerinin Arapça okunuşları, Arapça günler, Farsça gün adları, Türkçe gün adları, saat, ebced hesabı, Arapça saatler, Arapça aylar, Arapça burçlar sıralanmıştır. Saatin tespiti için gün içindeki gölge boyuna göre hesaplanmanın yapılışı anlatılmıştır. Arapça olarak burçlar, burçların ait

olduğu tabiatlar ve yıldızları isimlendirilmiştir. Haftanın günlerine göre okuma vakitleri sabah, kuşluk, zeval ve öğle şeklinde isimlendirilmiştir. Risalede Arapça olarak iş zamanları, Yasin-i Şerif günleri, kamer menzilleri, ruzname, erkek ve dişi yıldızlar, dost-düşman yıldızlar, gecenin saatleri yer almaktadır.

25. Gizli Bilim-Çeşitli Cin İşleri, Kastamonu 1976, 20 s., Demirbaş No: 84902.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Cin işleriyle ilgili olarak müekkel yani vekil tayini için üç gün oruç, namaz ve Celal ismi; cin dercinde ısıtım için İhlas Suresi veya esma-ül hüsnâ ile zeytinyağı kandili; cinlerle irtibat kurmak için Kudüs ismi ; cinleri görmek için belli ürünlerden bir hamur yapıp esma-ül hüsnâ okunarak göze sürülmesi; cini söyletmek için verilen metnin okunması; cini dövmek için ağaçtan yapılmış çanağa verilen ayetin yazılması; cinleri def etmek ve yakmak için verilen ayetin okunması; cinlerin dağıtılması için bazı ibadetlerin yapılması ve verilen ayetlerin okunması tavsiye edilmiştir.

26. Gizli Bilim-Çeşitli İç Hastalıkları I, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84850.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Dalak hastalığı için Tevbe, Mümtahine sureleri; dalak şişmesi için verilen surenin yazılıp asılması; karın ağrısı için verilen surelerin yazılıp suyunun içilmesi; mide ve bağırsak rahatsızlıkları için Ayetel Kürsi ve Fatıha sureleri; sarılık için verilen ayetin yazılıp taşınması; sıtma için İhlas, İnşirah sureleri; humma için Ashab-ı Kehf isimleri tavsiye edilmiştir.

27. Gizli Bilim-Çeşitli İç Hastalıkları II, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84852.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Humma için ve'ttebeu ayeti, rukye; ateşli hastalık için Rahman vefkı; basurdan kurtulmak için Tarık, Felas, Nas sureleri, Ayetel Kürsi; sidik tutulması için verilen ayetlerin yazılıp taşınması tavsiye edilmiştir.

28. Gizli Bilim-Çeşitli Şifa İşlemleri, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84897.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Çeşitli şifa işlemleri için şu yöntemler verilmiştir: 324 defa Ya Hay, Ya Kayyum; 66 defa Ya Celal; sancı, ağrı, kriz için 786 Besmele, Fatiha Suresi, Rahim vefkı; Muavvizeteyn.

29. Gizli Bilim-Diş Ağrıları, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84890.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Diş ağrısı için Berhetiye, verilen vefkın kapı, duvar vb. bir yere çivi ile yazılması; verilen vefkın bir lokma ekmeğe yazılıp çiğnenmesi tavsiye edilmiştir.

30. Gizli Bilim-Göğüs Hastalıkları, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84900.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Ciğer hastalığı için Ayetel Kürsi, İhlas, Muavvizeteyn, Fatiha Suresi; öksürük için ıhlamur, ayva çekirdeği, pekmez, İnşirah suresi; balgam için 1000 defa Celal ismi, Ayetel Kürsi tavsiye edilmiştir.

31. Gizli Bilim-Hâcet ve Murad I, Kastamonu 1976, 40 s., Demirbaş No: 84835.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Maddi ve manevi her türlü hacetin kabulü için şu vefklar verilmiştir: Oruç tutmak, sadaka vermek ve verilen duanın okunması; hacet, ferahlık ve kolaylık için 70 defa La Havle; bir sırnı keşfetmek ya da bir şerri def etmek için iki rekat namaz, bir Ayetel Kürsi ve 100 İhlas Suresi okunması; düşmandan ve şerden kurtulmak için verilen ayetin 21 defa okunması; dileğin hasıl olması için iki rekat namaz, 100 ya da 1000 İhlas, 3 Tebbet, 7 Fatiha, 3 Ayetel Kürsi okunarak dua edilmesi; geçim darlığından kurtulmak için günde 300 defa İnşirah Suresi; her türlü murat için verilen duanın okunması; rızık için Ya Rezzak; muhabbet için Ya Vedud; kahr için Tebbet Suresi; cin şerrinden kurtulmak, sihrin tesir etmemesi, evde bereket olması gibi herhangi bir dilek için Amenerrasulü okunup dua edilmesi; hacet için iki rekat namaz, 70 salavat, 3 Ayetel Kürsi, 3 İhlas, 7 Fatiha okunup sonra verilen duanın okunması; verilen Esmâ-ül Hüsna'ların okunması; murat hasıl olması için Cuma günü ikindi ile akşam arasında 170 kere Ayetel Kürsi okunup dua edilmesi; birden dilekte bulunmadan önce her gün 55 kere Mücib ismi şerifinin çekilmesi; murada ermek için günde 313 kere Lâ Havle çekilmesi; fakirlikten, borçtan, dirliksizlikten kurtulmak için

evin dört tarafına verilen metnin yazılması; birine kendini sevdirmek için günde iki bin kere Ya Vedud çekilip dua edilmesi; geçimle ilgili bir dilek için sabah namazından önce evin dört cephesine 308 defa Ya Rezzak çekilmesi; zengin olmak için Duha namazının secdelerinde 7 kere Ya Vehhab çekilmesi; ferahlık ve neşe için Rahman ve Rahim isimlerine devam edilmesi; mekanının muhafaza etmek isteyen kişinin El-Melik ismine müdavim olunması; kadını kendine itaat ettirmek isteyen 1001 kere Ya Muti isminin çekilmesi; düşmana galip gelmek için abdest alırken her uzvun Ya Kaahir ismi çekilerek ve hasmın adı söylenerek oğuşturulması; tehlikeli bir durumdan kurtulmak için El-Mukaddim isminin çekilmesi; halk arasında sevilip sayılmak için her gün 70 kere El-Azim çekilmesi; dileğin hasıl olması için 7 kere Zülcelali ve'l ikram denmesi; korkudan, felaketten, tecavüzden emin olmak için günde 70 kere Ya Hasib çekilmesi; kimseye muhtaç olmamak için seher vakti 10 kere Ya Basit çekilerek yüzün mesh edilmesi; yalnız duramayan kimsenin sıkıntı ve korkudan kurtulmak için 1000 kere Ya Vahid veya Ya Ehad çekmesi; makam ve mevkisini muhafaza etmek isteyenlerin her gün 57 kere Ya Mecid ismini okuması; ilim yapmak, güzel konuşmak, nutuk vermek, edebiyatta şahsiyet sahibi olmak için öğretmen ve öğrencilere her gün 56 kere Ya Mübdi çekmeleri; herhangi bir murat için Çarşamba günü 111 kere Ya Kafi çekmesi; şirin görünmek isteyen Cuma günü 256 kere Ya Nur çekmesi; rızık ferahlığı ve maişetin artması için Cumartesi günü 1060 kere Ya Ğani çekilmesi; malın, canın, her şeyin garanti edilmesi için sabah namazına müteakip 612 defa Ya Rakib çekilmesi; müşterinin artması, gaflet ve şiddetin gitmesi için her gün 573 kere Ya Bais, Ya Fettah çekilmesi; öfke ve asabi hallerden kurtulmak için her gün 209 kere Ya Muksit çekilmesi; beladan, şerden kurtulmak, sevilmek ve sayılmak için her namazın ardından 129 kere Ya Latif çekilmesi, 16640 kere çekenin hacetinin reddedilmeyeceği; yoksulluktan kurtulmak için Bakara Suresi'nin okunmaya devam edilmesi; servet ve makam dileyenin 40 gün Ya Rezzak ismine devam etmesi; afetten ve evhamdan kurtulmak isteyen her gece Mülk Suresi okuması tavsiye edilmiştir.

32. Gizli Bilim-Hâcet ve Murad II, Kastamonu 1976, 30 s., Demirbaş No: 84903.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Hâcet ve muradın gerçekleşmesi için şu vefklar verilmiştir: Murat için 1001 İhlas Suresi okunup dua edilmesi; rızık genişliği, iş açıklığı ve bereket için 41 defa Ahzab Suresi okunması; işinin düzelmesini isteyen

7 kere Hadid Suresi okuması; ticareti kesat olan kişinin iş yerinde 180 kere Zilzal Suresi okuması veya okutması; ilim ve hikmet talebi için verilen ayetlerin okunması; muradın hasıl olması için beş vakitte 100 defa Ya Semi' denmesi; halkın kendisine itaatini dileyenin Mü'min ismine devam etmesi; kendisine kötülük yapılamaması, afetten emin olmayı dileyenin gusül edip 100 kere Ya Müheymin çekmesi; devlet, şeytan, vahşi hayvan, insan şerrinden korunmak için verilen ayetin okunması; alışverişte bereket dileyenin her sabah iş yerinde 1000 kere Karınca Duası okuması ve dış kapı üstünde levhasını bulundurması; hayvan cinsini muhafaza için İnşikak Suresi'nin yazılıp hayvanın boynuna asılması; her görenin sevip saydığı biri olmak için her gün 45 defa Berhetiye okunup yüze sürülmesi; cin şerrine karşı 3 defa Tark Suresi okunması; zulme uğramamak için Fecir Suresi'ne devam edilmesi; her türlü bağ ve sıkıntıdan kurtulmak için İnşirah Suresi'ne devam edilmesi; peygamberimizi rüyada görmek için 500 kere Kadir Suresi'nin okunması; gam ve kederin def edilmesi için Asr Suresi'ne devam edilmesi; evin, malın, canın muhafazası için 1206 kere Fil Suresi'nin okunması; muhtaç olmamak için günde 40 kere Maun Suresi'nin okunması; zengin olmak için günde 10 kere Kafirun Suresi'nin okunması tavsiye edilmiştir.

33. Gizli Bilim-Hayvan ve Bitki Hastalıkları I, Kastamonu 1976, 14 s., Demirbaş No: 84848.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Hayvan ve bitki hastalıkları için şu vefklar verilmiştir: Hayvanların hastalıktan korunması için İnşikak Suresi'nin yazılıp hayvanın boynuna asılması; hayvan hastalığı için Besmele, 3 İhlas, 3 Felak, 3 Nas, 1 Fatiha ve verilen ayetin okunup üflenmesi ve 41 Tebbet okunup hayvana üflenmesi; hayvan sancılanmasında 13 kere Hümeze Suresi'nin hayvanın yiyeceğine okunması ve verilen metnin mürekkepli gül suyu ile yazılarak muska yapıp suyunun hayvana içirilmesi; şap hastalığı için verilen metnin yazılıp hayvanın boynuna asılması; koyun kıranı için verilen metnin yazılıp ağıla gömülmesi; salgın hayvan hastalığı için verilen esma ve tılsımın hayvanın suyuna koyulması ve hayvanın okunması tavsiye edilmiştir.

34. Gizli Bilim-Hayvan ve Bitki Hastalıkları II, Kastamonu 1976, 17 s., Demirbaş No: 84849.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Hayvan ve bitki hastalıkları için şu vefklar verilmiştir: At, katır, eşek gibi hayvanların feresiye hastalığı için verilen muskanın yazılıp hayvanın boynuna takılması; atın iyi beslenip etlenmesi için karşısına geçip 3 kere verilen metnin okunması; cin tasallutu ya da nazar sebebiyle sağdırmayan inek için verilen ayetin muska yapıp boynuna bağlanması; sığırın yavrusunu emzirmemesi ya da yavrunun meme almaması durumu için verilen metnin yazılıp anne ve yavrunun boynuna asılması; inekten süt gelmezse verilen ayetin muska yapıp ineğin başına bağlanması; nazar değmesi muhtemel olan at, katır, eşek, koşu mandası, öküz gibi hayvanlar için İnşıkak Suresi'nin yazılıp muşambalandıktan sonra üstüne meşin geçirilip hayvanın boynuna asılması; nazardan sancılanıp çatlama tehlikesi gösteren hayvan için verilen metnin yumurtaya yazılıp hayvanın alnında kırılması; koşu atlarının birinci olması için 18400 kere Ya Mukaddim çekilmesi; satışa götürülen hayvan için 11 Ayetel Kürsi, 11 İhlas, 3 Muavvizeteyn, 11 Salat-ı Münciye, 1 Fatiha okunup hayvanın yüzüne üflenmesinin ardından dört yanından Karınca Duası okunup üflenmesi tavsiye edilmiştir.

35. Gizli Bilim-İş Saatleri, Kastamonu 1976, 30 s., Demirbaş No: 84474.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Yaşama dair bazı işler verilip karşılarna saatleri yazılmıştır. Bu işlerden bazıları şunlardır: Denize varmak, ticaret ve sefer, alışveriş, hayvan muskası gibi.

36. Gizli Bilim-Kalb Hastalıkları, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84901.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Kalp hastalıkları için şu vefklar verilmiştir: Kalp rahatsızlığı için her namazdan sonra 78 kere Ya Hakim çekilmesi; kalp hastalığı için verilen salavatın günde 2-313 defa okunması; kalp ağrısı için iki teniz kağıda verilen duanın yazılıp birinin naylonla sarılıp üstte taşınması, diğerinin ise suya koyup eritilerek suyunun içilmesi, verilen diğer bir metnin yazılıp suda eritilip hastaya suyunun içirilmesi, Ayetel Kürsi ile kalp ağrısı tedavisi tavsiye edilmiştir.

37. Gizli Bilim-Kulak Hastalıkları, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84888.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Kulak hastalıkları için şu vefklar verilmiştir: Kulak ağrısı için Fatiha okunması, 180 kere Ya Semi' çekilip kulağa üflenmesi; kabakulak için verilen vefkın çocuğun yüzüne yazılması; sağırlığın def'i için 30800 defa Ya Semi' çekilmesi tavsiye edilmiştir.

38. *Gizli Bilim-Romatizma, Siyatik ve Çeşitli Ağrılar*, Kastamonu 1976, 15 s., Demirbaş No: 84899.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Romatizma, Siyatik ve Çeşitli Ağrılar için şu vefklar verilmiştir: Her türlü yel ve ağrılar için hizbu'n nevevi okunması; romatizma için üç gün sabah-akşam 70 tuz tanesine 70 Fatiha okunup ısıtılıp ağrıyan yere sarılması, 101 kere "İekad caeküm" ayeti okunarak masaj yapılması, kasedeki zeytinyağına 70 kere Fatiha, 70 kere Lekad Caeküm, 70 kere "ve münezzilü mine'l kur'ani" okuyup ağrıyan yerlerine sürülüp masaj yapılarak cilde yedirilmesi; diz ağrısı için verilen metnin yazılıp muşambalanarak üstte taşınması; yel için -Bakara, Fatiha, Ayetel Kürsi, en az 170-500 Besmele, 11 İhlas okunup üflenmesi; bel ağrısı için 3-7 defa Gaşiye Suresi okunup masaj yapılması veya bir ipliğe 11 kere okunup düğümlenerek bele sarılması; kulunç için verilen muskanın bir kaşığın içine yazılıp kaşığın ateşte yakılmasıyla kulunç bölgesinin yanıp sarı sular akacağı; arka ve bel ağrısı için bardağa Fatiha yazılıp üstüne zeytinyağ koyularak bardaktaki yazının bu yağla bozulması, 70 Fatiha okunup bardağa üflenmesi, ağrıyan yerin bu yağ ile ovulurken 70 Fatiha daha okunması; üşümek ve donmamak için ism-i Celal sürülmesi tavsiye edilmiştir.

39. *Gizli Bilim-Tarım İşlemleri*, Kastamonu 1976, 22 s., Demirbaş No: 84836.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Tarım işlemleri için şu vefklar verilmiştir: Tarlanın afetten, haşerattan muhafazası ve bereketinin artırılması için 4 defa 101 Besmele yazılıp tarlanın dört tarafına gömülmesi; haşerat için verilen ayet ve esmanın yazılarak evin eşiğine gömülmesi ve Ayetel Kürsi yazılarak eve asılması; bol meyve için Baki vefkı yazılarak ağaca asılması; buğday tarlasının çekirge, haşerat, dolu, su baskını ve diğer afetlerden korumak için verilen vefkın yazılıp tarlanın ortasına gömülmesi; tarla ve bahçenin hıfzı için 21 Ayetel Kürsi, 3 İhlas, 21 Salatü Selam

yazılıp tarlaya gömülmesi; bostanın hıfzı için 101 Besmele yazılıp bostana dikilmesi; bağ ve bahçe hıfzı için Cuma günü akşam saat yedide 94 kere Ya Mutekellim yazılıp birinin asılıp birinin ortalık yere gömülmesi; bereket için bir kağıda 35 kere Besmele yazılıp asılması; mal ve eşyanın hıfzı için Asr Suresi'nin dört parça kağıda yazılarak ambar veya deponun dört köşesine asılması; mal, mahsul ve eşyanın hıfzı için o malın üstüne Ashab-ı Kehf isimlerinin yazılması ve okunup üflenmesi; malın çürümemesi için Bedi' vefkı yazılıp uygun bir yerine koyulması; kurt, köpek, sırtlan, kaplan, aslan ve düşmandan korunmak için verilen tılsımın taşınması; tahta kurusu için verilen ayetin yazılıp asılması; pire için verilen vefkın okunup üflenmesi; köpek havlaması için Besmele, İhlas ve vefk tavsiye edilmiştir.

40. Ispartalı Saydi'nin Yer ile Gök Cengi, Kastamonu, 4 s., Demirbaş No: 84448.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. "Yer ile Gök Cengi" adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 8 dörtlükten oluşmaktadır. Yer ile göğün önce birbirine karışıp sonra barıştığı konu edilmiştir.

41. İğdirli Destanı, Kastamonu 1970, 4 s., Demirbaş No: 84453, Demirbaş No: 84425.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır, iki nüshadır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

42. Karamanlı Gufrani'nin Aşk Destanı, Kastamonu, 4 s., Demirbaş No: 84550.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. "Aşk Destanı" adlı şiir hecenin 7'li, 8'li kalıbıyla yazılmış 7 dörtlükten oluşmaktadır. Dünya sevgisinin insanı zarara uğratacağı anlatılmıştır.

43. Karamanlı Gufrani'nin Öğüt Destanı, Kastamonu, 9 s., Demirbaş No: 84449.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. "Karamanlı Gufrani'nin Öğüt Destanı" adlı şiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 27 dörtlükten oluşmaktadır. Allah'ın emir ve

yasaklarına uyulması gerektiği, dünya hayatının sıkıcılığı gibi konularda öğüt veren bir şiiirdir.

44. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Abdülhamid Fıkraları*, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84745.

Risalenin tamamı el yazısıyla yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Tehlikeli Adam, Top Namluları, Şimdi Sor Bakalım.

45. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Araç Fıkraları*, Kastamonu 1975, 53 s., Demirbaş No: 84484.

Risalenin tamamı el yazısıyla yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Fermanlı Paşa, Bir Arı Geldi, Yangın Kulesi Araçlıların, Hilafet Ordusuna Karşı, Araçlının Soğanı, Araçlı Fetva Eminî, Hayatı da Mematı da, Talibi'nin Dilekçesi, Hacı Bekir.

46. *Kastamonu Kültür ve Folkloru, Askerlik Folkloru*, Kastamonu 1969, 19 s., Demirbaş No: 84504.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

47. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Aşura Gecesi*, Kastamonu 1976, 17 s., Demirbaş No: 84762.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. "Aşura Gecesi" adlı tek başlıktan risalede, aşure gecesinin, kameri ve hicri yılın ilk mübarek gecesi olup, Muharrem ayının 9. gününü 10. gününe bağlayan gece olduğu belirtilmiştir. Bu gecenin kutsallığının en önemli nedeninin, insanlığın kurtulduğu günün gecesi olduğu bilgisine yer verilmiştir. İsteyenlerin çeşitli yemekler yaparak bu geceyi karşıladıkları aktarılmıştır.

48. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Aşura Günü*, 18 s., Demirbaş No: 84755.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Aşura Günü” adlı tek başlıktan risalede, yılın ilk mübarek gününün Muharrem ayının onuncu günü olduğu ve aynı zamanda Nuh’un gemisinin Ağrı Dağı’na bugün oturduğu, yeryüzünde hayatın ikinci kez bugün başladığı, Hz. Nuh’un yağış bitip sular çekildikten sonra gemideki insan ve hayvanları karaya bugün çıkardığı belirtilmiştir. Kastamonu halkının bu mübarek günde bolca aşure hazırlayarak yakın komşu, hısım, akraba ve dostlara dağıttıkları anlatılmıştır. İmaret olarak ise Kastamonu’da Candaroğulları imareti, Ağa imareti, Demircioğulları dergâhlarında aşureler yapılarak dağıtıldığı aktarılmıştır. Aşure gününün bir öneminin de Hz. Hüseyin’in Kerbela’da Emevili Muaviye tarafından boğazlanarak öldürülmesi olduğu söylenmiştir.

49. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Atatürk Devrimi Destanı*, Kastamonu 1938, 15 s., Demirbaş No: 84432.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

50. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Atatürk Fıkraları*, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84770.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Halkın İçinde, Biz Düşeni Böyle Kaldırınız, Bir Türk Dünyaya Bedeldir, Milletinden Emin.

51. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Barat Gecesi*, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84767.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Barat Gecesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede, berat gecesinin kutsiyetinin Duhan Suresi’nin başındaki ayette beyan edildiği belirtilmiştir. Bu gecenin kıymetini bilenlerin ibadet ederek geçirdiği, kitapsızların ise gezip geldikten sonra yatıp uyudukları anlatılmıştır.

52. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Behlül Dâna*, Kastamonu 1976, 20 s., Demirbaş No: 84543.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Behlül Dâna” başlığı altında Behlül Dâna’nın Harun Reşid’in büyük kardeşi ve Arap dehasının timsali olarak ifade edilmiştir. Mazbut, mert, cesur, gönül ehli biri olarak tarif edilmiştir. Bu risalede Behlül Dâna’nın niteliğini belirten birkaç fıkraya yer verilmiştir, fıkraların isimleri şöyledir: İçlerine Gireyim mi Girmeyeyim mi?, Her Koyun Bacağından Asılır.

53. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Bektaşî Fıkraları, Kastamonu 1976, 14 s., Demirbaş No: 84463.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Sünneti de mi Yiyelim?, Ben Hiç Gırıyor muyum, Ol Ya Mübarek, Sen Bana Abdest Al Demedin ki, Yersiz Soru?, Ah Şu Namazı da Biri Yiyiverse!, Bir Gün Fazla Tutmuş!, Su Katıyorum Ben de, Daha Ne Yapayım.

54. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Abdurrezzak Bahir Paşa, Kastamonu 1956, 8 s., Demirbaş No: 84798.

Risalenin tamamı el yazısıyla yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

55. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Aşir Efendi Zadelers, Kastamonu 1950, 9 s., Demirbaş No: 84560.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

56. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-A’yan Zadelers, Kastamonu 1950, 3 s., Demirbaş No: 84904.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

57. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bahir Paşa Zedeler*, Kastamonu 1956, 5 s., Demirbaş No: 84772.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

58. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları II, Bayram Kadı*, Kastamonu, 4 s., Demirbaş No: 84855.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

59. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları III-Yusuf Kadı*, Kastamonu 1957, 3 s, Demirbaş No: 84857.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

60. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları IV-Kadı Ali*, Kastamonu 1957, 4 s., Demirbaş No: 84863.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

61. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları V-Kadı Nuri*, Kastamonu 1957, 9 s, Demirbaş No: 84861.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

62. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VI-Hattat Cemile Hanım, Kastamonu 1957, 3 s., Demirbaş No: 84859.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

63. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VII-Sadık Efendi, Kastamonu 1957, 4 s., Demirbaş No: 84865.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

64. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VIII, Fuat Peker, Kastamonu 1957, 13 s., Demirbaş No: 84866.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

65. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları IX-Nureddin Peker, Kastamonu 1957, 15 s., Demirbaş No: 84868.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

66. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları X-Mehmet, Seyhan Peker, Nurhan Peker, Kastamonu 1957, 5 s., Demirbaş No: 84870.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

67. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Zedeler I-Şecere, Kastamonu 1954, 7 s., Demirbaş No: 84763.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

68. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bütün Yönleri ile Kadiasker Mustafa İzzet, Kastamonu 1971, 143 s., Demirbaş No: 84875.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

69. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ecevit Ailesi I-Mustafa Şükrü, Kastamonu, 5 s., Demirbaş No: 84555.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

70. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Elmas Paşa, Kastamonu 1956, 16 s., Demirbaş No: 84880.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

71. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Elmas Paşazadeler, Kastamonu 1956, 4 s., Demirbaş No: 84558.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

72. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Hattat Mehmet Şevki, Kastamonu 1971, 8 s., Demirbaş No: 84557.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

73. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Hattat Mustafa İzzet, Kastamonu 1953, 9 s., Demirbaş No: 84556.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

74. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Himmetoğulları, Kastamonu, 16 s., Demirbaş No: 84553.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Himmetoğulları” adlı tek başlıktan oluşan risalede Kastamonu’nun en eski ve en asil ailelerinden olan Himmetoğulları’nın Hacı Himmet efendiden başladığı, Himmet efendiden sonra ailenin şöhretinin Himmet efendi zade, daha sonraları ise Himmet zade şeklinde devam ettiği aktarılmıştır. Ailenin ikinci lakabının, tüccar olup aile üyelerinin hac ibadetini yerine getirebilmiş olmasından dolayı Çifthacılar olduğu, bu ismin zamanla değişikliğe uğrayarak Çilhacılar şeklinde yanlış bir dönüşüme uğradığından da söz edilmiştir. Orduya mühimmat göndermek, istenilen seferi verginin dağıtımını yapmak için düzenlenen toplantılarda Himmet zade adının geçmesinin, Himmet zade ailesinin asırlarca şerefle yaşayarak memlekete hizmet ettiklerinin gösterdiği vurgulanmıştır.

75. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-İmam Zadele I, Kastamonu 1950, 3 s., Demirbaş No: 84873.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

**76. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-İmam Zâdeler II*, Kastamonu 1950, 5 s.,
Demirbaş No: 84872.**

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

**77. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Kadıasker Hafid Mehmet Efendi*,
Kastamonu 1950, 14 s, Demirbaş No: 84876.**

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

**78. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Musiki Üstadı Mustafa İzzet*, Kastamonu
1953, 8 s, Demirbaş No: 84548.**

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

**79. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Mustafa Rüştü, Mesut Seyhun*,
Kastamonu, 4 s, Demirbaş No: 84878.**

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Mustafa Rüştü” adlı tek başlıktan oluşan risalede 1255 Kastamonu doğumlu olan Mustafa Rüştü’nün meşhur mutasavvıf Seyyid Ahmet Siyahi’nin son halifelerinden olduğu, Kastamonu’nun ünlü âlimlerinden ders okutma icazeti aldıktan sonra tahsilini geliştirmek için İstanbul’a gitti belirtilmiştir.

80. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi*, Kastamonu 1956, 12 s., Demirbaş No: 84877.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

81. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Reis ül-küttap zadeler*, Kastamonu 1956, 4 s., Demirbaş No: 84559.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

82. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı-Biyografi-Tosyalı Mustafa İzzet*, Kastamonu 1952, 5 s., Demirbaş No: 84759.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

83. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ünlü Minare Ustası Mehmet Cıvcıoğlu*, Kastamonu 1971, 5 s., Demirbaş No: 84554.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

84. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Çeşitli Fıkralar I*, Kastamonu 1976, 40 s., Demirbaş No: 84459.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Üç Yudum Muhallebi Yeter, Adamın Havanın Meyvanın, Az Kadı, Tersine Oku, Sen Benim Rütbeme Gelineye Kadar, Hiç, Peynirden Cami, Maaş Kaç, Kabak Elde Pırasa

Belde, Düzeltmiş!, Yaşşsa!, Ne Baş!, Hem Hacı Baba Hem Terelelli, Hey Bu!, Bir Vav Yaz, Elindeki Çay Gibi, Taş Katısı, Düşman Geliyor, Bayat Namaz, Adam Öğüten Değirmen, Zeka Mukayesi, Kalb ve Tashif, Biz Gidelim de, Köpek Kızartması.

85. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Çeşitli Fıkralar II, Kastamonu 1976, 34 s., Demirbaş No: 84458.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ol Demekle Oluvermez ki, Arun Aleyna En Meud, Yol Nerede Biterse!, Dana Baltaya Sıçtı, Karşıdan Karşıya, Birini Dimem, İki Laf Etmeden, Deli miyim?, Esalet, Sadakat Kimde Kaldı?, Mübarek Yüzünüzden Bir Damla, Arnavud Beyi Geliyor, Bokunu Çıkarırsın!, Niçin Geç Kalmış, İkiniz de Gittiniz Ne Yapalım, Namaz Bozuldu mu, Bozulmadı mı?.

86. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Çeşitli Fıkralar III, Kastamonu 1976, 29 s., Demirbaş No: 84457.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Mareşal Huzurunda, Boyu Uzun Sakalı Uzun Ahmak, Kadın Mekrinden, Esrarkeşin Kahramanlığı, Başlasa, Kır müsün Düz Yolu?, Eşeğe Konmaz, Kim Öğretmiş, Sen Böyle Öğersen Ya Biz?, Düş Yorumu, Kunut Duası.

87. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Cenaze Töreni, Kastamonu, 11 s., Demirbaş No: 84443.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Cenaze Töreni” adlı tek başlıktan oluşan risalede musalladan itibaren zikretmenin Mevleviler haricindeki tarikatlarda görülmediği belirtilmiştir. Kastamonu’da bir halveti, bir celveti, dört sadi, bir rufai, bir bayrami, iki kadiri tarikatının mensuplarının cenaze törenlerine resmi kıyafetlerle toplu hâlde geldikleri, tarikat ehlinden olmayanların cenazesinde ilahi okunmayıp sadece Haşır, Tekasür ve İhlas surelerinin okunduğu anlatılmıştır.

88. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Düğün İlahileri ve Kadın Törenleri, Kastamonu, 8 s., Demirbaş No: 84499.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Düğün İlahileri ve Kadın Törenleri” adlı tek başlıktan oluşan risalede Kastamonu’daki düğün geleneklerinin sadece güveyin ailesini değil gelinin ailesini, komşularını, akrabalarını da alakadar ettiği belirtilmiştir. Gelin için ayrı damat için ayrı düğün hamamı ve kına gecesi düzenlendiği anlatılmıştır. Perşembe günü büyük bir törenle gelinin evinden alındığı ve yatsıdan sonra da güveyin eve koyulduğu, Cuma günü kadınların gelini tebrik ziyaretine gittikleri aktarılmıştır. Gelin ve güvey hamamlarında münacat, naat, ilahi, uzun hava, türkü, destan söylendiğinden bahsedilmiş ve bazı deyiş örneklerine yer verilmiştir.

89. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Okul İlahileri-Hatim Töreni, Mevlid ve İlahiler, Kastamonu, 4 s., Demirbaş No: 84444.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

90. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Dini ve Tasavvufi Edebiyat-Ramazan Ezgileri, Kastamonu, 5 s., Demirbaş No: 84445.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Önsöz” adlı tek başlıktan oluşan risalede Ramazan’da öğleden sonra çocukların kapı kapı dolaşp iftardan sonra ateş yakmak için odun topladıkları ve bu ateş etrafında çeşitli oyunlar oynadıkları anlatılmıştır. Bu oyunlar sırasında söylenen ezgilere örnekler verilmiştir.

91. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Edebi Fıkralar I, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84466.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Paşalık Öğreteyim Sana, Bir Keşif, Gerektir, Niçin Ağlarmış.

92. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Edebi Fıkralar II*, Kastamonu 1976, 20 s., Demirbaş No: 84467.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Topal Koşma, Bir şey mi Zannettin?, Murdar, Has Simit Taze Simit Çiftli Beş Para, Benim Kör Gözümlle Bakın, Hak Ettikten Sonra, Boynuzun Yok, Biz de Mecnunsak, Fatiha Okuyorum, Bundan Öte, Sağırılık Bir Lütuf, A'rac Araç.

93. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Edebi Fıkralar Türü 3*, Kastamonu 1975, 13 s., Demirbaş No: 84541.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Bu Nasıl Deli?, Baharzade Feride Hanım, Zeyneb Hanım.

94. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Eski Tarz Salavatlama*, Kastamonu 1975, 14 s., Demirbaş No: 84539.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Açıklama” adlı tek başlıktan oluşan risalede, Kastamonu’da pehlivanların orta olarak, aşağı orta ve büyük orta olmak üzere iki boya ayrıldığı, Kastamonuluların orta pehlivanlarını salavatlamadıkları, başaltı salavatlamanın yaygın olmadığı, asıl salavatlamanın baş pehlivanlara mahsus olduğu belirtilmiştir. Risalede eski salavatlama tarzlarına dair örnek metinlere yer verilmiştir.

95. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Farabi'den Fıkralar*, Kastamonu 1975, 15 s., Demirbaş No: 84533.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Farabi Haleb’de, Farabi’nin Müzikle Veresettesbuti, Farabi’nin Müzikle Tedavisi, Farabi Hayvanat Bahçesinde.

96. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Fatih Sultan Mehmet Fıkraları*, Kastamonu 1975, 40 s., Demirbaş No: 84535.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Fatih'in Dini Salabeti, Bir Öküz Yatımı, Düa ile Değil, Fatih ve İtalyan Ressam, Fatih ve İsmail Bey, Fatih ve Hızır Bey, Fatih ve Hayreddin Hoca, Fatih ve Hayreddin Halil, Fatih ve Hatibzade, Sizi Uyanıktır Deyel.

97. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gelenekler-Besinler*, Kastamonu, Demirbaş No: 84545.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmış olup sayfa numarası verilmemiştir. "Besinler" başlığı altında arpa, buğday, çavdar, siyez, çeltik, darı, mercimek gıda maddeleri olarak sıralanmıştır. Bağ yaprağı, çükün, dereotu, domates, ebe gümesi, fasulye, haşhaş, karpuz, kedi çyñağı, kıvırcık, lahana, marul, maydanoz, mısır, nane, nohut, pancar, patates, patlıcan, pırasa, salatalık, sarımsak, soğan, şalgam, tarak dalı, tere, trup, yeşil soğan gıda maddelerinden bahçe ürünü olarak sıralanmıştır. Bahçe ürünlerinden olan meyveler alfabetik olarak şöyle sıralanmıştır: Acı üzüm, Adıyaman, ahlat, aluç, armut, ayva, beş bıyık, böğürtlen, ceviz, çilek, çördük, dut, elma, erik, incir, kayısı, kestane, kızılık (kiren), kiraz, şeftali, üzüm, vişne, yabani elma, şeker pare, zerdali. Meyve türevleri ise şöyle sıralanmıştır: Ahlat kurusu, armut hoşafı, ayva hoşafı, ekşi, erik kurusu, pekmez, pestil, üzüm hoşafı, üzüm pekmezi. Mantar çeşitleri ise şöyle sıralanmıştır: Ayca, cincile, dolaman, göbeği yoğun, hanım göbeği, içi kızıl, kaba mantar, kanlıca, koç, mavru, saçak mantarı, tavuk ayağı. Ayrıca mantardan mantar piyazı, mantar mıklaması, saç ekmeği gibi yemekler yapıldığı belirtilmiştir. Hayvansal ürünler şöyle sıralanmıştır: At eti, balık eti, bıldırcın eti, dana eti, düğе eti, hindi eti, inek eti, kaz eti, keçi eti, keklik eti, koyun eti, malak eti, manda eti, öküz eti, ördek eti, serçe eti, tavşan eti, tavuk eti, turna eti, yabani ördek eti. Hayvansal gıda türevleri şöyle sıralanmıştır: Ayran, bal, kaymak, kesik, keş, peynir, süt, yağ, yoğurt, yumurta. Ayrıca ekmeğin yapılışından, çeşitlerinden bahsedilmiştir.

"Çorbalar" başlığı altında yazar, Kastamonu yemekleri içinde özellikle çorbaların dünyanın hiçbir yerinde olmayan kalite ve sayıda olduğu vurgulanmıştır. Ahmet Gökoğlu'nun çorbalarla ilgili kitabında 85 çeşit çorbanın yer aldığı, ancak daha detaylı araştırıldığında bu sayının 150'yi bulacağı belirtilmiştir. Çorba çeşitleri şöyle

sıralanmıştır: Anakız çorbası, aşura çorbası, bulamaç çorbası, bulgur çorbası, mercimek çorbası, meyane çorbası, ovmaç çorbası, tarhana çorbası.

“Et Yemekleri” başlığı altında etten yapılan yemekler şöyle sıralanmıştır: Ayak, bıldırcın kızartması, ciğer göçevece, ciğer ızgarası, döner kebab, et paçası, eşkıya kebabı, fırın kebabı, hindi kızartması ve dolması, köfte çeşitleri, göveç, kavurma, kıymalı paça, kuzu dolması, pastırma, sucuk, püryan.

“Sebze Yemekleri” başlığı altında Kastamonu’da yapılan sebze yemeklerinin İstanbul ve Ankara’da lokantalarındakinden farklı bir özellik taşımadığı anlatılmıştır. Fasulye, ıspanak, lahana, patlıcan, pırasa pişirildiği; bezelye, karnabahar, kereviz, nohut yemeğinin ise bilinmediği, mahalli olamayan bu ürünleri yememenin de bir eksiklik sayılmadığı ifade edilmiştir.

“Pilavlar” başlığı altında Kastamonu’nun belli başlı pilavları şöyle sıralanmıştır: Bulgur pilavı, bulgur-mercimek pilavı, bulgur-pirinç pilavı, pirinç pilavı, ekşili pilav, erişte, hoşmerim, köle hamuru, makarna.

“Börekler” başlığı altında Kastamonu’da büyük şehirlerde yapılan tüm böreklerin bilindiği; ıspanaklı börek, fincan böreği, peynirli börek, puf böreği gibi böreklerin yapıldığı; Küre böreği ve bandırma olmak üzere Kastamonu’nun iki tip orijinal böreği olduğu; mantının, Küre’nin icadı olduğundan bahsedilmiş ve hepsinin yapıları anlatılmıştır.

“Çörekler” başlığı altında yazar, daha önce çöreklerden bahsedildiğini söyleyerek bu konuya değinmediğini ifade etmiştir.

“Tatlılar” başlığı altında baklava, kadayıf, güllaç gibi tatlıların her yerde bilindiği; helva, cevizli helva, ezme helva, keten helva gibi tatlıların ise Kastamonu öz malı olduğu anlatılmıştır. İstanbul’un en meşhur helvacı, şekerçi ve börekçilerinin Kastamonulu olduğu; tatlıcılık ve muhallebicilikte de Kastamonu ustalarının ön safta oldukları belirtilmiştir. Ayrıca Devrekani’nin sıkma (cırık, lokma) tatlısından da söz edilmiştir.

“Meşrubat” başlığı altında Kastamonu’da meşrubat olarak şunlardan bahsedilmiştir: Ayran, ekşi ezmesi, elma suyu, limonata, pekmez ezmesi, perverde ezmesi, pestil ezmesi, portakal suyu, şeker şerbeti, şurup, üzüm suyu, vişne suyu, yoğurt ezmesi.

98. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gelenekler-Güveği Koyma Töreni*, Kastamonu, 4 s., Demirbaş No: 84462.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

99. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gelenekler-Temcit*, Kastamonu 1957, 5 s., Demirbaş No: 84500.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

100. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Genel Bakımdan İnanmalar*, Kastamonu, 37 s., Demirbaş No: 84503.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Genel Bakımdan İnanmalar” adlı tek başlıktan oluşan risalede hayattaki çeşitli konulara dair halk inanışlarına yer verilmiştir.

101. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Baş Ağrısı*, Kastamonu, 7 s., Demirbaş No: 84804.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

102. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Çocuk Hastalıkları*, Kastamonu, 14 s., Demirbaş No: 84811.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

103. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Darlık ve Ferahlık*, Kastamonu, 4 s.,
Demirbaş No: 84803.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

104. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Düş Azması*, Kastamonu, 7 s.,
Demirbaş No: 84810.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

105. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Göz Deymesi ve Şifası*, Kastamonu, 5
s., Demirbaş No: 84814.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

106. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Göz Hastalıkları*, Kastamonu, 8 s.,
Demirbaş No: 84806.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

107. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Göz Hastalıkları I*, Kastamonu, 17 s.,
Demirbaş No: 84846.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Göz hastalıkları için şu vefklar verilmiştir: Göz ağrısı için verilen salavatın 313 defa okunması, Basir ismi, Basir vefkı, Karia Suresi, verilen ayetin yazılıp göze sürülmesi, Beled Suresi, Ayetel Kürsi, Nur metinlerinin suya okunup yedi gün sabah göze damlatılması, verilen ayet ve surelerin yazılıp taşınması, Nur ayetinin sabah-akşam üç kere okunup göze üflenmesi, verilen ayet ve duanın okunması gibi yöntemler tavsiye edilmiştir.

108. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Göz Hastalıkları II, Kastamonu, 21 s., Demirbaş No: 84847.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Göz hastalıkları için şu vefklar verilmiştir: Göz ağrısı için sabah-akşam 41 Fatiha Suresi okunması veya yazılması, İnşirah Suresi okunması, Nebe Suresi okunması, ayın ilk gecesi Besmele, 10 Fatiha Suresi, 3 İhlas Suresi; göz iltihaplanması için verilen ayet ve duanın okunması; göz yaşarması için Elem Neşrah, keklik ödü, İnşirah Suresi; göz lekeleri ve diğer göz hastalıkları için verilen ayetlerin okunması tavsiye edilmiştir.

109. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Hayvan Hastalıkları, Kastamonu, 10 s., Demirbaş No: 84812.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

110. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-İç Hastalıkları, Kastamonu, 9 s., Demirbaş No: 84807.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

111. Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Kulak, Burun, Boğaz ve Diş Ağrıları, Kastamonu, 7 s., Demirbaş No: 84805.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

112. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Uyku*, Kastamonu, 9 s., Demirbaş No: 84809.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

113. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Yel, Kulunç, Romatizma, Siyatik ve Adale Ağrıları*, Kastamonu, 6 s., Demirbaş No: 84808.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

114. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Gizli Bilim-Zekâ, Hafıza, Umutçuluk ve Öğrenim*, Kastamonu, 7 s., Demirbaş No: 84813.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

115. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Haccac Fıkraları*, Kastamonu 1976, 24 s., Demirbaş No: 84544.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Haccac Fıkraları, Mak'ap Operasyonu, Neden?, Beniâmir Delisi.

116. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Hatıra Fıkralar*, Kastamonu 1975, 34 s., Demirbaş No: 84540.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalenin başında “Ozanoğlu’nun medrese tarihine dair hatıraları” notu yer almaktadır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Müfti Nasrullah Kürsüsünde, Essultan Musdafa Gemel Başa!, Müfti Osman Doğru Darulhilafede, Din Hizmetlilerinin Sınavları, Koparsın Kolum Gibi Cenneti.

117. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Hatıra Fıkralar*, Kastamonu 1976, 49 s., Demirbaş No: 84465.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ey Ruh!, Herif Şerif, Pipisim!, Arslan Sütü, Kara Koyun Kanı, Ben Türkçe Anlatamam Sen Arabça Konuşur, Sol Değil: Sağ, Afyonun Marifeti, Benzinin Kerameti, Rakı Bitince!, Bir Av Hatırası, Av Ederken Av Edilme.

118. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Hebenneka*, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84537.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Hebenneka abdallığın, ahmaklığın ve budalalığın timsali, hayatı serserilikle geçmiş biri olarak anlatılmıştır. Hebenneka fıkralarının Türk’ün zeka ve dehasına karşı Araplardan bir ahmaklık timsali olarak uydurulduğu belirtilmiştir. Risalede yer alan fıkralar şunlardır: Ben Kimim, Dokuz mu? Sekiz mi?, Ay Geldi Yerine.

119. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar I*, Kastamonu 1975, 19 s., Demirbaş No: 84483.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Tosyalının Taputu!, Ağzıma Sıçan O Değil mi, Tav Muayenesi, Dadaylı Balkan Savaşında, Dana Baltaya.

120. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 2*, Kastamonu 1975, 15 s., Demirbaş No: 84482.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Kastamonu'nun İncili Çavuşu, Ahmed Asım ve Çerkeşli, Ahmet Asım'ın Rüyası, Ahmet Asım Halvette.

121. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 3*, Kastamonu 1975, 19 s., Demirbaş No: 84481.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Beyzavi'nin Canlanması, Makbere Zade, Bir Cirit Davası, Sofu Hoca ve Tosya Gençleri, Yamalı Kadı, Veriyorsun ama Sıçıyorsun!.

122. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 4*, Kastamonu 1975, 15 s., Demirbaş No: 84476.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Böyle Okkalarla Sıçar Daha, Beynim Olsaydı, Üç Öküz, Tavşanların Göçü, Köpek ile Kurd, Körün Dolma Yemesi, Sinek ile Manda.

123. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 5*, Kastamonu 1975, 23 s., Demirbaş No: 84496.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: İslam Uleması, El-Keşşafın Çalınması, Kazaskerden Fıkralar, Karakadının Hatunları, Gelincik Türbesi, Leyleğin Namusu, Tarlada mı Suda mı?, Havanın Eleceği!.

124. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 6*, Kastamonu 1975, 21 s., Demirbaş No: 84495.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Kitaplı Şaki, Sarhoşun Kerameti, Soru Süal Yok Artık.

125. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 7*, Kastamonu 1975, 23 s., Demirbaş No: 84874.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Buhari ve Müslim, Aynı ve Kastalâni, Ağlayacak Kim?, Ebulberekât ve Eskici, Nureddin Zengi.

126. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 8*, Kastamonu 1975, 13 s., Demirbaş No: 84494.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ali idi Yuvan Oldu, Kapayıver Perdeyi, O İş Oldu!, Horul.

127. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 9*, Kastamonu 1975, 15 s., Demirbaş No: 84493.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Bizde Hemi!, Milletçe Pehlivanuz!, Dün Jell!, Daha Belli Değil, Çalmada Altmış Çelmede Yetmiş, Bulgur Sıktı.

128. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 10*, Kastamonu 1975, 13 s., Demirbaş No: 84492.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ampulden Sıgara Yakarken, Dadaylı Demedin ki Sen!, Olgunundan Getir, Çürük Yenmez, Tel Kadaif, Farlara Yem.

129. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 11*, Kastamonu 1975, 16 s., Demirbaş No: 84491.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Yemek Listesi, Ha Yerler Ha Yerler Bizde Yatsılık Yerler, Hocanın Dünürbaşılığı, Pilavın Kanı, Nesin O Hâlde, Adak.

130. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 12*, Kastamonu 1975, 11 s., Demirbaş No: 84490.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Her Rekata Bir Sopa, Eyindi Akdoğanlı, Bir Sığara için, Çift idi, Ne için, Künbedi Kütlemiş.

131. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 13*, Kastamonu 1975, 11 s., Demirbaş No: 84489.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Ben Batılım mı Diyecekti?, Mandayı mı Hocayı mı?, Zuhurat Değil, Ver Elini Tut Elimi, Çalmamış Henüz!, Biraz da İhıcuk Gerek, İki Zıd, Abdest Al Demedin ki.

132. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 14*, Kastamonu 1975, 12 s., Demirbaş No: 84488.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Asıl Namaz, Yukarı Allahu Ekber!, Namaz Değil Garaz, En İyi, Haydidir, Neye Böyle, Saldan Selam.

133. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Her Türden Fıkralar 15*, Kastamonu 1975, 17 s., Demirbaş No: 84487.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Tırmık, Enacir Ağacı, Taban ile Saban ile, On Para için Hamamı Yıkan, Çarıka, Dama-Taşal, Peçenin Kerameti, Şeytanın Körüklemesi.

134. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Isıtım*, Kastamonu 1976, 73 s., Demirbaş No: 84749.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Isıtım” adlı tek başlıktan oluşan risalede ilk şeklinden modern tiplerine kadar Kastamonu’daki ısıtım araçları şunlardır: Ateş yakma, tezek, odun, kömür, gaz, elektrik, ocak, tandır, mangal, soba. El, ayak ısıtmak, yabani hayvanları uzak tutmak için ateş yakıldığı; felaketin, bayramın, zaferin, kutlu ve mutlu günlerin ilanı için ateş yakıldığı; ateşin dirlik ve düzen alameti olduğu; Türklerin Farsça olan ateş kelimesine “ataş” dedikleri; ateşin hayati fonksiyonunun

ısınmak olduğu bilgilerine yer verilmiştir. Tezeğin kara sığır gübresinden yapılan en eski yakıt maddesi olduğu, odun tedarik edemeyenler tarafından çok tercih edildiğinden bahsedilmiştir. astamonu geniş ormanlarıyla meşhur bir şehir olduğu için ilin başlıca yakıt maddesinin odun olduğu, en makbul odunun ise gökçe ağaç olduğu belirtilmiştir. Kömür, Kastamonu’da ikinci derece yakıt maddesi olarak anlatılmış; odun kömürü ve maden kömürü olmak üzere iki çeşit kömür olduğu; esnaftan bakırcılar, kalaycılar, demirciler, çilingirler ve dökümcülerin odun kömürü kullandıkları, maden kömürü yaygınlaştığında ise maden kömürünün maziye karıştığı ifade edilmiştir. Yakıt maddelerinden birinin de gaz yağı olduğu, ısıtım için kullanılamayacağı, köylerde gaz ocağı ile yemek pişirildiği, gaz sobalarının ise yaygın olmadığı aktarılmıştır. Elektrik enerjisiyle ısınabilmek için soba icat edildiğinden bahsedilmiştir. Ocağın ısıtım araçlarının başında geldiği; kır ocakları, ev ocakları gibi tiplerinin olduğu; ocağın yemek pişirmek ve ısınmak olmak üzere iki vazifesinin olduğu belirtilmiştir.

Kastamonu’da Orta Anadolu gibi tandırın bilinmediği ve kullanılmadığı anlatılmıştır. Mangalın ise ilk olarak ocaktaki közün bir kaba koyulup evin içinin ısıtılması düşüncesinden doğduğu; teneke mangalın yerini sac mangalın aldığı; bakırdan, sarı madenden, bronzdan sanatkarane mangallar yapılmasıyla konakların ve sarayların en kıymetli lüks eşyaları arasında yer aldığından bahsedilmiştir. Mangalın keşfinden sonra ise sobanın icat edildiği; yapılması, kullanılması ve ısıtması çok iyi olan bu aracın çok kısa zamanda memleketin her tarafına yayıldığı; odun sobası, talaş sobası, kömür sobası gibi türlerinin olduğu anlatılmıştır.

135. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Isıtım*, Kastamonu 1976, 52 s., Demirbaş No: 84751.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Isıtım araçları şunlardır: Çıra, mum, kandil, fener, lamba. Ateşten sonra keşfedilen ısıtım aracı olan çıranın çam ağacının özütü olduğu; ocak ve soba tutuşturmaya yaradığı gibi ince yongalar haline getirilip suyla kaynatılarak iskarpit gibi hastalıklarda ve yaraları yıkamada ilaç olarak kullanıldığı belirtilmiştir. Mumun, iç yağı mumu ve bal mumu gibi hammaddesine göre isim aldığı aktarılmıştır. Eskiden Kastamonu’da çok sayıda şem’a-hanelerin hem iç ihtiyacı

karşılayıp hem de ihraç yaptığı, mumların fenerlerde de kullanıldığı ifade edilmiştir. Eskiden minarelerde elektrik olmadığı için kandil yakıldığı ve kandillerin aynı zamanda camilerin ziyneti olduğu belirtilmiştir. Fener, medeni bir aşamanın öncüsü olarak kullanılmış ama pahalı bulunarak türevleri keşfedilerek lambanın geliştirildiği belirtilmiştir. Fenerin kağıt, muşamba, cam, lamba, kayıkçı, deniz, sokak gibi türleri olduğundan bahsedilmiştir. Lamba, ilk toplumların bilmediği bir ısıtım kaynağı olarak ifade edilmiştir. Süleyman Nazif'in, Basra valiliği yaptığı sırada umumi meydanlarda lambanın nasıl yakılacağını öğretip lamba dağıtımını yaptığı anlatılmıştır. Lambalar şu dört boyda incelenmiştir: 1. Gaz lambası 2. Bezir yağı lambası 3. Karpit lambası 4. Lüks lamba. Lambaların ayrıca fitillerine, ham maddesine, kullanımına göre farklı çeşitleri olduğu da konu edilmiştir.

136. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-İnönü Fıkraları*, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84774.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Türk Kalbi, Sözün Açığı Değil Doğrusu Makbul, Fiyasko Sonu.

137. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-İbni Sina Fıkraları*, Kastamonu 1975, 26 s., Demirbaş No: 84534.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: İbnisina'nın Aldığı Ders, İbnisina'nın Veraset Tespiti, İbnisina'nın Müzik Tedavisi, İbnisina'nın Psikiyatrik Tedavilerinden, İbnisina'nın Bir Âşkı Tedavisi.

138. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-İbrahim Şevki Fıkraları*, Kastamonu 1975, 18 s., Demirbaş No: 84542.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: İbrahim Şevki'nin Kastamonu'ya Gelişi, İbrahim Şevki ve Bir Zampare, Saz Şairleri İbrahim Şevki Huzurunda.

139. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Kadir Gecesi*, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84768.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Kadir Gecesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede senenin en ulu gecesi olan Kadir gecesini halkın saygı ve ibadetle karşıladığı ve bu gece hakkında ‘Kadir Suresi’ adında müstakil bir surenin bulunduğu belirtilmiştir. Halkın bu gecede uyumadan geceyi ibadetle geçirerek dünyevi ve uhrevi muratları için dua ettikleri anlatılmıştır.

140. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Kayserili Fıkraları*, Kastamonu 1976, 29 s., Demirbaş No: 84468.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Övünme Olmasın Deye, Ta Kendisi, Öküz Çıkar!, Neye Üzülürmüş?, Deriye Basma, Zarar mı Kâr mı?, Allah Kayserilileri Korusun.

141. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Keçecizade Fuat Paşa*, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84746.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: İsa’nın Merdiveni ile, Hasırcızade, Senin Bok Yiyeceğini Ne Bileyim?, Sonu, Bizimki.

142. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Kemali-Meydani Fıkraları*, Kastamonu 1976, 20 s., Demirbaş No: 84471.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Âşık Kemali, Ardı Ardına Beş Mermi, Meydani Var.

143. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Kurban Bayramı*, Kastamonu 1976, 52 s., Demirbaş No: 84761.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Kurban Bayramı” adlı tek başlıktan oluşan risalede, insanoğlunun kurban olmaktan kurtulduğu bir gün olması bakımından önemli kabul edilmiştir. Bayramın Arife günü sabah namazından itibaren başlayıp dört gün

sürdüğü belirtilmiştir. Arife günü akıka, çocuk sahibi olma ve adak kurbanlarının kesilebileceği ve etin eve girmeden fakirlere dağıtıldığı anlatılmıştır. Arife günü akşam üstüne kadar herkesin kurbanını aldığı, koyun cinsinin ise 3 gün önce alınıp itinayla bakıldığından bahsedilmiştir. Kastamonu’da kurban olarak en çok koyunun, ardından ise dana, düve ve ineğin kesildiği; öküz ve mandanın ise kesilmediği anlatılmıştır. Köylünün, kurban kesmeye maddi gücü olmasa da veresiye şekilde kurban kestiği, zira kurban kesemeyen aile reisinin bayram günlerini üzgün geçirdiği ifade edilmiştir. Yazar, şehirlerde bayramın tezahürünün görülmemesinden bir Kastamonulu olarak utanç duyduğunu belirtmiştir. Köyde ziyaretler ve ziyafetler bittikten sonra oyun ve eğlencelerin başladığı anlatılmıştır. Gençlerden 70-80 yaşında ihtiyarlara kadar bayram güreşi yapıp eğlendikleri, derecelerine göre ödül olarak somun ekmek verildiği, kalan ekmeklerin fakirlere dağıtıldığından bahsedilmiştir. Bayramın diğer günleri esir alma, sürat koşusu, mukavemet koşusu, at yarışı, cirit gibi sportif faaliyetler yapıldığı; kadınların salıncaklarda eğlenerek türküler, maniler okudukları; Kastamonu’nun birçok köyünde böyle oyun ve eğlencelerle neşeli ve hareketli şekilde bayram kutlandığı anlatılmıştır.

144. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Kurban Bayramı Gecesi*, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84771.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Kurban Bayramı Gecesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede İslam’da Ramazan ve Kurban olmak üzere iki büyük bayram olduğu, her iki bayramının gecesinin de halk tarafından haz ve zevkle karşılandığı; özellikle Kurban Bayramı gecesinin Ramazan Bayramı gecesinden daha önemli özellikler taşıdığı ifade edilmiştir. Kurban Bayramı arifesinde ikindi vakti kabristan ziyareti yapıldığı; köyün imamının etrafında toplanıp sureler okunduğu; her evden gelen gözlemelerin yenilip artanların hocaya, koruyuculara, fakirlere dağıtıldığı anlatılmıştır. Kurban Bayramı gecesinde Kur’an okunup tesbih çekilerek dünya ve ahiret için dualar edildiği, sabah da erkenden kalkıp namaza gidildiği, eğer vaaz yapılacaksa kadınların ve kızların da camiye götürüldüğü aktarılmıştır.

145. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Küçük Esnaf*, Kastamonu 1975, 8 s., Demirbaş No: 84507.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Küçük Esnaf” adlı tek başlıktan oluşan risalede küçük esnaf, basit çapta sanat ve ticaretle geçimini sağlayamaya çalışanlar olarak tanımlanmıştır. Kastamonu’daki küçük esnaf alfabetik olarak 15 madde halinde; küçük sanat erbabı 72 madde halinde sıralanmıştır. Ayrıca küçük sanat sahiplerinin pir olarak tanıdıkları peygamberlerin isimlerine de yer verilmiştir: Demirci Davut peygamber, terzi İdris peygamber... gibi.

146. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Küçük Sanatlar*, Kastamonu 1975, 53 s., Demirbaş No: 84538.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Küçük Sanatlar” adlı tek başlıktan oluşan risalede Kastamonu’daki küçük sanatların en önemlileri alfabetik olarak sıralanıp, tek tek açıklanmıştır. Kastamonu’daki küçük sanatlar şunlardır: Arabacılık, attarlık, bakırcılık, basmacılık, berberlik, bıçakçılık, boyacılık-badanacılık, cabacılık, çalgıcılık, çanakçılık, çilingirlik, çuvalcılık, demircilik, desticilik, duvarcılık, dokumacılık, düğanecilik, döğücülük, dökümcülük, ekmekçilik, elektrikçilik, halıcılık, helvacılık, hızarıcılık, gemicilik, iğiricilik, kadaifçilik, kalaycılık, kalburculuk, kaldırımcılık, kaşıkçılık, karasörcülük, keçecilik, kilimcilik, kiremitçilik, kunduracılık, kuyumculuk, lalincilik, lokantacılık, marangozluk, matbaacılık, muhallebicilik, muytablik, müellitlik, nalcılık-mıkcılık, nalbantlık, nalburculuk, urgancılık, palancılık, pidecilik, radyoculuk, saksıcılık, sayacılık, sıvacılık, sobacılık, şekercilik, tabaklık, tarakçılık, taşçılık, temizleyicilik, tenikecilik, terzilik, tornacılık, tuğlacılık, tüfenkçilik, trikotaj, yamçıcılık, yapıcılık.

147. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Küçük Sanatlar-İş Yerleri*, Kastamonu 1975, 15 s., Demirbaş No: 84508.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “İş Yerleri ve Genel Bilgi” adlı tek başlıktan oluşan risalede küçük sanat erbabının işyerlerinin dükkânlardan ve irili ufaklı atölyelerden meydana geldiği, mesai saatlerinin ise sanatlarına göre değiştiği belirtilmiştir. Eskiden kunduracılar, kasaplar, dokumacılar, araba pazarı, hayvan pazarı gibi her esnafın bir çarşısı olduğu bilgisi verilmiştir. Dükkân ve atölye sahiplerine usta dendiği; kalfa ve çırakların ise tayin edilen yerde çalışarak ustalarının

takdir ettiği ücretleri aldıkları, ödemelerin ise çoğunlukla haftada bir yapıldığı anlatılmıştır. Patronun, idaresindekilere arada bir ziyafet verdiği; askerlik, düğün, hastalık, cenaze durumlarında mali ve nakdi yardımda bulunduğundan bahsedilmiştir. Dükkânda dargınlık olmayıp, sıkıntıların hemen bertaraf edildiği; ustanın yetiştirdiği gencin müstakil bir dükkân açmasına müsaade edeceği ve bunun için bir tören düzenlendiği aktarılmıştır.

148. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Lokman Hekim Fıkraları*, Kastamonu 1976, 30 s., Demirbaş No: 84532.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Lokman Hekim, Lokman ve Ab-ı Hayat, Lokman ve Besinler, Lokman ve Sarımsak, Lokman ve Soğan, Lokman'a İftira, Lokman ve Elma, Lokman ve Hamam, Lokman Hekim ve Pekmez, Lokman ve Çocuğuna Ad Arayan Köylü.

149. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Mevlit Gecesi*, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84764.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. "Mevlit Gecesi" adlı tek başlıktan oluşan risalede İslam dünyasının bu geceyi yürekten kutlandığı, İslam ulemasının da Hz. Muhammed'in doğumunun meşru bir şekilde kutlanmasında bir sakınca görmedikleri ifade edilmiştir. Hz. Muhammed'in Miladi 571 yılında Rebiulevvel ayının 11. gününü 12. gününe bağlayan gece dünyaya geldiği belirtilmiştir. Kastamonuların da bu geceye önem vererek camilerde vaazlar ve mevlitler okuttukları; il ve ilçelerde müftülerin vaaz ve mevlit tertip ettikleri; camiden evine dönenlerin hemen uyumayarak sabaha kadar ya da en azından geç vakte kadar ibadet edip ardından sabah namazına giderek peygamberimizin doğumunu onun istediği gibi ibadetlerle geçirerek manevi bir hazla karşıladıkları anlatılmıştır.

150. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Mıraç Gecesi*, Kastamonu 1976, 26 s., Demirbaş No: 84766.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Miraç Gecesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede peygamberimizin Recep ayının 27. gecesi Allah tarafından Burak adında bir binekle göklere yükselerek Allah’ı görmesi ve namazın farziyeti gibi emirlerin verilmesi olayı anlatılmıştır. Bu olayın peygamberin bir mucizesi olduğu, bu mucizenin asıl yaratıcısı olan Allah’ın bu mucizeye vasıta olma şerefini dileğine lütfedeceği vurgulanmıştır. Miraç gecesinde de diğer mübarek gecelerde olduğu gibi kandillerin aydınlatıldığı, evlerde Kur’an-ı Kerim okunduğu, evlerde sac ekmeği yapıldığı, kadın-erkek camilere gidildiği, camilerde vaaz ve mevlit okutulduğundan bahsedilmiş ve Kastamonu’da miraciye okutulan camilerin isimlerine yer verilmiştir.

151. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Müstehcen Fıkralar-Zamparalık*, Kastamonu 1976, 18 s., Demirbaş No: 84536.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalenin sayfaları eksiktir, sadece 1, 2, 3, 17, 18. sayfalar bulunmaktadır. Risaledeki başlıklar şu şekildedir: Ben Değiştirmişsin?, Bereket Versin Fedim Kıza, Ah Benim, Bir Ağında Mesti Vardü.

152. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Mübarek Günler*, Kastamonu 1976, 59 s., Demirbaş No: 84753.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Cüm’a Günü, Aşura Günü, Mevlid Günü, Regaib Günü, Miraç Günü, Barat Günü, Ramazan-ı Şerif Günleri, Kadir Günü.

“Cüm’a Günü” başlığı altında Kastamonuluların Cuma gününü mübarek kabul edildiği ve bunu her yerde gözlemlenebildiği belirtilmiştir. Perşembe günü öğleden sonra okulların kapandığı ve Cuma günü hafta tatilinin başladığı, mekteplerde koro halinde Yasin Suresi okunup bir buçuk gün hafta tatili yapıldığından bahsedilmiştir. Yasin Suresi okunmadan önce bazı deyişler söylendiği anlatılmış ve bu deyişlerden haftanın günlerini, uykuyu, mektepleri anlatan örnek deyişlere yer verilmiştir. Cuma günü mü’minlerin bayramı kabul edilmesi nedeniyle köylünün Cuma namazı çalışmadığı ve namaz vaktinde çalışmanın doğru olmadığı, namaz öncesi ve namaz sonrası tekrar iş başına geçildiği ifade edilmiştir.

“Aşura Günü” başlığı altında Aşure gününün Muharrem ayının 10. günü olduğu, Nuh tufanının sona erdiği, Hz. Hüseyin’in şehit edildiği bir gün olarak bahsedilmiştir.

“Mevlid Günü” başlığı altında Mevlit’in peygamberimizin dünyaya geldiği gecenin günü Rebiulevvel ayının 12. Pazartesi gecesi olduğu belirtilmiştir.

“Regaib Günü” başlığı altında Recep ayının ilk Cuma gününün Regaib günü olduğu; halk arasında bugüne ‘namaz bayramı’ dendiği; bugünde kabir ziyareti, Kur’an tilaveti, akraba ziyareti ile meşgul olduğu anlatılmıştır.

“Miraç Günü” başlığı altında peygamberimizin göklere çıktığı gecenin sabahı, Recep ayının 27. günü olduğu, camilerde vaaz verildiği ifade edilmiştir.

“Barat Günü” başlığı altında Berat günün Şaban ayının 15. günü olduğu, minberlerdeki hutbenin konusunu oluşturduğundan bahsedilmiştir.

“Ramazan-ı Şerif Günleri” başlığı altında Ramazan günlerinde mesleklerin çalışma sistemindeki değişiklik konu edilmiştir. Memur, öğretmen, devlet memurlarının, fabrika işçilerinin her zamanki gibi işbaşı yaptıkları ancak, esnaf ve tüccarların sabah dükkân açmayıp istirahat edip öğle vakti alışverişe başladıkları anlatılmıştır. Şehir ve kasabalarda mukabeleler okunduğu, vaazlar verildiği, evlere bol bol alışveriş yapıldığı, iftar davetleri verildiği aktarılmıştır.

“Kadir Günü” başlığı altında Kadir gecesinde sabaha kadar ibadet ederek kimsenin uyumadığı, gündüzünde ise istirahat edildiği, öğle namazına yakın sokakların kalabalıklaştığı ifade edilmiştir.

153. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Neyzen Teyfik Fıkraları*, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84470.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Neyzen’le Tanışmamız, Islık gibi, İzmir Değil Mısır!, Boya!.

154. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Orman*, Kastamonu, 8 s., Demirbaş No: 84502.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Orman Folkloru” adlı tek başlıktan oluşan risalede Kastamonu şer’iye sicilleri kayıtlarına göre Osmanlı Devleti’nin mutlakiyet döneminde ormanları koruyacak ve orman işlerini idare edecek teşkilatının olmaması sebebiyle her köyün muhtar ve ihtiyar meclisinin kendi sınırları içindeki ormanları korumakla görevli olduğundan bahsedilmiştir. Ormanlara zarar verenlere karşı köylünün ayaklanarak mütecavizin elinden baltasını, taşıını alıp dayak attıkları, ardından kadiya başvurdıkları ve suçu sabitlenirse önce zindana sonra hapse atıldığı anlatılmıştır. Daha sonraki orman zararlarının padişaha isyan sayıldığına dair bir ferman çıkarıldığı, mütecavizin ya Kastamonu kalesindeki zindana ya Sinop hapisanesine ya da sürgüne gönderildiği ifade edilmiştir. Köylünün ilk zamanlar kendi ormanından serbest olarak ihtiyacını karşıladığı daha sonraları ise bu ihtiyacını ihtiyar meclisinin bilgisiyle karşıladığı aktarılmıştır. Meşrutiyet döneminde Orman Umum Müdürlüğü oluşturulduğu, Cumhuriyet döneminde daha da önem verilerek askeri birliklerin görevlendirildiği ancak bunun da yeterli olmayıp yeniden orman idaresinin ayarlandığı, bununla da yetinilmeyerek Orman Bakanlığı kurulduğu belirtilmiştir.

155. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-III. Selim*, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84776.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede III. Selim’in Şeyh Galip, Tanburi İsak gibi kişilerle yaşadığı kıssalara yer verilmiştir. Risalede şu başlıklar yer almaktadır: Keramet, Tanburi İsak, Bir Ağızdan!.

156. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Partial Fıkraları*, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84461.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Şahin Sarayı, Kök Salmış, Gemi, Nezaket.

157. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Pire Destanı*, Kastamonu 1964, 6 s., Demirbaş No: 84498.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

158. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Psikiyatrik Fıkralar*, 1976, 24 s., Demirbaş No: 84464.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Asıl Hüner, Kıvrır!, Gözü Açık Düş, Her şeyin Bir Karakteri Var, İstila Pulu, Altımızda Öküz Var, Gözlükle Yatarken.

159. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Rağâib Gecesi*, Kastamonu 1976, 16 s., Demirbaş No: 84765.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Rağâib Gecesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede Tevbe Suresi’nde göklerin ve yerlerin yaratıldığından beri ayların 12 olduğu, bunlardan dördünün haram aylar olduğu belirtilmiştir. Recep ayının ilk Perşembe akşamının yani Cuma gecesinin Regaip gecesi olduğu, halkın bu geceye namaz bayramı dediği, rağâib kelimesinin ise Regaiplerin çoğulu anlamına geldiğinden söz edilmiştir. Kastamonuluların üç ayları hürmetle karşılamak için hazırlıklar yaptıkları; bu hazırlıkların vücut, eşya ve ruh temizliğine kadar her türlü temizliği kapsadığı, yaşantılarını dini yönde değiştirenlerin de olduğu ifade edilmiştir. Bu geceye hazırlık olarak gözlemeler yapıldığı, kabristanların ziyaret edildiği, ailece namazı aksatmamaya özen gösterildiği, durumu olanların mevlit okuttuğu, köylü-şehirli tüm Türk halkının bu geceyi hürmetle karşılama geleneğini yaşattıkları konu edilmiştir.

160. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Ramazan Bayramı*, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84760.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Ramazan Bayramı” adlı tek başlıktan oluşan risalede iki büyük dini bayramdan biri olan Ramazan Bayramı konu edilmiştir. Bu bayramın Arapça karşılığının ise fitre bayramı olduğu, ‘şeker bayramı’ ifadesinin ise dinden mahrumiyet ve cehalet göstergesi olduğu belirtilmiştir. Ramazan

Bayramının köy yerlerinde ve özellikle de yaz günüyse daha coşkun kutlandığı, şehirlerde ise dini bayramların yaz da kış da sönük geçtiğinden bahsedilmiştir. Köylerde Arife günü kabir ziyareti yapıldığı, toplu Yasin okunup dualar edildiği, bazı köylerde ise bayramın ilanı için ateş yakıldığı, bayram günü cami çıkışı halka halinde küçükten büyüğe halkın el öperek bayramlaştığı, oyun ve eğlenceler düzenlendiği ifade edilmiştir.

161. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Ramazan Bayramı Gecesi*, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84773.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Ramazan Bayramı Gecesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede Ramazan Bayramı gecesinin ayrı bir özellikte olduğundan bahsedilmiştir. Ramazan’ın son akşamında Ramazan bitip son iftarı etmenin hüznüyle iman ehlinin hicran duyduğu anlatılmıştır. Bu son iftarda ve iftardan sonra cehennemden azat olmak için dua edildiği, cemaatle kılınan yatsı namazından sonra eve dönülüp zikir, tesbih ve kaza namazıyla meşgul olunduktan sonra uykuya geçildiği, sabah şafak sökerken kadın-erkek herkesin uyanıp camiye hazırlandığı aktarılmıştır.

162. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Ramazan Geceleri*, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84769.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Ramazan Geceleri” adlı tek başlıktan oluşan risalede Ramazan ayındaki yaşantı değişiklikleri konu edilmiştir. Ramazanın birinci gecesi her şeyin değişip bayram yapıldığı, çoğu kişinin uyumayıp Ramazanı meşaleler ile karşılayıp sehere kadar ibadet ettikleri, ardından oruca hazırlandıkları anlatılmıştır. Ramazan ile birlikte başlayan teravih namazının cemaatle kılındığı, bazı yerlerde tombala oynanmasının ise Ramazan ayına yakışmayan bir hata olduğu vurgulanmıştır. Ramazan gecelerinde şehirlerde davullar çalındığı, seher kadar dükkânların açık olduğu; köylerde ise davul veya trampetlerle manici bekçilerin şiirler söyledikleri, kahvehanelerde sohbetler edildiği; iftar ve seher toplarının Ramazana ayrı bir neşe kattığı; radyolarda Ramazana özel programlar yapıldığı belirtilmiştir. Ramazan ayının hem gecesinin hem gündüzünün ululuğunun, Kur’an-ı Kerim ve

hadislerde beyan edildiği, Kastamonu halkının da Ramazan ayının gece ve gündüzünü ihya ettiği aktarılmıştır.

163. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Ramazan Gelenekleri*, Kastamonu, 7 s., Demirbaş No: 84424.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

164. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Seher Gelenekleri*, Kastamonu 1967, 5 s., Demirbaş No: 84456.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

165. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Sosyal Dayanışma*, Kastamonu, 10 s., Demirbaş No: 84501.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Sosyal Dayanışma” adlı tek başlıktan oluşan risalede şehir ve kasabalarda özellikle de Kastamonu il merkezinde sosyal dayanışmanın söz konusu olmadığından söz edilmiştir. Tüccarlar arasındaki kötü tutum ve davranışlar nedeniyle Kastamonu’da şirket veya kooperatif kurulamayacağı, tüccarların dayanışma yerine rekabet içinde oluşlarının tefecilerin ekmeğine yağ sürdüğü anlatılmıştır. Kastamonu’da aynı işi yapanların birbirine düşman olduğu, dayanışmanın ise dar gelirli küçük esnaf arasında olduğu vurgulanmıştır. Tosya ilçesinin her bakımdan eşsiz bir kasaba olduğu, zira birkaç kişinin bir araya gelip şirket kurduğu, sonra idare edebiliyorlarsa ayrı yerlerde kooperatif kurup geliri ortak ettiklerinden bahsedilmiş ve Tosyalıların sosyal dayanışmalarının sonucu olarak azim, irade ve teşebbüste meşhur oldukları ifade edilmiştir. Şehirden uzak ilçe köylerinin de dayanışma sahalarından olup bunun en eski göstergesinin imeceler olduğu; ödünç alıp verme geleneğinin ise Kastamonu ova köyleri hariç ilçelerinde aksamadan devam ettiği belirtilmiştir.

166. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Sultan Mahmud Fıkraları*, Kastamonu 1976, 39 s., Demirbaş No: 84743.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Cümua Selamlığında, Bok Yımenin Arabcası, Kapakları da Dâhil mi?, Kaz, Sen Ne Arıyorsun?, Merhamet, Vermedi Mabud Ne Yapsın Mahmud, Yeniçeriliğin İlğası, Sultan Mahmud ve Kadiasker M. İzzet.

167. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Sultan Murad Fıkraları*, Kastamonu 1976, 16 s., Demirbaş No: 84777.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Zor Kapıdan Girince, Gezegen Sahne, Bir Vuruşta, Her Akta Bir Öküz, Şöyle Bükerim Böyle Bükerim.

168. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Süleyman Nazif'ten Fıkralar*, Kastamonu 1976, 24 s., Demirbaş No: 84469.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Mezbele, Bu, Nehir-Bahir!, Dosya: ?, Edib-i Darib I, Edib-i Darib II, Edib-i Darib III, Buhari'nin Süt Kardeşi!.

169. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Tilki Fıkraları*, Kastamonu 1976, 14 s., Demirbaş No: 84460.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Muhtar Yapmışlar, Boşuna Emek, Tilki ile Karga, Tilkinin İbneliği, İftar Topu Atıldı!, Tozdan Dumandan, Tilkinin Duası.

170. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Baytar*, Kastamonu 1975, 5 s., Demirbaş No: 84436.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu başlıklar yer almaktadır: Baytar Türküsü Hikâyesi, Baytar.

“Baytar Türküsü Hikâyesi” kısaca şöyle anlatılmıştır: Kastamonu’da baytarlığın tesis edildiği yıllarda genç bir baytar genelev kadınlarından birinin kızının koynunda ölü bulunur. O zaman Kastamonu’nun tek doktoru vardır ve kalp sektesinden öldüğü şeklinde rapor verir ve kimse sorumlu olmaz. Bu olay üzerine Âşık Meydani’nin torunu Deli Mü’min bu türkünün beste ve güftesini yazar. Diğer rivayetlere göre beste ve güfte Cıvıkların Safiye’nin ya da Kont Ahmet Rıza Başdurmaz ile Celal Başdurmaz’ındır. Yazar ise türkünün Safiye denen kadına ait olduğunu savunmuştur. “Baytar” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlük ve bir ikilik bentlerden oluşmaktadır.

171. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Bebek Kartalın Pençesinde*, Kastamonu 1975, 4 s., Demirbaş No: 84883.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu başlıklar yer almaktadır: Bebek Kartalın Pençesinde, Bebek Giderken.

“Bebek Kartalın Pençesinde” adlı hikâye kısaca şöyle anlatılmıştır: Zengin bir köy ağası oğlunu güzel bir kızla evlendirir, torun sahibi olur. Gelinin köyüne aile ziyaretine gitmek üzere yola çıktıklarında kartallar gelinin kucağındaki bebeği kapıp havalanır, ailece çılgın atarlar. Kaynata gelinin bebeği koruyamamakla suçlayarak babasının evine bırakarak hısımlığı keser. “Bebek Giderken” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış iki üçlük, iki ikilik bentlerden oluşmaktadır.

172. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Çocuk*, Kastamonu 1975, 3 s., Demirbaş No: 84438.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Çocuk Türküsü Hikâyesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede, güzel bir kızın mal sevdasıyla ilkokul çocuğuna verilmesi üzerine gelinin muradını alamayıp bu türküyü yaptığı anlatılmıştır. Bu türkü, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış bir dörtlük, iki beşlik bentlerden oluşmaktadır. Gelin, bu türküde dengini bulamadığı evlilikten duyduğu pişmanlığı dile getirmiştir.

173. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Damat ve Manda*, Kastamonu 1975, 5 s., Demirbaş No: 84441.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Damat ve Manda” adlı tek başlıktan oluşan risalede hikâye şöyle anlatılmıştır: Taşköprü köylerinden birinde köyün ileri gelenleri bir genci evlendirir. Damadı zıfafa odasına koyacakları zaman, damdaki mandalara bir bakıp rahat olmak ister. Bafra’dan getirilen mandaları yemlerken bir boynuz darbesiyle can verir. Bu olay, serbest kalıpla yazılmış bir beşlik, bir sekizlik, üç yedilik, bir on dörtlük bentlerden oluşmaktadır.

174. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Doktor*, Kastamonu 1975, 12 s., Demirbaş No: 84486.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Doktor Türküsünün Hikâyesi, Doktor.

“Doktor Türküsünün Hikâyesi” başlığı altında bu türkünün her yönüyle Kastamonu malı olduğu belirtilmiştir. Bu hikâye şöyle anlatılmıştır: Kastamonu’ya tayin edilen yakışıklı ve çapkın bir doktor, kocası silah altında olan bir gelinle ilişki kurmaya başlar, gündüz bile kadının evine girip çıkmaya başlar. Gençler doktoru öldürmek için pusu kurarlar. Yazar da bu havadisi öğrenince arkadaşlarıyla birlikte yüksek bir mevzi tutarlar. Doktor görününce bir ağızdan hakaretler içeren bir türkü söylerler ve doktor aldırmandan yoluna devam eder, ardından sinirlenerek saldırıya geçince çocuklar doktoru taşlarlar ve doktor kaçmak zorunda kalır ve ertesi gün bu doktor sır olup gider. Kastamonu’da yapılmış ve yaşananlar gözle görölmüş olan bu türkünün İstanbul türkülerinden kabul edilmesinin terbiyesizlik olduğu vurgulanmıştır. “Doktor” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır.

175. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Dolma*, Kastamonu 1975, 4 s., Demirbaş No: 84442.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Dolma Türküsü Hikâyesi, Dolma Türküsü.

“Dolma Türküsü Hikâyesi” başlığı altında hikâye şöyle anlatılmıştır: Haset ve cimri bir aile reisi oğlunu evlendirir. Bu aileye kimse kız vermezken mala, mülke düşkün bir ailenin kızı razı olur. Kızı alenacele gelin ederler. Geldiği ilk gün yaprak dolması yapılmış ve tencerenin dibinde birkaç dolma kalmıştır. Bu halı gelin yedi diyerek kollarını bağlayıp döve döve öldürürler. Bu türkünün beste ve güftesinin Tosya malı olduğu belirtilmiş, Tosya insanının cimri ve haset olduğu ifade edilmiştir. “Dolma Türküsü” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 19 dizeden oluşmaktadır.

176. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Genç Osman*, Kastamonu 1975, 23 s., Demirbaş No: 84435.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Genç Osman Türküsü Hikâyesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede hikâye kısaca şöyledir: İran orduları aniden Bağdat’ı istila ederler. Sultan Murad amansız bir savaşa girer. Düşman, Türk ordusunun şiddetli hücumuna dayanamaz, Türk ordusu şehre girerken Genç Osman’ın kellesi düşmüş şekilde dövüştüğünü görenlerin daha sert dövüştükleri anlatılmıştır. Böylece Bağdat fethedilmiş ve Genç Osman’a demir parmaklıklı bir türbe yapılmıştır.

Hikâyeyi konu edinen şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 9 dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde Bağdat’ı basan kafire karşı Genç Osman’ın kahramanlıklar göstererek ya şehitlik ya gazilik dilediği konu edilmiştir.

177. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-İki Evli*, Kastamonu 1975, 6 s., Demirbaş No: 84485.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “İki Evli Türküsü Hikâyesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede iki velilik konusuna değinilmiştir. Kastamonu’da iki veya daha fazla evlenmelerin erkeğin herhangi bir sebeple karısını sevememesinden kaynaklandığı ve boşanamadığında ikinci defa evlendiği anlatılır. Birinci kadının bu sebeple kocasına düşman olduğu, evde dirlik düzen kalmayıp sürekli tatsızlıklar yaşandığı, ilk eşin eninde sonunda evi terk ettiği, hatta kadın seviyorsa cinayetler yaşanabileceği, ihanet eden erkeğin ise sonunda cezasını bulduğu belirtilmiştir. “İki

Evli Türküsü Hikâyesi” kısaca şöyle anlatılmıştır: Kastamonu merkeze bağlı bir mahallede bir adam namuslu, güzel ve temiz olan karısının üzerine hevesine yenik düşerek bir evlilik daha yapar. Kadın evi terk eder ancak çok sevdiği için boşanma davası açmaz ve ayrılık acını bir şiirler dile getirir. Bu şiir hecenin 7’li, 8’li kalıbıyla yazılmış 4 dörtlük, 1 beşlik, 1 üçlük bentlerden oluşmaktadır. Kadın bu şiirde hem hicran, derin acı yaşadığını ifade etmiş hem de manalı bir şekilde iki kere evlenip belasını bulan kocasına “ohh” demiştir.

178. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Kemiksiz*, Kastamonu 1975, 4 s., Demirbaş No: 84437.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Kemiksiz Türküsü” başlığı altında hem türkünün hikâyesine hem de türküyü yer verilmiştir. Kastamonu Rumlarından bir güzelin akrobatik hareketlerle, kemiği yokmuş gibi oyun oynayarak şöhrat bulduğu, bu nedenle de kendisine ‘kemiksiz’ dendiği anlatılmıştır. Türkü, hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış 3 dörtlükten oluşmaktadır. Türkünün bu kadının özelliklerine yönelik olarak yazıldığı belirtilmiştir.

179. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Köroğlu 3 Yetiş Ayvaz*, Kastamonu 1975, 5 s., Demirbaş No: 84440.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Köroğlu’nun Yetiş Ayvaz Hikâyesi” adlı tek başlıktan oluşan risalede hikâye kısaca şöyle anlatılmıştır: Köroğlu’nun yanına çok sevdiği Ayvaz, Kenan, Deliboran ve diğer yiğitler gelirler. Köroğlu büyük bir kervan geldiğini görür ve Ayvaz’a bu büyük avı tutmalarının hoş olacağını söyler. Ancak Ayvaz dâhil hepsi çok yorulduklarını söyleyerek yapmazlar. Köroğlu sinirlenerek yerinden fırlar ve tek başına kervanla karşı karşıya gelir. Ne dediyse kervanı durduramayan Köroğlu, bunu kendisine hakaret sayarak kılıcıyla hücumu geçer. O sırada kervanı korumakla görevli olanlardan biri delikli demir bir aletle bir şey atar ve Köroğlu’nun kılıç tutan elinden kan akmaya başlar. O zaman Köroğlu atını çekerek Çamlıbel’e dönen Köroğlu deyişler söylemeye başlar. Bu deyiş hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 3 dörtlükten oluşmaktadır. Olup biteni gören Ayvaz ve 40 kişilik tayfa atlarını çekip silahlanırlar ve hızla kervanı çevirerek hepsinin kafasını uçururlar. Köroğlu

şöyle seslenir: “Yiğitler! Delikli demir çıktı, mertlik bozuldu, artık Çamlıbel’de durmamıza gerek kalmadı. Herkes memleketine gidip sanatı neyse onu yapsın. Haydi Çamlıbel’i boşaltalım. Hepinize mutluluklar dileyerek 40 yıllık yiğitliğime veda ederim.”

180. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Pire*, Kastamonu 1975, 9 s., Demirbaş No: 84506.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Pire Türküsü Hikâyesi, Pire Türküsü.

“Pire Türküsü Hikâyesi” başlığı altında bu hikâye kısaca şöyle anlatılmıştır: Bir köy ağasının güzel bir kızı vardır, başka çocuğu olmamıştır. Kıza talip olanlar üzgün dönüyor, çünkü babası iç güveyi almak istiyordu. Köy ağası hali vakti yerinde bir genç bulur ve düşün hazırlığına başlar. Fakat genç kız bu damatla evlenmek istemiyordu. Genç kız yiğit bir delikanlıyla gizli gizli görüşüp anlaşıyordu ama babasını ikna edemedi. Kız çaresizce babasının seçtiği delikanlıyla zıf odasında karşılaştılar. Damatla baş başa kalınca ona yataktaki pireleri temizlemezlerse rahat edemeyeceklerini söyler. Damat bir pire yakaladığını söyleyince, kız pireyi dışarı atıp elini yıkayıp gelmesini ister. Damat da iç güveyi olduğu için uysallık göstermek niyetiyle odadan dışarı çıkar. Ellerini yıkayıp döndüğünde oda içerden kilitlemiştir, içerden ses gelmez, deyişler söyler, sabaha karşı konağı terk ederek evine döner. “Pire Türküsü” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış 8 dörtlükten oluşmaktadır. Damat, geline içini döken dörtlükler söylemiş, oyuna geldiğini anlamış ve geldiği gibi de gideceğini söylemiştir.

181. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Purçak Yolması*, Kastamonu 1975, 5 s., Demirbaş No: 84505.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Purçak Hikâyesi, Purçak Yolması.

“Purçak Hikâyesi” başlığı altında hikâye kısaca şöyle anlatılmıştır: Haset bir kadın oğlunu sevdiği kızla evlendirir. Gelin ertesi güne erkenden kalkar işleri yapar, sonra kaynanası onu tarlaya burçak yolmaya götürür, gelin günlerce bitmek tükenmek bilmeyen zorluklar çeker. Bir gün gelin kaçıp gider. Purçak türküsünün ümmi işi olmayıp usta bir halk ozanı tarafından yapıldığı tahmin edilmektedir. Bu türkünün her ikisi de ölçülü olan, biri ağır, ikincisi ritmik olmak üzere iki bestesi olduğu, ancak ilk ve ağır olan bestenin daha çok tutarak yaygınlaştığı belirtilmiştir. “Purçak Yolması” adlı şiir bir dörtlük, bir beşlik, iki üçlük olan dört bentten oluşmaktadır. Şiirde gelin, burçak yolmasının zorluklarını dile getirmiştir.

182. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Salguncu*, Kastamonu 1975, 5 s., Demirbaş No: 84439.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. “Salguncu Türküsü” adlı tek başlıktan oluşan risalede bu türkünün hikâyesi kısaca şöyle anlatılmıştır: Osmanlı’nın çöküş devrinde vergiler tahammül edilemeyecek kadar artmış, halk hem yoksullukla hem de devlet baskısıyla nefes alamıyordu. Çeşitli vergiler vardı, bu vergileri toplayana ‘salguncu’ deniyordu. Salguncu vergi borcunu ödemeyenleri hapsedip döver, karşı gelenler zindana atılırdı. Böyle bir devirde Araçlı bir halk ozanının bu türküyü yazıp bestelediği ancak bu destanın tam olarak intikal etmediği belirtilmiştir.

Şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmış bir beşlik, yedi dörtlük olmak üzere 8 bentten oluşmaktadır. Salguncudan ve vergilerin ağırlığından yaşanan sıkıntılar dile getirilmiştir.

183. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Türkölü Hikâyeler-Taşbebek*, Kastamonu 1975, 3 s., Demirbaş No: 84497.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Taş Bebek Hikâyesi, Taş Bebek Ninnisi.

“Taş Bebek Hikâyesi” başlığı altında hikâye kısaca şöyle anlatılmıştır: Bir Türk beyi komşu beylerden birinin kızıyla evlenir ve yıllar geçer. Çocuğu olmadığı için bir daha

evlenmek ister, gelini almaya giderler. Hanımı beşiğe belediği taşa Allah can verir. Taş, oğlan olunca kocası da gelin alayını geri çevirir ve mutlu günler başlar. “Taş Bebek Ninnisi” başlığı altındaki şiir, hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış 2 dördlükten oluşmaktadır. Taşın bebek olmasının dilenmesi ve taşa can gelişi konu edilmiştir.

184. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Yavuz Sultan Selim Fıkraları*, Kastamonu 1975, 21 s., Demirbaş No: 84531.

Risalenin tamamı el yazısı ile yazılmıştır. Risalede şu fıkralar yer almaktadır: Yavuz ve İlim, Yavuz ve Şeyh-ı Ekber, Yavuz’un Hatibe İhtarı, Yavuz ve Halimi Çelebi, Seni Muradına Erdirdim Emma, Şu Paşanın Kederini Alıverin, Yavuz ve Hasan Can.

185. *Kastamonulu Meftuni’nin Ömür Destanı*, Kastamonu, 6 s., Demirbaş No: 84452.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Ömür Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 20 dördlükten oluşmaktadır. İnsanın anne rahmine düşüşünden başlayarak her yaşta yaşayacağı durumlar ve duyguları konu edilmiştir.

186. *Kastamonu Şer’iye Sicillerinden Öğrenilen Nadide Kitaplar*, Kastamonu 1960, 15 s., Demirbaş No: 84546.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

187. *Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar-Mustafa İzzet*, Kastamonu 1955, 4 s., Demirbaş No: 84549; Demirbaş No: 84550.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır, iki nüshadır. Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Mustafa İzzet, Bibliyografya.

“Önsöz”de bilgin ve sanatkar Mustafa İzzet’in gençliğe tanıtılması risalenin amacı olarak verilmiştir. “Mustafa İzzet” başlığı altında İzzet’in ilim, edebiyat, hat ve musikide erişilmez bir yaratılışa sahip olduğu, üç dilde içli şiirler yazdığı, tarz-ı cedid

adında başlı başına bir makamın mucidi olarak ölümsüz eserler verdiği anlatılmıştır. Ayasofya, Kasım Paşa, Hırka-i Saadet, Bursa Camii Kebiri ve daha birçok yerlerdeki levhalarının birer sanat abidesi olduğu bilgisine yer verilmiştir.

188. Kazakabdal'ın Beğenmez Destanı, Kastamonu 1959, 3 s., Demirbaş No: 84426.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Kazakabdal'ın Beğenmez Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 8 dörtlükten oluşmaktadır. Hiçbir dünyevi ve ilmi eğitimi olmayan kişilerin, karşısındaki kişi ya da durumu beğenmeyip aşağılamasının tuhafılığı konu edilmiştir.

189. Örnek Yiğit Sadık Paşa'nın Vasiyeti, Kastamonu 1965, 4 s., Demirbaş No: 84547.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

190. Partal, Kastamonu 1970, 4 s., Demirbaş No: 84427, Demirbaş No: 84428.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır, iki nüshadır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

191. Saz, Kastamonu 1933, 5 s., Demirbaş No: 84455.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Saz” adlı tek başlıktan oluşan risale bir şiirden oluşmaktadır. Şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 76 dizeden oluşmaktadır. Şair, sazın hayatında ifade ettiği anlamı dile getirmiştir.

192. Sivashlı Mesleki'nin Öğüt Destanı, Kastamonu, 3 s., Demirbaş No: 84446.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. “Sivashlı Mesleki'nin Öğüt Destanı” adlı tek başlıktan oluşan risale bir şiirden oluşmaktadır. Şiir hecenin 11’li kalıbıyla

yazılmış 5 dörtlükten oluşmaktadırdır. şiirde düzen terazisinin kurulup herkese ettiğinin hesabının sorulacağı ve ölüm geręeęi konu edilmiştir

193. *şikran*, Kastamonu 1957, 3 s., Demirbaş No: 84473.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

194. *Vasiyet* (şiir), Kastamonu 1957, 4 s., Demirbaş No: 84434.

Risalenin tamamı daktilografi ile yazılmıştır.

Eser, bu başlık altında daha önce açıklanmıştır.

3.2. Millî Kütüphane

1. *Açık Edebiyatı*, Kastamonu Halkevi Yayınından Sayı: 7 (şenkıral Matbaası), Kastamonu 1940, 31 s., MK Yer No: 1940 AD 1206.

Eser, Kastamonu l Halk Kütüphanesi katalogunda da bulunmaktadır.

2. *Bahar Türküleri*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 8 s., MK Yer No: 1946 AD 536, Demirbaş No: 28425.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: Çiğdem, Menekşe, Sünbül.

“iğdem” adlı şiir 8’li hece ölçüsüyle yazılmış 6 dörtlükten oluşmaktadırdır. Sarı bir iğdemini teni, duruşu, yaban elde bitmesinden duyulan üzüntü gibi duyguların dile getirildiği lirik bir şiirdir. “Menekşe” adlı şiir 8’li hece ölçüsüyle yazılmış 6 dörtlükten oluşan pastoral bir şiirdir. “Sünbül” adlı şiir 8’li hece ölçüsüyle yazılmış 4 dörtlükten oluşan pastoral bir şiirdir.

3. *Bülbül*, Kastamonu Matbaası, Kastamonu 1947, 6 s., MK Yer No: 1947 AD 1540, Demirbaş No: 31793.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

4. *Göklere Doğru*, Açık Söz Basımevi (Halkevi Neşriyatından), Kastamonu 1938, MK Yer No: 1939 AD 0564, Demirbaş No: 013099.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

5. *Halkevi Destanı*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 8 s., MK Yer No: 1946 AD 783, Demirbaş No: 28669.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

6. *Hatıralar*, İlham Matbaası, Kastamonu 1959, 14 s., MK Yer No: 1959 AD 2808, Demirbaş No: 060624.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: Hatıralar 1, Hatıralar 2, Hatıralar 3, Hatıralar 4, Hatıralar 5, Hatıralar 6.

İlk şiir lirik bir konu olan “hatıralar” konusunu işlerken, diğer beş şiir aşk şiiridir ve şair sevgilisine seslenir. “Hatıralar 1” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmıştır. İlk iki bendi dörtlük, son iki bendi üçlüktür. Kafiye düzeni, abab cdcd eef ggf şeklindedir. Bu, Türk şairlerinin yaygın olarak kullandıkları kafiye düzenidir. “Hatıralar 2” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmıştır. İlk iki bendi dörtlük, son iki bendi üçlüktür. Kafiye düzeni, aabb codd eef ggf şeklindedir. “Hatıralar 3” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmıştır. İlk iki bendi dörtlük, son iki bendi üçlüktür. Kafiye düzeni, abab cdcd eef ggf şeklindedir. “Hatıralar 4” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmıştır. Üç dizelik üç bent ve iki dizelik bir bentten oluşur. Kafiye düzeni, aba cdd eff gg şeklindedir. “Hatıralar 5” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmıştır. Üç dizelik beş bentten oluşur. Kafiye düzeni, aab ccb ddb eeb şeklindedir. “Hatıralar 6” adlı şiir hecenin 14’lü kalıbıyla yazılmıştır. İlk iki bendi dörtlük, son iki bendi üçlüktür. Kafiye düzeni, aaab bccc dde eff şeklindedir.

7. *Kastamonu Destanı*, İstanbul Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s., MK Yer No: 2018 AD 28294, Demirbaş No: 1149294.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

8. *Kastamonu Elması*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 5 s., MK Yer No: 1946 AD 535, Demirbaş No: 28424.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

9. *Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi*, Kastamonu, Demirbaş No: 06 Mil Yz Mus 149/1-1.

Eser, milli kütüphaneden “yazma eser” adı altında dijital ortam yoluyla alınmıştır. Risalelerin tamamı daktilografi ile yazılmış olup, her risalenin kendi içinde numaralandırılmıştır.

Eser şu risalelerden oluşmaktadır: Bahirpaşa Zadelers, Büyük Haydar, Bayram Kadı Oğulları VII-Sadık Efendi, Musiki Üstadı Mustafa İzzet, Bayram Kadı Oğulları II, Bayram Kadı, Elmas Paşa Zadelers, Aşir Efendi Ailesi için Sonsöz, İmam Zadelers I, Bayram Kadı Oğulları IV-Kadı Ali, Bayram Kadı Oğulları V-Kadı Nuri, Bayram Kadı Oğulları III-Yusuf Kadı, Bayram Kadı Oğulları VI Hattat Cemile Hanım, Bayram Kadı Oğulları VIII, Fuat Peker, Bayram Kadı Oğulları I-Şecere, Ömer ül-Füadi, Büyük Âlim ve Sanatkâr Ordinaryüs Profesör Doktor Ahmet Süheyl Ünver, Hattat Mehmet Şevki, Candaroğulları İbrahim Bey, Bayram Kadı Oğulları IX-Nureddin Peker, İmam Zadelers II, Bayram Kadı Oğulları X-Mehmet, Seyhan Peker, Nurhan Peker, Candaroğulları, Candaroğulları-Şücaaddin Süleyman Paşa, Maslup Şükrü, Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi, Abdurrezzak Bahir Paşa.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bahirpaşa Zadelers, Kastamonu 1950, 5 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-1.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Büyük Haydar, Kastamonu, 7 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-2.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VII-Sadık Efendi, Kastamonu 1957, 4 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-3.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Musiki Üstadı Mustafa İzzet, Kastamonu 1952, 8 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-4.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları II, Bayram Kadı, Kastamonu 1955, 4 s. MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-5.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Elmas Paşa Zadelers, Kastamonu 1956, 4 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-6.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Aşir Efendi Ailesi için Sonsöz, Kastamonu 1956, 6 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-7.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-İmam Zadelers I, Kastamonu 1956, 3 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-8.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları IV-Kadı Ali, Kastamonu 1957, 4 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-9.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları V-Kadı Nuri, Kastamonu 1957, 9 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-10.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları III-Yusuf Kadı, Kastamonu 1957, 3 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-11.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru, Biyografi, Bayram Kadı Oğulları VI, Hattat Cemile Hanım, Kastamonu 1957, 3 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-12.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları VIII, Fuat Peker, Kastamonu 1957, 13 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-13.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları I-Şecere, Kastamonu 1957, 10 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-14.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Ömer ül-Füadi, Kastamonu 1959, 8 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-15.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Ömer Fuadi'nin Hayatı, Şahsiyeti ve Eserleri, Bibliyografya.

“Ömer Fuadi'nin Hayatı, Şahsiyeti ve Eserleri” başlığını taşıyan risalede tasavvuf ve ilimde önemli bir yeri olan Ömer Fuadi'nin doğduğu, yaşadığı ve intikal ettiği yerin Kastamonu olduğu, doğum tarihinin ise net olmamakla birlikte 966 olduğu ve Şeyh Şaban-ı Veli hazretlerinin vefat ettiğinde 10 yaşında olduğu ifade edilmiştir.

Ömer Fuadi'nin, Kalbi mahlaslı oğlunun müellif ve şair olduğu, Kalbi'den sonra şecerenin muntazam şekilde devamına dair vesika bulunmadığı, sadece 1106 tarihli 417 sayılı şeriye sicillerinde müderrislerden olan Fuadi zade Mehmet Efendi kaydına rastlandığı ve bu kişinin 1213 yılında Kastamonu merkez müftüsü olduğu ve bu tarihten sonra ise Fuadi ailesine dair vesika bulunmadığı belirtilmiştir. Ömer Fuadi'nin 1016 yılında 80 yaşındayken vefat ederek Şeyh Şaban-ı Veli türbesinin kütüphaneye bitişik duvarının yanına defnedildiği aktarılmıştır. Ömer Fuadi'nin yüksek tahsilini tamamladıktan sonra ders okutmaya başladığı, Arapça ve Farsça dillerinde ilmi ve edebi eserler verdiği; fıkıh ve fetvada yed-i tulâ sahibi olarak şöhret yaptığı; 17 yıl boyunca müsevvidlik vazifesi yaptıktan sonra Şeyh Şaban-ı Veli dergâhı hatipliğine tayin edildikten sonra her cuma günü verdiği vaazlarla şöhretinin il sınırlarını aştığı ve her yerden insanın kendisini ziyarete geldiği anlatılmıştır. Tasavvufa eğiliminin Şeyh Şaban-ı Veli'nin dergâhında başladığı, Hz. Pir'in üçüncü halifesi İskilipli Abdülbaki Efendi'ye bağlandığı, 1013 yılında posta geçerek 33 yıl irşatla meşgul olduğu ifade edilmiştir. Ömer Fuadi'nin, Şeyh Şaban-ı Veli'nin 1020 yılında türbe ve kütüphanesini, 1028 yılında külliye'nin yan kapısını yaptırdığı ve türbenin kitabesini de kendisinin yazdığı bilgilerine yer verilmiştir.

Ömer Fuadi'nin eserleri alfabetik sırayla verilmiştir. Fuadi'nin hem halk hem de aydınlar tarafından en çok okunan eserinin ise hicri 1294 yılında Şeyh Sait Efendi tarafından Kastamonu vilayet matbaasında basılan “Şaban-ı Veli Menakıbı” adlı eseri olduğu belirtilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Büyük Âlim ve Sanatkâr Ordinaryüs Profesör Doktor Ahmet Süheyl Ünver, Kastamonu 1968, 36 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-16.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Hattat Mehmet Şevki, Kastamonu 1970, 9 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-17.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Candaroğulları İbrahim Bey, Kastamonu, 11 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-18.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları IX-Nureddin Peker, Kastamonu 1966, 15 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-19.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-İmam Zadele II, Kastamonu 1956, 5 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-20.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Bayram Kadı Oğulları X-Mehmet, Seyhan Peker, Nurhan Peker, Kastamonu 1957, 5 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-21.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Candaroğulları, Kastamonu, 20 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-22.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Candaroğulları, Bibliyografya.

Farsça “can” ve “dar” kelimelerinin birleştiğinde can tutan, can taşıyan, silah tutan, silah taşıyan, silahlı veya silahşör anlamlarına karşılık geldiği; terim olarak ise hassa askeri, kılıklı asker, idam hükümlerini infaz eden kimse anlamlarına geldiği ifade edilmiştir.

Selçuklularda Candarların, Türklerden seçilen muhafız askerler olduğu, Candaroğulları devletinin kurucusunun ise Şemseddin Yaman Candar olduğu belirtilmiş ve Kastamonu’ya geliş sürecine yer verilmiştir. Kastamonu tarihi Candaroğulları şeceresinin Şemseddin Yaman Candar b.Mehmet ile başladığı; doğum ve ölüm tarihleri bilinmeyen Candar’ın, Şücauddin Süleyman ve Yakup adında iki oğlu olduğu; Süleyman Paşa’nın 1309 yılında, Yakup Bey’in ise 1345 yılında hükümdar olduğu aktarılmıştır.

Candaroğulları’nın ikiye ayrılışı; Süleyman Paşa’nın Anadolu beyliklerinin ortadan kaldırılmasında Yıldırım Bayezid’e yardım ettiği, kendisini de aynı tehlikenin beklediğini anladığında Kadı Burhaneddin ile anlaştığı ancak mağlup olup vefat etmesiyle İsfendiyar Bey’in hükümdar olduğu, memleketi çok iyi idare edip farklı alanlarda pek çok hizmetlerde bulunduğu ve 1439 yılında vefat ettiği; İsfendiyar Bey’in ardından tahta 1439 yılında İbrahim Bey’in, 1443 yılında İsmail Bey’in geçtiği; Candaroğulları’nın kendi zamanındaki devletlere nispetle kültür ve medeniyette iyi seviyede olduğu, güçlü bir orduya sahip olduğu, Kastamonu’nun ilim merkezi haline geldiği belirtilmiştir. Candaroğulları çağıının ayakta duran eserleri sıralanarak eser sonlandırılmıştır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Candaroğulları-Şücaaddin Süleyman Paşa, Kastamonu, 12 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-23.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Maslap Şükrü, Kastamonu, 7 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-24.

Risale şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Maslup Şükrü.

“Önsöz”de hakkında hiçbir yazı yazılmamış, inkılap düşmanı olarak nitelendirilen Maslup Şükrü’den bahsedilmesi, büyük inkılabın dostunun-düşmanının, tarihi akışının genç kuşaklarca bilinmesinin istenmesi ve geçmişi bilmeyenin geleceği tayin edemeyeceğine inanılması olarak ifade edilmiştir.

“Maslup Şükrü” başlığı altında Maslup Şükrü’nün Kastamonu Ayıcılar mahallesi Safalan bölgesinden sıvacı Şükrü’nün oğlu olduğu, bir teftişte maarif müdürü Celal Bey’in dikkatini çeken bu genci himayesi altına alıp okutup iyi derecede diploma almasını sağladığı; meşrutiyette Kastamonu milletvekili olup sonradan maarif nazırlığına yükseldiği belirtilmiştir. Şükrü Bey’in, mekteplerin belimizi бүтүгүнө dair sözlerinin dilden dile dolaşması sebebiyle asılarak öldürüldüğü, bu sebeple de kendisine “maslup”⁸ dendiği ifade edilmiştir.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Reisülküttap Hacı Hafız Mustafa Efendi, Kastamonu, 12 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-25.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kastamonu Kültür ve Folkloru-Biyografi-Abdurrezzak Bahir Paşa, Kastamonu 1950, 8 s, MK Yer No: 06 Mil Yz Müs 149/1-26.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

10. Kastamonu Kültüğü, Şirketi Mürettibiye Basımevi, İstanbul 1952, 190 s., MK Yer No: 1952 AD 142, Demirbaş No: 40839.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

⁸ Asılarak öldürülmüş kimse.

11. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Ahmet Kırıl, Kral Matbaası, Kastamonu 1961, 7 s., MK Yer No: 1962 AD 436, Demirbaş No: 068860.

Babası İsmail Efendi olan Ahmet Kırıl'ın 1306 yılında doğduğu, ecdadının ise yeniçeri ağalarından askeri erkân ve ümeradan olduğu belirtilmiştir.

Ahmet Kırıl, resmi tahsilini Kastamonu'da yapmış, kendi kendini yetiştirmiş gazetecilerimizden olduğu anlatılmıştır. Genç yaşta maliyeye girdiği, ilk defa kendisine maaş kâtipliği vazifesi verildiği, mevzuatı anlamada, yazışmalarda ve hesap ilmindeki maharetinin dikkat çekmesi sebebiyle tahsil memurluğuna alınıp, buradaki üstün başarısıyla da Taşköprü Mal Müdürlüğü'ne terfi ettiği anlatılmıştır.

Ahmet Kırıl, mensup olduğu basın hayatında daha faal olabilmek için Konya Varidat Müdürlüğü'nden kendi isteğiyle emekliye ayrıldığı ifade edilmiştir. Açıksöz, Kastamonu Vilayet gazetelerinde yazılar yazdığı ve Doğrusöz gazetesinin aynı tarihlerdeki sayılarında Atatürk'ün vefatından duyduğu üzüntüyü dile getiren yazılar yazdığı dile getirilmiştir.

Ahmet Kırıl'ın en çok takdire değer hizmetlerinden biri olarak ise Kastamonu'da ilk hususi matbaayı açmış olması belirtilmiştir. O dönemde vilayette resmi bir matbaa olmasına rağmen onun ikinci bir matbaa açılması büyük bir cesaret ve azim olarak kabul edilmiştir. Ahmet Kırıl'ın 1940 yılında belediye bahçesinin batı cephesinde açtığı bu matbaaya Şen Kırıl Matbaası adını, daha sonra da Kırıl Matbaası namı verildiği anlatılmıştır. Ahmet Kırıl'ın matbaa açma maksadının kazanç elde etmek değil müstakil bir gazete çıkarmak olduğu ve faaliyete geçer geçmez Birlik gazetesini çıkardığından bahsedilmiştir. Bu gazete kapatılınca Yeni Birlik, bu gazete kapatılınca da Yenises gazetelerini çıkardığı anlatılmıştır. Yenises'in 10 Ekim 1953 yılına kadar aksamadan yayına devam ettiği de ifade edilmiştir.

İhsan Ozanoğlu Ahmet Kırıl ile 21 yıl arkadaşlık etmiş olmasından dolayı verdiği malumatların şahit olduğu konular olduğunu dile getirerek, Ahmet Kırıl'ın gazetelerinde siyasi konular haricindeki duygu ve düşüncelerini dürüst, samimi ve medeni cesaretle yazarak muhite, basına ve memlekete hizmet ettiğini ifade etmiştir.

Ozanoğlu arkadaşının kişilik özelliklerini ise mazbut, hakperest, kadirşinas, özü sözü bir, samimi bir meslektaş olarak anlatmıştır. Ayrıca Ozanoğlu, eserini yazdığı dönemde 71 yaşında olup halen matbaayı idare etmesinin ve her gün gazete çıkarmaya devam etmesinin bile takdir için yeterli olduğunu da dile getirmiştir. Ahmet Kırıl'ın 4 çocuk ve 5 torun sahibi olduğu da eklenerek bir bibliyografya ile eser sonlandırılmıştır.

12. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları İbrahim Bey, İsfendiyarbey Cami-i Şerifini Onarma Cemiyeti, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3195, Demirbaş No: 060999.

İbrahim Bey'in İsfendiyar beyin oğlu olduğu ve 1439'da hükümdar olduktan sonra önce tebaasının huzur ve sükununa dair tedbir aldığı anlatılmıştır. Osmanlı Devleti ile çok iyi ilişkiler kurarak önce dış emniyeti sağladıktan sonra imara ve içtimai seviyenin yükseltilmesine çalıştığı, bu sayede halkı huzur ve rahata kavuşturduğu, ancak bu saltanatının çok uzun sürmeyip 1443'te vefat ettiğinden bahsedilmiştir.

İbrahim Bey'in, babası İsfendiyar Bey gibi müstakil bir külliye meydana getirdiği belirtilerek, İbrahim Bey Camii, İbrahim Bey Hamamları, İbrahim Bey Suları, İbrahim Bey Vakıfları bunlar arasında zikredilmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografyaya ve şer'îye sicillerine yer verilmiştir.

13. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları İsfendiyarbey, Kastamonu İsfendiyarbey Derneği Yayınları, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 16 s., MK Yer No: 1959 AD 3152, Demirbaş No: 060957.

Candaroğulları Devleti'nin en meşhur hükümdarlarından olan İsfendiyarbey'in, Osmanlı'da kötürüm Bayezid olarak bilinen Celâlüddin Bayezid'in ikinci oğlu olduğu anlatılmıştır. İsfendiyarbey'in doğum tarihi meçhul olmakla birlikte hükümdarlığa geçtiği ve vefat ettiği tarihlerin bilindiği ifade edilmiştir. Anadolu beyliklerine göre İsfendiyarbey'in 1385 yılında hükümdar olduğu ve 1439'da öldüğü, İslam devletlerinde ise hükümdarlığını hicri 790-843, miladi 1392-1440 yıllarında

sürdürdüğü ve 1440'ta öldüğünden bahsedilmiştir. İsfendiyarbey kültürlü, zeki, özel ve resmi bütün işlerinde tedbirli ve her bakımdan dirayetli bir devlet adamı, zırai, sınai, iktisadi hamlelerle özellikle maden ocaklarına, yerel sanatlara önem vererek tebaasının saadet ve refahını sağlayan bir hükümdar olarak anlatılmıştır. Halkın içtimai seviyesini yükseltmek için mektepler ve medreseler açtığı, ilim ve sanat adamlarını himaye ederek çeşitli konularda eserler yazdırdığı belirtilmiştir. İsfendiyarbey Camii, külliyesi, imaretinin İsfendiyarbey'in eseri olduğu bilgisi verilmiştir.

14. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları (Şücauddin Süleyman Paşa), İsfendiyarbey Cami-i Şerifini Onarma Cemiyeti, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3177, Demirbaş No: 060981.

Şücauddin Süleyman Paşa, öncelikle kuvvetli bir ordu teşkil etmeye önem vererek ülkesinin genişlemesi için harekete geçtiği anlatılmaktadır. Kastamonu'yu hükümet merkezi ettiği ve İlhani Hükümdarlığı'na karşı bağlılığını muhafaza ettiği belirtilmiştir. Şücauddin Süleyman Paşa'nın memleket sınırlarını genişletmekle kalmayıp birçok medeni tesisler yaptığı, bakır ocakları gibi zengin gelir kaynakları temin ettiği, sınai ve ticari imkânları genişlettiği, imar hareketleri, ordunun takviyesi ve kültürel hamlelerde bulunduğu ifade edilmiştir.

Candaroğulları tarihinde ilim hareketlerinin Şücauddin Süleyman Paşa devrinde başladığı, âlim, edip ve sanatkarları himaye ettiği, her hafta ilmi münazaralar tertip ederek muhitini daimi bir araştırmaya sevk ettiği belirtilmiştir. Şücauddin Süleyman Paşa'nın her gün ikindi namazından sonra resmi kabul yaptığı ve hiç kimsenin yiyip içmekten men edilmediği vurgulanmıştır. 1339'da Kastamonu'da vefat ettiği aktarılmıştır. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

15. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları (İsmail Bey), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 31 s., MK Yer No: 1936 AD 1798, Demirbaş No: 327604; MK Yer No: 1959 AD 3047, Demirbaş No: 060852; MK Yer No: 2014 AD 54549, Demirbaş No: 827749.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

16. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları Kasım Bey, İsfendiyarbey Cami-i Şerifini Onarma Cemiyeti, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3196, Demirbaş No: 061000.

Kasım Bey, Candaroğullarından İsfendiyar Bey'in oğlu, aynı zamanda amansız bir hasmı ve emsali görülmemiş bir ihtiras sembolü olarak anlatılmıştır.

İsfendiyar Bey'in Ankara muharebesinden sonra Kastamonu, Safranbolu, Çankırı, Kalecik ve civarını ele geçirdiği, Osmanlı şehzadelerinin taht kavgaları sırasında da Samsun ve Bafra'yı da kattığı anlatılmıştır. Fakat oğlu Kasım Bey'in, babasına muhalefet ederek Osmanlıların yanına kaçtığı ve Çelebi Mehmet'i teşvik ederek Çankırı, Tosya, Kalecik kasabalarını babasından aldırarak Osmanlıların himayesinde küçük bir beylik kurduğu ifade edilmiştir.

Kasım Bey'i, babası İsfendiyar Bey'e muhalefet etmekle kalmayıp, Osmanlı'yı öz babası aleyhine harekete geçirdiği de zikredilmiştir. Yani, küçük bir beylik olarak kalmak istemeyip babasının hakimiyetini ortadan kaldırmak adına her çareye başvurduğundan bahsedilmiştir.

Yazar, Kasım Bey'in hatalarının mazur gösterilemeyeceğini savunmuştur. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

17. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Celâli, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3170, Demirbaş No: 060974.

Asıl adı Mustafa olan Celâli Efendi'nin, Kastamonu Cebail mahallesinde Kavaklı oğullarından olduğu, 1245 yılında doğduğu belirtilmiştir. Celâli'nin iki defa evlendiği, ilk eşinin vefatından sonra ikinci evliliğini yaptığı ve ikinci eşini alınca oğluyla bacanak olduğu, neslinin ilk eşinden devam ettiği ifade edilmiştir. İhsan Ozanoğlu,

Kastamonu’da Alevi olmadığını, hiçbir zaman Aleviliğe yer verilmediğini, Bektaşî tarikatı kurulmadığı gibi Bektaşî’nin de zuhur etmediğini dile getirmiştir. Yazar, Celâli’nin tüm şiirlerinin elimizde olmadığını, iki parça şiirinin Fuzul-i âşıkân’da görüldüğü, birinin dosyada bırakılıp diğerinin bu risaleye alındığını ifade etmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

18. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Demircioğlu (Haddadîzade) (Seyyid Ahmet Hicabi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 7 s., MK Yer No: 1959 AD 3173, Demirbaş No: 060977.

Seyyid Ahmet Hicabi’nin Nakşibendi evliyasından Haddadîzade Hacı Ahmet Ziyaeddin Siyahi’nin ikinci oğlu olduğu ve hicri 1242 yılında doğduğu anlatılmıştır. Küçük yaşta tasavvuf terbiyesi gördüğü, devrin birçok meşhur hocasından Kur’an-ı Kerim, nahiv, sarf, fıkıh, hadis, kelam, mantık, matematik gibi dersler aldığı belirtilmiştir. Seyyid Ahmet Hicabi’nin hem Kastamonu’da hem İstanbul’da lisan, edebiyat, riyaziyat, vücut, takrib, tabiiyat, tezhip ve hat gibi çeşitli ilim ve sanatlarla meşgul olduğundan bahsedilmiştir. Seyyid Ahmet Hicabi’nin üç defa icazet vererek yetiştirdiği talebelerinin millet ve memleket için birer irfan kaynağı olduklarından söz edilmiştir. Celâli, Azmi, Fevzi, Ballık Zade Hafız Mahir gibi kişiler bunlar arasında zikredilmiştir. Haddadîzade’nin ilahiler ve çeşitli manzumeler meydana getirmiş olmasına rağmen şöhret olma derdine düşmeyerek, şiirlerini ancak sohbet ve irşat vesilesiyle meydana çıkardığı ifade edilmiştir. Memleketin her yerinden namını duyanların misafiri olup kendisinden feyiz aldıkları, kapısının zengin, fakir herkese açık olduğu dile getirilmiştir. Rum ve Ermeniler gibi nice kafilerin onun va’zını dinlemeye gelip Müslüman olduklarından ve 1306 yılında 66 yaşında vefat ettiğinden bahsedilmiştir. Haddadîzade Seyyid Ahmet Hicabi’nin eserleri şunlardır: Talîkat alâ haşiyet it-Tarsusî, talîkat alâ, Karahalil, Telhîs ül-fukûk, Risale-i vahdet, Seyyid mahlaslı ilâhiler ve muhtelif şiirler... Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

19. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Fatih’in Hocası (Hayreddin Hızır), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 7 s., MK Yer No: 1959 AD 3171, Demirbaş No: 060975.

Hayreddin Hızır'ın, Dadaylı olup 15. yüzyılın meşhur adamlarından olduğu, Fatih Sultan Mehmet'in hocası olduğu, İstanbul'da cami ve medrese yaptırdığı anlatılmıştır. Hayreddin Hızır'ın, Hayreddin Halil Efendi'den ders aldığı, 883 yılında vefat ettiği belirtilmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

20. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Haddadi Zade (Demircioğlu) (Şeyh Âhmet Siyahi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 7 s., MK Yer No: 1959 AD 843, Demirbaş No: 058657.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

21. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Hatibzade (Tezkereci) (Lâtîfi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3172, Demirbaş No: 060976.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

22. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Kamuni Hocası (Hayreddin Evhad), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3168, Demirbaş No: 060972.

Hayreddin Evhad'ın Kastamonu Dadaylı olduğu bilgisi yer almaktadır. Kanuni'nin iltifatına mazhar olduğu, birçok talebe yetiştirip icazet verdiği ve 950 yılında vefat edip Eyüp civarına defnedildiği belirtilmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

23. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Meftunî, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3178, Demirbaş No: 060982.

Eserde şu başlıklardan oluşmaktadır: Yaş Destanı, Kastamonu Destanından.

Meftunî hakkındaki bilgilerin Âşık Kemali'nin oğlu Âşık Hasan ve Alaçam gibi ihtiyar Kastamonululardan alındığı ifade edilmiştir. Meftunî, Kastamonu Alpaslan

mahallesinden, asıl adı Ahmet, lakabı Palabıyık Zade olarak anlatılmış ve eski mecmualarda birçok şiirinin mevcut olduğu belirtilmiştir. “Yaş Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış yirmi dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde insanın anne rahmine düştüğü andan itibaren seksen beş yaşına kadar olan evredeki duygusu, düşüncesi ve yaşamı konu edilmiştir. “Kastamonu Destanından” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış on üç dörtlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun dini, milli ve kültürel değerlerinin anlatıldığı bir şiirdir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

24. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Nuhzadeler ve Dr. Ziya Nuhoğlu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 16 s., MK Yer No: 1959 AD 3048, Demirbaş No: 060853.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

25. Kastamonu’nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Plevne Kahramanı Sadık Paşa, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1960, 71 s., MK Yer No: 1960 AD 1532, Demirbaş No: 062857.

Eser şu bölümlerden oluşmaktadır: Ön Söz, Giriş, Kısım I: Sadık Paşa’nın Hayatı ve Hizmetleri, Mirliya Sadık Paşa, Kısım II: Sadık Paşa’nın Menkıbevî Hayatı, Bibliyografya, Resmi Kayıtlar, Arşiv Vesikaları, Rivayetler.

“Ön Söz”de yazar, Plevne müdafaasının ünlü kahramanlarından olan Sadık Paşa’yı anlatan bu eserin gayesinin, cepheden cepheye koşmuş, orduda şöhret sahibi olan bu zatın namının gelecek nesillere aktarılmasına hizmette bulunmak olduğunu anlatmıştır.

“Giriş”te yazar, Kastamonu yiğitlerinin, Kosova meydan muharebesinde ön saflarda vazife aldıklarını, İstanbul surlarına tırmanarak Bizansla dövüşüklerini, Mustafa Kemal’in kumandasındaki Anafartalarda düşmana diz çöktürdüklerini dile getirmiştir. Yazar, İnönü zaferini de Kastamonulu erlere borçlu olduğumuzu, toplumda vücutları delik deşik olmuş gazilerin var olduklarını belirtmiştir. Eserde Kavalalı Mehmet Ali

Paşa'nın ayaklanması, Sultan Mahmut, Abdülmecit, Sultan Aziz, V. Murat, Abdulhamit devrinde yaşanan olaylar, Rus işgali, Osmanlı'nın çöküşü ve bunun nedenlerine ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir. Rusların o tarihe kadar kan dökmeden işgal yaptıkları, ancak Vidin'de bulunan Osman Paşa'nın Kastamonulu Sadık Paşa'nın emrindeki 24 seyyar taburuyla Ruslardan önce mühim bir kavşak noktası olan Plevne'yi aldığı anlatılmış, bunun düşmana indirilen ilk şiddetli darbe ve ilk zafer olduğu ifade edilmiştir. 1877 faciasının 9 ay, 7 gün sürdüğü ve 31 Ocak 1878 yılında yapılan ağır bir sulhle sona erdiğinden bahsedilmiş, bu facianın en korkunç sahnesinin Plevne savaşları olduğu ve bu kanlı boğuşmada en çok takdir çekenin ise Kastamonu Sadık Paşa olduğu bilgisine yer verilmiştir.

“Kısım I: Sadık Paşa'nın Hayatı ve Hizmetleri” bölümünde Sadık Paşa'nın doğumu, şeceresi, gençliği, askerliği, tercemei hâl varakası, Kastamonu gazetesine göre Sadık Paşa, Romen harb gazetesine göre Sadık Paşa, vefatı gibi konular yer almaktadır.

“Mirliya Sadık Paşa” bölümünde Sadık Paşa'nın iki defa evlendiği, şeceresi gibi ailevi bilgiler; sahip olduğu bağ, bahçe, konak gibi servetine dair bilgiler yer almaktadır.

“Kısım II: Sadık Paşa'nın Menkıbevî Hayatı” bölümünde Sadık Paşa'nın ağırbaşlı yapısı, 14 yaşında asker edildiği, hayvan beslemeye merakı gibi çocukluğuna dair bilgiler; askere alınması, çavuş oluşu, sık sık rütbeler alışı, çıktığı seferler gibi askerliğine dair bilgiler yer almaktadır. Eserin asıl konusu olan Plevne'de ise Türklerin 40 bin kişiyle 150 bin kişilik düşman ordusuna karşı savaştıkları, Osmanlı'nın Plevne'yi Ruslardan önce tutmak için mücadele verdiği ve bu mücadele Sadık Paşa'nın büyük bir kahramanlık örneği gösterdiği anlatılmıştır. Liva Paşa olarak bilinen Sadık Paşa'nın çevresindekilere vasiyette bulunduktan sonra vefat ettiği ve Nasrullah Camii'nde kılınan namazın ardından Hz. Pir'in türbesiyle Dergâh arasındaki hususi yolun cami kapısına yakın olan tarafına defnedildiği belirtilmiştir.

Eserin sonunda bir bibliyografya, resmi kayıtlar, arşiv vesikaları ve rivayetlere yer verilmiştir. Eser, Sadık Paşa'nın ailesine, askerliğine ve türbesine ait fotoğraflarla sonlandırılmıştır.

26. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Reisülküttab (Ârif Muhammet), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 6 s., MK Yer No: 1959 AD 2724, Demirbaş No: 060540.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

27. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: (Şeyh Muharrem), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3151, Demirbaş No: 060956.

Muharrem Zade Kadı Hüseyin'in Kuzyaka Aşağı Yuva köyünden olduğu, müderrislik ve kadılık yaptığı, 1198 yılında vefat ettiği bilgisi yer almaktadır. Aileye Muharrem Zade denmesinin sebebi, Kanuni devri bilginlerinden meşhur Hatib Şeyh Muharrem'in neslinden olmaları şeklinde açıklanmıştır. İsrail Zade, Çivi Zade, Sadi Efendilerden feyiz alıp dersiâm olup yurduna döndüğü ve mirşid-i kâmil bulmak için çok gezdiği, önce Benli Sultan'ın sonra Sümbül Zade Sinan'ın hizmetinde bulunduğu ve Bayrami Şeyhi Sami Efendi'den icazet aldığı belirtilmiştir. Sonrasında Kastamonu'da tefsir ve hadis okutmaya başlayıp şöhreti vilayet sınırlarını aştığında ise saraya davet edildiği anlatılmıştır. Muharrem Efendi'nin en bariz vasfının ise akademik ve edebi olarak kuvvetli bir hatip olduğu, sureti ve siretiyle güzel olduğu, va'zlarında halktan ve yüksek tabakadan herkesin bulunduğu bahsedilmiştir. Şeyh Muharrem Efendi'nin, Benli Sultan hazretlerinin müridi ve Pir Şeyh Şaban-ı Veli'nin medrese arkadaşı olduğu ve çok yaşayan biri olduğu bilgisi yer almaktadır. Şeyh Muharrem Efendi, Süleymaniye'de tefsir, hadis, mev'ıza dersi verirken baba yurdu olan Kastamonu'dan Pir Şeyh Şaban-ı Veli'nin davetine icabet ederek geldiği anlatılmıştır. Pirin naaşını Muharrem Efendi'nin yıkadığı aktarılmıştır. Son olarak yazar, Muharrem Efendi'nin harika bir varlık olduğunu söyleyerek eseri bitirmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

28. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Şeyhulislâm (Sadi Çelebi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 7 s., MK Yer No: 1959 AD 2717, Demirbaş No: 060533.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

29. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Taşköprülüzadeler (Ahmet Isamuddin), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3193, Demirbaş No: 060997.

Yazar, bu risalenin amacını dünya çapında şöhreti olan Taşköprülüzade Isamuddin Ahmed Efendi'nin Kastamonulu veya Bursalı olduğu hakkındaki ihtilafı vesikalara dayanarak bertaraf edip meydana çıkarmak olarak açıklamıştır. Taşköprülüzade El-mevlâ Isamuddin Eb'ül-hayr Ahmed b. Mustafa b. Halil'in 901 yılında doğduğu, babası Haleb kadısıyken 935 yılında öldüğü, eğitimi önce babasından alarak tefsir ve hadis üzerine icazet aldığı anlatılmıştır. Taşköprülüzade Isamuddin Ahmed Efendi'nin Sülüs, Nesih ve Talik'ta üstat, süratli yazmakta maharetli bir hattat olduğu ve Halveti tarikatına mensup olduğundan bahsedilmiştir. Taşköprülüzade'nin biyografisinde en çok münakaşa edilen yönün doğum yeri olduğunu belirtmiştir. Mehmet Tahir Efendi'nin Taşköprülüzade'yi Bursa'nın Taşköprü köyünden zannederek kendisine hemşehri yaptığı ve bu bağlamanın Taşköprülüzade'nin ecdadını bilmemekten kaynaklandığı, oysa ki Taşköprülüzade'nin Bursalı olduğuna dair en küçük bir belirti olmadığı dile getirilmiştir. Kastamonu'nun Taşköprü ilçesinin çok eski bir ilim ve kültür merkezi olduğu bilindiğine göre medreseleriyle şöhret bulmuş bir kasaba varken burayı bırakıp Bursa'daki Taşköprü köyüne gitmiş olma ihtimalinin olmayacağı da dile getirilerek Taşköprülüzade'nin Bursalı olamayacağı bir kez daha kanıtlanmak istenmiştir. Ayrıca, bir insanın babası, dedesi, ecdadı Kastamonu Taşköprü kazasından ise o kişinin nerede doğmuş olursa olsun, doğduğu yere değil ecdat vatanına dâhil edileceğinden bahsedilmiştir. Taşköprülüzade'nin Kastamonu'nun yetiştirdiği ilim adamlarından biri olduğu ve bu âlimin biyografik eserlerde ismi geçmeyen kitaplarının Kastamonu Kütüphanesi'nde mevcut olduğu belirtilerek bu eserlerinin isimleri sıralanmıştır. Eserin sonunda bir de bibliyografya yer almaktadır.

30. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Taşköprülüzadeler (Hayreddin Halil), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3194, Demirbaş No: 060998.

Hayreddin Efendi'nin en büyük dedesinin Anadolu'ya Cengiz istilasında gelerek Kastamonu'ya vatan edindiği anlatılmıştır. Dedesinin keramet sahibi bir zat olduğu, kabri başında edilen duaların kabul olduğu ifade edilmiştir. Hayreddin Halil'in, babası Kasım Efendi'den tahsil gördüğü, daha sonra Bursa ve Edirne'de farklı âlimlerden dersler aldığı, Candaroğlu Emir İsmail Kemalüddin beyin talebiyle Kastamonu Taşköprü Muzafferredin medresesine müderris olduğundan, fakat padişah fermanı gereğince hareket etmediğinden azlolunduğundan bahsedilmiştir. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'da yaptırdığı Semaniye'de Hayreddin Halil'in talebesi Hayreddin Hızır'ın bulunduğu, Fatih'ten hocasının Semaniye'ye alınmasını istemesi üzerine çağrılan Hayreddin Halil'in bu teklifi kabul etmeyip Kürelilerin ısrarıyla Küre'ye gidip dersler verdiği ve 870 yılında vefat ederek oraya defnedildiği anlatılmıştır. Kırk yıl müderrislik etmiş bir zatta olduğu bilgisi yer almaktadır. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

31. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Yavuz'un Hocası (Halimi Çelebi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 8 s., MK Yer No: 1959 AD 3180, Demirbaş No: 060984.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

32. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Zeki Cemal Bakiçelebioğlu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 4 s., MK Yer No: 1959 AD 3179, Demirbaş No: 060983.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

33. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: II. Bayezid'in Saray Hocası (Hayreddin Atûfi), Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 7 s., MK Yer No: 1959 AD 3150, Demirbaş No: 060955.

Hayreddin Atûfi'nin Kastamonulu olduğu, babasının Mahmud b. Ömer olduğu belirtilmiştir. Cumalarda va'z ve tefsir okuttuğu ve 924 yılında vefat edip Eyüp'te defnedildiği zikredilmiştir. Tefsir, edebiyat ve va'zda nadir biri olduğundan

bahsedilerek, Keşf ül-Meşarık, Mir'at ür-rü'ya, Tıbdan Risalesi, Kelâmdan risalelerinin olduğundan bahsedilmiştir. Hayreddin Atûfî'nin adı Hızır, künyesi Hayreddin, şöhreti Atûfî, babasının adı Mahmud, onun babasının adı ise Ömer olarak ifade edilmiştir. Eserin sonunda bir bibliyografya yer almaktadır.

34. *Kördüğüm*, Açıksöz Basımevi, Kastamonu 1939, 18 s., MK Yer No: 1939 AD 1122, Demirbaş No: 013651.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

35. *Milli Şef Kastamonu'da*, Açıksöz Basımevi, Kastamonu 1939, 18 s., MK Yer No: 1939 AD 0953, Demirbaş No: 013482.

Eserde şu şiirler yer almaktadır: İnönü Gelirken, Bağırma Pas Ta Geç, Onu Gördükten Sonra, Siddika'nın Dilinden, Aziz Konuk, Ulu İnönü, İhtiyar Köylünün Dileği, İnönü Destanı.

36. *Şekva*, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 4 s., MK Yer No: 1952 AD 1440, Demirbaş No: 41874.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

37. *Üçtelli*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s., MK Yer No: 1946 AD 872, Demirbaş No: 28756.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

38. *Yardım Sevenler Destanı*, Kastamonu Birlik Matbaası, Kastamonu 1944, 8 s., MK Yer No: 1944 AD 567, Demirbaş No: 23467.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

39. *Yudum Yudum*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s., MK Yer No: 1946 AD 873, Demirbaş No: 28757.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

40. *Zaferden Zafere*, Açıksoz Matbaası, Kastamonu 1938, 43 s., MK Yer No: 1938 AD 2010, Demirbaş No: 012253.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

41. XIX. Uncu Asır Saz Şairlerinden Kalecikli Miratî, Şenkıral Basımevi, Kastamonu 1940, 20 s., MK Yer No: 1940 AD 0986.

Eser şu bölümlerden oluşmaktadır: Önsöz, Kalecikli Miratî Hayatı ve Eserleri, Koşmalar, Destan, Gazel, Müseddes

“Önsöz”de İhsan Ozanoğlu, bu eseri çıkarma sebebinin 19. asrın değerli saz şairini tanıtmak ve yaşatmak olduğunu belirtir. Elinde müstakil bir eser vücuda getirebilecek vesika ve rivayet olamamasına rağmen sıkı bir araştırmayla Kalecikli Miratî’nin 19 parça manzumesinin yer aldığı bu eseri oluşturduğunu dile getirmektedir. Ozanoğlu, 19 parça ile bir şair hakkında eser vermenin eksik olduğunu fakat ihmal etmenin ise kıymetli bir şairinin unutulmasına sebep olacağı için hiç doğru olmayacağını savunmaktadır. Bu sebeple Yeni Görüş mecmuasının 5, 7 ve 9. sayılarındaki yer alan bu etüdü eksiklerine rağmen edebiyat dünyasına sunmuştur. Unutulmaya mahkum bir şairin hayatı hakkında bilgi vermekten ve birkaç eserini neşrederek de olsa yaşamasını mümkün kılmaya çalışmaktan mutluluk duyduğunu dile getirmiştir.

“Kalecikli Miratî’nin Hayatı ve Eserleri” bölümünde Kalecikli Miratî hakkında belge sayılabilecek bir vesikanın bulunmadığı, S. Nüzhet Bektaşî’nin kendisinden bir nebze bahsettiği, ancak bunların hiçbirisinin Miratî’nin hayatı hakkında tatminkâr bilgi vermediğini söyler. Ozanoğlu, Miratî’nin hayatı hakkında kendisinin elde ettiği bilginin S. Nüzhet Bektaşî’nin verdiği bilgiden daha etraflı olduğunu ve şair hakkında bilgi edinmeye yeterli olduğunu belirtir. Miratî’nin asıl adının Mehmet, annesinin adının Fatma olduğu, doğum tarihinin meçhul olduğundan bahsedilir. Kalecik’in Çanşah mahallesinde, 1225-1300 tarihleri arasında yaşadığı tahmin edilmektedir. Şairin dış görünüşünden bahsedilmiştir. Tahsili tam bilinmemekle birlikte

manzumelerinden anlaşıldığına göre icazetli hocalardan olduğu anlatılır. Âşıklıktan başka sanatı olmaya Miratî'nin, hayatının sonuna kadar Bektaşî bir saz şairi olarak kaldığı ve bilinmeyen bir tarihte İstanbul'da vefat ederek Tavuk pazarı civarına defnedildiği söylenir. Ozanoğlu, Kaleciklilerin kendisine yalnız iki parça verebildiğini, Ankara ve Çankırı köylerindeki halkın ezberinde de çok sayıda parça olduğunu, ancak hem buralarda çalışmaya imkân olmadığını hem de bu derlemenin Kaleciklilere düştüğünden bahseder.

“Koşmalar” başlığı altında 1'den 9'a kadar numaralandırılmıştır, 9 şiiri yer alır. Bu şiirler 11'li hece ölçüsüyle dördlükler halinde yazılmıştır. Şiirlerin konusu dini, tasavvufidir.

“Destan” başlığı altında 11'li hece ölçüsüyle yazılmış 32 dördlük yer almaktadır. Bu şiirde Hasan, Hüseyin, Kerbela, Ehl-i beyt gibi İslami kişi ve olaylar anlatılmıştır.

“Gazel” başlığı altında 1'den 3'e kadar numaralanmış, 15'li hece ölçüsüyle yazılmış, 10 dizelik 3 şiir yer almaktadır. Şiirlerin konusu dinidir.

“Müseddes” başlığı altında 1'den 2'ye numaralandırılmış 2 şiir vardır. Bunlar 15'li hece ölçüsüyle yazılmış, 5 dizeden oluşan şiirlerdir. Bu şiirlerin konusu da dinidir. Şiirler bittikten sonra verilen “Not” kısmında şu bilgiler yer alır: Miratî'nin parçalarının bu kadardan ibaret olmadığı, zira bir aşk macerası yüzünden Kaleciklilerin onun aleyhindeki hareketleri sebebiyle vatanını terk eden bir şairin garamî şiirlerinin de olacağı söylenmiştir. Bu 3 nüshada neşredilen eserlerin Bektaşî mecmuası ile hafızlarda kalmış birkaç tasavvufî eser olduğu belirtilmiştir. Ozanoğlu, Miratî'nin derli toplu bir şiir mecmuası olması muhtemel olduğu, onun parçalarını ele geçirenlerin salahiyyetli bir kalem sahibine vererek bu kuvvetli saz ve Bektaşî şairini yaşatmalarının harsiyatımıza büyük bir katkı sağlayacağı görüşündedir.

3.2.1. Millî Kütüphanedeki Makaleleri

1. Ozanoğlu, İhsan (1939), “19. Asır Şairlerinden Kastamonulu Lütfi”, Yeni Görüş (1), 11-12 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Lütfi'nin hem Divan edebiyatıyla ilgilenenleri hem halk şairlerini hem de tüm edebiyat dünyasını alakadar eden bir şahsiyet olduğu vurgulanmıştır. 1225 yılında Kastamonu'da doğup 75 yaşında vefat ettiği belirtilmiştir.

Kastamonu'da zamanının alimlerinden icazet aldıktan sonra sarraflık ve attarlık etmeye başladığı, uzun yıllar İstanbul'da da yaşadığı ve ilmini genişlettikten sonra memleketine geri dönüp ömrünün sonuna kadar ilim ve edebiyatla meşgul olup pek çok eser yazdığı ifade edilmiştir. Eserlerinin çoğu Divan edebiyatı mahsulü olduğundan Divan edebiyatına bağlı kabul edilmekle birlikte Halk edebiyatı tekniğiyle de eserler verdiği aktarılmıştır. Makalede yer verilen 5 parça manzumesi şöyledir:

“Koşma” başlığıyla verilmiş koşmaları hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış dört parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume 3 dörtlükten; ikinci manzume üç dörtlükten; üçüncü manzume üç dörtlükten; dördüncü manzume dört dörtlükten oluşmaktadır. Tasavvufi manzumelerdir.

“Gönül Açlığı” adlı şiir hecenin 14'lü kalıbıyla yazılmış iki üçlük iki dörtlük bentlerden oluşmaktadır. Lirik bir şiirdir.

2. Ozanoğlu, İhsan (1939), “Sivaslı Âşık Sabri – Kastamonu Şairlerinden Mehmet Nabî”, Yeni Görüş (2), 9-11 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Sivas'ın güçlü saz şairlerinden olan Sabri'nin, 1848 yılında Şarkışla'nın Ağçe nahiyesi Höyük köyünde doğduğu ve aynı köyde 85 yaşında vefat ettiği belirtilmiştir. Çok iyi saz çalması ve tekerleme söylemedeki başarısı şöhret bulmuş ümmi bir saz şairi olduğu ifade edilmiştir. Şen, zeki ve hazırcı cevap olan Sabri'nin yaşamının son döneminde sazı bırakmak zorunda kaldığı, dostlarının ricasıyla bir şeyler çaldığı anlatılmıştır. Ozanoğlu, bu konunun aslında Sivaslıları ilgilendirdiğini, ancak hakkında hiçbir eser

bulunmayan Sabri'nin daha fazla ihmal edilmemesi için bu şairi tanıttığını ve ona ait birkaç örneğe yer verdiğini belirtmiştir.

“Koşma” başlığıyla verilmiş koşmaları hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume 6 dörtlükten; ikinci manzume üç dörtlükten; üçüncü manzume iki dörtlükten oluşmaktadır. Bunlar aşk ve sevgiyi anlatan lirik manzumelerdir. “Not” kısmında şiirlerdeki Sivas şive ve lehçesini gösteren kelimeler sıralanmıştır.

“Kastamonu Şairlerinden Mehmet Nabi” başlığı altında Çörekçi zade olarak bilinen Nabi'nin, Kastamonu'nun yetiştirdiği alim ve şairlerden olduğu; 1284 yılında Kastamonu’da doğup 1346 yılında 62 yaşında vefat ettiği; dedesinin meşhur ulemeden Sırtlı Ali, babası Rifat Efendi, dayıları H. Mehmet ve Abdurrahman efendiler olduğu, aynı zamanda bu aileden kadın hocaların da çıktığı belirtilmiştir. Nabi'nin, zamanının birçok ulemasından istifade etmekle birlikte en çok Rifat Efendi'den icazet aldığı; fasih Arapça konuşması, nüktedanlığı, sanatlı söz söylemesi, ilmi ve yüksek ahlakıyla bütün Kastamonululara kendini sevdirdiği aktarılmış ve şairin üç koşmasına yer verilmiştir.

“Koşma” başlığıyla verilmiş koşmaları hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 3 parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume üç dörtlükten; ikinci manzume üç dörtlükten; üçüncü manzume üç dörtlükten oluşmaktadır. Bunlar aşk ve sevgiyi anlatan lirik manzumelerdir.

3. Ozanoğlu, İhsan (1939), “Batumlu Yesarî”, Yeni Görüş (3), 10-11 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Ozanoğlu, Batumlu Yesari hakkındaki bilginin, halk rivayetleri ile Kastamonulu Âşık Fevzi mecmuasına dayandığını belirtmiştir. Halktan istifade edilen kişilerin isimleri şöyledir: Âşık Hasan, Alaçam, Devrekânili Raif, Âşık Fevzi Mecmuası. Bu kişiler hakkında kısa bilgilere yer verilmiştir.

Yesari'nin, Kastamonu'da hem şuara kahvelerinde saz çaldığı hem de Nasrullah kürsüsünde birkaç defa halka vaaz vererek her sınıftan halkın takdirini kazandığı, en çok Âşık Kemali ve Meydani ile görüştüğü belirtilmiştir. Makale 'devam edecek' şeklinde bitirilmiştir.

4. Ozanoğlu, İhsan (1939), “*Batumlu Yesari*”, *Yeni Görüş* (4), 4 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Batumlu Yesari'nin Kastamonu'nun hemen her mecmuasında şiirinin bulunduğu, kütüphanelerdeki 19. yüzyıla ait cönklerdeki önemli parçaların toplanıp bir araya getirildiğinde şairin edebi kimliğinin daha iyi görüneceği belirtilmiş ve şairin üç koşmasına yer verilmiştir.

“Koşma” başlığıyla verilmiş koşmaları hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 3 parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume üç dörtlükten; ikinci manzume üç dörtlükten; üçüncü manzume üç dörtlükten oluşmaktadır. Bunlar dini ve tasavvufi manzumelerdir.

5. Ozanoğlu, İhsan (1939), “*Kastamonulu Âşık Meydani*”, *Yeni Görüş* (4), 10-12 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Âşık Hüseyin Meydani'den Emrah, Dertli, Mirati safında bahsedilmesi gerektiği hâlde, hakkında S. Nüzhet'a ait bir yazı ile Halk Bilgisi Haberleri mecmuasının 9. Sayısında çıkan bir makale dışında hiçbir eser yazılmadığı, bu yazılardan da tam bir bilgiye ulaşamadığı vurgulanmıştır. Ozanoğlu, çeşitli kaynak ve rivayetlere dayalı olarak hayatı hakkında bazı vesikalara ulaştığından bahsetmiştir. Buna göre, Âşık Meydani'nin 1215 yılında doğup 1312 yılında 97 yaşında vefat ettiği bilgisine yer verilmiştir. Kastamonu'nun asil ailelerinden birine mensup olan Âşık Meydani'nin babasının İbnineccar mahallesinden İsmail Efendi, dedesinin ise Sema tekkesi postnişi Karaşeyh olduğu belirtilmiştir. Şairin fiziksel görünüşü ve giyim tarzı da anlatılmıştır.

Şairin zamanın ulemasından ilim tahsil ettikten sonra Üsküdar Hüdai dergâhı postnişinden ilim tahsil ettikten sonra Bektaşiliğe girdiği; eserlerinden anlaşıldığına

göre Arap ve Acem dillerine vakıf olduğu, divan edebiyatı şairleriyle boy ölçüşebilecek seviyede olduğu; Emrah ve Batumlu Yesari'den istifade ederek onların takdirini kazandığı; ilimde, saz ve sözde icazet aldıktan sonra seyahate çıkarak Osmanlı İmparatorluğu'nun her yerini dolaştığı, Abdülaziz karşısında üç yüz âşık arasından meydan aldığı ifade edilmiştir. Tekerlemeleri ve hazırcıcağılığının halk arasında takdir edildiği, sözlerinin darbı mesel haline geldiği belirtilmiştir.

Âşık Meydani'nin şiirlerinin Kastamonu, Bolu, Çankırı ve daha birçok yerdeki mecmualarda yer aldığı ve birçok saz şairinin onun tesiri altında kaldığı, eserlerinin bir cilt haline getirilecek kadar çok olduğu vurgulanmıştır.

Şairin dört koşmasına yer verilmiştir. Birinci koşma hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 3 dörtlükten; ikinci koşma hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 6 dörtlükten; üçüncü koşma hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 3 dörtlükten; dördüncü koşma hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış 3 dörtlükten oluşmaktadır. Koşmalar, aşk ve sevgiyi anlatan lirik konularda yazılmıştır.

6. Ozanoğlu, İhsan (1939), "*Kastamonu Oyunları*", Yeni Görüş (4), 13-14 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Kastamonu'nun, doğal güzelliklerinin yanı sıra Halkiyat ve Harsiyat bakımından da defineler diyarı olduğu vurgulanmış ve oyunlarının da büyük bir kıymette olduğu ifade edilmiştir.

Kastamonuluların fikir ve hissiyatını temsil eden türküler kadar oyunların da aynı toplumsal değeri içerdiğinden söz edilmiştir. Bu oyunların ana oyunlar ve ayak oyunları olmak üzere ikiye ayrıldığı; ana oyunların karanfil, sepetçioğlu, kırkçeşme bütün vücudun hareketiyle oynanan oyunlar olduğu, ayak oyunlarının ise total koşma, genç Osman, köçek oyunları gibi oyunları ifade ettiği anlatılmıştır. Kastamonuluların duyuş ve düşünüşlerinin yalnız saz ve sözle değil hareketlerle de ifade ettikleri belirtilmiş ve bu oyunların Yüksek Maarif Vekaleti tarafından filme alınması gerektiği dile getirilmiştir.

7. Ozanoğlu, İhsan (1939), “*Kastamonulu Raşit Fehmi-Gazel-Taş Bebek Efsanesi*”, Yeni Görüş (5), 11-14 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

Raşit Fehmi'nin 1205/1786 yılında Kastamonu Atabey mahallesinde doğup 1296/1877 yılında vefat ettiği, babasının Hacı Hüseyin Efendi olduğu bilgisine yer verilmiştir. Eğitim-öğretim ve ilim tarihi bakımından incelenmeye değer bir şahsiyet olduğu da vurgulanan Raşit Fehmi hakkındaki en sağlam bilginin şairin icazetnamesinden çıkarıldığı belirtilmiştir. Arapça kaleme alınmış bu icazetnameye göre şairin akli ve nakli tüm ilimleri Kastamonu ulemasından Ehac Osman ibnü Ahmed ibnü Osman Efendi'den tahsil ettiği ifade edilmiştir. Raşit Fehmi'nin yılında icazet aldığı Amasya ve İstanbul'da dersler alarak memleketine dönüp ders okutmaya başladığı, yetiştirdiği en önemli talebenin ise kızı Feride Hanım olduğu anlatılmıştır.

Raşit Fehmi'nin divan edebiyatı mensubu olduğu, eserlerinde Fuzuli kadar Erzurumlu Emrah'tan da etkilendiği ve çok sayıda nazireler yaptığı ifade edilmiştir. Raşit Efendi hakkında zikredilen vesikalar şunlardır: Emir Cemalüddin Firenk Şah vakfiyesi, Bahar zade şeceresi, Doğru söz, Karakadı Mustafa Efendi mecmuası.

Ozanoğlu, Raşit Efendi'den ilk kez kendisinin bahsettiğini belirtmiş ve “Gazel ve Taş Bebek Efsanesi” adlı iki manzumesine yer verilmiştir.

“Gazel” adlı divan şiiri iki parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume 10 dizeden; ikinci manzume 3 dizeden oluşmaktadır. Manzume tasavvufi konuda yazılmıştır.

“Taş Bebek Efsanesi” kısaca şöyle anlatılmıştır: Güzel tabiatlı küçük bir köyde, güzel bir kız yaşar. Köyün ileri gelenlerinden biri bu kızı oğluna alır ancak uzun zaman geçmesine rağmen çocukları olmaz. Erkek tarafı sorunu kızıdan bilerek oğullarına yeni bir kız bulurlar. Buna üzülen kızın ağladığı sırada yanına gelen bir derviş ona yeşil bir taş bebek vererek perşembe akşamı yatsı ezanından önce taşı beşiğe beleyerek ninni söylerse muradına ereceğini söyleyerek ortadan kaybolur. Kadın söylenileni yapar ve birkaç saat sonra taş bebek canlanır. Kadın hemen kocasına haber salar ancak artık kocası evlenmiş iş iştan geçmiştir. Oğlan, yeni ailesini terk etmemeye söz vererek eski

yuvasına döner. Ozanoğlu bu efsaneyi 77 yaşındaki Nefise nineden dinlediğini ve ninenin bu efsanenin ninnisini üç kısımda söyleyip her kısmın sonunda bir parça dinlendiğini belirtmiştir. Ninninin birinci kısmında bebeğin beşiğe belenmesi ve düğün günündeki acının; ikinci kısımda Tanrı'nın bebeğe can vermesi için yakarışın; üçüncü kısımda veli, sahabe ve peygambere kadar bütün büyüklerden bebeği korumaları için dualarının yer aldığı ifade edilmiştir. Manzume, hecenin 12'li kalıbıyla yazılmış 17 dörtlükten oluşmaktadır.

8. Ozanoğlu, İhsan (1939), "*Kalecikli Miratı*", Yeni Görüş (6), 8-10 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

19. yüzyılın kuvvetli saz şairlerinden olan Kalecikli Miratı hakkında yeterli belgenin bulunmadığı; kültürü, felsefesi ve üstün şairliğiyle kıymetli olan Miratı'nın bu kadar meçhul kalmasının edebiyat dünyası için bir zarar olmakla birlikte bu işle uğraşanların lehine olduğu belirtilmiştir. Ozanoğlu, Miratı hakkındaki bilgiyi Kalecikli B. İlhami Sarıcı'dan aldığını, onun da bu bilgileri B. Ali Şevki ve A. Gülaçtı imzalı mektuptan aldığı ifade edilmiştir.

Miratı'nın asıl adının Memet olduğu, Miratı mahlasını ise Vasi Şeyh tekkesine hizmeti sırasında aldığı; ecdadı hakkında kayıtlar olmamakla birlikte Çanşah mahallesinde Fatma isimli kadından doğduğu 1225-1300 yılları arasında yaşadığı bilgilerine yer verilmiştir.

Miratı'nın, âşık ve Bektaşî edebiyatını temsil edebilecek ve divan edebiyatına bağlanmış olanlarla boy ölçüşebilecek derecede ilim yapmış bir şair olduğu vurgulanmıştır. Kalecikliğin bildirdiğine göre oyun ve eğlence olarak gördüğü sazı sekiz yaşında çalmaya başladığı, birkaç defa Kastamonu'ya geldiği hem saz meraklılarının hem de Kemali ve Meydani'nin büyük takdirini topladığı, bilinmeyen bir tarihte İstanbul'da vefat ederek 'Tavuk pazarı' civarına defnedildiği aktarılmıştır.

Ozanoğlu, tüm çabasına rağmen Miratı'nın özel kütüphanelerde, mecmualarda ve cönklerde sadece 19 parçasını bulabildiğini, Kalecikliğin kendisine yalnız iki parça verebildiklerini belirtmiş, Miratı'nın eserlerini derleme görevinin ise Kalecikliğe

düştüğü vurgulanmıştır. Makale, parantez içinde yazılmış “Daha var” ifadesiyle bitirilmiştir.

9. Ozanoğlu, İhsan (1939), “*Kalecikli Miratı*”, Yeni Görüş (7), 11-12 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

“Koşmalar” başlığıyla verilmiş koşmaları farklı uzunluklarda hecenin 11’li kalıbıyla yazılmıştır. Birinci bent 52, ikinci bent 12 dize, üçüncü bent 12, dördüncü bent 12, beşinci bent 12, altıncı bent 12 dizeden oluşmaktadır. Bu şiir dini, tasavvufi konularda ele alınmıştır.

“Destan” başlığıyla yazılmış olan şiir ise hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 49 dizeden oluşmaktadır. Bu şiirde Hz. Muhammed ve bazı peygamberler konu edilmiştir.

10. Ozanoğlu, İhsan (1939), “*Kalecikli Miratı III*”, Yeni Görüş (9), 10-13 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

“Kalecikli Miratı III” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış dokuz dörtlükten oluşmaktadır. Bu şiirde Kerbela olayı anlatılmıştır.

“Gazel” adlı divan şiiri üç parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume 10 dizeden; ikinci manzume 10 dizeden; üçüncü manzume 10 dizeden oluşmaktadır. Manzume tasavvufi konuları içermektedir.

“Müseddes” adlı divan şiiri iki parça manzumeden oluşmaktadır. Birinci manzume 36 dizeden; ikinci manzume 24 dizeden oluşmaktadır. Manzume tasavvufi konuları içermektedir.

11. Ozanoğlu, İhsan (1939), “*Kastamonulu Meydanı-Meydanı’nın Eserleri/Gazeller*”, Yeni Görüş (10), 12-13 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

“Meydanı’nın Eserleri/Gazeller” başlığı altındaki “1” numaralı manzume tek bent halindeki 14 dizeden; “2” numaralı manzume 6 beyitten; “3” numaralı manzume 5 beyitten; “4” numaralı manzume 5 beyitten; “5” numaralı manzume 5 beyitten

oluşmaktadır. Manzumelerde Allah aşkı, ahiret gibi konular işlenmiştir. Makale, parantez içinde yazılmış “Sonu var” ifadesiyle bitirilmiştir.

12. Ozanoğlu, İhsan (1939), “Kastamonulu Meydanı”, Yeni Görüş (11), 11-12 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

“6” numaralı manzume hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 10 dizeden; “7” numaralı manzume hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 10 dizeden; “8” numaralı manzume tek bent halindeki 10 dizeden; “9” numaralı manzume tek bent halindeki 12 dizeden; “10” numaralı manzume tek bent halindeki 10 dizeden; “11” numaralı manzume tek bent halindeki 10 dizeden meydana gelmiştir. Manzumelerde tasavvufi konular işlenmiştir. Makale, parantez içinde yazılmış “Sonu var” ifadesiyle bitirilmiştir.

13. Ozanoğlu, İhsan (1939), “Kastamonulu Meydanı”, Yeni Görüş (12), 11-12 ss., MK Yer No: 1964 SB 138.

“12” numaralı manzume hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 10 dizeden; “13” numaralı manzume tek bent halindeki 10 dizeden; “14” numaralı manzume bent halindeki 12 dizeden; “15” numaralı manzume tek bent halindeki 10 dizeden; “16” numaralı manzume tek bent halindeki 14 dizeden; “17” numaralı manzume tek bent halindeki 12 dizeden meydana gelmiştir. Manzumelerde tasavvufi konular işlenmiştir.

14. Ozanoğlu, İhsan (1939), “Kastamonulu Âşık Fevzi Hayatı ve Eserleri”, Kopuz (6), 226-230 ss., MK Yer No: 1970 SB 295.

Kastamonu Âşık Fevzi hakkında hiçbir toplu eser ve yazı yayımlanmadığı, makalede şair hakkında bilgilerin dayandığı vesikalar sıralanmıştır.

Âşık Fevzi’nin Kastamonu’nun yetiştirdiği saz şairlerinden en kuvvetlisi olduğu, Hafız Hacı İbrahim Edhem’in oğlu olarak 1273 yılında Kastamonu Cebrail mahallesinde doğduğu belirtilmiştir.

Makalede Âşık Fevzi'nin babasını anlattığı, asil bir aileye mensup olduğunu doğrulayan, iki yavrusunu kaybetmekten duyduğu üzüntüyü anlattığı manzumelere yer verilmiştir. Âşık Fevzi'nin yalnız saz şairliğiyle değil edebiyat ve ilahiyatın her dalında zamanın alimleriyle yarışabilecek konumda olduğundan ve Kastamonu'da Farisi dilinin daha fazla rağbet görmesine büyük katkısı olan Behçet efendiden Farisi tahsilinde bulunduğu bahsedilmiştir. Makale, parantez içinde yazılmış "Devam edecek" ifadesiyle bitirilmiştir.

15. Ozanoğlu, İhsan (1981), "*Kastamonu Türkülerinden Sabahın Seher Vaktinde*", Musiki Mecmuası 34 (386), 12-13 ss., MK Yer No: 1967 SB 477.

Adı geçen eserin kim tarafından ve ne zaman meydana getirildiğinin bilinmesi de 19. yüzyılın sonlarında yapıldığı ve melodisinin şarkı ve türkü arasında dejenere olduğu belirtilmiştir. Bu türkünün mehter musikisine dâhil olduğu ve Kastamonu'daki mehterlerden biri tarafından yapıldığı tahmin edilmektedir. Osmanlı hükümdarlarının ve Osmanlı ordusunun mehterinin çoğunlukla Kastamonulu olduğu, hatta civar illere mehter yetiştirmek için Kastamonu'dan usta mehter istendiği, dolayısıyla Kastamonu'nun davulcu ve zurnacı yetiştirmekte rakipsiz bir yer olduğu ve tüm bunların söz konusu türkünün mehter eseri olma ihtimalini artırdığı vurgulanmıştır.

3.3. Türk Dil Kurumu Kütüphanesi

1. *Âşık Edebiyatı*, Şenkıral Matbaası, Kastamonu 1940, Demirbaş No: FIL.A/02686.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

2. *Göklere Doğru*, Açık Söz Basımevi (Halkevi Neşriyatından), Kastamonu 1938, Demirbaş No: DIL.A/1169.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

3. *Kastamonu Bilmeceleri* (Toplayanlar: Nasıh Güngör, İhsan Ozanoğlu), CHP Kastamonu Halkevi Neşriyatı, Sayı: 6, Ticaret Basımevi, İzmir 1939, 204 s., Demirbaş No: FIL.A/02687.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

4. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Mecazlar, Kinayeler, İstiareler, Argo, Tabirler ve Teşmiller*, Kastamonu 1946, 338 s., Demirbaş No: Etüt/74.

Eser Latin harfli daktilografiyle yazılmıştır.

Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Ön Söz, Çevriyazı, İşaretler, Değer İşaretleri, Sesliler, Sessizleri.

“Ön Söz”: Yazar, cins ve nitelik yönünden bağımsız olarak toplanmasını uygun gördüğü kelime ve tabirlerle Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil-Edebiyat serisinin sözlük kısmına malzeme sağladığını belirtmiştir.

Kitabın meydana getirilişi şu şekilde açıklanmıştır: Gerçek-mecaz söz ve tabirlerin merkezden muhite doğru genişleyen bir derleme alanından toplandığı; Kastamonu’nun idari sınırlarındaki yerleri incelemenin yeterli olmayacağını, Kastamonu’ya bağlı köy ve kentlerin de dâhil edilerek Türkolojik incelemeler yapılması gerektiği, bu bağlamda kendisinin gerçekleştiremeyeceği inanmadığı planlarını oğluna vasiyet ettiğinden bahsetmiştir.

Yazar derleme şeklini kısaca şöyle anlatmıştır: İl merkezinden başlayarak köy, ilçe merkezi ve çeşitli yerleşim yerlerine gidilerek öz Kastamonulu olan halktan derlenenler işitildiği şekliyle, hiç bozulmadan not edilip teyit edildikten sonra zımbalı defterlerdeki bu yazılar tasnifli dosyalara yerleştirilmiştir. Küçük bir kâğıda yeri, söyleyeni, tarihi ve açıklamasıyla alfabetik olarak mecazları yerleştirdiğini, işitilen yeni kelimelerin de eklenerek bu taslağın uzun zaman elde tutulduğunu anlatmıştır. Bu notların halktan ve aydından pek çok kişiye okunarak hataların düzeltilindiği, gerekirse yeni açıklamalar eklendiği ve temize çekildiği belirtilmiştir. Temize çekerken kinaye,

istiare, argo ve emsali kelime ve tabirlerin TDK'nın yayınladığı Türk diyalektleri çevriyazı sistemine göre yazıldığını, açıklamalarda devlet imla sistemine bağlı kalınmaya çalışıldığı belirtilmiştir. Yazar, burada alfabetik olarak her kelimeden kaç tane tespit edildiğine dair sayısal verilere de yer verilmiş, toplam 1828 maddenin tespit edildiği belirtilmiştir. Bu 1828 kelime ve tabirin daha iyi açıklanabilmesi için konuşmalar, maniler, atasözleri ve folklorik tanıkların da kaydedildiği ifade edilmiştir. Derlemenin, eserin yazıldığı tarihteki Kastamonu idari ve mülki sınırları içinde yapıldığı, eski Kastamonu ve daha gerilerdeki Paflagonya sınırlarında kalan kültür alanında çalışılmadığı belirtilmiştir. Derlemede faydalanılan kişiler açıklanmamış, kelime ve tabirlerin nerelerde, kimler tarafından söylendiği belirsizdir. Kastamonuluların, derlenen 1828 kelimeden daha fazlasını kullandığını belirtmekle birlikte, 150-200 kişiden derlenen bu kelimelerin çoğunluğun kullandığı kelimeler olduğu; 1828 kelimenin sadece mecazlar açısından kümelendiği, mecazın çeşitleri ve argo tasnifinin göz önünde tutulmadığı belirtilmiştir. Yazar, okuyucuyu eksik aramaya değil cevher toplamaya davet etmiş, sahanın herkese açık olduğu mesajını vererek, kültürel ve milli bir görev yaptığını vurgulamıştır. Kelimelerin mecaz, kinaye, istiare, argo, alelade tabirler şeklinde sınıflandırma yapılmadan sanki aynı cinstenmiş gibi alfabetik olarak sıralanması bir eksiklik olarak dile getirilmiş, kelimelerin hakiki ve mecaz olarak ikiye ayrıldığı ifade edilmiştir. Yazar burada mecaz-ı mürseli, istiareyi, teşbihi açıklamış ve örneklemiştir.

Yazar, kitapta geçen mecazların çoğunun kinaye çeşitlerinden olduğunu belirttikten kinayeyi tanımlamış, kinayenin anlam ve kasıt olarak iki türlü olduğunu anlatmıştır. Yazar argonun edebi ürünler arasında yer alması konusunda ise argoyu küfür olarak görenlerin lügatın yabancıları olduklarını, argonun yalnızca külhanbeyleri arasında değil, çeşitli zümreler arasında da bir lügat olduğu savunulmuştur. Örneğin; Arap argosu, Fransız argosu, İstanbul argosu, Kastamonu argosu, külhanbeyi argosu, esnaf argosu, köylü argosu. Kısacası argo, yabancı bir dil gibi anlaşılmayan, anlaşılmasının kullanım tarzlarına bağlı bir dil durumunda olduğu ifade edilmiştir. “Merhaba” kelimesinin farklı milletlerde farklı anlamlara geldiği, bir milletin folklorunu bilmeden dili hakkında yorum yapmanın eksik olacağı vurgulanarak örnekler verilmiştir. Bir dildeki mecaz ve tabirleri anlayabilmek için folklorik unsurların bilinmesi gerektiği savunulmuştur.

Yazar, eserinin bir hizmetini dilimizin komşu dillerden mecaz olarak geri değil, ileri bir dil oluşunun vurgulanması, bir diğer hizmetinin ise Türk dilinin komşu ve yabancı dillerden kinaye, istiare, mecaz olarak da üstünlüğünün ispatlanmış olması olarak açıklamıştır. Eserin tüm eksikliklerine rağmen bitirilerek millete hizmet için sunulduğundan duyulan mutluluğun dile getirilmesiyle önsöze son verilmiştir.

“Değer İşaretleri”: Sesli ve sessiz harflerde uzunluk, dudaksıllaşma, kapalılık, açıklık, sertleşme, soluk alma gibi işaretlere yer verilmiştir.

“Sesliler”: Alfabetik olarak sesli harfler verilerek karşlarına çevriyazı sistemiyle farklı şekilde okunuşları yazılmıştır.

“Sessizler”: Alfabetik olarak sessiz harfler verilerek karşlarına çevriyazı sistemiyle farklı şekilde okunuşları yazılmıştır.

Ardından alfabetik olarak mecaz kelime ve tabirler metinleri verilmiş ve karşlarına anlamları yazılmıştır. Bazı kelimelerin sadece anlamları verilmiş, bazıları ise bir ya da birkaç kez cümle içinde kullanılarak örneklendirilmiştir. Bu yapılırken de çevriyazı sistemi kullanılmıştır.

Örneğin; Acoruk: Zararlı, zararlı olduğu kadar kendisine hiçbir ziyan gelmeyen ve ortadan vücudu zail olmayan kimse. Cıvıtmak: Halt etmek. Elekçi yaygarası: Boş, şamata. Hıyar: Kaba. Mantar atmak: Yalan söylemek. Gurbannık: Öleceği muhakkak, fedai. Lombudan: Düşünmeden, kabadan söylemek. Popel: Para. Zartacı: Palavracı, Havracı.

5. Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Sözlük I-II-III, Kastamonu, 798 s., Demirbaş No: Etüt/75.

Eser Latin harfli daktilografiyle yazılmıştır. Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Sözlük Cilt I, Sözlük Cilt II, Sözlük Cilt III.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Sözlük Cilt I, Kastamonu, A-D, 301 s.

“Önsöz”: Halk dilinden derlemelere yoğunlaşılması sonucu sözlük, mecazlar, hikâyeler, fıkralar, masallar, konuşmalar, manilerin ve türkülerin derlendiği, sınıflandırıldığı ve bu üç ciltlik sözlüğün meydana getirildiği belirtilmiştir. Yazar, nasıl bir derleme yapıldığı, son şeklini nasıl aldığına dair olarak sözlüğün kaynağının sırasıyla il merkezi, Göl, Akkaya bucakları, Devrekâni, Daday, Taşköprü merkez ve batı köyleri, Tosya ve Kargı’nın kuzeyindeki köyler, Araç merkez ve doğusundaki köyler, Taşköprü’nün kuzey ve güneyi, Küre’nin doğu ve güneyindeki köyler, Küre merkezi, Küre batı bölgesi köyleri, İnebolu merkez, Azdavay güney köyleri, Araç kuzey köyleri, Araç merkezi, Tosya merkezi ve yöresindeki köylerde yaşayan öz Kastamonulu halk olduğu bilgisini vermiştir. Yazar, gidemediği Abana, Cide ve Kargı’nın ilçe ve köylerine dair bilgiyi ise buralardaki tanıdıklarından aldığını dile getirmiştir. O tarihte 12 ilçe 1129 köyden ibaret olan Kastamonu’nun beşte dördünü gezip araştırma ve derleme yaptığını ve bunu yaparken de hiçbir para yardımı görmediğini; İslami ilimleri bilmesi, saz şairliği, hitabeti, başka halk tabakalarıyla kaynaşabilecek yaratılıştaki oluşu, köylüyü sevmesi gibi etkenlerin bu işi başarmasına katkı sağladığını belirtmiştir.

Sözlüğün içeriği ve derlenişi kısaca şöyle ifade edilmiştir: Halkla doğal ve yerel konuşarak onları fazla söyletmek, yerel lehçe içinde onların kendisini kendilerinden saydıklarını bütün ayrıntılarıyla kendi şivelerine sadık kaldıkları, saz çalıp hikâye anlattıktan sonra dinlenmek istediğinde onların kendisine masal, fıkra vs. anlatmalarını sağladığı, köylüyü ilgilendirebilecek konuları açarak onları dinleme imkânı bulduğu. Ayrıca konuşma, hikâye, masal, fıkra anlatma, mani, koşma, türkü, ağıt ve benzerlerini söyleterek kaydetmeye değer kelime geçtikçe telaffuzuyla hemen yazdığını, kelimeyi ait olduğu cümlede yazdıktan sonra açıklamasını yaptığını ifade etmiştir.

Derlemede olayların doğal akışını bozmadan bilgi alabilmenin öneminden, halkın da böyle bir araştırmadan daha memnun olduğundan bahsedilmiş; bir kelimenin bir kişiden değil, yüzlerce kişiden işitilerek not alındığı, her kelime için söyleyenin adını yazmanın gereksiz olduğu vurgulanmıştır. Derlenen kelimelerin tasnifinde zımbalı defterler kullanıldığı, doldurulan defterlerden fiş çıkarıldığı, bu defterin özel tasnifli dosyalara yerleştirilip belli bir malzemeye ulaşıldığında taslak çıkarılıp üzerinde çeşitli

yönlere çalışıldığı anlatılmıştır. Bu sözlüğün de derlendikten sonra aynı sistemle işlendiği belirtilmiştir.

Birinci cilt A-D harflerini içermektedir: A'dan 382, B'den 542, C'den 229, Ç'den 342, D'den 566 kelime olup toplam 2061 kelime yer almaktadır.

İkinci cilt E-L harflerini içermektedir: E'den 267, F'den 76, G'den 355, H'den 292, İ'den 91, Ğ'den 176, K'den 1024, L'den 35 kelime olup toplam 2316 kelime yer almaktadır.

Üçüncü cilt M-Z harflerini içermektedir: M'den 129, N'den 36, O'dan 120, Ö'den 127, P'den 181, S'den 510, Ş'den 118, T'den 339, U'dan 135, Ü'den 96, V'den 59, Y'den 511, Z'den 108 kelime olup toplam 2469 kelime yer almaktadır. Üçüncü ciltte toplam 6846 kelime tespit edilmiş, toplam 605 tanık gösterilmiştir.

Derlenen örneklerin çeşitleri şöyledir: 13 mısra, 36 beyit, 3 kıta, 131 mani, 71 türk, 8 koşma, 2 ninni, 4 ağıt, 3 destan, 6 ilahi, 117 atasözü, 43 bilmece, 25 tekerleme, 11 dua ve ilenç, 135 konuşma.

İmlada devlet imla sistemi ve TDK'nın tedvin ettiği çevriyazı sistemi olmak üzere iki sistem kullanıldığı belirtilmiştir. Çevriyazı kısmının işaret ve ses çizelgesi olarak düzenlendiği, işaretler kısmının TDK çevriyazı sisteminden alındığı, TDK sisteminde olmayan seslerin de aynı sistemden faydalanarak şekillendirildiği aktarılmıştır. TDK sisteminde seslilerdeki uzunluk işaretini, sessizlerde sızıcılık şeklinde ifade etmiş ve bu gibi tatmin olmadığı, eksik bulunduğu durumlar sebebiyle birçok işaret kullanmak ve uydurmak zorunda kaldığını dile getirmiştir. İşaretlerin bazılarında TDK sisteminden ayrıldığını, onun dışında diğer hususlarda uyduğunu belirtmiştir.

Yazar, Kastamonu ağızıyla yazılmış olduğundan Türk dili fonetiğinin yabancı dillere oranla zengin ve üstün olması, lehçe bakımından 6-7 bin kelimeyi içerdiğinden büyük Türk sözlüğü için saf bir kaynak olması, sözlükte açıklama yapılırken folklorun gelenek, görenek, eğlence, edebiyat gibi birçok koluna dair konuya da yer açılmasını bu sözlüğün faydaları olarak ifade etmiştir.

Yazar, son olarak bu eseri anadiline, milletine hizmet amacıyla meydana getirdiğini dile getirdiğini belirterek önsözü noktalamıştır.

Sonrasında alfabetik olarak çevriyazı sistemiyle kelimeler yazılmış, karşılırlarına ifade ettiği anlamlar verilmiş, bazı kelimelerin cümle içinde kullanımı örneklendirilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Sözlük Cilt II, Kastamonu, E-L, 302-545 s.

Bu ciltte “E ve L” harfiyle başlayan kelimelere ve anlamlarına yer verilmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Sözlük Cilt III, Kastamonu, M-Z, 546-798 s.

Mahna, oturgaç, vaht, zıbıklı gibi kelimelerin anlamları verilmiştir.

6. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Yer Adları*, Hazırlayan: Mustafa S. Kaçalın, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2017, 113 s., 280 yaprak, Demirbaş No: Etüt/73.

Eserin orijinali TDK kütüphanesinde Etüt 46. sayfada kayıtlı bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu Yayınları tarafından Latin harfli daktilografıyle yeniden basılmıştır.

“İçindekiler” başlığıyla şunlar verilmiştir: Sunuş, Giriş, İşaretler, I. Bölüm: Türkçe Yer Adları; II. Bölüm: Belirsiz Adlar; III.Bölüm: Arapça-Acemce Yer Adları; IV. Bölüm: Mülki Teşkilata Göre Adları; V. Bölüm: Harita, Bibliyografya, Müellifin Basılmış Eserleri.

“Sunuş”: Kastamonulu İhsan Ozanoğlu’nun, bu derleme eserin Kastamonu mütehassısı Nail Tan tarafından gözden geçirildiği belirtilmiştir.

“Giriş”: Eserin derleme, soruşturma ve sınıflandırmadan meydana geldiği ifade edilmiştir. Yazar, kitabın telif itibariyle kendisini çok yıprattığını, gaye ve hizmet olarak ise ferahlık veren bir emek mahsulü olduğunu; yirmi yıldır Kastamonu sınırları

içinde araştırma ve derleme yaptığı folklor maddelerinden en çok meşgul olduğu alanın dil ve edebiyat olduğunu vurgulamıştır.

Resmi ve hususi bütün imkânlardan faydalanılarak gezilen yerlerde işitilenler çeşitli telaffuzlarla, Halkın en çok toplandığı yerlerde, Yazarın cezaevi öğretmenliği sırasında dört bir yandan mahkumlarla konuşmalarında, Göl Köy Enstitüsü'nü ziyaretinde farklı bölgelerden gelen öğrencilerden, Kastamonu Halkevi Yönetim Kurulu'nun öğrenci yurdu idaresinin kendisine verilmesinin derleme fırsatını artırdığı, tapu kayıtları ve tarla kaçanlarından, maliye ve özel saymanlık kayıt ve makbuzlarından, Vilayet Daimi Encümeni mülki teşkilat kayıtlarından, köy bürosu defter, liste ve haritalardan, Milli Eğitim Dairesindeki çeşitli vesikalardan, nüfus kütükleri ve cüzdanlarından, köy konaklarında mevcut defterlerden, başbakanlık istatistiklerinden, köylerimiz ve benzeri kitaplardan, Kastamonu Şer'îye Mahkemesi sicillerinden yer adlarının tespit edildiği belirtilmiştir.

Ayrıca derleme fişleri haline getirilmiş yer adlarının esası şöyle anlatılmıştır: Kastamonu Halkevi Edebiyat Kolu İdare Heyeti, 1934-1935 yıllarında Kastamonu'da yer adları derlemeye karar vermiş ve üç bin cilt fiş ile bir o kadar da tarife bastırarak bunlardan en az birer tane il, ilçe, bucak ve köylerdeki öğretmenlere, muhtarlara ve katiplere göndermiştir. Fişlerde yerin adı, bağlı bulunduğu köy, nahiye, kaza, cinsi veya mesafesi sorularına yer verilmiştir.

Gezmek, okumak, araştırmak, derlemek, sormak, doğruluğunu tespit etmek suretiyle elde edilen malzeme, Türkçe ve yabancı dillerden olmak üzere ikiye bölündükten sonra alfabetik bir sınıflandırmaya tabi tutularak kitabın taslağı oluşturulmuştur.

Yazar, kitabın müsveddesini kelime kelime yüzlerce Kastamonuluya okuyarak böyle bir yerin olup olmadığını, bağlı olduğu ilçeye mesafesini, yönünü, çeşitli telaffuz şekillerini okuyarak araştırdığını ve bu çalışmanın sonucunda yeni adlar ve yeni telaffuz şekilleriyle karşılaştığını belirtmiştir. Kitabın müsveddesini önce halktan olanlara, sonra tahsildar, gezici başöğretmen, öğretmen ve eğitimci gibi aydınlara okuyarak soruşturup belgelediğini ifade etmiştir. Yazar, konuda başvurduğu kişilerin isimlerini sıralamıştır. Eserde "İşaretler" kısmı da bulunmaktadır.

Birinci bölümde öz Türkçe yer adlarının yerin adı ve muhtelif ağızların kullanış derecelerine göre sıralandığı, kelimelerin çeşitli söylenişleri yazılırken Türk Dil Kurumu Türk diyelektleri çeviriyazı sistemine sadık kalındığı; daha sonra bağlı olduğu ilçe ve köy adının gösterildiği, yazılan ismin türev ya da doğrudan bir isim olduğu, lügat olarak kullanılıp kullanılmadığının incelendiği, yeri geldikçe folklorun inanma ve gelenekler maddelerine yer verildiği, izahlarda devletçe kabul edilen imla sistemine uyulduğu; ikinci bölümün dilimizin karakterini taşımayan Latince, Grekçe ve kökü belirsiz yer adlarına ayrıldığı; üçüncü bölümde resmi imla sistemine göre Arap ve Acem dillerinden geçme yer adlarına yer verildiği; dördüncü bölümde resmi imla sistemine göre mülki teşkilata göre bağımsız köy adlarının yer aldığı; beşinci bölümde 12 parça haritanın yer aldığı belirtilmiştir.

Kitap; bibliyografya, fihrist ve yazarın o güne kadar yayımladığı kitapların listesi ve yer adlarıyla son bulmaktadır. Yazar, bu eseri kutsal bir hedefe doğru yaklaşmanın sevinciyle yazdığını dile getirmiş, tek başına bir ilin folklorunu yazmaya ne takatinin ne de ömrünün kâfi olacağından bahsetmiştir.

“I. Bölüm: Türkçe Yer Adları”: Alfabetik olarak verilmiş 2241 yer adının karşısına o yerin Kastamonu’nun hangi ilçesinde olduğu, yönü, ilçeye takribi mesafesi bilgilerine yer verilmiştir. Örneğin; Daday: köy, batı, 13 kilometre. Zincannık: Kastamonu, Kuzyaka bucağı, Opruk Köyü, otlak.

“II. Bölüm: Belirsiz Adlar”: Alfabetik olarak verilmiş 222 yer adının karşısına o yerin Kastamonu’nun hangi ilçesinde olduğu, yönü, ilçeye takribi mesafesi bilgilerine yer verilmiştir. Örneğin; Carafa: İnebolu, köy, güney, 10 kilometre. Zambar: Taşköprü, köy, güney, 35 kilometre.

“III. Bölüm: Arapça-Acemce Yer Adları”: Alfabetik olarak verilmiş 66 yer adının karşısına o yerin Kastamonu’nun hangi ilçesinde olduğu belirtilmiştir. Örneğin; Davut Daday, Hacıçay Kargı, Kadioğlu Merkez, Saraycık Kuzyaka.

“IV. Bölüm: Mülki Teşkilata Göre Adları”: Bu bölümde o tarihte Kastamonu’nun ilçesi olan 12 yer adı şunlardır: 1. Abana 2. Araç 3. Azdavay 4. Cide 5. Daday 6. Devrekâni 7. İnebolu 8. Kargı 9. Kastamonu 10. Küre 11. Taşköprü 12. Tosya.

“Kastamonu İli Mahalle ve Köy Sayısı” başlığı altında Kastamonu’nun 12 ilçesi yazılarak karşlarına mahalle ve köy sayıları verilmiştir. Daha sonra ilçe ve bucaklara bağlı olan köy adları ilçelerin alfabetik sırasına göre verilmiştir.

“V. Bölüm: Harita”: 12 parça haritaya yer verilmiştir.

Haritalara geçmeden önce Kastamonu’nun 2017 tarihindeki 1058 adet merkeze ve ilçelere bağlı köyleri yazılmış ve karşlarına ilçeleri belirtilmiştir. Örneğin; Abdalhasan, Taşköprü. Kayı, Daday. Zümrüt, Azdavay.

Eserin en sonunda ise Kastamonu ve ilçelerinin idari sınırlarını ifade eden 11 harita ile 12 fotoğrafa yer verilmiştir.

7. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Atalar Sözü*, Hazırlayan: Mustafa S. Kaçalın, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2016, 188 s., 102 yaprak, Demirbaş No: Etüt/72.

Eserin orijinali TDK kütüphanesinde Etüt 103. sayfada kayıtlı bulunmaktadır. Türk Dil Kurumu Yayınları tarafından Latin harfli daktilografiyle yeniden basılmıştır.

“İçindekiler” başlığıyla şunlar verilmiştir: Sunuş, Ön Söz, Giriş, Atalar Sözü, İndeksler, a) Mensur Sözler, b) Seçili Sözler, c) Manzum Sözler, ç) En Güzel Sözler, Bibliyografya; a) Mensur Sözler, b) Seçili Sözler, c) Manzum Sözler, ç) En Güzel Sözler

“Sunuş”: Eserin asıl yazılış tarihinin belli olmamakla birlikte 1946 yılında önce yazılmış olamayacağına dair bir görüş belirtilmiştir. Yazarın, Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki 1942-1970 yıllarına ait, atasözleri bölümü 1951 yılında kaleme alınan 352 atasözüne yer verilen eserin genişletilerek 1500 atasözünden oluşan bu eserin meydana getirildiği belirtilmiştir. Ayrıca kitapta kullanılan bazı kısaltma ve

işaretlerin taşıdığı anlamlar açıklanmış, yazar hakkında bilgi edinmek için bakılması gereken eserlerin künyelerine yer verilmiştir.

“Ön Söz”: İhsan Ozanoğlu, atalar sözü konusunun kimse tarafından ele alınmayıp hiç derleme ve etüt yapılmadığını, Kastamonu sınırları içinde planlı bir şekilde yaptığı derlemelerden 1500 tamamen halk dilinden toplanmış atalar sözünü seçerek kitaba dâhil ettiğini açıklamıştır.

“Giriş”: Türk atalar sözünün ecdat tarafından vecize olarak söylenip milletçe benimsenen yüzyıllarca dilden dile dolaşıp birer hareket düsturu olduğu şeklinde bir tanımlama yapılmış, her veciz ve mazmun sözün atasözü sayılamayacağı vurgulanmıştır.

Atalar sözünün, Türk-İslam çağından önce sav, Osmanlı devrinde darb-ı mesel, durub-i emsal kibar-ı kelim veya cümel-i hikemiye gibi tabirlerle ifade edildiği belirtilmiştir. Atalar tarafından söylendiği hâlde derin mana ve hikmet barındırmayan sözlerin mecaz, deyim, söz kırıntıları, tekerleme gibi adlarla atasözlerinden ayrı değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Atalar sözünden en kritik yönün Arap ve Farsların darb-ı meselleriyle olan karşılıklı tesirler olduğu, her üç milletin de tarih, medeniyet ve kültürünün tarafsız bir metotla gözden geçirilmesi gerektiği belirtilmiştir. Türklerin, bu diğer iki milletten daha eski ve beşeriyete hayat kaynağı olmuş bir millet olduğu vurgulanmıştır. Bir zamanlar Araplarla ilgisi olmayan bazı atasözlerimizin Arap malı olarak kabul edilip Arap lisanıyla söylenmiş olmasından yakınılmıştır. Büyük Türk inkılabıyla birlikte yapılan derlemelerle Türk atalar sözünün Araplarınkinden daha ileri ve yüksek değerde olduğunun ispat edildiği söylenmiştir. Son olarak “Büyük işleri büyük adamlar yapar, büyük sözler büyük adamlardan sadır olur” denilerek Türk milletinin büyük bir millet olup Türk atasözlerinin de her yönüyle Arap ve Acem’inkinden üstün olduğu ifadelerine yer verilmiştir.

“Atalar Sözü”: Alfabetik olarak 1500 atasözüne yer verilmiştir.

8. Kastamonu Halkiyatı ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Bilmeceler, Kastamonu, 79 s., Demirbaş No: Etüt/70.

Eser Latin harfli daktilografiyle yazılmıştır. Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz; Bilmecelere Toplu Bir Bakış; Kısım: I Mensur Bilmeceler; Kısım: II Manzum Bilmeceler; Endeksler: Medlüllerine göre Mensur Bilmeceler Endeksi, Medlüllerine göre Manzum Bilmeceler Endeksi; Lügatçe; Bibliyografya; Fihrist.

“Önsöz”: Eserin Kastamonu merkez, ilçeleri ve köylerinden derlendiği, yerel bilmeceler bir kenara bırakılarak, sınıflama ve teknikte daha yöntemli bir yol izlendiği belirtilmiştir. Kitabın mensur ve manzum olmak üzere iki kısım üzerine düzenlendiği, her ikisi için de ayrı ayrı endeks konulduğu ve yerel lehçeye ait bir lügatçeye yer verildiği ifade edilmiştir. Kitabın giriş kısmının bilmeceler üzerine yapılmış bir etüt olduğu ve içinde çok sayıda yeni buluş ve fikirlerin saklı olduğu anlatılmıştır. Yazar, bu eserle milli kültüre hizmet edebilmiş olmakla bahtiyar olacağını dile getirmiştir.

“Bilmecelere Toplu Bir Bakış”: Bilmecelerin özü hakkında tam bir fikir edinebilmek için edebiyat, sosyoloji, psikoloji ilimleri bakımından da incelenmesi gerektiği savunulmaktadır. Muamma ve lüğazların san ve yapı olarak bilmecelerden ayrı oldukları bilgisi verilmiş ve muamma ve lüğazlar tanımlanmıştır. Muamma: Remiz, imâ, kalp tashif gibi sanat oyunlarıyla bir madde veya manaya delalet eden bütün bir sözdür. Lüğaz: Medlülün sanlarını anmak veya harflerine işaret ve tarif yollu mana oyunlarıyla doğrudan doğruya keşfini istemektir. Ayrıca Sadettin Nüzhet, M. Ferit Konya, M. Ferit, M. Halid gibi yazarların bilmece tanımlarına yer verilmiştir. Konya, Trabzon, Çankırı ile Kastamonu bilmeceleri arasında şivece bariz farklar bulunduğu söylenmiştir.

Bilmecelerin nazım veya nesir halinde bulunduğu, manzum olanların daha kıymetli olduğu, bu sebeple de manzum bilmecelerin mensur olanlardan daha fazla olduğundan bahsedilmiştir. Manzum bilmecelerin 1, 2, 3, 4 ve daha fazla mısralı olabileceği, bir bilmecenin baştan sona tek bir vezinle söylenmesinin şart olmadığı belirtilmiştir. Bilmecelerin oyun ve eğlence niteliğinde olup her yaştan insan için sosyal bir etkinlik olduğu vurgulanmıştır.

Bilmecelerin tasnifinde bilmecelerin sınıflara göre, kültüre göre, bilmecelerin ait olduğu yere göre, bilmecelerin bünyelerine göre, bilmecelerin medlüllerine göre, bilmecelerin başlarındaki kelimelerin ilk harflerine göre bir ayırım olduğundan bahsedilmiştir.

Sonuç olarak bilmecelerden, halk edebiyatının en zengin fakat en çok ihmal edilmiş bölümü olarak bahsedilmiştir. Yazar, edebiyatçılar kadar psikolog ve sosyologları da yakından ilgilendirmesi gereken bilmecelerin, daha fazla unutulmamaları için harsiyat ve halkiyat liyakati bulunan kişiler tarafından derlenmesi gerektiğini vurgulamıştır.

“Kısım: 1 Mensur Bilmeceler”: Bilmeceler ilk kelimelerinin başladığı harfe göre alfabetik olarak sıralanmış, numaralandırılmış 159 mensur bilmeceye yer verilmiş, her bilmecenin altına tırnak içinde cevabı yazılmıştır.

“Kısım: 1 Mensur Bilmeceler”: Bilmeceler ilk kelimelerinin başladığı harfe göre alfabetik olarak sıralanmış, numaralandırılmış 144 manzum bilmeceye yer verilmiş, her bilmecenin altına tırnak içinde cevabı yazılmıştır.

“Medlüllerine göre Mensur Bilmeceler Endeksi”: Mensur bilmecelerin cevapları alfabetik olarak sıralanmış ve karşılıklarına bilmecelerin numarası yazılmıştır.

“Medlüllerine göre Manzum Bilmeceler Endeksi”: Mensur bilmecelerin cevapları alfabetik olarak sıralanmış ve karşılıklarına bilmecelerin numarası yazılmıştır.

“Lügatçe”: Eserde geçen kelimeler alfabetik olarak verilmiş ve karşılıklarına anlamları yazılmıştır.

9. Kastamonu Halkiyatı ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Kastamonu, 602 s., Demirbaş No: Etüt/71.

Eser Latin harfli daktilografiyle yazılmış, altı fasikülden oluşan bir eserdir, her türkü numaralandırılmıştır. Eser şu bölümlerden oluşmaktadır: Fasikül: I, Fasikül: II, Fasikül: III, Fasikül: IV, Fasikül: V, Fasikül: VI.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Fasıkül: I, Kastamonu, 104 s.

Bölüm şu başlıklardan oluşmaktadır: Önsöz, Dağbaşı-Kayabaşı Türküleri, Koşmalar Hakkında Umumi Bir Mütalaa, Dağbaşı-Kayabaşı.

“Önsöz”: Bu cildin Kastamonu il sınırlarında derlendiği, derleme yapılan kişilerin isimlerinin türkülerin açıklama kısmında yazıldığı belirtilmiştir. Yazar, esere aldığı türküler dinleyerek ve çalarak bu türkülerin hem ravisi hem temsilcisi olduğu ifade etmiştir. Bazı türkülerin mevzuata aykırı olması, karakterini kaybetmesi gibi sebeplerle kadrodan çıkarılması sonucu, 150 türkü üzerinde yıllarca durulduğu, birkaçı yaşlı, saz ve oyun üstadına okunduğu ve düzeltmeler yapıldığı, Kastamonulu yetkin kişilere müracaat edildiği ifade edilmiştir. Derlenen malzemenin sınıflandırılmasında ise halkın ve yerel halk sanatkarlarının görüşleri ve icra şekillerine tabi tutulduğu anlatılmıştır.

Birinci bölümde başlangıç kabul edilen dağbaşı-kayabaşı koşmalarının yer aldığı, 220 tek kıtalı koşmanın matlarına göre sıralandığı belirtilmiştir. İkinci bölümde ağırdan yürük (hızlı) tiplere doğru oturak havaları konulduğu; ağıtlar, aile türküler, gurbet havaları ve tarihi türkülerde iç içe bir sıralamaya gidildiği aktarılmıştır. Üçüncü bölümde ağır oyun havalarını yürük oyun havalarının izlediği, son bölümde ise kökeni çelişkili olan türkülerin yer aldığı, metinler bu şekilde yerleştirildikten sonra açıklamalara geçildiği anlatılmıştır.

Halk arasında ‘dağ başı’ olarak tabir edilen deyişlerin başına koşmalar hakkında yazının konulduğu, bu etüde Kastamonu’nun dağ başı koşmalarını tahlil eden yazı eklendiği, ana türküler kısmına türküler hakkında genel bir okuma ve Kastamonu türküler başlıklı yazılar eklendiği belirtilmiştir. Paylı ve paydalı şekilde numaralanan türkülerin kim tarafından, ne üzerine, ne zaman yapıldığı, deyişlerdeki ihtilaflar, farklar ve genel nitelikleri ve ravilerinin açıklandığı aktarılmıştır. Eserin pratik şekilde incelenebilmesi için son kısma çeşitli indekslerin eklendiği, bibliyograf verildiği ifade edilmiş, ayrıca türkülerin notalarına yer verilmediği söylenmiştir. Yazar, amacının

Kastamonu’ya ve milli kültüre hizmet etmek olarak ifade etmiş, tek başına eksiksiz bir tespit yapacağını da belirterek, araştırma ve derleme yapılmasını rica etmiştir.

“Dağbaşı-Kayabaşı Koşmaları”: ‘Koşmalar Hakkında Umumi Bir Mütalaa’ başlığı altında koşmanın tanımı yapılmış, -koş kökünden türeyen kelimelerle koşmanın tanımı yapılmış, Kastamonu’da koşma kelimesinin kullanımı ve bu kelimenin zam ve ilave anlamında da yaygın olarak kullanıldığı ifade edilmiştir. Örneğin; Şarkıya türkü koşmak, şarkıdan sonra türkü söylemek anlamında kullanılmıştır.

Halk dilinden ve TDK yayınlarından “koşmak ve koşma” kelimeleri hakkında örnekler alınarak açıklamalar yapılmış ve varılan sonuç kısaca şöyle ifade edilmiştir: Koşmanın sözlük anlamı zam, ilave, ilhak, nazım, tanzim ve terdifdir. Yazar, koşmaları tanımını iki kısma ayırarak özetlemiştir: 1-Mısra, beyit ve kıtalardan birine aynı cinsten diğerini ilave veya tam ve müstakil bir parçaya başka bir parça zam. 2-Güfteye, başka bir söze beste, zam ve terdif. Ayrıca M. Fuat Köprülü, Ahmet Talat, Ali Canib’in koşma tanımlamalarına yer verilmiştir. Ancak yazar, Ahmet Talat ve Ali Canib’in koşmaları esaslı bir şekilde tarif edemediğini savunmuştur.

Yazar koşmaları menşei, eskilik-yenilik, vezin ve şekil gibi karakteristik özelliklerine göre âşık tarzı koşmalar ve tek kıtalı halk koşmaları olmak üzere ikiye ayırmıştır.

Halk edebiyatı ürünlerinden mani, ağıt hakkında bilgiler verilmiştir. Koşmaların vezni 6, 7, 8, 11 olarak verilmiştir. Koşmalar şekillerine göre adi koşma, yıldız koşma, ardalı koşma ve zincirli koşma olmak üzere dört çeşit olarak verilmiştir.

“Dağbaşı-Kayabaşı”: Alfabetik olarak numaralandırılmış 221 koşma metnine yer verilmiştir. Bentler 3 veya 4 mısradan oluşmaktadır. Kafiye düzeni aaab, aabb, abab şeklindedir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Fasikül: II, Kastamonu, 105-202 s.

Bölüm şu başlıklardan oluşmaktadır: Türküler Hakkında Umumi Bir Mütalaa; Kastamonu Türküleri; Türküler, Oturak Havaları, Ağır Havalar, 2 Yıldız, 3 Bülbül, 4 Bülbül, 5 Milli Dost, 6 Bir Gül için, 7 Yürü Çoban, 8 Karakuzu, 9 Evlerine Varamadım, 10 Dağlar, 11 Dağlar, 12 Pınarbaşı, 13 Emine Türküsü, 14 Saide Türküsü, 15 Saide Ayağı, 16 İki Geyik Türküsü, 17 Fistan Hakisi.

“Türküler Hakkında Umumi Bir Mütalaa”: Türkünün, tür kelimesinden türediği ve türki’den bozma bir isim olduğu belirtilmiştir. Fen, nevi, cins, bölüm, şekil, tavır, dürmek, yığmak kelimelerinin türkü kelimesinin anlamının unsurları olduğu bilgisi verilerek, tür ve türkü kelimelerinin ifade ettiği farklı anlamlar açıklanmıştır.

Türküleri en kısa şekilde iki gruba ayırmıştır: 1-Oturak havaları 2-Oyun Havaları. Türkülerin yerlerine göre özel bir sınıflandırmaya tabi tutularak Bingöl ağzı, Urfa ağzı şeklinde isimlendirildiğinden bahsedilmiştir. Türkülerin hece vezninin 5, 7, 8, 11, 14, 15 ve 16 olduğu belirtilmiştir.

Türküler şekil bakımından şöyle sınıflandırılmıştır:

- 1- Üçlemeli türküler:
 - a) Üç mısralı, bir bağlamalı.
 - b) Üç mısralı, iki bağlamalı.
 - c) Üç mısralı, üç bağlamalı.
- 2- Dörtlemeli türküler:
 - a) Dörtlemeli, bir bağlamalı.
 - b) Dörtlemeli, iki bağlamalı.
 - c) Dörtlemeli, üç bağlamalı.
- 3- Beşlemeli türküler:
 - a) Beşlemeli, tek bağlamalı.
- I- A a a,b
C c c,b
D d d,b
- II- A a a,b b
C c c,b b
D b b,b b
- III- A a a,b b b
- IV- A a a,a b
C c c,b
D d d,b

“Kastamonu Türküleri”: Kastamonu türkülerinin 5, 7, 11, 13 ve 15 hece vezinli olduğu belirtilmiştir. Kastamonu türküleri hecelerine, değişlerine, bağlarına, kafiyelerine göre ayrıldığı ve türkülerin isimleriyle birlikte bu sınıflandırmaya yazıldığı ifade edilmiştir.

Türküler mani tarzı, koşma tarzı ve ana tarz türküler olmak üzere üçe ayrılmış ve bu tarzlara türkü isimleriyle birlikte örnekler verilmiştir.

Mani tarzı türküler iki tiptir: A. Yalın mani tarzı. B. Bağlamalı mani tarzı.

Koşma tarzı türküler iki tiptir: a. Yalın koşma tarzı. b. Bağlamalı koşma tarzı.

Ana tarz türküler iki tiptir: a. Bağlamasız türküler. b. Bağlamalı türküler.

Ezgilerine göre türküler: 1. Türkülerin ikalarına göre tasnifi. 2. Makamlara göre tasnif.

İkalarına göre türküler: A. Usulsüz türküler. B. Usullü türküler.

Ritim itibarıyla türküler: A. Oturak havaları. B. Kırk havaları.

Oyun türküleri: a) Ağır oyun türküleri. b) Yürük oyun türküleri. c) Temsili oyun türküleri.

Kastamonu saz meclisleri iki ana grupta incelenmiştir: 1. Âşık meclisi. 2. Muhabbet meclisi. Kastamonu’da sohbet aleminin çeşitli olduğu, kış gecelerinde her gece birinin evinde toplanılıp, içkili ve içkisiz saz âlemi yapılır, bu oturmalarda sazlar çalınır, uzun ve oturak havalar, kırk türküler ve oyun havaları çalındığı anlatılır. Misafir geldiğinde onu memnun etmek için saz âlemi düzenlendiği, sünnet düğünlerinde ve evlenmelerde sazın zaruri olduğu, kavgasız ve çalgısız düğün olmayacağı anlatılır. Kastamonu türkülerinin en müsait şekilde icra edildiği yerin perde alemleri olduğu ifade edilmiş ve perde aleminin uygulanışı, işleyişi anlatılmıştır.

Eserde en eskisi bir buçuk asır öncesine uzanan 150 türkü hem güfteleri hem de bestelerinin çeşitli varyantlarıyla tespit edilmiş, yalnız güfteden ibaret olan hiçbir Kastamonu türküsünün kadroya dâhil edilmediği söylenmiştir.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Fasikül: III, Kastamonu, 203-299 s.

İlk bölümde şu türküler yer almaktadır: Hafif Havalar, 18 Melek Hanım Türküsü, 19 Atlambaç Türküsü, 20 Bülbul, 21 Guguk Türküsü, 22 Guguk Türküsü, 23 Sarıkız Türküsü, 24 Küçük Hanım Türküsü, 25 Esmer Türküsü, 26 Aman Aman Türküsü, 27 Çaya İndim Türküsü, 28 Kardan Beyaz Türküsü, 29 Hatice Türküsü, 30 Karatavuk, 31 Hanımın Türküsü, 32 İlanan Türküsü, 33 Hızıroğlu Türküsü, 34 Karabiber Türküsü, 35 Yımişoğlu Türküsü, 36 Berber Türküsü, 37 Akpınar Türküsü, 38 Minare Türküsü, 39 Uzunkavak Türküsü, 40 Doktor Türküsü, 41 Tombul Memeli Türküsü, 42 Sürmelim Türküsü; Hapishane Türküleri, Gurbet Türküleri, Ağıtlar, Ailevi Türküler.

“Hapishane Türküleri”: 43, 44, 45, 46 numaralı türküler yer almaktadır.

“Gurbet Türküleri”: 47, 48, 49 numaralı türküler yer almaktadır.

“Ağıtlar”: 50, 51, 52, 53 numaralı türküler ile 54 Ağıt, 55 Toprak Köprü, 56 Sisli Kaya, 57 Ağıt, 58 Akçalma, 59 Hürmüz Ağıtı, 60 Geçmiş Kınalı Ağıtı, 61 Baytar Ağıtı, 62 Evlad Ağıtı, 63 Şehit Ağıtı, 64 İlgaz Ağıtı, 65 Gurbet Ağıtı, 66 Alim Ağıtı adlı türküler yer almaktadır.

“Ailevi Türküler”: 67 Dügün Türküsü, 68, 69 numaralı türküler, 70 Kaynana Türküsü, 71 numaralı türkü, 72 Çocuk Türküsü, 73 Övey Ana Türküsü, 74 Purçak Türküsü adlı türküler yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Fasikül: IV, Kastamonu, 300-400 s.

İlk bölümde şu türküler yer almaktadır: 75 Dolma Türküsü, 76 Ciğer Türküsü, 77 Pire Türküsü, 78 Gümüş İbrık, 79 Bahtı Kara Gelin, 80 Gurbet Türküsü.

“Tarihi Türküler”: 81-93 Faciası, 82 Çanakkale Türküsü, 83 Kurtuluş Savaşı Türküsü, 84-88 Koroğlu, 89 Ayıngacı Türküsü, 90 Salguncu Türküsü adlı türküler yer almaktadır.

“Ağır Oyun Türküleri”: 91 Sepetçioğlu, 92 Çırdak Türküsü, 93 Kemiksiz Türküsü, 94 Beyler Bahçesi, 95 Üç Güzel, 96 Karanfil Türküsü, 97 Üç Kuş, 98 Aşağıimaret Arısı, 99 Bostancı Kırkçeşme, 100 Tabakam Türküsü, 101 Kınık Türküsü, 102 Atinem Kız, 103 Efe Türküsü, 104 Zeybek Türküsü, 105 Akardım Türküsü, 106 Yaşnane Çayırçıkta Türküsü, 107 Arsil Türküsü adlı türküler yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Fasikül: V, Kastamonu, 401-502 s.

İlk bölümde şu türküler yer almaktadır: 108 Kaynar Kazan Türküsü, 109 Kale Türküsü, 110 Serhoş Türküsü, 111 Kınalı Keklik, 112 Civan Ali Türküsü, 113 Kız Bahçende, 114 T...ci Türküsü, 115 Farfara Türküsü adlı türküler yer almaktadır.

“Yürük Oyun Türküleri”: 116 Yarım Çırtak, 117 Topal Koşma, 118 Aşağıimaret Türküsü, 119 Kirtiman Kızı, 120 Genç Osman Türküsü, 121 Köçek Ali Türküsü, 122 Bidenem Gel Türküsü, 123 Tiridine Türküsü adlı türküler yer almaktadır.

“Temsili Oyun Türküleri”: 124 Ahmet Efe Türküsü, 125 Esnaf Türküsü, 126 Deme Bana Türküsü, 127 Osman Aga Türküsü, 128 Sendeki ... Türküsü, 129 Nazik Türküsü, 130 Urum Kızı Türküsü, 131 Kilci Türküsü, 132 Hoppala Zeybek, 133 Heryer Karanlık adlı türküler yer almaktadır.

“Menşei İhtilafı Türküler”: 134 Sabahın Seher Vaktinde, 135 Ördek Türküsü, 136 Buram Buram Türküsü, 137 Al Karagözlüm, 138 Yağma Yağmur Türküsü, 139 Deniz Dalgasız Olmaz, 140 Turna Türküsü, 141 Üçşey Türküsü, 142 Kanarya Türküsü, 143 Salla Cicim Türküsü, 144 Recebim Türküsü, 145 Bağlamamım Telleri, 146 Fadime Türküsü yer almaktadır.

Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Türküler, Fasikül: VI, Kastamonu, 503-609 s.

“Ağıtlar”: 147 Beyler Bahçesi, 148 Kazım Ağıtı yer almaktadır.

“Tarihi Türküler”: 149 Yunan Harbi Türküsü yer almaktadır.

“Oyun Türküleri”: 150 Top Şekrim Türküsü yer almaktadır.

“Endeksler”: Türkü adları, türkü başları, deyiş başları, şekil ve tiplerine göre türküler, nevilerine göre türküler, ezgilerine göre türküler, konularına göre, deyişlerle mısra sayılarına göre, vezinlerine göre türküler, koşmalarda vezin, türkülerde vezin, vezni bozuk türküler, manilerden aktarmalar, türlü nazımlardan alma, en güzel türküler, en güzel deyişler, bozuk deyişler, yeni türküler, eski türküler, yer adları, şahıs adları gibi konulara yer verilmiş ve sözlükle eser sonlandırılmıştır.

3.4. Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı

1. *Âşık Edebiyatı*, Kastamonu Halkevi Yayınından Sayı: 7, Şenkıral Matbaası, Kastamonu 1940, 190 s., Demirbaş No: 3392, Yer No: 810 OZA/1963.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

2. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı*, Demirbaş No: 3445, Yer No: 10ZN/1963.

Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Sazları, Kastamonu 1963, 144 s.

Eser, Latin harfli daktilografiyle yazılmıştır. “İçindekiler” başlığıyla şunlar verilmiştir: Önsöz, Giriş; Mızraplı Sazlar: Saz, Bağlama, Bulgara; Yaylı Sazlar: Kemençe; Nefesli Sazlar: Dudak Islığı, Masara Düdüğü, Dal Düdüğü, Dal Borusu, Dal Borazanı, Çoban Düdüğü, Kaval, Zurna; Tempo Sazları: Şişe, Fincan-Tesbih, Kaşık, Zil, Zilli Maşa, Helâli, Def-Daire, Zilli Def, Dömbelek, Darbuka, Davul; Halk Dili ve Edebiyatından Notlar, Resimler-Fotoğraflar, İndeks, Bibliyografya.

“Önsöz”: Bu eserin Kastamonu il sınırlarını kapsadığı, etnografik-folklorik derlemeler mahsulü olduğu, konuya doğu-batı bakışıyla değil bir folklorcu olarak içine girip çalmak, dinlemek, gördüklerini ilmi esaslara bağlamak suretiyle değerlendirdiğini vurgulamıştır. Kitabın içeriğini mızraplı, yaylı, nefesli ve tempolu sazların

oluşturduğu belirtilmiştir. Kitaba eklenen şekil, resim, fotoğraf ve araştırmaların faydalı olacağı aktarılmıştır.

“Giriş”: Kastamonu’nun bakir folklor maddeleri arasında musikinin başlı başına bir alamet olduğu, buradan Andelibi, Beyani, Mustafa İzzet gibi bestekârların yetiştiği belirtilmiştir. Kastamonu’nun hem hükümet merkezinde hem de taşralarda bando takımları kurarak resmen Türk musikisinin temsilcisi olduğu vurgulanmıştır. Klasik musiki itibarıyla Kastamonu’nun zengin bir bölge olup ney, keman, kanun, ud, tambur üstatlarının olduğu bilgisi verilmiş ve bu sazlar ve çalan kişiler hakkında bilgilere yer verilmiştir. Kastamonu merkezde kemençe çalan olmadığı, kemençenin sahil ilçelerinin sazı olduğu belirtilmiş ve yazar keman gibi kemençe de hoşuna gitmediğinden fazla üzerinde durmadığını ifade etmiştir. Halk sazları konusunda Kastamonu’nun rakipsiz olduğundan söz edilmiş, davul-zurna takımı üzerine ünlü sanatkarlar yetiştiği, tempo sazlarında en basitinden en karmaşığına kadar her çeşidinde Kastamonuluların üstün olduğu, mızrapta Kastamonu’dan sonra Konya, Kayseri, İzmir ve Aydın’ın geldiği ifade edilmiştir.

“Mızraplı Sazlar”: Sazın Farsça ‘diz’ demek olduğu, sazın atasının kopuz olduğu belirtilmiştir. Âşık sazına Kastamonu’da Âşık Hasan Kemali, Âşık Ali Alaçam, Mehmet Büyük gibi yaşlı kimselerin çoğür dedikleri, saz kelimesinin toplumda bazen cins bazen özel isim olarak kullanıldığı aktarılmıştır. Muzaffer Sarısözen’in, mızraplı halk sazlarının hepsine birden ‘bağlama’ dediği ifade edilmiştir. Kastamonu halkına göre sazın ağaçtan yapılmış, kısa veya uzun saplı, 4-15 telli mızrapla çalınan bir musiki aleti olduğu, bulgara, bağlama, saz şeklinde cinslere ayrıldığı anlatılmıştır. Sazlardaki perde taksimatına dair örneklere yer verilmiştir. Bulgaranın, saz türünün en küçük ve orijinal çeşidi olduğu, diğer bir adının da cura olduğu belirtilmiştir.

“Yaylı Sazlar”: Kastamonu’da yaylı sazlardan sadece kemençenin bilindiği, onun da çok tercih edilmemekle beraber sahil ilçelerinde çalındığı aktarılmıştır. Yazar, kemençeden nefret ettiğini ifade etmiş, Kastamonu halkının da kemençeyi beğenmeyip makbul tutmadığını vurgulamıştır.

“Nefesli Sazlar”: Dudak ıslığının, insanoğlunun ilk ifade ve müzik vasıtası olduğu, ancak müzikal bir değeri olmadığı vurgulanmıştır. ıslığın çocuklar, delikanlılar ve öğrenciler arasında yaygın olup yaşlılarda görülmediğinden bahsedilmiştir. Halk anlayışına göre ıslığın hafif meşreplik olduğu, gece çalmanın iyi olmadığı, şerri davet ettiğine inanıldığı anlatılmıştır. Masara düdüğünün erkek çocuk sazlarından olduğu, gençler ve yaşlılar tarafından çalınmadığı; dal düdüğünün yerli kavaktan yapılan bir erkek çocuk sazı olduğu; dal borusunun söğüt ağacından dal düdüğü gibi çıkarılan, üflenerek çalınan bir erkek çocuk sazı olduğu; dal borazanının kavak ağacının dalından yapılan bir erkek çocuk sazı olduğu; çoban düdüğünün genellikle erik ağacından yapılan, sadece çobanlara has olmayan ve Kastamonu’nun her tarafında yapılıp çalınan bir saz olduğu; kavalın çoban düdüğünden farklı olarak uzun, damaksız, tesirli ve yanık bir ses çıkardığı, hayvanlara bile zevk veren bir saz olduğu; zurnanın Kastamonu’da boyut olarak en büyük zurna tipi olduğu, zurna imalatının Kastamonu’nun yerel sanatları arasında yer aldığı ve nefesli sazlardan en yaygını olduğu belirtilmiştir.

“Tempo Sazları”: Şişenin en ilksel tempo araçlarından olduğu, şişe çeşitlerinin nasıl çalındığı; fincanı melodinin ritmine göre tesbih üzerinde gezdirmenin bir saz çeşidi olduğu; şimşirden yapılmış kaşığın ilksel tempo araçlarından olduğu, Kastamonu’da kaşık çalmada en meşhur sanatkarın Ahmet Efe olduğu; zilin tempo aletleri arasında en çok kullanılan olduğu, köçekler tarafından parmak zilin çok kullanıldığı; zilli maşanın en makbul zil tiplerinden olduğu, daha çok mızraplı saz takımında ve oyun havalarında kullanıldığı; helâlinin Türk icadı bir saz tipi olduğu, dini ve dini olmayan musikinin biricik aleti olduğu; def-dairenin kadınlara özel toplantılarda kadınlar tarafından çalındığı, erkek meclisinde kullanılmayıp kadınların oyun ve eğlence vasıtası olduğu ve defsiz düğün olmayacağı; dömbeleğin iki çubukla çalınıp çoğunlukla sünnet törenlerinde çalındığı, kudumun ise tel çubukla çalınıp her ikisinin de dini musiki aletlerinden olduğu; darbukanın Kastamonu’da vuruşlu sazların başında geldiği, içkili-içkisiz, kadın, saz ve perde alemlerinde önemli yer tutan yaygın ve hatırı sayılır bir alet olduğu; darbukanın en eski Türk sazlarından biri olduğu, tek yüzlü davul olmayacağı, Kastamonu’da davulun çalınışı anlatılmıştır.

“Halk Dili ve Edebiyatından Notlar”: Bağlama, bulgara, boru, davul, düdük, kaval, kemen-kemençe, saz, zil, zurna çalmak için örnek metinlere yer verilmiştir.

“Resimler-Fotoğraflar”: Mızraplı sazlardan cura, bağlama, bozuk, toplama (şipleli) saz, meydan sazi, mütekâmil saz, sedefkâr âşık sazi; yaylı sazlardan dört telli Doğu Karadeniz kemençesi, üç telli Batı Karadeniz kemençesi; nefesli sazlardan çocuk sazlarından borazan, çocuk sazlarından boru, çocuk sazlarından çifte boru, çocuk sazlarından dilli damaklı düdük, çocuk sazlarından perdeli düdük, kaval (damaklı), kaval (damaksız), çoban düdüğü, zurna (cura-oda zurnası), büyük zurna (meydan zurnası), iki kanat zilli maşa, zilli maşa, zil-helâli, parmak zili, dömbelek-dömbek, darbuka, kudüm, adî def, daire-def, büyük zilli def, Kastamonu davulu, karayılan davulu, cura davul (bekçi davulu), ramazan bekçisi davulu, sabit kös ve seyyar kös resim ve fotoğraflarına yer verilmiştir.

3. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Biyografi*, Demirbaş No: 3394.

Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Biyografi, Büyük Veli Benli Sultan (Hayatı, Eserleri, Halefleri, Menakıbtı), 79 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

4. *Kastamonu Halkıyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Ninniler*, 1940, 98 s., Demirbaş No: 3393, Yer No: 398/OZA/[y.t]

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

5. *Kastamonu Kütiğü*, Şirketi Mürettibiye Basımevi No: 73, İstanbul 1952, 190 s., Demirbaş No: 2212, Yer No: 058/OZA/1952.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

3.5. Kastamonu Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi

1. *Halkevi Destanı*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 8 s, Yer No: 2063.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

2. *İnönü Destanı*, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

3. *Kastamonu Destanı*, Şirketi Mürettibiye Matbaası, İstanbul 1952, 32 s., Yer No: 01429.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

4. *Kastamonu Elması*, 1943, 5 s, Demirbaş No: 01430.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

5. *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar*, Ahmet Kırıl, Kral Matbaası, Kastamonu 1961, 7 s., Yer No: 2010.

Eser, Millî Kütüphane kataloğunda da bulunmaktadır.

6. *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Candaroğulları (İsmail Bey)*, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 31 s., Yer No: 01427.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

7. *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Biyografik Risaleler Serisi: Plevne Kahramanı Sadık Paşa*, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1960, 71 s., Yer No: 01479.

Eser, Millî Kütüphane kataloğunda da bulunmaktadır.

8. Milli Şef Kastamonu 'da, Açıksöz Basımevi, Kastamonu 1939, 18 s., Yer No: 2047.

Eser, Millî Kütüphane kataloğunda da bulunmaktadır.

9. Üçtelli, Kastamonu Gazete ve Matbaası, Kastamonu 1946, 7 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

10. Yılanlıoğlu İsmail Hakkı, İlham Matbaası, Kastamonu 1961, 10 s., Yer No: 2009.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

11. Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar-Çelenligil, Teallükatı ile Çelenli Ailesi ve Bu Aileden Muhtelif Çapta Şöhret Yapmış Kıymetli Şahsiyetler, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1959, 63 s, Yer No: 01428.

Eserin tamamı daktilografi ile yazılmıştır. Eser şu başlıklardan oluşmaktadır: Çelenli Zadelers, Büyük Çelenli Efendi, Çeleni Zade Damadı Hafız Abdullah Fevzi, Bülbüliye; Bu Vatan Kimin?; Yavrum, Hasret, Ruhumda Akisler, Kabrini Ziyaret; Nasih Çelenligil, Makale ve Tefrikalar, Kitaplar; Sabahattin Çelenligil, Yol Ver Ilgaz; Açıklama, Bibliyografya, Şer'îye Sicilleri, Endeks, İçindekiler.

“Çelenli Zadelers” başlığı altında Çelenlizadelerin en eski lakabının Caferoğulları olduğu, ailenin Çelenlizade veya Çelenligil şöhretiyle tanındığı; Çelenlizadelerin H. 12. asrın ikinci yarısından itibaren incelenmeye başlandığı belirtilmiştir.

Büyük Çelenli Efendi'nin saygıyla anılan, menkıbeleri dilden dile dolaşan kerametli bir zat olduğu, Nasrullah şadırvanının batı kenarındaki yeşil alanda medfun bulunduğu; Çeleni Zade Damadı Hafız Abdullah Fevzi şükreden ve iki nur sahibi olarak tarif edilmiş ve kim olduğu hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Ömer Fuadi'ye ait olan “Bülbüliye” adlı eserin içeriği hakkında bilgi verilmiştir.

Orhan Şaik Gökyay’a ait olan “Bu Vatan Kimin?” adlı şiir, hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış 6 dörtlükten oluşmaktadır. Nasih Çelenligil’in, Gökyay’a ait yazıların bibliyografyasını hazırladığı ifade edilmiştir. Cahit Çelenligil’in “Yavrum”, “Hasret”, “Ruhumda Akisler”, “Kabrini Ziyaret” adlı şiirlerine yer verilmiştir.

“Nasih Çelenligil’in Rumi 1929 yılında İsfendiyarbey mahallesinde doğduğu belirtilmiş, gazete ve dergilerde yayımlanmış makale ve yazı dizilerinin yayımlandığı kitapların kısa bibliyografyasına yer verilmiştir.

“Sabahattin Çelenligil”in 23 Ekim 1925 yılında Kastamonu’da doğduğu, çeşitli görevlerde yer almakla birlikte aynı zamanda manzum eserler verdiği belirtilmiş ve “Yol Ver Ilgaz” adlı şiirine yer verilmiştir.

12. Şaban-ı Veli Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Şabaniye Tarikatı I, Kastamonu 1975, 274 s., Yer No: 1909.

Eser, Latin harfli el yazısıyla yazılmıştır, okuma güçlüğü yaşanmaktadır.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Kısım I: Önsöz, Giriş; Bölüm I: Önsöz; Bölüm II: Giriş, Me’hazlar (Kitap, belge, rivayetler); Kısım II: Şaban-ı Veli’nin Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri, Bölüm I: Şaban-ı Veli’nin Hayatı.

“Bölüm I: Önsöz”: Esere Allah’ın adı ve Hz. Muhammed ile tüm peygamberlere övgüyle başlanmıştır. Yazar, sevgi ve hayranlık duyduğu Hz. Pir’e gitmek için annesine yalvarışını ve annesinin kendisini götürüşünü anlatmıştır. Medresede okurken Hz. Pir’e gidip manen ondan yardım alarak ilham edindiğini ifade etmiştir. Kur’an-ı Kerim’le ilgili bazı bilgi, açıklamalara ve dini bilgilere yer verilmiştir. Yaklaşık 1200’e yakın risale ve kitabın, 25 bin belgenin bu kitabın kaynağını oluşturduğu belirtilmiştir. Yazar, eseri meydana getirirken takip ettiği yol ve yöntemi de anlatmıştır.

“Bölüm II: Giriş, Me’hazlar (Kitap, belge, rivayetler)”: Bu eserin oluşturulmasında kullanılan yazılı kaynaklar tek tek sıralanmış, Şaban-ı Veli kitabının temelini yazılı

kaynaklardan ziyade görüntüler, yetkili ağızlardan derlemeler ve bu derlemelerin ilgili kişilere okunup anlatılarak sınıflandırılmış, yararlanılan kişiler de sıralanmıştır.

“Kısım II: Bölüm I Şaban-ı Veli’nin Hayatı”: Şaban-ı Veli’nin, isminden dolayı Recep ile Ramazan ayı arasında doğduğu tahmin edilmiştir. Herkes için örnek olan mübarek yaşantısı konu edilmiştir.

13. Şaban-ı Veli Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Şabaniye Tarikatı II, Kastamonu 1975, 275-553 ss., Yer No: 1910.

Eser, Latin harfli el yazısıyla yazılmıştır, okuma güçlüğü yaşanmaktadır.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Bölüm II: Şaban-ı Veli’nin Şahsiyeti; Bölüm III: Şaban-ı Veli’nin Eserleri; Bölüm IV: Şaban-ı Veli’nin Vefatı; Kısım III: Şaban-ı Veli’nin Menkıbeleri; Bölüm I: Şaban-ı Veli’nin Menkıbeleri; Bölüm II: Gelenekler-İnançlar (Kültürel ve Folklorik Matlar, Gelenekler ve İnanmalar); Kısım IV: Tarikatlar Hakkında Genel Bilgi, Şabaniye Tarikatı ve Silsilesi; Bölüm I: Tarikatlar Hakkında Genel Bilgi (Tasavvuf ve Tarikatlar, Ana Tarikatlar ve Şubeleri).

“Özet”: Hz. Pir Şeyh Şaban-ı Veli’nin, tasavvufta üstün bir yeri olan Halvetiye’nin Şabaniye kolunu kurduğu belirtilmiştir. Şaban-ı Veli’nin H. 976 yılında Kastamonu Taşköprü Gökçe ağaç bucağı Çakırçayı köyünde öksüz ve yetim olarak doğduğu ve bir hanım tarafından büyütüldüğü anlatılmıştır. Kastamonu merkezde ders okutup icazet verdiği hâlde, İstanbul Fatih Medresesi’nden öğretime yetkili olduğunu bildirir belge aldığı; İstanbul’da tefsir, hadis ve yüksek ilimler tahsil ettikten sonra tasavvufa talip olup mürşit ararken rüyasında ona memleketine gitmesinin söylendiği ifade edilmiştir.

“Bölüm II: Şaban-ı Veli’nin Şahsiyeti”: Şeyh Şaban-ı Veli’nin, peygamberimizin ahlakıyla ahlaklandığı, müritlerini ve çevresini de aynı şekilde sevk ve idare ettiği belirtilmiştir. En yüksek ilimleri aldığı hâlde ümmi görüldüğü, tartışmadan çekindiği, kimseyi hakir görmediği, hatır yıkmadığı, aleyhte konuşmadığı, her halükârda hayır dua ettiği, kimseden zekât, sadaka ya da borç almayarak bir lokma yavan ekmeğe kanaat ettiği anlatılmıştır.

“Bölüm III: Şaban-ı Veli’nin Eserleri”: En büyük eseri olan Şabaniye tarikatının birçok şubeye ayrıldığı, bu şubelerin de ama tarikat gibi Anadolu, Rumeli ve Arabistan’da tutunduğu ve bu şubelerin Şaban-ı Veli’nin eserinin eseri olmaları sebebiyle bağımsız birer konu oldukları, Şabaniye şubelerinin meydana getirdiği dergâhların da aynı önemde olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca mürit ve halifelerinin de kendisinin birer eseri olduğu, verdiği ilimlerden on binlerce kişinin feyz aldığı belirtilmiştir. Birçok yazılı eseri olduğu tahmin edilmektedir ve tecvitte ilgili şu iki önemli eseri vardır: 1-Tecvid-i Şaban-ı Veli Rahmetüllahi Aleyh. 2-Et-Tecvid.

“Bölüm IV: Şaban-ı Veli’nin Vefatı”: Şaban-ı Veli’nin vefatı hicri 18 Zilkade Cuma 976, miladi 5 Mayıs 1569 olarak verilmiştir.

“Kısım III: Şaban-ı Veli’nin Menkıbeleri; Bölüm I: Şaban-ı Veli’nin Menkıbeleri”: Menkıbelerde Ömer Fuadi’nin eserlerinden yararlanıldığı, Fuadi’nin bu menkıbeleri gözlem ve kanıtlı rivayetlere göre sıraladığı anlatılmıştır. Fuadi ilim adamı ve kemal ehli bir mutasavvıf olduğundan din ve tarikat adabına muhalif hiçbir menkıbeyi dâhil etmediği belirtilmiştir. Menkıbe, evliyanın gerçek hayat hikâyesi olduğundan ‘olağanüstü haller evliyanın kerametidir’ açıklaması yapılmıştır. Gerçek failin Allah olduğu, Allah izin vermedikçe velinin keramet gösteremeyeceği ifade edilmiştir. Yazar, Ömer Fuadi’ye bağlı kalarak Şaban-ı Veli menakıbından seçtiklerine yer vermiş, başlıksız şekilde numaralandırılmış 29 menkıbeye yer verilmiştir.

“Bölüm II: Gelenekler-İnançlar (Kültürel ve Folklorik Matlar, Gelenekler ve İnanmalar)”: “Türbeyi Ziyaret” başlığı altında Şaban-ı Veli türbesiyle ilgili halk arasında yaygın gelenek ve inançlar olduğu; bunların kültürel, mitolojik, çoğunlukla da folklorik olduğu belirtilmiştir. Şaban-ı Veli dergâhı postnişinin Cuma günü namazdan önce ya kendisi ya da vazifelendirdiği kişinin va’z veya nasihat ettiği; önce şeyhin sonra cemaatin ağır ağır türbeye yürüdüğü, cemaatçe tekbir çekildiği, şeyhin gizli veya açık dua ettiği ve Fatıha’dan sonra kimseye rahatsızlık verilmeden türbeye girildiği; giremeyenlerin kapı ve pencere önünde dua ettiği; diğer günlerde de tekbirlerle ziyaret yapılarak belli sureler okunarak dua edildiği; gayrimüslimlerin de şapkalarını çıkararak terbiyeyle girip inceleme yaptıkları anlatılmıştır.

Şaban-ı Veli türbesinin ziyaret edilme nedenleri şöyle sıralanmıştır: Evlenmek için, kısmet açılması için, geçim için, çocuk sahibi olmak için, kolay doğum için, kırklık ziyareti için, sünnet ziyareti için, okula başlarken, askere giderken, gurbete giderken, peştamal kuşandıktan sonra, dükkân sahibi olunca, iş sahibi olmak için, sayayı sökmek için (Kur'an-ı Kerim'i hızlı okumak için), tutukluk için, unutkanlık için, hıfza başlamadan önce, mindere oturmadan önce, kötü yoldan kurtulmak için, fakirlikten kurtulmak için, ruh hastalıkları için, kurban adağı için, asa suyu için.

Kısım IV: Tarikatlar Hakkında Genel Bilgi, Şabaniye Tarikatı ve Silsilesi”: Arapça kökten gelen tasavvufun ‘sofulaşma, gönlünü Allah sevgisine bağlama’ anlamına geldiği, tasavvuf ve tarikatın birbirine girift olan iki konu olduğu; tarikatın aynı dinin içinde tasavvufa dayanan Tanrı’ya ulaşma yollarından biri olduğu belirtilmiştir. Ayrıca ilk tarikatlar ve kurucularından, sonradan doğan tarikatlardan ve 11. yüzyıldan itibaren ortaya çıkan tarikatlardan bahsedilmiştir.

“Ana Tarikatlar ve Şubeleri”: Şu tarikatlar sıralanmış ve haklarında kısa bilgiler verilmiştir: Kaadiriye, Rufaiye, Kubreviye, Sühreverdiye, Medyeniyeye, Ekberiyeye, Şazeliye, Bedeviye, Mevleviye, Desukiye, Sadiye, Bektaşiyeye, Nakşibendiye, Hafi, Halvetiye (Cehri), Bayramiye, Zeyniye, Gülşeniye, Sünbülîye, Ahmediye, Şabaniye, Uşşakiye, Celvetiye, Mısriye, Cerrahiye, Bekriye, Halidiye. Ayrıca sadece adları bilinen tarikatlar sıralanmıştır. Şaban-ı Veli’nin ortaya çıkışından sonra ayrılan şubelerin isimlerine de yer verilmiştir.

14. Şaban-ı Veli Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Şabaniye Tarikatı III, Kastamonu 1975, 554-830 ss., Yer No: 1911.

Eser, Latin harfli el yazısıyla yazılmıştır, okuma güçlüğü yaşanmaktadır.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Bölüm II: Şabaniye Tarikatı, Vird-i Settâr, Vird-i Settâr Tercemesi, Şabaniyelerde Giyim ve Kuşam, Şabaniye Mukabelesi; Şabaniye’nin Dergâh Dışı Törenleri, Zıfâf, Sünnet, Hafız Töreni, Hacı Uğurlaması, Temcid, Şehir İlahileri, Cenaze Töreni, Mevlid ve Mîraç; Şabaniye’nin Yayılması; Bölüm III: Şabaniye Silsilesi; Bölüm IV: Şabaniye Külliyesi, Tarihi Bir Anı; Kısım

V: Şiirler-Medhiyeler, İlahiler, Levha ve Kitabeler, Bölüm I: Medhiyeler (Övmeler), İstimdâd, Şaban-ı Veli I, Şaban-ı Veli II, Medhiye-i İsmet, Medhiye-i Mahvi, Medhiye-i Azmi, Medhiye-i İshak Zade, Medhiye-i Kazım Paşa, Medhiye-i Zühdi, Medhiye-i Bey’ati, Medhiye-i Said.

“Bölüm II: Şabaniye Tarikatı”: Şabaniye tarikatı, Halvetiye’nin Cemaliye şubesinden ayrılarak ana tarikatın kollarında kurulduğu belirtilmiştir. Şaban-ı Veli’nin müridlerine dini ve dünyevi görevlerden oluşan 13 tavsiyesi maddeler halinde sıralanmıştır. Şabaniye tarikatına bağlanmak isteyenlerin sözlü veya yazılı olarak mürşidi isteme dileğinde bulunması gerektiği belirtilmiştir. Vird-i settar duasına yer verilmiş, ardından bu duanın Türkçe anlamı yazılmıştır. Ayrıca mürşidin görevlerinden, mürşid-i kâmil-mürit ilişkisinden bahsedilmiştir.

“Şabaniyelerde Giyim ve Kuşam”: Şabaniyelerde özel bir giyim-kuşam tarzı olmadığı belirtilmiştir. Müridin giyimine kimsenin karışmadığı, esas olanın mütevazı giyinmek olduğu, eşitliğin ve tam bir kaynaşmanın önemsendiği, seyri sülûğün belli bir devresinde mürşidin müride eliyle taç giydirdiği ve ona taçlı derviş dendiği anlatılmıştır.

“Şabaniye Mukabelesi”: Şaban-ı Veli’nin kendi tarikatının mukabelesi için Cuma gününü tahsis ettiği, her cuma vaaz vermenin eski bir gelenek olduğu aktarılmıştır. Şaban-ı Veli’nin ramazan cumalarında namazdan önce vaaz verip, namazdan hemen sonra mukabele yaptığı, ayrıca ilahiler okunduğu belirtilmiş ve bazı ilahi örneklerine yer verilmiştir.

“Şabaniye’nin Dergâh Dışı Törenleri”: Zifaf, sünnet, hafız töreni, hacı uğurlaması, temcid, seher ilahileri, cenaze töreni, mevlid ve miraç hadiseleri anlatılmıştır.

“Şabaniye’nin Yayılması”: Şabaniye tarikatının önce Hz. Pir’in zamanında Kastamonu’da ve vefatından sonra da yurt içi ve yurt dışındaki dergâh ve zaviyelerde yayıldığı belirtilmiştir. Pir’in yetiştirdiği 360 halifenin yurdun çeşitli yerlerine gönderildiği aktarılmıştır. Pir’in vefatından önce sadece Hisarardı Dergâhının olduğu, onun vefatından sonra kurulan dergâhlar şöyle sıralanmıştır: 1. İsmail Bey mahallesi,

Hasan Çelebi Camii, Taraklı Sultan oğlu Şeyh Muhammed Dergâhı. 2. Beyçelevi mahallesi, Hacı Dede Dergâhı. 3. Arız mahallesi, Server Mescidi Tekkesi. Şabaniye'nin İstanbul'da da çeşitli illerde de dikkat çekecek kadar yoğunlaştığı, bu yoğunluğun en önemli sebebi Kanuni Sultan Süleyman'ın Şaban-ı Veli'ye her fırsatta övgüde bulunması olarak ifade edilmiştir. Ardından İstanbul'da açılan Şabaniye dergâhlarının isimleri sıralanmıştır.

“Bölüm III: Şabaniye Silsilesi”: Şaban-ı Veli'nin de içinde bulunduğu 27 silsileye yer verilmiştir. Şaban-ı Veli'den sonra 18 müridin gelip geçtiği, Şabani silsileden 45 şeyh zuhur ettiği, Şaban-ı Veli'nin bunlardan yukarıdan aşağıya 28., aşağıdan yukarıya 18. kuşağı teşkil ettiği belirtilmiştir. Şaban-ı Veli'nin postuna oturanlar sırasıyla şöyle yer almaktadır: Şeyh Osman, Hayreddin il-Kastamuni, Abdulkaki İskilibi, Muhiddin Efendi, Ömer ül Fuadi, İsmail Çarumi, Mustafa Muslihuddin, Abdurrahman, Hafız İbrahim, Hafız Ahmet, Hafız Muhammed, Abdullah, Hafız Mustafa Vahdeti, Hafız Abdurrahman, Hafız Muhammed Said, İbrahim Şevki, Muhammed Ataullah Armay.

“Bölüm IV: Şabaniye Külliyesi”: Şaban-ı Veli külliyesinin Kastamonu kalesinin batı yüzüne gelen Hisarardı denilen kesimde yer aldığı belirtilmiştir. Büyük bir cami-dergâh, bir türbe, kütüphane, iki şadırvan ve iki tuvaletten oluştuğu, tamamı bir taş duvarla çevrili olan külliyenin 1845 yılında Abdülmecid zamanında tamir edildiği bilgisine yer verilmiştir.

“Tarihi Bir Anı”: Kastamonu'nun bütün varlığıyla fedakârlık ederek İstiklal Savaşı'nda mücadele ettiği anlatılmıştır. İnebolu'dan cephelere kadar sırtında mermi taşıyan kadınların orduya katıldıkları, askerlik çağına gelmemiş gençlerin gönüllü yazılmak için yalvardıkları tarihi hadiselerden bahsedilmiştir. Şabaniye tarikatından da yüzlerce gönüllünün orduya girdiği ve memleketin kurtuluşu için kan dökerek ya şehit ya da gazi olarak ana yurduna döndüğünden bahsedilmiştir.

“Kısım V: Şiirler-Medhiyeler, İlahiler, Levha ve Kitabeler, Bölüm I: Medhiyeler (Övmeler)”: İstimdâd, Şaban-ı Veli I, Şaban-ı Veli II, Medhiye-i İsmet, Medhiye-i Mahvi, Medhiye-i Azmi, Medhiye-i İshak Zade, Medhiye-i Kazım Paşa, Medhiye-i Zühdi, Medhiye-i Bey'ati, Medhiye-i Said adlı methiye metinlerine yer verilmiştir.

15. Şaban-ı Veli Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri ve Şabaniye Tarikatı IV, Kastamonu 1975, 831-1098 ss., Yer No: 1912.

Eser, Latin harfli el yazısıyla yazılmıştır, okuma güçlüğü yaşanmaktadır.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Bölüm II: İlahiler, İlahiler 1, 2, 3, 4, 5, 6; Bölüm III: Levhalar, Levha 1, 2, 3, 4, 5, 6; Bölüm IV: Kitabeler, Kitabeler 1, 2, 3, 4, 5, 6; Kısım VI: İndeksler, Sözlükçe, Bibliyografya; Bölüm I: İndeksler, Şahıs Adları; Bölüm I: Endeks II, Yer Adları; Bölüm II: Sözlükçe; Bölüm III: Bibliyografya, Fihristler, Sistematik Fihrist, Genel Fihrist; Sonsöz.

“Bölüm II: İlahiler”: Hecenin farklı kalıplarıyla yazılmış ve numaralandırılmış altı ilahiye yer verilmiştir. Birinci ilahi Arif, ikinci ilahi Âşık Zehra, üçüncü ilahi Ömer Fuadi, dördüncü ilahi Mes’udi, beşinci ilahi Şeyh İbrahim Şevki, altıncı ilahi Şeyda’ya aittir.

“Bölüm III: Levhalar”: Altı levhaya yer verilmiştir.

“Bölüm IV: Kitabeler”: Farklı tarihlerde yazılmış altı kitabeye yer verilmiştir.

“Sonsöz”: Şaban-ı Veli külliyesinin 1925 yılından 1954 yılına kadar resmi ve özel hiçbir ilgi görmeyip kaderine terkedildiği, ilgilenen resmi kurumların da sadece kirasını almayı amaçladığı vurgulanmıştır. Bu durum karşısında Kastamonu halkının 1954-1955 yıllarında Şaban-ı Veli derneğini kurdukları ve derneğin ilk işinin külliyenin aslına zarar vermeden harap olmaktan kurtararak turistik bir niteliğe kavuşturmak olduğu belirtilmiştir. Derneğin faaliyetlerini türbenin inşaat ve onarım, müze ve kitaplık işleri olmak üzere üç kısımda gerçekleştirdiği anlatılmıştır.

Şaban-ı Veli’nin külliyesinin çevresinin, Şaban-ı Veli camii ve türbesinin, türbenin iç kısmının, Şaban-ı Veli müzesinin fotoğraflarına yer verilmiştir.

16. Turistik Kastamonu, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1958, 87 s., Yer No: 1977.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

17. *Türk Büyüklerinden Ünlü Bilgin ve Mutasavvıf Şaban-ı Veli Hayatı, Eserleri ve Külliyesi*, Kastamonu Şaban-ı Veli Musafakih Camileri Onarma Cemiyeti Yayınları: I, Yenises Matbaası, Kastamonu 1966, 36 s, Yer No: 01431.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

18. Yer No: 01444.

30 Ağustos, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Hayattan, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 2 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Taşkınlık, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 5 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Çocuk Destanı, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Doğru Yol, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Saz, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 1 s.

“Saz” adlı şiir hecenin 15’li kalıbıyla yazılmış tek bent halindeki 27 dizeden oluşmaktadır. Şair, sazına verdiği değeri ifade etmiştir.

Sazımın Tellerinden, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Çocuğun Değeri, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Kumar, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

29 Ekim, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1952, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Dimağ, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1953, 2 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

Ne Fayda, Kırıl Matbaası, Kastamonu 1953, 3 s.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

3.6. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi

1. *Kastamonu Bilmeceleeri* (Toplayanlar: Nasih Güngör, İhsan Ozanoğlu), CHP Kastamonu Halkevi Neşriyatı, Sayı: 6, Ticaret Basımevi, İzmir 1939, 204 s., Demirbaş No: 5345, Tasnif No: 398.6 GÜN 1939; Demirbaş No: 5377. Tasnif No: 398.6 GÜN 1939.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

2. *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar*, Demirbaş No: 7606, Tasnif No: T.811.2 OZA 1960.

Cilt şu bölümlerden oluşmaktadır: Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar: Meydanî; Kastamonu'nun Meşhur Saz Şairlerinden Ozanoğlu-Hakkı Taşlaşmaları; Folklorumuza İz Bırakan Kastamonulu Üç Usta (Biyografileri) Âşık Yorgansız Hakkı, Âşık İhsan Ozanoğlu ve Davulcu Mahir Dağlı (Karayılan); Şiirler.

Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar: Biyografik Risaleler Serisi: Meydanî, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1960, 7 s.

Bölüm şu başlıklardan oluşmaktadır: Meydanî, Bibliyografya. Eser Latin harfli daktilografiyle yazılmıştır.

“Meydanî”: Meydanî'den ilk kez Talat Mümtaz Yaman'ın bahsettiği, çeşitli yerlerde Meydanî hakkında yazılar yazıldığı fakat hayatı ve eserleri hakkında bir risale veya kitap yayımlanmadığı belirtilmiştir. Yazar, Meydanî hakkında büyük hacimde bir eser yazacak kadar çok malzeme bulunduğunu, bu malzemelerin bir kısmının Nasih Çelenligil'in özel kütüphanesinde, bir kısmının Meydanî'nin torunları Komiser Hikmet ve Mü'min Meydanî'de bulunduğu aktarılmıştır.

Meydanî'nin 1845 yılında Kastamonu İbnineccar mahallesinde doğduğu ve asıl adının Hüseyin olduğu; Erzurumlu Emrah'tan feyiz aldığı; özellikle hece ölçüsüyle yazdığı ve söylediği parçaların dönemindekilere göre daha kıymetli olduğu; en kuvvetli tarafının karşılıklı şiir söyleme ve taşlaşmalardaki başarı olduğu belirtilmiştir. Meydanî'nin hicri 1314 yılında Kastamonu'da vefat ettiği aktarılmıştır. Meydanî'nin eserlerinden birkaç parçaya yer verilmiştir.

Kastamonu'nun Meşhur Saz Şairlerinden Ozanoğlu-Hakkı Taşlaşmaları, Derleyen: M. Nasih Çelenligil, İlham Matbaası, Kastamonu 1959, 16 s.

Bu bölüm İhsan Ozanoğlu tarafından yazılmamıştır, M. Nasih Çelenligil tarafından derlenmiştir. Müstakil bir kitap olarak da basılmış olan bu bölüm, İhsan Ozanoğlu ve

eserleriyle ilgili yapılan çalışmalar bölümünde yer almış ve kitabın açıklamalı bibliyografyası verilmiştir.

Folklorumuza İz Bırakan Kastamonulu Üç Usta (Biyografileri) Âşık Yorgansız Hakkı, Âşık İhsan Ozanoğlu ve Davulcu Mahir Dağlı (Karayılan).

Bölüm şu başlıklardan oluşmaktadır: Âşık Hakkı Bayraktar, İhsan Ozanoğlu, Davulcu Karayılan-Mahir Dağlı, Şiirler. Eser Latin harfli daktilografıyla yazılmıştır. Bu bölümde sadece İhsan Ozanoğlu'nun anlatıldığı kısım dâhil edilmiştir.

“İhsan Ozanoğlu”: 1907 yılında doğan İhsan Ozanoğlu'nun kalem şairi, din adamı, halkbilimi araştırmacısı, musiki hocaı, yazar, ilim adamı gibi çok yönlü bir kişiliğe sahip olduğu vurgulanmıştır. Hafız, öğretmen olmanın yanı sıra çeşitli dillere de hakim olduğu, risale ve kitaplarının 1600'ü aştığı belirtilmiştir. Çeşitli hocalardan keman, ud, tar ve tanbur dersleri aldığından, 1975 yılında Konya'da 10. Türkiye Âşıklar Bayramı'nda 'en usta ozan' ödülünü kazandığından bahsedilmiştir. Çanakkale Türküsü ve Köroğlu koçaklamasının kendisinden derlendiği Ozanoğlu'nun 13 Şubat 1981 yılında 74 yaşında Kastamonu'da vefat ettiği bilgisine yer verilmiştir.

“Şiirler”: Yazar, Atatürk'ün milliyetçilik ve vatanseverlik ilkelerini Türk gençlerine yerleştirmek adına bu manzum eserleri kaleme aldığını dile getirmiştir. 20 şiire yer verilmiştir, şiirlerin isimleri şöyledir: Atatürk, Türklük, Vatan Sevgisi, Adalet, Tarım ve San'at, Cenk ve Mehter, Müslümanlık, Aşırı, Bunalım, Hainlik, Bağlılık, Okul, Öğretmen, Öğretim, Eğitim, Sesleniş, Fedakâr Kastamonu, Mürteciler, Cumhuriyet, Sosyal Hukuk.

3.7. T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi

1. *Gizli Bilim, İksir*, Kastamonu 1976, 30 s., Demirbaş No: 37 Hk 3856.

Arapça bir eserdir. İçinde Türkçe açıklamalar da yer almaktadır.

2. *Gizli Bilim, İlm ü-Evfak*, Kastamonu 1933, 955 s., Demirbaş No: 37 Hk 3857.

Esmâ ü'l Hüsnâ, ayet ve hadislerin karelere harf ve rakamla yazılıp anlam çıkarma ilmi olan vefk ve havas kitabıdır. Dil bağlamak, düşmanın helaki, bağı çözmek gibi konulara değinilmiştir. Örneğin; düşmanın helaki için iki rekât namaz kılarak, namazda Fatiha ve Hûmeze surelerinin okunması tavsiye edilmiştir.

İskât-ı hurûf'ta kişinin annesinin ismi, bulunduğu şehrin ismi, muamele yaptığı günün ve saatin ismi şifre şeklinde karelere yazılmıştır. İletler (hastalıklar) için yine hurûf ve rakamların kağıda yazılıp taşınması tavsiye edilmiş, bazı ilaç tarifleri verilmiş ve bunların nasıl kullanılacağı anlatılmıştır. Kısacası, vefk ve havasla birlikte halk tıbbına da yer verilmiştir.

3. *Kitabuttıb*, Kastamonu, Demirbaş No: 37 Hk 4076.

“Uzuvlardan birine şamil olan emrazın (hastalıkların) beyanıdır” başlığıyla bu hastalıklar için ilaç tarifleri verilmiştir.

4. *Meddahlık*, Demirbaş No: 37 Hk 4119.

Eserde çeşitli başlıklar yer almaktadır. Eserin isminden çok daha farklı konularda da bilgilere yer verilmiştir. Bilgilerin çoğu notlar şeklindedir, tam bir bütünlük olmadığı görülmektedir.

İlerlemiş cemiyetler içinde geri kalmış halk tabakalarına yer verilmiştir. 1933 yılında Kastamonu'daki elma, armut, ceviz sayısı ve üretimi, kasap ve fırınlar vs. gibi konularda bilgilere yer verilmiştir. Meddah ve meddahlıkla ilgili kişi ve kitaplara yer verilmiştir. Tarih-i Ata Bey, İranlı Mevlana Hamidi, Nakkaş Hasan, Hikâye-i Mürg gibi.

3.8. İhsan Ozanoğlu'nun Ailesinde Bulunan Eserleri

İhsan Ozanoğlu'nun kütüphanelerde yer almayan tek nüshasının ailesinde olduğu “Âşık Sazı Tel: I-II-III” adlı bir eseri, yayımlanacak şekilde hazırlanan, ancak yayımlayamadığı eseridir. Eserdeki türlerin çoğunluğunu koşma, destan, semai, taşlama, kalenderi ve satranç türleri oluşturmaktadır. Hece ölçüsü olarak koşma, destan ve taşlamada genellikle hecenin 11’li kalıbı, semaide hecenin 8’li ve 11’li kalıbı kullanılmıştır.

Üçüncü cildin sonunda yer alan genel fihrist şu başlıklardan oluşmaktadır: Divan, Semai, Kalenderi, Müstezat, Satranç, Koşmalar, Semailer, Destanlar, Taşlama, Taşlaşma, Cinaslı Maniler, Ramazan Manileri, Folklorik Maniler, Çeşitli Deyişler, Mistik Deyişler, Türküler, Şarkılar, Parça Adlarına Göre Endeks, Başlangıçlara Göre Endeks, Kafiyelelere Göre Endeks, Yer Adları, Şahıs Adları, Açıklama I Âşık Edebiyatı, Açıklama II Gerekli Bilgiler, Sözlükçe.

1. *Âşık Sazı Tel: I*, Kastamonu 1923-1973, 423 s.

Ciltte sırasıyla şu nazım türlerinde şiirler yer almaktadır: Divan I Gazel Tarzı; Divan II Murabbalar; Semai I Gazeller; Semai II Murabbalar; Kalenderi I Gazeller; Kalenderi II Murabbalar; Müstezat; Satranç; Koşmalar; Semailer; Destanlar.

Ciltte toplam 302 şiir bulunmaktadır. Şiirlere ve sayfalara ayrı numaralar verilmiştir. Ciltte ilk 356 sayfa daktilografiyle, 357’den sonuna kadar ise el yazısıyla Latinize olarak yazılmıştır. Koşmalar ve semailer dize sonlarındaki harfe göre alfabetik olarak sıralanmıştır, ancak bazı sayfalarda kopukluk nedeniyle alfabetik sıra bozulmuştur.

“Destanlar” bölümünde Atatürk Devrimi Destanı, 19 Mayıs Destanı, İnönü Destanı, İnönü Kastamonu, Halkevi Destanı, Hava Kurumu Destanı, Kızılay Destanı, Yardım Sevenler Destanı II-III-IV, Çocuk Destanı I-II, Sünnet Hatırası, On Deyiş, Kastamonu Destanları yer almaktadır.

2. *Âşık Sazı Tel: II*, Kastamonu 1923-1973, 426-850 s.

Cildin tamamı Latin harfli el yazısıyla yazılmıştır. Sıralama devam ettirilmiştir, bu cilt 303 numaralı, Kastamonu ilçelerinden olan Abana adlı destan ile başlamaktadır. Cildin sonunda yer alan maniler bölümü dize sonlarındaki harfe göre alfabetik sıraya konulmuştur.

Eserdeki nazım türleri sırasıyla şöyledir: Kastamonu İlçeleri, Abana, Araç, Azdavay, Bozkurt, Cide, Çatalzeytin, Daday, Devrekâni, İnebolu, Kargı, Küre, Taşköprü, Tosya, Kastamonu Kentleri, Kastamonu, Ağlı, Evrenye, Germeç, Hoşalay, İğdir, Mergüzel, Seydiler, Şenlik, Zarı, Kastamonu Pazarları, Kastamonu Köyleri, Kastamonu Elması, Büyük Zelzele Destanı I, II, III, Hacı Bektaş Töreni, Bir Dost İçin; Taşlamalar, Komünistlere, Hiciv ve Hezel I, Solcular, Gerçek, Solaklar, Marksizm Hastaları, Solcuların Harmanı, Sana Ne?, Gem Azıda, Aklı Olan, Kiralık Katiller, Maskeli Solcu I,II, Azgın Solcu, Çılgın Bir Solcu, Komünizm ile Mücadele Derneği, Şaşkın Solcu Âşık İhsani'ye, Solcu Âşık İ'yı Güllüşah için, Acı Bir Hatıra, Haçık Bey'e, Dediler, Dedim, Ne Fayda?, Dadaloğlu Hodri Meydan!, Dadaloğlu!, II, III, IV, V, Neydüğü Belirsize, Serseri, Palavracılar, Her Saat, Taşkın Bir Yobaza, İri Kıyım Bir Yobaza, Kandadır?, A. Rıza Başdurmaz'a; Taşlamalar, Ozanoğlu-Hakkı Taşlaşması I, II, III, IV, V, Ozanoğlu-Âşık Rıza, Gazibeyoğluna II; Maniler I, Cinas (Âşık Sözleri) II, Ramazan Manileri III, Folklorik Deyişler IV.

3. *Âşık Sazı Tel: III*, Kastamonu 1923-1973, 852-1273 s.

Cildin tamamı Latin harfli el yazısıyla yazılmıştır. Bu cilt, ikinci cildin sonundaki manilerin devamı şeklinde “K” harfiyle başlayıp “Z” harfiyle bitmektedir.

Cilt şu başlıklardan oluşmaktadır: Çeşitli Deyişler; Mistik Deyişler, İtiraf, Yakarış, İnceden İnce; Türküler, Türkü I Garip Akşam, II, III, IV, V; Şarkılar, I, II, III, IV; Endeks Parça Adlarına Göre; Endeks Başlangıçlara Göre; Endeks Kafiyele; Endeks Yer adları; Endeks Şahıs Adları; Açıklama I, Önsöz; Açıklama II, Gerekli Bilgiler-Anılar, Sözlükçe; Genel Fihrist.

3.9. Diğer Kütüphanelerin Kataloglarında İhsan Ozanoğlu Eserleri

İhsan Ozanoğlu'nun Türkiye genelindeki farklı kütüphanelerde bulunan eserlerine “TO-KAT” adlı ulusal toplu katalogdan ulaşılmıştır. Bu katalogda 129 eserin künyesi yer almaktadır. Bu kataloga göre eserlerden 123’ü basılı, 6’sı basılı olmayan eserlerdir. Ozanoğlu'nun eserlerinin bulunduğu kütüphaneler Anadolu-Merkez’de 2, Ankara’da 25, Atatürk-Merkez’de 4, AYK’da 19, Başkent’te 2, Bilecik Şeyh Edebali-Merkez’de 5, Bilkent-Merkez’de 7, BİSAV’da 2, Boğaziçi’nde 5, Bursa Uludağ-Merkez’de 1, Cumhuriyet-İlahiyat’ta 2, Çanakkale 18 Mart-Merkez’de 5, Dokuz Eylül’de 2, Ege’de 2, Erzurum Teknik’te 1, Fırat’ta 1, Gaziantep-Merkez’de 1, Gaziosmanpaşa-Merkez’de 1, Gümüşhane’de 1, IRCICA’da 1, İstanbul’da 3, İstanbul 29 Mayıs-Merkez’de 1, İstanbul Araştırmaları Enst.’de 2, İstanbul BB-Atatürk Kitaplığı’nda 62, İzmir Katip Çelebi-Merkez’de 1, Karadeniz Teknik’te 1, Kastamonu-Merkez’de 1, Kırklareli-Merkez’de 2, Manisa Celal Bayar-Merkez’de 1, Marmara-İlahiyat’ta 2, Milli Kütüphane’de 71, Mimar Sinan-Fen Edebiyat’ta 1, Muğla – Merkez’de 1, ODTÜ-Merkez’de 1, Ordu-Merkez’de 1, Özyeğin’de 1, Pamukkale-Merkez’de 1, Sabancı’da 1, Sakarya-Merkez’de 1, Selçuk-Merkez’de 1, Yıldız Teknik-Davutpaşa’da 1 eserinin olduğu belirtilmiştir (URL-11, 2020). Yüzlerce eserinin bulunduğu Kastamonu merkez için verilen sayı 1’dir. Ancak tez kapsamında incelediğimiz eserlerden yola çıkarak kütüphanelerin karşısında verilen eser sayılarında farklılık olduğunu göstermektedir.

3.10. İhsan Ozanoğlu’nun Vefatından Sonra Basılmış Eserleri

Bu başlık altında İhsan Ozanoğlu’nun vefatından sonra oğlu Ozan Ozanoğlu’nun yayımlanmasını sağladığı “Kastamonu Destanı” adlı eser ile Ozanoğlu hayattayken yayımlanmış olan ve daha sonra Nurettin Şöy’ün öncülüğünde tekrar yayımlanan “Büyük Veli Benli Sultan (Hayatı, Eserleri, Halefleri, Menakıbı)” adlı eserin açıklamalı bibliyografyasına yer verilmiştir.

1. *Kastamonu Destanı (Şiirlerle Kastamonu)*, Yayına Hazırlayan: Ozan Ozanoğlu, Fotoğraf: Fahri Özbek, Özeller Medya Tanıtım ve Matbaacılık, Kastamonu 2017, 108 s.

İçindekiler: Önsöz, İhsan Ozanoğlu (Kısa Biyografi), Kastamonu Destanı; Kastamonu İlçeleri ve Beldeleri, Abana, Ağlı, Araç, Azdavay, Bozkurt, Cide, Çatalzeytin, Daday, Devrekâni, Evrenye, Germeç, Hoşalay (Doğanyurt), Ilgaz, İğdir, İhsangazi (Mergüze), İnebolu, Kargı, Küre, Seydiler, Şenlik, Taşköprü, Tosya, Zarı; Kastamonu Pazarları, Kastamonu Köyleri, Kastamonu Elması, Karadeniz, Kastamonu, Benlisultan-I, Benlisultan-II, Şa'bân-ı Velî-I, Şa'bân-ı Velî-II, İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu ile İlgili Eserleri.

“Önsöz”, kitabı yayına hazırlayan ve İhsan Ozanoğlu'nun oğlu olan Ozan Ozanoğlu'na aittir. Bu eserin, kitaptaki ilk şiir olan ‘Kastamonu Destanı’ adlı şiirin adını taşıdığı ve kitapta bu şiirden başka Kastamonu'nun çeşitli özelliklerini, kültür ve yaşayışını anlatan şiirlerin yer aldığı belirtilmiştir. Kastamonu Destanı adlı şiirin şehrin bütün güzelliklerini, tarihini, kimliğini ortaya koyan, yalın ve akıcı bir dille, hece ölçüsüyle yazılmış bir şiir olduğu; kitabın diğer bölümlerinde köyler, kasabalar, ilçeler, Kastamonu elması ve pazarların konu edildiği; son bölümde babası Zakirbaşı Ahmet Efendi'nin Benli Sultan Hazretleri'ne yazdığı methiyelerle, kendisinin Şeyh Şaban-ı Veli'ye aruz vezniyle yazılmış manevi değerler taşıyan dört şiirin yer aldığı ifade edilmiştir. Bu kitabın Kastamonu'nun kültürü, tarihi, insanları, evleri, kutsal mekanları, evliyalrı gibi çeşitli yönlerinin tanınmasına katkı sağlayacağı vurgulanmıştır. Eserdeki İhsan Ozanoğlu şiirlerinin, Kent Tarihi Müzesi eski yöneticisi, şair-yazar, fotoğraf sanatçısı Fahri Özbek'in görselleriyle desteklendiği bilgisine yer verilmiştir.

“İhsan Ozanoğlu (Kısa Biyografi)” başlığı altında 15 Nisan 1907 yılında dünyaya gelip 13 Şubat 1981 yılında vefat eden İhsan Ozanoğlu'nun ailesi, eğitim-öğretim hayatı, çok yönlü kişiliği, eserleri, çalışma hayatı, derlemeleri, ilim dünyasındaki önemi hakkında bilgiler sunulmuştur.

“Kastamonu Destanı” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış elli sekiz dördlükten oluşmaktadır. Kastamonu’nun tüm doğal, kültürel ve tarihi güzellikleri konu edilmiştir. Şiirdeki eski Türkçe kelimelerin anlamları sayfanın alt kısmında yer almaktadır.

“Kastamonu İlçeleri ve Beldeleri” adlı bölümde Kastamonu’nun ilçe ve beldelerinin adını taşıyan şiirlere yer verilmiştir. “Abana” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Abana’nın denizi ve doğal güzellikleri anlatılmıştır. “Ağlı” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Ağlı’nın çarşısı, pazarı, halkı, doğası anlatılmıştır. “Araç” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Araç’ın manzarası, havası, taşı, toprağı konu edilmiştir. “Azdavay” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Azdavay’ın gelişmekte olduğu, kışının yaman olduğu ve şairin kalkınmasını istediği bir il olduğu ifade edilmiştir. “Bozkurt” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Bozkurt’tan sahili incisi, kentlerin en genci ve dinci, anayurdun çiçeği olarak bahsedilmiştir. “Cide” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış dört dördlükten oluşmaktadır. Cide’nin bir seyran yeri olduğu, havasının, suyunun temizliği, yiğidin harman olduğu bir yer olduğu anlatılmıştır. “Çatalzeytin” hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Çatalzeytin’in önu deniz arkası dağ olan, serin, derin ve emin bir yer olarak ifade edilmiştir. “Daday” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Daday’ın şirin bir vadide yer aldığı, yağının, balının meşhur olduğu anlatılmıştır. “Devrakâni” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış beş dördlükten oluşmaktadır. Devrakâni’nin izi silinmez bir cennet mekân olup, bir zikir gibi dilden düşmediği vurgulanmıştır. “Evrenye” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Evrenye kahramanlar vatani, pak yüzlü, dilber gözlü olarak tasvir edilmiştir. “Germeç” adlı şiir hecenin 8’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Germeç’in pazarları, alışverişi ve büryan aşısı ile meşhur bir yer olduğu anlatılmıştır. “Hoşalay (Doğanyurt)” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Doğanyurt’un tarihi bir yer olmasına rağmen sapa kalmış ancak yüksek tahsilli insanlar çıkarmış bir belde olduğundan bahsedilmiştir. “İlgaz” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dördlükten oluşmaktadır. Şair, İlgaz’ı etekleri yeşil, yelleri misk kokan, cennet gibi bir yer olarak tasvir etmiştir. “İğdir” adlı

şiiir hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. İğdir'in, Araç ilçesinin bir bucağı, sağlık durağı, yiğitlerin otağı olduğu anlatılmıştır. “İhsangazi (Mergüze)” adlı şiiir hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. İhsangazi'nin iki dağ arasında bir bucak olduğu ve kurtuluşa payı olan bu ilçenin bir gün kalkınacağına inanıldığı dile getirilmiştir. “İnebolu” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. İnebolu'nun güzellikler diyarı, medeniyet durağı, gam dağıtan bir yer olduğu anlatılmıştır. “Kargı” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Günümüzde Çorum'un ilçesi olan Kargı'nın o dönemlerde Kastamonu'nun ilçesi olması sebebiyle Kastamonu'nun ilçeleri arasında zikredilmiştir. Kargı'nın yaylaları, ovaları, tarlaları, bahçeleriyle sevgisi bol, huyu, görgüsü güzel bir şehir olduğundan bahsedilmiştir. “Küre” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Küre eski bir ilim, sanat merkezi olduğu, bakır ve mücevherle dolu, alimlerin yattığı mübarek bir yer olarak anlatılmıştır. “Seydiler” adlı şiiir hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Seydiler'in kahramanlar ve yiğitler yatağı, kar ve tipisi çok bir ilçe olarak ifade edilmiştir. “Şenlik” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şenlik'in kışı uzun, alışverişi yaman, dirlik düzenlik içinde bir yer olduğu anlatılmıştır. Taşköprü” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış altı dörtlükten oluşmaktadır. Taşköprü her türlü güzelliğin yer aldığı bir cennete benzetilmiştir. “Tosya” adlı şiiir hecenin 11'li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Tosya cazibeli, istikbali aydın, mazisi parlak bir yer olarak anlatılmıştır. “Zarı” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış dört dörtlükten oluşmaktadır. Zarı'nın, Azdavay'ın yavrusu olan bir kadılık olduğu, ancak ekilip biçilmeyen, kuş uçmaz kervan geçmez olarak tabir edilmiştir.

“Kastamonu Pazarları” adlı şiiir hecenin 8'li kalıbıyla yazılmış beş dörtlükten oluşmaktadır. Şiiirde Taşköprü, Germeç, Ağlı, İlişi, Meset, Şenlik, Seydiler, Mergüze ve İğdir'in pazarlarından bahsedilmiştir.

“Kastamonu Köyleri” adlı şiiir hecenin 7'li kalıbıyla yazılmış on sekiz dörtlükten oluşmaktadır. Kastamonu köylerinin her yönden birinci, halkı katıksız Türk, eşsiz doğal güzelliklere sahip olduğu anlatılmıştır.

“Kastamonu Elması” adlı şiir hecenin 7’li kalıbıyla yazılmış on üç dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde meyvelerin hünkarı olarak tabir edilen Kastamonu’nun elmasının özellikleri sayılarak övülmüştür.

“Karadeniz” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şiirde aşılmaz dağların eteklerinde yer alan Karadeniz konu edilmiştir.

“Kastamonu” adlı şiir hecenin 11’li kalıbıyla yazılmış üç dörtlükten oluşmaktadır. Şair, Kastamonu’dan başka bir şey dilemediğini, usanmadan Kastamonu’dan söz ettiğini anlatmıştır.

“Benli Sultan-I, Benli Sultan-II, Şaban-ı Veli-I, Şaban-ı Veli-II” adlı şiirler aruz vezniyle yazılmıştır. Bu şiirlerde Kastamonu’nun manevi değerleri, kutsallığının temel taşları olan şahsiyetler kaleme alınmıştır.

“İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu ile İlgili Eserleri” adlı bölümde İhsan Ozanoğlu’nun yazdığı 412 eser alfabetik şekilde sıralanmıştır.

2. Büyük Veli Benli Sultan (Hayatı, Eserleri, Halefleri, Menakıbı), Derleyen: Nurettin Şöy, HCR Ajans Hizmetleri, Kastamonu 2019, 106 s.

İhsan Ozanoğlu’nun yazdığı ve bastırdığı bu eser, vefatından sonra Nurettin Şöy tarafından tekrar yayımlanmıştır.

Eser, Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda da bulunmaktadır.

4. İHSAN OZANOĞLU'NUN DİĞER ESERLERİNİN KÜNYESİ

Bu bölümde, sadece halkbilimi alanında eserler vermeyen, çok yönlü bir şahsiyet olup hayatın hemen her alanında eser kaleme almış olan İhsan Ozanoğlu'nun, tez kapsamı dışında kalan halkbilimi alanın dışındaki eserlerinin künyelerine yer verilmiştir.

4.1. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesinde Bulunan Halkbilimi Dışındaki Kitaplarının Künyesi

1. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Filoloji, Mushaflarda İmlâ Hataları, Cilt: 33, Kastamonu, 363 s., Demirbaş No: 84677, Kast Yer No: 297.2 OZA [1973].
2. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Türkçe Kur'an-ı Kerim Tefsiri, Cilt: 34, Kur'an Filolojisi, Kısım: Sözlükçe, Bölüm: I, Kastamonu 1976, 362 s., Demirbaş No: 84670, Kast Yer No: 297.2 OZA 1976.
3. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Türkçe Kur'an-ı Kerim Tefsiri, Cilt: 34, Kur'an Filolojisi, Kısım: Sözlükçe, Bölüm: II, Kastamonu 1976, s. 365-726, Demirbaş No: 84668, Kast Yer No: 297.2 OZA 1976.
4. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Türkçe Kur'an-ı Kerim Tefsiri, Cilt: 35, Kur'an Filolojisi, Kısım: Sözlükçe, Bölüm: III, Kastamonu 1976, s. 729-1038, Demirbaş No: 84673, Kast Yer No: 297.2 OZA 1976.
5. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Türkçe Kur'an-ı Kerim Tefsiri, Cilt: 38, Kur'an-ı Kerim ve Tefsir ile İlgili Eserler, Literatür: I, Kastamonu, 385 s., Demirbaş No: 84671, Kast Yer No: 297.2 OZA [1973].
6. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Türkçe Kur'an-ı Kerim Tefsiri, Cilt: 39, Kur'an-ı Kerim ve Tefsir ile İlgili Eserler, Literatür: II, Kastamonu, s. 386-768, Demirbaş No: 84664, Kast Yer No: 297.2 OZA [1973].

7. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Türkçe Kur'an-ı Kerim Tefsiri, Cilt: 40, Kısım: Hazırlık Ciltleri Fihristi I, 70 s., Demirbaş No: 84675, Kast Yer No: 297.61 CİH 1997.
8. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Kısım: I, Kur'an-ı Kerim'den Ayet Bulma Rehberi, 350 s., Demirbaş No: 84666, Kast Yer No: 297.2 OZA 1978.
9. El-Fürkan fî Tefsir'il-Kur'an, Kısım: II, Kur'an-ı Kerim'den Ayet Bulma Rehberi, s. 353-686, Demirbaş No: 84667, Kast Yer No: 297.2 OZA 1978.
10. Büyük İslâm Âlemi Kronolojisi, Cilt: I, Kastamonu 1980, 438 s., Demirbaş No: 25326, Kast Yer No: 297 OZO 1980.
11. Büyük İslâm Âlemi Kronolojisi, Cilt: II, Kastamonu 1980, 438 s., Demirbaş No: 25327, Kast Yer No: 297 OZA 1980.
12. Kur'an-ı Kerim'de Bulunmayan Sözcükler, Demirbaş No: 84908, Kast Yer No: 297 OZA [1976?].
13. Kur'an-ı Kerim'in Edebi Nitelikleri-Kur'an-ı Kerim Falı-Kırkambar Şiirler, Demirbaş No: 84912, Kast Yer No: 297 OZA [1976?].
14. Türedi Kasidesi ve Şiirler, Mushaflarda İmla Bozuklukları, Demirbaş No: 84909, Kast Yer No: 811.42 OZA [1976?].
15. Divan Yolunda-Şiirler, 1920-1978, 100 s., Demirbaş No: 84914, Kast Yer No: 818 OZA [1978].
16. Divan Edebiyatı Genel Bilgi, Eleştiri, Dizi I, Kastamonu 1977, 404 s., Demirbaş No: 84678, Kast Yer No: 819.1 OZA [199?].
17. Divan Edebiyatı Genel Bilgi, Eleştiri, Dizi II, Kastamonu 1977, s. 406-815, Demirbaş No: 84680, Kast Yer No: 819.1 OZA [199?].

18. Türkçe Kur'an ve Namaz, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1949, 105 s., Demirbaş No: 84575, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84576, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84577, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84578, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84584, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84585, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84598, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84599, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84600, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84601, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84603, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84605, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84606, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 84607, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 6607, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949; Demirbaş No: 7094, Kast Yer No: 297.4 OZA 1949.

19. Tarikat Türleri, Kastamonu, 7 s., Demirbaş No: 84472.

4.2. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesinde Bulunan Halkbilimi Dışındaki Risalelerinin Künyesi

Aşağıda verilen risaleler Süryanice, Arapça gibi farklı dillerdedir.

1. Gizli Bilim, Alak Suresi Azimet, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84781.
2. Gizli Bilim, Anâsır Azimet, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84782.
3. Gizli Bilim, Âyet ül-Kürsi Azimet, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84744.
4. Gizli Bilim, Ayna Azimet, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84784.
5. Gizli Bilim, Berhetiye Azimet, Kastamonu 1976, 25 s., Demirbaş No: 84740.
6. Gizli Bilim, Besmele Azimet, Kastamonu 1976, 23 s., Demirbaş No: 84739.
7. Gizli Bilim, Burçların Azimet, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84785.

8. Gizli Bilim, Büyük Azimet ve Hizbü'nnevevi, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84787.
9. Gizli Bilim, Cin Azimet, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84843.
10. Gizli Bilim, Cin Suresi Azimet, Kastamonu 1976, 42 s., Demirbaş No: 84780.
11. Gizli Bilim, Ebced Hesabı ile Esmâ-i Hüsna, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84737.
12. Gizli Bilim, Esmâ-i Hüsna'yı Mukabil Esmâ-i Melek, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84478.
13. Gizli Bilim, Echazat Azimet, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84802.
14. Gizli Bilim, Eflâk Azimet, Kastamonu 1976, 26 s., Demirbaş No: 84789.
15. Gizli Bilim, Erkaşu Azimet, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84800.
16. Gizli Bilim, Esbavus Azimet, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84799.
17. Gizli Bilim, Esmâ ül-Hüsna Azimet, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84742.
18. Gizli Bilim, Eşyayı Harekete Getirme Azimet, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84790.
19. Gizli Bilim, Fatiha Azimet I, Kastamonu 1976, 17 s., Demirbaş No: 84792.
20. Gizli Bilim, Fatiha Azimet II, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84795.
21. Gizli Bilim, Fatiha Azimet III, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84797.
22. Gizli Bilim, Günlerin Azimetleri, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84815.

23. Gizli Bilim, Günlerin Perileri ile Azimetleri, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84845.
24. Gizli Bilim, Hannan Azimet, Kastamonu 1976, 13 s., Demirbaş No: 84816.
25. Gizli Bilim, Hemruş Azimet, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84819.
26. Gizli Bilim, Hıfız ve Masûniyet I, Kastamonu 1976, 26 s., Demirbaş No: 84839.
27. Gizli Bilim, Hind Takuşu Azimet, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84820.
28. Gizli Bilim, Huddam Azimet I, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84747.
29. Gizli Bilim, Huddam Azimet II, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84748.
30. Gizli Bilim, Huddam Azimet III, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84756.
31. Gizli Bilim, Huddam Azimet IV, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84754.
32. Gizli Bilim, Huddam Azimet 5, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84752.
33. Gizli Bilim, Huddam Azimet VI, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84750.
34. Gizli Bilim, İhlas Suresi Azimet, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84818.
35. Gizli Bilim, İnşirah Suresi Azimet, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84817.
36. Gizli Bilim, İsm-i A'zam Azimet I, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84821.
37. Gizli Bilim, İsm-i A'zam Azimet II, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84822.
38. Gizli Bilim, Kaalud Azimet, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84703.
39. Gizli Bilim, Kaadir'ü Evradı, Kastamonu 1976, 36 s., Demirbaş No: 84702.

40. Gizli Bilim, Kâf Azimeti, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84704.
41. Gizli Bilim, Kahhar Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84705.
42. Gizli Bilim, Kelâm-e İn Azimeti, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84706.
43. Gizli Bilim, Kenz ül-arş, Kastamonu 1976, 24 s., Demirbaş No: 84783.
44. Gizli Bilim, Latif Azimeti, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84707.
45. Gizli Bilim, Meşhur Süryani İsimler, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84479.
46. Gizli Bilim, Mehvail Azimeti, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84708.
47. Gizli Bilim, Mendil Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84709.
48. Gizli Bilim, Meytatarûn Azimeti, Kastamonu 1976, 26 s., Demirbaş No: 84710.
49. Gizli Bilim, Muhabbet Azimeti, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84711.
50. Gizli Bilim, Murad Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84712.
51. Gizli Bilim, Mülk Suresi Azimeti, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84713.
52. Gizli Bilim, Nâcurni Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84714.
53. Gizli Bilim, Nuh Azimeti, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84715.
54. Gizli Bilim, Rahman Azimeti, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84775.
55. Gizli Bilim, Rahman Duası, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84778.
56. Gizli Bilim, Rakib Azimeti, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84724.
57. Gizli Bilim, Ruhani Azimeti I, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84723.

58. Gizli Bilim, Ruhani Azimeti II, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84905.
59. Gizli Bilim, Saffat Azimeti I, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84722.
60. Gizli Bilim, Saffat Azimeti II, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84721.
61. Gizli Bilim, Salât-ı Münciye Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84720.
62. Gizli Bilim, Semûr Hindi Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84719.
63. Gizli Bilim, Sihir Azimeti (Seyf Duası), Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84725.
64. Gizli Bilim, Süryani İsimler, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84480.
65. Gizli Bilim, Şemhureş Azimeti I, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84701.
66. Gizli Bilim, Şehet Azimeti 2, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84735.
67. Gizli Bilim, Takfakuş Azimeti, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84734.
68. Gizli Bilim, Taytatarun Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84733.
69. Gizli Bilim, Tebbet Azimeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84732.
70. Gizli Bilim, Teshir Azimeti, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84731.
71. Gizli Bilim, Tırnak Azimeti, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84730.
72. Gizli Bilim, Toplama Azimeti, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84729.
73. Gizli Bilim, Yıldızların Azimeti I, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84757.
74. Gizli Bilim, Yıldızların Azimeti II, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84757.

75. Gizli Bilim, Teshir Azimeti I, Kastamonu 1976, 5 s., Demirbaş No: 84779.
76. Gizli Bilim, Teshir Azimeti II, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84726.
77. Gizli Bilim, Teshir Azimeti III, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84727.
78. Gizli Bilim, Teshir Azimeti IV, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84718.
79. Gizli Bilim, Teshir Azimeti V, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84717.
80. Gizli Bilim, Teshir Azimeti VI, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84716.
81. Gizli Bilim, Vefıklar 1, Genel, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84837.
82. Gizli Bilim, Vefıklar 2, Sar'a Vefkı, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84838.
83. Gizli Bilim, Vefıklar 3, Hastalıklar 1, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84840.
84. Gizli Bilim, Vefıklar 4, Hastalıklar 2, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84834.
85. Gizli Bilim, Vefıklar 5, Hastalıklar 3, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84833.
86. Gizli Bilim, Vefıklar 6, Hastalıklar 4, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84829.
87. Gizli Bilim, Vefıklar 7, Hastalıklar 5, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84830.
88. Gizli Bilim, Vefıklar 8, Hastalıklar 6, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84831.
89. Gizli Bilim, Vefıklar 9, Hastalıklar 7, Kastamonu 1976, 13 s. Demirbaş No: 84832.
90. Gizli Bilim, Vefıklar 10, Bismillah Vefkı, Kastamonu 1975, 6 s., Demirbaş No: 84869.

91. Gizli Bilim, Vefıklar 10, Hastalıklar-Cinsi Sapıklık 8, Kastamonu 1976, 5 s. Demirbaş No: 84828.
92. Gizli Bilim, Vefıklar 11, Bağ ve Çözümü, Kastamonu 1976, 11 s. Demirbaş No: 84827.
93. Gizli Bilim, Vefıklar 12, Çeşitli Vefıklar 1, Kastamonu 1976, 10 s. Demirbaş No: 84826.
94. Gizli Bilim, Vefıklar 13, Çeşitli Vefıklar 2, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84871.
95. Gizli Bilim, Vefıklar, Çeşitli Vefıklar 3, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84825.
96. Gizli Bilim, Vefıklar 15, Teshir I, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84824.
97. Gizli Bilim, Vefıklar 17, Teshir II, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84823.
98. Gizli Bilim, Vefıklar, Çeşitli 4, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84851.
99. Gizli Bilim, Vefıklar, Çeşitli Vefıklar 6, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84844.
100. Gizli Bilim, Vefıklar 19, Çeşitli Vefıklar 5, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84856.
111. Gizli Bilim, Vefıklar 20, Günlerin Vefıkları, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84854.
112. Gizli Bilim, Vefıklar 21, Kahir ve Helak Vefıkları I, Kastamonu 1976, 12 s., Demirbaş No: 84886.

- 113.** Gizli Bilim, Vefıklar 22, Besmele Vefkı, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84853.
- 114.** Gizli Bilim, Vefıklar 23, Kahriye Vefkı 2, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84862.
- 115.** Gizli Bilim, Vefıklar 24, Tiryakilik, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84860.
- 116.** Gizli Bilim, Vefıklar 25, Her Türden, Kastamonu 1975, 20 s., Demirbaş No: 84867.
- 117.** Gizli Bilim, Vefıklar 25, Çeşitli Vefıklar 7, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84864.
- 118.** Gizli Bilim, Vefıklar 27, Define ve Para, Kastamonu 1976, 7 s., Demirbaş No: 84858.
- 119.** Gizli Bilim, Vefıklar 27, Kısmet, Kastamonu 1976, 11 s., Demirbaş No: 84842.
- 120.** Gizli Bilim, Vâkıa Azimeti, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84728.
- 121.** Gizli Bilim, Vâkıa Duası, Kastamonu 1976, 9 s., Demirbaş No: 84841.
- 122.** Gizli Bilim, Vedüd Azimeti, Kastamonu 1976, 10 s., Demirbaş No: 84786.
- 123.** Gizli Bilim, Ya'ruş Azimeti, Kastamonu 1976, 6 s., Demirbaş No: 84736.
- 124.** Gizli Bilim, Yâsin-i Şerif Azimeti I, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84796.
- 125.** Gizli Bilim, Yâsin-i Şerif Azimeti II, Kastamonu 1976, 36 s., Demirbaş No: 84794.
- 126.** Gizli Bilim, Yâsin-i Şerif Azimeti III, Kastamonu 1976, 50 s., Demirbaş No: 84793.

127. Gizli Bilim, Yedi Esmâ Azîmeti, Kastamonu 1976, 3 s., Demirbaş No: 84791.

128. Gizli Bilim, Yedi Cîn Padişahı Azîmeti, Kastamonu 1976, 8 s., Demirbaş No: 84788.

129. Gizli Bilim, Yuhîbbûnehüm Azîmeti, Kastamonu 1976, 4 s., Demirbaş No: 84738.

4.3. İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu Arkeoloji Müzesi Kütüphanesinde Bulunan Halkbilimi Dışındaki Eserlerinin Künyesi

Kastamonu Arkeoloji Müzesi Kütüphanesinde bu başlıkta verebileceğimiz bir eser bulunmaktadır. Aşağıda adı geçen eser dini bir eserdir.

1. Türkçe Kur'an ve Namaz, Doğrusöz Matbaası, Kastamonu 1949, 105 s., Yer No: 2052.

4.4. T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesindeki Diğer Eserlerinin Künyesi

İhsan Ozanoğlu'nun halkbilimi alanının dışındaki eserleri ile Arap harfli olan eserlerine dijital ortamda tarama yapılarak ulaşılmış ve künyeleri verilmiştir.

1. Terceme-i Mültekâ'l-Ebhûr, Demirbaş No: 37 Hk 4124.

2. Mecmû'a-i Eş'âr, Demirbaş No: 37 Hk 4128.

3. Cönk, Demirbaş No: 37 Hk 4142.

4. Cönk, Demirbaş No: 37 Hk 4144.

5. Cönk, Demirbaş No: 37 Hk 4145.
6. Cönk, Demirbaş No: 37 Hk 4146.
7. Mecnû'a-i Eş'âr, Demirbaş No: 37 Hk 4111.
8. Fuzuli Hakkında Makâle, Demirbaş No: 37 Hk 4114.
9. Mev'ize, Demirbaş No: 37 Hk 4115.
10. Mecnû'a-i Eş'âr, Demirbaş No: 37 Hk 4123.
11. Hacc-i Şerif ile İlgili Dualar ve Tercemeler, Demirbaş No: 37 Hk 3853.
12. Mecnû'a-i Eş'âr, 1968, Demirbaş No: 37 Hk 3854.
13. Mecnû'a-i Eş'âr, Demirbaş No: 37 Hk 3855.
14. Mecnû'a-i Eş'âr, Demirbaş No: 37 Hk 4125.
15. Mecnû'a-i Eş'âr, Demirbaş No: 37 Hk 4148.

4.5. İhsan Ozanoğlu'nun Gazete Yazılarının Künyesi

İhsan Ozanoğlu'nun yaşamında gazetecilik de ayrı bir öneme sahiptir. Ozanoğlu Doğrusöz, Kastamonu, Birlik ve Yenises gibi gazetelerde ve çeşitli dergilerde yüzlerce yazıları olan biridir. Bu gazete yazıları makale, şiir, fıkra gibi pek çok farklı türden oluşmaktadır. Biz burada ulaşabildiklerimizi vermekle yetindik, ancak onun gazete yazıları ayrı bir çalışma konusu olacak önemdedir ve bu yazıları da incelenmelidir. Doğrusöz gazetesindeki incelemeleri hem genel kültüre hem de Kastamonu kültürüne önemli katkılar sağlamıştır. Aşağıda listelenen gazete yazıları ve şiirleri İhsan Ozanoğlu'nun 1937-1975 yılları arasında Kastamonu Doğrusöz Gazetesi'nde

yayımlanmıştır. Burada verilen künyeler şu eserden alınmıştır: Orhan, E. (1999). *Doğrusöz Gazetesi İndeksi*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu, 51 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Gülten Küçükbasmacı.

1. *Atatürk Devrimi*, (Şiir), Doğrusöz, C. 1, S. 16, s. 5, 13 Temmuz 1937, Kastamonu.
2. *Atatürk Notları*, (Şiir), Doğrusöz, C. 1, S. 21, s. 3, 30 Temmuz 1937, Kastamonu.
3. *30 Ağustos*, (Şiir), Doğrusöz, C. 1, S. 30, s. 2, 30 Ağustos 1937, Kastamonu.
4. *Sakarya'ya Şiir*, (Şiir), Doğrusöz, C. 1, S. 32, s. 3, 7 Eylül 1937, Kastamonu.
5. *Âşık Tarzı Makale*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 68, s. 3, 14-2. Kânun 1937, Kastamonu.
6. *Âşık Tarzı Makale*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 69, s. 4, 18-4. Kânun 1938, Kastamonu.
7. *Âşık Tarzı Makale*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 72, s. 3, 28-2. Kânun 1938, Kastamonu.
8. *Âşık Tarzı Makale 4*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 76, s. 3, 15 Şubat 1938, Kastamonu.
9. *Âşık Tarzı Makale 5*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 77, s. 4, 18 Şubat 1938, Kastamonu.
10. *Âşık Tarzı Makale 6*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 85, s. 4, 18 Mart 1938, Kastamonu.
11. *Âşık Tarzı Makale 7*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 87, s. 3, 29 Mart 1938, Kastamonu.

12. *Âşık Tarzı Makale*, (Makale), Doğrusöz, C. 1, S. 96, s. 4, 28 Nisan 1938, Kastamonu.
13. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı 1*, (Makale), Doğrusöz, C. 2, S. 134, s. 2, 6 Eylül 1938, Kastamonu.
14. *Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı 2*, (Makale), Doğrusöz, C. 2, S. 135, s. 2, 9 Eylül 1938, Kastamonu.
15. *Kastamonu Halk Edebiyatı*, (Makale), Doğrusöz, C. 2, S. 150, s. 2, 1-2. Teşrin 1938, Kastamonu.
16. *Kastamonu Halk Edebiyatı*, (Makale), Doğrusöz, C. 2, S. 151, s. 4, 4-2. Teşrin 1938, Kastamonu.
17. *İnönü Gelirken*, (Şiir), Doğrusöz, C. 2, S. 160, s. 3, 7-1. Kânun 1938, Kastamonu.
18. *İnönü Destanı*, (Şiir), Doğrusöz, C. 2, S. 160, s. 4, 7-1. Kânun 1938, Kastamonu.
19. *Ulu İnönü*, (Şiir), Doğrusöz, C. 2, S. 161, s. 2, 8-1. Kânun 1938, Kastamonu.
20. *Aziz Konuk*, (Şiir), Doğrusöz, C. 2, S. 161, s. 3, 8-1. Kânun 1938, Kastamonu.
21. *Bağrıma Basta Geç*, (Şiir), Doğrusöz, C. 2, S. 162, s. 4, 9-1. Kânun 1938, Kastamonu.
22. *Kastamonu Halk Edebiyatı (Türküler)*, (Makale), Doğrusöz, C. 2, S. 167, s. 2, 27-1. Kânun 1938, Kastamonu.
23. *Türk İnkılâbı*, (Şiir), Doğrusöz, C. 2, S. 172, s. 3, 13-2. Kânun 1939, Kastamonu.
24. *Edebiyat*, (Makale), Doğrusöz, C. 2, S. 179, s. 3, 10 Şubat 1939, Kastamonu.
25. *Çocuk Destanı*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 210, s. 3, 30 Mayıs 1939, Kastamonu.

26. *Sivas Ağâhi*, Biyografi (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 212, s. 3, 6 Haziran 1939, Kastamonu.
27. *Kastamonu Şairlerinden Lütfi*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 3, S. 216, s. 3, 20 Haziran 1939, Kastamonu.
28. *Âşık Kemali*, Biyografi, Doğrusöz, C. 3, S. 222, s. 3, 11 Temmuz 1939, Kastamonu.
29. *Bir Okuma Kitabı Nasıl Yazılmalıdır*, (Makale), Doğrusöz, C. 3, S. 231, s. 2, 11 Ağustos 1939, Kastamonu.
30. *Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 3, S. 231, s. 2, 11 Ağustos 1939, Kastamonu.
31. *Kemali'de, Meydanı'den*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 233, s. 3, 18 Ağustos 1939, Kastamonu.
32. *Ömrüm Oldukça*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 242, s. 1, 19 Eylül 1939, Kastamonu.
33. *Kastamonulu Şair M. Nabi*, Biyografi, Doğrusöz, C. 3, S. 280, s. 2, 23 Şubat 1940, Kastamonu.
34. *Halk Evleri*, Manzume, Doğrusöz, C. 3, S. 281, s. 1, 27 Şubat 1940, Kastamonu.
35. *Halk Evi Destanı*, Doğrusöz, C. 3, S. 281, s. 2, 27 Şubat 1940, Kastamonu.
36. *Türkistan'tı*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 283, s. 3, 8 Mart 1940, Kastamonu.
37. *Türk Derler Bize*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 286, s. 3, 15 Mart 1940, Kastamonu.
38. *Evimize Bağlılık*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 289, 26 Mart 1940, Kastamonu.
39. *Genç Şairlerimizden Necdet Atılğan*, Biyografi, Doğrusöz, C. 3, S. 295, s. 2, 16 Nisan 1940, Kastamonu.

40. *İlim*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 295, s. 2, 16 Nisan 1940, Kastamonu.
41. *İktisap*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 296, s. 2, 19 Nisan 1940, Kastamonu.
42. *Spor*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 297, s. 2, 23 Nisan 1940, Kastamonu.
43. *Kanaat, Temizlik*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 298, s. 3, 26 Nisan 1940, Kastamonu.
44. *Efem*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 300, s. 2, 3 Mayıs 1940, Kastamonu.
45. *Hırs*, (Şiir), Doğrusöz, C. 3, S. 300, s. 2, 3 Mayıs 1940, Kastamonu.
46. *Edebiyatta Meşhur Olmak*, (Deneme), Doğrusöz, C. 4, S. 302, s. 1, 10 Mayıs 1940, Kastamonu.
47. *Üstat R. Başdurmaz'a*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 303, s. 3, 14 Mayıs 1940, Kastamonu.
48. *Nezakat*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 304, s. 3, 17 Mayıs 1940, Kastamonu.
49. *Âşık Ömer*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 4, S. 304, s. 3, 21 Mayıs 1940, Kastamonu.
50. *Âşık Ömer*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 4, S. 305, s. 3, 21 Mayıs 1940, Kastamonu.
51. *Kamuna İnat*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 306, s. 3, 24 Mayıs 1940, Kastamonu.
52. *Müfsid*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 307, s. 2, 28 Mayıs 1940, Kastamonu.
53. *Zem*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 309, s. 3, 4 Haziran 1940, Kastamonu.
54. *Sağlık*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 314, s. 2, 21 Haziran 1940, Kastamonu.
55. *Serhoşluk*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 315, s. 3, 25 Haziran 1940, Kastamonu.
56. *İrşad*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 317, s. 3, 2 Temmuz 1940, Kastamonu.

57. *İçki Belası*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 318, s. 3, 5 Temmuz 1940, Kastamonu.
58. *Servet-ü Saman*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 320, s. 3, 16 Temmuz 1940, Kastamonu.
59. *Kocalık*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 322, s. 2, 19 Temmuz 1940, Kastamonu.
60. *Geçlik*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 324, s. 2, 26 Temmuz 1940, Kastamonu.
61. *Saklama*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 325, s. 2, 30 Temmuz 1940, Kastamonu.
62. *Sabır*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 330, s. 3, 16 Ağustos 1940, Kastamonu.
63. *Afiv, Sabır*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 331, s. 2, 20 Ağustos 1940, Kastamonu.
64. *Bahis*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 334, s. 2, 30 Ağustos 1940, Kastamonu.
65. *Para*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 335, s. 2, 3 Eylül 1940, Kastamonu.
66. *Hasret*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 333, s. 2, 6 Eylül 1940, Kastamonu.
67. *Hazer*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 337, s. 2, 10 Eylül 1940, Kastamonu.
68. *Göklere Doğru*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 339, s. 2, 17 Eylül 1940, Kastamonu.
69. *Ülkümüz*, (Şiir), Doğrusöz, C. 4, S. 340, s. 2, 17 Eylül 1940, Kastamonu.
70. *İdeal Halk Edebiyatı*, (Deneme), Doğrusöz, C. 4, S. 349, s. 2, 22-1. Teşrin 1940, Kastamonu.
71. *Kadir Gecesi*, (Şiir), Doğrusöz, C. 9, S. 968-163, s. 3, 4 Temmuz 1948, Kastamonu.
72. *Fetvada İhtiyat*, (Fıkra), Doğrusöz, C. 17, S. 2298, s. 1, 8 Mayıs 1954, Kastamonu.
73. *İhsan*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2299, s. 1, 10 Mayıs 1954, Kastamonu.

74. *Çeşit Olsun Deye*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2300, s. 1, 11 Mayıs 1954, Kastamonu.
75. *Nişan Koymak İçin*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2301, s. 1, 12 Mayıs 1954, Kastamonu.
76. *Gelecek Sene*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2303, s. 1, 14 Mayıs 1954, Kastamonu.
77. *Sadakaya Göre*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2305, s. 1, 17 Mayıs 1954, Kastamonu.
78. *Ölçüsüzlük*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2308, s. 1, 20 Mayıs 1954, Kastamonu.
79. *Özür*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2309, s. 1, 21 Mayıs 1954, Kastamonu.
80. *Tiryakilik*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2310, s. 1, 22 Mayıs 1954, Kastamonu.
81. *Bektaşî'nin Orucu*, Fıkra, Doğrusöz, C. 17, S. 2318, s. 1, 31 Mayıs 1954, Kastamonu.
82. *Tarihten Yapraklar*, Biyografi, Doğrusöz, C. 18, S. 2545, s. 1, 5 Mart 1955, Kastamonu.
83. *Kahramanlık Şiirleri*, Makale, Doğrusöz, C. 18, S. 2579, s. 1, 14 Nisan 1955, Kastamonu.
84. *Latîfî*, Makale, Doğrusöz, C. 24, S. 3713-3715, s. 1, 10-11-12 Ocak 1959, Kastamonu.
85. *Meftuni*, Biyografi, Doğrusöz, C. 24, S. 3787-3788-3789-3790, s. 1, 14-15-16-17-18 Nisan 1959, Kastamonu.
86. *Medhi*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 24, S. 3791-3792-3793-3794, s. 1, 18-19-20-21 Nisan 1959, Kastamonu.

- 87. Celâli**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 24, S. 3812-3813-3814-3815-3816-3817, s. 1, 13-14-15-16-17-18 Nisan 1959, Kastamonu.
- 88. Tûrabi**, Biyografi, Doğrusöz, C. 25, S. 4032-4033-4034-4035-4036-4037-4038, s. 1, 1-2-3-4-5-6-7-8 Şubat 1960, Kastamonu.
- 89. Mahui**, Biyografi, Doğrusöz, C. 25, S. 4039-4040-4041-4042-4043, s. 1, 9-10-11-12-13 Şubat 1960, Kastamonu.
- 90. Şadi**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4044-4045-4046-4047, s. 1, 17-18-19-20 Şubat 1960, Kastamonu.
- 91. Bedî**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4049-4050-4051-4052-4053-4054-4055, s. 1, 23-24-25-26-27-28 Şubat 1960-2-3 Mart 1960, Kastamonu.
- 92. Meydanî**, Biyografi, Doğrusöz, C. 25, S. 4060-4061-4062-4063-4064-4065, s. 1, 9-10-11-12-13-14 Mart 1960, Kastamonu.
- 93. La'li**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4157-4158-4159-41-60-4161, s. 1, 9-10-11-12-13 Temmuz 1960, Kastamonu.
- 94. Hamdi**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4167-4168-4169-4170-4171, s. 1, 21-22-23-24-25-26 Temmuz 1960, Kastamonu.
- 95. Şafi Çelebi**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4189-4190-4191-4192-4193-4194, s. 1, 16-17-18-19-20-21-22 Ağustos 1960, Kastamonu.
- 96. Hıfzi**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4198-4199-4200-4201, s. 1, 26-27-28-29-30 Şubat 1960, Kastamonu.
- 97. Âgâhi**, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4220-4221, s. 1, 21-22 Eylül 1960, Kastamonu.

98. *Zaifi*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4226-4227-4228-4229, s. 1, 28-29-30 Eylül 1960, 1 Ekim 1960, Kastamonu.
99. *Hasbi*, (Biyografi), Doğrusöz, C. 25, S. 4263-4264, s. 1, 15-16 Kasım 1960, Kastamonu.
100. *Azmi*, Biyografi, Doğrusöz, C. 25, S. 4268-4269-4270-4271-4272-4273-4274-4275, s. 1, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 Kasım 1960, Kastamonu.
111. *Âşık Kemali*, Biyografi, Doğrusöz, C. 25, S. 4337-4338-4339-4340, s. 1, 9-10-11-12 Şubat 1961, Kastamonu.
112. *Ziya Demicioğlu*, (Şiir), Doğrusöz, C. 34, S. 6895, s. 2, 2 Ekim 1970, Kastamonu.
113. *Ata Armay*, (Şiir), Doğrusöz, C. 34, S. 6896, s. 2, 12 Kasım 1970, Kastamonu.
114. *Ziya Demicioğlu*, (Şiir), Doğrusöz, C. 37, S. 6966, s. 1, 11 Mart 1974, Kastamonu.

5. İHSAN OZANOĞLU VE ESERLERİ ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALAR, PROGRAMLAR VE DİĞERLERİ

5.1. İhsan Ozanoğlu Hakkında Yapılmış Tezler

İhsan Ozanoğlu ve eserlerini konu alan toplam 14 tez incelenmiştir. Bu tezlerden 13'ü lisans tezi, 1'i yüksek lisans tezidir. Bu tezler Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin, Doç. Dr. Gülten Küçükbasımacı ve Dr. Öğr. Üyesi Kaan Yılmaz danışmanlığında hazırlanmıştır Yüksek lisans tezi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda, lisans tezleri ise Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği ile Türk Dili ve Edebiyatı Bölümlerinde yapılmıştır.

1. Akburu, Aslıhan, *Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Âşık Tarzı Şiirleri Üzerine Bir İnceleme*, Kastamonu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2018, 310 s., Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gülten Küçükbasmacı.

Bu tezde İhsan Ozanoğlu'nun âşık tarzı şiirleri şekil ve içerik yönünden incelenmiştir. Birinci bölümde, Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki yayımlanmış ve yayımlanmamış şiirleri incelenmiştir. Bu şiirlerde savaşlar, devlet başkanları, toplumsal olaylar, afetler gibi birçok konu işlenmiştir. İkinci bölümde, Ozanoğlu'nun “Âşık Sazı” adlı üç ciltlik eserindeki şiirleri incelenmiş, koşma, destan, taşlama, semai, satranç, kalenderi gibi nazım şekilleriyle yazılmış şiirlerine yer verilmiştir.

2. Ay, Kadir, *İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi'nde Bulunan Hukuk Folkloruyla İlgili El Yazması Eserlerinin Matbu Hale Getirilmesi*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 64 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Tezin “Giriş” bölümünde İhsan Ozanoğlu'nun kısa özgeçmişine yer verilmiştir. Tezin içeriğinde ise “Hukuk Folkloru” üst başlığındaki boşanma, devlet hukuku 1-2, ekonomi, mülkiyeti nikâh, nişan, nüfus ve eytam, poligami, suç ve ceza, defter-i hakani, veraset, köy işleri, küçük ırmaklar, küre devleti, maden mükellefiyeti, tarik bedeli ve zaman aşımı konularındaki risaleleri matbu hale getirilmiştir.

3. Bıyıklıoğlu, Mahir, *Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Gizli Bilim ve Kastamonu İtfaiye Tarihi Üzerine Yaptığı Derleme Çalışmaları*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 75 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Tezin “Giriş” bölümünde Ozanoğlu'nun hayatı, kişiliği ve Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki yayımlanmış eserlerinin künyesi verilmiştir. Bu kapsamda “Gizli Bilim” üst başlığıyla ahlakın tashihi, aile hayatı, dil bağı, evlenmek için, evlenme, kismet, masuniyet 1-2, şirin görünmek, uyku bağı, zayi, zina, bağ çözümü, bel gevşekliği ve iktidarsızlık, cezaevi, cinsi sapıklık, düş azması, sidik bağı, sirkat, şehvet

bağı, gizli bilim bibliyografyasına yer verilmiştir. “Kastamonu İtfaiye Tarihi” başlığı altında Kastamonu’daki itfaiye geçmişi konu edilmiştir.

4. Çatak, Pakize, *Âşık İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde Bulunan Yayınlanmamış Eserleri*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 1999, 59 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Gülten Küçükbasmacı.

“Giriş” kısmında Ozanoğlu’nun hayatı ve kişiliği hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde “Âşık İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde Bulunan Yayınlanmamış Eserleri” başlığı altında Ozanoğlu’nun kaleme aldığı ancak yayınlama fırsatı bulamadığı 153 adet eseri listelenmiştir. Ozanoğlu’nu 1932 yılından 1972 yılına kadar olan çalışmalarına bakıldığında birbirinden çok farklı alanlarda yazılar kaleme aldığı görülmektedir.

İkinci bölümde “Âşık İhsan Ozanoğlu’nun Yayınlanmamış Eserlerinden Seçmeler” başlığı altında Ozanoğlu’na ait birkaç yazının metni verilmiştir.

Sonuç bölümünde yazar, Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde bulunan yayınlanmamış eserlerinin, yayımlanmış olanlardan daha fazla olduğu sonucuna varmış, yayımlanmış olsun ya da olmasın Ozanoğlu’nun tüm eserlerinin tasnif edilerek “İhsan Ozanoğlu Külliyyatı” adı altında yayımlanması gerektiğini vurgulamıştır. Böyle bir külliyyatta yer alacak eserlerin nesirleri ve manzum eserleri olmak üzere iki üst başlık ve bunların alt başlıkları şeklinde gruplandırılması gerektiği teklif edilmiştir.

5. Çil, Ergül, *İhsan Ozanoğlu’nun Eserlerinden Çeviriler*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 90 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Tezin “Giriş” bölümünde Ozanoğlu’nun hayatı, kişiliği ve Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki yayımlanmış eserlerinin künyesi verilmiştir. Birinci bölümde Kur’an-ı Kerim cüzleri; ikinci bölümde secde ayetleri; üçüncü bölümde Kur’an-ı Kerim’in edebi nitelikleri; dördüncü bölümde Kur’an-ı Kerim’de bulunmayan

sözcükler, İmam Azam Ebu Hanife; beşinci bölümde Kur'an-ı Kerim'de şahıs adları; altıncı bölümde Kur'an-ı Kerim'de etnografik sözlük; yedinci bölümde Kur'an-ı Kerim'de kavimler ve toplumlar konularındaki risaleleri çevirmiştir.

6. Durkun, Seher, *İhsan Ozanoğlu'nun Derlemeleri ve Şiirleri*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 148 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Tezin “Giriş” bölümünde İhsan Ozanoğlu'nun hayatı ve kişiliği konu edilmiştir. “İhsan Ozanoğlu'nun Derlemeleri ve Şiirleri” adlı bölümde Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi'nde bulunan derleme ve şiirleri incelenmiştir. “Kastamonu Kültür ve Folkloru” üst başlığıyla aşevleri, gözlemeciler, hamallık, hayvan pazarı, kadınlar pazarı, kazık kebabı, kebaççılar, köfteciler, meşrubatçılar, muhallebiciler, ovalı pazarı, pekmezciler, püryanclar, şem'a-haneler, tabaklar, tiritçiler, un kapanı, at, esrar alemi, mehter ocağı, silah, ay tutulması, gün tutulması, dolu, yağmur istidlâli adlı risalelere yer verilmiştir. Kırk Anbar, Hâlden Hâle, Türedi Kasidesi, Telden Tele adlı aruzla yazdığı şiirlerini topladığı kitapları incelenmiştir.

7. Ekin, Semiha, *Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu Müzesi Arşivi'nde Bulunan Yayınlanmış ve Yayınlanmamış Eserleri*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 85 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Gülten Küçükbasmacı.

Tezin “Giriş” bölümünde İhsan Ozanoğlu'nun kendi kaleminden hayatı ve kişiliği ele alınmıştır. Tez üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde Ozanoğlu'nun eserleri tasnif edilmiştir.

İkinci bölümde “Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu Müzesi Arşivi'nde Bulunan Yayınlanmış ve Yayınlanmamış Eserlerinin Açıklamalı Bibliyografyası” başlığı altında müzedeki Ozanoğlu'na ait eserlerin içeriği hakkında bilgi verilmiş, burada 188 adet eserin tanıtımı yapılmıştır. Ozanoğlu'nun halk edebiyatı, türkü, gizli bilim, halk sazları, ilahiler, mevlitler, destanlar, hikâyeler, fıkralar, Bektaşilik, çocuk oyun ve eğlenceleri, piyesler, halk tababeti, cilt hastalıkları, biyografi ve şecereler, el yazması

kitaplar ve kütüphaneler, şerhiye sicilleri, Kastamonu tarihi ve folkloru, Osmanlı dönemine ait telgraflar, seyahat hatıraları, nutuklar, yemekler ve tarifleri, meslekler üzerine yazdığı yazı ve şiirler bulunmaktadır.

Üçüncü bölümde “Âşık İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu Müzesi Arşivi’nde Bulunan Eserlerinden Örnekler” başlığı altında Ozanoğlu’nun derlediği mâni, ninni, fıkra ve piyes örneklerine yer verilmiştir. Ayrıca Ozanoğlu’na ait dörtlük ve koşma örnekleri yer almaktadır. Ozanoğlu’nun kaleme aldığı “Atatürk Devrimi Destanı, Kızılay Destanı, Komünist Destanı, Solcular Destanı” adlı şiirler bulunmaktadır.

Tezin “Ekler” kısmında örnek fotoğraflara yer verilmiştir. “Sonuç” kısmında Ozanoğlu’nun kendisine ait şiirler ve Kastamonu’ya ait kültürel değerlerin yer aldığı eserler olmak üzere iki farklı değerlendirme yapılmıştır.

Tezde Ozanoğlu’nun eserlerine yeterince değer verilmediğinden, eserlerin tozlu raflara terk edilmiş olmasından yakınılmış, Ozanoğlu’nun çok yönlü kişiliğiyle ortaya koyduğu eserlerin su yüzüne çıkarılması gerektiği aktarılmıştır. Yazar, araştırması sırasında müzenin restore ediliyor olmasından dolayı izin alma aşamasında önüne pek çok engel çıkarıldığını da vurgulamıştır. Müzede yer alan bu eserlerin daha sonra Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’ne nakledildiği belirtilmiştir.

8. Ilık, Mustafa, *İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde Bulunan Kültür Folkloruyla İlgili El Yazması Eserlerinin Matbu Hale Getirilmesi*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 111 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Bu tezde İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde yayımlanmamış olan bilmece, ninniler, tekerlemeler, atasözleri alfabetik olarak; türküler ise numaralandırılarak matbu hale getirilmiştir.

9. Karagöz, Nimet, *İhsan Ozanoğlu’nun Derlediği Fıkralar Üzerine Bir İnceleme*, Kastamonu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2018, 341 s., Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gülten Küçükbasmacı.

Tezin “Giriş” bölümünde İhsan Ozanoğlu’nun hayatı ve fıkra türü hakkında bilgi verilmiştir. Birinci bölümde ise Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde bulunan “Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı Dil-Edebiyat: Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar Cilt: 1, 2, 3, 4” adlı eserleri içerik, yapı, şekil ve kültürel unsurlar yönünden incelenmiştir.

Fıkraların şahıs kadrosunda halkın her kesimine; mekân olarak açık ve kapalı mekânlar; fıkra tipi olarak en çok Nasrettin Hoca ve Bektaşî tipine rastlandığı belirtilmiştir. Ozanoğlu’nun fıkraların ağız özelliklerini olduğu gibi yazıya aktardığı ifade edilmiştir. Tezin ek kısmında incelenen eserdeki 309 fıkranın adı listelenmiştir.

10. Karaman, Burcu, *İhsan Ozanoğlu’nun Derlediği Masallar Üzerine Bir İnceleme*, Kastamonu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2018, 153 s., Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gülten Küçükbasmacı.

Tezin “Giriş” bölümünde masalın tanımı yapılarak motif, kaynak, formel, tasnif gibi konulardan bahsedilmiş ve İhsan Ozanoğlu’nun hayatı anlatılmıştır. “Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı Dil-Edebiyat: Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar” adlı yayımlanmayan eserinde masalların “Kastamonu Masalları” başlığı altında özellikleri anlatılmış, masalların listesi verilmiş; masallar motif, formel, epizot ve kültür unsurları başlıklarıyla ele alınmıştır.

11. Koçak, Bayram, *Kastamonu Hukuk Folkloru (Ozanoğlu’nun Kastamonu Hukuk Folkloru...)*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 86 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Tezin “Giriş” bölümünde Ozanoğlu’nun hayatı ve kişiliği anlatılmıştır. Tezde Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki yayımlanmamış olan “Kastamonu Kültür ve Folkloru: Hukuk Folkloru” adlı eseri incelenmiştir. Bu eserde yer alan büyücülük, cezaevi, diyet, fuhuş, haciz, hırsızlık, kan davası, müsadere, sürgünlük, ölünün borçları, şehadet, tahkir, zindan, tazminat, vasiyet, bir vergi

komedyası, boşanma, cezalar, dilencilik, hacir, kefalet, kısas, nafaka, techiz ü tekfin, vekalet, zi'l'yedlik, katil, suçlar, yemin, istimlak konularındaki risaleler incelenmiştir.

12. Suluhan, Pınar, *Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi'nde Bulunan Yayımlanmış Eserleri*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 1999, 57 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Gülten Küçükbasmacı.

“Ön Söz” kısmında yazar, Türk edebiyatının önemli sorunlarından biri olarak mahalli sanatçıların yeteri kadar ele alınıp incelenmemesinden yakınmıştır. Milli kültürün mahalli kültürlerden meydana geldiğini, bu anlamda her mahalli kültür çalışmasının aynı zamanda bir milli kültür çalışması olduğunu vurgulamıştır.

Tezin “Giriş” bölümünde İhsan Ozanoğlu'nun hayatı ve kişiliği anlatılmıştır.

Birinci bölümde “Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi'nde Bulunan Yayımlanmış Eserleri” başlığı altında Ozanoğlu'nun basılmış eserleri listelenmiştir. Bu liste oluşturulurken eserlerin yayınlanma tarihi esas alınmıştır. Listeye 1938 yılından başlanmış ve 1961 yılına basılmış eserlere kadar devam edilmiş, toplamda 61 eser ele alınmıştır. Eserler genellikle 3-5 sayfalık küçük hacimli eserler olmakla birlikte, içlerinde 30-40 sayfalık hatta 100 sayfanın üzerinde kitap niteliğinde eserler de bulunmaktadır.

İkinci bölümde “Ozanoğlu Kataloğu” verilmiştir. Burada yazarın alfabetik olarak sıralanmış 1045 adet çalışmasının adı geçmektedir. Ozanoğlu'nun vefatına kadar küçüklü büyüklü yazı, şiir ve eserleri 1500'ün üzerinde olduğu söylenmiştir.

Üçüncü bölümde “Âşık İhsan Ozanoğlu'nun Yayımlanmış Eserlerinden Seçmeler” başlığı altında Ozanoğlu'nun eserlerinden “Atatürk Devrimi Destanı”, “Kastamonu Destanı”, “Bir Yudum”, “Âşık Edebiyatı'ndan” ve “Nedret'in Şiirlerinden” başlıklı şiir ve yazılarının metinlerine yer verilmiştir.

“Sonuç” bölümünde çok yönlü bir şahsiyet olan ve eserlerinin çoğunu Kastamonu üzerine kaleme almış olan Ozanoğlu hakkında kayda değer bir çalışma yapılmamasından duyduğu üzüntüyü dile getirmiştir.

13. Tekeli Korkmaz, Sunay, *İhsan Ozanoğlu Halk Dilinden Filolojik Notlar*, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu 2019, 538 s., Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Kaan Yılmaz.

Bu tezde, İhsan Ozanoğlu’nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde 180/20.2.972 katalog numarasıyla kayıtlı olan “Halk Dilinden Filolojik Notlar” adlı derleme çalışması esas alınmıştır.

Giriş” bölümünde Türkiye Türkçesindeki ağız araştırmalarının tarihi, Kastamonu’da ağızlar üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiş, Kastamonu’nun tarih ve coğrafyası, İhsan Ozanoğlu’nun hayatı ve eserleri anlatılmıştır.

“Metin” bölümünde çevriyazı-değer işaretleri, sesliler, sessizler, fişlemeler, Kastamonu’da mevcut derlenmeyen kelimeler ve sözlük yer almaktadır. “Halk Dilinden Filolojik Notlar” ve “Kastamonu Halkiyatı ve Harsiyatı Dil-Edebiyat Sözlük I-II-III” eserlerinden metin oluşturulmuştur.

“İnceleme” bölümünde Ozanoğlu’nun derlemeciliği ve sözlükçülüğü anlatılmış, sözlük düzeni ve madde başları hakkında bilgi verilmiştir. Ozanoğlu’nun fişlemiş olduğu kelimeler, ses bilgisi yönünden ele alınmıştır. “Sonuç” bölümünde ise Ozanoğlu’nun sözlükçülüğü ve dilticiliği üzerine değerlendirmeler yapılmış, yöntem sıkıntılarından bahsedilmiştir.

14. Topaloğlu, Ümmügülsüm, *Kastamonu Kültür ve Folklorundaki Zararlı ve Şifalı Besinler*, G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü Lisans Tezi, Kastamonu 2000, 110 s., Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Ahmet Yaşar Zengin.

Bu tezde İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesi'nde bulunan "Kastamonu Kültür ve Folkloru, Zararlı ve Şifalı Besinler" adlı eseri incelenmiştir. Tezin giriş bölümünde İhsan Ozanoğlu'nun hayatı ve kişiliğine yer verilmiştir. Birinci bölümde, şifalı besinlerden kabul edilen koyun eti, kümes hayvanları ve etleri, süt ve müştakları, nebati yağlar, yumurta, av etleri, bal, balık, bahçe ürünleri, cimit, fasulye, kuru meyvalar, meyva müştakları, meyvalar, nişasta pirinç, tarhana hakkındaki risalelere yer verilmiştir. İkinci bölümde, zararlı besinler olarak kabul edilen hayvani yağlar, keçi eti, baharatlılar, içki ve zehirli maddeler, kızartmalar, manda eti, pastırma ve sucuk, sirkeli yemek ve salatalar, turşular hakkındaki risalelere yer verilmiştir.

5.2.İhsan Ozanoğlu ile İlgili Kitap, Makale, Yazı ve Sempozyum Bildirileri

Bu başlık altında İhsan Ozanoğlu ve eserlerini konu alan çalışmaların açıklamalı bibliyografyası verilmiştir. İçeriğine ulaşamayan çalışmaların ise sadece künyeleri verilmiştir.

1. Adıgüzel, Sani, *İhsan Ozanoğlu'nun Yayımlanmamış Bir Eseri: Türedi Şairler*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 195-199, Kastamonu Valiliği Yayınları.

İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu İl Halk Kütüphanesindeki "Divan Edebiyatı Genel Bilgi, Eleştiri, Dizi, C. II" adlı eserinde yer alan "Türedi Şairler" adlı şiiri incelenmiş ve bildiride bu şiire yer verilmiştir.

2. Aktaş, Hasan, *İhsan Ozanoğlu Divanı ile Klasik Dönemden Bugüne Ne Taşır*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 161-194, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu'nun tevhid ve münacaat, terci-i bend, na't-ı şerif, miraciye, mersiye, âl-i abâ, medhiye, fahiye, kaside, hezel ve hiciv, gazel, musammat,

murabba, şarkı, mezar kitabeleri, rubai, kıta, mesnevi, müfred türündeki eserleri üzerinde durulmuş, örnekler verilmiştir.

Ozanoğlu'nun klasik geleneğe uygun bütün şekil ve türlerde şiirler yazdığı, onun şiirinde türkü üslubunda divan şiiri rüzgânı hissedildiği vurgulanmış, onun hem klasik hem modern bir şair olduğundan bahsedilmiştir.

3. Ata Yıldız, Naciye, “*İhsan Ozanoğlu ve ‘Hatıralar’*”, Kastamonu Valiliği, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 17-24.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu'nun 14 sayfalık, 6 şiirden oluşan “Hatıralar” isimli şiir kitabı tanıtılmıştır. Bu şiirlerin 1., 2., 3. ve 6.'sı batılı bir tarz olan sone tarzında, 4.'sü serbest tarzda, 5.'si üçlük bentlerle yazıldığı; hepinin hecenin 14'lü kalıbıyla yazıldığı; konu bakımından birinci şiir hariç beş şiirin de aşk şiiri olduğu belirtilmiştir. Sone tarzındaki dört şiirin ilk iki bendi dördlük, son iki bendi üçlük olduğu; dördüncü şiirin üç mısralık üç bent ve iki mısralık bir bentten oluştuğu; beşinci şiirin üç mısralık beş bentten oluştuğu aktarılmıştır.

Ozanoğlu'nun bu şiirleri kim için yazdığı bilinmemekle birlikte, divan ve âşık tarzındaki şiirlerin yanı sıra cesaretle yeni arayışlarda bulunduğu, şiirde şekle önem verdiğini göstererek yeni bir şiir tarzını denediği ifade edilmiştir.

4. Ataman, Sadi Yaver, “*İhsan Ozanoğlu*”, Türk Folkloru 1981.

5. Ayyıldız, Mustafa, *İhsan Ozanoğlu'nun Şiirinde Hakim Temalar ve Tasnif Denemesi*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 157-160, Kastamonu Valiliği Yayınları.

İhsan Ozanoğlu'nun, coşkun seller gibi bir şiir dilinin olduğu belirtilmiştir. Atatürk, Sakarya, İnönü, Dumlupınar, 23 Ağustos, Montrö, 19 Mayıs gibi epik şiirlerinin yanı sıra duygusal şiirlerinin de bulunduğu, ancak sosyal yönünün hep daha ağır bastığı vurgulanmıştır. Bildiride çeşitli şiir örneklerine yer verilmiştir.

6. Çelenligil, M. Nasih, *Ozanoğlu Hayatı ve Şiirleri*, 1944.

7. Çelenligil, Nasih, *Kastamonu'nun Meşhur Saz Şairlerinden Ozanoğlu-Hakkı Taşlaşmaları*, Kastamonu 1959, 18 s.

“Ozanoğlu-Hakkı Taşlaşmaları”: Âşık İhsan Ozanoğlu ve Âşık Hakkı Bayraktar’ın Kastamonu’nun yetiştirdiği iki kudretli şahsiyet olduğu belirtilmiştir. Halk arasında “Yorgansız” namıyla bilinen Âşık Hakkı Bayraktar’ın 1314 yılında Kastamonu’da doğduğu, çeşitli saz ve söz üstatlarından dersler aldığı, Osmanlı ülkesinin her tarafını gezmiş emektar bir sanat adamı olduğu ve hem Birinci Dünya Savaşı’na hem de İstiklal Savaşı’na bizzat katılarak gazilik şerefine eriştiği anlatılmıştır.

İhsan Ozanoğlu’nun 1323 yılında Kastamonu’da doğduğu, imam ve hatip mektebinden mezun olup yerel ulemeden özel dersler aldığı, ilkokul öğretmenliği ehliyeti alıp bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra kütüphane müdürü olduğu ifade edilmiştir. Arap ve Fars dillerindeki şiirleri hazırlıksız okuyabilen, çok sayıda kitap ve risale yazmış bir âşık olduğundan bahsedilmiştir.

Âşık İhsan Ozanoğlu ve Âşık Hakkı Bayraktar’ın taşlaşmasının âşık edebiyatı tarihindeki nezih ve centilmen meclislerinden olduğu, olgunluk ve insaniyetle karşılaşmayı tamamladıkları vurgulanmıştır. Taşlaşma, dönüşümlü olarak Ozanoğlu-Hakkı şeklinde devam etmiş, toplam 72 dörtlük söylenmiştir.

8. Eliaçık, Muhittin, *İhsan Ozanoğlu’nun Yazdığı Mecmûa-i Eş’arlar Üzerinde İncelemeler*, 37 Hk 4148 No’lu Mecmûa, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 141-156, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde o tarihte 37 Hk 4148 numarasıyla kayıtlı olan 37 Hk 4148 No’lu Mecmûa-i Eş’ar’ın 34 yapraktan meydana geldiği belirtilmiştir. Bu mecmuada divan şiiri tarzında şiirler söylemiş olan Ulvî, Ragıp, Benâmî, Lisânî, Sürûrî, Gevherî, Mevzûnî, Yesârî, Şûhî, Tarânî, İrfânî, Dertârî olduğu ve Gevherî’ye ait şiirlerin daha fazla yer aldığı belirtilmiştir. Mecmuanın toplam 50 dörtlük, 115 beyitten oluştuğu aktarılmıştır. Bu şiirlerde işlenen konular özetlenmiştir.

Mecmuanın şekil yönünden bozuk rika da denilen okunması zor bir hatta sahip olduğu, bu sebeple anlaşılması için yazısının ve içeriğinin uzmanlık gerektirdiği ifade edilmiştir. Bildiride numaralandırılmış 32 örnek metine yer verilmiştir.

9. Eski, Mustafa, *Ozan Oğlumun Ardından*, Kastamonu Gazetesi, 1981.

Mustafa Eski, edebiyat öğretmeni Tümtürk'ün ölümünden 15 gün sonra İhsan Ozanoğlu'nun vefatından duyduğu üzüntüyü anlatır. Kastamonuluların kendi içinden yetişen böyle önemli şahsiyetlere yeterince sahip çıkmadığını dile getirir. Ozanoğlu'nun memleketin folkloru, tarihi, coğrafyası, sosyolojisi olmak üzere tüm kültürel değerleriyle ilgilendiğini belirtir. Eski, Ozanoğlu'nun hem divan edebiyatı nazım şekillerinin hem de halk edebiyatı nazım şekillerine de hâkim olduğunu düşünür. Ayrıca, Ozanoğlu'nun eserlerinin Kastamonu Müzesi, Etnografya Müzesi, Mili Kütüphane, Milli Folklor Enstitüsü ve bir kısmının da evinde olduğunu ifade etmiştir.

10. Eski Mustafa, *İhsan Ozanoğlu'nu Unutmadık*, Kastamonu Gazetesi, 2008.

13 Şubat 2008'de düzenlenen bir panelde Teoman Ozanoğlu, Enver Turan ve Süleyman Şenel ile Ozanoğlu'nun anıldığı, Ozanoğlu'nun sevenlerinin çok olduğunu ve seneye Ozanoğlu ile ilgili bir sempozyum yapılması konusunda ortak bir talep olduğunu anlatır. Eski, Ozanoğlu'nun çalışmalarının müzik, halk ozanlığı gazetecilik, yerel tarihçilik, halkbilimi araştırmacılığı, öğretmenlik, derlemecilik, din adamlığı gibi birçok başlık altında incelenebileceğini belirtir. Ozanoğlu'nun hem divan ve halk edebiyatının bütün türlerinde eserler verdiğini hem de hece ve aruz veznini kullandığını aktarır. Birçok konuda gazete ve dergilerde şiir, araştırma ve makale yazdığını anlatır. Eski, bu çalışmaların derlenerek konularına göre bir fihrist çıkarılarak yayınlanmasını gerektiğini söyler, musiki açısından ise ayrı bir çalışma yapılması gerektiğini belirtir. Ozanoğlu'nun kitap haline getirilerek tanıtılabileceğinden bahseder. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından düzenlenen bu toplantıdan memnuniyetini dile getirir. Eski, programın sonunda Ozanoğlu'nun "Bulamadım" şiirini okur.

11. Erdoğan, Ata, *Kastamonu'da Araştırma-Anket ve Arşivleme Çalışmalarına Ozanoğlu Katkısı*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 257-267, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu'nun hayatı, çalışmaları anlatılmış, derlemecilik yönü üzerinde fazlaca durulmuştur. Bu yönüyle halkbilimine büyük bir arşiv kazandırdığı aktarılmıştır. Ayrıca, Kastamonu kültürüne yönelik olan eserlerinin kataloğu verilmiş, yarım kalan eserleri de sıralanmıştır.

12. *Gurur Kaynağımız Kastamonulular I-VI*, Haz. Nail Tan-Özdemir Tan, Ankara 2004-2006.

On ciltten oluşan bu eserde Kastamonu'da yetişmiş iki bine yakın şahsın biyografisine yer verilmiştir. 2004-2006 yılları arasında yayımlanan ilk altı cildinde İhsan Ozanoğlu'ndan bahsedilmiştir.

13. Gürel, Zeki, *İhsan Ozanoğlu'nun Eserlerinde Çocuk ve Çocuk Edebiyatı*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 209-216, Kastamonu Valiliği Yayınları.

İhsan Ozanoğlu'nun, 1952 yılında yayımlanan iki eserini özellikle çocuklara ayırdığı ifade edilmiş; “Çocuğun Değeri” ve “Çocuk Destanı” adlı iki şiirine yer verilmiştir. Bildiride Ozanoğlu'nun, çocuk edebiyatına dâhil olması egreden eserlerinden örnek metinler sunulmuştur.

14. İnal Savi, Saime, *Anılarımda Ozanoğlu*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 135-140, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride Saime İnal Savi, İhsan Ozanoğlu ile ilgili anılarına yer vermiştir. Ozanoğlu'nun kendisi için ifade ettiği değeri, vefatından duyduğu üzüntüyü ifade etmiş ve Ozanoğlu'nun kaleminden şiir örneklerine yer verilmiştir.

15. Kastamonu Valiliği, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, 319 s.

Bu sempozyumdaki 17 bildiri, İhsan Ozanoğlu ve eserlerini konu ettiği için hepsinin açıklamalı bibliyografyası verilmiştir.

16. Keser, Ulvi, *Kastamonu'nun Karakteristik Özellikleri Bağlamında İhsan Ozanoğlu'nun Kişiliğine Yanşıyan Kahramanlık Şiirleri ve Çanakkale Türküsü*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 33-68, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Milli Mücadele döneminde Kastamonu'nun öne çıkan karakterinin İhsan Ozanoğlu olduğu ve Kastamonu'nun genel özelliklerinin Ozanoğlu'nun kahramanlık şiirlerine yansıdığı belirtilmiştir. Ozanoğlu'nun, Atatürk'ü hiç görmemiş, tanışma imkânı bulamamış olmasına rağmen hem eserlerinde hem sosyal hayatında Atatürk prensip ve ideallerinin çağdaş bir temsilcisi olduğu vurgulanmıştır. Bu bildiride Ozanoğlu'nun kişiliğe yansıyan kahramanlık şiirlerinden örnekler sunulmuştur.

Ankara Radyosu repertuarında 85, Ankara Devlet Konservatuarı'nda 135 türkü derlemesinin bulunduğu, Çanakkale Türküsü'nün de bunlar arasında yer aldığı ifade edilmiştir. Ozanoğlu'nun ifadesiyle türkünün kaynak kişinin Rüveyde Kadın; bestecisinin de annesi Hafıza Emine Âşıkoglu olduğu aktarılmıştır. Bildiride Çanakkale Türküsü yer almaktadır.

17. Kırmızı, Yudum, *İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu'dan Derlediği Atasözleri Üzerine Bir İnceleme*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 277-303, Kastamonu Valiliği Yayınları.

İhsan Ozanoğlu'nun her alanda olduğu gibi Kastamonu'da derlediği atasözleri alanında da büyük hizmetlerde bulunduğu, ancak bu derlemedeki metodu, yöntemi, görüştüğü kişi ve yer hakkında bilgi vermediği belirtilmiştir.

Bildiride Ozanoğlu'nun derlediği Kastamonu İl Halk Kütüphanesi kataloğunda bulunan 344 atasözü alfabetik olarak sıralanmıştır. Ozanoğlu'nun derlediği ve Ömer Asım Aksoy'un "Atasözleri Sözlüğü"nde de yer alan atasözleri ve Ozanoğlu'nun derlediği Ömer Asım Aksoy'un "Atasözleri Sözlüğü"nde yer almayan atasözleri de

alfabetik olarak sıralanmıştır. Derlenen bu atasözlerinin, Kastamonuluların sosyo-kültürel özelliklerinin ve söz varlıklarının tespitinde büyük önem taşıdığı vurgulanmıştır.

18. Küçükbasmacı, Gülten, "*İhsan Ozanoğlu'nun Masal Derlemeciliği*", İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 233-256, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu'nun "Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı Dil-Edebiyat: Hikâyeler, Masallar, Fıkralar, Konuşmalar" adı altındaki dört ciltlik eseri konu edilmiştir. Derlemenin yapıldığı tarihin kayıtlı olmadığı, derleme yapılan yerlerden birinin de Kız İlköğretmen Okulu olduğu belirtilmiştir.

Derleme alanının sınırları Kastamonu il merkezi, Abana, Çatalzeytin, Araç, Azdavay, Cide, Daday, Devrekâni, İnebolu, Kargı, Küre, Taşköprü, Tosya ve ilçelere bağlı köyler olarak verilmiştir. Derleme yaptığı anlatı ortamları ise cezaevi, öğrenci yurdu, dersane, okul, camii, kahvehane, konak, sıra sohbetleri, gece oturmaları ve ev olarak verilmiştir. Ozanoğlu'nun derlemeciliğinin bir yönü de derleme amaçlı gezilerinin yanı sıra her fırsatı derleme yapmak için değerlendirmesi olduğu, derlemelerini doğal ve yapay ortamlarda aktif ev pasif katılımlı gözlem ve mülakat yoluyla yaptığı ve derleme ortamlarından birinin de Ozanoğlu'nun evi olup her ilçeden iki kişi çağırıp kendi evinde not tutarak kayıt yaptığı ifade edilmiştir. Kaynak kişi bilgisinin kişinin adı, soyadı ve yaşadığı yer ile sınırlı tutulduğu, derlenenlerin anlatanın ağız özelliklerine bağlı kalarak çevriyazı yöntemi kullanılarak yazıya aktarıldığı belirtilmiştir. Bahsi geçen eserde Ozanoğlu'nun derlediği halk anlatıları liste halinde verilmiştir. Bu listede isimleriyle birlikte 106 adet masal, 287 adet fıkra, 17 hikâye (efsane), 9 adet konuşma verilmiştir. Sonuç olarak, masalların bir kültür unsuru olarak kayıt altına alındığı ve günümüz için önemli bir belge olduğu ifade edilmiş, bunun yanı sıra Ozanoğlu'nun döneminin derleme anlayışının dışına çıkamamış olması sebebiyle derleme sayısının sınırlı kaldığı da vurgulanmıştır.

19. Küçükbasmacı, Gülten, "*Türk Kültürüne Hizmet Eden Mahalli Bir Değer: İhsan Ozanoğlu*", Dünya Evliya Çelebi Yılında II. Uluslararası Ahmet Yesevi'den

Günümüze İnsanlığa Yön Veren Türk Büyükleri Sempozyumu, 6-8 Eylül 2011
Köstence-Romanya Bildiriler, Ankara 2011, s.189-198.

Halkbilimci, halk ozanı, öğretmen, yazar, din adamı, kütüphaneci, müzik adamı kimliklerine sahip olan İhsan Ozanoğlu'nun, aynı zamanda "Çanakkale Türküsü"nün de kaynak kişisi olduğu belirtilmiştir. Milli kültürün mahalli kültürlere dayanması sebebiyle mahalli kültürün sözcüsü konumunda olan şahsiyetlerin ele alınmasının önemli olduğu vurgulanmıştır. Ardından İhsan Ozanoğlu'nun doğumu, eğitim hayatı, musikişinas yönü, görev aldığı öğretmenlikler, yazarlığı, şairliği, halk ozanlığı gibi yönleri hakkında bilgiler verilmiştir. Çok yönlü bir şahsiyet olan Ozanoğlu'nun, öne çıkan en önemli özelliğinin ise âşıklığı olduğu, âşıklık geleneğine olan yakınlığından bahsedilmiştir.

Ozanoğlu'nun, Osmanlı'nın dağılma sürecini, Milli Mücadele'yi, Cumhuriyet'in kuruluş süreçlerini yaşamasından ötürü şiirlerinde bu süreçlerin görüldüğünden bahsedilmiştir. Hem heceyle hem aruzla şiirleri olup halk şiiri tarzındakilerin daha çok lirik olduğu, mecmua ve cönkler yazdığı, piyesleri olduğu da anlatılmıştır.

Ozanoğlu, Ankara Devlet Konservatuvarının derleme çalışmalarında kaynak kişi olduğu ve kendisinden 75 adet anonim ve âşık tarzında parçalar derlendiği belirtilmiştir.

Ozanoğlu'nun derlemeciliğinin, mutfak kültüründen halk hekimliğine, çocuk oyunlarından Ramazan gelenek ve göreneklerine, bilmecelerden türkülere, askerlik geleneklerinden güreşe, konak ve odalardan pazarlara kadar Kastamonu ve çevresiyle ilgili olarak halkbiliminin her şubesini kapsayacak kadar geniş olduğu vurgulanmış ve derlemelerin tasnifinde ana ve alt başlıklar kullandığı ifade edilmiştir. Derlemelerinin çok azını bastırabildiği, bir kısmını daktilo ettiği, büyük bir kısmının da el yazması etütler halinde bulunduğu aktarılmıştır. Derleme sahasının Kastamonu il merkezi, ilçe ve köyler olduğu, her fırsatı derleme yapmak için değerlendirdiğinden söz edilmiştir. Ozanoğlu'nun derlemelerini anlatanın üslubuna, ağız özelliklerine sadık kalarak yazıya geçirdiği de ifade edilmiştir.

Ozanoğlu'nun kendi ifadesine göre 1500 kadar kitap ve risalesinin bulunduğu, bunlardan ancak 115'inin basılabildiği belirtilmiştir. Bir araştırma merkezinin, bir üniversitenin yapabileceği işi, Ozanoğlu'nun tek başına yapmaya çalıştığı da vurgulanmıştır.

Sonuç olarak bu bildiride Ozanoğlu'nun çok yönlü yetişmiş, çağını yakından takip etmiş bir aydın oluşu, hem bir gelenek ustası hem de geleneğin tespitinde bir kaynak kişi olması, 1920'lerden itibaren halkbilimi ürünlerini tespit edip günümüze ulaştırmakla Türk kültürüne büyük bir hizmet etmiş olduğu aktarılmıştır.

20. Nasrattınoğlu, İrfan Ünver, “*Ozanlık Geleneğini Yüzyılımızda Yaşatan Kastamonulu İhsan Ozanoğlu*”, Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisi, Eylül 1995, s. 50-51.

Makalede, eğitim düzeyi arttıkça âşıklık geleneğinin son bulacağını, Âşık Veysel ile birlikte âşıklık geleneğinin bittiğini savunanlara bir karşılık olarak, İhsan Ozanoğlu'nun geleneğin ölümsüz temsilcilerinden olduğundan bahsedilmiştir. Zira, günümüzde de üniversite mezunu halk ozanlarının olduğu ve sanatın Allah vergisi bir beceri olduğu savunulmuştur. Ardından Ozanoğlu'nun kısa biyografisine yer verilmiştir. “Atama” ve “Karadeniz” adlı iki şiirine yer verilmiştir.

21. Ozan, Ozanoğlu, “*Bütün Yönleriyle İhsan Ozanoğlu*”, I. Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri, Kastamonu Valiliği-Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Dekanlığı, 21-23 Mayıs 2000, (Kastamonu 2001), s. 333-342.

Ozan Ozanoğlu bu bildiriye bir anısını anlatarak başlamış ve ardından babası İhsan Ozanoğlu'nun biyografisinden bir özete yer vermiştir. İhsan Ozanoğlu külliyyatının yeniden ele alınıp değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Yıldız koşma tarzında yazdığı “Ata'ya Ağıt” adlı şiirine yer verilmiştir. Gazetelerde yazdığı çok sayıda makalesinde Atatürk devrimlerini savunan Ozanoğlu'nun, bu yönüyle de bir araştırma konusu olduğundan bahsedilmiştir. İhsan Ozanoğlu'nun en zor koşullarda bile umudunu kaybetmeyen bir Kastamonu sevdalısı kimliğiyle eserler verdiği ifade edilmiştir.

22. Önder, Ali Rıza, “Folklorcularımız: Kastamonulu İhsan Ozanoğlu”, Türk Folklor Araştırmaları, İstanbul (318), 1976, s. 7543-7545.

İhsan Ozanoğlu'nun aslen Türkistanlı olup, atalarının Moğol istilasında Buhara'dan Kemah'a, oradan Malatya'ya, daha sonra Kastamonu'ya geldikleri; ailesinin Afşaroğulları göçmenlerinin Âşikoğulları kolundan oldukları; babasının zakirbaşı ve şekerci Âşikoğlu Ahmet, dedesinin Şekerci Süleyman olduğu belirtilmiş ve babası Âşık Ahmet'in sazını bırakıp Şabaniye dergâhına zakirbaşı olup ömrünü dinsel musikiyle tamamladığı, en iyi mevlitçi olarak tanındığı ve 1910 yılında vefat ettiği belirtilmiştir. Ozanoğlu'nun annesi Hafize Emine Hanım'ın babasının halasının kızı olduğu, Arapça'yı ve Kur'an-ı Kerim'i oğluna öğrettiği hafız ettiği, kendisinin de mevlit, türkü ve destan okuyucusu olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca eğitim-öğretim, ilim faaliyetleri hakkında bilgiler verilmiştir. Makaleye konu olan folklorik çalışmaları hakkında ise 13 yaşında şiir yazmaya başladığı, 1923 yılına kadar âşık tarzı şiirler yazdığı, 1973 yılına kadarki klasik şiirlerini bir 'divan'da topladığı ve fıkra, hikâye, romanlar yazdığı aktarılmıştır. Ozanoğlu'nun, musikiye de çok erken yaşta başladığından ve 1975 yılında Konya'da yapılan 10. Türkiye Âşıklar Bayramı'nda 'en usta ozan' armağanını aldığından bahsedilmiştir.

23. Özkan, Mehmet, *İhsan Ozanoğlu'nun Biyografik Eserleri ve Eserlerindeki Kahramanların Özellikleri*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 268-276, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu'nun, “Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar” üst başlığıyla kaleme aldığı Meftuni, Kara Mustafa Paşa, Celali, Yavuz'un Hocası (Halimi Çelebi), Büyük Haydar, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu, Savni Huş, Plevne Kahramanı Sadık Paşa gibi biyografik risaleleri incelenmiştir.

24. Şenel, Süleyman, *İhsan Ozanoğlu'ndan Derlenen Kastamonu ve Çevresi Müzik Derlemeleri*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 97-134, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu'nun Darülelhan (İstanbul Konservatuarı) derlemeleri, Ankara Devlet Konservatuarı derlemeleri, Muzaffer Sarısözen'in Ankara Devlet Konservatuarı arşivi özel derleme kayıtları arasında rastlanan Kastamonu çevresi halk müziği eserleri, TRT derlemeleri, Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Başkanlığı Dairesi derlemeleri, merhum Lütfü Bayraktar tarafından yapılan makara bant kayıtları, Ozanoğlu'nun sesi ve sazından notaya alınan eserler hakkında aydınlatıcı bilgiler verilmiştir. Bildirinin sonunda Ozanoğlu'ndan derlenen müzik eserlerinin listesine yer verilmiştir.

25. Tan, Nail (1983), “Biyografiler/Kaybettiklerimiz İhsan Ozanoğlu”, Türk Folkloru Araştırmaları, G. Ü. Basın-Yayın Yüksekokulu Basımevi, 163-164 s.

1907 yılında Kastamonu'da doğan İhsan Ozanoğlu'nun, on çocuklu bir ailenin oğlu olup, ilkokuldan sonra sırasıyla Darülhilafe Medresesi ve İstanbul Öğretmen Okulu'nun bitirdiği belirtilmiştir. Kastamonu merkezdedeki ilkokullarda öğretmenlik yapıp 1946 yılında Kastamonu İl Halk Kütüphanesi müdürü olup 1963 yılında bu görevden emekliye ayrıldığı ve 13 Şubat 1981 yılında vefat ettiği ifade edilmiştir. Dil eğitimi, İslami ilimler, mesnevi, tefsir, hadis, naatkârlık gibi alanlarda özel dersler alarak kendini geliştirdiği aktarılmıştır. Kastamonu kültürünü araştırarak yüzlerce kitap ve makale yazdığı, makalelerinin çoğunun dönemin yerel gazetelerinde yayınlandığı, bir kısmının ise çeşitli kütüphanelerde bulunduğu belirtilmiştir. Kastamonu türkülerinin çoğunun Ozanoğlu'ndan derlenerek TRT repertuarına kazandırıldığı da vurgulanmıştır. Araştırmacı ve saz şairi olan Ozanoğlu'nun birçok halk şairiyle karşılaşma yaptığı ve divan yazacak kadar da divan şiirine hâkim olduğu aktarılmıştır.

Folklor araştırmacılarını en çok ilgilendiren eserleri şöyle sıralanmıştır: Kastamonu Bilmeceleleri, Âşık Edebiyatı, 19. Asır Saz Şairlerinden Kalecikli Miratı, Turistik Kastamonu, Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Meydani, Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Meftuni, Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlardan Celali, Dediler-Dedim, Efe Yüreği, Üç Telli, Sazımın Tellerinden, Saz, Çocuk Destanı, Kastamonu Oyunları.

26. Tan, Nail, *Türkiye 'de Yağmur ve Dolu Dindirme Uygulamaları*, Türk Folklor Araştırmaları/ TFA; S 311, 6/ 1975, s. 47-48; Derlemeler- Makaleler VI, Ankara 2007, s. 256-258.

Bu çalışmada Nail Tan, farklı illerde yapılan derlemelerden bahsedilmiş, Kastamonu'da yapılan tek derlemenin Kastamonulu Âşık İhsan Ozanoğlu'ndan yaptığını belirtmiştir. Yağmur ve dolu dindirme ile ilgili Kastamonu'daki uygulamalar anlatılmıştır.

27. Tan, Nail, *Türkiye 'de Evlenemeyen Kızların Kısmetlerini Açma Uygulamaları (Pratikler)*, Türk Folkloru Araştırmaları Yıllığı/1976; Ank. 1977, s. 213-246, "MİFAD Yayını"; Derlemeler- Makaleler VI, Ankara 2007, s. 56-83.

Evlenme adetleriyle ilgili farklı illerdeki dua ve ritüellere yer verilmiştir. Kastamonu'da Şeyh Şâbân-ı Velî, Karanlık Evliya, ve Haraçoğlu tîrbelerindeki uygulamalar anlatılmıştır. "Evlenme Pratikleri, Büyü ile İlgili Pratikler ve Kilit Açma" başlığı altında Kastamonu'daki derleme ve araştırmalara yer verilmiştir. Bu bilgiler Nail Tan tarafından İhsan Ozanoğlu'ndan derlenmiştir.

28. Tan, Nail, "*Çanakkale Türküsü*" *Tartışmasına Son Nokta Konuldu: Öz Köz Söz*; Ankara 2014, s. 210-213, Kültür Ajans Yayını: 249; Kültür Çağlayanı, S 14, 5 Haziran 2016, s. 34.

14-18 Mart 2012 tarihlerindeki başkentte Kastamonu günleri etkinliğinin, Çanakkale Deniz Zaferi kutlamalarına denk gelmesi sebebiyle Çanakkale Türküsü'nün Kastamonu türküsü olarak dinletildiği belirtilmiş ve bu duruma itiraz edilmiş, Çanakkale Türküsü'nün milli bir türkü olduğu ifade edilmiştir.

29. Tan, Nail, *100. Yılım En Önemli Kitabı: İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarının Çanakkale Türküsü Kitabı*, Kültür Çağlayanı, S 35, 11 Aralık 2015, s. 6-7; Yel Kayadan Ne Aparır?, Ankara 2016, s. 265-266, Kültür Ajans Yayını: 298.

İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nın yayımladığı "Çanakkale Türküsü" adlı kitabın önemi üzerinde durulmuştur. İhsan Ozanoğlu'ndan Kastamonu türküsü olarak derlenen, 1948 yılında TRT repertuarına giren Çanakkale Türküsü'nün Kastamonu'ya ait bir türkü olmayıp Türkiye'nin her bölgesinde bilinen milli bir türkü olduğu anlaşılmıştır. Nail Tan Ozanoğlu'nun, türküyü daha duygulu bir hale getirmesinden Kastamonuluların övündüğünü ve Kastamonuluların dillerden düşmeyen çok sayıda türkülerinin bulunduğunu ifade etmiştir.

30. Tan, Nail, *Türk Edebiyatında Kastamonu'yu En İyi Anlatan Beş Şiir*, II. Uluslararası Türk Medeniyetinde Sözlü Kültür Geleneği Sempozyumu Bildirileri, Ankara 2003, s. 15-19, "EGAYDER Yayınları: 5.

Tan, bu yazıda Kastamonu'yu en iyi anlatan sanatsal değeri yüksek beş şiiri seçmiştir. Bu şiirleri beşerli iki grup şeklinde vermiştir. Ozanoğlu, ikinci gruptaki beş şairden biridir. Bu şiir, İhsan Ozanoğlu'nun "Kastamonu Destanı" adlı şiiridir.

31. Tan, Nail, *İhsan Ozanoğlu'nun TRT THM Repertuarına Kazandırdığı 'Çanakkale Türküsü' Üzerine Yeni Bilgiler Yeni İddialar*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri, Ankara 5/2009, BRC Basım, s. 69-97, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildirisinde yazar, İhsan Ozanoğlu'ndan Muzaffer Sarısözen tarafından derlenen Çanakkale Türküsü'nden bahsetmiştir. Ozanoğlu'nun katkı ve hizmetlerinin inkâr edilemeyeceğini ancak yanlış olan bilgilerin de düzeltilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu türkünün bir Çanakkale türküsü olduğu ve Ozanoğlu'nun bütün coğrafyaya yayılan bu türküyü zenginleştirerek türküyü en güzel halini verdiği belirtilmiştir.

32. Tan, Nail, *100. Yılın Eseri En Önemli Eseri, İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarının Çanakkale Türküsü Kitabı*, 12 Aralık 2015, s. 2.

1948 tarihinde Ankara Devlet Konservatuarı Halk Müziği Derleme Ekibi tarafından Kastamonu türküsü olarak İhsan Ozanoğlu'ndan derlenen "Çanakkale Türküsü", İTÜ Türk Halk Musikisi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Süleyman Şenel tarafından

yüksek lisans tezi olarak yaptırılmıştır. Bu türkünün Kastamonu'ya ait bir türkü olmadığını belirtilmiştir.

33. Tör, Nüket, “*Asker Türküleri*”, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 25, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride, “Asker Türküleri” başlığı altında Ozanoğlu tarafından derlenmiş olan türkülerden bir kısmına eserdeki sıralamaya uyularak yer verilmiştir.

İncelenen türkülerde iç yakan melodilerin olduğu, Osman Paşa'nın bir avuç askerle Rus ordularına karşı koyuşunun, folklorik özelliklerle bezenerek Osmanlı-Rus Kırım savaşı ve Kurtuluş Savaşı'nın anlatıldığı, asker yolunun beklenişi, Türk askerinin kahramanlığının anlatıldığı belirtilmiştir. Asker ağıtlarında, askerlerin yaktığı ağıtlarda vatan sevgisiyle birlikte savaşın korkunçluğu, birbirini kaybetmenin acısı ve hastanelerdeki acılar gibi konuların işlendiği ifade edilmiştir. Asker türküleri ve ağıtlarının vatana hizmet duygularını coşturduğu, derlenen türkünün hecenin 11'li kalıbıyla yazıldığı, eski sözcükler ve yöresel söyleyişlerin kullanıldığı aktarılmıştır.

34. Yakupoğlu, Cevdet, *Âşık İhsan Ozanoğlu ve Eserleri Üzerine Yapılmış Çalışmalar*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 217-232, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu bildiride İhsan Ozanoğlu ile ilgili yapılmış tezler, dergi ve kitaplarda çıkmış yazılar, sempozyum bildirileri, bilimsel toplantılar, konserler, internet kaynakları ve Ozanoğlu'ndan dolayı olarak bilgi veren çalışmalar listelenmiştir.

35. Yılmaz, Mehmet Serhat, *İhsan Ozanoğlu'nun Türk İnkılabına Bakışı*, İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 200-208, Kastamonu Valiliği Yayınları.

İhsan Ozanoğlu'nun, her eser verdiği alanda Atatürkçü özelliğini göstermenin mümkün olduğunu ifade ettiği, halkevi faaliyetlerine katıldığı vurgulanmıştır. Türk

inkılabı açısından pek çok eserler verdiği, ancak bunların içinde en önemlisinin “Atatürk Devrimi Destanı” olduğu belirtilmiştir.

36. Zengin, Ahmet Yaşar, “*Âşık İhsan Ozanoğlu Üzerine Düşünceler*”, I. Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri, Kastamonu Valiliği-Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Fakültesi Dekanlığı, 21-23 Mayıs 2000, (Kastamonu 2001), s. 197-208.

Bu bildiride, Kastamonu’da âşıklık geleneğinin son temsilcisi olan İhsan Ozanoğlu’nun bu gelenek içerisindeki yeri değerlendirilmiştir. Bildiride İhsan Ozanoğlu’nun Hayatı, “İhsan Ozanoğlu ve Âşık Tarzı Şiir Geleneği”, “Âşık Edebiyatı’nın Teşekkülü”, “İhsan Ozanoğlu Din ve Tasavvuf” başlıkları altında değerlendirilmiştir.

5.3. İhsan Ozanoğlu Hakkında Dolaylı Olarak Bilgi Veren Çalışmalar

1. Şenel, Süleyman, *Kastamonu’da Âşık Fasılları (Türler/Çeşitler/Çeşitlemeler)*, 2 cilt, [I. Cilt: İnceleme (408 s.); II. Cilt: Notalar (350 sayfa, Bibl+Notalar+Dizin), Kastamonu Valiliği, 2007.

İki ciltten oluşan bir eserdir. Dört bölümden oluşan birinci cildin tamamında âşık sanatı incelenmiş; ilk üç bölümde âşıklık geleneğinin ana hatları, dördüncü bölüm âşık fasıllarındaki çeşitlenmeler ve repertuvar ele alınmıştır.

Birinci ciltte “Giriş”te yazar, ikinci ciltte verdiği eserlerin notaya alınma yöntemlerinden bahsetmiştir. Birinci bölümde İhsan Ozanoğlu’nun on iki burçla ilişkilendirdiği “fasıl” kelimesinin içerdiği anlamlar üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde terimler üzerinde durulmuş, perde bağlarının genellikle on yedi oluşundan bahsedilmiştir. Üçüncü bölümde, âşık müziğinde türlerin belirlenmesini sağlayan dört temel unsurdan bahsedilmiştir. Dördüncü bölümde “Kastamonu Âşıklarında Türler, Çeşitler, Çeşitlenmeler” ana başlığıyla aruz ve hece vezinli türler, dini merasim türleri, klasik fasıl türleri, koşma türleri gibi türler açıklanarak örnekler verilmiştir.

İkinci ciltte yazarın, çoğunlukla arşivdeki bantlardan dinleyerek notaya aldığı eserlere yer verilmiştir. Nota sırasına göre eserler listelenmiştir. Eser, Kastamonu’da kaybolmakta olan âşık sanatını tespit ederek repertuvardan örnekler sunması ve âşık müziğinde kullanılan türler hakkında aydınlatıcı bir kaynak olması bakımından önem taşımaktadır.

2. Kara, Mustafa, “*Prof. Dr. Süleyman Uludağ Emekli (Mi) Oldu*”, Tasavvuf-İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi (İbnü’l-Arabi Özel Sayısı-1), Yıl: 9, Sayı: 21 (2008), s. 21-38.

Bu makalede İhsan Ozanoğlu’ndan, Süleyman Uludağ’ın tanıştığı derviş-meşrep insanlardan biri olarak bahsedilmiştir. Makalede İhsan Ozanoğlu’nun kaleminden “Fâzıl-ı Muhterem Süleyman Bey’e” adlı şiirine yer verilmiştir.

5.4. İhsan Ozanoğlu Panelleri, Anma Törenleri ve Konserleri

İhsan Ozanoğlu’nun vefatından sonra yapılan ilk anma töreni 1984 yılındadır. Bu tarihten sonra her yıl düzenli tekrar etmeyen anma programları olduğunu görmekteyiz. Yapılan programların içeriği İhsan Ozanoğlu’nun hayatının, çalışmalarının, Türk halkbilimine olan katkılarının dile getirilerek hatırlatılmasına ve henüz onu tanımayanlara anlatılmasına yönelik olmaktadır.

1. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri (14 Şubat 2009), Ankara 2009, s. 209-216, Kastamonu Valiliği Yayınları.

Bu sempozyum, İhsan Ozanoğlu’nun vefatının 28. yıldönümünde bir anma töreni niteliğindedir. Üç oturum hâlinde Kastamonu Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi’nde gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda sunulan 17 bildiriyle İhsan Ozanoğlu’nun hayatı, kültürel araştırmaları, sanatı, âşık edebiyatına ve halk müziğine hizmetleri ortaya konulmuştur. Bu sempozyum sayesinde farklı üniversite ve bilim kuruluşlarından

gelen bilim adamları Kastamonu'yu daha yakından tanıma fırsatı bulmuşlardır. (Fotoğraf 9.)

2. Kastamonulu Âşık Yorgansız Hakkı ve Âşık Ozanoğlu İhsan Anma Konseri, İstanbul Belediye Konservatuarı, Muhsin Ertuğrul Tiyatrosu, Şef: Adnan Ataman, 1984.

3. İhsan Ozanoğlu Paneli (Vefatının 27. yıl dönümü münasebetiyle), Kastamonu Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi, 13 Şubat 2008.

4. İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 35. yıl dönümü anma töreni, 13 Şubat 2016. Ozanoğlu'nun, Kastamonu merkeze bağlı Duruçay köyündeki mezarı başında ailesi, protokol üyeleri ve vatandaşların katılımıyla tören düzenlenmiş, Kur'an-ı Kerim okunarak dualar edilmiştir (URL-13, 2020).

5. Hz. Pir Şeyh Şaban-ı Veli Kültür Vakfı İlim Hikmet Sofrası, 6 Şubat 2017. Bu program Ozanoğlu'nun, vefatının 36. yıl dönümü öncesi bir anma programı niteliğindedir. Osmaniye Üniversitesi Korkut Ata Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Nail Karagöz "Önsözleriyle İhsan Ozanoğlu" adlı bir sunum yapmıştır (URL-14, 2020). (Fotoğraf 17.)

6. 14 Şubat 2017 tarihinde İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 36. yıl dönümünde Kastamonu Türk Ocağı'nda bir anma programı düzenlenmiştir. "İhsan Ozanoğlu: Hayatı, Sanatı, Eserleri" başlığını taşıyan programda Ozanoğlu'nun hayatından kesitlerle birlikte edebî kişiliği ve eserleriyle ilgili bilgiler verilerek eserlerinden örnekler sunulmuştur. Kastamonu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Gülten Küçükbasmacı yaptığı konuşmada, Kastamonu'da Yorgansız Hakkı Çavuş'tan sonra Ozanoğlu'nun âşıklık geleneğinin son halkası olduğunu belirtmiş ve bütün şiirlerinin bir araya toplanması gerektiğini vurgulamıştır (URL-15, 2020). (Fotoğraf 10.)

7. İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 37. yılı anma töreni ve konferans, Kastamonu Üniversitesi, 13 Şubat 2018. Duruçay köyündeki mezarı başında düzenlenen anma

törenine, ailesi, protokol üyeleri ve vatandaşlar katılmıştır. Ozanoğlu için Kur'an-ı Kerim okunarak dualar edilmiştir. Törende dönemin valisi Yaşar Karadeniz, dönemin belediye başkanı Tahsin Babaş, dönemin Kastamonu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Seyit Aydın ve Ozanoğlu'nun oğlu Günay Ozanoğlu konuşmalar yapmışlardır (URL-16, 2020). (Fotoğraf 11.)

8. İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 38. yılı anma töreni ve panel, Kastamonu Üniversitesi Bilgehan Bilgili Merkez Kütüphanesi Konferans Salonu "İhsan Ozanoğlu" Konulu Panel, 13 Şubat 2019. Duruçay köyündeki mezarı başındaki anma törenine ailesi, protokol üyeleri ve vatandaşlar katılmış, Kur'an-ı Kerim okunarak dualar edilmiştir. , Dönemin belediye başkanı Tahsin Babaş ve Ozanoğlu'nun oğlu Günay Ozanoğlu konuşmalar yapmışlardır. Törenin ardından Kastamonu Üniversitesi Bilgehan Bilgili Merkez Kütüphanesi Konferans Salonu'nda "İhsan Ozanoğlu" konulu panel düzenlenmiştir (URL-17, 2020). (Fotoğraf 12.)

9. İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 39. yılı anma töreni ve panel, Rıfat Ilgaz Kültür Merkezi'nde "İhsan Ozanoğlu" Konulu Panel, 13 Şubat 2020. Bizzat katılmış olduğum bu törende Kastamonu Ünivesitesi akademisyenlerinden Doç. Dr. Gülten Küçükbasmacı ve Dr. Öğr. Üyesi Kaan Yılmaz ile Sanatçı Öğr. Üyesi Süleyman Şenel sunum yaptı. (Fotoğraf 13.)

5.5. İhsan Ozanoğlu Kültür ve Sanat Derneği

Derneğin kuruluş tarihi 13 Şubat 2019'dur. İhsan Ozanoğlu'nun oğlu Günay Ozanoğlu tarafından kurulmuştur. Derneğin kuruluş amacı: Kastamonulu şair, yazar, eğitimci, din adamı, halk ozanı, folklor araştırmacısı, başta Çanakkale Türküsü olmak üzere yüzlerce halk türküsünü TRT repertuarına kazandıran derlemeci, şehrin tarih ve kültürünün duayen ismi, çok sayıda yazılı eserle birlikte Cumhuriyet Dönemi'nde yazılmış bir divan sahibi olan İhsan Ozanoğlu'nu gelecek kuşaklara tanıtmak, ilgili bakanlıklarla, başkanlıklarla ve sivil toplum kuruluşlarıyla akademik kurumlar ve şahıslarla işbirliği içerisinde eserlerini basın ve yayına hazırlamak, elde edilen

gelirlerle öğrencilere burs imkânları sağlamak, Kastamonu’nun kültürel, tarihsel, sanatsal ve turistik tüm değerlerini yazılı ve görsel iletişim araçlarıyla duyurmak amacıyla kurulmuştur (URL-18, 2020). (Fotoğraf 14.)

5.6. Kastamonu/İhsan Ozanoğlu Özel Eğitim Meslek Okulu

Bu okul, Kastamonu il merkezinde İnönü Mah. Afşinbey Sk. Alı Fuat Darendе İlk Okulu Blok No: 16 adresinde bulunmaktadır. Okulun misyonu şöyle ifade edilmiştir: “Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin sosyal, kültürel ve ekonomik alanlardaki varlıklarını toplumun kabullenmesini sağlayarak, bu bireylerin yeteneklerini gün yüzüne çıkarmak, okul ve aile işbirliği içinde en üst düzeyde çağdaş ve yüksek nitelikte bir eğitim sunmaktır.” (URL-19, 2020). (Fotoğraf 15.)

6. ELEKTRONİK ORTAMDA İHSAN OZANOĞLU

www.google.com arama motoru üzerinden “İhsan Ozanoğlu” şeklinde bir arama yapıldığında Ozanoğlu’na ait kitap satışları, anma törenleri, yazılar, haberlerden oluşan toplam 9 sayfa karşımıza çıkmaktadır. Bu sayfalardaki makale ve yazıların linkleri aşağıda numaralandırılarak verilmiştir. İhsan Ozanoğlu’nun vefat yıldönümündeki anma töreni haberleri ise “İhsan Ozanoğlu Sempozyumu, Panelleri, Anma Törenleri ve Konserleri” başlığı altında kronolojik olarak verilmiştir.

1. “İhsan Ozanoğlu-Kastamonu” adlı bir facebook sayfası bulunmaktadır. Bu sayfa 719 kişi tarafından beğenilmiştir. İhsan Ozanoğlu’nu tanıtmak amacıyla paylaşımlar yapılmaktadır (URL-20, 2020).

2. “İhsan Ozanoğlu Kültür ve Sanat Derneği” adlı herkese açık bir facebook sayfası bulunmaktadır. 448 üyesi bulunan sayfanın amacı, “İhsan Ozanoğlu Kültür ve Sanat Derneği’ni tanıtmak, görselleri paylaşmak, davetlerde bulunmak” şeklinde ifade

edilmiştir. Can Ozanoğlu'nun yazısı, 2017 yılında Nail Karagöz'ün Sarayev'o'daki kongrede sunduğu bildiri haberi, Âşık Veysel 1941-1946 yılları arasında köy enstitülerinde bağlama ve türkü öğretmekle görevlendirildiğinde, Kasım 1943-Nisan 1944 yıllarında altı ay kadar Kastamonu'da bulunarak Gölköy Enstitüsü'nde bu görevi yaptığı, hatta ikisinin airticalen atıştığı, daha sonra İhsan Ozanoğlu'nun da bu konserle ilgili kanaatlerinin yer aldığı yazı, Cemal Divanî adlı ozanın Ozanoğlu'nun doğum günü olan 15 Nisan 1907 tarihi için yazdığı “Selam Olsun İhsan Ozanoğlu'na” adlı şiiri, Hamdi Nalbant'ın “Bir Kastamonu Ansiklopedisi: İhsan Ozanoğlu” adlı yazısı, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın Açıkşöz gazetesinde yayımlanmış olan 26.03.2020 tarihli “Âşıklar Babası Âşık İhsan Ozanoğlu” adlı yazı sayfanın paylaşımlarından bir kaçıdır. Sayfada İhsan Ozanoğlu'na, Kastamonu'ya, edebiyata, tarihe, ülke gündemine dair paylaşımlar yer almaktadır.

3. “Ozanoğlu-Duruçay (Camiliköy)” adlı herkese açık bir facebook sayfası bulunmaktadır. Bu sayfanın 792 üyesi bulunmaktadır. Bu grup, 2015 yılında İhsan Ozanoğlu'nun oğlu Günay Ozanoğlu tarafından kurulmuştur. Grubun amacı şudur: İhsan Ozanoğlu ve oğlu Yargıtay Onursal Dairesi Başkanı merhum İlham Teoman Ozanoğlu'nu çeşitli anılarıyla yaşatmak rahmetli İhsan Ozanoğlu'nun hayatını ve eserlerini duyurmak, verilen emekleri, etkinlikleri ortaya koymaktır. (URL-21 ve URL-22, 2020). (Fotoğraf 16.)

4. 28.08.2020 tarihinde erişilen <http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ozanoglu-ihsan-ozanoglu> adresinde 25.11.2018 tarihinde, Hicran Karataş tarafından kaleme alınmış bir yazıdır. İhsan Ozanoğlu'nun hayatı, âşıklığı, saz ustalığı, gazeteciliği anlatılmış ve eserlerinden bazılarını liste halinde yer verilmiştir.

5. 28.08.2020 tarihinde erişilen <https://kastamonu.ktb.gov.tr/TR-94799/asik-ihsan-ozanoglu.html> adresinde Kültür Bakanlığı tarafından kaleme alınmış bir yazı yer almaktadır. Bu yazıda İhsan Ozanoğlu'nun hayatı, yaptığı görevleri, gazeteciliği, musikişinas yönü gibi konular anlatılmıştır.

6. 28.08.2020 tarihinde erişilen http://www.turkuler.com/ozan/ihsan_ozanoglu.asp adresinde İhsan Ozanoğlu'nun oğlu Can Ozanoğlu'nun kaleme aldığı yazıda İhsan

Ozanoğlu'nun türkücülük yönü üzerinde durulmuş ve Ozanoğlu'na ait "Hacı Bektaş", "Sazım", "Şemsi Yastıman'a" isimli iki şiir olmak üzere toplam dört türkü metnine yer verilmiştir.

7. 28.08.2020 tarihinde erişilen <https://www.kastamonu.com/bir-kastamonu-ansiklopedisi-ihsan-ozanoglu-hamdi-nalbant/> adresinde Hamdi Nalbant tarafından kaleme alınmış "Bir Kastamonu Ansiklopedisi: İhsan Ozanoğlu" adlı yazıda İhsan Ozanoğlu'nun doğumu, eğitim hayatı, bulunduğu görevler, araştırmaları sonucu meydana getirdiği eserler anlatılmıştır.

8. 28.08.2020 tarihinde erişilen <https://www.basinhayati.net/ihsan-ozanoglu-ve-canakkale-zaferi-ile-simgelesen-canakkale-turkusu/> adresinde 02.09.2019 tarihinde, "İhsan Ozanoğlu ve Çanakkale Zaferi ile Simgeleşen Çanakkale Türküsü" ismiyle Altan Aydın tarafından kaleme alınmış yazıdır. Yazıda "Ozanoğlu'nun Çok Yönlü Kişiliği İçerisinde Öne Çıkan Özelliği "Âşıklığı", "Kastamonu Kültürüne Hizmetle Geçen Bir Ömür", "Ozanoğlu'nun Gazeteciliği", "Çanakkale Zaferi ile Simgeleşen "Çanakkale Türküsü" başlıklarına yer verilmiş ve en son Ozanoğlu'nun kaynak kişisi olduğu "Çanakkale Türküsü"ne yer verilmiştir. Kastamonu'nun kültürel dokusunu genç nesillere aktaran ve çok yönlü kişiliğiyle bilinen İhsan Ozanoğlu'nun bir kentin kültürel hafızasını yaratarak yaşattığından bahsedilmiştir.

9. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://www.biyografi.net/kisiayrinti.asp?kisiid> adresindeki yazı Yeni Şafak gazetesinde 18.03.2012 tarihinde İhsan Ozanoğlu'nun oğlu Can Ozanoğlu tarafından kaleme alınmış bir yazıdır. Bu yazıda İhsan Ozanoğlu'nun doğumu, eğitimi, mesleki yaşamı, musikişinaslığı, âşıklığı, saz şairliği, folklor araştırmacılığı gibi biyografisi üzerinde durulmuştur. Yazının sonunda İhsan Ozanoğlu'nun şiirlerinden şu örnekler yer verilmiştir: Hacı Bektaş Töreni, Atam'a Dua, Sazım, Şemsi Yastıman'a. Can Ozanoğlu ayrıca bu yazısında "TRT'nin 1973'te türkülerini kaydettikten sonra Çanakkale Türküsü'nün daha çok anıldığını dile getirmiş, halk müziği arşivlerimizde Çanakkale Zaferi ile ilgili başka bir türkünün olmadığını, bu türkünün halk arasında her zaman bilindiğini dile getirmiş, babası İhsan Ozanoğlu'nun 223 halk türküsünü Kastamonu repertuarına kazandırdığını belirtmiştir.

10. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://www.safalan.com/2020/07/13/kalemiyle-saziyla-sozuyle-bir-anit/> adresindeki yazı Sıla Dergisi'nin 11. sayısında 13.07.2020 tarihinde İhsan Ozanoğlu'nun oğlu Can Ozanoğlu tarafından kaleme alınmış bir yazıdır. Bu yazıda İhsan Ozanoğlu'nun edebiyat ve musiki eğitimi, öğretmenlik hayatı, ilmi çalışmaları, Kastamonu'nun çeşitli yönlerine dair çalışmaları, divanı, derlemeciliği, kaynak kişi olarak arşivelere kazandırdığı eserler, Ozanoğlu'nun arşivlere kazandırdığı aşıklık geleneği ve halk müziği örnekleri üzerinde durulmuştur.

11. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://kastamonutarihi.wixsite.com/kastamonutarihi/ihsan-ozanoglu> adresindeki "İhsan Ozanoğlu" adını taşıyan yazıda Ozanoğlu'nun biyografisine ve bazı eserlerinin adlarına yer verilmiştir.

12. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://dogrusozgazetesi.com/vidinlioglu-ozanoglunun-eserlerinin-kaybolmamasi-icin-cok-calisacagiz-13694.html> adresinde Kastamonu Belediye Başkanı Dr. R. Galip Vidinlioğlu'nun Ozanoğlu'nun vefatının 39. yılı olan 13 Şubat 2020 tarihindeki konuşması yer almaktadır. Vidinlioğlu, Ozanoğlu'nun eserlerinin kaybolmaması için çok çalışacaklarını belirtmiştir.

13. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://www.bolgegundem.com/canakkale-turkusunun-yazari-halk-ozani-ihsan-ozanoglu-mezari-basinda-anildi-732852h.htm> adresinde İhlas Haber Ajansı'nın İhsan Ozanoğlu'nun vefatının 38. yılı olan 13 Şubat 2019 yılındaki haberi yer almaktadır.

14. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://www.sanalbasin.com/canakkale-turkusunun-yazari-ihsan-ozanoglunun-oglu-gunay-ozanoglu-aynali-carsi-can-alinip-can-verilen-carsidir-9109479/> adresinde İhsan Ozanoğlu'nun eşi Hediye Ozanoğlu ve oğulları Günay ve Can Ozanoğlu'nun Çanakkale Zaferi'nin 100. yıl dönümü sebebiyle 18 Mart 2015 tarihinde Açıksoz Gazetesi'ne yaptıkları özel açıklamalar yer almaktadır.

15. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://www.istanbulgazetesi.com.tr/ihsan-ozanoglu-makale.24979.html> adresinde Ahmet Özdemir'e ait 23 Mayıs 2016 tarihindeki

makalede İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu edebiyat ve kültüründeki yeri, Çanakkale Türküsü'nün kaynak kişisi oluşu, çeşitli çalışmaları anlatılmıştır.

16. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://www.sarkisozum.gen.tr/ihsan-ozanoglu> ve <https://sarki.alternatifim.com/sarkici/ihsan-ozanoglu> adreslerinde İhsan Ozanoğlu'ndan derlenmiş olan 28 türkünün sözlerine yer verilmiştir.

17. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://www.turkusozy.com/t-sanatci/560-ihsan-ozanoglu-sanatcimizin-biyografisi.html> adresinde “Nail Tan. (1983). *İhsan Ozanoğlu 1907-1981*, Türk Folkloru Araştırmaları, Kültür ve Turizm Bakanlığı MİFAD Yayınları 52, Ankara, 1984, s. 163-164” adlı kaynaktan alınmış İhsan Ozanoğlu bibliyografyasına yer verilmiştir, eserlerinin bulunduğu kütüphaneler belirtilmiş, eserlerinden bazılarının isimlerine yer verilmiştir.

18. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://139.59.208.105/ihsan-ozanoglu-berber-dukkanini-acalim-sarki-sozu-154470> adresinde İhsan Ozanoğlu'nun “Berber Dükkanını Açalım” adlı şiirine yer verilmiştir.

19. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://www.biyografya.com/biyografi/8711> adresinde İhsan Ozanoğlu'nun kısa biyografisine ve Ozanoğlu'nun başlıca eserlerine çeşitli kaynaklardan alınarak yer verilmiştir.

20. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://www.antoloji.com/ihsan-ozanoglu/siirleri/> adresinde İhsan Ozanoğlu'ndan derlenen 31 türkünün sözlerine yer verilmiştir.

21. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://www.kastamonuilkhaber.com/makale/sik-veyselin-kastamonu-konseri-ve-ihsan-ozanoglunun-yorumlari-m1594.html> adresinde Âşık Veysel 1941-1946 yılları arasında köy enstitülerinde bağlama ve türkü öğretmekle görevlendirildiğinde, Kasım 1943-Nisan 1944 yıllarında altı ay kadar Kastamonu'da bulunarak Gököy Enstitüsü'nde bu görevi yaptığı, hatta ikisinin airticalen atıştığı, daha sonra İhsan Ozanoğlu'nun da bu konserle ilgili kanaatleri yer almaktadır.

22. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://www.kastamonugazetesi.com.tr/ih-san-ozano-glun-un-turk-dil-kurumu-arsivindeki-yayimlanmamis-kitaplari-v-turkuler/> adresinde 4 Şubat tarihinde Nail Tan tarafından kaleme alınmış olan “İhsan Ozanoğlu’nun Türk Dil Kurumu Arşivindeki Yayınlanmamış Kitapları V: Türküler” başlıklı yazısında Türk Dil Kurumu Arşivinde yer alan “Etüt 71” nolu yayınlanmamış halk kültürü kitaplarından biri olan “Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı Halk Edebiyatı-Türküler” adlı 6 fasikülden oluşan derlemesinin incelemesi yer almaktadır.

23. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://katalog.tdk.gov.tr/search?query=Ozanoglu> adresinde TDK katalogunda yer alan İhsan Ozanoğlu eserlerinin künyeleri yer almaktadır.

24. 03.10.2020 tarihinde erişilen <https://www.turkudostlari.net/sor.asp?a=306> adresinde İhsan Ozanoğlu’ndan derlenmiş 36 türkünün sözlerine yer verilmiştir.

25. 03.10.2020 tarihinde erişilen <http://kastamonu-abdulhalim.blogspot.com/2007/12/ih-san-ozanolu.html> adresindeki “İhsan Ozanoğlu” başlıklı yazıda İhsan Ozanoğlu’nun biyografisi bütün yönleriyle anlatılmıştır.

7. SONUÇ

“İhsan Ozanoğlu ve Halkbilimi Alanındaki Eserleri” adını taşıyan bu tezde Ozanoğlu’nun kaleme aldığı ve içeriği halkbiliminin konusu olan tüm eserlerinin açıklamalı bibliyografyası verilmiştir. Açıklamalı bibliyografya çalışmaları akademik çalışmalara yol gösteren bir niteliğe sahiptir. Bu tezde adı geçen eserlerin künye bilgisi ile birlikte eserin içeriği, niteliği, kapsamı hakkında da bilgiye ulaşılabacaktır. Tezde Ozanoğlu’nu konu alan tüm çalışmaların açıklamalı bibliyografyasına da yer vermeye çalışılmıştır. Bu alanda çalışan bir araştırmacının Ozanoğlu’nun tüm külliyatına ulaşabilmesi adına, onun halkbilimi dışındaki eserlerinin de künyelerine yer verilmiştir.

Çalışma toplam yedi bölümden oluşmaktadır. “Giriş”te çalışmanın konusu, önemi, kapsam, sınırlılık ve yöntemi verilmiştir. İkinci bölüm “İhsan Ozanoğlu” ve “İhsan Ozanoğlu’nun Türk Halkbilimi Çalışmalarındaki Yeri” olmak üzere iki başlıktan oluşmaktadır. Bu bölümde Ozanoğlu’nun hayatı ile bilgiler verildikten sonra halkbilimi çalışmalarındaki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır. Ozanoğlu’nun halkevindeki çalışmaları, özellikle türkülerin derlenmesindeki kaynak kişi rolü, derlemeciliği ve halkbilimi ile ilgili konularda fikirlerini ifade ettiği yazılan onun halkbilimi çalışmalarında önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bu bölümde ayrıca Ozanoğlu’nun kendi hazırlamış olduğu kataloğa da yer verilmiştir.

“İhsan Ozanoğlu’nun Halkbilimi Alanındaki Eserlerinin Açıklamalı Bibliyografyası” adını taşıyan üçüncü bölümde, Ozanoğlu eserlerinin bulunduğu T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kastamonu İl Halk Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Millî Kütüphane, Türk Dil Kurumu Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı, Kastamonu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi, T.C. Yazma Eserler Kurumu Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesindeki halkbilimi alanındaki eserlerinin açıklamalı bibliyografyasını verilmiştir. Adı geçen bu kütüphanelere bizzat gidilerek kataloglar taranmış, eserler yerinde incelenmiştir. İhsan Ozanoğlu’nun ailesinde bulunan “Âşık Sazı” adlı eseri, diğer kütüphanelerin kataloglarında bulunan eserleri ve vefatından sonra basılmış iki eseri de bu bölümde verilmiştir.

Tezde esas kabul ettiğimiz Kastamonu İl Halk Kütüphanesi’nde Ozanoğlu’nun 317’si halkbilimi alanında, 148’i halkbilimi alanı dışında olan toplam 465 eserine ulaşılmıştır. Milli Kütüphane’de 56; Türk Dil Kurumu Kütüphanesi’nde 9; Ankara Etnografya Müzesi İhtisas Kitaplığı’nda 5; Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi’nde 18; Boratav Halk Kültürü Araştırma ve Turizm İhtisas Kütüphanesi’nde 2; Kastamonu Yazma Eser Kütüphanesi’nde 4 eseri incelenmiştir. Bu bağlamda halkbilimi alanında toplam 245 eserin açıklamalı bibliyografyası hazırlanmıştır. Ayrıca Ozanoğlu’nun adı geçen kütüphaneler dışındaki diğer kütüphanelerde yer alan 129 eserinin hangi kütüphanelerde yer aldığı hakkında da bilgi verilmiştir.

Dördüncü bölümde, İhsan Ozanoğlu'nun üçüncü bölümde adı geçen kütüphanelerdeki halkbilimi dışındaki diğer eserlerinin künyesini verilerek Ozanoğlu'nun kütüphane kataloglarında yer alan bütün çalışmalarının bir arada görülmesi istenmiştir. Ayrıca Kastamonu'nun yerel yayın organı olan "Doğrusöz" gazetesinde yayımlanmış 114 yazı, makale ve şiirin künyesine yer verilmiştir.

"İhsan Ozanoğlu ve Eserleri Üzerine Yapılmış Çalışmalar, Programlar ve Diğerleri" başlığı verilen beşinci bölümde, İhsan Ozanoğlu üzerine yapılmış tezler, İhsan Ozanoğlu ile ilgili kitap, makale, yazı ve sempozyum bildirileriyle hakkında dolaylı olarak bilgi veren çalışmaların açıklamalı bibliyografyası çıkarılmıştır. Burada 36 çalışmanın açıklamalı bibliyografyası verilmiştir. Ayrıca bu bölümde İhsan Ozanoğlu'nun özellikle ölüm yıldönümlerinde düzenlendiği görülen paneller, anma törenleri ve konserler tespit edilmeye çalışılmış; dokuz panel, konser ve anma töreni kronolojik olarak sıralanmıştır. "İhsan Ozanoğlu Kültür ve Sanat Derneği" ve "Kastamonu/İhsan Ozanoğlu Özel Eğitim ve Meslek Okulu" hakkında bilgi verilerek İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu kültürel belleğindeki yeri belirlenmek istenmiştir.

Altıncı bölümde "Elektronik Ortamda İhsan Ozanoğlu" başlığını taşımaktadır. "İhsan Ozanoğlu" anahtar kelimesiyle bir arama motorunda tarama yapıldığında Ozanoğlu'na ait kitap satışları, anma törenleri, yazılar ve haberlerden oluşan toplam dokuz sayfa ile 25 internet linkine yer verilmiştir.

İhsan Ozanoğlu hazırladığı 1500 kadar eser meydana getirdiğini ifade etmektedir. Bununla birlikte Ozanoğlu'nun 1976 yılında kendi oluşturduğu katalogta 1014 eserin adı zikredilmiştir. Ozanoğlu'nun hazırladığı bu katalogta adı geçen eserlerle kütüphane kataloglarında ulaşılan ve tezde yer verilen eserleri karşılaştırıldığında 473 eserin kütüphane kataloglarında yer aldığı görülmüştür. İhsan Ozanoğlu'nun hazırladığı katalogta bir şiirin, bir fıkranın, risaledeki bir başlığın yer aldığı görülmektedir. Ancak, yazarın bunu bağımsız bir eser adı olarak mı yoksa bir edebi türün adı olarak mı verdiği anlaşılamadığından toplam sayıya dâhil edilmemiştir. Ozanoğlu'nun eserlerinin büyük çoğunluğunu yayımlanmamış eserlerin oluşturduğu düşünüldüğünde, ulaşılamayan eserlerin kaybolduğu, şahısların özel kütüphanelerinde bulunduğu ya da kütüphanelerden alınmış olabileceği düşünülebilir.

İhsan Ozanoğlu'nun 81 eseri basılmıştır. Bunların dördü vefatından sonra tekrar yayımlanmıştır. Bu eserler şunlardır: Âşık Edebiyatı; Atatürk'e Ağıt; Atatürk Devrimi Destanı; Bahar Türküleri; Bir Yudum; Bülbül; Büyük Veli Benli Sultan (Hayatı, Eserleri, Halefleri, Menakıbı); Çılgınlık; Çocuğun Değeri; Çocuk Destanı; Deli Gönül; Dimağ; Doğru Yol; Dua; Düstur; Göklere Doğru; Halkevi Destanı; Hatıralar; Hayattan; İnönü Destanı; Kadın Şairlerimizden Nedret; Kastamonu Bilmeceleri; Kastamonu Destanı; Kastamonu Elması; Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı: Atalar Sözü; Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı: Yer Adları; Kastamonu Kütüğü; Kördüğüm; Kumar; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Ahmet Kırıl; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Büyük Haydar; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Candaroğulları, Kasım Bey; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Candaroğulları, İbrahim Bey; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Candaroğulları, İsfendiyar Bey; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Candaroğulları, (İsmail Bey); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Candaroğulları, (Şücauddin Süleyman Paşa); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Celali; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Çelenligil, Teallukatı ile Çelenli Ailesi ve Bu Ailenin Muhtelif Çapta Şöhret Yapmış Kıymetli Şahsiyetler; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Demircioğlu (Haddadzade) (Seyyid Ahmet Hicabi); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Fatih'in Hocası (Hayreddin Hızır); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Haddadzade (Demircioğlu) (Şeyh Âhmet Siyahî); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Hatibzade (Tezkereci) (Latifi); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Kanuni Hocası (Hayreddin Evhad); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Ketenoglu; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Meftunî; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Meydanî; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Nuhzadeler ve Dr. Ziya Nuhoglu; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Plevne Kahramanı Sadık Paşa; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Prof. Dr. (Savni Huş); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Reisülküttap (Ârif Muhamet); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Şeyhülislam (Sadi Çelebi); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Şeyh Muharrem; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Taşköprülüzadeler (Ahmet Isamuddin); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Taşköprülüzadeler (Hayreddin Halil); Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Yavuz'un Hocası (Halimi Çelebi); Kastamonu'nun

Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, Zeki Cemal Bakiçelebioğlu; Kastamonu'nun Yetiştirdiği Meşhur Adamlar, II. Bayezid'in Saray Hocası (Hayreddin Âtûfi); Milli Şef Kastamonu'da; Müfsid; Ne Fayda; Öğüt; Öğütleme; Özlem; Saz; Sazımın Tellerinden; Senden Sana; Şekva; Taşkınılık; Turistik Kastamonu; Türkçe Kur'an ve Namaz; Türk Büyüklerinden Ünlü Bilgin ve Mutasavvıf Şaban-ı Veli Hayatı, Eserleri ve Külliyesi; Üçtelli; Yardım Sevenler Destanı; Vasiyet; Yudum Yudum; Yılanlıoğlu İsmail Hakkı; Zaferden Zafere; Zelzele Destanı; XIX. uncu Asır Şairlerinden Kalecikli Miratı; 29 Ekim; 30 Ağustos. Vefatından sonra tekrar yayımlanan dört eser ise şunlardır: Büyük Veli Benli Sultan (Hayatı, Eserleri, Halefleri, Menakıbı); Kastamonu Destanı (Şiirlerle Kastamonu); Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Dil Edebiyat: Yer Adları; Kastamonu Halkiyat ve Harsiyatı, Halk Edebiyatı: Atalar Sözü.

Bibliyografya çalışmalarının hiçbir zaman tamamlanamayacağı malumdur. Bu bağlamda, bu çalışma da eksiksiz olma gibi bir iddiada bulunmamaktadır. Ancak, mümkün olduğunca her kaynak bizzat görülerek eksiksiz olma adına büyük çaba sarf edilmiştir. Bu sebeple de hem Kastamonu'daki hem de Ankara'daki adı geçen tüm kütüphanelere gidilmiş, eserlere tek tek ulaşılmış, mümkünse fotoğrafları çekilip kayıt altına alınmış, mümkün değilse de bulunduğu ortamda okunup incelenerek ve titiz bir çalışma yürütülmüştür.

Kendi kaleminden çıkan eserler bir yana, hakkında yapılmış onlarca çalışma, adını taşıyan dernek ve okul, onun değerini vurgulamak ve unutulmamasını sağlamak adına yapılan anma törenleri, elektronik ortamda adından söz edilen bir değer oluşu gibi daha birçok nedenle İhsan Ozanoğlu'nun Kastamonu için bir imge olmaya başladığı görülmektedir. Zira Ozanoğlu da Kastamonu adıyla kendisini özdeşleştirmiş ve bu durum onun şiirlerine, yazılarına ve hayatına işlemiştir.

Sonuç olarak İhsan Ozanoğlu, Kastamonu'nun mahalli kültürünü kayıt altında almış bir ilim adamıdır. Bu tez sayesinde hem bu mahalli değerın öneminin daha iyi anlaşılması sağlamak amaçlanmış hem de Ozanoğlu'nun halkbilimi alanındaki eserlerinin tamamının açıklamalı bibliyografyası verilerek Kastamonu'daki halkbilimi birikimine de dikkat çekilmiştir. Aynı zamanda İhsan Ozanoğlu'nun sadece

Kastamonu'ya dair yerel araştırma ve çalışmalar yapan mahalli bir değer olarak görülmemesi, Türk halkbilimi çalışmaları içinde bir değer olduğu da tespit edilmiştir.

İhsan Ozanoğlu, bütün yaşamını araştırmaya ve öğrenmeye adanmış seçkin bir örnek, çağının ilerisine geçmiş bir şahsiyettir. Ömrünün sonuna kadar bilgi peşinde koşmuş, saziyla-sözüyle üretmeyi bırakmamış, sonraki nesillere çok büyük bir kültür mirası bırakmıştır. Kastamonu deyince akla gelen folklor araştırmacısı İhsan Ozanoğlu'nun üzerinde durulmaya değer bir şahsiyet olduğuna bir kez daha şahitlik ediyor, onun eserlerini araştırmacılarla buluşturmaya katkıda bulunabilmenin onurunu duyuyorum.

KAYNAKLAR

- Acaroğlu, T. (1961). Bibliyografya Nedir?, *Türk Kütüphaneciliği*, 10 (3-4), 135-140.
- Akman, E. (2018, Temmuz). *Kastamonu'da Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*. 81 İlde Kültür ve Şehir Kastamonu'da sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği, Kastamonu.
- Aktaş, H. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu Divanı ile Klasik Dönemden Bugüne Ne Taşır*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Alıç, S. (2016). Türk Halkbiliminin Gelişimi Bağlamında Dergicilik Faaliyetleri, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (42), 12-18.
- Ayyıldız, M. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu'nun Şiirinde Hâkim Temalar ve Tasnif Denemesi*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Ata Yıldız, N. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu ve "Hatıralar"*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Cocchiara, G. (2017). *Avrupa'da Folklor Tarihi*. Çeviren: Yerke Özer, Ankara: Geleneksel Yayıncılık.
- Çobanoğlu, Ö. (2016). *Halkbilimi Kuramları ve Araştırma Yöntemleri Tarihine Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ekici, M. (2015). *Halk Bilgisi (Folklor) Derleme ve İnceleme Yöntemleri*. Ankara: Geleneksel Yayıncılık.
- Emiroğlu K. & Aydın, S. (2003). *Antropoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Erdoğan, A. (2009, Şubat). *Kastamonu'da Araştırma-Anket ve Arşivleme Çalışmalarına Ozanoğlu Katkısı*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Gürçayır Teke, S. (2016). *Türk Halkbiliminde Derleme Çalışmalar, Tartışmalar*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Keser, U. (2009, Şubat). *Kastamonu'nun Karakteristik Özellikleri Bağlamında İhsan Ozanoğlu'nun Kişiliğine Yansıyan Kahramanlık Şiirleri ve Çanakkale*

- Türküsü*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Küçükbasımacı, G. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu'nun Masal Derlemeciliği*. *İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri*, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Küçükbasımacı, G. (2011, Eylül). *Türk Kültürüne Hizmet Eden Mahallî Bir Değer: İhsan Ozanoğlu*. Dünya Evliya Çelebi Yılında II. Uluslararası Ahmet Yesevi'den Günümüze İnsanlığa Yön Veren Türk Büyükleri Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Romanya.
- Nasrattınoğlu, İ. Ü. (1995). Ozanlık Gelenegini Yüzyılımızda Yaşatan Kastamonulu İhsan Ozanoğlu. *Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat Dergisi*, Eylül, 50-51.
- Oğuz, Ö. (2015). Türk Halk Edebiyatı El Kitabı. Öcal Oğuz (Ed.) içinde, *Araştırmaların Tarihi* (s. 1-60). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Orhan, E. (1999). *Doğrusöz Gazetesi İndeksi*. Yayımlanmamış Lisans Tezi. G.Ü. Kastamonu Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü, Kastamonu.
- Ozanoğlu, O. (2017). *Kastamonu Destanı (Şiirlerle Kastamonu)*. Kastamonu: Özeller Matbaa.
- Ömek, S. V. (1976). *Türk Halkbilimi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özteke, V. (2010). Türkiye'de Halkbiliminin Mimarları. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 50 (2), 193-206.
- Öztürkmen, A. (1997). *Türkiye 'de Folklor ve Milliyetçilik*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Şenel, S. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu'ndan Derlenen Kastamonu ve Çevresi Müzik Derlemeleri*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Tan, N. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu'nun TRT THM Repertuvarına Kazandırdığı 'Çanakkale Türküsü' Üzerine Yeni Bilgiler Yeni İddialar*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Tan, N. (2013). Türkiye'de Halk Bilimi Çalışmalarının 100. Yılına Kutlarken. *Folklor/Edebiyat*, 19 (75), 237-243.
- Türkmen, İ. (2014). *Kastamonu Halkevi ve Türkiye'nin Modernleşme Sürecine Katkıları*. Ankara: Berikan Yayınevi.

- URL-1 15.08.2020 tarihinde http://www.turkuler.com/ozan/ihsan_ozanoglu.asp adresinden erişilmiştir.
- URL-2 15.08.2020 tarihinde <https://kastamonu.ktb.gov.tr/TR-94799/asik-ihsan-ozanoglu.html> adresinden erişilmiştir.
- URL-3 24.08.2020 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- URL-4 27.08.2020 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- URL-5 27.08.2020 tarihinde <https://sozluk.gov.tr/> adresinden erişilmiştir.
- URL-6 27.08.2020 tarihinde <https://www.turkedebiyati.org/bibliyografya.html> adresinden erişilmiştir.
- URL-7 27.08.2020 tarihinde <https://yoldanciktim.com/bibliyografya-nedir/> adresinden erişilmiştir.
- URL-8 27.08.2020 tarihinde <https://bilgihanem.com/bibliyografya-nedir/> adresinden erişilmiştir.
- URL-9 28.08.2020 tarihinde <https://edebiyatvesanatakademisi.com/> adresinden erişilmiştir.
- URL-10 30.09.2020 tarihinde <https://www.kastamonur.com/bir-kastamonu-ansiklopedisi-ihsan-ozanoglu-hamdi-nalbant/> adresinden erişilmiştir.
- URL-11 07.10.2020 tarihinde http://www.toplukatalog.gov.tr/index.php?f=1&the_page=&cwid=2&keyword=ihsan+ozano%C4%9Flu&tokat_search_field=3&order adresinden erişilmiştir.
- URL-12 12.10.2020 tarihinde <https://kastamonu.ktb.gov.tr/TR-94799/asik-ihsan-ozanoglu.html> adresinden erişilmiştir.
- URL-13 12.10.2020 tarihinde <https://www.kastamonugazetesi.com.tr/ihsan-ozanoglu-olumunun-35-yilinda-anildi/> adresinden erişilmiştir.
- URL-14 12.10.2020 tarihinde <http://www.kastamonugundemgazetesi.com/ihsan-ozanoglu-ilim-hikmet-sofrasında-anlatildi.html> adresinden erişilmiştir.
- URL-15 12.10.2020 tarihinde <https://www.turkocaklari.org.tr/duyuru/ihsan-ozanoglu-kastamonu-subesinde-anildi-7315> adresinden erişilmiştir.

- URL-16 12.10.2020 tarihinde <https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/kastamonu/ihsan-ozanoglunun-olumunun-37-yili-12594457> adresinden erişilmiştir.
- URL-17 12.10.2020 tarihinde <https://www.haber7.com/kastamonu/2827055-asik-ihsan-ozanoglunun-olumunun-38-yili> adresinden erişilmiştir.
- URL-18 12.10.2020 tarihinde <https://www.facebook.com/112611817267026/photos/a.112613113933563/112764793918395/> adresinden erişilmiştir.
- URL-19 12.10.2020 tarihinde http://koemem.meb.k12.tr/37/01/750566/okulumuz_hakkinda.html adresinden erişilmiştir.
- URL-20 12.10.2020 tarihinde <https://www.facebook.com/ihsanozanoglu/> adresinden erişilmiştir.
- URL-21 12.10.2020 tarihinde <https://www.facebook.com/groups/285702684910004/> adresinden erişilmiştir.
- URL-22 12.10.2020 tarihinde <https://www.facebook.com/photo?fbid=10219426383984290&set=g.285702684910004> adresinden erişilmiştir.
- URL-23 12.10.2020 tarihinde <https://kastamonu.ktb.gov.tr/TR-255273/ihsan-ozanoglu-kabri-basinda-acildi.html> adresinden erişilmiştir.
- Yakıcı, A. (2003). Türk Âşıklık Geleneği İçinde Kastamonu'nun Yeri ve Önemi. *Millî Folklor*, Y: 15, Sayı: 60, 165-169.
- Yakupoğlu, C. (2009, Şubat). *Âşık İhsan Ozanoğlu ve Eserleri Üzerine Yapılmış Çalışmalar*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.
- Yılmaz, M. S. (2009, Şubat). *İhsan Ozanoğlu'nun Türk İnkılabına Bakışı*. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu'nda sunulmuş bildiri, Kastamonu Valiliği Yayınları, Ankara.

EKLER

EK 1 FOTOĞRAFLAR

Fotoğraf 1. İhsan Ozanoğlu'nun fotoğrafı (URL-12, 2020)

Fotoğraf 2. İhsan Ozanoğlu'nun bağlama çaldığı bir fotoğraf (URL-12, 2020)

EK 1'in devamı

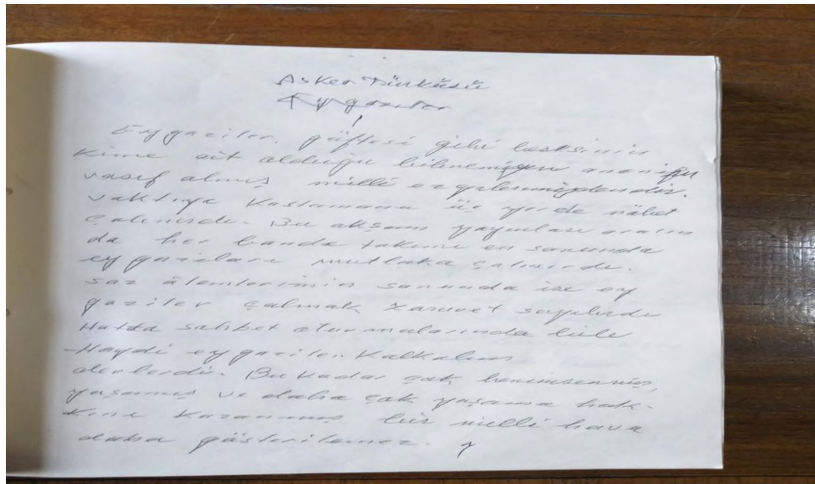
Fotoğraf 3. İhsan Ozanoğlu'nun eserlerine bir örnek

Ş İ İ R L E R		Enki Hoi
1-	Bir yudum.....	170
2-	Bulbul.....	146
3-	Deği şenül	115
4-	Göklere doğru	112
5-	Göz yaşı	114
6-	İnönü—Kastamonu	167
7-	Kandadır.....	109
8-	Kastamonu	178
9-	Kördüğüm	132
10-	19 Mayıs	168
11-	Ulusal Nağmeler	166
12-	Senââ Şarkılarının	171
13-	Solgun demet	144
14-	Şükran	—
15-	Türk İnkılabı	170
16-	Üç telli	—
17-	İnönü—Kastamonu	138 -118
18-	Üç tip	165
19-	Vasiyyet	—
20-	Yurttan ilhamlar	173
21-	Yudum-yudum.....	141
22-	Zaferden Zafere.....	110
23-	Saz	—

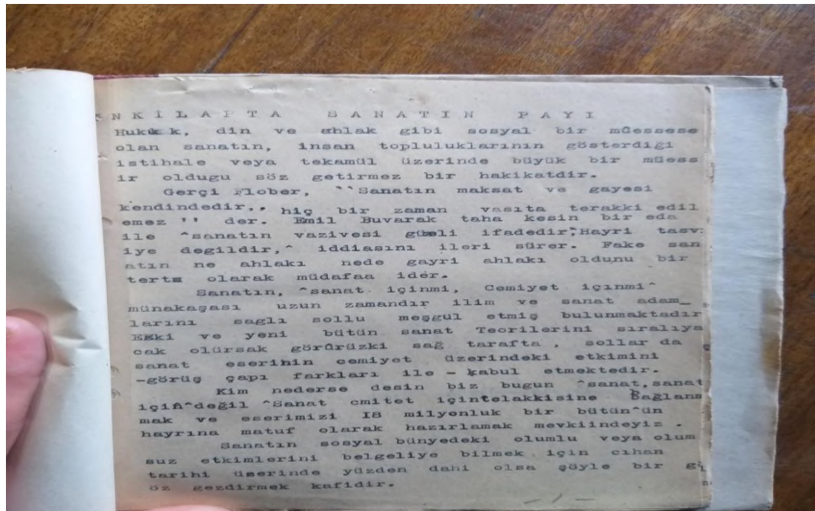
Yazan ve Derleyen:
İ. Ozanoğlu

Fotoğraf 4. “Zaferden Zafere” adlı eserin içindekiler bölümü

EK 1'in devamı

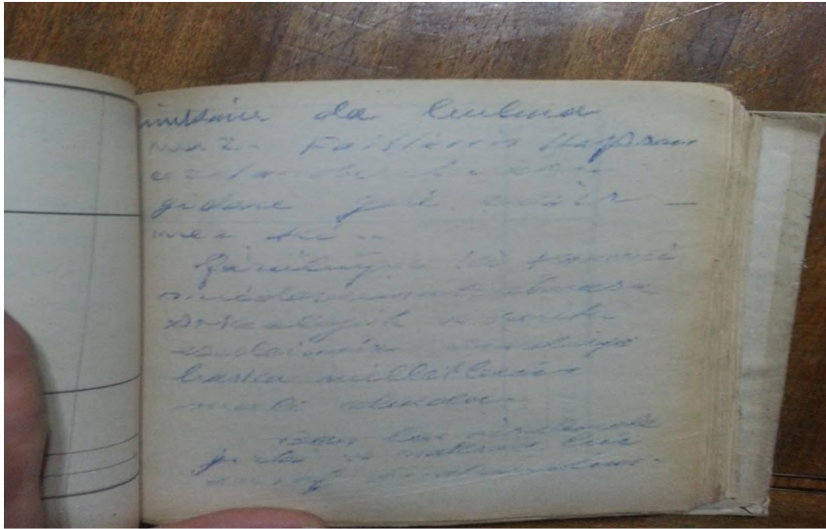

Fotoğraf 5. El yazısıyla yazılmış eserlere bir örnek

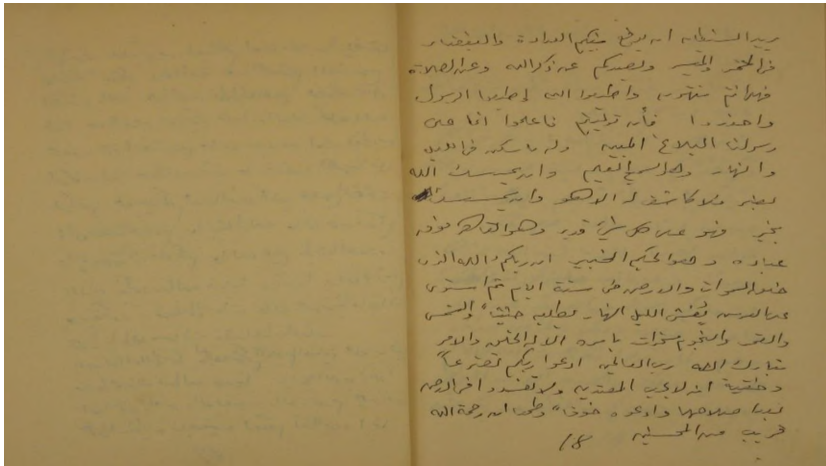

Fotoğraf 6. Daktilografi ile yazılmış eserlere bir örnek

EK 1'in devamı

Fotoğraf 7. Okuma güçlüğü yaşanan eserlere örnek

Fotoğraf 8. Arapça yazılmış olan bir eser

EK 1'in devamı

Fotoğraf 9. Ozanoğlu'nun vefatının 36. yıl dönümü anma programı (URL-14, 2020)

Fotoğraf 10. Ozanoğlu'nun vefatının 36. yıl dönümü anma programı (URL-15, 2020)

EK 1'in devamı

Fotoğraf 11. Ozanoğlu'nun vefatının 37. yılı anma töreni (URL-16, 2020)

Fotoğraf 12. Ozanoğlu'nun vefatının 38. yılı anma töreni (URL-17, 2020)

EK 1'in devamı

Fotoğraf 13. Özanoğlu'nun vefatının 39. yılı anma töreni

Fotoğraf 14. İhsan Özanoğlu Kültür ve Sanat Derneğinin amblemi (URL-18, 2020)

EK 1'in devamı

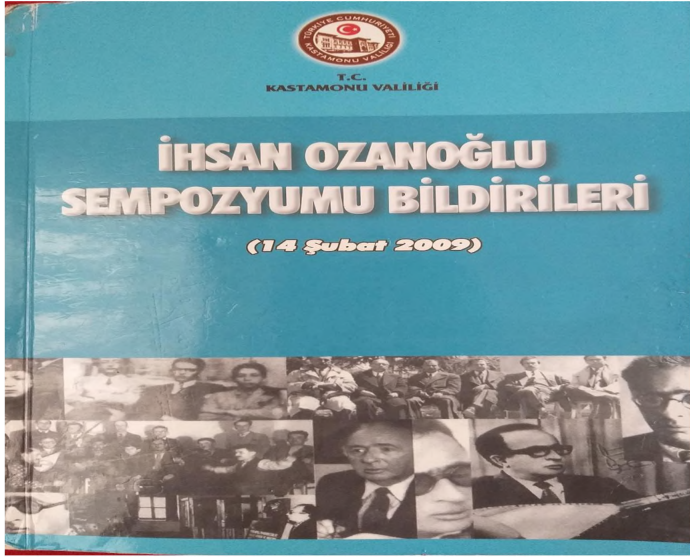

Fotoğraf 15. İhsan Ozanoğlu Özel Eğitim Meslek Okuluna ait bir fotoğraf
(URL-19, 2020)

Fotoğraf 16. Duruçay-Camiliköy'e ait bir tabela (URL-22, 2020)

EK 1'in devamı

Fotoğraf 17. İhsan Ozanoğlu Sempozyumu Bildirileri kapak fotoğrafı

Fotoğraf 18. İhsan Ozanoğlu'nun Duruçay köyündeki kabri

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Elif DEĞER
 Doğum Yeri ve Yılı : Bakırköy/1989
 Medeni Hâli : Evli
 Yabancı Dili : İngilizce
 E-Posta : elifdeger8937@gmail.com

Eğitim Durumu

Lise : Açıköğretim Sosyal Bilimler Lisesi
 Lisans : Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Halkbilim Bölümü
 Yüksek Lisans : Kastamonu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Halk Edebiyatı Bilim Dalı

Mesleki Deneyim

İş Yeri : 2013-2014 Sakarya Orta Öğrenim Kız Öğrenci Yurdu Etüt Öğretmenliği. Ankara/Polatlı
 İş Yeri : 2016 Kayı İlk/Orta Okulu. Ücretli Sınıf Öğretmenliği. Kastamonu/Merkez.